

RAAD VOOR BETWISTINGEN INZAKE **STUDIEVOORTGANGSBESLISSINGEN**

UITSPRAKEN WERKJAAR 2017

STUDIEBETWISTINGEN DEEL 5

Inhoud

[Zitting van 18 oktober 2017](#)

rolnummer 2017/404

rolnummer 2017/413

rolnummer 2017/422

rolnummer 2017/445

rolnummer 2017/446

[Zitting van 20 oktober 2017](#)

rolnummer 2017/452

rolnummer 2017/454

rolnummer 2017/466

rolnummer 2017/476

rolnummer 2017/487

[Zitting van 23 oktober 2017](#)

rolnummer 2017/444

rolnummer 2017/450

rolnummer 2017/465

rolnummer 2017/472

rolnummer 2017/482

rolnummer 2017/492

[Zitting van 27 oktober 2017](#)

rolnummer 2017/451

rolnummer 2017/467

rolnummer 2017/481

rolnummer 2017/483

rolnummer 2017/497

rolnummer 2017/499

rolnummer 2017/504

Zitting van 6 november 2017

rolnummer 2017/488

rolnummer 2017/498

rolnummer 2017/510

Zitting van 8 november 2017

rolnummer 2017/500

rolnummer 2017/503

Zitting van 13 november 2017

rolnummer 2017/494

rolnummer 2017/527

rolnummer 2017/528

rolnummer 2017/529

rolnummer 2017/530

rolnummer 2017/576

Zitting van 17 november 2017

rolnummer 2017/450

rolnummer 2017/533

rolnummer 2017/539

rolnummer 2017/542

rolnummer 2017/544

rolnummer 2017/567

Zitting van 18 oktober 2017

Arrest nr. 3.927 van 23 oktober 2017 in de zaak 2017/404

In zake: An-Sofie PEETERS
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Christel Lenaers
 kantoor houdend te 3520 Zonhoven
 Heuveneindeweg 34

tegen:

UNIVERSITEIT HASSELT
woonplaats kiezend te 3500 Hasselt
Martelarenlaan 42

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 25 september 2017, strekt tot nietigverklaring van (i) de studievoortgangsbepaling van 31 augustus 2017, (ii) de beslissing van de interne beroepscommissie van de Universiteit Hasselt van 15 september 2017 waarbij het intern beroep ontvankelijk en gegrond werd verklaard en de beslissing van de examencommissie van 22 september 2017 waarbij aan verzoekster opnieuw toelating tot inschrijving werd verleend, en (iii) de beslissing van de examencommissie van 22 september 2017 waarbij aan verzoekster bindende voorwaarden worden opgelegd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

Na een verzoek om aanvullende inlichtingen heeft verwerende partij bijkomende stukken neergelegd en heeft verzoekster een nota “bijkomende informatie” neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 oktober 2017.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Christel Lenaers, die verschijnt voor verzoekende partij en Lien Mampaey, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2015-2016 ingeschreven als student in de opleiding Bachelor in de Rechten.

Op het einde van dit academiejaar krijgt verzoekster bindende voorwaarden opgelegd omwille van een beperkt studierendement; verzoekster behaalde een credit voor 20 van de 40 opgenomen studiepunten. Deze voorwaarden zijn drieërlei: (i) verzoekster mag voor maximaal 60 studiepunten inschrijven, (ii) zij moet slagen voor het eerste deliberatiepakket (met dien verstande dat indien – wegens faciliteiten of overmacht – geen volledig programma in het eerste deliberatiepakket wordt opgenomen, verzoekster voor alle opgenomen opleidingsonderdelen in het eerste deliberatiepakket een credit moet behalen, dan wel cijfers die voldoen aan de tolerantieregels in het eerste deliberatiepakket) en (iii) indien opleidingsonderdelen uit het tweede deliberatiepakket worden opgenomen, moet een studierendement van minstens 60% worden gehaald. Verzoekster stelt tegen deze beslissing geen beroep in.

In het academiejaar 2016-2017 herneemt verzoekster alle opleidingsonderdelen uit het eerste deliberatiepakket waarvoor zij nog geen credit behaalde, en neemt zij tevens twee opleidingsonderdelen ('Internationaal en Europees recht' en 'Staats- en bestuursrecht') op uit het tweede deliberatiepakket.

Na de tweede examenzittijd behaalt verzoekster geen credit voor de opleidingsonderdelen 'Internationaal en Europees recht' en 'Publiek recht'. Door het hoge aantal studiepunten dat aan beide opleidingsonderdelen is verbonden – respectievelijk 12 en 8 – voldoet verzoekster niet aan de derde van de hiervoor vermelde bindende voorwaarden.

In haar vergadering van 31 augustus 2017 overweegt de examencommissie dat de bindende voorwaarden niet zijn vervuld en dat er geen uitzonderlijke omstandigheden voorliggen die

het nakomen ervan hebben verhinderd, zodat de verdere inschrijving in de bacheloropleiding Rechten wordt geweigerd, en dit voor de volgende twee academiejaren. Deze beslissing wordt aan verzoekster meegedeeld op 1 september 2017 en vormt de eerste bestreden beslissing.

Met een e-mail van 3 september 2017 richt verzoekster zich met betrekking tot het vak Internationaal en Europees recht tot professor S.S., waarin zij aanvoert:

“Ik behaalde op het examen Internationaal en Europees recht een 9/20 in tweede zit aan de UHasselt, vorig jaar heb ik niet deelgenomen aan het examen internationaal en Europees recht. Ik kreeg van UHasselt begin dit jaar bindende voorwaarden opgelegd dat ik op de 4 vakken die ik opnam dit keer moest slagen. Ik had een onvoldoende op Staats- en bestuursrecht, een 8/20 in de tweede zit, en behaalde een gemiddelde van 55%. De 8/20 kan ik tolereren. Er werd mij op 1 september gemeld per mail dat ik uitgesloten word op de UHasselt omwille van uiteindelijk 1 punt te kort op het examen Internationaal en Europees recht.

Op uw examen werd er in de vraagstelling een fout artikel vermeld daardoor heb ik deze vraag laattijdig moeten hernemen en kwam ik bij andere vragen in tijdsnood.

Er wordt mij door het examenreglement of het OER de mogelijkheid geboden om binnen [] 7 kalenderdagen een interne klacht in te dienen tegen de beslissing van de examencommissie.

Ik zou graag eerst morgen met u deze situatie willen bespreken voordat ik deze interne klacht indien.

Voor mij is werkelijk 1 punt een wereld van verschil en hoop op enig begrip.”

Prof. S.S. antwoordt hierop op 4 september 2017 dat het foute artikelnummer reeds werd gecorrigeerd en op basis daarvan geen verandering in het examencijfer kan worden aangebracht, maar dat bij de inzage wel kan worden nagegaan of verzoekster ergens een punt kan verkrijgen.

Na de inzage voor het deel Internationaal recht binnen het betrokken opleidingsonderdeel, zendt verzoekster aan assistent W.M. op 4 september 2017 de volgende e-mail:

“Naar aanleiding van het bespreken van mijn examen internationaal recht op 4 september [laatstleden] ging u contact opnemen met professor [W.]. Indien ik een [optelsom] maak van het examen internationaal kom ik op 4,625/10 (deze [optelsom] heb ik uit het hoofd bij het bekijken van de resultaten op het examen gemaakt), ik kom in totaal volgens mijn berekeningen op het examen Internationaal en Europees 0,225 te kort.

Bij het bespreken bleek dat ik mogelijk een extra punt (bonus) zou kunnen krijgen in vraag 2 aangaande het humanitaire recht.

Zou u aub dit voor mij met professor [W.] kunnen bespreken?

Met mogelijk een bijpassing van 0,225 ben ik geslaagd in totaliteit en anders mag ik mijn studies rechten aan de UHasselt niet verderzetten.”

Op 7 september 2017 antwoordt de assistent:

“Na grondig overleg is besloten dat de specifieke vraag omtrent militair optreden – samen met de algemene context van vraag 2 – voldoende duidelijk was in het opzet om specifiek te peilen naar het zogenaamde ‘ius ad bellum’ (op welke wijze en met welke middelen een Staat geoorloofd kan *beginnen* met militair optreden tegen een andere Staat).

Die vraag staat in principe los van de vraag naar ‘ius in bello’, ook wel genaamd ‘internationaal humanitair recht’ (de wijze waarop Staten en actoren in een reeds bestaand conflict zich moeten gedragen).

Om die redenen moet ik je dan ook spijtig genoeg mededelen dat er geen extra punten zullen worden toegekend voor een verwijzing naar het internationaal humanitair recht en er aldus geen herberekening van de punten zal plaatsvinden.”

Op 5 september 2017 tekent verzoekster het volgend intern beroep aan tegen de beslissing van 31 augustus 2017 waarbij de nieuwe inschrijving voor twee academiejaren wordt geweigerd:

“Verzoekster wenst de beslissing te horen hervormen om volgende redenen:

- Bij aanvang van het academiejaar 2016-2017 werden mij nooit bindende voorwaarden ter ondertekening voorgelegd.
- Mijn examenresultaten van het afgelopen academiejaar houden in dat op alle afgelegde vakken de vereiste punten werden behaald, behalve voor wat betreft de vakken Internationaal en Europees recht (behaald resultaat 9/20) en het vak Staats- en Bestuursrecht (behaald resultaat 8/20).

Gelieve er rekening mee te houden dat ik in mijn eerste bachelor in de rechten 2015-2016 de examens Internationaal en Europees recht en Staats- en Bestuursrecht niet heb afgelegd en 55 procent behaalde in het academiejaar 2016-2017.

- Tijdens het examen Internationaal en Europees recht (behaald resultaat 9/20), werd er in het onderdeel Europees recht in een vraagstelling een fout artikel gebruikt. Dit werd inderdaad wel gecorrigeerd na een uur door Professor [S.], maar vermits ik deze vraag reeds had opgelost en daardoor niet meer voldoende tijd had om deze te hernemen, heeft dit ook invloed gehad op de nog op te lossen vragen en zeker op mijn examenresultaat. Ik heb dit gemeld aan Professor [S.], die van mening was dat dit geen veranderingen aan mijn punten zou aanbrengen (stuk 2). Zij was wel bereid om tijdens de inzage van het examen na te kijken of er een fout is geslopen bij het nakijken van de vragen en er een punt zou kunnen bijgegeven worden.
- Ik heb gebruik gemaakt van artikel 6.2 van mijn inzagerecht en de bespreking van de examenresultaten voor beide vakken. Hier waren heel wat studenten aanwezig, al dan niet vertegenwoordigd en bijgestaan door familie en/of advocaat.

Normalerwijze zou hier dus op een transparante wijze moeten aangegeven worden op welke gronden de examenresultaten tot stand zijn gekomen.

Voor het vak Europees recht heb ik 0.4 punten bij gekregen.

Voor het vak Internationaal recht was de heer [M.] aanwezig en heb ik samen met hem enkel vraag 2 van het examen kunnen doornemen. De overige vragen van het examen heb ik met de heer [M.] niet kunnen doornemen vermits hij deze niet verbeterd had. Professor [W.] was niet aanwezig tijdens dit inzagerecht. Voor vraag 2 was de heer [W.] geneigd om punten bij te geven mits overleg met professor [W.]. (stuk 3). Tot op heden heb ik hiervan nog geen antwoord ontvangen. Mijnheer [M.] zou dit laten weten. Dit is nochtans voor mij zeer belangrijk want met een aanpassing met een paar tiende[n] van de punten was ik geslaagd op het vak Internationaal en Europees recht en zou ik Staats- en Bestuursrecht kunnen tolereren.

- Een uitsluiting voor de studie bachelor in de rechten op deze gronden, is voor mij ondenkbaar. Ik heb dit altijd zo graag gewild en zie thans, op toch wel ernstig betwistbare gronden, mijn toekomstplannen zomaar in rook opgaan.

Ik zou de examencommissie erop willen wijzen dat mijn uitslagen toch van die aard zijn, dat zij in principe een verdere inschrijving in de opleiding bachelor in de rechten aan de U Hasselt niet in de weg staan.

Graag zou ik ook gehoord willen worden omtrent dit intern beroep.

Aangezien het toch de bedoeling is over de studievoortgang van een student te bewaken en deze te bevorderen, dient bij de beoordeling van de examenresultaten door de examencommissie rekening gehouden te worden met alle specifieke feitelijke gegevens voor elk individueel geval.

Rekening houdend met hoger vermelde uiteenzetting en gezien mijn gedrevenheid en motivatie om deze studierichting verder te zetten, verzoek ik met eerbied om uw negatieve studievoortgangbeslissing dd. 31/08/2017, ter kennis gebracht per mail dd. 01/09/2017, te willen herzien en om te zetten in een positieve studievoortgangbeslissing en mij toe te laten tot de tweede bachelor rechten.”

De interne beroepscommissie behandelt het intern beroep in zitting van 15 september 2017. Verzoekster en haar raadsman worden daarbij gehoord en ter zitting wordt de volgende ‘besluit-nota’ neergelegd:

“[...]

3. De gegrondheid van het ingestelde beroep

1.

Concluante was in het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding bachelor in de rechten.

Tijdens het academiejaar 2015-2016 behaalde zij niet voor 60% van de opgenomen studiepunten een creditbewijs. Bijgevolg besliste de examencommissie van de

bacheloropleiding Rechten haar bindende voorwaarden op te leggen conform examenregeling artikel 3.3 §3bis:

- a. Voor maximaal 60 studiepunten mag inschrijven
- b. Moet slagen voor het eerste deliberatiepakket.
- c. Indien opleidingsonderdelen uit het tweede deliberatiepakket worden opgenomen, minstens 60% studierendement (ratio verworven/opgenomen punten) dient te behalen.

Bij aanvang van het academiejaar 2016-2017 werden aan conluante nooit bindende voorwaarden ter ondertekening voorgelegd. Deze bindende voorwaarden houden een verstrenging in van de deliberatievoorwaarden, maar werden niet mee opgenomen in het studiecontract van conluante.

Bij de totstandkoming van een bindend advies is het beginsel van hoor en wederhoor van essentieel belang.

2.

Conluante realiseerde tijdens het academiejaar 2016-2017 op de opgenomen vakken de vereiste credits, behalve voor wat betreft de vakken Internationaal en Europees recht. Daar behaalde zij een 9/20 op en het vak Staats- en Bestuursrecht, waarop zij een 8 op 20 behaalde.

Vooreerst wenst conluante op te merken dat beide vakken in het academiejaar 2015-2016 niet werden afgelegd omwille van interne familiale – psychologische problemen die zich op dat moment voordeden bij het jongere zusje van conluante.

Indien [zij] tijdig kennis zou hebben gekregen van de verstrengde bindende voorwaarden dewelke haar werden opgelegd, zou zij deze hebben kunnen betwisten om onder meer hoger vermelde redenen. Dit is evenwel niet kunnen gebeuren.

3.

Beide vakken werden dus in een eerste herkansing afgelegd.

Conluante behaalde 55% in het academiejaar 2016-2017.

Hierbij dient mee in rekening genomen te worden dat tijdens het examen Internationaal en Europees recht (behaald resultaat 9/20), er in het onderdeel Europees recht in een examenvraag een fout artikel werd vermeld. Dat er een fout artikel werd gebruikt waaromtrent een toepassing diende gemaakt te worden, kwam aan het licht nadat één van de studenten dit opmerkte. Na een uur werd dit door de professor gecorrigeerd. Conluante had deze vraag al trachten op te lossen, waardoor zij nadien in tijdsnood is gekomen, niet alleen door de vraag te hernemen, maar hetgeen natuurlijk ook van invloed is geweest op het oplossen van de andere examenvragen en dus ook op het examenresultaat.

Conluante heeft dit per mail dd. 03/09/2017 gemeld aan de professor, die van mening was dat dit geen veranderingen aan haar punten zou aanbrengen, maar liet weten dat er tijdens de inzage wel kon gekeken worden of er een fout zou zijn geslopen bij het nakijken van de vragen en of ergens een punt zou kunnen bij gekregen worden. (stuk 2).

4.

Tijdens dit inzagerecht werd aan conluante door de professor gemeld dat voor het vak Europees recht 0,4 punten op een vraag zou bijgegeven worden. En dat de overige tiende[n] punten bij het vak Internationaal recht konden gerecupereerd worden.

Conluante heeft inderdaad gebruik gemaakt van artikel 6.2 van haar inzagerecht en de bespreking examenresultaten voor deze beide vakken.

"De student kan zijn examenkopij/evaluatie persoonlijk komen inkijken en toelichting vragen aan de examiner(s). Hierbij dient op een transparante manier aangegeven te worden op welke gronden het examenresultaat tot stand is gekomen."

Er waren tijdens dit inzagerecht heel wat studenten aanwezig, al dan niet vertegenwoordigd en bijgestaan door familie en/of advocaat. Concluante was alleen, niet bijgestaan. Artikel 6.2 voorziet een persoonlijke inzage.

Normalerweise zou hier dus op een transparante wijze moeten aangegeven worden op welke gronden de examenresultaten tot stand zijn gekomen.

Voor het vak Internationaal recht was de heer [M.] aanwezig, de assistent van professor [W.]. Concluante heeft met hem enkel vraag 2 van het examen kunnen doornemen. De overige vragen van het examen konden niet meer doorgenomen worden, aangezien er door de assistent heer [M.] niet aangegeven kon worden op welke gronden de examenresultaten tot stand waren gekomen en hoe en of er een juiste quotering werd gegeven. Prof. [W.] was afwezig en een aanpassing van vraag 2 zou vanzelfsprekend maar definitief kunnen worden door zijn goedkeuring. Concluante verwachtte aldus een antwoord van de heer [M.] in verband met deze vraag 2. Na een mail van haar op 4 september jl., ontving zij een antwoord (stukken 3-4). De overige vragen konden op dat ogenblik niet meer ingezien/besproken worden, aangezien de beroepstermijn zou verstrijken en concluante haar rechten gevrijwaard wenste te zien. Zij weet dus niet of hier/ en op welke basis de examenvragen werden beoordeeld. Eén en ander is toch wel erg belangrijk voor concluante. Met een bijpassing van slechts een tiende punten zou concluante immers geslaagd zijn op het vak Internationaal en Europees recht.

5.

Dit gebeuren heeft als belangrijk gevolg dat door deze omstandigheden de 9 op het vak Internationaal en Europees recht in een 10 zouden resulteren, hetgeen ook zou betekenen dat concluante de 8/20 voor Bestuurs- en Staatsrecht zou kunnen tolereren, ...

Er is evenmin rekening gehouden met het gegeven dat concluante in haar eerste bachelor in de rechten een percentage van 55 procent behaalde en de examens internationaal en Europees recht en Staats- en Bestuursrecht in het academiejaar 2015-2016 niet [heeft] afgelegd ...

6.

Concluante wenst de interne beroepscommissie erop te wijzen dat haar uitslagen toch van die aard zijn, dat zij in principe een verdere inschrijving in de opleiding bachelor in de rechten aan de U Hasselt niet in de weg staan.

Bij een beslissing om een student al dan niet te delibereren moet rekening worden gehouden met de gekend bijzondere omstandigheden die voorliggen in dit dossier.

7.

Een uitsluiting voor de studie bachelor in de rechten op deze gronden, is voor haar ondenkbaar.

Aangezien het toch de bedoeling is over de studievoortgang van een student te bewaken en deze te bevorderen, dient bij de beoordeling van de examenresultaten door de examencommissie rekening gehouden te worden met alle specifieke feitelijke gegevens voor elk individueel geval.

Concluante verzoekt dan ook om de vernietiging van de negatieve voortgangsbepaling dd. 31/08/2017.

Concluante verzoekt tevens rekening te houden met hoger vermelde uiteenzetting en haar gedrevenheid en motivatie om deze studierichting verder te zetten.

Derhalve vordert zij met eerbied om de negatieve studievoortgangbeslissing dd. 30/08/2017, ter kennis gebracht per mail dd. 01/09/2017, te willen vernietigen en te laten om te zetten in een positieve studievoortgangbeslissing en haar toe te laten tot de opleiding in de tweede bachelor rechten.”

De interne beroepscommissie komt tot de volgende beoordeling:

“[...]

De student ontving op 1.09.2017 in haar studentendossier de beslissing van de examencommissie bachelor in de Rechten, dat haar herinschrijving in de opleiding zou geweigerd worden omwille van het niet behalen van de opgelegde bindende voorwaarden.

Deze bindende voorwaarden werden opgelegd bij aanvang van het academiejaar 2016-2017 via het studentendossier (publicatie op 1.09.2016) en betroffen:

‘Voor maximaal 60 studiepunten mag inschrijven

-Moet slagen voor het eerste deliberatiepakket(*);

-Indien opleidingsonderdelen uit het tweede deliberatiepakket worden opgenomen, minstens 60% studierendement (ratio verworven/opgenomen studiepunten) dient te behalen.’

De student tekende geen beroep aan tegen het opleggen van deze bindende voorwaarden.

De student is van mening dat de weigeringsbeslissing dient te worden hervormd en haalt hiervoor volgende argumenten aan:

-de bindende voorwaarden werden nooit door de studente ondertekend.

-de examenresultaten van de student zouden net niet voldoen aan de bindende voorwaarden. Zij behaalde enkel een 9/20 voor Internationaal en Europees recht en een 8/20 voor staats- en bestuursrecht. Op alle andere vakken zou zij geslaagd zijn. Tijdens haar eerste inschrijving in de opleiding in 2015-2016 heeft de student bovendien de examen voor de opleidingsonderdelen 'staatsen bestuursrecht' alsook 'Internationaal en Europees recht' niet afgelegd.

- de studente geeft aan dat er mogelijk nog een aanpassing van haar examencijfer 'internationaal en Europees recht' aankomt. Deze vraag zou nog hangende zijn bij de docent Internationaal recht.

De student wijst er op dat de examencommissie met alle individuele, feitelijke gegevens dient rekening te houden voor zij een ingrijpende beslissing neemt als het weigeren tot herinschrijving in de opleiding.

De commissie dient na te gaan of de bestreden beslissing regelmatig tot stand is gekomen en redelijk is.

De commissie stelt vast dat er geen elementen voorhanden zijn waaruit blijkt dat de genomen beslissing onregelmatig tot stand is gekomen.

Uit de voorhanden zijnde gegevens blijkt dat tijdens het academiejaar 15-16 de opleidingsonderdelen ‘internationaal en Europees recht’ en ‘staats- en bestuursrecht’ niet werden opgenomen in het curriculum van de student omwille van ernstige en bewezen familiale redenen. Dit had tot gevolg dat voornoemde vakken voor het eerst konden worden afgelegd in het academiejaar 2016-2017.

Rekening houdende met het feit dat de student slechts 1 punt op 20 tekort komt voor het behalen van de bindende voorwaarden (en het slagen op het deliberatiepakket) en deze tekorten betrekking hebben op opleidingsonderdelen die door een overmachtssituatie slechts voor het eerst in het academiejaar 16-17 konden worden afgelegd, acht de commissie de genomen beslissing onredelijk.”

Aldus vernietigt de interne beroepscommissie de beslissing van de examencommissie en vraagt zij dat orgaan, overeenkomstig de procedure die ter zake binnen verwerende partij van toepassing is, een nieuwe beslissing te nemen.

Dit is de tweede bestreden beslissing.

Die nieuwe beslissing van de examencommissie, genomen op 22 september 2017, strekt er vervolgens toe dat verzoekster opnieuw mag inschrijven in de voormelde opleiding. Wel wordt aangekondigd dat aan die inschrijving opnieuw een bindende voorwaarde zal worden verbonden.

Dit is de derde thans bestreden beslissing.

Eveneens op 22 september 2017 wordt op het elektronisch platform de beslissing van de examencommissie gepubliceerd, waarin inderdaad een bindende voorwaarde wordt opgelegd (stuk G administratief dossier).

“In het academiejaar 2016-2017 heeft u minder dan 40% van de studiepunten verworven uit het eerste deliberatiepakket van de opleiding bachelor in de rechten waarop uw diplomacontract betrekking had. De examencommissie van de bacheloropleiding Rechten legt u daarom bindende voorwaarden op (onderwijs- en examenreglement van de UHasselt/tUL, examenregeling art. 3.3, §3bis). Deze voorwaarden houden in dat u in het academiejaar 2017-2018:

1. Voor maximaal 60 studiepunten mag inschrijven aan de UHasselt/tUL;
2. Moet slagen voor het eerste deliberatiepakket van de opleiding bachelor in de rechten (*);
3. Minstens 60% studierendement (ratio effectief verworven/effectief opgenomen studiepunten) dient te behalen op de opleidingsonderdelen uit het tweede deliberatiepakket.

(...)”

Volgens verzoekende partij maakt deze beslissing deel uit van de derde bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Wat de eerste bestreden beslissing betreft

Ambtshalve wijst de Raad erop dat de eerste bestreden beslissing uitgaat van de examencommissie, en dat diezelfde examencommissie in het raam van het intern beroep een nieuwe beslissing heeft genomen. De eerste bestreden beslissing is daardoor uit de rechtsorde verdwenen, waardoor zij niet langer het voorwerp van een annulatieberoep bij de Raad kan uitmaken.

In zoverre het beroep is gericht tegen de eerste bestreden beslissing, is het niet ontvankelijk.

Wat de tweede bestreden beslissing betreft

De tweede bestreden beslissing bestaat uit twee onderdelen, met name zowel de beslissing van de interne beroepscommissie van 15 september 2017 die het intern beroep gegrond verklaart (A), en de beslissing van de examencommissie van 22 september 2017 waarbij verzoekster toelating krijgt om opnieuw in te schrijven (B).

De tweede bestreden beslissing ‘A’ heeft verzoeksters intern beroep gegrond verklaard en de initiële beslissing van de examencommissie van 31 augustus 2017 vernietigd. Zulks was in het raam van de interne bevoegdheidsverdeling tussen de organen die bij het intern beroep zijn betrokken, ook de voor verzoekster meest gunstige beslissing die de interne beroepscommissie kon nemen.

Verzoekster meent evenwel dat de tweede bestreden beslissing ‘A’, zo niet wat het *dictum* dan minstens wat de *considerans* betreft, ten onrechte niet steunt op de andere grieven die verzoekster in het intern beroep heeft aangevoerd, en met name dat de examencommissie instructie had moeten krijgen om haar heroverweging ook op andere elementen te steunen.

Uit artikel 1.4 van de rechtspositieregeling blijkt dat de interne beroepscommissie na vernietiging de nieuwe beslissing overlaat aan het initieel bevoegde orgaan, waarbij dit laatste rekening moet houden met “de door de beroepscommissie gestelde voorwaarden.” Deze bepaling beperkt het orgaan in kwestie, te dezen de examencommissie, evenwel niet in zijn

beoordelingsbevoegdheid tot die motieven die de interne beroepscommissie ertoe hebben gebracht om de initiële beslissing te vernietigen.

De examencommissie beschikte te dezen met andere woorden, los van de vernietigingsmotieven van de interne beroepscommissie, over volheid van bevoegdheid om opnieuw over verzoeksters dossier te oordelen.

Aangezien derhalve de tweede bestreden ‘A’ beslissing de bevoegdheid van de examencommissie niet op negatieve wijze omschrijft, is het beroep ten aanzien van die beslissing evenmin ontvankelijk.

Terecht stipt verzoekster aan dat onderaan deze beslissing is vermeld dat zij vatbaar is voor een beroep bij de Raad. Gelet op de bevoegdheidsverdeling zoals opgenomen in het onderwijs- en examenreglement is deze vermelding evenwel onjuist. Het is immers niet de interne beroepscommissie, maar de examencommissie die – met volheid van bevoegdheid – een nieuwe beslissing neemt wanneer het intern beroep door de interne beroepscommissie gegrond wordt verklaard. Ter overweging geeft de Raad aan de verwerende partij mee dat het van twee dingen één is: ofwel verleent zij de interne beroepscommissie volheid van bevoegdheid en neemt dit orgaan een eindbeslissing over de grond van de zaak, ofwel houdt zij vast aan het getrapte beroepssysteem dat zij thans hanteert, in welk geval evenwel studenten niet behoren te worden misleid omtrent de aanvechtbaarheid van de beslissing van de interne beroepscommissie – althans niet in de gevallen waarin zij het intern beroep gegrond verklaart en de zaak voor een nieuwe beslissing overdraagt in de handen van de examencommissie.

De tweede bestreden beslissing ‘B’ is er – zoals hieronder zal blijken – toe beperkt om verzoekster opnieuw toelating te verlenen om in te schrijven. Aan die beslissing kleeft aldus geen enkel voor verzoekster nadelig aspect. Daar verzoekster bijgevolg in haar rechtspositie door deze beslissing niet ongunstig wordt beïnvloed, geeft zij geen blijk van het rechtens vereiste belang om er de nietigverklaring van te vorderen.

In zoverre het beroep is gericht tegen de tweede beslissing ‘B’, is het niet ontvankelijk.

Wat de derde bestreden beslissing betreft

Standpunt van partijen

Verwerende partij doet gelden dat in zoverre verzoekster van oordeel is dat de nieuwe bindende voorwaarden in de tweede bestreden beslissing werden opgelegd, zij zich vergist. Volgens verwerende partij is dit een geheel op zichzelf staande beslissing van de examencommissie, die met een afzonderlijk intern beroep had kunnen en dus ook moeten worden aangevochten, bij gebreke waaraan die maatregel van studievoortgangsbewaking niet bij de Raad kan worden bestreden.

Verzoekster betwist die stelling, en stelt enerzijds dat zij ook het examencijfer voor Internationaal en Europees recht in het intern beroep heeft betrokken en anderzijds dat na uitputting van het intern beroep – dat naar oordeel van verzoekster dan ook betrekking heeft op de procedure voorafgaand aan de beslissing van 22 september 2017 houdende het opleggen van een nieuwe maatregel van studievoortgangsbewaking – een beroep bij de Raad openstaat.

Beoordeling

De beslissing van de examencommissie van 22 september 2017 houdende toelating tot herinschrijving is te beschouwen als de eindbeslissing.

Op deze beslissing zijn, voor zover de Raad uit de voorgelegde stukken – met name stuk F van het administratief dossier – kan opmaken, geen beroepsmodaliteiten vermeld. Dit betekent dat, in toepassing van artikel 35 van het Openbaarheidsdecreet, de termijn om tegen deze beslissing beroep in te stellen pas aanvangt vier maanden na de kennisgeving ervan.

Hiervoor is evenwel reeds vastgesteld dat verzoekster tegen die individuele beslissing niet met het rechtens vereiste belang kan opkomen, aangezien die beslissing voor haar niet grievend is.

De tweede beslissing van 22 september 2017, waarbij opnieuw bindende voorwaarden bij een nieuwe inschrijving worden opgelegd, moet worden beschouwd als een afzonderlijke, op zich staande beslissing.

Zoals verwerende partij opmerkt, kan zij niet rechtstreeks voor de Raad worden aangevochten en dient zij eerst met een intern beroep te worden voorgelegd aan het daartoe bevoegde orgaan.

Wijl het correct is dat deze tweede beslissing van 22 september 2017 wél de beroepsmodaliteiten voor het intern beroep vermeldt, is de Raad van oordeel dat de gelijktijdige mededeling van beide beslissingen van die datum, en ook het feit dat de nieuwe maatregel van studievoortgangsbewaking reeds werd aangekondigd in de beslissing houdende toelating tot nieuwe inschrijving, verzoekster heeft verschalkt omtrent de aanwijzing van de draagwijdte en aanvechtbaarheid van de opeenvolgende beslissingen van de examencommissie.

Het ontgaat de Raad daarbij ook waarom verwerende partij het nodig acht om de beslissing van de examencommissie houdende toelating tot nieuwe inschrijving en de beslissing van diezelfde examencommissie houdende opleggen van bindende voorwaarden vormelijk te scheiden, en daarbij bovendien de eerste van voormelde beslissingen – voor zover de Raad uit de voorgelegde stukken kan opmaken – niet formeel mee te delen doch slechts middels een kennisgeving van de strekking ervan door de studieloopbaanbegeleider.

Het komt de Raad voor dat verwerende partij de organisatie en het procesverloop van een intern beroep aan een kritische reflectie dient te onderwerpen. Ten einde de belangen van verzoekster te vrijwaren, is de Raad van oordeel dat aan verzoekster een nieuwe termijn dient te worden verleend om een intern beroep in te stellen tegen de beslissing van 22 september 2017 waarbij haar nieuwe bindende voorwaarden worden opgelegd.

In die mate is het beroep ontvankelijk en gegrond.

V. Voorwerp van het beroep

In haar verzoekschrift op intern beroep (stuk D administratief dossier) heeft verzoekster als voorwerp van haar beroep aangeduid: de beslissing waarbij haar, na toelating tot nieuwe inschrijving, opnieuw bindende voorwaarden werden opgelegd.

Ook in de besluit-nota die ter zitting van de interne beroepscommissie werd neergelegd, duidt verzoekster deze beslissing aan als het (enige) voorwerp van het intern beroep.

Het loutere feit dat in deze stukken het inzagerecht en de mogelijkheid tot aanpassing van het examencijfer voor het betrokken opleidingsonderdeel ter sprake komt, volstaat naar oordeel van de Raad niet om ertoe te besluiten dat ook dat examencijfer voorwerp van het intern beroep uitmaakte.

Het verloop van de inzage na het examen is overigens niet van aard om afbreuk te doen aan het examencijfer zoals het door de betrokken docent werd bepaald.

De Raad is derhalve van oordeel dat verzoekster het examencijfer voor de opleidingsonderdelen Internationaal en Europees recht en Staats- en bestuursrecht niet bij het intern beroep heeft betrokken. Verzoekster kan haar grieven ter zake dan ook niet op ontvankelijke wijze voor het eerst aanvoeren in de procedure voor de Raad.

In de mate dat de Raad op grond van de bovenstaande overwegingen de beroepstermijn voor verzoekster heropent, heeft dit bijgevolg geen gevolg voor het definitief karakter van het examencijfer voor deze twee opleidingsonderdelen.

Ten slotte is de Raad op basis van de voorgelegde stukken van oordeel dat naar genoegen van recht is aangetoond dat de maatregel van studievoortgangsbewaking bij aanvang van het academiejaar 2016-2017 op regelmatige wijze aan verzoekster is opgelegd.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de examencommissie van de Universiteit Hasselt van 22 september 2017 waarbij aan verzoekster bindende voorwaarden worden opgelegd.

2. De Universiteit Hasselt verleent aan verzoekster een termijn van ten minste zeven kalenderdagen om tegen de in het eerste lid vernietigde beslissing een intern beroep in te

stellen, dat vervolgens overeenkomstig het onderwijs- en examenreglement zal worden afgehandeld.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 23 oktober 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder, voorzitter van de Raad

Jan Geens bijzitter

Henri Verhaaren bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnterpreteerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.905 van 18 oktober 2017 in de zaak 2017/413

In zake: xxx

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Alain François en Heleen De Bock
kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 99

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 25 september 2017, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 15 september 2017 waarbij aan verzoeker geen examenresultaat wordt toegekend voor het opleidingsonderdeel Erfgoedtheorie en etnologie.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 oktober 2017.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en advocaat Heleen De Bock, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven met een diplomacontract voor de opleiding Master of Arts in de kunstwetenschappen en de archeologie en met een

creditcontract voor het opleidingsonderdeel ‘De journalist en zijn werkomgeving: de wet, het beleid en de beroepsethiek’.

Met een e-mail van 11 oktober 2016 deelt de studietrajectbegeleider aan verzoeker mee dat hij tot 14 oktober 2016 kan inschrijven voor de vakken van het eerste semester en de jaarvakken. De vraag wordt aan verzoeker gesteld welke vakken hij nu precies wil opnemen. Zo hij ter zake problemen ervaart, wordt aan verzoeker gevraagd om nogmaals een lijst met vakken door te geven tot en met 14 oktober 2016. De studietrajectbegeleider voegt eraan toe dat in combinatie met de bachelor maximaal 66 studiepunten kunnen worden opgenomen, uitgezonderd de masterproef, en dat “het vak van de Universiteit Antwerpen” niet kan worden opgenomen in de masteropleiding.

Diezelfde dag antwoordt verzoeker dat hij de Universiteit Antwerpen reeds heeft meegedeeld “af te zien van het vak”, en geeft verzoeker de interne codes door van zeven opleidingsonderdelen:

“4011737FEW
4018187CEW
4005519FE[N]
4015390FNR (zou bij mijn werkgever kunnen waar ik deeltijds werk zoals afgesproken met [T.])
4020168FNR
4003782FNR
4020148ENW”

De studietrajectbegeleider antwoordt hierop:

“Ik heb je geregistreerd voor de volgende opleidingsonderdelen:
- Theorie geschiedenis & finaliteiten van kunstwetenschappen en van de studie van de materiële cultuur [402014ENW]
- Industriële archeologie en industrieel erfgoed [4005519FEW]
- Laat middeleeuwse en vroegmoderne kunst in context [4011737FEW]
- Stage masterproef [4015390FNR]
- Themata uit de middeleeuwse en vroegmoderne materiële cultuur [4018187CEW]
- Forum: actuele thema's in de Kunstwetenschappen en Archeologie [4020168FNR]
Je kan dit nakijken in jouw selfservice bij studievereisten.”

In dit overzicht zijn niet opgenomen: het opleidingsonderdeel Masterproef Kunstwetenschappen en Archeologie (4003782FNR) dat verzoeker in zijn overzicht had

vermeld, en het opleidingsonderdeel Erfgoed en etnologie, dat in verzoekers e-mail van 11 oktober 2016 niet voorkomt.

Ofschoon verzoeker aldus niet als ingeschreven wordt beschouwd voor het opleidingsonderdeel Erfgoed en etnologie, neemt hij de eerste examenzittijd wel deel aan het examen van dat opleidingsonderdeel. Volgens verwerende partij is dit toe te schrijven aan het feit dat de vaktitularis had nagelaten te verifiëren of verzoekers naam voorkwam op de lijst van de ingeschreven studenten. Op 22 januari 2017 bevaart de vaktitularis verzoeker omtrent het statuut onder hetwelk verzoeker heeft deelgenomen, omdat hij geen inschrijving terugvindt die de registratie van een examencijfer toelaat. Verzoeker antwoordt dat hij is ingeschreven als werkstudent en dat hij voor alle vakken voor de examens heeft ingeschreven. Met een e-mail van 23 januari 2017 meldt de vaktitularis dat het faculteitssecretariaat formeel bevestigt dat er geen inschrijving voor het opleidingsonderdeel Erfgoed en etnologie is geregistreerd, zodat er geen examencijfer kan worden toegekend.

Met een e-mail van 24 januari 2017 antwoordt verzoeker het volgende:

“Blijkbaar is het fout gegaan en heb ik dat niet gezien bij de inschrijving. Toen prof. [J.] mijn punten wou ingeven bleek hij dat niet te kunnen. Ik had online dat ook proberen registreren en in Pointcarré ook alles netjes gedaan en ook de afspraak gemaakt voor het examen via de my.vub (bevestigd voor alle vier de vakken op 18/12 rond 18u).”

Verzoeker vraagt daarbij om een oplossing voor het probleem te vinden en doet ter zake een voorstel.

De opleiding antwoordt in een e-mail van 25 januari 2017 het volgende:

“Hieronder kunt [u] een overzicht van [het] verloop van de gebeurtenissen [vinden]. Op 11/10/16 heeft mijn collega, [A.], de gevraagde stukken van u in kwestie toegekend en dit ter bevestiging doorgestuurd. In de bevestiging van deze mail stonden de titels van geregistreerde vakken beschreven. Hier wordt niet gesproken van het vak Erfgoed en etnologie. U heeft verder geen gevolg gegeven aan deze mail. Ik kan verder geen andere mails terugvinden waarin het vak Erfgoed en etnologie wordt vernoemd door u. U heeft aan dat u bent geregistreerd voor het vak in Pointcarré, maar dit is helaas geen officiële registratie. Deze registratie binnen Pointcarré is dus niet geldig. Indien u mails heeft waarin blijkt dat studietrajectbegeleiding een materiële fout heeft gemaakt, kan u dit natuurlijk steeds doorsturen naar de ombudspersoon. Uiteraard bekijken we dan uw situatie opnieuw.”

Verzoeker repliceert op zijn beurt als volgt:

“Ik ben het hier niet mee eens. Ik wou me in september inschrijven en dat hele proces heeft liefst 2 maanden geduurd. Ik was al volop de colleges aan het volgen en de taken aan het verwerken en ik heb die laatste mail over welke vakken geregistreerd werden (in het weekend) niet aandachtig gelezen. Het is van de gekke dat omwille van [] enkele regeltjes iedereen die hetzelfde wil toch iets anders moet aanvaarden.

Ten tweede komt er geen antwoord op het creditcontract van de cursus ethiek in de journalistiek volgend semester.

Ik mag dan misschien een issue hebben met gezag of pragmatisch en eigenzinnig zijn, maar ondanks de goede wil van de dienst loop alles qua informatica enz. grondig in de soep. Ik wil niet begrijpen dat daar geen mouw aan gepast kan [worden] door volwassenen die zelf denken in plaats van arbitraire regeltjes toe te passen. Hier wordt niets onredelijks gevraagd. Ik vraag geen voorkeursbehandeling. Geen [enkele] prof. of student maakte een fout. Hoeveel studenten kent u die een vak volgen, taken maken, studeren en examen afleggen voor iets waar ze niet voor ingeschreven zijn of menen te zijn? Ik vind het waanzin dat de kostbare tijd van prof. [J.] en mezelf door een interpretatie naar de letter van een reglement als irrelevant beschouwd wordt. Dat reglement is gemaakt om een modus vivendi te scheppen en niet om de boel te formaliseren en rigide procedures door te drukken tegen het hogere doel van het academische onderwijs in.

Mag ik u vragen om hier te bemiddelen en dit probleem gewoon uit de wereld te helpen zonder een reglement naar iemands hoofd te slingeren of een bureaucratische papierslag te beginnen?”

Hierop ontvangt verzoeker op 30 januari 2017 van de facultaire ombud het volgende antwoord:

“Mijn antwoord heeft wat op zich laten wachten, maar ik heb het hoofd van het faculteitssecretariaat Letteren en Wijsbegeerte en de juridische adviseur van het departement Onderwijs- en studentenbeleid willen uitgebreid raadplegen alvorens u te e-mailen.

Als u zich niet officieel inschreef voor een studiedeel, dan had u geen toestemming om daarover examen af te leggen, en heeft de docent geen toestemming om van u examen af te nemen. Alle docenten uit de faculteit Letteren en Wijsbegeerte werden hierover nog eens extra bericht door de administratie van de faculteit op 13 januari 2017. De docenten controleren in principe, nog voor het examen plaatsvindt, de lijst met officiële inschrijvingen van de studenten voor de studiedelen waarvan zij titularis zijn. Toch een examen afnemen van wie niet ingeschreven is, is bijgevolg nutteloos met het oog op het toekennen van een cijfer en het laten behalen van een credit.

De studietrajectbegeleider, mevrouw [v.d.H.], had u vorige week al een heel correct antwoord op uw vraag toegestuurd. Zoals ze schreef, kan zij geen andere mails terugvinden waarin het vak ‘Erfgoed en etnologie’ (titularis: professor [M.J.]) wordt vernoemd door u. Dat u bent geregistreerd voor het vak op Pointcarré, hetgeen enkel en alleen een leerplatform is, komt jammer genoeg niet overeen met een officiële registratie. Op Pointcarré zelf orden de studenten er meermaals op gewezen dat het

registreren van een studiedeel via dit leerplatform geen officiële inschrijving is, en dat de student zijn officiële vakken via Cali of via de curriculuminformatie moet controleren. Dit gebeurt zowel op de Pointcarré homepage (onder “officiële VUB-vakken”) , als onder “cursussen”. Daar leest u telkens: ‘Dit zijn cursusruimtes van de officiële vub opleidingsonderdelen. Een registratie voor deze vakken op Pointcarré staat niet gelijk met een geldige inschrijving aan de VUB. Controleer uw officiële vakken op Cali of via de curriculuminformatie.’ Het feit dat u zich via Pointcarré toch kon inschrijven voor het examen lijkt verwarrend, maar dat doet het tot tweemaal toe vermeld bericht niet teniet. Op het tabblad ‘Curriculum info’ van Pointcarré dat u aanbelangt, vindt u een oplijsting van de vakken waarvoor u officieel bent ingeschreven. ‘Erfgoed en etnologie’ van professor [J.] is daarbij niet vermeld.

Samenvattend: u hebt nagelaten zich officieel te registreren voor ‘Erfgoed en etnologie’, u hebt daarvoor nooit studiegeld betaald, u was niet vermeld op de examenlijsten die de docent bij het mondeling examen moet controleren. Overeenkomstig artikel 108, §1 van het onderwijs- en examenreglement 2016-2017, had u daardoor geen toelating om examen af te leggen van het bewuste studiedeel en dus ook niet een credit te verwerven. Ik vind het erg jammer u dit te moeten mededelen, vooral omdat u al zoveel inspanningen hebt gedaan, tot en met het examen. Echter, wanneer u aan de universiteit inschrijft, aanvaardt u ook de regels van het onderwijs- en examenreglement met facultaire aanvullingen na te leven.

Naar de toekomst toe, zou ik u willen aanraden dat u zelf tijdig de registratie van uw studiedelen zou raadplegen, dat kon doorlopend op de website van de universiteit. En dus dat u die registratie ervoor zou in orde brengen in Cali, en Pointcarré zou nemen voor wat het is: een leerplatform.”

Diezelfde dag repliceert verzoeker met een e-mail aan de facultaire ombud, waaruit kortweg kan worden afgeleid dat verzoeker het met de bovenstaande mededeling verregaand oneens is. Deze repliek brengt de facultaire ombud er op zijn beurt toe zijn tussenkomst als beëindigd te beschouwen. Met een e-mail van 30 januari 2017 richt verzoeker zich vervolgens tot de instellingsombud, die onmiddellijk antwoordt en verzoeker vraagt even geduld te oefenen terwijl hij tracht om een aanvaardbare oplossing te vinden. Ogenschijnlijk wordt hierbij resultaat geboekt, want op 1 februari 2017 meldt verzoeker dat de vakken ‘Ethiek in de journalistiek’ en ‘Erfgoed en etnologie’ in zijn cursussen staan vermeld, zij het beide als creditcontract en vooralsnog zonder vermelding van examencijfers. Verzoeker stipt nog aan dat hij een bijkomende factuur van 105 euro inschrijvingsgeld heeft ontvangen. Nadat de aanrekening van 105 euro als ‘onterecht’ wordt gemeld, wordt een e-mail van 8 februari 2017 evenwel aan verzoeker meegedeeld dat een registratie voor het opleidingsonderdeel Erfgoed en etnologie onder geen enkele examenvorm mogelijk is. Verzoeker lijkt in zijn repliek op dit bericht zijn *sang froid* enigszins te verliezen. Daags nadien, op 9 februari 2017, richt verzoeker zich met zijn grieven tot de rector van de universiteit, met een ‘kind reminder’ op 13 februari 2017. In antwoord daarop, meldt de vicerector onderwijs- en studentenbeleid op 15 februari 2017 aan verzoeker:

“Aansluitend op uw klacht d.d. 13 februari ll. heeft de rector mij verzocht deze zaak te onderzoeken.

Wat de weigering tot toekenning van het examencijfer betreft, heeft de faculteit volgens mijn diensten conform het onderwijs- en examenreglement gehandeld. Artikel 108 bepaalt immers dat deelname aan examens enkel is toegelaten indien een student op regelmatige wijze is ingeschreven en voorkomt op de examenlijst van het opleidingsonderdeel. Indien dit niet het geval is, is het examen niet geldig. Bovendien wordt duidelijk aangegeven dat registratie op Pointcarré niet betekent dat een student regelmatig voor een opleidingsonderdeel is ingeschreven. Rekening houdend met de bepalingen in het onderwijs- en examenreglement is het niet mogelijk om een examencijfer toe te kennen voor een opleidingsonderdeel waarvoor u niet bent ingeschreven.

Daarnaast wens ik te benadrukken dat de studietrajectbegeleiders geen bevoegdheid hebben om reglementaire deadlines inzake registratie voor opleidingsonderdelen naast zich neer te leggen. Ik betreur dan ook de verwijten ten aanzien van onze studietrajectbegeleiders.

Het staat u uiteraard vrij om tegen de genomen beslissing de voorziene beroepsmogelijkheden aan te wenden.”

In een e-mail van dezelfde dag laat verzoeker verstaan dat hij zich in die boodschap geenszins kan vinden, en op 16 april 2017 richt verzoeker een e-mail aan de decaan van de betrokken faculteit met nogmaals de vraag om de registratie voor het opleidingsonderdeel Erfgoed en etnologie mogelijk te maken zodat het examencijfer kan worden toegekend.

Tussen 21 juni en 3 juli 2017 is er nog e-mailverkeer tussen verzoeker en de opleiding aangaande het opnemen van het vak Erfgoed en etnologie, dat voor het academiejaar 2017-2018 blijkt te zijn hernoemd naar Erfgoedtheorie en etnologie.

Dit zijn de meest recente stukken die door partijen aan de Raad zijn voorgelegd. Volgens verzoeker heeft er op 21 september 2017 nog een bespreking plaatsgevonden met de decaan, maar daarvan liggen geen stukken voor.

IV. Ontvankelijkheid

Het beroep van verzoeker strekt enerzijds tot de vernietiging van de weigering om het examencijfer voor het opleidingsonderdeel

Erfgoed(theorie) en etnologie toe te kennen en strekt er anderzijds toe te zeggen voor recht dat het gemiste examen voor het opleidingsonderdeel Forum mag worden ingehaald in een volgende zittijd.

Standpunt van partijen

Verwerende partij stelt dat het beroep onontvankelijk is, en werpt daartoe drie excepties op.

Primo betwist verwerende partij dat de beslissing “betreffende weigering tot registreren van de examenresultaten” kan worden beoordeeld als een studievoortgangsbepaling. Zij stelt dat er ten aanzien van verzoeker nooit een “beslissing” met die strekking werd genomen, en dat het werkelijke voorwerp van het geschil integendeel de vraag betreft of verzoeker regelmatig was ingeschreven voor het opleidingsonderdeel Erfgoed en etnologie en, zo neen, of dit gebrek aan inschrijving nog kon worden geregulariseerd. Het gemis aan toekenning van een examencijfer is, nog steeds volgens verwerende partij, dan ook niet het gevolg van een beslissing, maar slechts van het feit dat verzoeker zich nooit officieel heeft ingeschreven voor het desbetreffende opleidingsonderdeel en er dus ook geen examenresultaat kon worden toegekend, althans niet zonder af te wijken van de eigen regels ter zake.

Bijgevolg moet naar oordeel van verwerende partij worden besloten dat de Raad voor de voorliggende ‘beslissing’ niet bevoegd is, nu zij niet kan worden ingepast in één van de beslissingen die in artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs als een ‘studievoortgangsbepaling’ worden aangemerkt. Verwerende partij zet voor elk van de in dit artikel vermeld type van beslissing uiteen waarom het voorwerp van het huidige geschil daaraan niet beantwoordt, en verwijst naar rechtspraak van de Raad inzake zijn bevoegdheid ten aanzien van geschillen inzake inschrijvingen en deze van de Raad van State.

Secundo en ondergeschikt werpt verwerende partij op dat zelfs indien zou worden aangenomen dat het voorwerp van het geschil een studievoortgangsbepaling is, dan nog moet worden vastgesteld dat het beroep onontvankelijk is, nu verzoeker zijn interne beroepsmogelijkheden niet heeft uitgeput. Ter zake rappelleert verwerende partij aan het voorschrift van artikel II.285, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs en de rechtspraak van de Raad ter zake.

Tertio en verder ondergeschikt doet verwerende partij gelden dat het beroep alleszins laattijdig is ingesteld. Verwerende partij stipt aan dat verzoeker reeds naar aanleiding van de e-mail van 11 oktober 2016 kennis heeft van het feit dat hij niet was geregistreerd voor het opleidingsonderdeel Erfgoed en etnologie. Het is een mededeling waar verzoeker, zo stelt verwerende partij, nooit op heeft gereageerd. Zelfs indien zou aangenomen worden dat verzoeker geen kennis had van zijn voormelde niet-registratie in oktober 2016, dan nog moet naar oordeel van verwerende partij worden vastgesteld dat dit alleszins het geval was naar aanleiding van de gebeurtenissen tijdens de eerste examenperiode van het academiejaar 2016-2017, getuige hiervan de vele e-mails die verzoeker daaromtrent aan verwerende partij heeft gericht en waarin uitdrukkelijk ter sprake is gekomen dat verzoeker niet was ingeschreven voor het desbetreffende opleidingsonderdeel, zodat hem ook geen examencijfer kon worden toegekend. Verwerende partij verwijst bovendien naar een e-mail d.d. 13 februari 2017 van verzoeker aan de rector, waarin verzoeker aangeeft dat hij op dat ogenblik over een termijn van ‘vijf werkdagen’ beschikt om bij de Raad een beroep in te stellen. Uiterst ondergeschikt stipt verwerende partij nog aan dat zelfs indien verzoeker zou voorhouden dat hij pas naar aanleiding van de proclamatie van de tweede zitting op 15 september 2017 kennis zou hebben gekregen van de niet-registratie, het beroep nog steeds kennelijk laattijdig is.

In zijn wederantwoordnota betwist verzoeker de stelling van verwerende partij dat er geen sprake is van een weigering tot inschrijving. Hij voert aan dat er wel degelijk bij herhaling is geweigerd om het opleidingsonderdeel Erfgoed en etnologie op te nemen in zijn curriculum.

Ook de exceptie dat de interne beroepsprocedure niet is uitgeput, overtuigt verzoeker niet. Ter zake wijst verzoeker op de verschillende contacten die er zijn geweest met de studietrajectbegeleiders, de facultaire ombudsman, de institutionele ombudsman, de rector en vicerector en ten slotte de decaan. Verzoeker is van oordeel dat de beroepen die hij aldus indiende, niet op een onafhankelijke wijze zijn beoordeeld.

De exceptie dat het beroep alleszins laattijdig is, is volgens verzoeker ‘selectief’, ‘arbitrair’ en ‘oneerlijk’, want enkel gericht op het belang van de verwerende partij. Verzoeker voert op grond van artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs aan dat de beroepstermijn moet worden genuanceerd, daar verwerende partij voorhoudt dat er geen ‘officieel’ examen heeft plaatsgevonden. Volgens verzoeker vangt de beroepstermijn pas aan op 21 september 2017.

Verzoeker voegt daar nog aan toe dat de beslissing van de decaan van die datum slechts de bevestiging is van een eerdere beslissing.

Beoordeling

Met een e-mail van 11 oktober 2016 vraagt de studietrajectbegeleider aan verzoeker welke opleidingsonderdelen hij wil opnemen. Indien verzoeker problemen met de inschrijving zou hebben, wordt hem aangeboden om uiterlijk 14 oktober een lijst met vakken door te geven. Op dat laatste aanbod gaat verzoeker in, en met een e-mail van diezelfde 11 oktober 2016 maakt verzoeker de volgende lijst van opleidingsonderdelen over:

“4011737FEW
4018187CEW
4005519FEN
4015390FNR (zou bij mijn werkgever kunnen waar ik deeltijds werk zoals afgesproken met [T.]
4020168FRN
4003782FNR
4020148ENW”

Hierop antwoordt de studietrajectbegeleider:

“Ik heb je geregistreerd voor de volgende opleidingsonderdelen:

- Theorie geschiedenis & finaliteiten van kunstwetenschappen en van de studie van de materiële cultuur
- Industriële archeologie en industrieel erfgoed
- Laat middeleeuwse en vroegmoderne kunst in context
- Stage masterproef
- Themata uit de middeleeuwse en vroegmoderne materiële cultuur
- Forum: actuele thema's in de Kunstwetenschappen en Archeologie

Je kan dit nakijken in jouw selfservice bij studievereisten.”

Bij vergelijking van de nummers en de bijhorende benamingen van de opleidingsonderdelen – zoals opgegeven in de antwoordnota en waarvan verzoeker de juistheid niet betwist – blijkt dat verzoeker voor het opleidingsonderdeel ‘Masterproef’ een inschrijving heeft gevraagd maar niet gekregen. Dit opleidingsonderdeel maakt evenwel niet het voorwerp van huidig beroep uit.

Voor het opleidingsonderdeel Erfgoed en etnologie toont verzoeker niet aan dat hij om een inschrijving heeft verzocht; dit blijkt alleszins niet uit verzoekers e-mail van 11 oktober 2016,

noch uit enig ander stuk waarop de Raad vermag acht te slaan. Verwerende partij dient te worden bijgevalen in haar visie dat verzoekers e-mail van 22 september 2016 niet als een vraag om inschrijving kan worden beschouwd. Die enige vermelding blijkt immers een bericht waarin verzoeker het betrokken opleidingsonderdeel vermeldt in een lijst van twaalf opleidingsonderdelen die hij “zou willen opnemen”. Twee opleidingsonderdelen in die lijst – Stadsarcheologie en Erfgoed en etnologie – plaatst verzoeker tussen haakjes, waaromtrent hij schrijft: “de vakken tussen haakjes zijn die waar ik vragen bij heb en indien nodig kan ik ook een paar vakken archeologie opnemen in bachelor”. Dit kan niet worden beschouwd als een verzoek tot inschrijving.

Nu verzoeker niet aantoont de inschrijving voor het opleidingsonderdeel Erfgoed en etnologie te hebben gevraagd en er ook geen weigering tot inschrijving voorligt, is de bestreden beslissing geen studievoortgangsbeslissing waarvoor de Raad bevoegd is.

Het beroep is niet ontvankelijk in zoverre het betrekking heeft op het opleidingsonderdeel Erfgoed en etnologie.

V. Ten gronde

Daarnaast vraagt verzoeker dat de Raad zou zeggen voor recht dat hij het gemiste examen voor het opleidingsonderdeel Forum zou mogen inhalen in een volgende zittijd, dan wel op een afgesproken moment “in plaats van twee semesters die vak te moeten volgen met als voorspelbare uitkomst een onvoldoende op basis van rancune bij de docent.”

Uit het administratief dossier blijkt dat verzoeker wegens afwezigheid geen examencijfer voor het opleidingsonderdeel ‘Forum’ heeft bekomen. De Raad ziet geen reden waarom verzoeker zou moeten worden vrijgesteld van de normale werkwijze erin bestaande dat hij voor dit opleidingsonderdeel opnieuw een inschrijving neemt.

Dat de docent bevooroordeeld zou zijn ten nadele van verzoeker, overtuigt om twee redenen niet.

Eenzijds is het de vaste rechtspraak van de Raad dat aan docenten een vermoeden van deskundigheid en objectiviteit kleeft, en dat een verzoekende partij op grond van concrete elementen dat vermoeden moet doen wankelen. Dat bewijs levert verzoeker niet.

Anderzijds kan uit het bericht van prof. J. d.d. 6 maart 2017 waar verzoeker naar verwijst niet worden afgeleid dat de docent in zijn commentaar doelt op verzoeker. De veronderstellingen die verzoeker thans maakt staan overigens haaks op de wijze waarop hij in een e-mail van 9 februari 2017 de betrokken docent in zijn relaas vermeldt: “Ik zet de professor in cc. De arme man heeft sedert hij meldde dat hij geen punten kon ingeven al tonnen e-mail over dit belachelijke probleem ontvangen. Mijn excuses aan hem hiervoor.”

Ook ten aanzien van het opleidingsonderdeel Forum wordt het beroep verworpen.

V. Anonimisering

Verzoeker vraagt de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 18 oktober 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Derudder,

voorzitter van de Raad

Jan Geens	bijzitter
Henri Verhaaren	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnterpreteerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.906 van 18 oktober 2017 in de zaak 2017/422

In zake: Maryam SOHRABI
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Rika Heijse
kantoor houdend te 9000 Gent
Kortrijksesteenweg 867

tegen:

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 25 september 2017, strekt tot nietigverklaring van (i) de studievoortgangsbepaling van 7 juli 2017 waarbij voor het opleidingsonderdeel ‘Stage gynaecologie’ een examencijfer van 9/20 wordt toegekend en voor het opleidingsonderdeel ‘Stage kindergeneeskunde’ een examencijfer van 9/20 wordt toegekend, (ii) de studievoortgangsbepaling van 10 juli 2017 waarbij voor het opleidingsonderdeel ‘Stage gynaecologie’ een examencijfer van 9/20 wordt toegekend en voor het opleidingsonderdeel ‘Stage kindergeneeskunde’ een examencijfer van 9/20 wordt toegekend, (iii) de studievoortgangsbepaling van 2 september 2017 waarbij voor het opleidingsonderdeel ‘Stage inwendige geneeskunde’ een examencijfer van 8/20 wordt toegekend en (iv) de beslissing van de interne beroepsinstantie van 18 september 2017 waarbij het intern beroep deels onontvankelijk en deels ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 oktober 2017.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster en advocaat Rika Heijse, die verschijnt voor verzoekende partij en Toon Boon, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven als student in de opleiding Geneeskunde.

Verzoekster doorloopt stages voor gynaecologie, kindergeneeskunde en inwendige geneeskunde. Het zijn opleidingsonderdelen die omwille van hun specifieke aard uitgesloten zijn van een tweede examenkans.

In haar verzoekschrift voert zij aan dat zij tijdens de stages een onfaire behandeling in het stageziekenhuis in Dendermonde ervoer en dat zij zich daarover had beklagd, doch zonder resultaat. Het stuk 3 van verzoekster dat op die klacht betrekking zou hebben, werd niet neergelegd bij de Raad en volgens verwerende partij ook aan haar niet meegedeeld. In de wederantwoordnota wordt op dit aspect niet meer teruggekomen.

Bij de eerste examenzittijd behaalt verzoekster de volgende resultaten:

- Stage kindergeneeskunde: 9/20
- Stage gynaecologie/verloskunde: 9/20
- Stage inwendige geneeskunde: 'NA' (niet afgelegd)

De proclamatie vindt plaats op 7 juli 2017.

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Op 10 juli 2017 komt een verbeterende bekendmaking tussen, waarbij de toegekende examencijfers behouden blijven, maar de beoordeling voor het opleidingsonderdeel Stage inwendige geneeskunde wordt omgezet naar 'GR' (geen resultaat) en verzoekster de mogelijkheid krijgt dat opleidingsonderdeel in de tweede examenzittijd af te leggen.

Dit is de tweede bestreden beslissing.

Tegen deze examenbeslissing tekent verzoekster geen intern beroep aan.

Bij de tweede examenkans behaalt verzoekster voor het opleidingsonderdeel Stage inwendige geneeskunde een examencijfer van 8/20. De proclamatie vindt plaats op 2 september 2017.

Dit is de derde bestreden beslissing.

Met een e-mail van 9 september 2017 richt verzoekster zich tot de interne beroepsinstantie met de volgende mededeling:

“Ik aanvaard resultaten van volgende stages niet. Ik heb al mondeling verschillende keren tijdens stage tegen prof. [D.] en mevrouw [G.] en [stagemeeester] van betreffende stage gezegd, helaas werd daaraan [niks] gedaan en daarom heb ik een beroep gedaan om veder nog na te gaan:

Stage inwendige geneeskunde	E00N5B	8/20
Stage gynaecologie	E01N5B	9/20
Stage kindergeneeskunde	E00N8B	9/20.”

In een e-mail van 12 september 2017 meldt de interne beroepsinstantie aan verzoekster het volgende:

“Ik ontving het beroep dat u instelde tegen deze 3 examenresultaten.

Het onderwijs- en examenreglement bepaalt dat een beroep moet worden ingediend binnen een termijn van 7 kalenderdagen, na de bekendmaking van de studieresultaten. Op basis van uw studievoortgangsdossier blijkt dat de vermelde examenresultaten voor de opleidingsonderdelen Stage Gynaecologie (E01N5B) en Stage Kindergeneeskunde (E00N8B) reeds bij de bekendmaking van de examenresultaten van de 2de examenperiode in juli bekend gemaakt. Voor zover ik kon nagaan, werd uw beroep voor wat betreft deze beide examenresultaten dan ook buiten de voorziene beroepstermijn ingediend. Aangezien deze termijn werd vastgelegd door de Vlaamse Regering, kan de KU Leuven deze termijn in principe niet verlengen, zelfs niet indien dit in het voordeel van de student zou zijn. Conform met de rechtspraak van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen is een uitzondering enkel mogelijk indien er sprake zou zijn van een overmachtssituatie. De Raad en de ruimere rechtspraak definiëren een dergelijk overmachtssituatie hierbij als een ‘onoverkomelijke onmogelijkheid die buiten de wil van de betrokkene is gelegen’, die dus verhinderd heeft dat tijdig beroep werd aangetekend.

Indien u meent dat er in uw situatie inderdaad sprake is van een dergelijke overmachtssituatie, ontving ik van u graag zo snel mogelijk (en uiterlijk morgen 13/9) een duidelijke omschrijving van de omstandigheden die u verhinderd zouden hebben om tijdig, hetzij bewarend beroep hetzij een effectief beroep in te dienen. Indien ik van u binnen deze termijn een dergelijke argumentatie ontvang, zal u worden uitgenodigd voor een gesprek met de vicerector Studentenbeleid. Ik wil benadrukken dat dit gesprek in eerste instantie enkel betrekking zal hebben op de beoordeling van de overmachtssituatie. Enkel indien duidelijke overmacht wordt vastgesteld die u verhinderd heeft om tijdig beroep aan te tekenen, zal uw beroep ten gronde kunnen worden beoordeeld. Indien ik van u binnen deze termijn geen bijkomende argumentatie ontvang, ga ik ervan uit dat er geen sprake is van overmacht, en stuur ik u in de komende dagen de beslissing van de vicerector Studentenbeleid, prof. [C.V.A.], waarbij uw beroep – voor wat betreft deze beide examenresultaten - onontvankelijk zal worden verklaard.

Aangezien het resultaat voor het opleidingsonderdeel Stage Inwendige geneeskunde (E00N5B) op 2 september bekend gemaakt werd, kunt u tegen dit examenresultaat wel nog beroep aantekenen. In uw mail zegt u dan echter enkel dat u dit resultaat niet aanvaardt, maar zonder dat u concrete argumenten geeft waarom de beoordeling van deze stage – naar uw aanvoelen – niet correct zou verlopen zijn. Dergelijke feitelijke argumentatie is essentieel om uw beroep verder te kunnen behandelen. Ik heb uw beroep dan ook voorlopig als een bewarend beroep geregistreerd. Dit houdt in dat ik van u uiterlijk op 14 september verdere motivering verwacht met de concrete en feitelijke argumenten op basis waarvan u dit examenresultaat wilt betwisten. In deze periode kunt u contact opnemen met de betrokken stagebegeleider(s) om op die manier bijkomende feedback omtrent dit examenresultaat te verkrijgen. Indien ik van u binnen deze periode geen dergelijke motivering ontvang, wordt uw beroep automatisch en zonder verdere berichtgeving als ongegrond beoordeeld.”

Er wordt van verzoekster geen bijkomend bericht ontvangen, zodat de interne beroepsinstantie op 18 september 2017 tot de volgende beslissing komt:

“Op 9 september ontving ik het beroep dat u aantekende tegen de examenresultaten voor de opleidingsonderdelen Stage Inwendige geneeskunde (E00N5B – 8/20), Stage Gynaecologie (E01N5B – 9/20) en Stage Kindergeneeskunde (E00N8B – 9/20).

Art. 104 van het Onderwijs- en examenreglement bepaalt dat een beroep tegen een examenresultaat moet worden ingesteld binnen een termijn van 7 kalenderdagen na de bekendmaking van het examenresultaat [link website]. De vermelde examenresultaten voor de opleidingsonderdelen ‘Stage Gynaecologie (E01N5B)’ en ‘Stage Kindergeneeskunde (E00N8B)’ maakten reeds deel [uit] van de examenresultaten van de tweede examenperiode 2016-2017, zoals die reeds in juli werden bekend gemaakt. Ik moet dan ook vaststellen dat het beroep dat u op 9 september tegen deze examenresultaten indiende, buiten de voorzien beroepstermijn werd ingediend. Het is hierbij vaste rechtspraak van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen dat deze termijn van openbare orde is. Hierdoor kan ik als interne beroepsinstantie deze termijn niet verlengen. Enkel indien u omwille van overmacht zou verhinderd geweest zijn om tijdig beroep aan te tekenen, zou een

uitzondering mogelijk geweest zijn. Ik stuurde u dan ook op 12 september een e-mail met de vraag om, indien er in uw situatie inderdaad sprake zou geweest zijn van overmacht, deze omstandigheden uiterlijk op 13 [september] te verduidelijken. Ik ontving van u geen reactie op deze mail. Ik kan dan ook enkel veronderstellen dat het laattijdig indienen van uw beroep niet vanuit een overmachtssituatie kan worden verklaard. Gezien het laattijdig indienen van uw beroep moet ik uw beroep, voor zover dit is gericht tegen de examenresultaten voor de opleidingsonderdelen ‘Stage Gynaecologie (E01N5B)’ en ‘Stage Kindergeneeskunde (E00N8B)’ dan ook als onontvankelijk [beoordelen].

Aangezien het resultaat voor het opleidingsonderdeel ‘Stage Inwendige geneeskunde (E00N5B)’ op 2 september bekend gemaakt werd, kon u op 9 september wel nog rechtsgeldig beroep aantekenen tegen dit examenresultaat. In de e-mail waarmee u beroep aantekende vermeldde u echter geen enkel concreet argument waarom u meende dat de beoordeling van deze stage – naar uw aanvoelen – niet correct zou verlopen zijn. Uw beroep werd dan ook in eerste instantie als een bewarend beroep geregistreerd, waarbij u de kans kreeg om [] uiterlijk op 14 september verdere argumentatie voor uw beroep door te sturen. Ik ontving evenmin een dergelijke bijkomende argumentatie. Bijgevolg moet ik uw beroep, voor wat betreft de betwisting over het examenresultaat voor het opleidingsonderdeel ‘Stage Inwendige geneeskunde (E00N5B)’ als ongegrond beoordelen, omwille van het ontbreken van een concrete argumentatie.”

Dit is de vierde bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het ingestelde beroep.

Wat het voorwerp van het beroep betreft, stelt de Raad vast dat verzoekster zich ook keert tegen de initiële studievoortgangsbepalingen waarbij de examencijfers werden toegekend.

Of een initiële studievoortgangsbepaling zoals een examenbeslissing in die stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 104 van het onderwijs- en examenreglement van de verwerende partij dat de interne beroepsinstantie een nieuwe beslissing neemt. Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepscommissie over volheid

van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbepaling, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

Het beroep is onontvankelijk ten aanzien van de eerste, tweede en derde bestreden beslissing, en enkel ontvankelijk ten aanzien van de vierde bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

De Raad wijst er verder op dat artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat de Raad als administratief rechtcollege uitspraak doet over beroepen die worden ingesteld na uitputting van de interne beroepsprocedure.

Het is de vaste rechtspraak van de Raad dat deze voorwaarde tevens insluit dat de interne beroepsprocedure op ontvankelijke wijze moet zijn uitgeput. Aangezien te dezen het gemis aan intern beroep voor de betrokken opleidingsonderdelen wordt gemotiveerd aan de hand van een overmachtssituatie, raakt de beoordeling daarvan de grond van de zaak.

V. Ten gronde

Eerste middel

Verzoekster steunt een eerste middel op het bestaan van overmacht.

Standpunt van partijen

Voor wat betreft de proclamatie van 7 en 10 juli 2017, stelt verzoekster dat zij wegens overmacht geen intern beroep kon instellen. Zij verwijst ter zake naar een medisch attest waarin wordt gesteld dat verzoekster van 7 tot en met 21 juli 2017 ziek was wegens recidiverende aanvallen van migraine.

Met betrekking tot de proclamatie van 2 september 2017 stelt verzoekster dat zij werkonbekwaam was van 1 tot en met 10 september 2017, en zij ten gevolge van het overlijden van haar broer op 6 september 2017 vervolgens van 14 tot 20 september 2017 in het buitenland was om de begrafenis voor te bereiden en bij te wonen. Verzoekster voert aan

dat zij om emotionele redenen in de onmogelijkheid was om in de periode van 2 tot 9 september op een inhoudelijk onderbouwde wijze een intern beroep in te dienen.

In haar antwoordnota zet verwerende partij het volgende uiteen:

“(…)

Niettegenstaande zij nooit reageerde op de vraag van de Interne Beroepsinstantie om eventuele overmacht te verduidelijken, probeert de student via het huidige verzoekschrift bij uw Raad aan te tonen dat er wel degelijk sprake was van overmacht, waardoor zij niet tijdig beroep kon aantekenen tegen de examenresultaten in juli 2017. We stellen op de eerste plaats vast dat deze argumenten niet werden voorgelegd tijdens de interne beroepsprocedure, waardoor deze niet op een ontvankelijke wijze nog kunnen worden ingebracht bij de externe beroepsprocedure bij uw Raad. In ondergeschikte orde moeten we vaststellen dat de student vermeldt dat zij begin juli kampte met migraine en dat zij op 20 augustus een operatie onderging. Het niet-gedateerde doktersattest dat op 4 oktober werd doorgestuurd (i.c. bijlage 7) vermeldt echter enkel dat mevr. Mohrabi van 7 juli tot 21 juli ziek was, zonder aan te geven dat het hierdoor voor haar onmogelijk was om beroep aan te tekenen. Indien de student meende dat haar gezondheidstoestand niet toeliet om een uitgebreide argumentatie door te sturen had zij bewarend beroep kunnen aantekenen. Het indienen van een beroep gebeurt, in principe via een elektronisch online formulier, waardoor dit perfect op afstand en van bij haar thuis had kunnen gebeuren. Indien ook dit voor haar niet mogelijk was had ze ook via andere formele communicatiekanalen (b.v. via e-mail, per brief) beroep kunnen instellen. Ze heeft dit echter niet gedaan. Zelfs indien er sprake zou geweest zijn van een overmachtssituatie in de periode van 7 tot 21 juli – wat in elk geval niet blijkt uit de informatie die zij thans aanlevert - had zij dit in elk geval kunnen melden in de periode tussen haar migraineaanval (i.c. 21 juli) en de medische ingreep op 20 augustus.

De student verwijst ook naar haar familiale omstandigheden en het hieruit voortvloeiende verblijf in het buitenland (tot 20 september) als reden waarom zij na 12 september niet in staat zou geweest zijn om haar overmacht aan te tonen of om haar beroep verder te motiveren. Niettegenstaande deze tragische omstandigheden ongetwijfeld een impact zullen gehad hebben op haar functioneren, moeten we vaststellen dat zij ook hier niet aantoont dat het voor werkelijk onmogelijk zou geweest zijn om b.v. via het versturen van een simpel e-mailbericht te reageren op deze vraag van de Interne beroepsinstantie. Nochtans bepaalt artikel II.289 van de Codex Hoger Onderwijs: “het verzoek bevat een feitelijke omschrijving en motivering van de ingeroepen bezwaren”. De student voldeed niet aan die verplichting. Ook de mogelijkheid die via art. 104 van het OER van verweerster wordt geboden om een bewarend beroep tijdig aan te vullen met de nodige motivering, werd niet aangegrepen. De sanctie daarop wordt duidelijk bepaald in art. 104 OER: indien de student binnen de vijf kalenderdagen geen uitgebreidere motivering geeft van zijn klacht, wordt zijn beroep automatisch als ongegrond geklasseerd. Noch de inhoudelijke motivering van de grieven, noch de verdere motivering van een eventuele overmachtssituatie werden aan de Beroepsinstantie voorgelegd. Ook na haar terugkeer in België neemt ze op geen enkel moment contact op met de Interne beroepsinstantie. Ook indien de student zou menen dat tijdens de periode om het bewarend beroep aan te vullen sprake zou zijn geweest van overmacht, wat niet wordt bewezen, dient verweerster dus vast te stellen

dat de student verweerster hiervan niet diligent op de hoogte heeft gebracht. In die omstandigheden kan verweerster niet worden verweten om een foutieve of kennelijke onredelijke beslissing te hebben genomen door het beroep, conform art. 104 OER, als ongegrond te beschouwen, noch komt het de student toe om deze grieven nu voor het eerst aan Uw Raad voor te leggen.

We stellen dan ook vast dat geen van de elementen die worden vermeld in het huidige verzoekschrift in een interne beroepsprocedure aan de KU Leuven werd voorgelegd. Bovendien bewijzen deze elementen ook nu niet dat de student in een overmachtssituatie verkeerde die het haar onmogelijk zou gemaakt hebben om argumentatie in verband met de laattijdigheid van de beroepen tegen de resultaten van de opleidingsonderdelen “stage Kindergeneeskunde” en “stage Gynaecologie/verloskunde” of concrete en feitelijke argumentatie met betrekking tot haar bezwaren tegen het opleidingsonderdeel “stage Inwendige geneeskunde” door te sturen.

In haar wederantwoordnota dupliceert verzoekster dat verwerende partij negeert dat zij precies door de overmacht in de onmogelijkheid was om haar rechten te vrijwaren in een interne beroepsprocedure. Verzoekster is van oordeel dat zij in de huidige stand van de procedure nog steeds de redenen van overmacht kan invoeren, teneinde minstens de interne beroepsprocedure te kunnen overdoen. Het zou, nog steeds volgens verzoekster, van een grote onrechtvaardigheid getuigen indien het haar niet zou zijn toegelaten om zich alsnog op de ingeroepen overmacht te beroepen. Zij meent dat uit de overmacht om een intern beroep in te stellen evident ook volgt dat zij geen redenen voor die overmacht kon voorleggen.

Beoordeling

Wat de proclamaties van 7 en 10 juli 2017 betreft, is de Raad van oordeel dat uit het voorgelegde medisch attest niet naar genoegen van recht kan worden afgeleid dat verzoekster zich bevond in een situatie van overmacht die haar verhinderde om een intern beroep – zelf een bewarend intern beroep – in te stellen.

Het feit dat verzoekster met migraine te kampen had, zal gewis een negatieve invloed hebben gehad op verzoeksters functioneren, maar uit de stukken waarop hij vermag acht te slaan kan de Raad niet afleiden dat verzoekster dermate beperkt was in haar mogelijkheden dat zij noch zelf, noch middels tussenkomst van een raadsman (een advocaat of een gevolmachtigde) in staat was om de interne beroepsinstantie te vatten.

De examenresultaten voor de opleidingsonderdelen Stage kindergeneeskunde (9/20) en Stage gynaecologie/verloskunde (9/20) zijn dan ook definitief geworden en het intern beroep dat op 9 september 2017 werd ingesteld, vermag niet de beroepstermijn te heropenen.

Met betrekking tot de proclamatie van 2 september 2017 was verzoekster in staat om op 9 september 2017 een – zij het niet-gemotiveerd – beroep in te stellen bij de interne beroepsinstantie.

De medische attesten die verzoeksters werkonbekwaamheid attesteren van 21 augustus tot en met 10 september 2017 kunnen ter zake dan ook niet dienstig worden ingeroepen; overigens blijkt uit deze attesten enkel een werkonbekwaamheid, waarbij het verzoekster was toegelaten de woning te verlaten. Hieruit kan de Raad geen vorm van overmacht afleiden die zou kunnen verklaren dat verzoekster op 9 september 2017 wel in staat was om een intern beroep in te dienen, maar niet om dat op een gemotiveerde wijze te doen.

Evenmin maakt verzoekster aannemelijk welke overmacht haar ervan heeft weerhouden om tussen 12 en 14 september 2017 – zijnde de periode die daartoe door de interne beroepsinstantie was verleend – bijkomende toelichting te verschaffen omtrent de grieven die zij tegen de examencijfers meende te kunnen aanvoeren. Verzoekster stelt immers zelf dat zij pas op 14 september naar het buitenland afreisde voor de begrafenis van haar broer, en voor 12 en 13 september 2017 legt verzoekster geen medisch attest voor. Minstens die twee dagen was verzoekster derhalve in de mogelijkheid om haar intern beroep ten aanzien van het opleidingsonderdeel Stage inwendige geneeskunde nader te onderbouwen. De Raad twijfelt er niet aan dat het overlijden van verzoeksters broer op 6 september 2017 een zware klap voor haar is geweest, maar in het licht van de voorwaarden om overmacht te kunnen aanvaarden, dan daaruit – en uit de emotionele toestand van verzoekster – alleen niet worden afgeleid dat verzoekster in de onmogelijkheid was om haar als bewarend beschouwd intern beroep van 9 september 2017 verder te motiveren. Dat beroep werd dan ook terecht als niet-gemotiveerd afgewezen.

Verzoekster voert geen overtuigende argumenten aan die de Raad ertoe kunnen brengen om verwerende partij te verplichten de interne beroepsprocedure te heropenen, ook niet wat het opleidingsonderdeel Stage inwendige geneeskunde betreft.

Uit het bovenstaande volgt dat verzoekster het intern beroep niet op ontvankelijke wijze heeft uitgeput, zodat de Raad niet bevoegd is om zich over de grond van de zaak uit te spreken.

Het eerste middel wordt verworpen.

Tweede middel

Verzoekster steunt een tweede middel op het zorgvuldigheidsbeginsel, de formelemotiveringsplicht en de materiële motiveringsplicht.

Beoordeling

Aangezien de Raad hierboven reeds heeft geoordeeld dat verzoekster geen blijk geeft van de rechtens vereiste overmacht om het gemis aan intern beroep of motivering ervan te verschonen, dient het tweede middel niet meer te worden beantwoord.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 18 oktober 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bijzitter
Henri Verhaaren	bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïntinventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.907 van 18 oktober 2017 in de zaak 2017/445

In zake: xxx
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Danny Pauwels
 kantoor houdend te 2220 Heist-op-den-Berg
 Broekstraat 4

tegen:

UC LEUVEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Jan Bergé en Kristien Vanderheiden
kantoor houdend te 3000 Leuven
Naamsestraat 165

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 29 september 2017, strekt tot nietigverklaring van de examentuchtbeslissing van 8 september 2017 waarbij verzoeker voor het academiejaar 2017-2018 van inschrijving wordt uitgesloten en van de beslissing van de interne beroepscommissie van onbekende datum waarbij het beroep gedeeltelijk gegrond wordt verklaard en de tuchtsanctie wordt opgelegd ertoe strekkende dat alle examenresultaten van de septemberzitting worden ontnomen.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 oktober 2017.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Paul Anthonis (*loco* advocaat Danny Pauwels), die verschijnt voor verzoekende partij, en advocaat Jan Bergé, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven als student in de opleiding Office-management, afstudeerrichting bedrijfsvertaler-tolk.

Op 2 augustus 2017 attendeert een lector van de hogeschool zijn collega's erop dat op de website 'freelancenetwork.be' een advertentie is geplaatst door verzoeker:

“Ik ben laatstejaarsstudent en heb 4 copywritertaken als project gaande van direct mailing, sensibiliseringscampagne schrijven, online direct mailingcampagne schrijven en analyse van een website.

Aangezien copywriting op zich niet mijn sterkste kant is en ik daar in de toekomst niet in verder wil gaan, wil ik deze opdracht uitbesteden aan een freelance copywriter.

In totaal moeten er max. 4 bladzijden tekst geschreven worden. De campagnes zijn vrij te kiezen. Ik kan je de briefing doorsturen via mail zodat je een duidelijker beeld krijgt.

Budget: 500 tot 700 euro

Datum opdracht: 1 tot 4 weken

Locatie: 100% op kantoor freelancer

Status: OPEN

Contact: [gegevens verzoeker]”

Verwerende partij is van oordeel dat verzoeker deze advertentie plaatste naar aanleiding van het opleidingsonderdeel 'Copywriting' dat hij in tweede examenzittijd diende af te leggen en dat naast een praktijkexamen een 'vervangopdracht' bevat bestaande uit het uitschrijven van een sensibiliseringscampagne voor het BIVV, het uitwerken van een direct mailingcampagne van de hogeschool voor kmo's, het uitwerken van een online direct mailingcampagne voor een insectenkwekerij en het analyseren van een website en schrijven van een tekst (search engine optimization) voor een website van een zelfgekozen kmo.

Op 4 september 2017 wordt verzoeker omtrent deze feiten gehoord door de examenombud. Zij meldt ter zake het volgende (stuk 7 administratief dossier):

“Ik heb geluisterd naar xxx op 4/9/2017.

xxx (3MAA) geeft toe dat hij voor het OPO Copywriting een opdracht heeft geplaatst op FreelanceNetwork.be.

Hij heeft contact gehad met een aantal copywriters die hem ‘advies’ wilden geven. Hij heeft advies gekregen van een derde maar heeft de opdracht zelf gemaakt.

Bij dit advies was er geen sprake van een financiële transactie beweert hij.

Hij ziet niet in dat dit een onregelmatigheid is en een poging tot fraude maar legt zich wel neer bij de beslissing van de examencommissie.”

De examenombud maakt daarnaast ook een verslag op van het gesprek (stuk 8 administratief dossier).

De examencommissie spreekt zich uit over de feiten en op 8 september 2017 deelt de voorzitter van de examencommissie aan verzoeker de volgende beslissing mee:

“De examencommissie stelt vast dat xxx in juli 2017 een advertentie heeft geplaatst op freelancenetwork.be met de bedoeling een opdracht die hij als student Office Management, afstudeerrichting Bedrijfsvertaler-Tolk moest schrijven in het kader van de tweede examenkans voor het opleidingsonderdeel Copywriting, in zijn plaats te laten uitvoeren.

De opdracht waarvoor de student de advertentie in bijlage schreef, maakt in totaal 50% van het totaal van de punten uit voor het OPO Copywriting. De opdracht bestaat uit 4 onderdelen:

- Sensibiliseringscampagne
- Direct mailing
- Online direct mailing
- Analyse van een website en schrijven van SEO-tekst (Search Engine Optimization)

De examencommissie is van oordeel dat de student door het uitschrijven van de advertentie en de oproep hierin, duidelijk gepoogd heeft om in het kader van een evaluatie het vormen van een juist oordeel omtrent zijn kennis, inzicht en vaardigheden onmogelijk te maken. Hier is duidelijk sprake van een poging tot fraude in de zin van artikel 131 OER UCLL.

De examenombuds heeft de student gehoord op 4 september 2017. De examencommissie neemt nota van de argumenten van de student, maar acht ze niet relevant. In het bijzonder het argument dat hij contact heeft gehad met een aantal copywriters die hem “advies” wilden geven en hij dat advies gekregen heeft van een derde maar dat hij de opdracht zelf heeft gemaakt en dat er geen sprake was van een financiële transactie, doet volgens de examencommissie niet ter zake. De intentie staat duidelijk vast: het feit dat de student misschien niet in zijn opzet geslaagd is, neemt niet weg dat de poging ondernomen werd. De examencommissie beoordeelt de onregelmatigheid dan ook als ernstig op basis van volgende elementen:

- De opdracht waarvoor de student wilde frauderen telt voor de helft van het eindresultaat voor het OPO Copywriting en had het vormen van een correct oordeel omtrent zijn vaardigheden sterk kunnen beïnvloeden of belemmeren.
- De omschrijving van de taak in de advertentie van de student is duidelijk gericht op die kerncompetenties die het opleidingsonderdeel wil aftoetsen. De student wilde aldus zijn lector misleiden omtrent het al dan niet beheersen van cruciale competenties in het kader van het OPO.
- Het gaat om een poging tot ghost writing, een gedrag dat duidelijk niet strookt met de kernwaarden van de opleiding en die van de hogeschool, en dat verboden wordt door artikel 131 OER UCLL.
- In de derde fase van de opleiding, waarin de student zich bevindt, zou hij zich absoluut moeten bewust zijn van het onaanvaardbare karakter van zijn gedragingen die indruisen tegen het OER en tegen verschillende algemene competenties die behoren tot de opleidingsdoelstellingen.
- Uit het gesprek met de student blijkt zeer duidelijk dat de student zich niet bewust is van het ernstige karakter van deze feiten en ze minimaliseert.
- Het feit dat de student potentieel zou kunnen afstuderen in 16-17 is niet relevant omdat hij niet alle opleidingsonderdelen afgelegd heeft en sowieso niet kon afstuderen in het huidige academiejaar.
- Het feit dat de student de opdracht in juli 2017 plaatste én de inhoud van zijn advertentie, bewijzen dat de student duidelijk de intentie had om te frauderen. Het feit dat dit misschien niet gelukt is, doet daar nogmaals geen afbreuk aan.

Op grond van bovenstaande motivatie heeft de examencommissie beslist dat xxx zijn recht op inschrijving voor het eerstvolgend academiejaar verliest conform art. 133 g. OER UCLL. Bovendien verliest hij het punt voor het betrokken opleidingsonderdeel en de regel “het behoud van hoogste cijfer” vervalt voor dit opleidingsonderdeel volgens art. 133, §1 OER UCLL.”

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Op 11 september 2017 tekent verzoeker tegen deze beslissing het volgende intern beroep aan:

“Naar aanleiding van het gesprek met de ombudsdienst over de zogezegde poging tot fraude is het tijd om een aantal zaken te verduidelijken. Deze brief schrijf ik niet als document om te verduidelijken waarom ik mijn diploma wil halen maar als bewijs dat ik niet gefraudeerd heb.

Het gaat over het vak copywriting en de intentie om mezelf te laten helpen door iemand in te schakelen om de taak te maken voor het herexamen copywriting. Concreet heb ik een advertentie geplaatst op een website onder mijn eigen naam met de intentie om mij te laten bijstaan. Dit alles om deze taak tot een goed einde te brengen. Toen ik eenmaal iemand had gevonden heeft deze persoon gezegd dat hij me wel wou bijstaan maar de taak niet wou maken omdat ik er iets uit moest leren. Naar dit advies heb ik geluisterd en heb uiteindelijk de taak zelf gemaakt zoals het hoort.

De ombudsdienst heeft mij een papier laten ondertekenen met de verwoording ‘Er heeft geen transactie plaats gevonden’. Volledig terecht omdat er ook helemaal geen betaling gebeurd is. Poging tot fraude is een woord dat in dit geval de lading van de situatie niet dekt. Er zijn namelijk factoren waarmee rekening moet worden gehouden zodat duidelijk is dat er op het einde van de rit geen stap verkeerd gezet was.

Als de hogeschool UCLL mij laat verder studeren zou ik hiervoor zeer erkentelijk zijn omdat ik al zo ver in mijn studieloopbaan ben gevorderd. In se gaat het nog over het vak copywriting en het vak [professionele] ontwikkeling dat nog moet afgelegd worden en bijgevolg is het diploma binnen handbereik.

Als de hogeschool hier niet op in gaat dan gaat dit ten koste van mijn diploma en van mijn reputatie omdat ik niet wil bekend staan als ‘fraudeur’.

Soms maken studenten verkeerde keuzes waarbij eerlijkheid in vraag wordt gesteld. In deze situatie heb ik effectief mijn keuze gemaakt door te luisteren naar het professionele advies van derden. De vraag stelt zich dan of de straf om mij een jaar te schorsen wel passend is.

Ik zit in de laatste fase, het derde jaar van de bachelor, en nu werd zelfs mijn punt niet weergegeven op mijn rapport. Dat mij geen cijfer wordt gegund vind ik niet adequaat na alle moeite die ik heb gedaan om dit vak tot een goed einde te brengen.

Ik heb deze studie aangevat omdat ik relatief sterk ben in talen en andere aspecten die in het verlengde liggen van taal en vertalen. Copywriting hoort hierbij omdat de taak tot een einde gebracht is binnen de gestelde deadline voor het herexamen.

Met deze brief teken ik officieel intern beroep aan tegen de beslissing van de hogeschool om mij te schorsen.

In mijn ogen gaat hoger onderwijs over het feit dat een student het beste van zichzelf moet geven, zich ontwikkelt en de gevraagde normen behaalt. De vraag rijst dan of ik dit dan allemaal niet heb gedaan? In deze situatie heb ik de beslissing gemaakt om toch zelf de verantwoordelijkheid te nemen over deze taak en ik sta achter mijn beslissing.

De onderwijsinstelling mocht er redelijkerwijze op basis van de gegevens in het dossier niet vanuit gaan dat een juiste beoordeling omtrent mijn kennis, inzicht of vaardigheden niet meer mogelijk is. Ikzelf heb immers, nog voor er enige vaststelling door de onderwijsinstelling werd gedaan omtrent bijstand, elke intentie in die zin zelf spontaan gestaakt, zodat er geen sprake meer kan zijn van enige poging tot fraude. De onderwijsinstelling voldoet dan ook niet aan haar bewijslast inzake beweerde poging tot fraude. Bovendien is de beslissing niet afdoende gemotiveerd en onredelijk.

Trouwens de onderwijsinstelling heeft ook niet alle relevante feiten in overweging genomen of rekening gehouden met alle door mij aangevoerde feiten en argumenten. De onderwijsinstelling doet mijn argumenten immers gewoon af als niet relevant en niet ter zake doende, zonder er concreet op te antwoorden.

Bovendien is de sanctie ook onredelijk in verhouding tot de feiten waarover het gaat. Waarom er voor deze ernstige sanctie gekozen wordt, die toch als de zwaarste moet beschouwd worden, in plaats van voor een ander (minder zware) sanctie wordt niet afdoende gemotiveerd en is onredelijk zwaar.

Tot slot vraag ik de instantie die verantwoordelijk is voor deze eindbeslissing mij een kans te geven om mijn diploma te halen in het jaar 2017-2018 in plaats van 2018-2019.”

De interne beroepscommissie beraadt zich – volgens verwerende partij op 25 augustus 2017 – over het intern beroep van verzoeker en komt daarbij tot de volgende beslissing:

“OVER DE KWALIFICATIE ALS POGING TOT FRAUDE

De student voert aan dat hij niet gefraudeerd heeft. Hij haalt de volgende argumenten aan: hij had enkel de intentie om zich te laten bijstaan en adviseren. Hij heeft zich bedacht nadat een freelancer die hem contacteerde hem erop gewezen had dat hij de taak zelf moest maken. De omschrijving ‘poging tot fraude’ dekt de lading dus niet: hij heeft geen stap verkeerd gezet. Er moet met bepaalde factoren rekening gehouden worden. De instelling mocht er, redelijkerwijze, op basis van de gegevens in het dossier niet vanuit gaan dat een juiste beoordeling van zijn kennis, inzicht of vaardigheden niet mogelijk was. Hijzelf heeft namelijk, nog voor dat de instelling enige vaststelling had gedaan over de bijstand, elke intentie tot het plegen van fraude spontaan gestaakt. Er kan dan ook geen sprake meer zijn van enige vorm van fraude.

Artikel 131 OER UCLL definieert het begrip onregelmatigheid als ‘elk gedrag van een student in het kader van een evaluatie waardoor deze het vormen van een juist oordeel omtrent de kennis, het inzicht en/of de vaardigheden van hemzelf dan wel van andere studenten geheel of gedeeltelijk onmogelijk maakt of poogt te maken.’ Deze bepaling omvat dus zowel het plegen van examenfraude zelf (het misleiden van een lector) als het pogen tot het plegen van fraude (het proberen misleiden van de lector maar hier – om welke reden dan ook – niet in slagen). De Interne Beroepscommissie gaat akkoord met de student wanneer deze stelt dat hij geen fraude gepleegd heeft. De betrokken lector heeft althans in de uitgevoerde opdrachten geen aanwijzingen gevonden dat de student de opdracht niet zelf had uitgewerkt. Niettemin moet de Interne Beroepscommissie ook vaststellen dat de examencommissie de student er nergens van beticht effectief fraude gepleegd te hebben. De examencommissie heeft het consequent over het plegen van een poging tot fraude. Wanneer de student dan ook aanvoert dat de examencommissie hem beschuldigt van het plegen tot fraude, heeft hij de beslissing van de examencommissie verkeerd gelezen. Zijn opmerkingen ter zake stroken alvast niet met het dossier.

De student ontkent daarnaast dat er ook sprake is van een poging tot fraude. Hij geeft aan dat hij ‘op het einde van de rit’ uiteindelijk geen stap verkeerd heeft gezet omdat hij zich bedacht heeft en de opdracht zelf uitgevoerd heeft. In deze argumentatie kan de Interne Beroepscommissie zich evenwel niet vinden.

Het is niet omdat de student zich bedacht heeft, dat er nooit sprake is geweest van een poging van de student om het oordeel omtrent zijn kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk te maken. De stap verkeerd die de student gezet heeft, is het plaatsen van de advertentie. Op dat moment pleegde de student de poging tot fraude. Het feit dat de effectieve ‘misleiding’ zich uiteindelijk niet heeft voorgedaan, maakt de handeling zelf niet minder laakbaar dan wanneer de ‘misleiding’ zich wel zou gerealiseerd hebben (zie o.a. R.Stvb. 2012/109). Het laat namelijk overeenkomstig dat – op een bepaald moment in de tijd – de student geprobeerd heeft om te frauderen. Hetzelfde zou bijvoorbeeld gezegd kunnen worden van spiekbriefjes die een student meeheeft op een examen: een student die dan aanvoert dat hij zich bedacht heeft en de briefjes niet gebruikt heeft of niet nodig had, pleegt nog altijd een poging tot fraude (zie ook R. Stvb. 2014/486). Hetzelfde geldt voor bezit van een GSM op het examen: dit wordt gezien als een poging tot fraude, ook al voert de student aan dat hij/zij de GSM niet gebruikt heeft op het examen (zie o.a. R. Stvb. 2010/041). Het onsuccesvol proberen hacken van de account van een lector, om zo het examen te kunnen raadplegen, wordt ook gezien als een poging tot fraude (zie R. Stvb. 2005/025). De fraude moet met andere woorden niet gelukt zijn om ook onder de definitie van art. 131 OER UCLL te vallen.

In casu heeft de student een poging tot ghostwriting ondernomen. Hij had hier ook duidelijk de intentie toe. Dit blijkt ook zeer duidelijk uit de flagrante bewoordingen van de advertentie (“(...) wil ik deze opdracht uitbesteden aan een freelance copywriter” – eigen onderlijning). Ghostwriting is zonder twijfel een handeling van de student die onder de definitie van art. 131 OER UCLL valt: het heeft duidelijk tot doel de opleiding te misleiden over de kennis, het inzicht en/of de vaardigheden van student. Een poging tot ghostwriting valt bijgevolg ook onder de omschrijving van art. 131 OER UCLL. In casu kan de Interne Beroepscommissie niet anders dan vaststellen dat een dergelijke poging heeft plaatsgevonden. Het feit dat de student op zijn stappen is teruggekomen, wijzigt niets aan het feit dat de advertentie geplaatst werd en dat de student – op het moment van het plaatsen van de advertentie – duidelijk de intentie had om te frauderen. Het valt de Interne Beroepscommissie ook op dat de student zijn acties minimaliseert in zijn beroepsschrift. Hij geeft aan dat hij in de advertentie vroeg om zich ‘te laten bijstaan’ bij het uitvoeren van de taak. Dit strookt duidelijk niet met de bewoordingen van de advertentie (met o.m. de woordkeuze ‘uitbesteden’). Bovendien spreekt de student ook zichzelf tegen in zijn beroepsschrift: waar hij eerst inderdaad spreekt over de intentie om zich ‘te laten bijstaan’, schrijft hij in de tweede paragraaf dat de persoon die hem contacteerde ‘de taak niet wou maken’. Waarom zou deze persoon dat aangeven als de vraag in de advertentie enkel gericht was op het geven van advies. De bewoordingen en de intentie van de student waren duidelijk: hij wilde de opdrachten ‘uitbesteden’, wat verder gaat dan het louter laten adviseren of bijstaan. De Interne Beroepscommissie acht het bestaan van de poging tot fraude conform de definitie van art. 131 OER UCLL dan ook bewezen. De grief is ongegrond.

OVER DE MOTIVERING & PROPORTIONALITEIT VAN DE SANCTIE

De student acht de sanctie onredelijk streng. Hij verwijst daarbij naar de feiten (voornamelijk het feit dat hij zich bedacht heeft) en de gebrekkige motivering (voornamelijk waarom er niet gekozen wordt voor een lichtere sanctie). De sanctie is onredelijk in verhouding tot de feiten. Er wordt onvoldoende gemotiveerd waarom er voor de zwaarste sanctie gekozen wordt en niet voor een lichtere sanctie. De examencommissie heeft de keuze voor de sanctie als volgt verwoord:

‘De examencommissie beoordeelt de onregelmatigheid dan ook als ernstig op basis van volgende elementen:

- *De opdracht waarvoor de student wilde frauderen telt voor de helft van het eindresultaat voor het OPO Copywriting en had het vormen van een correct oordeel omtrent zijn vaardigheden sterk kunnen beïnvloeden of belemmeren.*
- *De omschrijving van de taak in de advertentie van de student is duidelijk gericht op die kerncompetenties die het opleidingsonderdeel WH aftoetsen. De student wilde aldus zijn lector misleiden omtrent het a/ dan niet beheersen van cruciale competenties in het kader van het OPO.*
- *Het gaat om een poging tot ghost writing, een gedrag dat duidelijk niet strookt met de kernwaarden van de opleiding en die van de hogeschool, en dat verboden wordt door artikel 131 OER UCLL.*
- *In de derde fase van de opleiding, waarin de student zich bevindt, zou hij zich absoluut moeten bewust zijn van het onaanvaardbare karakter van zijn*

gedragingen die indruisen tegen het OER en tegen verschillende algemene competenties die behoren tot de opleidingsdoelstellingen

- *Uit het gesprek met de student blijkt zeer duidelijk dat de student zich niet bewust is van het ernstige karakter van deze feiten en ze minimaliseert.*
- *Het feit dat de student potentieel zou kunnen afstuderen in 16-17 is niet relevant omdat hij niet alle opleidingsonderdelen afgelegd heeft en sowieso niet kon afstuderen in het huidige academiejaar.*
- *Het feit dat de student de opdracht in juli 2017 plaatste én de inhoud van zijn advertentie, bewijzen dat de student duidelijk de intentie had om te frauderen. Het feit dat dit misschien niet gelukt is, doet daar nogmaals geen afbreuk aan.*

Op grond van bovenstaande motivatie heeft de examencommissie beslist dat xxx zijn recht op inschrijving voor het eerstvolgend academiejaar verliest conform art. 133 g. OER UCLL. Bovendien verliest hij het punt voor het betrokken opleidingsonderdeel en de regel 'het behoud van hoogste cijfer' vervalt voor dit opleidingsonderdeel volgens art. 133, 51 OER UCLL.'

Wat de motivering van de sanctie betreft kan de Interne Beroepscommissie het argument van de student niet volgen. Het is zo dat de examencommissie eerder beknopt, doch voldoende duidelijk, de keuze voor de sanctie gemotiveerd heeft. Ze hebben daarbij alle criteria die opgesomd worden in artikel 133, §4 OER UCLL besproken (omvang & aard onregelmatigheid, mate waarin de student zich bewust zou moeten zijn van de ernst van wat hij doet, de studievoortgang van de student en de intentie om het bedrog te plegen). Art. 133, §4 OER UCLL verplicht de examencommissie niet om te motiveren waarom er niet voor een lichtere sanctie gekozen wordt. De bepaling stelt namelijk: 'de examencommissie beoordeelt de ernst van de onregelmatigheid en de strafmaat aan de hand van de volgende elementen'. Ze stelt niet dat de examencommissie ook moet uitleggen waarom andere sancties niet volstaan: het feit dat de examencommissie vindt dat een bepaalde sanctie gepast is, impliceert ook dat zij vindt dat anderen niet gepast zijn. Wanneer de keuze voor een bepaalde sanctie grondig gemotiveerd is, impliceert dit bijgevolg dat de examencommissie zich niet moet verantwoorden voor andere, niet genomen keuzes. Anders zou de motiveringsplicht oneindig zijn.

In casu kan de Interne Beroepscommissie zich aansluiten bij de argumenten van de examencommissie. Vooreerst, wat betreft de omvang van de onregelmatigheid stelde de examencommissie dat de vervangopdracht in het kader waarvan de student poogde te frauderen, de helft van score voor het OPO Copywriting zou uitmaken. Dit impliceert aldus dat de student – ten minste op het moment van het publiek stellen van de advertentie – het plan had om aanzienlijke fraude te plegen (gezien het grote belang voor de beoordeling van de opdracht voor de tweede examenkans). Het gaat dus niet om een klein onderdeel van het vak met een beperkt belang.

Wat de aard van de onregelmatigheid betreft, moet de Interne Beroepscommissie vaststellen dat het gaat om een poging tot zeer ernstige fraude. Ghostwriting, zoals de student dat voor ogen had (het uitbesteden van de opdrachten, zoals blijkt uit zijn advertentie,) vervormt compleet het correcte oordeel van de capaciteiten van de student door de lector. Het is een fraudevorm die eigenlijk een voorbeeld bij uitstek kan vormen van de definitie van art. 131 OER UCLL. Het gaat niet over een spiekbrieftje waar een bijzonder beperkt onderdeel van de cursus overgenomen is of om een stift waarop één formule staat, maar om het volledig vervalsen van een complete opdracht die voor de

helft van de punten meetelt (en eigenlijk door verder doorwerkt naar het praktijkexamen). Het feit dat het slechts om een poging gaat, doet geen afbreuk aan de ernst van de plannen van de student. Wat hij poogde te doen, was bijzonder ernstig. De Interne Beroepscommissie sluit zich dan ook aan bij de argumenten van de examencommissie over de aard van de onregelmatigheid.

Als derde vraagt het OER de Examen- en Interne Beroepscommissie om rekening te houden met de mate waarin student zich bewust zou moeten zijn van de ernst van wat hij doet, onder meer rekening houdend met het moment in de opleidingsfase. In casu is de student een laatstejaarsstudent die op afstuderen staat. Hij vertoeft reeds enkele jaren op de hogeschool en zou bijzonder goed moeten weten wat aanvaardbaar gedrag is en wat niet. Het schrijven van advertenties om opdrachten voor de hogeschool te laten maken door derden, is onaanvaardbaar en de student had dit als laatstejaarsstudent duidelijk moeten weten. Wat de Interne Beroepscommissie ook duidelijk opvalt is het gebrek aan schuldinzicht van de student: nergens in zijn beroepsschrift erkent de student dat hij een fout heeft gemaakt door de advertentie op te stellen en te publiceren. Hij geeft meermaals aan dat hij niet doorgezet heeft in zijn opzet omdat de derde die hem contacteerde hem erop wees dat hij zelf de oefening moest uitvoeren. De student zegt letterlijk: “Soms maken studenten verkeerde keuzes waarbij eerlijkheid in vraag wordt gesteld. In deze situatie heb ik effectief mijn keuze gemaakt door te luisteren naar professionele advies van derden” (eigen onderlijning). De student geeft op geen enkel moment aan dat hij zelf door zijn eigen inzichten en gevoel van berouw of het besef dat hij iets fout deed, op zijn idee teruggekomen is. Integendeel: hij verwijst steeds naar het advies van de derde die hem contacteerde. Het feit dat de student niet doorgezet heeft in zijn opzet lijkt, conform het verhaal van de student, enkel en alleen te verklaren door het feit dat een derde hem gewezen heeft op het feit dat hij zelf moet leren uit de opdrachten. De Interne Beroepscommissie speurt in het verzoekschrift naar enige vorm van berouw bij de student, maar kan dit evenwel niet terugvinden. Ook in het gesprek met de ombuds blijkt dit niet. De Interne Beroepscommissie kan zich dan ook aansluiten bij de vaststelling van de examencommissie dat de student de feiten minimaliseert en er zich op geen enkele wijze voor verontschuldigt.

Als voorlaatste vraagt het OER ook om naar de studievoortgang van de student te kijken. In casu gaat het inderdaad om een student die twee opleidingsonderdelen verwijderd is van het diploma. In casu kon de student dit academiejaar sowieso niet afstuderen, aangezien hij één opleidingsonderdeel niet afgelegd heeft (professionele ontwikkeling 3: voorbereiding op het beroep van bedrijfsvertaler-tolk). In die zin hindert de sanctie het behalen van het diploma in het huidige academiejaar dus niet.

In de beoordeling van de proportionaliteit van de sanctie speelt het bijna behalen van het diploma wel een rol. Door de sanctie wordt het behalen van het diploma mogelijkerwijs met één jaar uitgesteld (2018-2019 in de plaats van 2017-2018). Het is dus niet zo dat het volledig onmogelijk wordt gemaakt voor de student om het diploma ooit te behalen: er wordt enkel een pauze van één jaar ingelast.

De Interne Beroepscommissie neemt akte van het feit dat de student op 2 OPO's van zijn diploma staat. Ze begrijpt dat de student graag zijn diploma in het komende academiejaar wil halen. Rekening houdend met het feit dat het om een poging tot fraude gaat, gecombineerd met het bijna-afstuderen van de student, acht zij de oplegging van de strengste sanctie van het OER niet gepast. Niettemin is in het licht van de verzwarende omstandigheden weergegeven hierboven (de ernst en omvang van de gepoogde onregelmatigheid en het gebrek aan schuldinzicht van de student) een strenge sanctie vereist.

Als laatste moet ook de intentie van de student om bedrog te plegen meegenomen worden. In casu stond die intentie bij het plaatsen van de advertentie duidelijk vast. Het feit dat de student later op zijn stappen is teruggekomen, neemt niet weg dat hij – op het moment van het opstellen en publiek bekend maken van zijn advertentie – die intentie duidelijk had. Het feit dat de student uiteindelijk niet doorgezet heeft, is een verzachtende omstandigheid waarvan de Interne Beroepscommissie ook duidelijk akte neemt.

Wat de proportionaliteit van de sanctie betreft, verwijst de Interne Beroepscommissie opnieuw naar de vaststelling van hierboven dat de zwaarste sanctie uit het OER opgelegd werd door de examencommissie. Zoals daarbij aangehaald werd, acht de Interne Beroepscommissie deze sanctie niet gepast in het licht van de verzachtende omstandigheden (het feit dat het om een poging gaat, het bijna afstuderen van de student). Niettemin is een strenge sanctie vereist. De poging tot fraude is ontoelaatbaar en moet – in het licht van de bovenstaande criteria – bestraft worden.

De Interne Beroepscommissie kiest voor de sanctie opgenomen in art. 133, d) OER UCLL. Conform deze bepaling wordt aan de student een 0 opgelegd voor enkele of alle examens in de betrokken examenperiode. In het licht van de verzwarende omstandigheden, kiest de Interne Beroepscommissie ervoor om alle examencijfers behaald in de derde examenperiode (augustus-september) af te nemen.

Het gaat om de volgende opleidingsonderdelen:

- Communicatie Duits 4 (12/20)
- Copywriting (FR-score)
- Organisatie en management 2 (12/20)
- Zakelijke communicatie Engels 3 (BVT) (13/20)
- Zakelijke communicatie Frans 3 (BVT) (12/20)
- Word je eigen gezondheidscoach (12/20)

Het kan zijn dat de sanctie als streng wordt ervaren, maar dat maakt ze niet onredelijk, noch disproportioneel. Bovendien kan de student nu – zoals hij vroeg – in het komende academiejaar afstuderen mits hij slaagt op bovenstaande opleidingsonderdelen en het OPO Professionele ontwikkeling 3: voorbereiding op het beroep van bedrijfsvertaler-tolk dat hij nog moest afleggen.

Het argument van de student over de motivatie en proportionaliteit van de sanctie is deels gegrond. De Interne Beroepscommissie vervangt de opgelegde sanctie door de examentuchtsanctie van art. 133, d) OER UCLL en herleidt de scores voor de 6 examens afgelegd in de september-zittijd naar 0/20.

OVER HET NIET-WEERGEVEN VAN DE SCORE VOOR HET OPLEIDINGSONDERDEEL COPY WRITING

Vervolgens voert de student aan dat hij het niet ‘adequaat’ vindt dat zijn score voor het OPO copywriting niet vermeld wordt op zijn puntenblad. Het feit dat er geen score vermeld staat op het puntenblad, vloeit voort uit de tuchtsanctie (na de aanpassing van de sanctie op basis van art. 133, d) OER UCLL) en ook uit art. 133,5 1 OER UCLL. Daarin staat vermeld dat de regel ‘behoud van hoogste cijfer’ vervalft voor de beslissingen van c) tot g). Cijfers uit het verleden worden op 0 gezet. Het feit dat er met andere woorden een 0/20 op het puntenblad staat, vloeit voort uit de oplegging van de tuchtsanctie. De vermelding van dat cijfer is dus een gevolg van de toepassing van het

OER, dat de instelling en de student (die hiermee akkoord is gegaan bij zijn inschrijving) bindt. De opleiding had hierin geen keuze.

De student verwijst naar de moeite en het werk dat hij in de tijd heeft gestoken om de opdrachten tot een goed einde te brengen. Hij geeft ook aan dat hij de taak op tijd indiende. Hij beklaagt zich dus eigenlijk over het feit dat de tuchtsanctie tot het gevolg heeft dat hem een ‘credit’ ontnomen wordt. Hij vecht dus eigenlijk het gevolg van de tuchtsanctie aan.

Het sanctionerend effect van een examentuchtstraf zit evenwel besloten in de opgelegde tuchtsanctie zelf en is in principe niet verder afhankelijk van de wijze waarop de student de sanctie percipieert. Een examentuchtsanctie wordt verantwoord aan de hand van [de] ernst van het tuchtvergrijp, en niet op grond van het ‘lijden’ dat zij teweegbrengt (zie o.a. R. Stvb. 2017/214). De gevolgen van de sanctie kunnen een impact hebben op de proportionaliteit van de sanctie, maar de gevolgen zijn wat ze zijn en moeten – conform het OER – toegepast worden.

Verkeerdelijk leeft de student ook in de overtuiging dat hij een voldoende behaalde op het OPO. Dat is nooit gecommuniceerd door de opleiding en bij navraag blijkt ook dat de student niet geslaagd was voor het OPO. Hier strookt de grief van de student dan ook niet met het dossier.

Het argument van de student is ongegrond.

OVER DE MOTIVERING EN DE REDELIJKHEID VAN DE BESLISSING VAN DE EXAMENCOMMISSIE

De student vindt de beslissing van de examencommissie niet afdoende gemotiveerd en onredelijk. Hij geeft aan dat er geen rekening gehouden wordt met zijn argumenten en dat ze enkel afgedaan worden als niet-relevant. Er wordt nergens concreet op geantwoord.

Vooreerst valt op dat de student de beslissing van de examencommissie aanziet als de uitkomst van een discussie tussen hen onderling. De student wordt gehoord in het kader van de examentuchtprocedure, maar het is niet zo dat dit meteen ook impliceert dat de examencommissie op elk van zijn argumenten uitgebreid moet ingaan en moet aangeven waarom er al dan niet akkoord mee wordt gegaan. In casu heeft de examencommissie beknopt, maar toch voldoende gemotiveerd waarom zij toch vonden dat er sprake was van een poging tot onregelmatigheid, niettegenstaande het argument van de student dat er geen sprake was van een transactie en hij zelf de opdrachten uitvoerde. Het is onduidelijk wat de examencommissie dan verder had moeten argumenteren. Zij kunnen enkel stellen dat zij akte nemen van het argument van de student, dat zij inderdaad vaststellen dat de student de opdrachten zelf uitgevoerd heeft, maar dat ze uiteindelijk nog altijd vinden dat de poging vaststaat. Het is niet omdat de examencommissie niet akkoord gaat met het standpunt van de student (m.n. er is geen poging tot fraude), dat zij standaard in de fout gaat en gebrekkig motiveren. In casu wordt duidelijk aangegeven waarom de examencommissie toch van mening is dat er sprake is van fraude en waarom er een sanctie opgelegd moet worden. De motiveringsplicht is dus niet geschonden (noch de formele, noch de materiële).

Wat betreft de redelijkheid van de sanctie verwijst de Interne Beroepscommissie naar de analyse van de proportionaliteit van de sanctie hierboven. De examentuchtsanctie wordt door de Commissie dan ook verzacht.

Het argument van de student is deels gegrond. De sanctie wordt vervangen (zie hierboven).

OVER DE GEVOLGEN VAN DE EXAMENTUCHTSANCTIE

De student verwijst ook naar enkele gevolgen van de tuchtbeslissing: zo geeft hij aan dat hij graag verder wil studeren aan UCLL, nu hij al zo ver in zijn studieloopbaan gevorderd is. Hij moet nog 2 vakken afleggen om zijn diploma te behalen. Zijn sanctie kost hem zijn diploma en zijn reputatie.

Conform de vaste rechtspraak van de Raad voor Betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen moet er bij de beoordeling van de [proportionaliteit] van een tuchtsanctie enkel nagegaan worden of de in rekening gebrachte tuchtfeiten en de sanctie in redelijke verhouding staan tot elkaar. Verdere gevolgen (zoals de verlenging van de studieduur en de aantasting van de reputatie van de student) zijn in beginsel vreemd aan de denkoefening inzake de proportionaliteit van de sanctie en zij tasten de rechtmatigheid van de sanctie zeker niet aan (zie R. Stvb. 2016/296). Bovendien heeft elke tuchtsanctie een morele impact (bv. de student die nu aangeeft dat hij bekend zal staan als fraudeur), aangezien de tuchtsanctie er juist op gericht is laakbaar gedrag te sanctioneren. Het feit dat de student nu verder door het leven moet als ‘fraudeur’ is niet van [dien] aard om de tuchtsanctie onredelijk te maken (zie ook R. Stvb. 2016/296). Als de student niet bekend had willen staan als fraudeur, had hij de advertentie niet moeten plaatsen en de oproep niet moeten plaatsen waarbij hij aangaf zijn opdrachten te willen ‘uitbesteden’. De gevolgen zijn veroorzaakt door zijn eigen gedrag, en niet door de houding van de examencommissie (aangezien die gevolgd is uit het gedrag van de student).

Het argument van de student is ongegrond.

OVER DE SCHORSING VAN DE STUDENT

Als laatste tekent de student beroep aan tegen de beslissing waarbij hij ‘geschorst’ wordt. De schorsing is conform het Onderwijs- & Examenreglement van UCLL een tuchtsanctie (art. 168). In casu werd deze bepaling niet aangewend om een examentuchtsanctie op te leggen aan de student. Art. 131 g) OER UCLL heeft het dan ook niet over een schorsing, maar wel over een weigering tot inschrijving voor de komende academiejaren. Het argument van de student strookt dus niet met het dossier, aangezien er geen sprake is van de tuchtsanctie ‘schorsing’, maar wel van de examentuchtsanctie van art. 131, g) OER UCLL.

Het argument van de student is ongegrond.

BESLISSING

Het beroep van de student is ontvankelijk.

Het beroep van de student is deels gegrond.

De Interne Beroepscommissie herzielt de beslissing van de examencommissie waarbij aan xxx de examentuchtsanctie ‘verlies van het recht op inschrijving voor het eerstvolgende academiejaar’ conform art. 133, g) Onderwijs- & Examenreglement UCLL werd toegekend voor een poging tot fraude gepleegd in het kader van de tweede zitting van het OPO Copywriting. De Interne Beroepscommissie legt in de plaats de examentuchtsanctie ‘verlies van alle resultaten van alle examens in de betrokken examenperiode’ (art. 133, d) OER UCLL) op en de scores van de volgende opleidingsonderdelen worden op 0/20 gezet:

- Communicatie Duits 4

- Copywriting
- Organisatie en management 2
- Zakelijke communicatie Engels 3 (BW)
- Zakelijke communicatie Frans 3 (BVT)
- Word je eigen gezondheidscoach

Daarnaast verliest de student conform art. 133 §1 OER UCLL ook de cijfers behaald in het verleden voor de zes opleidingsonderdelen en de regel ‘behoud van het hoogste cijfer’ vervalt voor deze zes ook.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het ingestelde beroep.

Wat het voorwerp van het beroep betreft, stelt de Raad vast dat verzoeker zich ook keert tegen de initiële examentuchtbeslissing zoals opgelegd door de examencommissie.

Of een initiële studievoortgangsbepaling zoals een examentuchtbeslissing in die stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 162, 4° van het onderwijs- en examenreglement van de verwerende partij dat de interne beroepscommissie een nieuwe beslissing neemt die leidt tot de bevestiging of herziening van de oorspronkelijke beslissing, al dan niet na heroverweging door de oorspronkelijk beslissende instantie. Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepscommissie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële examentuchtbeslissing, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

Het beroep is onontvankelijk ten aanzien van de eerste bestreden beslissing, en enkel ontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

V. Ten gronde

Eerste middel

Verzoeker betwist in een eerste middel de kwalificatie van ‘fraude’.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat de bestreden beslissing ook een poging tot fraude aanmerkt als een onregelmatigheid in de zin van artikel 131 van het onderwijs- en examenreglement. Aldus erkent de bestreden beslissing weliswaar dat verzoeker geen fraude heeft gepleegd, maar oordeelt zij tevens dat het niet is omdat verzoeker zich omtrent zijn initiële bedoelingen heeft bedacht, dat er nooit sprake is geweest van een poging om het oordeel omtrent zijn kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk te maken. In dat opzicht overweegt de bestreden beslissing dat de tuchtinbreuk erin bestaat dat de kwestieuze advertentie werd geplaatst, omdat daarin de intentie tot poging van ghostwriting is vervat.

Verzoeker betwist die kwalificatie en verwijst naar de voorwaarden die op grond van artikel 51 van het Strafwetboek moeten zijn vervuld opdat er van een strafbare poging sprake kan zijn. Aan die voorwaarden is, zo stelt verzoeker, te dezen niet voldaan.

Zo stipt verzoeker vooreerst aan dat het loutere bestaan van een intentie – te begrijpen als: de overweging – om een ghostwriter in te schakelen, niet kan volstaan opdat de oordeelsvorming omtrent verzoeker zou worden gehinderd.

Bovendien beschouwt de bestreden beslissing naar oordeel van verzoeker het plaatsen van de advertentie ten onrechte als het begin van uitvoering van het tuchtvergriep. Wat dit betreft, wijst verzoeker erop dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen enerzijds ‘dadens van voorbereiding’ die straffeloos blijven en anderzijds ‘dadens die een begin van uitvoering’ zijn en die aanleiding kunnen geven tot een strafbare poging. Het plaatsen van de advertentie is voor verzoeker een zuiver voorbereidende handeling – die bovendien voor verschillende interpretaties vatbaar is omdat verzoeker aangaf dat hij beoogde advies in te winnen. Als zuiver voorbereidende daad kan het plaatsen van een advertentie volgens verzoeker niet worden bestraft.

Ten slotte betwist verzoeker de redenering van de beroepscommissie als zou het niet zijn omdat verzoeker zich heeft bedacht, dat er geen sprake van poging tot fraude kunnen zijn. Verzoeker doet gelden dat er geen ‘poging tot fraude’ is aangetoond.

In haar antwoordnota brengt verwerende partij de overwegingen van de bestreden beslissing in herinnering. Zij argumenteert dat verzoeker ten onrechte verwijst naar het Strafwetboek, nu het voor de tuchtrechtelijke beteugeling niet is vereist dat de betrokken feiten ook strafrechtelijk vervolgbaar zijn. Bijgevolg is het voor verwerende partij zo dat het gemis aan strafrechtelijk strafbare poging geen afbreuk doet aan de mogelijkheid voor een onderwijsinstelling om feiten tuchtrechtelijk te sanctioneren, te dezen op grond van artikel 131 van het onderwijs- en examenreglement.

Verder brengt verwerende partij in herinnering dat de Raad slechts over een marginaal toetsingsrecht beschikt en dat aldus enkel kan worden nagegaan of de bestreden beslissing al dan niet redelijk is, rekening houdend met de reglementaire voorschriften, de omstandigheden en de gegevens van het dossier.

Verwerende partij voert aan dat de voorliggende feiten op grond van artikel 131 van het Onderwijs- en examenreglement terecht als een poging tot fraude kunnen worden gekwalificeerd. Zij betwist de these van verzoeker dat de poging niet voltooid is en voert aan dat de poging tot fraude een op zichzelf voltooid tuchtrechtelijk feit is, te onderscheiden van een mislukte poging.

In zijn wederantwoordnota voert verzoeker in antwoord op het verweer van verwerende partij nog het volgende aan:

“Ten onrechte houdt verweerster voor dat de stelling van verzoeker zou zijn dat hij enkel tuchtrechtelijk kan gestraft worden als hij ook volgens het gemeenrechtelijk strafrecht strafbaar zou zijn.

De definitie van tuchtinbreuken wordt echter vaak onder invloed van het legaliteitsbeginsel gekenmerkt door het ontleen van juridische constructies eigen aan het strafrecht.

Gelet op het feit dat verweerster deze begrippen ontleent aan het strafrecht, is het ook niet meer dan normaal dat er eveneens dient gekeken te worden naar het strafrecht voor wat de definitie, inhoud en uitlegging van deze begrippen betreft, zeker nu het Onderwijs- en Examenreglement hiervoor in geen enkele eigen definitie voorziet.

Het is verweerster ZELF die het nodig vindt om strafrechtelijke begrippen zoals “poging tot” en “fraude” in te roepen om te stellen dat er sprake is van een tuchtinbreuk die dient gesanctioneerd te worden.

Er wordt verwezen naar art. 131 OER UCLL, waarin te lezen staat:

1. Als onregelmatigheid wordt beschouwd elk gedrag van een student in het kader van een evaluatie waardoor deze het vormen van een juist oordeel omtrent de kennis, het inzicht en/of de vaardigheden van hemzelf dan wel van andere studenten geheel of gedeeltelijk onmogelijk maakt of poogt te maken.

Eerste vaststelling is dat het begrip “fraude” zelfs niet opgenomen is in het examenreglement en dat er ook niet naar verwezen wordt.

Het enige voorbeeld van wat onder “onregelmatigheid” wordt verstaan is plagiaat, doch verweerster heeft nooit beweerd dat verzoeker zich daaraan zou bezondigd hebben, wat ook niet het geval is.

Verweerster houdt evenwel voor dat fraude volgens haar sowieso ook een gedrag is waardoor het vormen van een juist oordeel omtrent de kennis, het inzicht en/of de vaardigheden van de student gedeeltelijk onmogelijk gemaakt wordt.

Verweerster stelt dat het feit dat zij tuchtrechtelijk wil sanctioneren is dat verzoeker een advertentie heeft geplaatst. Verweerster erkent echter in haar beslissingen dat dit op zich geen fraude uitmaakt en dus geen gedrag is waardoor het vormen van een juist oordeel omtrent de kennis, het inzicht en/of de vaardigheden van de student gedeeltelijk onmogelijk gemaakt wordt.

Verweerster wil dit feit echter onderbrengen onder het begrip “poging tot” fraude om het alsnog als een tuchtinbreuk te kunnen sanctioneren. Verweerster lijkt daar een soort containerbegrip van te willen maken. Door de inhoud van het begrip “poging” niet te definiëren en vervolgens dit in alle vrijheid in te vullen zoals het haar past en uitkomt, wil zij op totaal arbitraire manier alle door haar gekozen feiten daarin kunnen onderbrengen. Dat kan uiteraard niet aanvaard worden.

Verzoeker betwist niet dat hij de advertentie geplaatst heeft, maar dat dit feit als een feit van tuchtrechtelijke aard zou kunnen en moeten gekwalificeerd worden, wordt wel degelijk betwist. De materiële daad van het plaatsen van de advertentie is, zoals hiervoor reeds uitgebreid werd uiteengezet, op zich geenszins te kwalificeren als een poging tot het verhinderen van een juist oordeel omtrent kennis of vaardigheden. De poging tot het verhinderen van een juist oordeel omtrent kennis of vaardigheden kan dan ook niet als bewezen worden beschouwd.

Verzoeker moet vaststellen dat verweerster, zich duidelijk bewust van de tekortkomingen in haar redenering, haar feitelijke houding in dit dossier wil bijsturen in haar antwoordnota.

Zo stelt zij plots dat zij het ongeloofwaardig vindt dat verzoeker zijn poging heeft willen onderbreken en dat zij niet bijtreedt dat hij zich enkel heeft willen laten adviseren.

Dat is evenwel in strijd met haar oorspronkelijke houding waarbij zij erkend heeft dat er geen sprake is van fraude. Immers als de poging niet zou onderbroken geweest zijn, dan zou er sprake zijn van werkelijke fraude en verweerster erkent net dat zulks niet het geval is.

De beslissing van de beroepscommissie is daarover zeer duidelijk, waar zij stelt:

De Interne Beroepscommissie gaat akkoord met de student wanneer deze stelt dat hij geen fraude gepleegd heeft. De betrokken lector heeft althans in de uitgevoerde opdrachten geen aanwijzingen gevonden dat de student de opdracht niet zelf had uitgewerkt.

[...]

Het is niet omdat de student zich bedacht heeft, dat er nooit sprake is geweest van een poging van de student om het oordeel omtrent zijn kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk te maken. De stap verkeerd die de student gezet heeft, is het plaatsen van de advertentie. Op dat moment pleegde de student de poging tot fraude. **Het feit dat de effectieve “misleiding” zich uiteindelijk niet heeft voorgedaan, maakt de handeling zelf niet minder laakbaar dan wanneer de “misleiding” zich wel zou gerealiseerd hebben.**

De stelling van verweerster is in het verleden steeds enkel en alleen geweest dat het materiële element van de plaatsing van een advertentie op zich voldoende is om iemand te sanctioneren op basis van artikel 131 OER UCLL dat een poging tot het verhinderen van een juist oordeel omtrent kennis of vaardigheden sanctioneert. Verzoeker is het daarmee evenwel niet eens, zoals hierboven reeds uitvoerig werd uiteengezet.”

Beoordeling

Artikel 131 van het onderwijs- en examenreglement luidt, voor zover hier relevant, als volgt:

“Als onregelmatigheid wordt beschouwd elk gedrag van een student in het kader van een evaluatie waardoor deze het vormen van een juist oordeel omtrent de kennis, het inzicht en/of de vaardigheden van hemzelf dan wel van andere studenten geheel of gedeeltelijk onmogelijk maakt of poogt te maken.”

De bestreden beslissing verklaart verzoeker op grond van deze bepaling schuldig aan een poging tot fraude.

Het onderwijs- en examenreglement bevat onder de titel ‘begripsbepalingen’ geen definitie van ‘poging’, noch van ‘fraude’. Deze begrippen dienen dan ook in het gemeenrechtelijke betekenis te worden gelezen.

Samen met verzoeker moet de Raad vaststellen dat in de bestreden beslissing het volgende is overwogen:

“De Interne Beroepscommissie gaat akkoord met de student wanneer deze stelt dat hij geen fraude heeft gepleegd. De betrokken lector heeft althans in de uitgevoerde opdrachten geen aanwijzingen gevonden dat de student de opdracht niet zelf had uitgewerkt.”

Terecht trekt de beroepscommissie daaruit de conclusie dat er geen fraude is gepleegd. Die conclusie doet evenwel de vraag rijzen op welke wijze verzoeker heeft gepoogd het “vormen

van een juist oordeel omtrent [zijn] kennis, inzicht en/of vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk te maken”, zoals de modaliteiten van artikel 131 van het onderwijs- en examenreglement luiden.

Opdat er te dezen van een onregelmatigheid *c.q.* poging tot fraude sprake kan zijn, is vereist dat verzoeker een materiële handeling heeft gesteld die rechtstreeks met het opleidingsonderdeel, en meer bepaald het examineren ervan, in verband staat, en wel op die wijze dat er sprake is van een interferentie met de beoordeling ervan zoals omschreven in artikel 131 van het onderwijs- en examenreglement. Daarvan ligt geen bewijs voor. Het zich bevragen bij derden omtrent het schrijven van een tekst volstaat op zich niet als een poging tot fraude, wanneer er zelfs geen vermoeden – laat staan bewijs – bestaat dat de tekst die verzoeker uiteindelijk heeft ingediend, niet door hemzelf werd gemaakt.

In geen enkele handeling die rechtstreeks met het examen te maken heeft, heeft verzoeker gepoogd de lector te misleiden, ook niet op een wijze die niet is geslaagd. Bij gebrek aan poging kan er immers van slagen of falen van die poging geen sprake zijn.

Onregelmatigheden die met de mogelijkheid tot het beoordelen van de kennis, kunde en vaardigheden geen verband houden, worden door artikel 131 van het onderwijs- en examenreglement niet tuchtrechtelijk strafbaar gesteld.

Van een strafbare poging is sprake wanneer het voornemen om een inbreuk te plegen zich geopenbaard heeft door uitwendige daden die een begin van uitvoering van die inbreuk uitmaken en die alleen ten gevolge van omstandigheden, onafhankelijk van de wil van de dader, zijn gestaakt of hun uitwerking hebben gemist (Cass. 23 mei 2012, AR P.12.0804.F). Te dezen ligt er geen bewijs voor dat redenen, andere dan de vrije wil van verzoeker, de effectieve fraude hebben verhinderd.

Ook wanneer wordt aangenomen dat verzoeker bij het publiceren van de advertentie de intentie had om zich van een door een derde geschreven stuk te bedienen, dan nog volstaat het feit dat verzoeker tijdig tot inkeer komt om elk oorzakelijk verband tussen die bevraging en het examengebeuren te doorbreken. Aldus is, bijvoorbeeld, wie alvorens de kassa te passeren de zaken die hij voornemens was te stelen teruglegt niet strafbaar, omdat de diefstal pas is

voltrokken na het passeren van de kassa (Corr. Luik 15 juni 1981, *Jur. Liège* 1981, 280; Cass. (Fr.) 30 mei 1958, *J.C.P.* 1958, 10809).

De bestreden beslissing kan, gelet op de omstandigheden zoals zij voorliggen, in artikel 131 van het onderwijs- en examenreglement geen rechtsgrond vinden om verzoeker een examentuchtsanctie op te leggen.

Het eerste middel is gegrond.

Tweede middel

In een tweede middel beroept verzoeker zich op het evenredigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

Gelet op het gegrond bevinden van het eerste middel en de omvang van de vernietiging die daaruit volgt, behoeft het tweede middel geen antwoord meer.

VI. Anonimisering

Ter zitting vraagt verzoeker de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepscommissie van de UC Leuven van onbekende datum waarbij aan verzoeker de examentuchtbeslissing wordt opgelegd

strekken tot het verlies van alle resultaten van alle examens in de betrokken examenperiode.

2. Het daartoe bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoeker een nieuwe beslissing en doet zulks uiterlijk op 31 oktober 2017.

3. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 18 oktober 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bijzitter
Henri Verhaaren	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.908 van 18 oktober 2017 in de zaak 2017/446

In zake: Ivana NAUMOVSKA
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bart Staelens
kantoor houdend te 8000 Brugge
Stockhouderskasteel
Gerard Davidstraat 46/1
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

HOGESCHOOL GENT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Eva Bral
kantoor houdend te 9000 Gent
Henleykaai 3R
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 september 2017, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Hogeschool Gent van 19 september 2017 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 8/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Master recital piano’ behouden blijft.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 oktober 2017.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Samuel Mens (*loco* advocaat Bart Staelens), die verschijnt voor verzoekende partij, en advocaat Eva Bral, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven als student in de opleiding ‘Master of music’.

De voorgaande feiten zijn beschreven in ’s Raads arrest nr. 3.738 van 4 september 2017. Korthedshalve wordt daarnaar verwezen.

Na het voormelde annulatiearrest dient verzoekster een aanvullend intern beroep in en de School of Arts deelt haar visie ter zake aan de interne beroepscommissie, die op 19 september 2017 tot de volgende beslissing komt:

“(…)

Aan verzoekster werd tevens gevraagd om uiterlijk op 13 september 2017 haar grieven tegen de jurybeoordeling van dit academiejaar voor het opleidingsonderdeel 'Master Recital Piano' uiteen te zetten.

De voorzitter van de interne beroepscommissie heeft bij e-mail dd. 13 september 2017 evenals bij aangetekend schrijven dd. 13 september 2017, het aanvullend intern beroep van de studente ontvangen.

Het door de studente ingesteld beroep

Het ingesteld beroep betreft de studievoortgangsbepaling over het behaalde resultaat van 8/20 voor het opleidingsonderdeel master recital piano en bijgevolg het niet slagen voor de opleiding Master of Music.

De studente haalt volgende middelen aan:

- de studente meent dat het juryverslag te algemeen is en niet afdoende concreet is alsook onduidelijk is geformuleerd;
- de studente meent dat het juryverslag onvoldoende het niet behalen van de eindcompetenties aantoont en vindt daarbij de behaalde quotering van 8/20 onduidelijk. Studente stelt zich de vraag hoe de quotering van 8/20 tot stand is gekomen;
- de studente meent dat er een grote vooruitgang was in vergelijking met het academiejaar 2015-2016;
- de studente meent dat haar bevindingen vanuit het gesprek met de juryleden onmiddellijk na het recital tegenstrijdig zijn met het juryverslag en de bijhorende quotering. Vanuit het feedbackgesprek met de juryleden kon de studente geenszins afleiden dat ze een tekort zou hebben.

Behandeling ingesteld beroep door de interne beroepscommissie

De interne beroepscommissie stelt het volgende vast:

- de studente ondertekende haar opleidingscontract op 23/09/2017 digitaal voor akkoord (bijlage 4);
- de studente behaalde 8/20 voor het opleidingsonderdeel master recital piano (studieoverzicht bijlage 3);
- dit opleidingsonderdeel telt 27 studiepunten (studiefiche bijlage 5);
- voor dit opleidingsonderdeel wordt geen tweede examenkans ingericht;
- voor dit opleidingsonderdeel moet je stagen (wordt nooit gedelibereerd);
- volgende documenten werden door de School of Arts aangereikt:
 - Bijlage 1: Antwoord School of Arts van de HoGent tav intern beroepschrift 13 september 2017
 - Bijlage 2: Antwoord School of Arts van de HoGent tav intern beroepschrift 5 juni 2017
 - Bijlage 3: Studieoverzicht Ivana Naumovska
 - Bijlage 4: Bevestiging ondertekening studiecontract
 - Bijlage 5: Studiefiche
 - Bijlage 6: Rapport juni 2016-2017
 - Bijlage 7: Rapport juni 2015-2016
 - Bijlage 8: Rapport juni 2014-2015
 - Bijlage 9: Juryverslag Pianorecitals op 08/06/2017 (gegevens andere studenten werden geanonimiseerd)
 - Bijlage 10: Gedateerde automatische mail verzending juryverslagen op 08/06/2017 (gegevens andere studenten werden geanonimiseerd)
 - Bijlage 11: juryverslag 2015-2016 met printscreen aanmaakdatum document (gegevens andere studenten werden geanonimiseerd)
 - Bijlage 12: juryverslag 2014-2015
 - Bijlage 13: Richtlijnenbundel instrumentenexamen
 - Bijlage 14: Passages Onderwijs-en Examenreglement
 - Bijlage 15: Interventies ombudspersoon
 - Bijlage 16: Mails Ivana Naumovska
 - Bijlage 17: Enkele extracten uit Engelstalig woordenboek
 - Bijlage 18: Onderwijs-en Examenreglement 2016-2017 - artikel 50
- het antwoord van de School of Arts toont aan dat er essentiële fouten zijn gemaakt in de vertaling van het juryverslag 2016-2017 waardoor in het verzoekschrift diverse argumentaties over dit juryverslag niet meer hard gemaakt kunnen worden (bijlage 1, 9 en 17). Deze fouten in de vertaling hebben mogelijks geleid tot verkeerde assumpties bij studente met betrekking tot de interpretatie van de beoordeling door de jury;
- uit de verklaring en aangereikte stukken vanuit de School of Arts HoGent alsook vanuit de verslaggeving en de tussenkomsten van de ombudspersoon blijkt dat het jurymoment correct is verlopen alsook dat de beoordeling correct tot stand is gekomen. Dit conform de interne werkwijze (bijlage 13 en 14), richtlijnen (bijlage 14) en regelgeving (bijlage 5, 13 en 14) zoals in bijlagen terug te vinden. In bijlage 1 wordt verduidelijkt dat de feedback zoals opgenomen in het juryverslag wel degelijk op een heldere wijze gelinkt is aan

de eindcompetenties van het opleidingsonderdeel. Vanuit de bevindingen in het juryverslag, de bijhorende evaluaties van de eindcompetenties alsook vanuit het beoordelingskader voor het toekennen van een examencijfer (bijlage 1, 5, 9 en 18) blijkt hoe de examenjury tot een 8/20 voor het betrokken opleidingsonderdeel is gekomen alsook dat deze quoterings als redelijk kan beschouwd worden;

- de grote vooruitgang die studente bij zichzelf ervaart in het gespeelde masterrecital 2016-2017 kan niet hard gemaakt worden. Meer zelfs: de grote consistentie in de juryverslagen van de voorbije drie academiejaren (bijlage 1, 9, 11 en 12) wijzen er op dat nog steeds dezelfde concrete feedback van tel is als de voorgaande jaren en dat de studente bijgevolg weinig vooruitgang heeft gemaakt. De behaalde quoterings en de verkregen feedback voor 2016-2017 ligt daarbij sterk in de lijn van de prestaties van de studente de voorbije twee jaar waardoor er niet van een afwijkend beslissingspatroon kan gesproken worden. Uit de overgemaakte stukken (bijlage 1, 9 en 16) van de School of Arts blijkt verder dat het spelen zonder partituren, wat een eigen keuze is, studente mogelijks grote parten heeft gespeeld. Er wordt vastgesteld dat studente zelf tegenstrijdigheden aanhaalt ten aanzien van haar eigen prestatie (bijlage 1 en 16);
- in de door de School of Arts aangereikte stukken wordt onomstotelijk aangetoond dat studente na het eerste feedbackgesprek zeer duidelijk wist dat ze niet geslaagd zou zijn (in tegenstelling tot wat in het verzoekschrift wordt beweerd). Het is dan ook duidelijk dat de mondeling meegegeven feedback overeenkomt met het juryverslag en de daarbij horende quoterings (bijlage 1 en 16);
- uit de door de School of Arts aangereikte stukken (bijlage 1 en 15) blijkt dat ook tijdens het tweede gesprek, ondanks een foutief juryverslag, er correcte mondelinge feedback over het gespeelde recital werd meegegeven;
- uit bovenstaande blijkt dat de punten voor het opleidingsonderdeel master recital piano op deugdelijke wijze tot stand zijn gekomen en afdoende werden gemotiveerd.

Beslissing van de interne beroepscommissie

De interne beroepscommissie beslist om de klacht ongegrond te verklaren.

De interne beroepscommissie beslist dat het resultaat 8/20 voor het opleidingsonderdeel master recital piano behouden blijft en dat de studente aldus niet gestaagd is voor de opleiding Master of Music.”

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Verzoekster heeft de initiële examenbeslissing niet tot voorwerp van haar beroep gemaakt, doch slechts aangegeven dat zij de onregelmatigheden die daar volgens haar aan kleven aan te voeren tegen de bestreden beslissing. Zulks is toegelaten en wijzigt niet het daadwerkelijke voorwerp van het beroep.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Ten gronde

Enig middel

Verzoekster beroept zich in een enig middel op de formelemotiveringsplicht, de materiële motiveringsplicht, het redelijkheidsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel, het rechtzekerheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel.

Verzoekster geeft aan dat zij uitdrukkelijk volhardt in het eerdere beroepsschrift van 5 juli 2017, het eerdere verzoekschrift van 21 juli 2017, de wederantwoordnota en het aanvullend beroep van 13 september 2017. Verzoekster zij erop gewezen dat uit artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs volgt dat het de argumenten zijn die in het verzoekschrift voor de Raad worden opgeworpen, die het voorwerp van het geschil afbakenen. Het staat een verzoekende partij daarbij vrij een elders uiteengezette argumentatie te hernemen. Het is niet de taak van de Raad om aan de hand van de samenlezing van verschillende beroepen, verzoeken en nota's na te gaan welke argumenten de verzoekende partij als hernomen beschouwt. Zo deze stukken zijn neergelegd dan kunnen zij als overtuigingsstuk worden beschouwd, maar zij zijn geen procedurestukken op grond waarvan 's Raads motiveringsplicht ex artikel 149 van de Grondwet kan worden beoordeeld. De Raad betreft bij de beoordeling van het beroep derhalve enkel wat in het inleidend verzoekschrift van 28 september 2017 en in de navolgend uitgewisselde nota's is opgenomen, dit laatste in zover er niet op onontvankelijke wijze nieuwe middelen uit blijken.

Eerste middelonderdeel

In wat als een eerste middelonderdeel kan worden beschouwd, gaat verzoekster in op het motief dat de vrije vertaling die zij van het juryverslag heeft gemaakt onjuist is, en dat verzoekster daarbij mogelijk verkeerde aannames heeft gemaakt.

De Raad wijst erop dat de onderwijsinstelling bij de beoordeling van de competenties van een student over een ruime discretionaire bevoegdheid beschikt; in een kunstenopleiding is dit zeker niet anders. Het Engelstalige juryverslag is voor de Raad volstrekt te begrijpen; de vrije vertaling die verzoekster daarvan heeft gegeven, moge dan niet beantwoorden aan de finesses die de jury in die vertaling had willen zien, zowel de vertaling door verzoekster als deze van verwerende partij maken de essentie van de beoordeling voor de Raad voldoende duidelijk.

Aangezien deze vertaling geen deel uitmaakt van de prestaties op grond waarvan verzoekster werd beoordeeld, ziet de Raad ook niet in welk dienstig middelonderdeel er op deze ‘vertaalslag’ kan worden gesteund.

Het eerste middel is onontvankelijk.

Tweede middelonderdeel

In een tweede middelonderdeel beroep verzoekster zich op een schending van de formelemotiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert aan dat uit het juryverslag, bijgevalen in de bestreden beslissing, niet kan worden afgeleid waarom een examencijfer van slechts 8/20 werd gegeven, en dat evenmin duidelijk wordt gemaakt welke eindcompetenties verzoekster niet zou hebben verworven. Daarvoor is immers dat juryverslag, nog steeds volgens verzoekster, te algemeen.

Verwerende partij repliceert in de antwoordnota dat uit de studiefiche en de richtlijnenbundel instrumentenexamens blijkt hoe het opleidingsonderdeel zou worden geëvalueerd en welke competenties dienen te worden aangetoond om te kunnen slagen.

Naar oordeel van verwerende partij blijkt uit niets dat verzoekster de vooropgezette competenties heeft bereikt. Zij meent dat integendeel uit het juryverslag en de bestreden beslissing duidelijk blijkt dat het vereiste niveau niet werd behaald. Verder stipt verwerende partij aan dat het betrokken opleidingsonderdeel de kern en het sluitstuk van de opleiding vormt, met de gepaste beoordelingsgestrengheid, en dat uit de e-mails van verzoekster van 12 en 15 juni 2017 wel blijkt dat zij zich van haar tekortkomingen bewust was.

Verwerende partij is dan ook van oordeel dat de bestreden beslissing afdoende is gemotiveerd en niet als onredelijk kan worden beschouwd.

Zij brengt nog onder de aandacht dat verzoekster erkent dat het spelen zonder partituur haar eigen beslissing was, en dat het niet opgaat dat gegeven thans aan te voeren als iets wat 'in rekening moet worden gebracht'.

Verzoekster heeft haar middel in het verzoekschrift overheen meer dan twintig pagina's uiteengezet. Wat zij in de nota van wederantwoord nog doet gelden, voegt daar in essentie niets aan toe.

Beoordeling

Blijkens de ECTS-fiche zijn de doelstellingen van het opleidingsonderdeel de volgende:

Dit vak is de kern van deze specialisatieopleiding. Alle andere vakken zijn eraan gerelateerd. De betrachting is studenten te helpen ontwikkelen tot professionele muzikanten. Niet enkel het technisch-motorische komt daarbij kijken, maar ook alle cognitieve en gevoelsmatige aspecten van de uitvoeringspraktijk. Het ultieme doel is om alle mogelijke informatie te verschaffen om de student in staat te stellen op onafhankelijke wijze te komen tot een geïnformeerde uitvoering, rekening houdend met de immers veranderende omstandigheden in een zich immer hernieuwend heden.

Daarbij worden de volgende competenties beoogd:

1. De student is in staat tot uitdrukking van een eigen artistieke visie en muzikale gevoeligheid middels een persoonlijke instrumentale musische uitvoering van grote

artistieke kwaliteit. De student is een bedreven/bekwaam solist en brengt een muzikale uitvoering van hoge artistieke kwaliteit:

- heeft een grote muzikale gevoeligheid
 - bezit een uitmuntende muzikale verbeelding
 - bezit een complete technische vaardigheid waarin eigen muzikale stijl en persoonlijkheid prominent aanwezig zijn
 - kan onafhankelijk een nieuw repertoire inoefenen en kan intuïties, kennis en emoties vertalen in een muzikale uitvoering door ontdekking, experimenteren en contemplatie
 - ontwikkelt een eigen en originele persoonlijke stijl en expressie in muzikale uitvoeringen
 - heeft een gedegen kennis van hedendaagse en historische uitvoeringspraktijken, wat hem/haar in staat stelt muziek getrouw en met integriteit uit te voeren zonder zich een eigen muzikale stijl te onzeggen
 - kennis van de algemene en specifieke professionele competenties om zichzelf te bewijzen als een onafhankelijk muzikant
 - heeft een attitude om muzikale expressie uit te diepen en te verfijnen
2. De student bezit de attitude om verder en dieper als een muzikant te ontwikkelen:
- is gemotiveerd om voortdurend de uitvoeringstechniek te ontwikkelen en is gedreven om de muzikale empathie verder te verfijnen. Heeft zodoende toegewijde en persoonlijke studiemethoden ontwikkeld
 - toont grote doorzettingskracht
 - kan de stress aan tijdens de studie van het instrument en tijdens de uitvoering
 - kan zich voorbereiden op audities met een behoorlijke kans op succes
 - toont de capaciteit voor reflectie, analyse en evaluatie
 - heeft een open geest en het vermogen tot verwondering en kan zijn/haar ervaringen inzetten ten voordele van de ontwikkeling van het eigen muzikale oeuvre.
 - Heeft begrip van en vertrouwen in het eigen kunnen en het potentieel om verder te ontwikkelen tot een onafhankelijk muzikant
 - Kan omgaan met en is bestand tegen kritiek van derden (cliënten, muziekcritici, ...)
 - Toont een ambitie om te excelleren
3. De student toont daadwerkelijk het verlangen om te spelen als solist
- Heeft de ambitie om eigen opvoeringen, concerten en recitals te publiceren

De evaluatie bestaat uit de jurering van een recital gedurende zestig minuten van een repertoire naar keuze.

De beoogde competenties zijn uitvoerig uiteengezet. De Raad is daarbij van oordeel dat het bovendien dermate evident is dat het geen uitdrukkelijke bevestiging behoeft dat de student het instrument ook technisch correct bespeelt en geen fouten maakt tegen de partituur.

In het juryverslag, zoals bijgevalen in de bestreden beslissing, wordt overwogen dat er tempo-inconsistenties zijn en geheugenproblemen die een gebrek aan inzicht in/begrip van de harmonische structuur van de muziek aantonen, en andere onnauwkeurigheden zoals een overvloedig pedaalgebruik. De jury is van oordeel dat er een gebrek aan verhoog en lijn in de uitvoering. De jury betreurt dat het gekozen werk onrecht werd aangedaan. De conclusie luidt dat wat verzoekster heeft getoond, helaas niet het niveau bereikt dat voor een ‘master in de muziek’ is vereist.

In de toelichting die in de bestreden beslissing is bijgevalen, is de jury uitvoerig nader ingegaan op de relatie tussen de vastgestelde gebreken tijdens de uitvoering en de vooropgestelde competenties. In tegenstelling tot wat verzoekster aanvoert, besteedt de jury in die toelichting wel degelijk aandacht aan de wijze waarop tekortkomingen zoals tempo-inconsistenties en geheugenproblemen het behalen van de competenties in de weg staan. De Raad verwijst ter zake naar wat is uiteengezet op pagina 4 en volgende van dat stuk. Deze kritiek is naar oordeel van de Raad voldoende concreet en duidelijk.

De formelemotiveringsplicht houdt niet in dat de motieven van de motieven kunnen worden verlangd; gegeven het feit dat de uitgebreide toelichting op verschillende punten concreet ingaat op de tekortkomingen – die wat de sensibiliteit en verbeeldingskracht bijvoorbeeld worden gesitueerd “doorheen het recital” – is de Raad van oordeel dat het ontbreken van een precieze aanduiding waar de tempoproblemen zich precies voordeden, niet van aard is afbreuk te doen aan de duidelijkheid van de beoordeling.

Voorts begrijpt de Raad niet hoe verzoekster kan voorhouden dat over de kritiek inzake het overvloedig gebruik van de pedaal “niet de minste duiding” zou worden verschaft en dat het slechts om een stijlformule gaat. Nochtans gaat de nadere motivering van de jury concreet in op het probleem en de reden waarom het zich manifesteert, waarbij ook wordt gewezen op gelijkaardige opmerkingen in de voorbije academiejaren. De stelling dat het pedaalgebruik wordt aangestuurd door de mentor en dat daaromtrent geen opmerkingen zijn gekomen tijdens het academiejaar, komt in essentie neer op een kritiek op de begeleiding en feedback. Ter zake heeft de Raad al meermaals overwogen dat vastgestelde gebreken in de begeleiding van de student in principe niet tot gevolg hebben dat de toegekende beoordeling daardoor onregelmatig wordt of dat de student recht zou hebben op een gunstiger quotering. Het is, in beginsel, één zaak of de student bewezen heeft de van hem verlangde kennis en vaardigheden

te bezitten en een andere, wanneer hij die kennis en vaardigheden niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die de student op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven. Een verwijt aan de instelling op het vlak van een gebrekkige begeleiding of communicatie verschuift bijgevolg mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie deels naar de instelling, maar in de regel kan dit er niet toe leiden dat de prestatie zelf zonder meer als voldoende moet worden beschouwd. Er kan enkel anders over worden geoordeeld in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer het gebrek aan begeleiding het slagen *de facto* onmogelijk heeft gemaakt, bijvoorbeeld doordat essentiële vragen van de student onbeantwoord zijn gebleven of de begeleiding nagenoeg onbestaande was. Daarvan levert verzoekster ten aanzien van de mentor niet het bewijs.

De loutere stelling van verzoekster dat zij wel voldoet wat de harmonische structuur betreft, wordt tegengesproken door de toelichting van de jury. De Raad gaat uit van de deskundigheid en objectiviteit van de beoordelaren, zodat de loutere ontkenning van een kwalitatieve appreciatie door een docent niet volstaat om aan de juistheid van die beoordeling te doen twijfelen. De door verzoekster aangevoerde voorgaande ervaringen doorheen haar carrière, zijn niet van aard daaraan afbreuk te doen.

Wat de problemen met stress betreft, blijkt uit de toelichting van de jury dat verzoekster op dat punt duidelijk nog met problemen kampt. Verzoeksters stelling in haar beroepsschrift dat zij “in staat [is] de stress te beheersen” overtuigt de Raad niet van het tegendeel.

Evenmin kan verzoekster worden gevolgd in haar visie omtrent het spelen zonder partituur. Samen met de verwerende partij moet worden vastgesteld dat dit in de ECTS-fiche nergens als een verplichting, of zelfs maar als een beoordelingscriterium is aangemerkt. Dat dit impliciet wordt geëist door de docent, blijkt nergens uit; het is de vrije keuze van verzoekster geweest. In die optiek kan het de jury niet ten kwade worden geduid dat onderbrekingen in het spel, die aan een geheugenprobleem worden toegeschreven, aan verzoekster worden aangerekend.

Ook wat verzoekster onder randnummers III.14, III.15 en III.16 uitvoerig aanhaalt, is niet van aard om de Raad ervan te overtuigen dat de bestreden beslissing in haar motivering tekortschiet.

De kritiek op de feedback na het examen is niet relevant, aangezien deze onmogelijk van aard kan zijn op dat examen, en dus op de quoterings ervan, enige invloed te hebben.

Verzoekster doet verder gelden dat geen antwoord wordt geboden op de vraag hoe het recital concreet is beoordeeld, en dat er slechts een aaneenschakeling van passe-partoutmotieven voorligt. Zij is van oordeel dat een 8/20 een erg laag cijfer is dat niet overeenstemt met de overige behaalde punten.

De Raad kan deze kritiek niet bijvallen. Eensdeels is de Raad van oordeel dat het juryverslag, de nadere toelichting van de jury en de bestreden beslissing waarvan die toelichting als bijlage deel uitmaakt, wel degelijk concreet en voldoende duidelijk aangeven waarom de jury aan verzoeksters recital geen credit kon toekennen. Aangezien de ECTS-fiche geen afzonderlijke beoordelingscriteria onderscheidt, is het niet onregelmatig om één globaal cijfer toe te kennen. Anderdeels heeft de Raad al meermaals overwogen en overweegt hij ook hier, dat resultaten die in voorgaande academiejaren en/of voor andere opleidingsonderdelen werden behaald, in beginsel op zich niet van aard zijn om een zwakker resultaat als onjuist of onredelijk te doen beschouwen. Vergelijkingen met voorgaande zittijden zijn derhalve niet dienend.

Aan verwerende partij wordt tevens verweten onzorgvuldig te hebben gehandeld, met name door verkeerde feedback te verstrekken.

Waar verzoekster doelt om de feedback naar aanleiding van eerdere zittijden voor het opleidingsonderdeel, verwijst de Raad naar wat hierboven is overwogen omtrent de voorwaarden opdat een gebrek in begeleiding en feedback zou kunnen raken aan de regelmatigheid van de beslissing. Die voorwaarden zijn te dezen niet vervuld. Voor zover wordt verwezen naar de vergissing omtrent de mededeling van de schriftelijke feedback na het hier voorliggende examen, kan de Raad verzoekster bijvallen dat dit een te betreuren slordigheid is, maar dat doet geen afbreuk aan de materialiteit *c.q.* kwaliteit van het examenproefstuk en aan het gegeven dat de feedback ná dat examen onmogelijk op dat examen een invloed kan hebben gehad.

Het gegeven dat verzoekster niet begrijpt hoe zij na een jaar van intensief oefenen opnieuw slechts een 8/20 kan behalen, is op zich evident geen bewijs van een tekortschietende motivering.

Gelet op de gegeven motivering en rekening houdend met de ruime beoordelingsvrijheid van de opleiding en het marginale toetsingsrecht dat de Raad vermag uit te oefenen, is de Raad van oordeel dat het examencijfer van 8/20 niet onredelijk is.

Het middelonderdeel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 18 oktober 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bijzitter
Henri Verhaaren	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Zitting van 20 oktober 2017

Arrest nr. 3.939 van 27 oktober 2017 in de zaak 2017/452

In zake: Mohamed ABUGAMMAR
 Woonplaats kiezend te 2020 Antwerpen
 Jan Van Rijswijcklaan 164

Tegen: KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
 Woonplaats kiezend te 3000 Leuven
 Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 2 oktober 2017, strekt tot nietigverklaring van de examentuchtbeslissing van 14 september 2017 en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 27 september 2017 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft nog bijkomende stukken ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 20 oktober 2017.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

De heer Toon Boon, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Mathematical Engineering’.

Verzoekende partij kreeg op 14 september 2017 volgende examentuchtsanctie voor plagiaat opgelegd:

- Verlies van alle punten die behaald werden in de derde examenperiode van 2016-2017

- Uitsluiting uit het programma Master of Mathematical Engineering voor 2016-2017
- Weigering van inschrijving in het programma Master of Mathematical Engineering in 2017-2018

Verzoekende partij stelde op datum van 22 september 2017 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 27 september 2017 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard wegens laattijdigheid.

De interne beroepsinstantie stelde dat zij het intern beroep op 22 september 2017 heeft ontvangen, terwijl de beslissing van de examencommissie per e-mail op 14 september 2017 aan de student werd overgemaakt. Zij heeft de student op 25 september 2017 gevraagd naar de reden voor het laattijdig beroep, maar zij is van oordeel dat de door de student bijgebrachte redenen geen overmacht uitmaken.

De beslissing op intern beroep werd bij schrijven van 27 september 2017 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 2 oktober 2017 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

A. Voorwerp van het beroep

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij erop dat de interne beroepsinstantie zich niet heeft uitgesproken over de inhoud van de beslissing van de examencommissie, vermits het intern beroep onontvankelijk werd verklaard. Volgens haar maakt die beslissing dan ook geen deel uit van de huidige beroepsprocedure bij de Raad.

Beoordeling

De Raad onderzoekt de ontvankelijkheid van het beroep.

Verzoeker tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbepaling van 14 september 2017 waarbij aan de verzoeker een examentuchtsanctie wordt opgelegd (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 27 september 2017 waarbij het intern beroep van verzoeker onontvankelijk werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 104 van het onderwijs- en examenreglement (verder: OER) van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

De exceptie is gegrond. Verzoekers beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep in zoverre het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing) en de Raad ziet evenmin redenen om zulks te doen.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

Nu de grond van het geschil – terecht of onterecht, dat komt hieronder aan bod – niet het voorwerp uitmaakt van de bestreden beslissing, staat het voorschrift van artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs eraan in de weg dat de Raad zich over die grond zou uitspreken. De Raad zou dan immers onvermijdelijk in de plaats treden van de bevoegde instantie van verwerende partij, wat de voormelde bepaling precies verbiedt.

B. Uitputting interne beroepsmogelijkheden

Verzoekende partij heeft het intern beroep ingesteld en uitgeput.

Of de interne beroepscommissie dit beroep terecht onontvankelijk heeft verklaard, wordt hierna bij de grond van de zaak onderzocht.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel en het motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat het plagiaat in de papers, die gemaakt werden door hem en een medestudent, niet door hem werd gepleegd. Verzoeker wist immers niet dat zijn medestudent dingen van het internet had gehaald zonder dit te vermelden. Hij merkt daarnaast op dat hij de informatie in de paper over Kalman filtering van het internet had gehaald met de bedoeling dit met de docent te bespreken om het onderwerp beter te begrijpen. Volgens hem was deze paper geen onderdeel van het vak, zodat hij het niet juist vindt dat hij hierop wordt afgerekend.

Verzoeker vindt verder dat de maatregelen die werden genomen veel te zwaar zijn. Zijn studievoortgang zou een jaar lang stil komen te liggen en hij wil graag zijn studie zorgvuldig en zonder vertraging afronden.

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij op dat de interne beroepsinstantie zich niet heeft uitgesproken over de inhoud van de beslissing van de examencommissie, zodat deze beslissing geen deel uitmaakt van de huidige beroepsprocedure bij de Raad.

Beoordeling

Zoals hierboven reeds in herinnering is gebracht, vermag de Raad op grond van artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs niet om zijn appreciatie in de plaats te stellen van die van de hogeronderwijsinstelling of haar organen.

Nu de enige op ontvankelijke wijze in het geding zijnde bestreden beslissing zich niet over de grond van de zaak heeft uitgesproken, kunnen middelen desbetreffend in de huidige stand van

de zaak niet dienstig worden opgeworpen, aangezien zij niet zijn gericht tegen de bestreden beslissing.

Het middel dient te worden verworpen.

B. Tweede middel

Verwerende partij heeft bij beslissing van 27 september 2017 het intern beroep onontvankelijk verklaard wegens laattijdigheid. De Raad dient na te gaan of de beslissing van 27 september 2017 terecht het intern beroep als onontvankelijk heeft verklaard.

Standpunt van partijen

Verzoeker werpt op dat de reden dat hij een dag te laat was met het indienen van zijn intern beroepsschrift een overlijden in de familie is, waardoor hij naar Duitsland moest reizen en hij tijdelijk geen toegang had tot internet.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij vooreerst vast dat verzoeker meent dat een buitenlands verblijf naar aanleiding van een overlijden hem in de onmogelijkheid stelde om kennis te nemen van de sanctie en de beroepsmogelijkheden omdat hij geen toegang had tot internet. Volgens verwerende partij zou het verzoeker evenwel niet al te veel moeite mogen kosten om zijn studentenmailbox, die overal toegankelijk is, te kunnen openen. Zo kon hij eventueel hulp krijgen van zijn familie in Duitsland, kon hij gebruik maken van faciliteiten die in de stad in Duitsland aanwezig zijn (internetcafés, een stadsbibliotheek met gratis internet, WIFI, ...) of kon hij gebruik maken van mobiel internet zonder extra roamingkosten. Telefonisch contact opnemen met de faculteit behoorde bovendien ook tot de mogelijkheden.

Verwerende partij merkt verder op dat uit de logfiles blijkt dat verzoeker op 18 september 2017, nog verblijvend in Duitsland, om 22u39 heeft ingelogd in de digitale leeromgeving 'Toledo'. Daarin kan worden doorgelinkt naar de mailbox en naar het studievoortgangsdossier. Verwerende partij werpt op dat verzoeker op zijn minst even internetverbinding had.

Waar verzoeker bij het intern beroep aanhaalde dat hij na het verhoor door de beperkte examencommissie niet op de hoogte was van de volgende stappen, stelt verwerende partij dat bij elk fraudeverhoor duidelijk wordt gemaakt dat de voltallige examencommissie beslist of er

een sanctie wordt uitgesproken en dat dat gecommuniceerd zal worden aan de student op het moment dat de punten worden vrijgegeven via het studievoortgangsdossier.

Verwerende partij benadrukt ten slotte dat aan alle studenten van de opleiding die nog niet konden afstuderen (dit is de groep waartoe verzoeker behoort) duidelijk via het studentenportaal werd gecommuniceerd dat de studievoortgangsdossiers op 14 september 2017 geopend zouden worden. Vanaf 15 september 2017 had verzoeker een week om zich te vergewissen van zijn punten en zijn sanctie. Verwerende partij wijst erop dat verzoeker daarna in regel kon zijn met het OER, door een eenvoudig bewarend beroep in te stellen. Ze stipt aan dat zij net voorziet in de mogelijkheid om een bewarend beroep in te dienen om studenten langer de tijd te geven informatie te vergaren met het oog op het onderbouwen van hun bezwaren.

Beoordeling

De Raad leest in de antwoordnota van verwerende partij dat de examentuchtbeslissing door de examencommissie is opgelegd op 14 september 2017. Verwerende partij vermeldt tevens dat verzoeker van deze beslissing op de hoogte is gesteld op 14 september 2017. Dit gebeurde zowel via het online studievoortgangsdossier als via e-mail. De Raad merkt evenwel op uit de stukken van het dossier niet te kunnen afleiden wanneer de kennisgeving van de beslissing van de examencommissie per e-mail precies heeft plaatsgevonden.

De Raad leest in de beslissing van de examencommissie van 14 september 2017 de volgende sancties:

- *“exclusion from the programme of study of master Mathematical Engineering*
- *loss of grades obtained in the third examination period (you obtain a score of 0/20 for both courses)*
- *loss of the right to enrolment in the next academic year”.*

Daarnaast leest de Raad in voormelde beslissing het volgende met betrekking tot de beroepsmodaliteiten:

“Next to the communication via this email, the first and second sanctions will also be notified in your Study Progress File by means of the code “FR”. If, in your opinion, during this procedure your rights have not been sufficiently insured, you can appeal this decision by the Vice Rector for Student Affairs (art. 104 of the KU Leuven’s regulation on education and

examinations). Such an appeal must be lodged within a period of seven calendar days that begins the day after the date of the publication of your exam results in your Study Progress File. (...)". (eigen onderlijning).

De Raad leidt uit de antwoordnota af dat verzoeker aldus via het online studievoortgangsdossier op de hoogte is gebracht van het verlies van punten. In voormelde e-mail werd verzoeker op de hoogte gebracht van alle sancties die hem werden opgelegd. De Raad overweegt dat, in het bijzonder voor de sancties die niet zijn opgenomen in het online studievoortgangsdossier, de "Study Progress File" niet het ijkpunt kan zijn voor de berekening van de termijn waarbinnen het intern beroep moet worden ingediend.

Art. II.283 Codex Hoger Onderwijs bepaalt omtrent de termijn voor het instellen van een intern beroep het volgende:

"De student stelt een verzoek tot heroverweging van de studievoortgangsbeslissing in binnen een vervaltermijn van 7 kalenderdagen, die ingaat op :

- 1° in het geval van een examenbeslissing : de dag na deze van de proclamatie;*
- 2° in het geval van een andere studievoortgangsbeslissing: de dag na de kennisgeving van de genomen beslissing aan de student."*

De Raad is van oordeel dat de drie door de examencommissie opgelegde examentuchtsancties geen examenbeslissing, als in de voormelde bepaling bedoeld, betreffen. Aangezien *in casu* de score in het individueel studievoortgangsdossier niet voortvloeit uit een examenbeslissing, maar uit een andere studievoortgangsbeslissing, is de dag van de proclamatie bij de beoordeling van de tijdigheid van het intern beroep niet bepalend. Een andere studievoortgangsbeslissing is in het geding. Bepalend is bijgevolg de kennisgeving van de genomen beslissing aan verzoeker.

De Raad is van oordeel dat dit onderscheid zich makkelijk laat verstaan. Voor de student is niet enkel het examencijfer als gevolg van de examentuchtbeslissing relevant, maar ook de andere elementen van de sanctie en de wijze waarop de examencommissie tot het bestaan van tuchtfeiten is gekomen en hoe zij deze heeft vertaald in (een) sanctie(s).

In deze context komt het de Raad voor dat de in de examentuchtbeslissing opgenomen beroepsmodaliteiten niet in overeenstemming zijn met de Codex Hoger Onderwijs, zodat de

kennisgeving van de examentuchtbeslissing de termijn waarbinnen een intern beroep op geldige wijze kan worden ingesteld niet deed lopen. In toepassing van artikel 35 van het Openbaarheidsdecreet vangt de termijn voor het instellen van het intern beroep immers slechts aan wanneer samen met de beslissing de beroepsmogelijkheden en de -modaliteiten van het beroep worden vermeld. Bij gebreke daaraan, neemt de termijn voor het indienen van een beroep pas een aanvang vier maanden nadat de betrokkene van de beslissing in kennis werd gesteld.

Bij de initiële beslissing van 14 september 2017 is, door de vermelding van verkeerde beroepsmodaliteiten, niet gehandeld overeenkomstig de voorschriften van artikel 35 van het Openbaarheidsdecreet, wat tot gevolg heeft dat de termijn voor het indienen van een beroep slechts een aanvang neemt vier maanden nadat verzoeker in kennis werd gesteld van de beslissing.

Deze beroepstermijn was nog niet verstreken toen verzoeker op 22 september 2017 zijn intern beroep instelde. De interne beroepsinstantie heeft dat beroep derhalve ten onrechte onontvankelijk verklaard *ratione temporis*.

Het bij de Raad ingestelde beroep is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 27 september 2017.

2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij zal uiterlijk tegen 10 november 2017 een nieuwe beslissing nemen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 27 oktober 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bijzitter
Henri Verhaaren	bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs

secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.940 van 27 oktober 2017 in de zaak 2017/454

In zake: xxx

Tegen: KAREL DE GROTE-HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Tom Peeters
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Mechelsesteenweg 27
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 30 september 2017, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 7 september 2017 waarbij aan de verzoekende partij een score van 8 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel “Financial Accounting” en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 19 september 2017 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 20 oktober 2017.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Isabelle Buyens, die *loco* advocaat Tom Peeters verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Business Management – International Business’.

Voor het opleidingsonderdeel “Financial Accounting” bekommt verzoekende partij een examencijfer van 8/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 10 september 2017 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 19 september 2017 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat het HOE 2016-2017 bepaalt dat het gebruik van een rekenmachine tijdens een examen als een onregelmatigheid wordt aanzien en dat enkel het gebruik van het KdG-rekenmachine voor bepaalde examens – zoals voor het examen van het opleidingsonderdeel “Financial Accounting” – wordt aanvaard. De interne beroepsinstantie stipt aan dat de student aangeeft dat hij reeds van bij de start van het academiejaar op de hoogte was van de noodzaak van een KdG-rekenmachine. De student geeft tevens aan dat hij duidelijk wist dat het start-uur van het examen en het openingsuur van de KdG-shop (waar het KdG-rekenmachine te koop is) hetzelfde was, nl. 8u30.

De interne beroepsinstantie benadrukt dat de student de keuze maakte om laattijdig op het examen aan te komen. Hierdoor nam hij een risico. Volgens de interne beroepsinstantie zijn het feit dat de KdG-shop die dag iets later open was en het feit dat er een rij studenten voor hem bediend moesten worden, twee zaken die niet als ‘fout’ aan KdG kunnen worden toegerekend. De interne beroepsinstantie wijst erop dat de student zelf verantwoordelijk is voor de stress wegens het tijdsgebrek dat hij bij dit examen opliep. Het levert geen aanleiding tot het geven van bijkomende punten.

Ten slotte is de interne beroepsinstantie, wat de vraag over ‘bank reconciliation’ betreft, van oordeel dat de enkele notities die bij de vraag op het kladblad werden genoteerd onvoldoende zijn om punten voor deze vraag te rechtvaardigen.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 25 september 2017 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 30 september 2017 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat in de mate dat het extern beroep van verzoeker tevens de vernietiging van de initiële studievoortgangsbepaling beoogt, het afgewezen dient te worden als onontvankelijk. Volgens haar treedt de bepaling van de interne beroepscommissie immers in de plaats van de oorspronkelijke studievoortgangsbepaling, waardoor een extern beroep hiertegen zonder voorwerp is geworden.

Beoordeling

De Raad onderzoekt de onontvankelijkheid van het beroep.

Verzoeker tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbepaling van 7 september 2017 waarbij aan de verzoeker een score van 8/20 voor het opleidingsonderdeel “Financial Accounting” werd toegekend (eerste bestreden bepaling) en de bepaling van de interne beroepsinstantie van 19 september 2017 waarbij het intern beroep van verzoeker onontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden bepaling).

Uit artikel 4.4.4 van het Hogeschool Onderwijs- en Examenreglement (verder: HOE) van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden bepaling te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de bepaling van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

De exceptie is gegrond. Verzoekers beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden bepaling.

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep in zoverre het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing) en de Raad ziet evenmin redenen om zulks te doen.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat de KdG-shop, waar studenten school- en examenmateriaal kunnen aankopen, op de examendag (16 augustus 2017) niet op het correcte tijdstip geopend werd. Het openingsuur was 8u30, maar de shop werd pas 15-20 minuten later geopend. Verzoeker merkt op dat hij, door deze onregelmatigheid van het personeel van de KdG-shop 20-30 minuten examentijd heeft verloren. Dit heeft een enorme druk op hem uitgeoefend tijdens het examen, waardoor hij moeite heeft gehad om zich te concentreren op de examenvragen. Verzoeker benadrukt dat het verlies van concentratie ertoe heeft geleid dat hij een aantal vragen slechts gedeeltelijk heeft kunnen invullen en dat hij de resterende vragen op een snelle, impulsieve manier heeft moeten invullen.

Verzoeker wijst erop dat hij had besloten om vijf minuten van zijn examentijd af te staan om een KdG-rekenmachine te kopen, omdat een persoonlijke rekenmachine niet toegestaan werd tijdens het examen. Volgens verzoeker nam hij geen risico, maar was het een afweging van vijf minuten. Verzoeker stelt dat, als het als een risico zou kunnen geclassificeerd worden, het zo zou zijn dat de mogelijkheid bestond dat de shop van KdG op een later tijdstip dan op het volgens de reglementering voorgeschreven tijdstip ‘mag’ opengaan. Verzoeker gaat ervan uit dat dit niet het geval is.

Verzoeker merkt op dat een rekenmachine is toegestaan als ‘acceptable tool’ voor het examen, in de zin dat het gebruik ervan is toegestaan tijdens het examen. Volgens hem is het examen echter onmogelijk te maken zonder een rekenmachine.

Verzoeker benadrukt ten slotte dat hij het boek van Financial Accounting heeft gekocht en dat hij alle 800 pagina's ervan heeft gelezen. Hij heeft bovendien 50 euro betaald om een kopie van zijn examen te kunnen verkrijgen. Verzoeker verduidelijkt dat hij een aanvraag voor een examenkopie had ingediend omdat hij niet de mogelijkheid had gekregen om vragen te stellen tijdens de feedbacksessie.

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij erop dat de laattijdige examenstart van verzoeker uitsluitend te wijten is aan de autonome beslissing van verzoeker om zich – op het ogenblik van de aanvang van het examen – nog een KdG calculator te gaan aanschaffen in de studentenshop. Verzoeker besloot aldus een risico te nemen door (beperkte) examentijd in te ruilen voor de aankoop van een rekenmachine. Volgens verwerende partij kunnen een eventueel (met enkele minuten) vertraagde opening van de studentenshop en een lange rij wachtenden voor verzoeker haar niet verweten worden. Verwerende partij stelt ook vast dat verzoeker erkent reeds vanaf het begin van het academiejaar op de hoogte te zijn geweest van het gegeven dat enkel een KdG- calculator als “acceptable tool” voor het oplossen van het examen “Financial Accounting” zou worden beschouwd. Volgens haar beschikte verzoeker dan ook over ruim voldoende kansen om voorafgaand aan het examen een rekenmachine te kopen.

Verder stelt verwerende partij vast dat verzoeker de beoordeling van zijn examen “Financial Accounting” niet ten gronde betwist, maar door het tijdsgebrek heeft hij enkele antwoorden verkort moeten formuleren. Verwerende partij merkt op dat uit het door verzoeker ingevulde examenexemplaar blijkt dat hij wel bijna alle vragen op uitgebreide wijze heeft beantwoord.

In zijn *wederantwoordnota* benadrukt verzoeker dat de reden waarom hij gefaald heeft op het examen is dat de KdG-shop niet op het officiële tijdstip geopend is geweest en hij daardoor 20-30 minuten van zijn examentijd verloren is. Verzoeker verduidelijkt verder dat hij een rekenmachine had aangekocht tijdens de eerste examenperiode, maar dit bleek hij vlak voor de tweede examenperiode niet meer in zijn bezit te hebben. Hij is voor het examen naar de KdG-shop gegaan, maar hij had er niet bij stilgestaan dat de shop pas om 8u30 geopend zou zijn, zijnde het tijdstip waarop zijn examen begon.

Beoordeling

Verzoeker voert aan dat de KdG-shop, waar studenten school- en examenmateriaal kunnen aankopen, op de dag van het examen (16 augustus 2017) niet op het correcte tijdstip geopend was. Verzoeker is van oordeel dat hij door de onregelmatigheid van het personeel van voornoemde shop 20-30 minuten van zijn examentijd heeft verloren, wat een grote druk op hem heeft uitgeoefend. Daardoor had hij moeite zich te concentreren/focussen op de examenvragen. Verzoeker geeft ook aan de afweging te hebben gemaakt vijf minuten van zijn examentijd te gebruiken om een KdG-rekenmachine te kopen. Zijn persoonlijke rekenmachine was immers niet toegestaan tijdens het examen.

De Raad is van oordeel dat de kwalificatie van de beslissing het rekentoestel pas aan te kopen op de dag van het examen als “afweging” dan wel als “risico”, geen afbreuk doet aan de vaststelling dat verzoeker autonoom heeft beslist om met de aankoop van het ‘acceptable tool’ te wachten tot de dag van het litigieuze examen. De Raad stelt vast dat het aanvangsuur van het examen samenvalt met het openingsuur van de shop. Een verlies van examentijd is dan ook het onvermijdelijke gevolg van de beslissing van verzoeker betreffende de aankoop van het rekentoestel.

Zelfs indien de shop te laat zou zijn geopend – waarbij verzoeker zich ertoe beperkt twee niet in het verzoekschrift gespecificeerde bepalingen aan te halen (art. V.80, 13° en art. V.82) – kan de Raad niet vaststellen dat verzoeker door aan verwerende partij toe te schrijven omstandigheden niet in de mogelijkheid zou zijn geweest de door hem bereikte competenties inzake “Financial Accounting” te demonstreren.

De Raad ziet in die omstandigheden geen reden het examenresultaat als onrechtmatig te beschouwen. Evenmin is het onredelijk van verwerende partij met het “tijdverlies” geen rekening te hebben gehouden.

Ook het feit dat een rekentoestel essentieel kan zijn geweest om het examen met succes op te lossen, brengt de Raad niet tot een andere conclusie. Verzoeker geeft duidelijk aan dat hij vóór het examen op de hoogte was van het belang over een rekenmachine (als ‘acceptable tool’) te beschikken. Hij verwijst hierbij naar de examenkansen die hij in het verleden reeds benutte voor het opleidingsonderdeel.

Dat verzoeker in zijn antwoord op de beslissing van het interne beroepsorgaan aanhaalt dat het personeel van de shop diende te weten dat het belangrijk was tijdig te openen om studenten bijvoorbeeld toe te laten een rekentoestel aan te kopen, leidt de Raad niet tot een andere beslissing. Ook niet nu verzoekende partij aanvoert dat precies daarom de ‘shop’ in de examenperiode opent om 08.30u en buiten de examenperiode om 09.00u.

Zelfs indien het personeel de winkel te laat heeft geopend, wat (eventueel in combinatie met de aanwezigheid van wachtenden) tot minder examentijd leidde, hetgeen verzoeker stress bezorgde, moet de Raad vaststellen dat verzoeker op de dag van het examen niet verrast is door de vaststelling niet over zijn rekentoestel te beschikken en zich hierdoor ook niet mocht laten verrassen, nu hij zelf aangeeft reeds vóór de dag van het examen te hebben geweten over een rekentoestel te moeten beschikken om het examen succesvol op te lossen.

De Raad wijst in dit verband ook op de wederantwoordnota. Verzoeker schrijft hierin het volgende: *“Er wordt gezegd dat ik eerder een rekenmachine had moeten kopen. Uiteraard, had ik een rekenmachine aangekocht tijdens de 1st examenperiode en het bleek dat ik het rekenmachine niet meer in [mijn] bezit had, vlak voor de 2de examenperiode. Ik ben voor de examenuur naar de KdG-shop gegaan maar had niet overnagedacht dat de shop pas om 8u30 geopend zou zijn – op de zelfde tijdstip dat mijn examen begon.”.*

Vooreerst merkt de Raad op dat verzoeker hierbij aanhaalt niet vooraf op de hoogte te zijn geweest van het feit dat de ‘shop’ pas opende op hetzelfde tijdstip als dat waarop het examen aanving. Daarnaast blijkt hieruit dat hij wist dat hij over het KdG-rekentoestel diende te beschikken. Dat verzoeker pas vlak vóór de 2de examenperiode vaststelde het rekentoestel niet meer in zijn bezit te hebben, wat er wellicht toe heeft geleid dat hij zich genoodzaakt zag op de dag van het tweedekansexamen “Financial Accounting” een nieuw rekentoestel aan te kopen, kan er niet toe leiden dat de stress die een wachttijd veroorzaakte de meting van zijn competenties in het examen onregelmatig maakt. Deze conclusie blijft overeind, ook indien de ‘shop’ 15-20 minuten later geopend zou zijn, zoals verzoeker beweert.

Dat verzoeker het boek ter ondersteuning van het opleidingsonderdeel heeft aangekocht en volledig heeft doorgenomen is lovenswaardig en kan een nuttig element zijn geweest in zijn voorbereiding op het examen, maar laat niet toe te besluiten dat de score die hij betwist een - door stress omwille van tijdsdruk - vertekend beeld van zijn competenties in dit domein geeft.

Ook het feit dat verzoeker een bedrag betaalde om een kopie van zijn examen te krijgen, daar hij – beweerdelijk – niet de kans kreeg zijn vragen te stellen over de correctie van het examen tijdens het feedbackmoment, leidt niet tot de onregelmatigheid van de betwiste examenscore.

Verzoeker geeft aan dat concentratieverlies ertoe leidde dat hij een aantal vragen slechts gedeeltelijk invulde en de overige vragen op een snelle, impulsieve manier heeft moeten invullen. Verzoeker werkt dit argument niet verder uit. Hij voegt slechts toe dat het gaat om “Statement of Cash Flows”, “Double Declining Depreciation” en “Bank Reconciliation”. Zelfs indien verzoeker deze vragen niet met de zorg heeft kunnen invullen die hij beoogde, kan de Raad niet vaststellen dat dit aan iemand anders dan aan hemzelf kan worden toegerekend. Het is dan ook geen element dat ertoe leidt dat de beslissing van de interne beroepsinstantie niet gehandhaafd zou kunnen blijven.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 27 oktober 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bijzitter
Henri Verhaaren	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.964 van 3 november 2017 in de zaak 2017/466

In zake: Kenny DE CABOOTER
 Woonplaats kiezend te 8580 Avelgem
 Doorniksesteenweg 123

Tegen: KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
 Woonplaats kiezend te 3000 Leuven
 Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 2 oktober 2017, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 13 september 2017 waarbij aan de verzoekende partij een score van 9 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel “Methodologie deel 2 met werkcollege: onderzoeksdesign en dataverzamelmethode” en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 27 september 2017 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 20 oktober 2017.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en advocaat Nele Vroman, die verschijnt voor de verzoekende partij, en de heer Toon Boon, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding ‘Schakelprogramma: Master in de criminologische wetenschappen’.

Voor het opleidingsonderdeel “Methodologie deel 2 met werkcollege: onderzoeksdesign en dataverzamelmethode” krijgt verzoekende partij een examencijfer van 9/20. Verzoeker krijgt tevens een weigering van inschrijving voor het academiejaar 2017-2018 opgelegd.

Verzoekende partij stelde op datum van 19 september 2017 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 27 september 2017 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelde vast dat de ECTS-fiche duidelijk het belang van een correct taalgebruik beklemtoont en expliciet vermeldt dat taalfouten een invloed kunnen hebben op de beoordeling. Volgens de interne beroepsinstantie is de beoordelingsleutel die bij de verbetering van de examens werd gehanteerd dan ook conform de ECTS-fiche. Zij stelt ook dat, aangezien de doelstellingen van dit opleidingsonderdeel duidelijk verwijzen naar het belang van het correct formuleren en rapporteren van onderzoeksgegevens, dergelijke beoordelingsregel evenmin onredelijk is. Bij het bepalen van de mate van sanctionering hanteerde de examiner een objectieve regel, namelijk de aftrek van één punt voor het betreffende examenonderdeel indien drie of meer zware spellingsfouten (waaronder dt-fouten) werden vastgesteld.

Wat betreft de studievoortgangsmatregelen waarmee de student wordt geconfronteerd, raadt de interne beroepsinstantie hem aan om gebruik te maken van de mogelijkheid om een afwijking op de weigering tot verdere inschrijving aan te vragen.

De beslissing op intern beroep werd bij schrijven van 27 september 2017 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 2 oktober 2017 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep.

Verzoeker tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbepaling van 13 september 2017 waarbij aan de verzoekende partij een score van 9 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel “Methodologie deel 2 met werkcollege: onderzoeksdesign en dataverzamelmethode” (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 27 september 2017 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 104 van het onderwijs- en examenreglement (verder: OER) van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Wel kan verzoeker onregelmatigheden die kleven aan deze beslissing, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep in zoverre het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing) en de Raad ziet evenmin redenen om zulks te doen.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het onpartijdigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en het motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker merkt vooreerst op dat hij tijdens de mondelinge toelichting van zijn intern beroep enkel had vermeld dat het zijn vierde en laatste kans was om te slagen voor het opleidingsonderdeel “Methodologie deel 2 met werkcollege: onderzoeksdesign en dataverzamelmethode”, en niet – zoals in de interne beroepsbeslissing staat – dat hij de opleiding dient te stoppen omdat zijn studie-efficiëntie net minder dan 50% bedraagt.

Vervolgens stelt verzoeker vast dat er in de aangehaalde en bijgevoegde documenten sprake is van spellingsfouten. Dit wordt als volgt geformuleerd: *“Spellingsfouten en in het bijzonder dt-fouten op het examen kunnen worden gesanctioneerd.”*. Verzoeker stelt dat het gebruik van het werkwoord “kunnen” ruimte laat voor subjectiviteit en willekeur van de examiner, terwijl dit bij “zullen” niet het geval is. Volgens verzoeker is er wel nog steeds een subjectief gegeven, mocht het gebruikte werkwoord “zullen” zijn, namelijk omtrent de strafmaat. Verzoeker merkt op dat dit in geen enkel officieel document te raadplegen door de student (algemeen examenreglement, afsprakennota, ECTS-fiche en diaprojecties) is terug te vinden. Verzoeker stelt ook dat de gebruikte strafmaat van de examiner pedagogisch niet correct is. Drie spellings- of dt-fouten resulteren immers in een score van -1, terwijl twee fouten geen gevolg krijgen. Verzoeker is van mening dat elke fout in rekening moet worden gebracht. Verzoeker stelt ten slotte dat deze subjectieve regel niet correct kan oordelen over het al dan niet slagen voor een opleidingsonderdeel.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij vooreerst dat het niet duidelijk is in welke zin een mogelijke incorrecte weergave met betrekking tot de studievoortgangsmatregelen waarmee verzoeker wordt geconfronteerd enige afbreuk zou doen aan de beslissing om het beroep tegen het examenresultaat ongegrond te verklaren. Verwerende partij merkt wel op dat de toevoeging in de interne beroepsbeslissing een verduidelijking is van de studievoortgangsmatregelen waarmee verzoeker wordt geconfronteerd. De lage studie-efficiëntie van verzoeker heeft er immers toe geleid dat hij een weigering tot inschrijving heeft gekregen op grond van bindende voorwaarden enerzijds, en op grond van herhaaldelijk niet slagen voor eenzelfde opleidingsonderdeel anderzijds. Verwerende partij stipt aan dat de tweede weigering ook verband houdt met het gegeven dat verzoeker zich reeds twee academiejaren heeft ingeschreven voor “Methodologie deel 2 met werkcollege: onderzoeksdesign en dataverzamelmethode”, maar indien verzoeker een studie-efficiëntie van 50% zou hebben gehad, was er geen sprake geweest van deze maatregel. Verwerende partij verduidelijkt dat de weigering op grond van bindende voorwaarden

daarentegen uitsluitend het gevolg is van de lage studie-efficiëntie. De impact van deze weigering is overigens aanzienlijk omvattender dan die van de weigering op grond van het niet slagen voor eenzelfde opleidingsonderdeel. Daardoor mag verzoeker zich in academiejaar 2017-2018 namelijk voor geen enkele bacheloropleiding of schakelprogramma aan de KU Leuven inschrijven. Verwerende partij wijst er – ter aanvulling – nog op dat verzoeker tijdens het verloop van de beroepsprocedure tot driemaal toe is gewezen op de mogelijkheid om een afwijking op de betreffende studievoortgangsmaatregelen aan te vragen.

Vervolgens wijst verwerende partij erop dat er wel degelijk een objectieve regel is gehanteerd voor de bestraffing van spellingsfouten: de vaststelling van drie of meer dt-fouten of andere zware spellingsfouten leidde tot de aftrek van één punt op het betreffende examenonderdeel. Volgens haar is er dan ook geen sprake van subjectiviteit of willekeur. Verwerende partij merkt op dat de regel bovendien deel uitmaakte van de door de docent gehanteerde verbeter sleutel. Volgens haar is het evident dat het niet noodzakelijk is om dergelijke onderdelen van de verbeter sleutel op gedetailleerde wijze te communiceren via de ECTS-fiche of de examenkopij. Verwerende partij is van oordeel dat, door reeds uitvoerig (in de ECTS-fiche, de examenkopij en de door verzoeker aangehaalde afsprakennota) te verwijzen naar het gegeven dat spellingsfouten kunnen worden gesanctioneerd, de docent in voldoende mate heeft voldaan aan het transparantiebeginsel, ook zonder verdere specificatie met betrekking tot het aantal fouten en/of de toegepaste strafmaat.

Verwerende partij stelt verder dat de regel geenszins onredelijk kan worden genoemd. Ze merkt op dat in geval van herhaaldelijke vaststelling van grote spelfouten kan worden aangenomen dat de student niet heeft voldaan aan de doelstelling om onderzoeksgegevens correct te kunnen formuleren. Wanneer er sprake is van één of twee fouten kan dit daarentegen het gevolg zijn van een onoplettendheid.

Ten slotte stipt verwerende partij aan dat de toepassing van deze regel enkel heeft geleid tot de aftrek van één punt op het kwalitatieve luik van het schriftelijk examen. De oorzaak voor het niet-slagen voor het opleidingsonderdeel kan – volgens haar – dan ook niet louter bij de spellingsfouten worden gelegd.

In zijn *wederantwoordnota* merkt verzoeker op dat de gehanteerde sanctionering voor spellingsfouten (en in het bijzonder dt-fouten) nergens door de student kan worden

geraadpleegd. Verzoeker wijst erop dat hij dan ook niet kan nagaan of deze verdeelsleutel effectief zo werd toegepast voor alle studenten, dan wel enkel in zijn geval. Verzoeker stelt ook vast dat volgens de docent maximaal 1 punt van de 7 kan worden afgetrokken. Hij merkt op dat niet wordt verduidelijkt waarom in zijn geval het maximum (zijnde één punt) wordt afgetrokken. Verzoeker is bovendien van oordeel dat er geen objectieve reden is waarom één of twee spellingsfouten zouden wijzen op een onoplettendheid en drie spellingsfouten op het niet voldaan hebben aan de doelstelling om onderzoeksgegevens correct te formuleren.

Verder merkt verzoeker op dat verwerende partij herhaaldelijk verwijst naar de gehanteerde verdeelsleutel, op basis waarvan één punt voor de dt-fouten werd afgetrokken. De verdeelsleutel is echter nergens raadpleegbaar en verwerende partij legt dit ook nu niet voor. Verzoeker verwijst ten slotte naar artikel 62 van het OER, dat vereist dat de ECTS-fiche gedetailleerde informatie geeft over, onder meer, de wijze van evalueren. Verzoeker stelt vast dat de ECTS-fiche helemaal geen informatie over de wijze van evalueren van spellingsfouten bevat, terwijl de examinerator dat gemakkelijk op voorhand kan vastleggen.

Beoordeling

De Raad herinnert vooreerst aan het feit dat het hem niet toekomt de beoordeling van de door verzoeker op het betwiste examen gedemonstreerde competenties over te doen. De Raad mag zich immers geenszins in de plaats stellen van de hiertoe bevoegde instanties in de schoot van de verwerende partij. Het komt de Raad slechts toe na te gaan of bij de beoordeling het toepasselijk regelgevend kader is gerespecteerd, of de beginselen van behoorlijk bestuur in acht zijn genomen en of de beoordeling niet kennelijk de grenzen van de redelijkheid te buiten gaat.

De Raad slaat acht op stuk 6 van verwerende partij en met name punt 2 (*“Wijze waarop spellingsfouten en in het bijzonder dt-fouten worden gesanctioneerd”*). Hierin wordt verwezen naar de ECTS-fiche, waarin uitdrukkelijk is opgenomen dat spellingsfouten en in het bijzonder dt-fouten op het examen kunnen worden gesanctioneerd. In hetzelfde document leest de Raad dat verzoeker op het werkcollege een score van 3,366 op 6 behaalde. Op het schriftelijk examen (totaalscore: 6,6625 op 14) behaalde hij 3,97 op 7 op het kwantitatief gedeelte. Op het kwalitatief gedeelte behaalde hij 3,7625 op 7, maar daar verloor hij 1 punt op 7 omdat hij 3 dt-fouten maakte. Het didactisch team verduidelijkt dat het examenpunt voor het volledige opleidingsonderdeel van verzoeker is herleid naar 9 op 20 in toepassing van de

regels uit de ECTS-fiche. De student moet immers geslaagd zijn op beide onderdelen van het schriftelijk examen om te kunnen slagen voor het schriftelijk examen én de student moet geslaagd zijn voor het schriftelijk examen om te kunnen slagen voor het opleidingsonderdeel.

In het kader van zijn beoordeling stipt de Raad vooreerst aan niet in te zien in welke mate de door verzoeker aangehaalde, niet volledig waarheidsgetrouwe, weergave in de interne beroepsbeslissing van zijn mondelinge toelichting de onregelmatigheid van de aangevochten beslissing tot gevolg moet hebben.

Verder is het, zoals verzoeker in zijn verzoekschrift aanhaalt, correct dat de richtlijnen niet zeggen dat spellingsfouten “zullen” worden gesanctioneerd. Evenmin is verzoeker vooraf ingelicht over wat hij als de “strafmaat” aanmerkt. Daarnaast acht hij de strafmaat pedagogisch niet correct. Hij is van oordeel dat iedere fout in rekenschap moet worden gebracht na kennisgeving van een objectieve regeling inzake spellingsfouten. Verzoeker laat hierbij onvermeld dat dit ertoe had kunnen leiden dat hij misschien nog zwaarder/sneller gesanctioneerd zou zijn geweest. Daarnaast oordeelt hij dat er sprake is van een subjectieve regel die willekeur toelaat.

De Raad is van oordeel dat verzoeker duidelijk geïnformeerd is over het belang een correcte taal te hanteren bij het oplossen van het examen. Zelfs de richtlijnen op het “examenprotocol” vestigen duidelijk de aandacht op het belang foutloos te schrijven (zie stuk 7 van verwerende partij). Zij vermelden ook in het bijzonder dt-fouten. De Raad herinnert eraan dat de afsprakennota betreffende het opleidingsonderdeel eveneens melding maakt van het sanctioneren van spellingsfouten en in het bijzonder dt-fouten.

Tegen deze achtergrond kan de Raad niet concluderen dat de sanctie waartoe de door verzoeker gemaakte dt-fouten aanleiding heeft gegeven, die misschien streng kan zijn, kennelijk onredelijk is. Dat de sanctie, die ertoe leidde dat verzoeker niet slaagde voor het opleidingsonderdeel “Methodologie deel 2 met werkcollege: onderzoeksdesign en dataverzamelingsmethoden”, *in casu* tot gevolg heeft gehad dat verzoeker bij gebrek aan studievoortgang zijn studietraject afgebroken ziet, kan, hoewel de Raad begrip heeft voor de ernst van deze gevolgen, niet tot een ander besluit voeren. De Raad merkt ten overvloede op dat tijdens de hoorzitting is gebleken dat verzoeker op dat ogenblik geen verzoek tot heroverweging van de weigering tot inschrijving die hij in het kader van

studievoortgangsbewakingsmaatregelen heeft opgelopen, heeft ingesteld, hoewel hij meermaals op deze mogelijkheid is gewezen.

De Raad kan verzoeker ook niet bijtreden waar hij stelt onvoldoende te zijn geïnformeerd over het sanctiesysteem. De Raad stelt vast dat de aan verzoeker bezorgde informatie niet bepaalt welke sanctie op welk aantal spellingsfouten staat. Evenmin bevat zij specifieke informatie betreffende het aantal getolereerde spellingsfouten. De Raad kan hieruit evenwel niet afleiden dat verzoeker zich redelijkerwijs niet bewust hoefde te zijn van het belang geen spellingsfouten te maken bij het examen. Dat een spellingsfout niet noodzakelijk tot een sanctie leidde, is geen synoniem voor willekeur. Het gebruik van het begrip “kunnen” impliceert *in casu*, zoals ook blijkt uit de toelichtende nota van het didactisch team, dat een tolerantie is gehanteerd ten aanzien van “spellingsfouten”: pas wanneer de student drie of meer spellingsfouten maakte, werd hij gesanctioneerd. De Raad heeft begrip voor de ontgoocheling van verzoeker nu hij deze tolerantiedrempel heeft overschreden, maar kan op basis hiervan niet concluderen dat verzoeker willekeur heeft ondergaan. De Raad wijst hierbij nogmaals op de nota van het didactisch team, waaruit de “strafmaat” – zoals verzoeker het omschrijft – blijkt. Ook het feit dat niet iedere fout tot een sanctie heeft geleid en het feit dat vanaf drie spellingsfouten een sanctie van 1 punt op het examenonderdeel is toegepast, die tegelijk de maximale sanctie voor het onderdeel is, is niet kennelijk onredelijk en evenmin een willekeurige behandeling. Dit betekent niet dat geen andere benadering mogelijk was. De Raad is evenwel van oordeel dat, indien hij zich *in casu* met de afweging van deze keuzemogelijkheden zou inlaten, hij de grenzen van zijn bevoegdheid zou overschrijden. Dat de bevoegde evaluator binnen verwerende partij voor een bepaald sanctiesysteem heeft gekozen is een regelmatige uitoefening van de discretionaire beoordelingsbevoegdheid waarover hij bij de beoordeling van de beoogde competenties beschikt. Niets wijst er daarenboven op dat het gedocumenteerd systeem (zie stuk 6 van verwerende partij) op discriminatoire of willekeurige wijze zou zijn toegepast. Dat het systeem niet in al zijn details is toegelicht in de ECTS-fiche laat de Raad niet toe te concluderen dat verwerende partij onvoldoende transparant is geweest. Verzoeker is meermaals gewezen op het feit dat spellingsfouten tot sanctie zouden kunnen leiden, hetgeen trouwens niet haaks staat op het opzet van het opleidingsonderdeel (zie stuk 5 van verwerende partij: de ECTS-fiche met de leerresultaten waartoe het opleidingsonderdeel bijdraagt). De Raad oordeelt in de gegeven context dat verzoeker, onder meer in de ECTS-fiche, voldoende is geïnformeerd over “spellingsfouten” als component in de beoordeling. Ten overvloede merkt de Raad op dat uit

de nota van het didactisch team blijkt dat voldoende examentijd ter beschikking stond, zodat het in rekening brengen van zorg bij het formuleren van antwoorden (met name wat spellingsfouten betreft) ook vanuit dit oogpunt niet onredelijk is.

De Raad kan de beoordeling, al het bovenstaande in acht genomen, anders dan verzoeker, dan ook niet als subjectief aanmerken. De bewering van verzoeker dat bij vorige (niet-geslaagde) examens voor hetzelfde opleidingsonderdeel en dezelfde examinerator nooit spellingsfouten in rekening zijn gebracht, net zo min als bij het vak “Methodologie deel 3 met werkcollege: data-analyse en rapportage” (bij dezelfde examinerator) waarvoor hij slaagde, kan de Raad niet tot een ander oordeel brengen. De Raad dient *in casu* te oordelen over de vraag of het huidige examen willekeurig en onredelijk is gecorrigeerd en of verzoeker voldoende geïnformeerd was over het belang van spellingsfouten. Dat in een ander examen, zelfs bij dezelfde examinerator/voor hetzelfde opleidingsonderdeel niet op dezelfde wijze aan spellingsfouten is getild, leidt *ipso facto* niet tot de onregelmatigheid van de huidige examenscore. Bovendien komt verzoeker ter zake niet verder dan een loutere bewering.

De Raad kan verzoeker weliswaar bijtreden in de stelling betreffende het belang van de inhoud bij de beoordeling, doch dit belet niet dat – in het bijzonder nu hij meermaals op het belang van correcte spelling is gewezen – geen rekening zou kunnen worden gehouden, *in casu* door een sanctiemechanisme, met spellingsfouten. Andermaal wijst de Raad op de aard van het opleidingsonderdeel, waarbij het niet zo is dat het in rekening brengen van correct formuleren bij de beoordeling, als onredelijk kan worden aangemerkt.

Dat verzoeker vooraf niet alle details van de verbeterwijze kende, doch enkel dat spellingsfouten gesanctioneerd konden worden, betekent in het voorliggende dossier niet dat niet-objectief is verbeterd en dat hij in redelijkheid verrast kan zijn door het feit dat de door hem gemaakte spellingsfouten tot een sanctie hebben geleid. Dat een tolerantie is ingebouwd voor minder dan drie spellingsfouten/dt-fouten, terwijl tegenover drie punten een sanctie van 14,29% van de deelscore staat, kan de Raad niet als willekeur en totale onredelijkheid aanmerken. Dat verzoeker niet kan nagaan of de verbeter sleutel bij alle studenten effectief is toegepast, neemt voor de Raad niet weg dat hij ten aanzien van het examen van verzoeker correct is aangewend.

Met verzoeker stelt de Raad vast dat verwerende partij niet aangeeft waarom verzoeker precies 1 punt verloor bij de drie gemaakte spellingsfouten en hierbij kiest voor de maximale sanctie die vermeld is in de toelichtende nota (“*Studenten verliezen voor elk van beide onderdelen maximaal 1 punt van de 7 punten die in totaal op dat onderdeel staan indien zij 3 of meer dt-fouten of andere zware spelfouten maken in dat onderdeel van het examen.*”). De Raad leidt hieruit, rekening houdend met de beoordelingsbevoegdheid van de bevoegde beoordelaar in de schoot van verwerende partij, niet af dat *in casu* willekeurig te werk is gegaan bij het hanteren van de maximale sanctie voor de drie gemaakte dt-fouten. Evenmin is kennelijk onredelijk opgetreden, wat niet wegneemt dat streng of zelfs zeer streng kan zijn geoordeeld. De Raad herinnert hierbij nogmaals aan de grenzen van zijn beoordelingsbevoegdheid.

Zoals reeds aangegeven is de Raad van oordeel dat, hoewel verwerende partij het sanctiemechanisme (met name de tolerantiedrempel, de hoegrootheid van de sanctie) niet uitdrukkelijk heeft opgenomen in de ECTS-fiche of andere zich in het dossier bevindende documenten die voorafgaand aan het examen aan verzoeker ter beschikking zijn gesteld, verzoeker in redelijkheid niet verrast kan zijn door het belang dat aan correcte spelling is gehecht en de sanctie die hij erdoor heeft opgelopen. Dat het sanctiemechanisme nog gedetailleerder kon zijn uitgewerkt, betekent niet dat de aan verzoeker ter beschikking gestelde informatie betreffende de evaluatie niet aan het examenreglement zou voldoen. De Raad kan niet vaststellen dat de informatie onvoldoende gedetailleerd is. Ook is de sanctie, in het licht van de nota met de verbeterwijze (zie stuk 6 van verwerende partij) afdoende gemotiveerd. Er is inderdaad geen verbeter sleutel in de strike zin van het woord opgenomen. Uit de lezing van voormelde toelichtende nota en de aantekeningen op de examenkopij blijkt evenwel waarom verzoeker voor het onderdeel “kwalitatieve methoden” een sanctie van 1 punt op 7 heeft opgelopen en dat de vereiste in de ECTS-fiche dat het noodzakelijk is voor beide examenonderdelen te slagen om voor het examen te slagen ertoe heeft geleid dat hij niet kon slagen voor het opleidingsonderdeel.

De Raad is zich bewust van de zware gevolgen voor verzoeker, maar hij kan, het voorgaande in acht genomen, niet beslissen dat de aangevochten beslissing van de interne beroepsinstantie, in het licht van haar motivering, niet zou kunnen standhouden. Het is aan verwerende partij om de gevolgen voor verzoeker *in casu* eventueel alsnog te verzachten.

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 3 november 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bijzitter
Henri Verhaaren	bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.941 van 27 oktober 2017 in de zaak 2017/476

In zake: Natascha LIACHOUDIS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Marie-Julie Put
kantoor houdend te 3600 Genk
Grotestraat 119
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: HOGESCHOOL PXL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Steven Van Geeteruyen
kantoor houdend te 3700 Tongeren
Pieelpoel 13
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 3 oktober 2017, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 26 september 2017 waarbij het intern beroep van verzoekende partij niet ontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 20 oktober 2017.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Marie-Julie Put, die verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Laura Kempeneers (*loco* advocaat Steven Van Geeteruyen), die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding “Bachelor in de verpleegkunde”.

Voor het opleidingsonderdeel “Stroomblok 3.7 Bachelorproef” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 8 op 20.

Verzoekende partij stelde op datum van 18 september 2017 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 26 september 2017 werd het intern beroep niet ontvankelijk verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat, aangezien verzoekende partij niet deelnam aan de tweede examenperiode voor dit vak, de klacht terugslaat op het punt verkregen tijdens de eerste examenperiode. Conform artikel 75 §1 moet een klacht van een student binnen 7 kalenderdagen na de officiële mededeling van de resultaten worden ingediend. De klacht van verzoekende partij is echter onontvankelijk, aangezien zij haar klacht na de gestelde termijn van 7 kalenderdagen na kennisgeving van de resultaten heeft ingediend. Deze termijn liep d.d. 4 juli 2017 af. Verzoekende partij heeft haar klacht tegen ontvangstbewijs persoonlijk ingediend op 18 september 2017.

De beslissing op intern beroep werd op 26 september 2017 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 3 oktober 2017 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Uitputting interne beroepsmogelijkheden

Verzoekende partij heeft het intern beroep ingesteld en uitgeput.

Of de interne beroepsinstantie dit beroep terecht onontvankelijk heeft verklaard, wordt hierna bij de grond van de zaak onderzocht.

V. De middelen

A. Eerste middel

Verwerende partij heeft bij beslissing van 26 september 2017 het intern beroep onontvankelijk verklaard wegens laattijdigheid. De Raad dient na te gaan of de beslissing van 26 september 2017 terecht het intern beroep onontvankelijk heeft verklaard.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt dat zij op 27 juni 2017 kennis heeft genomen van de resultaten voor het opleidingsonderdeel “Stroomblok 3.7 Bachelorproef”, echter zonder enige motivering. Na aandringen van verzoekende partij ontving zij op 5 juli 2017 een motivering van mevr. [K.], i.e. de promotor van verzoekende partij, omtrent de onvoldoende resultaten. Echter was op 5 juli 2017 de beroepstermijn van 7 dagen na kennisgeving reeds verstreken. Verzoekende partij was niet in de mogelijkheid om tijdig intern beroep in te stellen tegen de resultaten van het opleidingsonderdeel “Stroomblok 3.7 Bachelorproef” d.d. 27 juni 2017, daar zij de motieven van deze resultaten niet kende. Verzoekende partij was tevens nog niet op de hoogte van de resultaten van de overige vier studenten. De rechten van verdediging van verzoekende partij werden geschonden, daar zij zich inhoudelijk niet kon verdedigen op het onvoldoende resultaat d.d. 27 juni 2017. Het intern beroep werd door verzoekende partij op 18 september 2017 tijdig ingesteld, gelet op de kennisgeving van de definitieve resultaten op 11 september 2017.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat, gelet op het feit dat verzoekende partij niet deelnam aan de tweede zitting in augustus 2017, het intern beroep terugslaat op het examenpunt verkregen tijdens de eerste zitting, nl. in juni 2017. Het OER schrijft voor dat de hoogst behaalde eindscore uit de eerste en tweede examenkans wordt behouden, waardoor verzoekende partij opnieuw de eindscore van 8/20 heeft verkregen, ondanks niet-deelname aan de tweede zitting. Artikel 75 §1 van het OER schrijft voor dat het intern beroep moet worden ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen, te rekenen vanaf de officiële mededeling van de resultaten. De eerste dag volgend op de dag dat de resultaten voor de studenten beschikbaar zijn via Mijn PXL is de dag dat de termijn voor de interne beroepsprocedure start. *In casu* liep deze termijn af op 4 juli 2017. Verzoekende partij stelde

pas intern beroep in op 18 september 2017. Verwerende partij verwijst in dit verband tevens naar de bestreden beslissing van 26 september 2017.

De termijn voor het instellen van het intern beroep wordt decretaal op dwingende wijze geregeld in artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs en is derhalve een regel van openbare orde. Een laattijdig intern beroep is zonder meer onontvankelijk. Op 27 juni 2017 werd verzoekende partij formeel in kennis gesteld van de examenresultaten. Het feit dat verzoekende partij de nodige feedback pas later ontving, doet hieraan geen afbreuk. Bij de mededeling van de punten waren de noodzakelijke beroepsmodaliteiten correct vermeld, zodat de beroepstermijn effectief is ingegaan op 28 juni 2017 om te eindigen op 4 juli 2017. Dit maakt het intern beroep van verzoekende partij dus laattijdig. Verzoekende partij voert geen enkel afdoend argument aan om het overschrijden van deze vervaltermijn enigszins te verantwoorden. Zij beperkt zich ertoe te stellen dat zij van oordeel was dat zij geen intern beroep kon instellen, aangezien zij geen motieven had ontvangen inzake haar onvoldoende resultaat. Verwerende partij merkt op dat verzoekende partij evenwel nooit zelf de vraag voor feedback in eerste zitting gesteld heeft, noch de vraag heeft gesteld om haar examendocumenten te willen inkijken. Verzoekende partij heeft het eveneens nagelaten om contact op te nemen met de examenombud in de eerste zitting, waardoor ook niet kan worden aangetoond dat verzoekende partij het oneens was met het examenresultaat in eerste zitting. Meer nog, vanuit verzoekende partij is gedurende het gehele academiejaar geen enkele communicatie vanuit haar persoon gericht naar de promotor. Mevrouw [K.] heeft op 5 juli 2017 zelf spontaan feedback verleend. Na deze verleende feedback heeft verzoekende partij geen enkel contact gezocht met de promotor, noch met de inhoudsdeskundige. Evenmin komt zij op 31 augustus 2017 opdagen voor de presentatie en verdediging van haar bachelorproef in tweede zitting.

De laattijdigheid van het ingestelde beroep is dan ook geheel aan verzoekende partij zelf te wijten. Waarom zij derhalve nog wacht tot 18 september 2017 om intern beroep in te stellen, wordt evenmin gemotiveerd. Zoals reeds gesteld ging de initiële beroepstermijn om intern beroep in te stellen wel degelijk in op de dag na deze van de bekendmaking van de examenresultaten van eerste zitting, namelijk op 28 juni 2017. Verwerende partij is van mening dat zij het intern beroep terecht onontvankelijk heeft verklaard.

Uit artikel II.285, lid 2 van de Codex Hoger Onderwijs volgt dat de Raad slechts uitspraak kan doen over een beroep wanneer voorafgaand het intern beroep op regelmatige wijze werd uitgeput. Nu dat *in casu* niet het geval is, kan de Raad geen kennis nemen van de middelen die door verzoekende partij worden ontwikkeld tegen de bestreden beslissing. Aangezien verzoekende partij het intern beroep zonder twijfel laattijdig heeft ingesteld, dient het huidige beroep ten aanzien van deze beslissing ongegrond te worden verklaard.

In haar *wederantwoordnota* stelt verzoekende partij dat zij inderdaad kennis heeft genomen van haar onvoldoende cijfer op 27 juni 2017. Zij heeft daaropvolgend kennis genomen van de inhoudelijke motivering en was vastberaden de verdediging van haar bachelorproef in de tweede examenzitting op te nemen. Verzoekende partij is echter ziek geworden en zij kon niet aanwezig zijn op de dag van de verdediging van haar bachelorproef, zijnde 31 augustus 2017. Verzoekende partij bracht verwerende partij hiervan tijdig op de hoogte, alsmede bezorgde zij verwerende partij een doktersattest waaruit blijkt dat verzoekende partij ziek was op 30 augustus 2017 en 31 augustus 2017 (stuk 10). Verzoekende partij was derhalve gewettigd afwezig op de dag van de tweede examenzitting voor haar bachelorproef. Op het moment van kennisname d.d. 27 juni 2017 vereiste verzoekende partij geen nieuwe beslissing. Zij ging er namelijk nog vanuit dat zij zou deelnemen aan de tweede examenzitting. Er kan niet van verzoekende partij verwacht worden om intern beroep in te stellen tegen een onvoldoende cijfer (*in casu* aan haar ter kennis gebracht op 27 juni 2017), terwijl zij nog in de veronderstelling verkeerde dat dit niet het definitieve cijfer is, daar zij zou deelnemen aan de tweede examenzitting. De ziekte van verzoekende partij betreft een overmachtssituatie waardoor zij, buiten haar eigen wil om, niet heeft kunnen deelnemen aan de tweede zitting. Het is, aldus verzoekende partij, derhalve pas op 11 september 2017 dat de resultaten van de bachelorproef van verzoekende partij definitief werden. Het intern beroep werd derhalve door verzoekende partij op 18 september 2017 tijdig ingesteld, gelet op de kennisgeving van de definitieve resultaten op 11 september 2017. Het beroep ingesteld door verzoekende partij is derhalve ontvankelijk.

Beoordeling

De Raad onderzoekt vooreerst of de interne beroepsinstantie het beroep terecht als onontvankelijk heeft beschouwd.

De Raad stelt vast dat de termijn voor het instellen van het intern beroep op dwingende wijze is geregeld door de decreetgever in artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs. Het betreft een vervalt termijn. Een laattijdig intern beroep is derhalve onontvankelijk. Gezien het een regel van openbare orde betreft, onderzoekt de Raad dit desnoods ook ambtshalve.

In casu betreft het voorwerp een examenbeslissing en gaat de vervalt termijn van 7 kalenderdagen in op de dag na deze van de proclamatie, d.i. de bekendmaking van de resultaten wat *in casu* is gebeurd op 27 juni 2017 (stuk 3 verwerende partij).

De Raad stelt ook vast dat op de mededeling van het puntenblad in het studievoortgangsdossier de noodzakelijke beroepsmodaliteiten zijn meegedeeld, zodat de beroepstermijn effectief aanvangt de dag na de bekendmaking, wat *in casu* op 28 juni 2017 is. De uiterste datum om een tijdig intern beroep in te stellen is derhalve dinsdag 4 juli 2017.

Verzoeker dient pas een intern beroep op 18 september 2017 (stuk 2 verwerende partij). De Raad moet derhalve concluderen dat het intern beroep *prima facie* niet tijdig is ingesteld.

Verzoekende partij voert in haar initieel verzoekschrift voor de Raad aan dat zij niet in de mogelijkheid was om intern beroep in te stellen tegen de resultaten van het opleidingsonderdeel “Stroomblok 3.7 Bachelorproef” d.d. 27 juni 2017, daar zij de motieven niet kende van deze resultaten. Verzoekende partij was tevens nog niet op de hoogte van de resultaten van de overige vier studenten. Het gegeven dat verzoekende partij pas op 5 juli 2017 motivering/feedback van haar promotor ontving omtrent het onvoldoende resultaat, alsook het feit dat verzoekende partij nog niet op de hoogte was van de resultaten van de vier overige studenten waarmee zij aan de bachelorproef had gewerkt, zijn omstandigheden die naar het oordeel van de Raad geen geval van overmacht uitmaken die zouden toelaten om het overschrijden van de vervalt termijn in het kader van de interne beroepsprocedure, te verantwoorden. Verzoekende partij verkeerde immers niet in de absolute onmogelijkheid om binnen de beroepstermijn een beroep in te stellen. De Raad oordeelde eerder reeds dat de decretale vervalt termijn voor het instellen van het beroep niet afhankelijk is van het verkrijgen van inzage of feedback (R.Stvb. 12 augustus 2010, nr. 2010/030) en ziet geen reden om het hier anders te zien. De Raad herhaalt ook zijn eerdere rechtspraak dat contacten met de ombud of met docenten ná de proclamatie de beroepstermijn niet kunnen verlengen (R.Stvb. 6 augustus 2009, nr. 2009/049).

Dat verzoekende partij in de veronderstelling verkeerde dat het onvoldoende cijfer d.d. 27 juni 2017 niet het definitieve cijfer was, daar zij er vanuit ging dat zij nog zou deelnemen aan de tweede examenzittijd (waar zij door ziekte uiteindelijk niet aan heeft kunnen deelnemen), wordt voor het eerst opgeworpen in de wederantwoordnota en komt dan ook voor als een nieuw en bijgevolg onontvankelijk middel, omdat niet valt in te zien waarom dit niet eerder in het verzoekschrift kon worden opgenomen. De Raad stelt ten overvloede vast dat het cijfer voor de bachelorproef wel degelijk definitief werd vastgelegd op 27 juni 2017.

Het intern beroep werd aldus terecht onontvankelijk verklaard wegens laattijdigheid.

De Raad kan zich niet verder buigen over de grond van de examenbetwisting, gezien het intern beroep niet regelmatig is ingesteld en uitgeput.

Het beroep is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 27 oktober 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bijzitter
Jan Geens	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.938 van 27 oktober 2017 in de zaak 2017/487

In zake: Shawn VAN BELLE
Woonplaats kiezend te 2300 Turnhout
Voorzorgstraat 7

Tegen: THOMAS MORE KEMPEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Tom Peeters
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Mechelsesteenweg 27
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 4 oktober 2017, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 28 juni 2017 waarbij aan de verzoeker een score van 6 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Praktijk deel 1’ en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 15 september 2017 waarbij het intern beroep van verzoeker niet ontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 20 oktober 2017.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en Mter. Isabelle Buyens (*loco* Mter. Tom Peeters), die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding “Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs”.

Voor het opleidingsonderdeel “Praktijk deel 1” bekommt verzoeker een examencijfer van 6 op 20.

Verzoeker stelde op datum van 12 september 2017 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 15 september 2017 werd het intern beroep niet ontvankelijk verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de beroepsinstantie op basis van de overhandigde documenten heeft beslist dat het door verzoeker ingestelde beroep niet ontvankelijk is. De beroepsinstantie komt tot deze beslissing op basis van volgende overwegingen: verzoeker heeft verschillende bezwaren tegen het resultaat voor het opleidingsonderdeel “Praktijk 1”. Dit opleidingsonderdeel werd beoordeeld op het einde van de tweede examenperiode. Verzoeker heeft hiervan het resultaat ontvangen op 28 juni 2017. Hij diende zijn intern beroep in op 12 september 2017. Hiermee werd de beroepstermijn van 7 dagen ruim overschreden. Daarom is het intern beroep niet ontvankelijk.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 29 september 2017 aan verzoeker overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 4 oktober 2017 diende verzoeker een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Uitputting interne beroepsmogelijkheden

Verzoeker heeft het intern beroep ingesteld en uitgeput.

Of de interne beroepsinstantie dit beroep terecht onontvankelijk heeft verklaard, wordt hierna bij de grond van de zaak onderzocht.

V. De middelen

A. Eerste middel

Verwerende partij heeft bij beslissing van 15 september 2017 het intern beroep onontvankelijk verklaard wegens laattijdigheid. De Raad dient na te gaan of de beslissing van 15 september 2017 terecht het intern beroep onontvankelijk heeft verklaard.

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat de Raad het extern beroep heeft geregistreerd op 6 oktober 2017. Het extern beroep werd aldus tijdig ingesteld. Echter, om ontvankelijk te zijn, diende verzoeker eerst de interne beroepsprocedure uit te putten. Dit is niet gebeurd. Het verzoekschrift voor de interne beroepsprocedure werd onontvankelijk verklaard aangezien het kennelijk laattijdig werd ingediend. Artikel 96, §2 van het Onderwijs- en Examenreglement bepaalt:

“De student moet de interne beroepsprocedure opstarten binnen een termijn van zeven kalenderdagen die ingaat de dag na de schriftelijke mededeling van de beslissing.”

Ook op de initiële studievoortgangsbepaling werden de beroepsmogelijkheden en de modaliteiten waarbinnen deze dienen te worden uitgeput, expliciet vermeld. Verwerende partij is aldus tegemoet gekomen aan de op haar rustende verplichtingen.

In casu richtte verzoeker op 12 september 2017 een elektronisch schrijven aan de directeur studentenzaken bij verwerende partij. De beroepstermijn van zeven kalenderdagen na de beslissing werd aldus niet gerespecteerd. Derhalve werd het intern beroep onontvankelijk verklaard. Een onontvankelijk intern beroep leidt automatisch tot de afwijzing van het extern beroep.

Enkel voor zover als nodig wijst verwerende partij er op dat verzoeker geen enkel element aanvoert op grond waarvan de beslissing van de interne beroepsinstantie onterecht zou zijn. Het gegeven dat verzoeker later is ingestroomd in de opleiding, impliceert geenszins dat verzoeker geen kennis had van de in acht te nemen voorschriften bij het instellen van een geldig intern beroep en bewijst geen overmacht. Hiervoor volstaat het te verwijzen naar de oorspronkelijke studievoortgangsbepaling van de examencommissie.

Beoordeling

De Raad onderzoekt vooreerst of de interne beroepsinstantie het beroep terecht als onontvankelijk heeft beschouwd.

De Raad stelt vast dat de termijn voor het instellen van het intern beroep op dwingende wijze is geregeld door de decreetgever in artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs. Het betreft een vervaltermijn. Een laattijdig intern beroep is derhalve onontvankelijk. Gezien het een regel van openbare orde betreft, onderzoekt de Raad dit desnoods ook ambtshalve.

In casu betreft het voorwerp een examenbeslissing en gaat de vervaltermijn van 7 kalenderdagen in op de dag na deze van de proclamatie, d.i. de bekendmaking van de resultaten wat *in casu* is gebeurd op 28 juni 2017 (stuk 1 verwerende partij).

De Raad stelt ook vast dat op de mededeling van het puntenblad in het studievoortgangsdossier de noodzakelijke beroepsmodaliteiten zijn meegedeeld, zodat de beroepstermijn effectief aanvangt de dag na de bekendmaking, wat *in casu* op 29 juni 2017 is. De uiterste datum om een tijdig intern beroep in te stellen is derhalve woensdag 5 juli 2017.

Verzoeker dient pas een intern beroep in bij e-mail van dinsdag 12 september 2017 (stuk 2 verwerende partij). De Raad moet derhalve concluderen dat het intern beroep *prima facie* niet tijdig is ingesteld.

Verzoeker lijkt dit bovendien ook zelf aan te geven in zijn extern verzoekschrift, waar hij op p. 2 stelt: *“Aangezien ik later ben ingestroomd in deze opleiding en ik dus zeer veel kostbare informatie ben mislopen (die niet wordt herhaald voor laat instromers). Zoals bv. dat er beroep moet worden aangetekend binnen zeven dagen na bekendmaking van de scores. Hierdoor werd mijn beroep [on]ontvankelijk verklaard.”* Voor het feit dat verzoeker pas later is ingestroomd in de opleiding en dus bij het begin van het academiejaar verschaft informatie omtrent de beroepsprocedure niet ontving, kan de Raad begrip opbrengen. Die omstandigheid maakt naar het oordeel van de Raad evenwel geen geval van overmacht uit die zou toelaten om het overschrijden van de vervaltermijn in het kader van de interne beroepsprocedure te verantwoorden. De Raad herinnert hierbij ook aan de vermelding van de beroepsmodaliteiten bij de bekendmaking van de examenresultaten.

Het intern beroep werd aldus terecht onontvankelijk verklaard wegens laattijdigheid.

De Raad kan zich niet verder buigen over de grond van de examenbetwisting, gezien het intern beroep niet regelmatig is ingesteld en uitgeput.

Het beroep is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 27 oktober 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bijzitter
Jan Geens	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot

vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluitend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 23 oktober 2017

Arrest nr. 3.949 van 31 oktober 2017 in de zaak 2017/444

In zake: Sakdisin SUTHIPHASIN
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Marc Van Bosch
 kantoor houdend te 3540 Herk-de-Stad
 Diestsesteenweg 60
 Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: ARTESIS PLANTIJN HOGESCHOOL
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Wim Van Caeneghem
 kantoor houdend te 2000 Antwerpen
 Vrijheidstraat 32, bus 16
 Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 29 september 2017, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 19 september 2017 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk en gedeeltelijk gegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 oktober 2017.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en advocaat Marc Van Bosch, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Wim Van Caeneghem, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de beeldende kunsten: grafisch ontwerp’.

Voor het opleidingsonderdeel “Typografie 1” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 8/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 5 juli 2017 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 5 juli 2017 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepscommissie verwijst vooreerst naar het besluit van de definitieve jury, die het werk van de student heeft beoordeeld, en naar de ECTS-fiche. Ze benadrukt dat de student tijdens het academiejaar verschillende keren afwezig bleef, wat hij in zijn verzoekschrift bevestigt. De interne beroepscommissie verduidelijkt dat uit het dossier blijkt dat het atelier Typografie tijdens het voorbije academiejaar twee keer per week werd gegeven en dat er bij aanvang belangrijke mededelingen en mondelinge toelichtingen bij de opdracht werden gegeven. Volgens haar werden deze essentiële ateliermomenten telkens vooraf mondeling, alsook schriftelijk online, aangekondigd. De interne beroepscommissie wijst erop dat de student deze momenten regelmatig miste door niet tijdig aanwezig te zijn in het atelier. Vermits de docent reeds een uitgebreide klassikale toelichting en presentatie van de opdracht had gedaan, werd de student later op de dag verwezen naar de opdracht-fiche, die aan elke student werd bezorgd.

Verder stelt de interne beroepscommissie vast dat uit de beoordelingen in het dossier blijkt dat de student er onvoldoende in slaagt om geslaagde letter- en tekstcomposities te maken en die vervolgens te verfijnen. Daarnaast verloopt de vertaling van concept naar (typo)grafisch ontwerp moeizaam en wordt dit niet genoeg uitgewerkt. De begrippen ‘leesbaarheid’, ‘tempo’, ‘hiërarchie’ en ‘architectuur van het medium’ werden bovendien onvoldoende onderzocht.

De interne beroepscommissie benadrukt vervolgens dat het atelier niet werkt op basis van goedkeuringen, wat ook door de docent aan de student werd uitgelegd. Ze stelt dat de periode waarbinnen een specifieke opdracht loopt, gebruikt moet worden om meerdere ideeën te

bedenken en uit te testen. Ze wijst er ook op dat grafisch onderzoek een belangrijk aspect is van het atelier en dat de student vooral hierin wordt begeleid en permanent geëvalueerd, waarbij van de studenten wordt verwacht dat zij tenminste één keer per week inzicht geven in hun ontwerpproces. De interne beroepscommissie benadrukt dat de student zijn ontwerp slechts een minimaal aantal keer is komen bespreken en dat door hem onvoldoende concrete ontwerpen werden getoond. Volgens haar mag de aanmoediging om op de getoonde ontwerpen verder te werken niet geïnterpreteerd worden als een goedkeuring, maar wel als een motivatie om het werk verder te zetten en de ideeën te visualiseren. Deze motivatie is overigens geen garantie op een geslaagde jury.

De interne beroepscommissie wijst er ten slotte op dat de student zelf verantwoordelijk is voor zijn eindresultaten en dat hij zelf aangeeft geen ontwerpen te hebben getoond na het bespreken van zijn eerste ideeën. Volgens haar werden ook – overeenkomstig de ECTS-fiches – zowel de permanente evaluaties en toon/controlemomenten tijdens het academiejaar, als de eerste richtinggevende jury aan het einde van het eerste semester en de definitieve jury aan het einde van het tweede semester in overweging genomen.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 19 juli 2017 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 25 juli 2017 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

Bij arrest nr. 3.757 van 11 september 2017 in de zaak 2017/237 vernietigde de Raad de bestreden beslissing op grond van volgende overwegingen:

“Verzoekende partij is niet akkoord met de examenbeslissing waarbij zij een score van 8/20 krijgt op het opleidingsonderdeel “Typografie 1” (4 stp.). Zij begrijpt niet waarom zij een onvoldoende cijfer heeft verdiend. Concreet betreft haar grief het feit dat de motivering van de eindjury (herbevestigd door de interne beroepsinstantie), op grond waarvan zij tot een besluit is gekomen, niet voldoende onderbouwd is door de feiten gezien zij (1) in voldoende mate aanwezig was en actief was tijdens de lessen, (2) via de permanente evaluatie en de feedback tijdens het academiejaar er niet op gewezen is dat haar werk niet aan de vereiste doelstellingen voldoet en (3) haar werk wel degelijk op een behoorlijke manier heeft afgewerkt.

De Raad wenst vooreerst de contouren van zijn appreciatiebevoegdheid in casu nader te duiden. Voorliggend beroep heeft betrekking op een opleidingsonderdeel dat een praktische uitvoering van een artistiek werkstuk betreft en dat via een permanente evaluatie wordt beoordeeld. Vooreerst moet de Raad benadrukken dat hij zijn appreciatie over de prestaties van verzoekende partij niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van verwerende partij. De Raad mag enkel nagaan of de beslissing op een wettige wijze tot stand is gekomen en of de bevoegde instanties, binnen de grenzen van hun beoordelingsbevoegdheid, niet kennelijk onredelijk hebben gehandeld.

De Raad heeft er begrip voor dat artistieke prestaties omwille van de aard ervan moeilijker objectiveerbaar zijn dan andere prestaties, wat niet betekent niet dat een zuiver subjectieve beoordeling aanvaardbaar is. Zoals elke examenbeslissing, dient het onderliggend dossier de beslissing op voldoende wijze te onderbouwen, zodat kan worden nagegaan of de beoordeling op een correcte wijze tot stand is gekomen en de toets van de redelijkheid kan doorstaan. Hiertoe is het vooreerst belangrijk dat er een duidelijke ECTS-fiche wordt opgesteld en dat deze correct wordt opgevolgd. In het kader van een permanente evaluatie is het ook aangewezen om duidelijke richtlijnen te hanteren over welke informatie moet worden bijgehouden en waarover tijdig moet worden gecommuniceerd naar de student toe, zodat deze gedurende het academiejaar weet waar hij aan toe is en op gepaste wijze kan remediëren. 'Permanent evalueren' houdt in dat de student tijdens het academiejaar een duidelijk zicht moet krijgen op de competenties welke hij nog onvoldoende heeft gerealiseerd. De communicatie hierover kan in functie van een bepaalde leeromgeving eerder mondeling gebeuren, maar omwille van de transparantie vereist dit daarnaast ook een – eventueel beperkte maar wel duidelijke – schriftelijke neerslag.

Het opvolgen van een artistiek werkstuk gebeurt in een andere leeromgeving dan bv. een stage in het onderwijs, waar gewerkt wordt met gedetailleerde feedback- en evaluatieformulieren en reflectieverslagen tijdens de stageperiode. Permanente evaluatie in deze context impliceert niet dat elke te evalueren activiteit van het begin tot het einde moet worden beoordeeld met een concreet cijfer of aan de hand van een code met een neergeschreven commentaar. Belangrijk is wel dat er voor elke relevante activiteit voldoende informatie beschikbaar is om een betrouwbaar beeld te krijgen van het geheel van de prestaties van de student. Zo niet zal de student die naderhand een beoordeling krijgt deze niet begrijpen en kan de verantwoordelijke eindjury ook niet met kennis van zaken over het geheel van het proces oordelen. Het is binnen dit appreciatiekader dat de Raad voorliggend dossier zal toetsen.

Bij dit onderzoek komt de Raad tot de volgende concrete vaststellingen en overwegingen:

(1) De ECTS-fiche van het betreffende opleidingsonderdeel bepaalt wat organisatie betreft (zie stuk 5 van verwerende partij):

“Praktische opdrachten in samenwerking met fotografie, typografie en illustratie

Onderwijs via hoorcolleges, practicum, artistiek atelier, workshops, studiebezoek, consult, zelfstudie.

De student wordt in het atelier individueel begeleid, beoordeeld en geëvalueerd, dit betekent dat deelname aan de lessen en participatie in het atelier noodzakelijk is. In het geval je gewettigd afwezig bent, breng je zo spoedig mogelijk een attest binnen op het secretariaat. Ongewettigde afwezigheden kunnen je studievoortgang in het gedrang brengen.”.

De Raad stelt vast dat elke student in casu individueel begeleid en geëvalueerd wordt op permanente basis. Bovendien wordt bijzondere aandacht besteed aan de aanwezigheid van studenten tijdens het atelier.

Wat de toetsing betreft, wordt als volgt bepaald:

“Permanente evaluatie en toon/controlemomenten tijdens het academiejaar

Semester 1: eerste richtinggevende jury na afsluit van semester 1

Semester 2: definitieve jury na afsluit van semester 2”

(2) Verzoekende partij werd als niet geslaagd verklaard op basis van volgende motivering (zie stukken 3 en 10 van verwerende partij):

“Kong neemt niet voldoende actief deel aan de lessen en activiteiten, waardoor de nodige stappen binnen zijn ontwerpproces niet transparant genoeg zijn. Het werkvolume is niet voldoende. De essentie van de opdrachten ontgaat hem waardoor de resultaten vaak te veel naast de kwestie zijn. Hij toont te weinig een leergierige houding en reageert niet effectief op feedback. Kong kan zijn concepten soms nog zorgvuldiger leren toelichten.”

De interne beroepsbeslissing stelt duidelijk dat – conform de ECTS-fiche – zowel de permanente evaluaties en toon/controlemomenten tijdens het academiejaar, als de eerste richtinggevende jury na afsluit van semester 1 en de definitieve jury na afsluit van semester 2 in overweging werden genomen. Hieruit leidt de Raad af dat in de eindbeoordeling rekening wordt gehouden met een evaluatie van het continue proces, waarbij bijzondere aandacht gaat naar aanwezigheid van de student, enerzijds en het eindproduct anderzijds.

(3) Wat de permanente evaluatie tijdens het academiejaar betreft, stelt de Raad vast dat uit het neergelegde dossier niet blijkt welk cijfer op de tussentijdse evaluatie na het eerste semester – zoals vermeld in de ECTS-fiche – door de tussentijdse jury aan verzoeker is toegekend. Uit het

dossier blijkt evenmin enige inhoudelijke neerslag van deze evaluatie. De Raad vindt in het dossier enkel de door verzoekende partij ingeleverde opdrachten van semester 1 (zie stuk 8 van verwerende partij).

(4) Verder vindt de Raad in het dossier geen schriftelijke neerslag van een beoordeling of commentaar wat overige toon/controlemomenten tijdens het academiejaar betreft. In het dossier zijn ook van de zijde van verzoekende partij geen reflecties of schriftelijke reacties op instructies of commentaar vanwege de individuele begeleiding opgenomen. Er is evenmin enige communicatie via e-mail tussen verzoekende partij en de begeleidende docenten tijdens het academiejaar terug te vinden in het dossier. Uit het dossier blijkt – en ter zitting wordt door verwerende partij benadrukt – dat de feedback aan verzoekende partij steeds mondeling is gebeurd en dat verzoekende partij duidelijk is gewezen op de tekortkomingen. Verzoekende partij weerlegt dit en stelt dat zij steeds positieve signalen heeft gekregen. Verzoekende partij staakt deze bewering niet.

(5) De Raad leest in het juryverslag van de eindjury (zie stuk 10 van verwerende partij) in algemene bewoordingen een schriftelijke evaluatie zoals deze hoger geciteerd uit de beslissing van de interne beroepsinstantie. De Raad stelt vast dat deze algemene motivering verder niet concreet naar het eindproduct van verzoekende partij, dat zij tijdens het tweede semester heeft ingediend, toe wordt geduid (zie stuk 9 van verwerende partij).

(6) Wat de deelname aan de lessen en participatie in het atelier betreft, die conform de ECTS-fiche een rol kunnen spelen bij de beoordeling, stelt de Raad ook vast dat geen aanwezigheidslijst wordt bijgehouden. Verzoekende partij stelt dat zij wel degelijk aanwezig was op de dagen dat het atelier “Typografie 1” werd gegeven en dat de ateliers open sessies zijn waarbij men niet stipt op het aanvangsuur aanwezig moet zijn. Verwerende partij stelt ter zitting dat een dergelijke lijst niet wordt bijgehouden, maar dat door de verantwoordelijke begeleiders is vastgesteld dat verzoekende partij onvoldoende actief heeft deelgenomen aan de lessen en activiteiten. Ook van deze beweringen van verzoekende partij en verwerende partij is er geen schriftelijke staving in het dossier opgenomen.

De Raad is van oordeel dat, binnen de hoger aangegeven appreciatiecontext en de vaststellingen die uit het voorgelegd dossier blijken, de interne beroepsbeslissing niet afdoende materieel gemotiveerd is.

Het middel is gegrond in de aangegeven mate.

De overige middelonderdelen dienen niet verder te worden onderzocht, gezien ze niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden.”.

In opvolging van het vernietigingsarrest nr. 3.757 van 11 september 2017 in de zaak 2017/237 heeft de interne beroepsinstantie op 19 september 2017 een nieuwe beslissing genomen.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de tussentijdse evaluatie van 18 januari 2017 met de destijds toegekende tussentijdse score door de opleiding aan het dossier werd toegevoegd. Zij stelt tevens vast dat de feedback die toen aan de student werd gegeven in dezelfde lijn ligt als het eindoordeel in juni 2017.

De interne beroepsinstantie benadrukt dat de eindjury de afwezigheid van de student niet als motivering heeft weerhouden, maar wel de vaststelling dat de student onvoldoende *actief* heeft deelgenomen aan de lessen en de activiteiten. Zij merkt op dat er zich geen aanwezigheidslijst in het dossier bevindt, maar volgens haar is dit voor de beoordeling van deze student niet relevant.

Verder wijst de interne beroepsinstantie erop dat de docent ondertussen een schriftelijke verklaring heeft opgesteld betreffende de beoordeling van de toon- en controlemomenten. Waar de Raad evenwel opmerkt dat de algemene motivering van de eindjury niet concreet naar het eindproduct toe werd geduid, is het volgens de interne beroepsinstantie aangewezen dat de jury het eindproduct opnieuw zou beoordelen.

De interne beroepsinstantie beslist dan ook de klacht ontvankelijk en gedeeltelijk gegrond te verklaren, en aan de opleiding de opdracht te geven om tegen uiterlijk 12 oktober 2017 het eindwerk van Sakdisin Suthipasin opnieuw en op gemotiveerde wijze te beoordelen, waarna de interne beroepscommissie de eindscore definitief zal vaststellen.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 22 september 2017 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 29 september 2017 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

A. Tijdigheid van het beroep

Standpunt van partijen

Verwerende partij merkt op dat de beslissing van de interne beroepscommissie van 19 september 2017 dateert. Conform artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs dient het beroep van de student te worden verzonden bij ter post aangetekende brief, uiterlijk de zevende dag na de dag van de kennisgeving van deze beslissing. Verwerende partij stelt dat de beslissing van de interne beroepscommissie per aangetekend schrijven van 22 september 2017 aan de student ter kennis werd gebracht, zodat de laatste nuttige dag voor het aantekenen van het beroep 29 september 2017 was. Vermits het verzoekschrift gedateerd is op 29 september 2017, maar bij de Raad pas geregistreerd werd op 2 oktober 2017, is het beroep *prima facie* niet tijdig ingesteld.

In zijn *wederantwoordnota* benadrukt verzoeker dat hij het beroep heeft ingesteld per aangetekend schrijven, dat op de post werd afgegeven op 29 september 2017. Hij brengt een bewijs van de posterijen bij waaruit blijkt dat het beroepsschrift op de post te Herk-de-Stad werd afgegeven op 29 september 2017 om 11u20. Dit maakt het beroep buiten elke betwisting tijdig.

Beoordeling

De Raad stelt vast dat verwerende partij, net zoals in de vorige zaak tussen dezelfde partijen (dossier met rolnummer 2017/237), opnieuw de tijdigheid van het extern beroep van verzoeker betwist. De Raad wenst verwerende partij vooraf te wijzen op zijn interpretatie van het begrip ‘kennisgeving’, zoals deze niet alleen in de vorige zaak tussen dezelfde partijen (2017/237), maar ook reeds in andere dossiers, werd gehanteerd: “*kennisgeving (zijnde de eerste aanbieding van de aangetekende zending op het adres van de bestemming door de postdiensten)*”.¹ Bij het onderzoeken van de tijdigheid van het extern beroep gaat verwerende partij, voor het bepalen van de aanvangsdatum van de termijn, aldus verkeerdelijk uit van de datum waarop zij de aangetekende zending heeft verzonden.

¹ Arrest nr. 3.747 van 6 september 2017 in de zaak 2017/235; arrest nr. 3.748 van 7 september 2017 in de zaak 2017/197; arrest nr. 3.756 van 11 september 2017 in de zaak 2017/236; arrest nr. 3.759 van 15 september 2017 in de zaak 2017/240; arrest nr. 3.785 van 21 september 2017 in de zaak 2017/246.

De Raad stelt verder vast dat het dossier dat voorligt zowel de interne beroepsbeslissing van 19 september 2017, samen met de begeleidende brief van 22 september 2017, als het bewijs van aangetekende zending bevat. De Raad heeft op basis hiervan kunnen vaststellen dat de aangetekende zending op 22 september 2017 werd verzonden en dat deze op 25 september 2017 aan het huis van verzoeker werd aangeboden. De beroepstermijn van zeven kalenderdagen begint dus te lopen op 26 september 2017. Dit is immers de dag die volgt op de kennisgeving (zijnde de eerste aanbieding van de aangetekende zending op het adres van de bestemming door de postdiensten, wat *in casu* gebeurde op 25 september 2017) van de interne beroepsbeslissing. Het beroep bij de Raad dateert van 29 september 2017 en werd dus tijdig ingesteld.

B. Bevoegdheid van de Raad

De Raad stelt vast dat de interne beroepsinstantie in opvolging van het arrest nr. 3.757 van 11 september 2017 in de zaak 2017/237 op 19 september 2017 het volgende heeft beslist:

- de tussentijdse evaluatie van 18 januari 2017 met de destijds toegekende tussentijdse score werd door de opleiding aan het dossier toegevoegd. Hieruit blijkt dat de feedback die toen aan de student werd gegeven in dezelfde lijn ligt als het eindoordeel in juni 2017.
- de eindjury heeft de afwezigheid van de student niet als motivering weerhouden, maar wel de vaststelling dat de student onvoldoende *actief* heeft deelgenomen aan de lessen en de activiteiten. Het feit dat er geen aanwezigheidslijst in het dossier voorligt, is voor de beoordeling van deze student niet relevant.
- de docent heeft ondertussen een schriftelijke verklaring opgesteld betreffende de beoordeling van de toon- en controlemomenten.
- gezien de algemene motivering van de eindjury niet concreet naar het eindproduct toe werd geduid, is het aangewezen dat de jury het eindproduct opnieuw zou beoordelen tegen uiterlijk 12 oktober 2017.

De vraag die de Raad in dit verband in eerste instantie dient te onderzoeken is of dit beroep niet voorbarig is. Kan de beslissing die thans voorligt en die *prima facie* nog geen eindoordeel inhoudt over de competenties van verzoeker als een studievoortgangsbepaling waarvoor de Raad bevoegd is, worden beschouwd?

De Raad stelt op basis van het dossier vast dat aan verzoeker een nieuw jurymoment is voorgesteld. Verzoeker werd uitgenodigd om aanwezig te zijn op het nieuwe jurymoment, dat voorzien was op 3 oktober 2017. Verzoeker was aanwezig, maar heeft geweigerd om de werken opnieuw voor te leggen met het oog op herjurering.

Ter zitting meldt verzoeker dat hij vooreerst de beslissing van de Raad wenst af te wachten over de reeds ten gronde behandelde grieven en in afwachting van deze beslissing nog niet wenst deel te nemen aan het vastgelegde nieuwe examenmoment. Ter zitting deelt verwerende partij mee dat, gezien verzoeker zijn nieuw aangeboden jurymoment nog niet effectief heeft opgenomen in het licht van de lopende procedure voor de Raad, de interne beroepsinstantie nog geen eindoordeel over de competenties van verzoeker heeft genomen en dat ze hem desgevallend alsnog de kans wil geven om zijn werkstuk door een jury te laten beoordelen, om een beslissing ten gronde te kunnen nemen.

De Raad stelt dus vast dat de interne beroepsinstantie momenteel formeel nog geen definitieve beslissing over de prestaties van verzoeker in opvolging van het vernietigingsarrest van de Raad heeft genomen.

De Raad zal hierna ambtshalve zijn bevoegdheid onderzoeken om kennis te nemen van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 19 september 2017.

De vraag die in eerste instantie rijst, is of deze beslissing *an sich* als een studievoortgangsbeslissing kan worden beschouwd. In tweede orde gaat de Raad na of deze beslissing als een ‘voorbeslissing’ (een accessorium van een studievoortgangsbeslissing *in casu* een examenbeslissing) kan beschouwd worden waarvoor de Raad bevoegd is.

De beslissing van de interne beroepsinstantie omvat *in fine* vijf aspecten: (1) een verwijzing naar een verklaring van de verantwoordelijke docent, naderhand opgesteld in opvolging van het vernietigingsarrest van de Raad, waarin wordt verduidelijkt dat de eindjury heeft vastgesteld dat verzoeker ‘onvoldoende actief’ heeft deelgenomen aan de vastgelegde ateliermomenten; (2) een verwijzing naar een neerslag van de tussentijdse evaluatie na het eerste semester waaruit blijkt dat verzoeker een score van 11/20 behaalde, met als bijkomende duiding van dit tussentijds toegekende cijfer: verzoeker is soms te snel tevreden; er is sprake van een sterke vormtaal, maar daarin moet naar meer complexiteit worden gezocht; (3) de vaststelling dat er geen schriftelijke neerslag kan worden teruggevonden van de verdere

permanente evaluatiemomenten van verzoeker gedurende het academiejaar; (4) de vaststelling dat er een gebrek is aan een voldoende concrete motivering van de eindjury over de eindcompetenties van verzoeker; (5) de modaliteiten waarbij aan verzoeker een nieuw jurymoment wordt voorgesteld, om alsnog aan de jury te tonen dat hij wel degelijk de competenties eigen aan het betreffende opleidingsonderdeel heeft verworven.

De Raad concludeert hieruit dat, bij gebrek aan de mogelijkheid om op dit ogenblik een examenbeslissing afdoende materieel te motiveren, aan verzoeker een nieuwe kans wordt geboden om zijn werkstuk te verdedigen voor een jury.

De Raad is ten eerste van oordeel dat de beslissing waarbij de modaliteiten voor een nieuw jurymoment worden vastgelegd, niet als een studievoortgangsbeslissing *an sich* in de zin van artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs kan worden beschouwd. Meer specifiek is er in dat geval geen sprake van een examenbeslissing. Met het vastleggen van dit nieuw examenmoment wordt *in casu* nog geen eindoordeel geveld over het al dan niet slagen voor het opleidingsonderdeel.

De vereiste dat een eindoordeel voorligt, impliceert ook dat de tussenuitspraak van de interne beroepsinstantie – over het gegeven dat verzoeker onvoldoende actief heeft deelgenomen aan de ateliermomenten en over het gegeven dat uit de tussentijdse evaluatie na het eerste semester blijkt dat verzoeker soms te snel tevreden is – nog geen definitieve eindbeslissing is over de competenties van verzoeker, hoewel zij mogelijk gevolgen heeft voor de uiteindelijke examenbeslissing die zal worden genomen. Deze beslissing is bijgevolg nog niet vatbaar voor een beroep bij de Raad, ook al heeft de interne beroepscommissie deze aspecten reeds ten gronde behandeld.

In tweede orde rijst de vraag of deze beslissing in het geheel van een complexe administratieve rechtshandeling, waarbij ten aanzien van verzoeker een examenbeslissing wordt genomen, als een ‘voorbeslissing’ kan worden beschouwd waarvoor de Raad bevoegd is.

De Raad heeft reeds eerder geoordeeld dat ingeval er sprake is van een griefhoudende beslissing die een definitieve impact heeft ten aanzien van een examenbeslissing, zijnde een beslissing over het slagen voor een opleidingsonderdeel, hij bevoegd is om reeds kennis te nemen van deze beslissing. Het moet in dat geval gaan om een administratieve

rechtshandeling, met name een voorbeslissing waarbij aan de rechtspositie van de student op definitieve, eenzijdige, bindende en ongunstige wijze wordt geraakt (met derhalve een definitieve impact op de uiteindelijke examenbeslissing).

De Raad is in eerste instantie van oordeel dat de huidige beslissing van de interne beroepsinstantie niet als een dergelijke beslissing kan worden beschouwd. Dit als uitgangspunt nemen impliceert dat de jury die het werkstuk van verzoeker opnieuw behoort te evalueren niet tot een objectief oordeel kan komen en verzoeker niet objectief en correct geëvalueerd zal worden tijdens het nieuw vastgestelde jurymoment. De Raad gaat ervan uit dat de examinerator in beginsel deskundig en onafhankelijk is en tot een objectief oordeel zal komen. De Raad is van oordeel dat deze voorafgaandelijke vaststellingen door de interne beroepsinstantie op zich geen definitieve impact hebben op de uiteindelijke toekenning van het eindresultaat voor het opleidingsonderdeel.

Voorliggend beroep is derhalve voorbarig, zolang er ten aanzien van verzoeker geen effectieve examenbeslissing wordt genomen.

Het beroep is niet ontvankelijk.

Wat de inhoud van de tussenbeslissing van de interne beroepsinstantie betreft, wenst de Raad, zowel vanuit proceseconomische overwegingen als in het licht van de uitdrukkelijke vraag van beide partijen ter zitting om tot een beslissing te komen, ten overvloede onderstaande overwegingen te maken.

De Raad stelt vast dat verwerende partij zoveel als mogelijk tegemoet is gekomen aan de overwegingen die de Raad in zijn vernietigingsarrest heeft gemaakt. De Raad stelt op basis van het dossier en op basis van wat ter zitting is meegedeeld ook vast dat de verwerende partij niet over de nodige stukken beschikt om de permanente evaluatiemomenten van verzoeker te onderbouwen. In het licht van de eerdere evaluatie van de eindjury (die tot een onvoldoende heeft geleid), de verklaring van de docent en de tussentijdse evaluatie is zij onvoldoende overtuigd dat verzoeker wel degelijk de eindcompetenties heeft verworven, maar wegens gebrek aan een onderbouwd dossier wil ze verzoeker wel de kans bieden om zijn werkstuk opnieuw te presenteren aan een jury.

In voorliggend dossier is er nog geen definitieve examenbeslissing genomen waarover de Raad kan oordelen. *In casu* rijst wel de vraag of verwerende partij een gepast rechtsherstel biedt aan verzoeker, in het licht van de eerder door de Raad vastgestelde gebrekkige motivering van de examenbeslissing. De Raad stelt vast dat verwerende partij aangeeft niet bij machte te zijn om het vastgestelde gebrek in de motivering volledig te herstellen en bij gebrek aan stukken in het dossier – de docenten hebben de schriftelijke neerslag van hun bevindingen tijdens de toon- en controlemomenten niet bijgehouden en de motivering van de eindjury is niet voldoende concreet – slechts ten dele haar eerder genomen beslissing kan onderbouwen.

De Raad is *in casu* de mening toegedaan dat verwerende partij in het licht van de specifieke vaststellingen van voorliggend dossier geen onredelijke beslissing heeft genomen door verzoeker een nieuw jurymoment aan te bieden. Naar het oordeel van de Raad heeft zij een niet ongepaste rechtzetting aan verzoeker geboden, voor zover deze beslissing ook inhoudt dat verzoeker wel degelijk een volwaardige kans heeft om een, zo nodig bijgeschaafd, werkstuk te presenteren en dat dit werkstuk ook opnieuw op zijn eigen merites wordt geëvalueerd. De Raad acht het aangewezen dat verzoeker deze nieuw geboden examenkans zou aangrijpen om te tonen dat hij wel degelijk de eindcompetenties die eigen zijn aan dit opleidingsonderdeel heeft verworven.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 31 oktober 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jean Goossens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.928 van 26 oktober 2017 in de zaak 2017/450

In zake: Georges AOUN
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Italiëlei 72

Tegen: HOGERE ZEEVAARTSCHOOL
Woonplaats kiezend te 2030 Antwerpen
Noordkasteel Oost 6

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 2 oktober 2017, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 21 september 2017 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk en ‘gegrond’ werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 oktober 2017.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Kathy Speelman en de heer Dirk Chamon, die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding ‘Master en Sciences Nautiques’.

Voor het opleidingsonderdeel “Simulator Radar” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 6/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 18 september 2017 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 21 september 2017 werd het intern beroep ontvankelijk en ‘gegrond’ verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt dat door de opleiding werd toegelicht op welke manier het resultaat van de student tot stand is gekomen. De interne beroepsinstantie is van oordeel dat er geen redenen zijn om het originele resultaat te wijzigen.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 21 september 2017 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 2 oktober 2017 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Met betrekking tot de taalregeling werpt de Raad ambtshalve het volgende op.

Artikel II.261, §1 van de Codex Hoger Onderwijs (verder: de Codex) stelt als principe dat de *onderwijstaal* in de hogeronderwijsinstellingen die onder de toepassing van de Codex vallen, het Nederlands is.

Terwijl de Codex op dit principe een aantal uitzonderingen toestaat, lijkt dit niet het geval te zijn voor de *bestuurstaal* van de hogescholen en universiteiten, die krachtens artikel II.260 van de Codex steeds het Nederlands is.

De Raad is van oordeel dat het begrip *onderwijstaal* ruim kan worden geïnterpreteerd en zich niet noodzakelijk beperkt tot de taal waarin de lessen zelf worden gegeven, maar zich ook kan uitstrekken tot de mondelinge of schriftelijke communicatie tussen instelling of docent en student met betrekking tot die lessen of het opleidingsonderdeel waarvan de lessen deel uitmaken, zoals bijvoorbeeld bepaalde praktische mededelingen.

Anders is het wanneer de communicatie niet langer enkel betrekking heeft op de verstrekking van het onderwijs, maar kadert in de rechtsbescherming van de student. Zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen (R.Stvb. 25 augustus 2015, nr. 2.311) is de interne beroepsinstantie die de hogeronderwijsinstelling krachtens artikel II.283 van de Codex verplicht dient in te richten, een orgaan dat een bestuurlijke rechtshandeling stelt die, wanneer is voldaan aan de voorwaarden door de Codex gesteld, vatbaar is voor een administratief beroep bij de Raad. Dit betekent dat op de werking van de interne beroepsinstantie de *bestuurstaal* van toepassing is, die zoals aangehaald uitsluitend het Nederlands kan zijn.

De Raad stelt te dezen vast dat verzoeker zijn intern beroep, dat – anders dan het geval was in de zaak die aanleiding heeft gegeven tot het voormelde arrest nr. 2.311 – betrekking heeft op een opleiding die in het Frans wordt aangeboden, in het Frans heeft ingesteld en dat de interne beroepsinstantie haar beslissing ook (uitsluitend) in het Frans heeft uitgeschreven.

De Raad spreekt zich vooralsnog niet uit over de regelmatigheid van het door verzoeker ingestelde intern beroep of de wettigheid van de anderstalige beslissing op intern beroep, gezien in het licht van bovenstaande overwegingen.

De Raad is een administratief rechtscollege dat is opgericht door en binnen de Vlaamse Gemeenschap (*Parl. St.* VI. Parl. 2003-2004, 1960/1, 17 e.v.).

Wat betreft de taalregeling met betrekking tot de rechtscolleges van de gewesten of gemeenschappen, heeft de Raad van State in het arrest nr. 220.989 van 12 oktober 2012 geoordeeld dat de Raad voor Vergunningsbetwistingen uitspraak doet over jurisdictionele beroepen en zijn contentieux onder het grondwettelijk begrip ‘gerechtszaken’ valt, maar dat de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken op de Raad voor Vergunningsbetwistingen niet van toepassing is, daar de wet enkel het gebruik van de talen in gerechtszaken voor de hoven en rechtbanken van de rechterlijke orde regelt.

In hetzelfde arrest heeft de Raad van State geoordeeld dat de wet van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken of het decreet van 30 juni 1981 houdende aanvulling van de artikelen 12 en 33 van de bij het koninklijk besluit van 16 (lees: 18) juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken wat betreft het gebruik van de talen in de betrekkingen tussen de bestuursdiensten van het Nederlands taalgebied en

de particulieren, evenmin op de Raad voor Vergunningsbetwistingen van toepassing zijn, omdat die teksten het taalgebruik in bestuurszaken regelen en niet het taalgebruik in gerechtszaken voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen die uitspraak doet over jurisdictionele beroepen.

Deze overwegingen lijken *mutatis mutandis* op de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen van toepassing te kunnen zijn.

Bij deze rechtspraak kan de bedenking worden geplaatst of zij verzoenbaar is met artikel 129, §1 van de Grondwet. Krachtens deze bepaling is de Vlaamse decreetgever in gemeenschapsbevoegdheden immers slechts bevoegd om het gebruik van de talen te regelen voor (i) de bestuurszaken, (ii) het onderwijs in de door de overheid opgerichte, gesubsidieerde of erkende instellingen en (iii) de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en hun personeel, alsmede de door de wet en de verordeningen voorgeschreven akte en bescheiden van de ondernemingen.

Indien de Raad, zoals de Raad van State heeft geoordeeld ten aanzien van de Raad voor Vergunningsbetwistingen, niet onder de taalregeling in bestuurszaken valt, lijkt artikel 129, §1 van de Grondwet uit te sluiten dat de decreetgever de taalregeling in de procedure voor zijn administratieve rechtscolleges zou vermogen te regelen.

Deze vraag behoeft evenwel vooralsnog geen antwoord, nu de overwegingen van voormeld arrest van de Raad van State alleszins niet wegnemen dat de Raad als administratief rechtscollege van en binnen de Vlaamse Gemeenschap, binnen de diensten van de ‘Vlaamse Executieve’ valt, die krachtens de artikelen 35 en 36, §1 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen het Nederlands als bestuurstaal gebruiken.

De taalregeling wordt geacht van openbare orde te zijn. De Raad ziet geen reden om daar anders over te oordelen wanneer de rechtsgrond voor de taalregeling is gelegen in de voormelde wet van 9 augustus 1980.

Artikel 21 van het huishoudelijk reglement van de Raad (BS 15 juli 2015) bevestigt dat de taal van de procedure het Nederlands is. Dit taalvoorschrift heeft niet enkel betrekking op het arrest van de Raad, maar strekt zich ook uit tot de procedurestukken die uitgaan van de

partijen, waaronder het verzoekschrift, de antwoordnota van de verwerende partij en de wederantwoordnota van de verzoekende partij.

Artikel 30 van de Grondwet lijkt aan partijen geen rechtsgrond te bieden om zich in de procedure voor de Raad op grond van de taalvrijheid alsnog van een andere taal dan het Nederlands te bedienen, nu dit artikel enkel de vrijheid van de gesproken taal waarborgt en er alleszins een regeling door de wetgever wordt toegelaten voor handelingen van het openbaar gezag – waar de gewone wet van 9 augustus 1980 *prima facie* aan voldoet.

De Raad stelt vast dat de gedinginleidende akte – het verzoekschrift van verzoekende partij – alsook de wederantwoordnota, geheel in het Frans zijn opgesteld.

Zulks is in strijd met de hiervoor aangehaalde bepalingen van de wet van 9 augustus 1980 en het huishoudelijk reglement van de Raad, zodat er grond is om te besluiten tot de nietigheid van deze procedurestukken en bijgevolg tot de onontvankelijkheid van het beroep.

De Raad is er zich evenwel van bewust dat in het verleden – doorgaans met instemming van de verwerende partij – een coulante houding werd aangenomen ten aanzien van niet-Nederlandstalige verzoekschriften of wederantwoordnota's. Wil de Raad de door de decreetgever beoogde korte doorlooptijd van de beroepen blijven honoreren, dan kan de huidige werklast van de Raad een dergelijke soepele houding niet langer verantwoorden. De verwerking van anderstalige procedurestukken veroorzaakt immers een aanzienlijke bijkomende belasting bij de beoordeling van het beroep. Bovendien kan de Raad niet voorbijgaan aan de hiervoor in herinnering gebrachte rechtsregels.

De Raad meent evenwel dat het rechtszekerheidsbeginsel in de weg staat dat de opmerkingen inzake de nietigheid die zich ambtshalve aandienen, thans *ipso facto* zouden leiden tot de onontvankelijkheid van het door verzoeker ingediende beroep. Ook die bedenkingen zal verwerende partij op de website van de Raad hebben kunnen lezen.

Om die reden is de Raad van oordeel dat aan de verzoekende partij een redelijke termijn moet worden gelaten om een Nederlandse vertaling voor te leggen van haar verzoekschrift en wederantwoordnota.

Aangezien deze exceptie ambtshalve is opgeworpen, is aan de partijen ter zitting de mogelijkheid geboden om hieromtrent standpunt in te nemen.

Ter zitting verklaart verwerende partij geen bezwaar te hebben tegen het verlenen aan verzoeker van een termijn om een Nederlandse vertaling van zijn verzoekschrift en wederantwoordnota neer te leggen.

Op grond van de bovenstaande overwegingen is de Raad van oordeel dat hij enkel uitspraak kan doen op grond van Nederlandstalige procedurestukken, wat onder meer inhoudt dat het verzoekschrift en eventuele nota's in het Nederlands moeten zijn opgesteld.

Dit principe geldt ook wanneer de opleiding in een andere taal werd aangeboden.

Omwille van de hierboven uiteengezette aandacht voor het rechtszekerheidsbeginsel en ten einde verzoekende partij niet plots met een ambtshalve exceptie van onontvankelijkheid te confronteren, beslist de Raad dat aan verzoeker een termijn wordt gelaten om een Nederlandstalige vertaling van zijn verzoekschrift in te dienen. Ook letterlijke citaten van anderstalige stukken moeten van een Nederlandse vertaling worden voorzien.

Deze vertaling mag geen nieuwe middelen bevatten.

Verzoekende partij beschikt over een termijn tot uiterlijk 9 november 2017 om deze vertaling over te maken aan de Raad en aan de verwerende partij.

BESLISSING

1. Verzoeker beschikt over een termijn tot uiterlijk 9 november 2017 om een Nederlandse vertaling van zijn verzoekschrift en wederantwoordnota overeenkomstig de bovenstaande richtlijnen over te maken aan de Raad en aan verwerende partij.

2. Op voormelde datum worden de thans ingediende Franstalige procedurestukken van verzoeker (verzoekschrift en wederantwoordnota) ambtshalve uit de debatten geweerd.

3. De zaak zal opnieuw worden opgeroepen op de zitting van de IIIe Kamer van 17 november 2017, om 9u30.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 26 oktober 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jean Goossens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.929 van 26 oktober 2017 in de zaak 2017/465

In zake: xxx
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Christophe Vangeel
 kantoor houdend te 2018 Antwerpen
 Lange Lozanastraat 24
 Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
 Woonplaats kiezend te 2000
 Antwerpen Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 2 oktober 2017, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 25 september 2017 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, maar ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 oktober 2017.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Christophe Vangeel, die verschijnt voor de verzoeker, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de bouwkunde’.

Na afloop van het academiejaar 2015-2016 kreeg verzoeker een studievoortgangsmaatregel opgelegd. Hij diende in het academiejaar 2016-2017 60% van het aantal ingeschreven studiepunten te verwerven.

Verzoeker behaalde deze opgelegde norm niet. Bijgevolg werd verzoeker de herinschrijving in de bacheloropleiding in het academiejaar 2017-2018 geweigerd.

Verzoeker stelde op datum van 20 september 2017 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 25 september 2017 werd het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat, na het dossier van verzoeker opnieuw te hebben bestudeerd, de Instantie Bijzondere Inschrijvingen en Studievoortgangsbewaking (IBIS) heeft beslist de toelatingsvoorwaarden voor het academiejaar 2017-2018 niet aan te passen. Deze beslissing is gebaseerd op het Onderwijs- en Examenreglement (OER). In het academiejaar 2015-2016 diende verzoeker 60% van het aantal ingeschreven studiepunten te verwerven. Gezien hij deze norm niet haalde, werd verzoeker als maatregel van studievoortgang op het einde van het academiejaar 2015-2016 o.a. opgelegd dat hij in het academiejaar 2016-2017 60% van het aantal ingeschreven studiepunten diende te verwerven. Zo niet, zou herinschrijving in het bachelorprogramma in het academiejaar 2017-2018 niet mogelijk zijn. Deze opgelegde norm werd niet gehaald.

Het is tegen de beslissing genomen op basis van artikel 23.3 van het OER dat verzoeker intern beroep indiende. Naar aanleiding van een beroep gaat de IBIS na of verzoeker als student geschonden is in zijn recht. Zij meent op basis van het verzoek dat er geen sprake is van schending van het recht die een afwijking van de voorziene procedure noodzaakt. De IBIS heeft begrip voor de persoonlijke situatie van verzoeker, maar meent dat er onvoldoende elementen in zijn dossier aanwezig zijn om op dit ogenblik een succesvolle doorstart in de opleiding te garanderen. In de afgelopen jaren werden de zittijden voor de opleidingsonderdelen ‘Wiskunde STD’, ‘Wiskunde’ en ‘Sterkteleer en stabiliteit’ nauwelijks benut. In de afgelopen twee jaar bestond het studieprogramma van verzoeker enkel uit deze opleidingsonderdelen. Het probleem dat zich voordoet met zijn (her)inschrijving ontstond dus niet (louter) het afgelopen jaar, maar escaleerde de afgelopen jaren gestaag tot de situatie die ze vandaag is. Op basis van deze resultaten (of het gebrek hieraan) oordeelt de IBIS dat het

toekennen van een uitzondering en het opleggen van bijkomende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren.

Gelet op bovenstaande juridische en feitelijke overwegingen, beslist de IBIS haar beslissing te handhaven.

De beslissing op intern beroep werd op 25 september 2017 aan verzoeker overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 2 oktober 2017 diende verzoeker een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Bij e-mail van 13 oktober 2017 deelt verwerende partij mee dat de interne beroepsinstantie de bestreden beslissing ondertussen op 5 oktober 2017 heeft ingetrokken (intrekkingsbeslissing in bijlage). Verzoeker werd op de hoogte gebracht van deze intrekkingsbeslissing.

Beoordeling

De Raad neemt kennis van de intrekking van de bestreden beslissing.

Huidig beroep van verzoeker wordt onontvankelijk verklaard bij gebrek aan voorwerp.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 26 oktober 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint, kamervoorzitter

Jean Goossens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.930 van 26 oktober 2017 in de zaak 2017/472

In zake: Kirsten VAN BRUYSEL
Woonplaats kiezend te 3400 Eliksem
Grote Steenweg 91

Tegen: HOGESCHOOL GENT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Eva Bral
kantoor houdend te 9000 Gent
Henleykaai 3R
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 3 oktober 2017, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 13 september 2017 waarbij de verzoekende partij niet geslaagd werd verklaard voor de opleiding ‘Bachelor in het bedrijfsmanagement’.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 oktober 2017.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in het bedrijfsmanagement’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Beroepsgericht Frans IV’ bekomt verzoekende partij in de tweede examenkans een examencijfer van 8 op 20. Verzoekende partij wordt in het geheel niet geslaagd verklaard voor de opleiding ‘Bachelor in het bedrijfsmanagement’.

Verzoekende partij stelde op datum van 15 september 2017 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij aangetekend schrijven van 3 oktober 2017 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt dat zij haar intern beroep aangetekend heeft verzonden op 15 september 2017. Volgens het reglement van verwerende partij zou verzoekende partij binnen 15 kalenderdagen hierop een antwoord ontvangen. Verzoekende partij heeft dit op 3 oktober 2017 nog steeds niet ontvangen.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat verzoekende partij, ingevolge het vermeende uitblijven van een beslissing van de interne beroepsinstantie, extern beroep aantekent tegen de oorspronkelijke beslissing. Verwerende partij contesteert de geschetste feiten en geeft kennis van de tijdig aan de verzoekende partij overgemaakte beslissing van de interne beroepsinstantie. Volgens verwerende partij is het huidige verzoek dan ook onontvankelijk. Alvorens een verzoek in te dienen bij de Raad, dient conform art. II.285 Codex Hoger Onderwijs de interne beroepsprocedure te zijn uitgeput. Verzoekende partij heeft bij schrijven van 15 september 2017 tijdig intern beroep aangetekend. Het verzoek werd vervolgens, in tegenstelling tot hetgeen verzoekende partij voorhoudt, ook tijdig door de interne beroepsinstantie behandeld. Alvorens evenwel de beslissing van de interne beroepsinstantie af te wachten, heeft verzoekende partij reeds beroep ingesteld bij de Raad.

Het schrijven van de hogeschool met kennisgeving van de beslissing van de interne beroepsinstantie dateert van dezelfde dag (3 oktober 2017) als deze waarop de verzoekende partij beroep heeft aangetekend bij de Raad. Van deze beslissing had zij inderdaad nog geen kennis genomen, zoals ten andere vermeld wordt in het verzoekschrift (‘niet genomen/niet ontvangen’). Conform artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs dient de beslissing inzake intern beroep aan de betrokken student ter kennis te worden gebracht binnen een

termijn van 20 kalenderdagen, ingaand de dag na deze waarop intern beroep werd ingesteld. Intussen heeft de interne beroepsinstantie wel degelijk (tijdig) een beslissing op intern beroep genomen, meer bepaald op 27 september 2017. Deze beslissing werd aan verzoekende partij ook ter kennis gebracht middels aangetekend schrijven van 3 oktober 2017, zijnde binnen de voorziene termijn. Dit schrijven van 3 oktober 2017 met mededeling van de beslissing maakt melding van de beroepsmodaliteit met kennisgeving van de termijnen. Het oorspronkelijk beroep van de verzoekende partij werd ontvankelijk, doch ongegrond verklaard. Deze beslissing is gemotiveerd.

In art. 62 §2 van het Onderwijs- en Examenreglement wordt de taak van de interne beroepsinstantie van de hogeschool omschreven. De beslissing van de interne beroepsinstantie komt in de plaats van de betwiste initiële studievoortgangsbeslissing, waardoor deze laatste beslissing uit het rechtsverkeer verdwijnt, zodat deze ook niet langer het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad. Het huidige beroep, dat werd ingesteld zonder het resultaat van de interne beroepsinstantie af te wachten, is voorbarig en om die reden niet ontvankelijk. Bijgevolg dient het huidige beroep volgens verwerende partij onontvankelijk te worden verklaard.

In haar *wederantwoordnota* stelt verzoekende partij dat zij op 3 oktober 2017 inderdaad een aangetekend schrijven naar de Raad heeft gestuurd. Zij wist op dat moment niet dat er al een beslissing over haar intern beroep genomen was. Diezelfde dag had verzoekende partij ook te horen gekregen dat ze geen studiebeurs ontvangt zolang ze niet in het bezit is van een diploma hoger onderwijs. Dit was zeker ook de motivatie om de Raad aan te schrijven, gezien verzoekende partij een nieuwe studie aangevat heeft en het financieel niet breed heeft. Op 4 oktober 2017 heeft verzoekende partij dan het antwoord op haar intern beroep ontvangen, waarna de hoop haar in de schoenen zakte.

Beoordeling

De Raad stelt vast dat verzoekende partij op 15 september 2017 een intern beroep indiende bij de interne beroepsinstantie tegen het niet globaal geslaagd verklaren voor de opleiding ‘Bachelor in het bedrijfsmanagement’. Vermits zij noch een interne beroepsbeslissing, noch een mededeling op welke datum de interne beroepsinstantie uitspraak zou doen, heeft ontvangen, diende verzoekende partij op 3 oktober 2017 een extern beroep in bij de Raad.

Uit het dossier blijkt echter dat de interne beroepsinstantie op 27 september 2017 wel degelijk een beslissing heeft genomen. Daarbij werd het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond verklaard. Deze beslissing werd aan verzoekende partij op 3 oktober 2017 via aangetekend schrijven bezorgd. Op deze beslissing werden de beroepsmogelijkheden en -modaliteiten om extern beroep bij de Raad aan te tekenen, vermeld. Verzoekende partij heeft hiertegen geen beroep bij de Raad ingesteld.

De Raad stelt vast dat het decreet (artikel II.284 en artikel II.294 van de Codex Hoger Onderwijs) als volgt bepaalt:

Art. II.284.

“De interne beroepsprocedure leidt tot:

1° de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid ervan;

2° een beslissing die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt, of herziet.

De in het eerste lid bedoelde beslissingen worden aan de student ter kennis gebracht binnen een termijn van 20 kalenderdagen, die ingaat op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld.”

Art. II.294.

§ 1. De beroepen bij de Raad worden ingesteld binnen een vervaltermijn van 7 kalenderdagen, die ingaat de dag na die van kennisgeving van de in artikel II.284, eerste lid bedoelde beslissing.

De beroepen tegen een beslissing bedoeld in artikel I.3, 67°, h), worden bij de Raad ingesteld uiterlijk de eenendertigste dag na de dag van een kennisgeving van de betrokken beslissing.

Bij het uitblijven van een tijdige beslissing van de interne beroepsinstantie binnen de termijn zoals bepaald in artikel II.284, tweede lid, dient in voorkomend geval het beroep bij de Raad binnen de vervaltermijn van 7 kalenderdagen na het verstrijken van deze termijn te worden ingesteld, tenzij vóór het verstrijken van de termijn waarover de interne beroepsinstantie beschikt, deze aan de student meedeelt op welke latere datum zij uitspraak zal doen. In dat geval gaat de vervaltermijn van 7 kalenderdagen voor het beroep bij de Raad in de dag na die datum.

Indien de zevende of dertigste dag van de in het eerste lid respectievelijk tweede lid bedoelde termijn een zaterdag, zondag of wettelijke feestdag is, wordt de termijn verlengd tot de eerstvolgende werkdag waarop de postdiensten open zijn.

Op de initiële studievoortgangsbeslissing vermeldt het instellingsbestuur naast de interne beroepsmodaliteiten de beroepstermijn van 7 kalenderdagen om een extern beroep in te stellen die ingaat na het uitblijven van een tijdige interne beroepsbeslissing zoals in het derde lid bepaald.”

Op het puntenbriefje van verzoekende partij na de tweede examenkans (zie bijlage bij het verzoekschrift) leest de Raad als volgt:

“Als je zou oordelen dat er onregelmatigheden opgetreden zijn bij een voor jou ongunstige studievoortgangsbeslissing kan je bij de Interne Beroepscommissie van de Hogeschool Gent een verzoek tot heroverweging van een studievoortgangsbeslissing indienen (zie art. 62 en art. 63 van de OER op <http://www.hogent.be>).

Indien het een examenbeslissing betreft, ga je eerst tijdens de feedback na of er een materiële vergissing is gebeurd. Indien het feedbackgesprek niet voldoende helderheid verschaft, kan je ook terecht bij de ombudspersoon van je opleiding of bij het diensthoofd Studentenaangelegenheden.

Als je een verzoek tot heroverweging van een studievoortgangsbeslissing wenst neer te leggen, dien je daartoe een vervaltermijn van 7 kalenderdagen, die ingaat op de dag na deze waarop de beslissing wordt bekendgemaakt, te respecteren.

Het individuele verzoek moet, op straffe van niet-ontvankelijkheid gemotiveerd, gedateerd en ondertekend zijn en aangetekend verstuurd worden naar de algemeen directeur (de datum van de poststempel geldt als bewijs) of in tweevoud afgegeven worden op het secretariaat van de algemeen directeur, Geraard de Duivelstraat 5 tot 9000 Gent.

Na uitputting van de interne beroepsprocedure kan je desgevallend extern beroep aantekenen bij de Raad voor betwistingen inzake Studievoortgangsbeslissingen binnen de 7 kalenderdagen vanaf de dag die volgt op dag van de kennisgeving van de beslissing van het interne beroep aan de student (zie webpagina: <http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/Raad>).

Bij uitblijven van een tijdige beslissing door de Interne Beroepscommissie kan je, binnen de termijn van 7 kalenderdagen na het verstrijken van een termijn van 20 dagen na aantekening intern beroep, in beroep gaan bij de Raad. Als de interne beroepsinstantie je echter binnen die termijn van 20 dagen mededeelt op welke latere datum zij uitspraak zal doen, gaat de vervaltermijn van 7 kalenderdagen voor het beroep bij de Raad in de dag na die datum.”

De Raad stelt vast dat het OER van verwerende partij nog verkeerdelijk de oude termijn van vijftien kalenderdagen vermeldt, wat niet conform de Codex Hoger Onderwijs is. Niettemin werd verzoekende partij via de vermelde modaliteiten op de puntenbrief correct geïnformeerd over de beroepstermijnen.

Verwerende partij heeft een beslissing op intern beroep genomen op 27 september 2017 en deze bij aangetekende brief op 3 oktober 2017 aan verzoekende partij verstuurd (zie bijlagen bij antwoordnota met het bewijs van aangetekende zending).

De termijn om een interne beroepsbeslissing te nemen betreft 20 kalenderdagen, die ingaat de dag nadat het intern beroep werd ingesteld, *in casu* derhalve ingaand op 16 september 2017. Ten laatste op 5 oktober 2017 diende deze beslissing derhalve ter kennis te worden gebracht aan verzoekende partij.

De beslissing op intern beroep werd aldus binnen de termijn van 20 kalenderdagen genomen en verzonden aan verzoekende partij. Het extern beroep gedateerd op 3 oktober 2017 werd aldus vroegtijdig ingesteld, gezien de termijn van 20 kalenderdagen op dat ogenblik nog niet was verstreken.

De Raad stelt verder vast dat er op 27 september 2017 een beslissing is genomen door de interne beroepsinstantie, die op basis van artikel 62 van het OER volheid van bevoegdheid heeft. Deze beslissing vermeldt de beroepsmodaliteiten (zie bijlage bij de antwoordnota), waartegen verzoekende partij binnen de zeven kalenderdagen alleszins extern beroep diende in te stellen, wat zij echter tot op heden nagelaten heeft om te doen.

De Raad stelt in dit verband dat ook een interne beroepsbeslissing die buiten de termijn van 20 kalenderdagen wordt genomen nog steeds een rechtsgeldige beslissing is, waartegen in voorkomend geval een extern beroep kan worden ingesteld. Volgens de rechtspraak van deze Raad en de Raad van State betreft deze termijn van 20 kalenderdagen immers geen vervaltermijn, zodat de interne beroepsinstantie haar bevoegdheid behoudt om een beslissing te nemen na het verstrijken van deze termijn. De student moet derhalve waakzaam zijn en zelfs in geval van een terecht eerder ingesteld rechtstreeks beroep tegen het uitblijven van een tijdige beslissing op intern beroep alsnog een extern beroep instellen tegen de later ter kennis gebrachte interne beroepsbeslissing.

Het huidig beroep dat ingesteld werd tegen de initiële beslissing die bekendgemaakt werd op 13 september 2017 is niet ontvankelijk, omdat verzoekende partij het intern beroep niet vooreerst regelmatig heeft uitgeput, wat decretaal noodzakelijk is om een regelmatig extern beroep te kunnen instellen (artikel II.285 Codex Hoger Onderwijs). De interne beroepsinstantie was van oordeel dat het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond was. Verzoekende partij heeft tegen deze beslissing (met volheid van bevoegdheid genomen) geen extern beroep ingesteld en deze is derhalve intussen definitief geworden.

Het huidige extern beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 26 oktober 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jean Goossens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.931 van 26 oktober 2017 in de zaak 2017/482

In zake: Lysanne EIJLANDER
Woonplaats kiezend te 2675 VA Honselerdijk (Nederland)
Van Heijstlaan 1

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 3 oktober 2017, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling waarbij de verzoekende partij een hernieuwde inschrijving in het schakelprogramma Communicatiewetenschappen werd geweigerd en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 27 september 2017 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 oktober 2017.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding schakelprogramma Communicatiewetenschappen.

Aan het eind van het academiejaar 2015-2016 kreeg verzoekende partij bindende voorwaarden opgelegd voor het academiejaar 2016-2017. Verzoekende partij diende te slagen voor minimaal 60% van haar opgenomen programma. In september 2017 voldeed

verzoekende partij niet aan deze voorwaarden. Derhalve werd verzoekende partij een hernieuwde inschrijving in het schakelprogramma Communicatiewetenschappen geweigerd.

Verzoekende partij stelde op datum van 20 september 2017 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 27 september 2017 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat verzoekende partij aan het eind van het academisch jaar 2015-2016 bindende voorwaarden kreeg opgelegd voor het academisch jaar 2016-2017. Verzoekende partij voldeed in september 2017 echter niet aan deze voorwaarden (slagen voor minimaal 60% van het opgenomen programma Schakelprogramma Communicatiewetenschappen). Daarnaast heeft verzoekende partij voor haar opgenomen opleidingsonderdelen, zowel in 2015-2016 als in 2016-2017 (maar ook al in 2014-2015) niet al haar examenkansen benut, dit in beide zittingen. Deze elementen hebben geleid tot de beslissing verzoekende partij geen uitzondering toe te staan. Derhalve wordt verzoekende partij een hernieuwde inschrijving in het schakelprogramma Communicatiewetenschappen geweigerd.

De beroepsinstantie adviseert verzoekende partij om een andere studieloopbaan in overweging te nemen. Verzoekende partij kan een afspraak maken met de Dienst voor Studieadvies en Studentenbegeleiding op de Stadscampus om advies te krijgen over de mogelijkheden. In overeenstemming met de geldende regelgeving en het onderwijs- en examenreglement, wil de universiteit de studievoortgang van de studenten bewaken om studievertraging te voorkomen. Dit heeft tot doel studenten tijdig een sterk signaal te geven dat hun studieloopbaan problematisch is. In sommige dossiers houdt dit eveneens in dat een inschrijving geweigerd wordt, aangezien een succesvol afstuderen als zeer onwaarschijnlijk wordt beschouwd. Voor verdere informatie over deze beslissing kan verzoekende partij terecht bij Prof. dr. [P.B.].

De beslissing op intern beroep werd aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 3 oktober 2017 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft met betrekking tot de indiening van een beroep bij de Raad het volgende voor:

§2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren. Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.

De ondertekening van een bij de Raad ingesteld beroep is door de decreetgever uitdrukkelijk op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven.

De Raad stelt vast dat het verzoekschrift van verzoekende partij niet is ondertekend.

Het beroep wordt ambtshalve onontvankelijk verklaard.

Ten overvloede stelt de Raad vast dat de interne beroepsinstantie de bestreden beslissing inmiddels heeft ingetrokken en heeft vervangen door een nieuwe beslissing d.d. 10 oktober 2017. Huidig beroep is dus ook onontvankelijk bij gebrek aan voorwerp.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 26 oktober 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint, kamervoorzitter

Jean Goossens bijzitter

Piet Versweyvelt bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.932 van 26 oktober 2017 in de zaak 2017/492

In zake: Nathalie BEVERS
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Christophe Vangeel
 kantoor houdend te 2018 Antwerpen
 Lange Lozanastraat 24
 Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
 Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
 Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 4 oktober 2017, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 29 september 2017 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, maar ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 oktober 2017.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Christophe Vangeel, die verschijnt voor de verzoekende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de architectuur’.

Voor het opleidingsonderdeel “Bachelorproef” bekommt verzoekende partij een examencijfer van 9/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 21 september 2017 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 29 september 2017 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie heeft het toegekende resultaat bevestigd. Zij is tot deze beslissing gekomen na kennisname van de reactie op het intern beroepsschrift, opgesteld door de titularis [C.M.] en begeleider [F.H.]. Zij benadrukken dat er bij de feedback van zowel de eerste als de tweede zitting werd gewezen op het onvoldoende inzicht in het integrerende karakter van het ontwerp voor de bachelorproef en het onvoldoende inzicht in het synthetiserende van deze ontwerpopdracht. Zij halen ook de evaluatiecriteria aan waarvoor de studente met een onvoldoende werd gequoteerd.

Wat het project betreft, wordt opgemerkt dat de commentaren die werden gegeven door [F.H.] en [J.M.] door de studente ter hand zijn genomen, maar onvoldoende zijn begrepen. De titularis en begeleider stellen dat corrigeren meer is dan het letterlijk remediëren van kritische opmerkingen over concrete aspecten of elementen. Het gaat ook over het integrale karakter, de samenhang, de consistentie, het overkoepelende verhaal van het project. Bovendien hangt, volgens hen, in een architecturaal project alles samen, zodat het remediëren van één aspect van het onderwerp hoe dan ook leidt tot grondige aanpassingen van andere aspecten. Vervolgens wordt ingegaan op verschillende elementen die verzoekster in haar intern beroepsschrift heeft aangestipt. Er wordt onder meer aangehaald dat de verschillende juryleden soms verschillende meningen of appreciaties hebben, maar het juryverslag wordt in consensus opgesteld. Ook wordt verduidelijkt dat de criteria vermeld in de rubrieken een andere verwoording hebben, bedoeld als communicatiemiddel naar de student. De prestaties van de student worden evenwel opgedeeld in drie categorieën (proces, project en presentatie), waarop de evaluatiecriteria worden toegepast.

Daarnaast heeft de studente nog enkele opmerkingen over de presentatie. De titularis en begeleider hebben verduidelijkt dat de quoterings van de presentatie, ondanks een licht hogere

appreciatie, door afronding na de komma identiek is gebleven als in de eerste zittijd, nl. 11/20. Volgens hen haalt de studente minder belangrijke details, opbouwende en leerzame kritiek en evaluatiecriteria door mekaar. Zij stellen ten slotte dat de grafische verzorgdheid van de documenten goed was, maar dat de algehele, en dus ook mondelinge, presentatie hen niet heeft overtuigd, onder andere door het discours van de studente waaruit niet genoeg reflectie, supervisie en integrerende attitude is gebleken.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 29 september 2017 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 4 oktober 2017 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Verzoekende partij beroept zich in een enig middel op de schending van de materiële motiveringsplicht, het *patere legem*-beginsel en het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Wat de presentatie betreft, wijst verzoekster erop dat haar cijfer voor de presentatie hetzelfde is gebleven, ondanks een substantiële verbetering t.o.v. de eerste zittijd. Zij stelt dat zij deze inconsistentie reeds in haar intern beroep heeft aangekaart. Bij de motivering van het intern beroep worden volgens haar echter plots criteria aangehaald die niets met de presentatie te maken hebben om de nieuwe 11/20 te rechtvaardigen. Verzoekster verwijst naar de evaluatiecriteria in de studiefiche en stipt aan dat de presentatie betrekking heeft op het materiaal en de wijze waarop dit wordt gepresenteerd (duidelijkheid en taal). Volgens haar

wordt in de bestreden beslissing impliciet erkend dat het materiaal inderdaad manifest beter is dan tijdens de eerste zitting. Waar wordt aangehaald dat uit het discours onvoldoende supervisie en integrerende attitude zou gebleken zijn, stelt verzoekster dat dit nergens uit blijkt en dat dit geen deel uitmaakt van de eindcompetenties en evaluatiecriteria van de presentatie. Daarnaast blijkt uit de bestreden beslissing dat de grafische verzorgdheid van de documenten goed was. Verzoekster heeft ook al het materiaal dat gevraagd werd meegebracht en zij heeft dit in de presentatie overlopen. Volgens haar moest zij aldus voor minstens drie van de vier rubrieken ‘goed’ behalen, zodat de score van 11/20 geen representatief cijfer is.

Verzoekster merkt verder op dat zowel in het juryverslag van de tweede zitting als in het intern beroep een correcte en duidelijke motivering voor het cijfer met betrekking tot de presentatie ontbreekt. Volgens haar is het kennelijk onredelijk dat zij hetzelfde cijfer behoudt, wanneer reeds bij een visuele vergelijking van de evaluatieformulieren een duidelijke evolutie zichtbaar is bij de rubriek ‘Mondelinge toelichting’. Waar de interne beroepsinstantie aanhaalt dat het cijfer behouden bleef door de afronding die werd gemaakt, wijst verzoekster erop dat het volstrekt onduidelijk is over welke cijfers en over welke afronding men het heeft. Zij verwijst ook naar haar evolutie van ‘onvoldoende’ naar ‘goed’ in de rubriek ‘Mondelinge toelichting’, het feit dat haar materiaal van een veel hogere kwaliteit was dan tijdens de eerste zitting en het feit dat er bepaalde elementen als slecht werden beoordeeld, die evenwel niet tot de evaluatiecriteria behoorden. Verzoekster vraagt dan ook een stijging van haar cijfer naar minstens 11,6/20.

Wat het project betreft, stelt verzoekster dat haar na de eerste zitting zowel mondeling als in de ‘evaluatievormen’ duidelijk werd gemaakt dat de nadruk ligt op het corrigeren en tonen van evolutie op basis van de kritiek en feedback. Ze merkt op dat ze een duidelijke evolutie heeft gemaakt en verbeteringen heeft aangebracht, maar het resultaat is toch hetzelfde. Ze wijst er ook op dat ze na de tweede zitting kritiek krijgt op zaken die niet zijn aangehaald na de eerste zitting.

Verder stipt verzoekster aan dat zij veel commentaar uit het juryverslag en de feedback na de tweede zitting heeft kunnen weerleggen in haar intern beroepsschrift. Nu heeft zij nog een aantal opmerkingen als reactie op de interne beroepsbeslissing. Zo stelt verzoekster dat het onvoldoende inzicht in het integrerende karakter niet werd aangehaald tijdens de feedback na de eerste zitting. Zij benadrukt dat zij heeft gewerkt op de kritieken die vermeld werden bij de

eerste jury en bij de feedback na de eerste zitting. Zij stelt vast dat sommige kritieken niet meer worden vermeld op de juryverslagen van de tweede zitting. Volgens haar geeft de bestreden beslissing het verloop van de presentatie bovendien niet correct weer.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij, wat de presentatie betreft, dat deze niet substantieel werd verbeterd t.o.v. de eerste zitting. Ze verduidelijkt dat de documenten er grafisch op zijn vooruitgegaan wat betreft lay-out en verzorgdheid, maar het mondelinge discours en de heldere gedachtegang waren nog steeds onvoldoende. Verwerende partij stelt vast dat de quoterings voor de presentatie vier maal V (voldoende) bleef, en geen enkele keer G (goed) was. Volgens verwerende partij kan er progressie zijn zonder dat het cijfer 11/20 met één eenheid stijgt. Het resultaat is immers een geïntegreerde samenvatting van de verschillende beoordelingen en geen analytisch gemiddelde. Verwerende partij merkt ook op dat de evolutie voor het onderdeel ‘mondelinge toelichting’ niet van onvoldoende naar goed is, maar wel van onvoldoende/voldoende naar voldoende.

Wat het project betreft, benadrukt verwerende partij dat dezelfde evaluatiecriteria tijdens de tweede zitting gehaald moeten worden. Volgens haar ligt de nadruk niet op het louter corrigeren en tonen van evolutie op basis van de kritiek en feedback, maar ook op het herwerken, herzien en vervolledigen. Verwerende partij merkt op dat de jury van de tweede zitting analoog, maar niet identiek is, wat wil zeggen dat er verschillende kritieken kunnen worden uitgesproken door de jury's in de twee zittingen. Iedere jury beoordeelt wel op basis van dezelfde evaluatiecriteria.

Volgens verwerende partij werd verzoekster in de kritieken en de feedbacksessies uitvoerig gewezen op het integrale karakter. Zij geeft daarna een overzicht van de motieven. Verwerende partij stipt aan dat de student vrij is om vragen te stellen als hij/zij iets niet begrijpt. Ze merkt op dat de jury het eindresultaat onafhankelijk van de begeleider beoordeelt, maar de student blijft wel verantwoordelijk voor zijn/haar ontwerp. Na de presentatie en verdediging heeft de jury het totaalproject tijdens de beraadslaging besproken, waarbij zij tot een consensus komt.

In haar *wederantwoordnota* stelt verzoekster, wat de presentatie betreft, dat het mondelinge discours en heldere gedachtegang niet besproken zijn geweest op de feedback, noch is hiervan iets terug te vinden op de juryfiches. Verzoekster stipt aan dat zij op beide jury's misschien

wel volgens dezelfde criteria is beoordeeld, maar dit is niet volgens dezelfde normen gebeurd. Ze benadrukt nog dat verwerende partij in haar antwoordnota niet ingaat op de meer concrete rubrieken op basis waarvan de beoordeling zou moeten plaatsvinden. Volgens haar is de beoordeling onredelijk omdat men geen hogere deelscore heeft gegeven op die rubrieken waar men zelf aangeeft dat er vooruitgang is en het resultaat wel als “goed” werd gequoteerd.

Wat het project betreft, merkt verzoekster op dat het redelijk is om aan te nemen dat de feedback die werd gegeven na de eerste zitting volledig en juist was. Daarnaast is het volgens haar ook redelijk om aan te nemen dat de jurering in eerste zit volledig was, wat impliceert dat de zaken waarop geen kritiek is gekomen in orde waren. Verzoekster merkt op dat er zelfs kritiek is gekomen op zaken die door de begeleider als goed beschouwd werden.

Beoordeling

Verzoekster gaat niet akkoord met het cijfer van 9/20 dat zij kreeg voor het opleidingsonderdeel “Bachelorproef”. Zij stelt dat de beslissing van de interne beroepsinstantie de eigen voorschriften niet respecteert, dat deze beslissing niet afdoende is gemotiveerd (omdat zij niet in overeenstemming is met de feiten) en dat het onredelijk is om haar niet geslaagd te verklaren.

Verzoekster werpt *in fine* op dat zij geen correcte beoordeling heeft gekregen. Haar neergelegde bachelorproef voldoet haar inziens aan de vooropgestelde kwaliteitsvereisten. Verzoekster stelt ook dat zij wel degelijk gevolg heeft gegeven aan de opmerkingen van de begeleider en deze verwerkt heeft in de definitieve versie van haar bachelorproef.

De Raad benadrukt dat hij conform artikel II.291 van de Codex Hoger Onderwijs zijn appreciatie niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van verwerende partij. De Raad mag enkel nagaan of de beslissing op een wettige wijze tot stand is gekomen en of de bevoegde instanties, binnen de grenzen van hun beoordelingsbevoegdheid, niet kennelijk onredelijk hebben gehandeld.

In voorliggende zaak wordt de beoordeling van een bachelorproef in vraag gesteld. De Raad wijst vooreerst op zijn vaste rechtspraak in dit verband. De docent heeft een ruime autonomie bij het opstellen van een examen of, zoals *in casu*, het bepalen van de contouren (inhoud, opdracht, criteria, begeleiding, ...) van een paper. Bij de beoordeling en de toekenning van de

punten is er ruimte voor een persoonlijke appreciatie, gelet op de deskundigheid van de evaluator. Het is aan de student om het tegenbewijs te leveren aan de hand van concreet onderbouwde argumenten en elementen. De Raad komt enkel tussen als een evaluatie niet is gebeurd volgens de voorgeschreven criteria (vb. de doelstellingen en evaluatievormen voorgeschreven in de ECTS-fiche) of wanneer de beslissing als kennelijk onredelijk moet worden beschouwd. Bij deze toetsing kan de Raad zich niet in de plaats stellen van de docent wat de beoordeling van de inhoudelijke waarde van het afgeleverde werkstuk betreft. De Raad kan de neergelegde proef dus niet inhoudelijk opnieuw beoordelen. Het is binnen deze contouren dat de Raad de grieven van verzoekster hierna onderzoekt en toetst.

De Raad gaat vooreerst de volledigheid en correctheid na van het dossier dat ter onderbouwing van de beslissing van de interne beroepsinstantie is neergelegd. De Raad stelt vast dat de evaluatiecriteria van het opleidingsonderdeel duidelijk zijn geformuleerd in de studiefiche (zie stuk 4 van verwerende partij). Elke student kan hierover bij aanvang van het academiejaar beschikken en hiervan kennis nemen. De rubrieken betreffen de evaluatievormen en verduidelijken de drie categorieën ‘proces’, ‘project’ en ‘presentatie’, de manier waarop die beoordeeld worden en de weging van de deelquoteringen. Zij dienen voor verklaring en feedback van de eindquoteringen. De evaluatiecriteria en evaluatievormen zijn een aanvulling van elkaar. Dit vergt niet steeds een expliciete en eenduidige koppeling tussen evaluatiecriteria en evaluatievorm.

De Raad stelt vast dat de te beoordelen prestaties van de student worden opgedeeld in drie categorieën ‘proces’, ‘project’ en ‘presentatie’. Deze onderdelen wegen in de evaluatie volgens volgende percentages door: 20% (proces), 60 % (project) en 20% (presentatie). In de ECTS-fiche wordt ook een omschrijving gegeven van wat er onder de drie categorieën moet worden begrepen. De student wordt beoordeeld aan de hand van vijf beheersingsniveaus (van zwaar onvoldoende tot uitmuntend). De ECTS-fiche is naar het oordeel van de Raad op een degelijke en voldoende transparante wijze opgesteld.

De Raad stelt verder vast dat de juryverslagen correct werden ingevuld door de diverse juryleden na de eerste zitting (zie stuk 5 van verwerende partij) en na de tweede zitting (zie stuk 6 van verwerende partij), met per luik van de beoordeling een aankruising van het door verzoekster bereikte niveau. De jury gaf bij de eerste zitting de beoordeling “O” (onvoldoende) voor de vier te bereiken competentieclusters bij het luik ‘project’ en de

beoordeling “V” (voldoende) voor drie van de vier te bereiken competentieclusters bij het luik ‘presentatie’. Bij de vierde cluster van het luik ‘presentatie’ werd een aankruising geplaatst tussen onvoldoende en voldoende. De juryleden van de tweede zitting hebben voor alle clusters van het luik ‘project’ het niveau onvoldoende behouden. Voor de ‘presentatie’ werd voor de vier (in plaats van voor drie) te bereiken competentieclusters een niveau voldoende aangeduid. Bij de eerste zitting werd het luik ‘proces’ door de begeleider beoordeeld met een aankruising van de beoordeling “O” (onvoldoende) voor de twee competentieclusters ‘reflectie en ontwerpproces’ en ‘participatie’. Dit luik werd conform de ECTS-fiche ongewijzigd hernomen voor de tweede zitting.

De evaluatie gebeurde conform de ECTS-fiche. Het komt de Raad *prima facie* niet onredelijk over om op basis van deze juryverslagen te komen tot een totaalcijfer van 9/20 op het gehele opleidingsonderdeel, met een deelcijfer van 11/20 op het luik presentatie.

Verzoekster grieft *in concreto* het hiernavolgende. Volgens haar werd er geen correcte en duidelijke motivering voor het luik ‘presentatie’ gegeven. Ze stelt dat het onredelijk is om hetzelfde cijfer (11/20) voor de presentatie te behouden gezien (1) de evolutie van 'onvoldoende' naar 'goed' in de rubriek 'mondelinge toelichting', (2) het feit dat haar materiaal van een veel hogere kwaliteit was dan bij de eerste zitting, en (3) het feit dat er bepaalde elementen die niet tot de evaluatiecriteria behoorden - blijf geven van supervisie en integrerende attitude (wat overigens te maken heeft met de beoordeling van het luik ‘project’) - als onvoldoende werden beoordeeld. Verzoekster begrijpt niet welke deelcijfers er zijn toegekend en welke afronding werd gehanteerd. Verzoekster vraagt dan ook een stijging van haar cijfer voor de presentatie naar minstens 11,6/20.

Vooreerst wenst de Raad te benadrukken dat elke beoordeling *an sich* staat en dat, zoals *in casu*, het neergelegde werkstuk per zitting door een nieuw samengestelde jury op eigen merites kan worden beoordeeld. Verzoekster heeft feedback gekregen na de eerste zitting en zij geeft aan aan elk van de verbeterpunten gevolg te hebben gegeven. Dit impliceert nog niet noodzakelijk dat zij de beoogde competenties waarop elk van die verbeterpunten betrekking heeft, daadwerkelijk in voldoende mate bereikt heeft. Het is naar het oordeel van de Raad ook mogelijk dat bij de beoordeling in de tweede zitting door een nieuw samengestelde jury op bijkomende problemen wordt geduïd die niet in eerste zitting waren vermeld, hoewel ze ook

mogelijk reeds in het werkstuk aanwezig waren, zonder dat dit de evaluatie door de nieuwe jury onredelijk of onzorgvuldig maakt.

De Raad stelt vast dat de verwerende partij consequent uitlegt op welke verschillende punten verzoekster, ondanks de aanpassingen, volgens de jury nog steeds tekort schiet wat het luik presentatie betreft:

“Verweerster stelt vast dat de presentatie niet substantieel werd verbeterd t.o.v. eerste zitting: grafisch zijn de documenten er op vooruitgegaan wat betreft lay-out en verzorgdheid. Evenwel was het mondelinge discours en de heldere gedachtegang nog steeds onvoldoende (evaluatiecriterium presentatie in sectie 6.2).

Het aanhalen van ‘... maar de algehele, en dus ook mondelinge, presentatie heeft niet overtuigd, onder andere door het discours van de studente waaruit niet genoeg reflectie, supervisie en integrerende attitude is gebleken.’ slaat op heldere gedachtegang, mondeling discours en gepaste attitude die tijdens de presentatie worden beoordeeld.

Gezien het voorgaande blijft de quotering voor presentatie vier maal V (voldoende) en geen enkele keer G (goed). Er kan progressie zijn zonder dat het cijfer 11/20 met één eenheid stijgt. Het resultaat is een geïntegreerde samenvatting van de verschillende beoordelingen en geen analytisch gemiddelde. De evolutie is niet van onvoldoende naar goed maar van onvoldoende/voldoende naar voldoende voor het onderdeel ‘mondelinge toelichting’.”.

De Raad leest verder in het juryverslag van de tweede zitting dat bij de commentaar door een jurylid wordt gewezen op volgende tekortkoming:

“Te weinig geïntegreerd, harmoniserend verhaal”

De Raad acht deze commentaar een belangrijk element dat bij de beoordeling van een presentatie als criterium kan worden meegenomen, wat *in casu* is gebeurd door de interne beroepsinstantie. Naar het oordeel van de Raad is het niet onredelijk om in het licht van deze vaststellingen door de jury de score voor de presentatie niet te verhogen van een 11/20 naar een 12/20. De Raad acht deze inhoudelijke afwegingen ook niet in strijd met de vooropgestelde eindcompetenties en criteria voor de evaluatie zoals aangegeven op de studiefiche:

“- de student communiceert over een architectuurontwerp met een gepaste attitude en vakjargon en in een heldere gedachtegang, zowel mondeling als aan de hand van geschikte grafische en tekstuele documenten

- de student maakt een projectnota (eventueel in het Engels) op als tekstuele toelichting bij een architectuurontwerp

(...)

Onder presentatie wordt verstaan:

- de mate waarin de student de vormgeving van het ontwerp verzorgt: verzorgdheid en lay-out (bladspiegel, grafische en typografische kwaliteit, lijndiktes in tekeningen, kleurgebruik, ...) van het gepresenteerde materiaal.

- de mate waarin de student een volledige en duidelijke presentatie geeft.

- de mate waarin de student juist taalgebruik en correcte tekenvaardigheden gebruikt: verstaanbaarheid (mondeling), leesbaarheid (tekst en tekeningen), tekeningen voorzien van correcte en gepaste bouwinformatie.”.

Deze beoordeling is niet kennelijk onredelijk en niet in strijd met de eigen voorschriften. Het middelonderdeel faalt.

Daarnaast is verzoekster van mening dat er geen correcte beoordeling en motivering van het luik ‘project’ werd gegeven: (1) in tegenspraak met de evaluatiecriteria en de feedback van de begeleider werd zij niet beoordeeld op het corrigeren van de tekortkomingen die werden aangegeven tijdens de feedback en in het juryverslag, (2) zij heeft deze tekortkomingen gecorrigeerd, zodat ze niet langer als kritiekpunten aan bod zijn gekomen, en (3) tijdens de eerste zitting was er niet over het aspect ‘integraal karakter’ gesproken. Verzoekster overloopt ook de verschillende aspecten van de beoordeling van de interne beroepsinstantie waarmee ze niet akkoord kan gaan.

De Raad herhaalt vooreerst wat hij hierboven reeds heeft gesteld. Verzoekster heeft feedback gekregen na de eerste zitting en zij geeft aan aan elk van de verbeterpunten gevolg te hebben gegeven. Dit impliceert nog niet noodzakelijk dat zij de beoogde competenties waarop elk van die punten betrekking heeft, daadwerkelijk in voldoende mate bereikt heeft. Het is dus, naar het oordeel van de Raad, mogelijk dat bij de beoordeling in de tweede zitting door een nieuw samengestelde jury op bijkomende problemen wordt geduid die niet in eerste zitting waren vermeld, hoewel ze ook mogelijk reeds in het werkstuk aanwezig waren, zonder dat dit de evaluatie door de nieuwe jury onredelijk of onzorgvuldig maakt.

De Raad stelt vast dat in de ECTS-fiche het volgende wordt bepaald betreffende de tweede zitting:

“Voor de tweede examenkans zal het in de eerste zitting voorgestelde project, eventueel met enkele wijzigingen in bepaalde condities van de opgave, verder uitgewerkt en/of herzien worden. De student zal zijn/haar project herwerken of vervolledigen aan de hand van de opmerkingen en aanbevelingen van de docenten/begeleiders bij de jury en de feedback. De student zal zijn project in de tweede zitting voorstellen aan een jury, analoog als in de eerste zitting. Hierbij zullen dezelfde evaluatiecriteria gehanteerd worden.”.

Dit is naar het oordeel van de Raad niet in tegenspraak met het feit dat elke beoordeling *an sich* staat en het neergelegde werkstuk per zitting door een nieuw samengestelde jury op eigen merites kan worden beoordeeld, met aanduiding van tekortkomingen en pluspunten.

De Raad stelt verder vast dat verzoekster de verschillende aspecten en commentaren van de beoordeling van de interne beroepsinstantie overloopt en concreet aangeeft waarmee ze niet akkoord kan gaan. Verwerende partij geeft van haar zijde aan waarom dit wel degelijk een correcte beoordeling en commentaar is. Verzoekster stelt bv. (1) dat de maat van de ramen een onduidelijk punt blijft op het juryverslag en dat zij hierover geen feedback heeft gekregen, (2) dat de dimensionering van de leefruimte t.o.v. de slaapkamers niet evenwichtig is volgens de interne beroepsbeslissing, hoewel alle ruimtes op het plan nochtans voldoen aan de minimale richtlijnen van sociale woningbouw, en (3) dat er wat de kritiek op de yogaruimte betreft geen eensgezindheid was. Verwerende partij stelt in dit verband bv. (1) dat de ramen niet als een geïsoleerd gegeven beschouwd kunnen worden, maar passen in de gehele gevelcompositie, (2) dat de minimale richtlijnen niet voldoen om tot een harmonische planvorming te komen, ...

De Raad stelt vast dat het hier een heen en weer weerleggen van elementen betreft, waaruit *in fine* blijkt dat verzoekster niet akkoord gaat met de inhoudelijke beoordeling van verwerende partij, die voldoende onderbouwd aan de hand van elementen is gemotiveerd. Het is echter niet aan verzoekster om haar eigen prestaties te beoordelen, maar aan de verantwoordelijke docent. De Raad kan evenmin zijn zienswijze in de plaats stellen van de beoordelende docent, die zoals hoger aangegeven een ruime appreciatiebevoegdheid heeft en aan wie een vermoeden van deskundigheid kleeft.

De Raad stelt vast dat de examenbeslissing in voorkomend geval niet een louter kennisexamen, maar een praktijkopdracht betreft, waarvoor ook een meer inhoudelijke

motivering is vereist van het onvoldoende resultaat. De geformuleerde motivering bij de verschillende te beoordelen aspecten geeft, naar het oordeel van de Raad, aan waar de tekortkomingen zich situeren en komt de Raad *in casu*, in het geheel van het neergelegde dossier, als afdoende over.

Op de juryverslagen die werden ingevuld door de juryleden werd, zoals hoger aangegeven, bij het luik ‘project’ zowel tijdens de eerste zitting als tijdens de tweede zitting voor de vier competentieclusters een ‘onvoldoende’ aangekruist. In het licht daarvan is het niet onredelijk om ook na de tweede zitting, ondanks de vastgestelde positieve aanpassingen, alsnog geen credit (10/20) toe te kennen, wanneer blijkt dat niet op één maar op meerdere competenties niet het niveau ‘voldoende’ is bereikt.

Van de beweringen van verzoekster tot slot dat zij op de feedback onvoldoende is gewezen op bepaalde tekortkomingen die haar nu pas tijdens de tweede zitting worden verweten, legt verzoekster geen feitelijke staving voor. De Raad wijst in dit verband op zijn vaste rechtspraak dat een gebrekkige begeleiding/feedback van de student de beoordeling niet onrechtmatig maakt, tenzij in uitzonderlijke omstandigheden. Uitzonderlijke omstandigheden die verantwoorden om af te wijken van dit principe, doen zich voor wanneer een directe invloed van de gebrekkige begeleiding van de student op de negatieve evaluatie duidelijk is. Het zijn situaties waarin het gebrek aan begeleiding manifest tot gevolg heeft dat de in het kader van de beoordeling van de student gemeten competenties duidelijk afwijken van de competenties die de student in normale omstandigheden in het kader van hetzelfde opleidingsonderdeel zou hebben bereikt. Van dergelijke omstandigheden is in voorliggend dossier geen sprake.

De Raad is van oordeel dat voorliggende examenbeslissing in voldoende mate gemotiveerd werd, conform de reglementering en de ECTS-fiche werd genomen en in het licht van de gegeven omstandigheden niet kennelijk onredelijk is.

Het middel, in zijn verschillende onderdelen, is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 26 oktober 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jean Goossens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 27 oktober 2017

**Arrest nr. 3.935 van 27 oktober 2017 in de zaak 2017/451
en 2017/467**

In zake: Jens DECOSTER
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Wim Vandenbussche
kantoor houdend te 8530 Harelbeke
Tuinstraat 37

tegen:

ARTEVELDE HOGESCHOOL
woonplaats kiezend te 9000 Gent
Hoogpoort 15

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 2 oktober 2017, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 5 september 2017 waarbij aan verzoeker voor het opleidingsonderdeel ERP een examencijfer van 8/20 wordt toegekend en tegen de beslissing van de interne beroepscommissie van de Artevelde Hogeschool van 19 september 2017 waarbij het intern beroep van verzoekster onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Door een materiële vergissing werd het beroep van verzoeker, dat zowel bij ter post aangetekende zending als via de gewone post aan de Raad werd toegezonden, ingeschreven onder twee verschillende rolnummers. Aangezien het in beide gevallen hetzelfde beroep betreft, voegt de Raad beide dossiers samen om er in één arrest uitspraak over te doen.

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 27 oktober 2017.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Wim Vandenbussche, die verschijnt voor de verzoekende partij en Luc Faes, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven als student in de opleiding Bachelor in Logistiek management.

Tot het curriculum van verzoeker behoren onder meer het opleidingsonderdeel ‘ERP’ (3 studiepunten) en het opleidingsonderdeel ‘bachelorproef’ (7 studiepunten), waarvoor verzoeker na de tweede examenperiode de respectieve examencijfers van 8/20 en 12/20 behaalt.

Het deliberatieresultaat wordt bekendgemaakt op 5 september 2017. Of verzoeker al dan niet geslaagd is, valt aan de hand van de puntenlijst niet te vernemen. Wel is onderaan dit document vermeld: “een verzoek tot heroverweging van de studievoortgangsbepaling is conform de interne beroepsprocedure mogelijk binnen de zeven kalenderdagen na publicatie op het volgende adres: *Arteveldehogeschool t.a.v. Voorzitter interne beroepscommissie, Hoogpoort 15, 9000 Gent. Het verzoek moet minstens een feitelijke omschrijving van de ingeroepen bezwaren bevatten en ondertekend worden. (...)*”

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Op 11 september 2017 zendt verzoeker een e-mail en een aangetekend schrijven met de volgende inhoud aan de interne beroepscommissie:

“Naar aanleiding van mijn resultaat dat ik dinsdag 05/09/17 te weten kwam, zou ik graag volgende problematiek aan u willen schetsen.

Als laatstejaarsstudent met afstudeerrichting Logistiek management had ik 1 herexamen in januari. Dit was voor het opleidingsonderdeel ERP (3 studiepunten) waarvoor ik een score van 9/20 haalde. In het tweede semester deed ik mijn afstudeerstage samen met mijn bachelorproef. Voor die bachelorproef werd ik in

een groep verdeeld die ik niet zelf mocht kiezen. We kregen een onderwerp opgelegd dat zelfs volgens de heer [C.D.] helemaal niets te maken had met onze afstudeerrichting logistiek.

We deden onze bachelorproef voor het bedrijf [I.] dat fungeert als een IT-consultancy bedrijf en ICT-oplossingen aanbiedt aan bedrijven. Hun probleem was dat ze de zaken te veel vanuit een technisch oogpunt bekeken. Ons doel was dus om ervoor te zorgen dat de klanten van [I.] meer vanuit het managementoogpunt benaderd werden. De link tussen dit onderwerp en mijn afstudeerrichting logistiek management was dus wel heel miniem. Desondanks besloten we ons er 100% voor in te zetten en onze bachelorproef tot een goed einde te brengen in de mate van het mogelijke.

Op 30 mei 2017 vond de vooroplevering plaats. Tijdens de vooroplevering krijgen we een beter beeld van hoe we ervoor stonden. Daar vertelde onze coach de heer [C.D.] dat er niet moest gekeken worden naar de hoeveelheid, omdat wij zeker geen gemakkelijke bachelorproef hadden en dit niet vergeleken kon worden met andere bachelorproeven. Hij deelde ons wel mee dat we een betere Value Stream Map (schets van een goederenstroom in een bedrijf) moesten gebruiken en meer structuur in onze bachelorproef moesten brengen. Zo gevraagd zo gedaan. We hebben de dagen erop hard gewerkt om een andere VSM te integreren en vooral meer structuur in de tekst te brengen. Zo werden onze minpuntjes aangepakt en waren we er rotsvast van overtuigd dat we een goede bachelorproef hadden gemaakt.

Op woensdag 14 juni 2017, hebben wij onze bachelorproef voorgesteld. In de jury zetelden onze coach de heer [C.D.], voorzitter mevrouw [S.P.] en opdrachtgever de heer [K.W.]. Na onze presentatie werden we door hen geëvalueerd, waarbij eerst een aantal positieve punten werden overlopen, daarna een paar negatieve. Op het einde van de evaluatie werd ons meegedeeld dat we de kans kregen om in augustus een beter resultaat te behalen door in de vakantie enkele zaken aan te passen. Dit kwam voor onze groep bijzonder hard aan, omdat we toch een degelijk gevoel hadden over het resultaat van onze bachelorproef.

Wat ons echter nog meer ontgoochelde waren de redenen die ervoor zorgden dat we een algemeen tekort kregen. De voornaamste reden was het niet altijd even goed refereren volgens de APA-normen. Er werd ons verteld dat indien onze bronnen in orde waren, we wel zouden geslaagd zijn. Voor ons kwam dit volledig uit de lucht gevallen, omdat daar tijdens de vooroplevering nooit een opmerking is over gemaakt. Een andere reden was dat de desk research niet uitgebreid genoeg was, terwijl ons tijdens de vooroplevering verteld was dat de inhoud goed was en enkel de structuur moest aangepast worden.

Wanneer we er notie van maakten dat die zaken nooit zijn opgenoemd tijdens de vooroplevering, vertelde de heer [C.D.] verontwaardigd dat hij ons een mail gestuurd had m.b.t. het gebruik van de APA-normen. De heer [C.D.] had die mail inderdaad naar een aantal personen verstuurd, maar dit was een algemene mail die hij naar alle groepen stuurde. Bovendien dateert die mail van 15 mei 2017, m.a.w. voor de vooroplevering.

Aangezien daar niets meer over gezegd geweest is tijdens de vooroplevering, gingen we er van uit dat onze bronnen goed waren en lieten dit zo. Want iets wat verondersteld wordt goed te zijn, ga je toch niet plots gaan veranderen? Zeker omdat sommige andere groepen wel de opmerking kregen dat hun APA-normen niet correct waren. Wij kregen die opmerking immers niet, dus werkten we enkel aan onze minpuntjes die dan opgesomd werden.

Omdat ik vond dat ik recht in mijn schoenen stond, heb ik contact opgenomen met de ombudsman en de volledige situatie uitgelegd aan de heer [G.]. Nadat de heer [G.] de situatie had voorgelegd aan de jury, bleek dat de heer [C.D.] na de vooroplevering wel een mail had gestuurd naar één iemand van onze groep. Deze persoon had die cruciale informatie echter nooit doorgegeven aan de rest van de groep, waardoor we er van uitgingen dat er geen enkel probleem was met onze bronnen. Toen werd gezegd dat we wel geslaagd zouden zijn geweest voor onze bachelorproef indien onze bronnen juist waren, hetgeen zeer frustrerend is.

Het was nog meer frustrerend voor mij aangezien ik mijn enige herexamen van ERP op die manier niet meer gedelibereerd kreeg. Indien ik wel geslaagd zou zijn geweest voor de bachelorproef zou ik voor het opleidingsonderdeel ERP gedelibereerd geweest zijn omdat ik een 9/20 had en het een opleidingsonderdeel van 3 studiepunten was. Plots was dit alles niet meer mogelijk.

In tweede zit was ik wel geslaagd voor de bachelorproef, daar ik een 12/20 behaalde. Voor mijn herexamen ERP had ik een 8 op 20. Ik kom dus weer een punt te kort om voor dit opleidingsonderdeel gedelibereerd te worden.

De dag na de bekendmaking van de punten was er mogelijkheid om het examen in te gaan kijken met feedback van de docent. Voor mij was dit echter niet mogelijk aangezien ik vast werk heb sinds juli. Ik kreeg een vast contract aangeboden bij [K.-D.], het bedrijf waar ik mijn afstudeerstage heb gedaan. Zo moest ik al twee dagen onbetaald verlof aanvragen om mijn bachelorproef en herexamen ERP te maken. Ik kon dus niet nog eens een dag verlof aanvragen, ook mede door de drukke verlofperiode. Als ik vroeg om op een andere datum mijn examen te gaan inkijken, was dit enkel mogelijk op een weekdag wanneer ik dus moest werken. Bovendien was dit zonder feedback van de docent.

Het is voor mij een heel jammerlijke situatie. Ik kom nu slechts één punt te kort om te kunnen afstuderen. Wetende dat ik in januari wel genoeg had om gedelibereerd te worden, maar gewoon heel cruciale informatie omtrent mijn bachelorproef niet gekregen had, is dit enorm frustrerend.

Ik zou U dan ook in deze bijzondere omstandigheden vriendelijk willen vragen of mijn situatie kan worden herzien en ik alsnog zou kunnen worden gedelibereerd en als geslaagd zou kunnen worden beschouwd. Dit klemmt des te meer nu ik reeds werk heb in de sector en op de plaats waar ik mijn stage volbracht en men daar tevreden over mij is.

Indien er nog twijfel zou heersen in Uwen hoofde zou ik graag gehoord worden en de kans krijgen om mij mondeling te verduidelijken en te verdedigen. Ik dank U voor Uw welwillendheid en hoop op een positieve reactie.”

Een bericht met identieke inhoud wordt door verzoeker verzonden aan de voorzitter van de examencommissie. In het arrest nr. 3.818 van 6 oktober 2017 heeft de Raad geoordeeld dat dit verzoek werd beschouwd als een willig beroep, en dat de navolgende beslissing van de examencommissie niet kan worden beschouwd als de beslissing op intern beroep die vatbaar is voor een beroep bij de Raad.

De interne beroepscommissie behandelt het aan haar gerichte beroep in zitting van 19 september 2017 en komt daarbij tot de volgende beslissing:

“1. Ontvankelijkheid

1.1. *ratione temporis*

[...]

1.2. *ratione materiae*

Artikel 127 van het studiecontract 2016-2017 schrijft verder voor dat het beroepsschrift ondertekend dient te zijn door de student die het beroep aantekent of door zijn raadsman en dat het beroepsschrift een omschrijving van de ingeroepen bezwaren moet bevatten. Bedoeld artikel 127 is geënt op artikel II.294, 52 van de Codex Hoger Onderwijs, waarin wordt voorgeschreven dat het verzoekschrift dient te worden gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend moet zijn door de verzoeker of zijn raadsman.

In casu stelt de interne beroepscommissie vast dat het aangetekend schrijven dd. 11 september 2017 NIET is ondertekend door verzoeker, noch door zijn raadsman. Het verzoek is niet correct ingediend en is bijgevolg onontvankelijk.

Er wordt niet verder ingegaan op de gegrondheid van het beroepsschrift.

Terzijde stelt de interne beroepscommissie vast dat ze een verzoekschrift voor de Raad mocht ontvangen met als bewijsstuk een mail van mevrouw [K.D.] die zogenaamd zou optreden namens de interne beroepscommissie.

Klaarblijkelijk had verzoeker op dezelfde dag dat hij zijn beroepsschrift had ingediend bij de interne beroepscommissie dezelfde vraag gesteld aan mevrouw [K.D.]. De mail dd. 13 september '17 van mevrouw [K.D.] waarin deze laatste als opleidingsdirecteur (en niet als lid van de interne beroepscommissie) meedeelt dat er niet wordt ingegaan op de vraag van verzoeker om hem voor het geheel van de opleiding geslaagd te verklaren, moet dus in deze context worden gezien.

Verzoeker vermengt twee procedures die niets met elkaar te maken hebben.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verzoeker verwijst naar de beslissing van de examencommissie van 12 september 2017 waarbij wordt beslist om verzoeker niet voor het geheel van de opleiding geslaagd te verklaren. Verzoeker stelt dat daaruit niet blijkt dat er nog een afzonderlijke beslissing op intern beroep zou worden genomen, en ook niet dat het beroep onontvankelijk was bij gebreke aan handtekening. Indien er nog een ander orgaan uitspraak zou doen over het intern beroep als dusdanig, dan had dit volgens verzoeker uitdrukkelijk vermeld moeten worden.

Verder voert verzoeker aan dat de vereiste van een handtekening niet op straffe van onontvankelijkheid staat vermeld in het studiecontract.

In de antwoordnota stelt verwerende partij dat in het licht van het voorschrift van artikel 127 van het studiecontract, niet kan worden gesteld dat het zenden van een e-mail volstaat om op ontvankelijke wijze een intern beroep in te stellen.

In zijn wederantwoordnota handhaaft verzoeker zijn standpunt dat het intern beroep wel degelijk ontvankelijk moest worden verklaard. Hij stipt ter zake aan dat hij weliswaar heeft nagelaten zijn handtekening “in de gebruikelijke zin van het woord” te plaatsen, maar dat zijn naam en adres wel zijn weergegeven. Verzoeker herhaalt dat het studiecontract niet voorschrijft dat het beroep op straffe van onontvankelijkheid moet zijn ondertekend.

Verzoeker voert ook aan dat in het raam van het Gerechtelijk Wetboek het ontbreken van een handtekening wordt beschouwd als een vormgebrek dat kan worden geregulariseerd, en dat sancties in overeenstemming moeten zijn met de redelijkheid en de billijkheid.

Ter zake gaat verzoeker ook in op de belangenschade en de informatieplicht in hoofde van verwerende partij.

Beoordeling

De Raad heeft in het voormelde arrest nr. 3.818 van 6 oktober 2017 geoordeeld dat de vraag die verzoeker aan de voorzitter van de examencommissie heeft gericht, moet worden beschouwd als een willig beroep, waarbij het antwoord daarop niet kan worden beschouwd als een voor de Raad vatbare beslissing van de interne beroepsinstantie.

Geen enkele rechtsregel die aan de Raad is gekend, noch de beginselen van behoorlijk bestuur schrijven voor dat de examencommissie bij de mededeling van haar beslissing melding had moeten maken van het feit dat de interne beroepscommissie zich eveneens zou uitspreken. Verzoeker toont ten andere niet aan dat de examencommissie op de hoogte was van het gegeven dat verzoeker ook een daadwerkelijk intern beroep bij de interne beroepscommissie had ingesteld.

Het gegeven dat een akte op straffe van onontvankelijkheid moet worden ondertekend, is geen vermelding die in het raam van artikel 35 van het Openbaarheidsdecreet moet worden meegedeeld (R.Stvb. 2 september 2008, nr. 2008/048). De Raad is van oordeel dat evenmin enige andere rechtsgrond een mededelingsplicht in die zin inhoudt.

Artikel 127 van het studiecontract 2016-2017 luidt als volgt:

Artikel 127 Indienen beroep bij beslissingen betreffende een (kandidaat-)student

De student dient het door hem of zijn raadsman gedagtekend en ondertekend beroepsschrift in dat ten minste zijn identiteit, de bestreden beslissing en een omschrijving van de ingeroepen bezwaren bevat. Het beroep moet worden ingesteld binnen een termijn van zeven kalenderdagen na kennisgeving van de beslissing.

De student richt binnen de hierboven gestelde termijn een mail én een aangetekend schrijven aan:

IBC@arteveldehs.be

Interne Beroepscommissie Arteveldehogeschool, p/a Hoogpoort 15, 9000 Gent

Als datum van het beroep geldt de datum van het postmerk. Wanneer het verzoekschrift uitgaat van de raadsman van de student wordt het op straffe van niet-ontvankelijkheid vergezeld van de volmacht door de student aan die raadsman. Deze volmacht is niet nodig wanneer de raadsman het beroep van advocaat uitoefent.

Zoals de Raad reeds eerder heeft geoordeeld, dient de ondertekening van een beroep te worden beschouwd als een essentieel vormvoorschrift (R.Stvb. 2 december 2009, nr. 2009/107; R.Stvb. 6 augustus 2015, nr. 2.219), ook wanneer de voorschriften voor het intern beroep die ondertekening niet uitdrukkelijk op straffe van nietigheid voorschrijven (R.Stvb. 18 augustus 2015, nr. 2.257).

Zoals ook de Raad van State heeft overwogen in het door verzoeker aangehaalde arrest nr. 231.943, wordt met ‘handtekening’ het eigenhandig geschreven teken bedoeld waarmee de ondertekenaar zich gewoonlijk tegenover derden kenbaar maakt. Het door verzoeker ingestelde intern beroep draagt niet een dergelijke ‘handtekening’ en moet dus worden beschouwd als niet-ondertekend.

Anders evenwel dan de Raad van State het in voormeld arrest heeft gezien, is de Raad van oordeel dat het gemis aan ondertekening van een gedinginleidende akte zoals een verzoekschrift tot hoger beroep, niet *ipso facto* een regulariseerbaar vormgebrek is en dat evenmin moet worden onderzocht of er zich belangenschade heeft voorgedaan. Waar het meer vermelde arrest verwijst naar artikel 3*bis* van het procedurereglement voor de Raad van State, merkt de Raad op dat dit reglement op de huidige procedure niet van toepassing is en dat die bepaling eveneens de handtekening tot een vormvereiste inzake de ontvankelijkheid maakt, zij het dat de Koning uitdrukkelijk in een beperkte mogelijkheid tot regularisatie heeft voorzien.

Het intern beroep is niet op ontvankelijke wijze uitgeput. Dit betekent dat de Raad zich niet over de grond van de zaak kan uitspreken.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 27 oktober 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bijzitter
Marleen Verreth	bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen

secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïntinventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.963 van 3 november 2017 in de zaak 2017/481

In zake: xxx

tegen:

UNIVERSITEIT HASSELT
woonplaats kiezend te 3500 Hasselt
Martelarenlaan 42

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 3 oktober 2017, strekt tot nietigverklaring van (i) de examenbeslissing inzake het opleidingsonderdeel Waarden en overtuigingen, (ii) de examenbeslissing inzake het opleidingsonderdeel Medische technieken en Klinische vaardigheden, (iii) de examenbeslissing inzake het opleidingsonderdeel Bachelorproef en Portfolio, (iv) de studievoortgangsbepaling van 1 september 2017 waarbij aan verzoeker de verdere inschrijving in de opleiding bachelor Geneeskunde voor twee academiejaren wordt geweigerd, en (v) de beslissing van de interne beroepscommissie van de Universiteit Hasselt van 22 september 2017 waarbij het intern beroep van verzoeker deels gegrond wordt verklaard.

Uit de uiteenzetting van de grieven in de bijlage maakt de Raad op dat verzoeker ook de beoordeling van het opleidingsonderdeel ‘Verpleegkundige technieken’ bij het beroep betreft. De Raad merkt dit aspect aan als de zesde bestreden beslissing.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 27 oktober 2017.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en Lien Mampaey, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is sinds het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in het universitair onderwijs: in dat academiejaar met een creditcontract aan de Transnationale Universiteit Limburg en sinds het academiejaar 2014-2015 in de opleiding Bachelor in de Geneeskunde aan de Universiteit Hasselt.

Na het academiejaar 2015-2016 wordt aan verzoeker, omwille van een beperkt studierendement, inzake de bewaking van de studievoortgang de volgende bindende voorwaarde opgelegd:

“Beste student,

In het voorbije academiejaar 2015-2016 heb je geen 60% van de studiepunten waarop je studiecontract betrekking had, verworven. De examencommissie Bachelor GEN (dd 2/9/2016) legt je daarom de volgende bindende voorwaarden op voor een nieuwe inschrijving in academiejaar 2016 - 2017 (Examenregeling, artikel 3.3):

- De student mag in academiejaar 2016-2017 maximaal voor 60 SP inschrijven;
- De student dient examen af te leggen over alle opleidingsonderdelen waarvoor hij in 2015-2016 geen creditbewijs behaalde en die hij niet ingezet heeft voor tolerantie.
- De student kan een keuzeopleidingsonderdeel wel wijzigen in een ander keuzeopleidingsonderdeel;
- De student dient voor alle opleidingsonderdelen die hij herkanst in 2016-2017 cijfers te behalen die voldoen aan de tolerantieregels in het tweede deliberatiepakket.
- De student dient voor nieuw opgenomen opleidingsonderdelen in het tweede deliberatiepakket minimaal 60% studierendement te behalen.

Bij het niet behalen van deze bindende voorwaarden, zal verdere inschrijving aan UHasselt in academiejaar 2017 -2018 geweigerd worden.

Met andere woorden, aan je bindende voorwaarden zijn serieuze consequenties verbonden: Indien je de bindende voorwaarden niet behaalt, zal je je studies Geneeskunde aan UHasselt moeten stopzetten.”

Tegen deze bindende voorwaarde tekent verzoeker geen beroep aan. Verzoeker schrijft dat thans toe aan een depressie op dat ogenblik.

In de loop van het academiejaar 2016-2017 vraagt verzoeker om bijkomende opleidingsonderdelen aan zijn curriculum toe te voegen en om een vrijstelling voor de opleidingsonderdelen ‘Verpleegkundige technieken en communicatievaardigheden’ en ‘bachelorproef: jaarwerkstuk en portfolio’. Op 16 februari 2017 beslist de examencommissie dat in het door verzoeker samengestelde curriculum de volgende opleidingsonderdelen ontbreken om tegemoet te komen aan de bindende voorwaarden die zijn opgelegd: ‘Microbiologie en infectieziekten’, ‘Nier en homeostase’, ‘Endocrien stelsel en voortplanting’ en ‘Waarden en overtuigingen in de gezondheidszorg’. De examencommissie verleent toelating om de laatste twee van deze opleidingsonderdelen aan het curriculum toe te voegen. Voor het opleidingsonderdeel ‘Verpleegkundige technieken’ wordt de eerdere weigering van vrijstelling bevestigd, en voor het opleidingsonderdeel ‘Bachelorproef: jaarwerkstuk en portfolio’ wordt een vrijstelling geweigerd voor het onderdeel ‘studiecontract’ en voor portfolio; verzoeker moet beide onderdelen afleggen. De examencommissie motiveert ter zake: *“De Examencommissie kan geen vrijstelling toekennen op basis van een onderdeel van een masterproef ingediend aan de UAntwerpen voor een opleiding waar je niet voor staat ingeschreven en wettelijk niet toelaatbaar voor bent. Bovendien kan de Examencommissie onmogelijk nagaan in welke mate je inhoudelijk hebt bijgedragen aan het tot stand gekomen werkstuk.”*

Verzoeker maakt tegen deze beslissing bezwaar met een e-mail van 17 februari 2017, waarop de examencommissie middels een op 21 februari 2017 meegedeeld bericht haar standpunt handhaaft, met dien verstande dat aan verzoeker toelating wordt verleend om voor het opleidingsonderdeel ‘Verpleegkundige technieken’ alsnog uit te schrijven.

Tegen deze beslissing stelt verzoeker geen beroep in.

Voor de door verzoeker hier in het debat gebrachte opleidingsonderdelen – Waarden en overtuigingen in de gezondheidszorg (7/20), Medische technieken en Klinische vaardigheden (F) en Bachelorproef: jaarwerkstuk en Portfolio (F), vindt de proclamatie plaats op 2 september 2017, met uitzondering van het eerste opleidingsonderdeel, dat volgens verwerende partij werd geproclameerd op 21 april 2017.

Dit zijn de eerste, tweede en derde bestreden beslissing.

De examencommissie neemt, na de voormelde bindende voorwaarden in herinnering te hebben gebracht, op 1 september 2017 de volgende beslissing, die aan verzoeker op 2 september 2017 ter kennis is gebracht:

“[...]”

Op basis van je examenresultaten van het afgelopen academiejaar oordeelt de Examencommissie dat deze bindende voorwaarden niet vervuld zijn. De Examencommissie heeft verder geen kennis van uitzonderlijke omstandigheden waardoor het onmogelijk voor jou was de bindende voorwaarden na te komen. Daarom heeft de Examencommissie op basis van art. 5.3.1 van het examenreglement beslist dat je verdere inschrijving voor de opleiding bachelor Geneeskunde aan de Universiteit Hasselt/tUL zal geweigerd worden. Deze weigering geldt voor de volgende twee academiejaren.”

Dit is de vierde bestreden beslissing.

Op 11 september 2017 vat verzoeker de interne beroepscommissie met het volgend intern beroep:

“Ik heb volgende bezwaren:

1. Betwisting van weigering inschrijving in Bachelor Geneeskunde
2. Ontbreken van besluit examencommissie omtrent tweede kans Verpleegstage (0312)
3. Betwisting beoordeling van Waarden en Overtuigingen (0610)
4. Betwisting beoordeling van Medische Technieken en Klinische Vaardigheden (1766)
5. Betwisting beoordeling van Bachelorproef en Portfolio (1769)

Van het allergrootste belang in de evaluatie van dit dossier, is om het volgende te noteren. Er is schriftelijk bewijs van samenzwering door een prominent lid van de faculteit (Prof. Dr. [M.V.], de voorzitter van de examencommissie, welke tevens de coördinerend verantwoordelijke is van de vakken 0312 Verpleegstage & 1766 Medische technieken, beide vakken werden onterecht als onvoldoende gescoord, welke ik hieronder aanvecht) met een prominent lid van het UHasselt bestuur (Vicerector [K.C.]), met het oog mij te inhieren het diploma arts te behalen. De exacte quote is als volgt:

Ongeacht het al dan niet halen van de bindende voorwaarden in het lopende academiejaar bestaat een theoretische kans dat x het diploma van Geneeskunde zou halen en dus arts zou worden via een andere universiteit. In welke mate moet onze staf zich verplicht voelen daar tegenin te komen, en zou een juridische procedure moeten gevoerd worden om hem ongeschikt te verklaren voor het beroep? – 27 maart 2017, Vicerector [K.C.] & Prof. Dr. [M.V.]

Dat de objectiviteit van de voorzitter van de examencommissie hieronder lijdt, is evident. (Ik heb een audio-opname waarin Prof. Dr. [M.V.] dit ontkent in bijzijn van Prof. Dr. [N.H.] en Prof. Dr. [A.B.], op 7 september 2017.) Ik meen dat er met voorbedachten rade, en mogelijk in overleg, werd beslist mij te doen falen op alle verschillende opleidingsonderdelen die op ‘subjectieve’ manier kunnen worden beoordeeld. Het is niet verwonderlijk dat dit zodoende alle bijvakken betreft: (1) 0610 Ethiek, (2) 1766 Medische Technieken, en (3) 1769 Bachelorproef (ik had van alle delen van bachelorproef een vrijstelling verkregen, buiten voor een kleine opdracht, ik heb namelijk reeds een bachelorproef gemaakt aan de UA alsook een masterproef aan de UA, doch slechts met mondelinge overeenkomst tot het verkrijgen van de credits bij inschrijving in master geneeskunde).

Waarom werd dit voorgesteld door bovengenoemd faculteitslid en vicerector? Zij zijn van mening dat ik sociaal onaanvaardbaar (lees: onconventioneel) gedrag vertoon. Zij zijn van mening dat dit (lees: een foutieve interpretatie van mijn persoon) volstaat om mij te voorkomen het diploma arts te behalen.

Waarom wordt mijn persoon zo foutief geïnterpreteerd? De reden tot foutieve interpretatie van mijn persoon heb ik met mijn psychiater veelvuldig besproken, nadat ik haar had gecontacteerd bij dit onrecht ervaren te hebben (zie infra). Ze meende dat mensen (incl. beoordelaars) foute conclusies gingen blijven trekken, en dat de oplossing hiervoor bestond uit het manipuleren van de beoordelaars. Hoe ik dit zou moeten doen? Het opzetten van een dikke bril, het aantrekken van lelijke kledij, het minder zorgvuldig leggen van mijn haar en het minder frequent scheren. Misschien valt het op dat dit veranderingen gebaseerd op uiterlijk zijn, en is het relevant te vermelden dat ik homoseksueel ben. Ik ben hier niet bepaald trots op (gezien ik er niet voor heb gekozen), doch vind ik niet dat ik me ervoor moet schamen (gezien ik er niet voor heb gekozen) of dit hoeft te verbergen. Hoewel ik niet claim dat homoseksualiteit wordt bestraft door de beoordelaars, is mijn verlangen er goed uit te zien (waarvan ik denk dat het deels voortkomt uit mijn geaardheid) een element dat ervoor zorgt dat mensen mij anders interpreteren dan hoe ik werkelijk ben. Ik word namelijk frequent arrogant bevonden. Wanneer ik aan mijn neef vertelde “ik beoordeel mensen hun inhoud niet op basis van hun uiterlijk, voor mij is uiterlijk trouwens onderdanig aan inhoud”, antwoorde hij “waarom steek je dan zoveel moeite in uw voorkomen?” Ik was geschokt, niet omwille van die evident kromme redenering, maar uit het besef dat dit een conclusie is die wordt gedeeld door een overgrote meerderheid van mijn omgeving (en mogelijks de populatie).

Bijkomend is mijn externe houding ook anders. Ik heb namelijk op het middelbaar op de Koninklijke Balletschool van Antwerpen gezeten, waar ik 6u per dag moest dansen (ik kreeg geen biologie, chemie, fysica, en slechts 2u wiskunde), waardoor ik nu zeer recht loop en statisch overkom (beroepsmisvorming). Dit draagt eveneens bij tot de perceptie van arrogantie.

Ik ben hoogbegaafd (IQ = ± 147 ; drie standaarddeviaties van het gemiddelde; 0.12% intelligentste deel van de populatie; ik moet ± 850 mensen tegenkomen voor ik er 1 vind die even intelligent is; ik ben hier niet trots op, gezien ik hier niet voor heb gekozen; het bezorgt me niet veel voorspoed in sociaal leven trouwens). Bijkomend ben ik een fervent filosofie en economie scholier. Ik advocate libertarisme (Mises, Rothbard, Hayek) en objectivisme (Ayn Rand, Peikoff), waarin vrijheid en zelfbeschikkingsrecht primordiaal zijn. Ik meen dat geen enkele man mag worden opgeofferd worden aan een

andere, en dat geen enkel individu mag worden opgeofferd voor een groep (hoe groot deze groep ook moge zijn). Ik neem daarin geen vrijheden af van mijn medemens, in tegendeel: dit is wat ik expliciet veroordeel. Het is blijkbaar zeer ontwapenend en bedreigend om een mens met convictie integer te zien leven. Het lijkt alsof mensen het idee bedreigend vinden dat niemand zou verantwoordelijk kunnen worden gehouden voor de instandhouding van een ander z'n leven. Alsof dit wilt zeggen dat ik hun leven niet waardeer. Dit is absoluut niet het geval. In tegendeel, ik waardeer leven zo sterk dat ik niemand in zijn leven wil beperken door hem een slaaf te maken van iemand anders.

Ik heb het meermaals meegemaakt dat een medestudent zich aan het vermaken is in een gesprek met mij, maar dat vanaf er andere medestudenten opdagen hij zich onmiddellijk distantieert, alsof de associatie met mij een besmettelijke huidziekte betreft. Ik vind dit jammer, gezien het in mijn ogen onnodig is om op basis van anderen hun waardeoordeel te leven; om je waarde te laten afhangen van anderen hun waardeoordeel over jou. Ik heb daarom het advies van mijn psychiater, om mijn omgeving te manipuleren met veranderingen in mijn voorkomen, geweigerd. Ik vind dat ik moet slagen voor een stage, mondeling examen of reflectieverslag, niet omdat mijn persoon als positief (of zelfs correct) wordt ervaren, maar omdat ik de competenties en kennis bezit om te slagen voor de opleiding arts. (Brief van mijn psychiater aan de commissie, alsook brief aan de adviserende geneesheer verbonden aan de cel voor studenten met een functiebeperking, vindt u als bijlage toegevoegd in het aangetekend schrijven)

In ieder geval heeft het mij, en mijn familie, reeds veel leed bezorgd, dat ik vaak word bestraft, niet omwille van mijn fouten, zwaktes, incompetentie of ignorantie, maar omwille van de persoon dat ik ben en waar ik voor sta. Een frappant gesprek dat ik had met mijn vader Jan en mijn broer Lennert toont zeer goed wat ik volgens mijn vader moet doen. Zoals mijn psychiater ook voorstelde, moet ik volgens hem ook liegen en manipuleren (hiellikken) om door stages en mondelinge examens te geraken. (Zie bijlage: audiofragment 161210 – Jan – Stage & bijlage: Transcript 161210 – Jan – Stage)

J: Om erdoor te geraken, moet je in een vriendelijke en bescheiden modus geraken.

M: Snap je niet dat het niet om modussen gaat? Het gaat over liegen of de waarheid zeggen - wat wil jij dat ik doe?

J: lieg dan, hé.

M: Dat is wat jij verwacht? Dat ik lieg?

J: Ja.

M: Ik wil niet liegen om erdoor te geraken.

J: Dan word jij nooit dokter. Jij wordt nooit dokter.

1. Betwisting van weigering inschrijving in Bachelor Geneeskunde

In 2015-2016 had ik 71SP opgenomen. (Bijlage: 2015-2015 – Attest van Inschrijving) 12SP van het 2de jaar en 60SP van het derde jaar. Omwille van depressie (zie infra) heb ik toen slechts 1 vak (8SP) van het 2de jaar behaald. Er werden mij bindende voorwaarden opgelegd (02/09/2016), die elkaar contradicteerden*. Vanwege mijn depressie heb ik toen geen beroep aangetekend tegen de bindende voorwaarden. Ik zou op dit moment graag vragen om de bindende voorwaarden te herroepen, rekening houdend met de bijzondere omstandigheden.

Ik zou namelijk graag mijn bachelor halen aan de UHasselt, en moet hiervoor slechts ademhaling hernemen. Infectie (9/20, juni 2017) zal ik tolereren en tegen de overige drie vakken teken ik beroep aan, omwille van hun onrechtvaardige beoordeling (zie infra).

*De bindende voorwaarden waren duidelijk niet individueel voor mijn geval opgesteld of van toepassing:

1. De student mag in academiejaar 2016-2017 maximaal voor 60 SP inschrijven;
2. De student dient examen af te leggen over alle opleidingsonderdelen waarvoor hij in 20152016 geen creditbewijs behaalde en die hij niet ingezet heeft voor tolerantie.
3. *De student kan een keuzeopleidingsonderdeel wel wijzigen in een ander keuzeopleidingsonderdeel;*
4. De student dient voor alle opleidingsonderdelen die hij herkanst in 2016-2017 cijfers te behalen die voldoen aan de tolerantieregels in het tweede deliberatiepakket.
5. De student dient voor nieuw opgenomen opleidingsonderdelen in het tweede deliberatiepakket minimaal 60% studierendement te behalen.

Ik word verplicht om mij in te schrijven voor zowel 60SP (punt 1) als voor 68SP (punt 2). Volgens punt vier moet ik slagen op alle 68SP die ik moet opnemen, waardoor punt vijf zijn doel voorbij streeft. Ik heb dit jaar een studierendement van 59% zonder de drie vakken waartegen ik beroep aanteken, en 79% wanneer de drie vakken als geslaagd worden bevonden. Tezamen met de tolerantie van Infectie zou ik slechts ademhaling moeten hernemen om mijn bachelor te kunnen halen.

Ik vraag daarom om de bindende voorwaarden te herroepen en mij te laten inschrijven voor dit laatste vak, met het oog het bachelor te kunnen behalen aan UHasselt.

2. Betwisting beoordeling verpleegstage (0312) 2014-2015

De reden dat ik geen intern beroep kon aantekenen tegen mijn beoordeling van de verpleegstages was omwille van het feit dat deze beoordeling mij nooit is gemeld in een besluit van de examencommissie.

Ik deed mijn eerste stage in september 2015, waarna ik op de hoogte werd gesteld over mijn beoordeling via mail (17/09/16), niet via een officieel besluit van de examencommissie. Ik kreeg inzage in mijn beoordeling (21/09/16), waarin me werd meegedeeld dat ik de stage moest hernemen in december, maar dat ik het vak niet opnieuw diende op te nemen (tweede examenkans). Hierdoor kon ik tegen de eerste

stage-beoordeling al geen beroep aantekenen. Toen ik een besluit ontving van de examencommissie op 30/09/16 was me dit absoluut niet duidelijk waarom. Ik had namelijk negen dagen ervoor nog een tweede examenkans afgesproken voor december.

Na de tweede stage heb ik zelf de voorzitter van de examencommissie, die tevens coördinerend verantwoordelijke van het vak verpleegstage is, gecontacteerd met de vraag hoe we dit konden oplossen. Ik heb hiervan nooit een besluit van de examencommissie ontvangen. Het hoofd van de examencommissie heeft zelf geopteerd dit niet te behandelen in de eerstvolgende examencommissie-zitting. (Bijlage X – Audiofragment Verpleegstage) Ze zei hierbij dat, indien ik op mijn medische stages positief beoordeeld werd, ik vrijgesteld zou worden voor de verpleegstage. (Bijlage X – Audiofragment Verpleegstage) Ik vond dit nog steeds niet rechtvaardig, maar ging akkoord. Op de medische stages werd ik beoordeeld met 16/20 (kliniek) en 20/20 (huisarts). **[BEZWAAR 2] Ik behoud hierdoor het recht het finaal besluit van de examencommissie omtrent het al dan niet toekennen van een vrijstelling op verpleegstage (0312), dat nooit is gekomen, op dit moment te eisen en verwacht dat ze in hun besluit rekening houden met (1) onrechtvaardigheid/subjectiviteit van de beide beoordelingen (welke ik hieronder schets) en (2) de afspraak die ik maakte met het hoofd van de examencommissie** (Prof. Dr. [V.]), welke tevens de coördinerend verantwoordelijke van het vak is. (Bijlage X – Audiofragment Verpleegstage) Het relevante deel van het transcript gaat als volgt.

Prof. Dr. [V.]: “Je gaat nog andere stages [kliniekstage & huisartsenstage] moeten doen, en er komen nog andere examencommissies dus ik ga dat nu niet doen, maar dat zit dus in de pijp: als je nog uitschuift bij andere stages komt dit terug boven.”

Prof. Dr. [V.]: “Maar ik heb gezegd als jij daarin verbetert, je hebt nog negen maanden, dat we zo [handen voor de ogen] gaan doen hé.” x: “Uhum, ik ga mijn best doen.”

Een meer gedetailleerde beschrijving van de ingeroepen bezwaren omtrent de verpleegstages vindt u in bijlage – Betwisting Verpleegstage (0312).

Het is belangrijk om te begrijpen dat de verpleegstage een moment is om te leren hoe een verpleegkundig team in elkaar steekt en hoe deze handelt in verschillende situaties. In geen geval kan van een (eerstejaars, althans voor mij) geneeskunde student verwacht worden om op 7 dagen een zelfde niveau te bereiken als de verplegers die al jaren op die dienst werken. Ik heb van het verpleegkundig team en verpleegkundig werk een goed en algemeen beeld verkregen. Ik heb hierbij niet alleen dubbel zo veel tijd doorgebracht op de verpleegkunde afdeling, t.o.v. al mijn medestudenten (gezien niemand anders gebuisd werd/wordt), wat mijn kansen op het verkrijgen van meer inzichten vergrootte. Ik heb bijkomend een IQ van 147, wat mijn kansen op het verkrijgen van betere en diepere inzichten nog meer vergroot, t.o.v. de gemiddelde geneeskunde student. Het is dus algehele nonsens wanneer ik zou verplicht worden de verpleegstage voor een derde keer te moeten doorlopen. Ik meen dat ik hier niet meer veel van zal bijleren én dat de beoordeling waarschijnlijk van dezelfde aard zal zijn, gebaseerd op foutieve en irrelevante (voor een beoordeling) interpretaties van mijn persoon. Ik meen zodoende dat ik een vrijstelling verdien. Volgens het hoofd van de examencommissie zelf zijn in de geschiedenis van de UHasselt Geneeskunde-opleiding slechts een handvol studenten gebuisd, nooit omwille van “deze reden” (“deze reden”

betekent natuurlijk “uw persoonlijkheid”). (bijlage: Audiofragment: 160114 – Verpleegstage Beoordeling)

De stagebeoordelingen werden bedrieglijk (subjectief) opgesteld en contradicteerden elkaar. De eerste stagebeoordeling (KLINA, september 2015) concludeerde dat ik niet geslaagd was omwille van (1) te autonoom te werken; (2) weinig communiceerde met het verplegend team; en (3) enkel geïnteresseerd leek in de medisch technische handelingen, niet de verpleeg-zorgende taken. De tweede stagebeoordeling (JESSA, december 2015) stelde dat ik niet geslaagd was omwille van (1) niet autonoom te kunnen werken; (2) overdadig te vragen aan het verplegend team wat ik moest doen; en (3) de kansen om medische handelingen uit te proberen, te laten schieten.

Het is onmogelijk dat ik zowel “te autonoom” als “te onzelfstandig” ben, zowel “te weinig communiceerde” als “te veel vroeg wat er gedaan moest worden”, zowel “te geïnvesteerd in de technische handelingen” als “te veel kansen op technische handelingen te laten schieten”.

Op het audiofragment (bijlage: 160114 – Verpleegstage Beoordeling) rond 13m50s zegt examencommissie-voorzitter en vak-verantwoordelijke Prof. Dr. [V.] omtrent de beoordelingen: *“Ik denk dat je persoonlijkheid aan de basis ligt”*. Wat dit wilt zeggen is dat het hoofd van de examencommissie het toelaatbaar acht en zelfs probeert te vergoelijken dat een beoordelaar van een stage af gaat op de (geïnterpreteerde) persoonlijkheid van de student, i.p.v. de objectieve competentie, intelligentie, kennis en kunde. Dit is exact de reden waarom ik het gesprek met Prof. Dr. [V.] in de eerste plaats wou; om te proberen aantonen dat de evaluatie subjectief en onrechtvaardig was. Dat de evaluatie subjectief en onrechtvaardig was wist ze echter al, doch klaagde ze dit niet aan, erger nog, ze verdedigde het! Ik voelde mij alsof me een brandend zwaard in de keel werd gestoken. Zelden heb ik me zo beangstigd gevoeld. Ik heb dit aan Prof. Dr. [V.] en Prof. [N.] als volgt proberen uit te leggen: laat mij een stage doen en film al mijn handelingen. Zet nadien een acteur in die exact dezelfde handelingen en gedrag verricht. Check nadien de verschillen in beoordelingen, en trek uw conclusies.

Het is omwille van dit soort onrechtvaardig machtsmisbruik en de vergoelijking dat dit gedrag verkreeg van het opleidingshoofd, alsook het gevoel van hulpeloosheid dat ik hierdoor ervaarde, dat ik het vorig jaar niet meer kon opbrengen deel te nemen aan de examens. “Wat maakt het nog uit te slagen voor de examens als ik gedurende mijn hele opleiding zulk onrecht zal moeten ervaren?!” Ik kon niet meer uit mijn bed komen, werd ’s ochtends met torenhoge hartslag wakker en durfde mijn bureau niet meer binnenwandelen opdat ik er hartkloppingen en misselijkheid door verkreeg. Mijn depressieve stupor kwam voort uit volgend besef: “Indien mijn hele academische carrière op de integriteit van beoordelaars (die niet zo integer blijken) rust, is het inderdaad heel onwaarschijnlijk dat iemand zo integer als mijzelf ooit zal slagen voor de studies van dokter, in dit systeem.” Mijn depressie duurde tot oktober/november 2016.

Ik heb me nooit uitgeschreven, gezien ik alles dat geassocieerd was met de universiteit probeerde mijden, omwille van angstige en depressieve gedachten. Ik draag hiervoor de gevolgen (financieel voornamelijk), ik vind het echter wel straf dat er bindende voorwaarden werden opgelegd. Ik begrijp dat de faculteit niet wist van mijn depressie, al had ik toch verwacht dat iemand mij zou hebben gecontacteerd met de vraag of alles ok was, gezien ik geen examens meer mee deed. Maar dit bleef uit. Ik zou daarom nu

willen vragen om de bindende voorwaarden, die me vorig jaar werden opgelegd, te verwerpen, zodat ik Ademhaling (1765) kan opnemen binnen de opleiding 3Bach geneeskunde, en mijn bachelorsdiploma geneeskunde kan halen in vervroegd traject.

Ik zou, net zoals al mijn leeftijdsgenoten die ik zie evolueren in hun academische carrière, willen verder kunnen in deze opleiding. De bachelor heeft me genoeg bijgebracht, het wordt wel degelijk tijd voor de master. Het onderwijs systeem zou moeten opgesteld zijn op zulke manier dat het studenten helpt een betere toekomst te verkrijgen. Dat mij nu wordt voorkomen mezelf nog te kunnen inschrijven, helpt echter absoluut niet. Ik heb slechts 1 vak te hernemen (Ademhaling 1765, 8/20) gezien ik het vak Infectie (0609, 9/20) zal tolereren en tegen de overige drie bijvakjes beroep aanteken.

3. Betwisting beoordeling 0610 ethiek

Ik betwist de beoordeling van het vak ethiek omwille van de subjectiviteit van beoordeling, het bewuste doelwit-zoeken in mijn persoon, afstraffing o.b.v. mijn politiek-sociaal-filosofische strekkingen welke loodrecht staan op die van de prof en zijn assistent. (Bijlage X facebook profiel van [B]) Ik zal hier de onwaarschijnlijkheid van mijn vermeende 'incompetentie' aantonen aan de hand van zowel indirect bewijsmateriaal als direct bewijsmateriaal.

3.1 Indirect (omstandig) bewijs:

3.1.1 Kennis van Filosofie

Ik betwist de beoordeling van dit vak omwille van mijn uitstekende kennis van filosofie, die objectief tientallen malen extensiever is dan van mijn medestudenten. Ik heb onder meer gelezen:

- Socrates (& Xenophon)
- Plato
- Aristoteles
- Epicurus
- Aquinas
- Nietzsche
- Kant (veel kritiek, een reden van valse beoordeling door beoordelaars ethiek 0610)
- Voltaire
- Machiavelli
- Sun Tzu
- More
- Marx

Ik leun voornamelijk aan bij klassiek liberalisme/libertarisme en heb hiervan extensief filosofisch werk gelezen:

- Locke
- Bastiat
- Von Mises
- Nozick

- Ayn Rand
- Rothbard
- Hayek (vnl. economie)
- Hazlitt
- Hoppe
- Peikoff

(Bijlage X boekenkast)

3.1.2 Beoefening van Filosofie

Ik betwist dit examen omwille van de vele filosofische discussies die ik voerde afgelopen jaar, op eigen initiatief en extra curriculaire. De gepropageerde ideeën in de discussies zijn mijn eigen product en vallen onder mijn eigendom. De standpunten die worden ingenomen zijn mogelijks geen correcte weergave van mijn filosofie en moraliteit van toen of vandaag; de standpunten die werden ingenomen zijn mogelijks niet representatief voor mijn persoon. Deze bewijsstukken worden gegeven om een beeld te schetsen over mijn interesse en deelname in filosofie, de sterkte en inhoud is afhankelijk van de gesprekspartner. In geen geval geef ik toestemming deze materie te delen met derden of te reproduceren, zonder mijn expliciete toestemming.

- 16/11/01 - David - Culture vs. Genes (09:46)
- 16/11/01 - David – Unphilosophical (18:08)
- 16/11/18 - David – Unphilosophical (1:31:08)
- 16/11/19 - David – IQ (3:00:29)
- 16/12/15 - Mireille (hoogleraar) (2:38:04)
- 16/12/19 - Lennert 1 & 2 (plastische chirurg in specialisatie) (1:21:02 & 17:19)
- 16/12/21 - Simon – Objectiviteit (spoed-arts) (1:17:00)
- 16/12/28 - Fermont (7u durend gespreken met filosoof) (7:12:39)
- 17/01/25 - David 1 & 2 (1:16:48&1:38:45)
- 17/02/04 - David (1:17:50)
- **17/02/07 - David – Levenswil** (toont sterke filosofische, sociale en psychologische competentie, nodig voor een goede arts te zijn, in mijn ogen.) (1:39:33)
- **17/02/09 - David – Philosophy** (Rationaliteit en objectivisme) (4:46:47)
- **17/02/14 - David – Altruism & Attila** (FILOSOFIE) (2:29:03)
- **17/02/14 - David – National Socialism** (POL/ECON/FILOSOFIE) (1:34:33)
- **17/02/20 - David – White Genes** (BIOLOGIE/FILOSOFIE) (1:17:24)
- 17/02/28 - David – Groepen vs Individuen (etniciteit vs intelligentie) (34:25)
- 17/02/28 - David – Samenleving (grijs vs zwart wit) (POL/FILO) (09:59)
- **17/03/03 - David – Inconsistence equals irrationality** (FILOSO) (38:49)
- 17/03/08 - Niklaas – Rechtvaardigheid van libertarisme (54:10)
- 17/03/18 - David – Zachte vs. Harde Wetenschap (1:03:13)
- 17/06/01 - **MONOLOOG – Algorithm Psychology** (FILOSOFIE) (28:58)
- 17/06/01 - **David – Algorithms** (FILOSOFIE) (1:11:08)
- 17/06/13 - **MONOLOOG – Social-derived Self-esteem** (21:58)

- 17/07/11 - Dries (een vriend die net zelfmoord had proberen plegen) (33:08)
- 17/07/31 - David – Groep vs. Individu (10:50)
- 17/08/24 - **Exam – Ethics** (1:23:16)

**Vetgedrukte opnames zijn mogelijks interessanter.*

Bijkomstige evidentie voor filosofische beoefening vindt u in mijn verdediging die werd opgesteld in de tuchtprocedure die tegen me werd gevoerd door de faculteit. (Bijlage X tuchtprocedure verdediging)

Bijkomstige evidentie van filosofische beoefening vindt u in mijn Facebook profiel. (Bijlage X facebook posts)

3.1.3 Subjectiviteit van beoordelaars t.g.v. tegenstrijdige pol/soc/filosofische strekking.

De prof en zijn assistent zijn beide socialistisch (collectivisme) en ik ben libertair (individualisme), strekkingen die loodrecht op elkaar staan. Zij zijn aanhanger van Kantianisme (deontologie & mysticisme; categorical imperative welke voortkomt uit mystieke gronden; “ik wil X daarom doe ik Y” is slecht volgens Kant, maar “ik doe Y omdat Y goed is” is goed volgens hem, “waarom is Y goed?” Mystiek antwoord.) en ik ben aanhanger van objectivisme (Ayn Rand, rationaliteit), welke opnieuw loodrecht opeen staan. (Bijlage X – [P.B.]). Dit soort categorische beweegredenen zijn ongetwijfeld gebruikt om mijn vermeend ‘falen’ te ‘staven’; beweren dat ik faal op de verschillende bureaucratisch opgestelde puntjes, vergetende dat deze puntjes zijn opgesteld als ondersteuning bij het evalueren of de student capabel en competent is, niet om deze evaluatie te vertroebelen of inhiberen. Dat ik capabel ben of niet is zodoende niet waarop ik geëvalueerd ben. Ik denk bijkomend ook dat deze manier van evaluatie is gebruikt om mij te doen falen, met voorbedachte raden (zie infra).

Het is niet zozeer dat ik niet op voorhand wist dat hun ideologie loodrecht op de mijne stond, het was mijn geloof dat dit hen niet zou weerhouden op objectieve en integere manier te beoordelen. Dit bleek naïef en foutief. Ik voer in mijn paper voor de restrictie van overheid inzake regulering in plastische chirurgie. Ik voer tijdens mijn examen voor de afschaffing van overheidsgesubsidieerde gezondheidszorg; ziekenkas en afgedwongen belastingen (voor context zie argumentatie examen). Dit viel evidentieel niet in goede aarde. Dat ik hier niet op kon argumenteren is natuurlijk nonsens.

Omtrent integriteit, ik ben waarschijnlijk de enige student die het integriteitscharter in geneeskunde niet heeft ondertekend. Doch heb ik waarschijnlijk als enige student een oprecht en integer beeld over mijn eigen ideologie en filosofie geschetst in mijn papers, reflectieverslagen, portfolio en examens wetende dat dit waarschijnlijk niet in goede aarde zou vallen. Integriteit is namelijk niet je mening verkondigen in je comfortabele echokamer, maar het niet eens zijn en opkomen voor je standpunten in bijzijn van andersdenkenden. Dit betekent niet dat ik rondga en iedereen mijn mening opdring, maar dat wanneer om mijn mening wordt gevraagd, ik de waarheid zal antwoorden.

People frequently ask me: "x, why don't you compromise in situations where defending your values could result in negative evaluations from authorities, preventing you from achieving your goals?"

A “compromise” does not consist of doing something one dislikes, but of betraying one's integrity by failing to strive for the achievement of one's values, or by helping in the realization of their opposite.

Accompanying one's wife to a concert, when one does not care for music, is not a “compromise”; surrendering to her irrational demands for social conformity is. Working for an employer who does not share one's ideas, is not a “compromise”; pretending to share his ideas, is. Accepting a publisher's suggestions to make changes in one's manuscript, when one sees the rational validity of his suggestions, is not a “compromise”; making such changes in order to please him or to please “the public,” against one's own judgment and standards, is.

The excuse, given in all such cases, is that the “compromise” is only temporary and that one will reclaim one's integrity at some indeterminate future date. But one cannot correct a spouse's irrationality by giving in to it and encouraging it to grow. One cannot achieve the victory of one's ideas by helping to propagate their opposite. One cannot offer a literary masterpiece, after acquiring a following by writing trash.

If one found it difficult to maintain one's loyalty to one's own convictions at the start, a succession of betrayals—which helped to augment the power of the evil one lacked the courage to fight—will not make it easier at a later date, but will make it virtually impossible.

There can be no compromise on moral principles. In any compromise between food and poison, it is only death that can win. In any compromise between good and evil, it is only evil that can profit.

The next time you are tempted to ask: “Doesn't life require compromise?” translate that question into its actual meaning: “Doesn't life require the surrender of that which is true and good to that which is false and evil?” The answer is that that precisely is what life forbids—if one wishes to achieve anything but a stretch of tortured years spent in progressive self-destruction.

- x, 11 Juni 2017

3.1.4 Slaagpercentages van voorgaande academiejaren.

Hieruit blijkt de onwaarschijnlijkheid van mijn vermeend falen op de uitoefening van de filosofische strekking, ethiek. Mijn argument is (1) dat indien andere studenten zouden beoordeeld zijn zoals ik, er veel meer studenten gebuisd zouden zijn, en (2) dat indien ik was beoordeeld zoals anderen, ik erdoor had moeten zijn.

Het gemiddelde punt per jaar met de hoeveelheid studenten (bijlage X – Slaagpercentages):

- 2014 - 1 (67)
- 2015 - 1 (81)
- 2016 - 1 (94)
- 2017 - 1 (109)

Niet enkel betekent dit dat niemand anders ooit al gebuisd is geweest op 0610 Ethiek, maar dat ik een punt kreeg dat lager dan dubbel zo laag lag dan het gemiddelde van dit, en alle voorgaande jaren. Rekening houdend met mijn (1) grotere kennis (en mogelijks interesse) van filosofie en (2) groter intellect (gemiddeld) is dit zeer onwaarschijnlijk.

Mijn medestudenten moesten per 6 een paper maken, ik heb er één van bemachtigd. (zie bijlage X – Groepspaper medestudenten) Deze paper was ondermaats, zowel wetenschappelijk (zwakke referenties), geneeskundig (foute conclusies) en filosofisch/ethisch (afwezig). Deze studenten kregen gemiddeld 14,3/20 als totaalscore. Mijn paper had dubbel zoveel woorden en besprak echte morele dilemma's, in tegenstelling tot de paper van m'n medestudenten (zie infra).

Ik wil hier ook vermelden dat na de laatste lezing (die na het eerste zittijd-examen viel), ik samen op de trein zat met een medestudente. Ik wilde hierover graag discussiëren, en gaf hiertoe een aanzet. Ze reageerde als volgt: "Het examen is gedaan, we worden hier niet meer op beoordeeld, waarom zou je hierover willen discussiëren?!" Dit is de houding van iemand die waarschijnlijk 14/20 ontving. Ontkracht dit het behaald hebben van de eindcompetentie '*EC16: De bachelor in de geneeskunde heeft een attitude van levenslang leren met een persoonlijke leerstrategie*' van dit meisje? Ik vind van wel. Werd ze hierop afgestraft? Neen. Bewijst dit mijn attitude van levenslang leren? Ik vind van wel. Werd ik hierop beloond? Neen.

3.2 Direct bewijs:

3.2.1 Het recht op twee examenkansen is me ontzegd.

Een student heeft in beginsel voor ieder opleidingsonderdeel waarvoor hij ingeschreven is, recht op twee examenkansen in de loop van het academiejaar om een creditbewijs te behalen (Codex hoger onderwijs art. II.223).

Actieve deelname aan alle georganiseerde activiteiten en avondlezingen is verplicht voor deelname aan de eindevaluatie. In geval van overmacht wordt een ad hoc regeling uitgewerkt.

Mijn inschrijvingsaanvraag van 23 januari 2017 werd niet ontvankelijk beschouwd omwille van het onleesbaar karakter van de aanvraag. Dit is fout. (zie bijlage X – Inschrijvingsaanvraag) De aanvraag valt perfect binnen de inschrijfperiode van het blok 0610 Ethiek, waarvan het examen op 28 maart 2017 valt. (zie bijlage X – Academische Kalender). Toen mijn inschrijvingsaanvraag uiteindelijk werd geaccepteerd was het midden februari. Voor mijzelf was dit geen groot probleem, gezien ik verwachtte een ad hoc regeling te krijgen voor de gemiste lezingen. Er werd echter geen ad hoc regeling uitgewerkt, hoewel ik hier afdoende heb naar gevraagd. (Zie bijlage X – Mailconversatie Februari 2017) Prof. [P.] beweerde dat de ad hoc regeling enkel geldt voor de tweede zit, dit is echter niet correct. Prof. [P.] beweerde dat voor de gemiste lezingen een alternatieve opdracht ging worden voorzien, dit gebeurde echter niet. Ik moest voor mijn enige overblijvende evaluatiekans een paper schrijven (wat anderen in groep moeten doen, en wat ik zodoende tijdens de eerste zittijd ook had kunnen doen) over een medisch ethische kwestie, alsook een lezing bespreken (wat ik ook had kunnen doen tijdens de eerste zittijd), alsook een examen afleggen (wat ik ook had kunnen doen

tijdens de eerste zitting; het examen viel op 28 maart 2017). Het is dus duidelijk dat mij een examenkans is ontzegd zonder geldige reden.

De afspraak midden februari was overigens dat Prof. [P.] mij begin volgende maand (maart) ging inlichten over de vervangopdrachten. Hij heeft op zich laten wachten tot 7 april, en dit enkel na rappel vanuit mijn persoon. Het lijkt alsof hij bewust de eerste examenkans heeft laten voorbijgaan vooraleer mij de opdrachten te willen geven, met het oog mijn slagen in de eerste zitting volledig te ontnemen. Ik weet niet of dit al dan niet waar is en heb hiervoor geen bewijs. Het was enkel absoluut niet nodig zich niet aan de afspraak te houden, of mij mijn eerste examenkans te ontnemen (zie supra).

3.2.1 Eindcompetenties zijn grotendeels behaald. (Zie bijlage X – Studiegids)

Onthoud dat deze puntjes zijn opgesteld als ondersteuning bij het evalueren of de student capabel en competent is en niet om deze evaluatie te vertroebelen of inhiberen. Dat ik capabel ben of niet is zodoende niet waarop ik geëvalueerd ben. Ik denk bijkomend ook dat deze manier van evaluatie is gebruikt om mij te doen falen, met voorbedachte raden.

• *EC4: De bachelor in de geneeskunde kan in academische context en in het werkveld doeltreffend (schriftelijke en mondelinge zakelijk) communiceren met andere spelers.*

Ik zou hier als bewijs willen geven al mijn mailconversaties en audiobestanden van examens of gesprekken met leden van de faculteit. De prosecutie zal waarschijnlijk vermenen dat ik ‘faal’ op deze competentie gebaseerd op wát ik zeg (de inhoud/mening/standpunt), niet op hoe ik het zeg. Hoe ik mijn mondelinge (examens) en schriftelijke (reflectieverslagen en papers) uiteenzettingen opstel is zelden een onderwerp van kritiek.

• *EC5: De bachelor in de geneeskunde kan functioneren in een bestaand team en erkent de meerwaarde van het werken in interdisciplinaire en interprofessionele context.*

Mijn ad hoc regeling ontnam me de mogelijkheid een gedeelte van deze competentie te bewijzen aan de beoordelaars, gezien de groepsopdracht werd ingeruild voor een individuele opdracht. Ik erken echter letterlijk en indirect de meerwaarde van interdisciplinair en interprofessionele samenwerking in mijn paper over mantelzorg (zie bijlage X – mantelzorg):

“In de geschiedenis is “samen-leven” voordelig gebleken dankzij één simpel concept: handel (trade). Het verhandelen van materie, diensten en kennis, met onderliggende filosofie van kapitalisme, zijnde waarde voor waarde.” – x, August 2017, Mantelzorg

Ik onderken hier de meerwaarde van interdisciplinair samenwerken, wat enkel door de individualist kan gepropageerd worden:

“To communism, any diversity between men, and therefore any specializations in labor, are incompatible with a just society, and should be stamped out and replaced by equality and uniformity. What this means is that allowing a carpenter to make tables and a surgeon to operate, you’ll allow class differences, inequality and injustice. What

this means is the abolition of trade (since everyone makes everything for oneself, 'oneself' being of course the community as a whole), and a regression to feudal times."
– x, 2 August 2017

Het is daarom straf dat deze eindcompetentie kan vereist worden door zulke collectivistische professoren.

• *EC6: De bachelor in de geneeskunde kan het eigen werk effectief en efficiënt organiseren.*

Hoe dit kan beoordeeld worden is me onbekend. Mijn bewijs hiervoor is dat ik een werk heb ingediend voor de deadline (welke mij overigens onbekend was).

• *EC9: De bachelor in de geneeskunde begrijpt de basisprincipes, de mogelijkheden en de begrenzingen van wetenschappelijke en klinische onderzoeksmethoden.*

Hoe dit beoordeeld kan worden is mij onbekend. Voor het behalen van de deelcompetentie in het begrip dat wetenschappelijke en klinische onderzoeksmethoden begrensd zijn, vormt mijn onderkenning dat menselijke anatomie en intelligentie begrensd zijn en zodoende het logische gevolg is dat alle menselijke handelingen en redeneringen begrensd zijn, afdoende bewijs. Ik begrijp dat oneindigheid een concept is dat ik mij niet kan voorstellen, en erken zodoende dat oneindigheid menselijk niet behaald kan worden. Mijn bewijs voor mijn begrip van de mogelijkheden van wetenschappelijke en klinische onderzoeksmethoden is mijn bachelorproef en mijn credits voor vakken statistiek aan UA, mijn credits van vakken statistiek aan UH, alsook mijn masterproef aan de UA.

• *EC10: De bachelor in de geneeskunde kan gericht relevante wetenschappelijke informatie opzoeken, kritisch analyseren en beheren.*

Bewijs hiervoor zijn mijn bachelorproef-literatuurstudie aan de UA, mijn masterproefliteratuurstudie aan de UA.

• *EC12: De bachelor in de geneeskunde heeft als 'arts van morgen' inzicht in de brede organisatie (juridisch en financieel) van de gezondheidszorg, het kader, de ontwikkelingen en de maatschappelijke verwachtingen inzake kwaliteitsvolle zorg en het belang van samenwerken in multidisciplinaire teams.*

Mijn bewijs hiervoor is de enorme lectuur die ik heb gelezen over economie, waaronder: F. Bastiat, L. Von Mises, F. Hayek, Alan Goldspan (voordat hij Objectivisme, natuurlijk), H. Hazlitt, W. Block, T. DiLorenzo, J. G. Hülsmann, ...

• *EC14: De bachelor in de geneeskunde erkent eigen gevoelens, normen en waarden over lijden, leven en dood.*

Als bewijs mijn gehele mondelinge en geschreven, uitgebrachte en private collectie. (Bijlage: Paper, Reflectieverslagen, mondeling examen, filosofische gesprekken, ...)

- *EC15: De bachelor in de geneeskunde herkent medisch-ethische problemen en kan omgaan met morele dilemma's tegen de achtergrond van bestaande literatuur, richtlijnen en regelgeving.*

Als bewijs mijn gehele mondelinge en geschreven, uitgebrachte en private collectie redenen. Meer specifiek zullen mijn papers en examens volstaan, welke ik hieronder afdoende beargumenteer en verklaar waarom ik niet alleen zou moeten slagen, maar ook beter dan gemiddelde (14/20 in 2014, 2015 en 2017, 15/20 in 2016).

- *EC16: De bachelor in de geneeskunde heeft een attitude van levenslang leren met een persoonlijke leerstrategie.*

Als bewijs hiervoor stel ik tentoon mijn fervente interesse en geleerdheid in filosofie, economie, politicologie en psychologie, welke allen zijn gevoed buiten de uren geneeskunde te studeren. Als deelverklaring hiervoor stel ik dat ik amper of nooit naar de lessen ben geweest gedurende mijn gehele academische (en deels middelbare school-) carrière. Dit is dus niet omdat ik niet wil bijleren, maar omdat ik net veel wil bijleren. Ik kan namelijk veel grotere brokken informatie verwerken wanneer ik thuis studeer.

Ik wil hier ook vermelden dat na de laatste lezing (die na het eerste zittijd-examen viel), ik samen op de trein zat met een medestudente. Ik wilde hierover graag discussiëren, en gaf hiertoe een aanzet. Ze reageerde als volgt: “Het examen is gedaan, we worden hier niet meer op beoordeeld, waarom zou je hierover willen discussiëren?!” Dit is de houding van iemand die waarschijnlijk 14/20 ontving. Ontkracht dit het behaald hebben van de eindcompetentie ‘*EC16: De bachelor in de geneeskunde heeft een attitude van levenslang leren met een persoonlijke leerstrategie*’ van dit meisje? Ik vind van wel. Werd ze hierop afgestraft? Ik denk van niet. Is dit een positieve indicatie voor mijn attitude van levenslang leren? Ik vind van wel. Werd ik hierop beloond? Ik denk van niet.

3.2.2 Inhoud van het blok wordt beheerst.

1. De student heeft inzicht in een aantal actueel belangrijke medisch-ethische problemen.
2. De student kan een medisch-ethische argumentatie kritisch beoordelen.
3. De student kan het belang inschatten van gezondheid als waarde op maatschappelijk en individueel vlak.
4. De student kan reflecteren op de eigen visie op medisch-ethische kwesties.
5. De student kan schriftelijk rapporteren over een medisch-ethisch probleem en over de eigen verwerking van het ethisch denken.
6. De student kan in team werken.

Als bewijs mijn gehele mondelinge en geschreven, uitgebrachte en private collectie redenen. (Bijlage: X, X, X, X) Meer specifiek zullen mijn papers en examens volstaan, welke ik hieronder afdoende beargumenteer en verklaar waarom ik niet alleen zou moeten slagen, maar ook beter dan gemiddelde (14/20 in 2014, 2015 en 2017, 15/20 in 2016).

3.2.3 Betwisting beoordeling Paper

Op 7 april (een maand nadat prof. [P.] had gezegd dat hij mij ging inlichten) kreeg ik de instructie om mijn individuele paper te maken volgens de instructies die gelden voor het groepswerk. Groepswerken vonden echter plaats met 6 of meer studenten! Ik maakte mijn werk zelf. Het werk dat ik maakte had hetzelfde thema als dat werd goedgekeurd voor 6 andere studenten. Het werk overlapte in geen mate met het werk van mijn medestudenten. Mijn werk had ongeveer dubbel zoveel woorden, had meer diepgang, en behandelde werkelijke ethische kwesties i.t.t. het groepswerk van m'n medestudenten. De instructies waren als volgt (zie bijlage X – studieleidraad Ethiek 0610):

Het groepswerk omvat een inleiding, een overzicht van de morele vragen, een analyse van de morele dilemma's, een met duidelijke en geldige argumenten onderbouwd standpunt, een discussie, en bronverwijzingen. Het rapport heeft een duidelijke wetenschappelijke basis, met input uit wetenschappelijke bronnen.

Bij mijn inzage in de beoordeling duidt de professor op zijn instructies die op 16/08 werden meegedeeld. Ik vind dat dit argument dient te worden verworpen, rekening houdend met de initiële instructies die weliswaar te laat, doch op 7 april werden bezorgd. Het is werkelijk irrelevant welke aanpassingen nog gebeurden aan de instructies 4 dagen voor de start van de herexamens, waar ik bovendien al mijn examens na elkaar moest doen. Prof. [P.] beweert tevens dat “*student beslist op eigen initiatief om een paper te schrijven over een thema dat expliciet werd afgekeurd door de docent*” (bijlage – Beoordeling Ethiek 0612). Dit is bedrog, gezien het thema van de paper pas werd afgekeurd nadat het werk al klaar was.

Ik heb mijn paper over plastische chirurgie gedaan. Meer bepaald over wanneer plastische chirurgie moreel is, wie deze moraliteit mag bepalen en of deze moraliteit mag opgelegd worden (bv. onder de vorm van wetten) aan anderen. Ik bespreek waarom de verschillende standpunten ethisch zouden zijn, wat de wetgeving zegt, en wie zou mogen bepalen wat ethisch is. Ik neem een standpunt in en argumenteer waarop de premisses zijn gebaseerd waarmee ik mijn claims onderbouw.

In mijn inleiding (Engelstalig) schets ik de meest essentiële morele vragen (doch niet alle besproken kwesties). Ik schets de verschillende standpunten en wijs naar de verschillende dilemma's. Ik neem een standpunt in en beargumenteer dit consistent. Ik voer per subtitel een discussie, en voeg op het einde een conclusie toe.

De wetenschappelijke basis is grotendeels afwezig, en dit heb ik op voorhand gemeld aan de professor (wat mij natuurlijk niet vrijspreekt). (Zie bijlage X – mailconversatie [P.] augustus) Mijn verdediging voor de afwezigheid van bronvermelding (doch niet literatuur, gezien mijn ideeën ergens vandaan komen, met die ‘ergens’ zijnde onder meer de literatuur die ik hierboven heb opgesomd), vindt u onder het scoring-onderdeel ‘Beschrijving van de wetenschappelijke stand van zaken’.

Ik wil duidelijk maken dat ik niet ontken dat ik de gevraagde bronvermelding niet heb verschaft, doch op de rest van de onderdelen veel beter had moeten scoren, waardoor ik ongetwijfeld meer punten verdien dan mijn medestudenten (wiens paper ik, onder de beoordeling van mijn paper, kritisch onder de loep neem om zodoende de grofheid en onrechtvaardigheid van de beoordelaars in beeld te brengen). Ik meen namelijk dat niet alleen ik onterecht negatief ben beoordeeld, maar dat mijn beoordeling nog

onrechtvaardiger blijkt wanneer deze in vergelijking wordt gebracht met de paper van mijn medestudenten.

3.2.3.1 Beoordeling van mijn paper (bijlage: Beoordeling Paper [P.]

➔ Zie bijlage: Betwisting beoordeling Paper

3.2.3.2 Beoordeling van groepswork van medestudenten (door mezelf)

➔ Zie bijlage: Betwisting beoordeling Paper

3.2.4 Betwisting beoordeling Examen

Bij de aanvang van het examen (3:15) vertel ik aan Prof. [P.] dat wanneer ik zeg in mijn omgeving: ‘ik heb nog een inhaalexamen ethiek’, iedereen altijd uitroept: ‘x, zeg aub exact wat de prof wilt horen!’. Ik weet daarom niet goed wat ik moet zeggen. Ik weet wat in ons land hoort te gebeuren [legaal], maar moet ik dan die positie proberen te verdedigen, of moet ik mijn eigen standpunt verdedigen? Als er staat ‘mag de arts zijn beroepsgeheim doorbreken’, dan is dit juridisch niet toelaatbaar maar ethisch? Hij antwoordt: “Je kan geen punten winnen of verliezen door ja of nee te antwoorden”. Hij zegt mij dat ik mijn eigen standpunt mag innemen (“u mag voor of tegen abortus pleiten”), en dat ik word beoordeeld op de (1) kracht van de argumentatie die u hiervoor aanhaalt en (2) de consistentie.

Dat ik hierna een 10,5/20 krijg is hier niet mee in lijn. Voor argumentatie:

➔ Zie bijlage: Betwisting beoordeling Examen Ethiek

4. Betwisting beoordeling Medische Technieken en Klinische Vaardigheden (1766)

4.1 Betwisting beoordeling communicatieverslag (1/3^e van de punten).

➔ Zie bijlage: Betwisting Beoordeling Medische Technieken (1766)

4.2 Betwisting beoordeling CPR (geslaagd/niet geslaagd)

➔ Ik heb dat jaar zowel CPR als hechten gevolgd op het medische congres waar ik zelf m’n masterproef heb gepresenteerd. (Bijlage: Attestering – AMSC 2016)

(Geen officiële betwisting van het examen (2/3^e van de punten), hier was ik op beide onderdelen geslaagd, doch niet met zeer hoge punten voor praktijk, wat ik eigenlijk ook incorrect vind.)

4.3 Betwisting medische stage

➔ Op de medische stages behaalde ik gemiddeld 18/20. Dit betwist ik niet. Dit geeft mij een vrijstelling op Verpleegstage (0312), indien de examencommissie-voorzitter zich aan haar woord houdt. (zie bijlage: Audiofragment – Verpleegstage)

➔ De reflectieverslagen werden als onvoldoende beoordeeld omdat deze respectloos werden bevonden door de beoordelaar. Wat begrepen moet worden is dat

deze reflectieverslagen, verslagen zijn die ik voor mijzelf heb moeten maken. Het is de bedoeling dat ik reflecteer over mijn handelingen, gevoelens en gedachten. In geen geval is het de bedoeling dat deze gevoelens en gedachten openbaar gingen worden gemaakt. Indien ik hierop bestraft word, is dit een “tought-crime” zoals George Orwell het zou noemen (1984, Orwell).

Er wordt beweerd dat ik geen inzicht heb in de verschillende aspecten van het medisch werk. Ik ga hiermee absoluut niet akkoord. Bewijs wordt niet gegeven, en kan niet gegeven worden. Ik stel voor dat bij beoordeling van mijn reflectieverslag, u een willekeurig ander reflectieverslag raadpleegt en analyseert of dit werkelijk kan geconcludeerd worden. Met valse redeneringen en een paar verwijzingen naar “regels”, probeert de beoordelaar te bewijzen dat ik als persoon niet voldoe aan de CanMeds-rollen. Te vermelden is dat ik mijn reflectieverslag heb opgesteld om voor mezelf duidelijk te maken wat ik heb geleerd (= reflectie), niet om de lezer te overtuigen dat ik surtout iets heb bijgeleerd. In dit opzicht is het onmogelijk om mijn reflectieverslag te beoordelen op de manier dat werd toegelicht tijdens het inzagemoment van de beoordeling. Ik denk ook niet dat deze manier van beoordelen normaal gezien wordt gebruikt, of zelfs werd gebruikt om mijn medestudenten te beoordelen. Indien dit wel het geval is, zou het verslag niet “reflectieverslag” mogen heten.

➔ Dat mijn stageverslagen niet in orde waren is incorrect. Er wordt (en kan) natuurlijk geen bewijs voor gegeven (worden).

➔ Dat mijn reflectieverslagen “te laat” werden binnengebracht is incorrect.

➔ Zoals in de evaluatie beschreven staat krijgt de student een vervangopdracht indien het reflectieverslag als onvoldoende wordt beoordeeld. Dit werd mij niet gegeven. Dit is een bewijs van het gebrek van integriteit en objectiviteit van Prof. Dr. [M.V.], coördinator van dit vak en examencommissie voorzitter.

5. Betwisting beoordeling Bachelorproef en Portfolio (1769)

5.1 Portfolio

➔ Zie bijlage: Betwisting beoordeling portfolio

5.2 Bachelorproef

Ik kreeg een vrijstelling voor alle onderdelen van de bachelorproef, buiten studieprotocol (zie bijlage: Mailconversatie [H.]). Ik had reeds een studieprotocol gemaakt voor mijn masterproef aan de UA, waardoor ik dit eigenlijk niet eerlijk vond. Ik heb hiertegen geen beroep aangetekend, omdat het zo simpel was mijn protocol te herwerken, zodat dit zou worden aanvaard aan UHasselt.

Mijn studieprotocol werd nooit gelezen en beoordeeld en werd zonder argumentatie beoordeeld als onvoldoende, hoewel vrijwel alle hoofdstukken, aangehaald in de instructies, aan bod kwamen.

“Het leerdoel voor ons is een eerste kennismaking met de werkelijke gang van zaken en een goede appreciatie van de complexiteit van een klinische studie, door de veelheid van aspecten waar tegelijk aan dient gedacht en gewerkt te worden. Het is daarom geen probleem dat de bovenstaande aspecten eerder beperkt worden gehouden.”

Dit staat letterlijk in de instructies van het studieprotocol. Het is daarom ondenkbaar dat ik een onvoldoende haal op een reëel studieprotocol dat ik onder begeleiding van prof. Dr. [J.W.], prof. Dr. [M.V.] en dr. [M.B.] in samenwerking met Dr. [L.V.P.] heb geschreven en uiteindelijk ook op dergelijke manier is uitgevoerd.

5.2.1 Volledigheid van het studieprotocol.

Afgezien van ‘synopsis’, ‘afkortingen’ en ‘definities’ komen alle hoofdstukken terug in mijn studieprotocol:

- Schematische tijdslijn: zie ‘preoperatief’, ‘chirurgie’ en ‘post anesthesia care unit (PACU)’, ‘afdeling’
- Inleiding: zie ‘inleiding’
- Objectieven en hypothesen: zie ‘Doelstelling’
- Studieopzet: zie ‘oorspronkelijk protocol (PRE STUDIE)’ en ‘definitieve methodologie (POST STUDIE)’
- Studiepopulatie: zie ‘in- en uitsluitingscriteria’
- Allocatie en blinding: zie ‘Randomisatie en blinding’
- Dosering en toediening: zie ‘Definitieve methodologie (POST STUDIE)’
- Compliantie: zie ‘in- en uitsluitingscriteria’
- Evaluatie: zie ‘parameters’
- Vroegtijdig stoppen: zie ‘analyse’
- Statistische methodologie: zie ‘doelstelling’, ‘steekproefgrootte’, ‘analyse’, ‘resultaten’.
- Neveneffecten: zie ‘definitieve methodologie’
- Ethische beschouwingen: zie ‘relevantie’
- Administratieve vereisten: niet van toepassing
- Referenties: zie ‘referenties’
- Voorbeelden van formulieren: niet van toepassing

5.2.2 Het leerdoel is onweerlegbaar bereikt.

“Het leerdoel voor ons is een eerste kennismaking met de werkelijke gang van zaken en een goede appreciatie van de complexiteit van een klinische studie, door de veelheid aan aspecten waar tegelijk aan dient gedacht en gewerkt te worden. Het is daarom geen probleem dat de bovenstaande aspecten eerder beperkt worden gehouden. Het gaat om een fictief studieprotocol [in mijn geval echter een reëel studieprotocol], ...”

De studie waarover dit studieprotocol gaat is in realiteit uitgevoerd en op vele momenten bijgestuurd onder mijn toezicht. Zo hadden we in de eerste maanden bijna 80% uitval van patiënten omwille van fouten met de pomp en fouten betreffende dosissen en assessment van pijnscores. Ik heb heden een zeer goed zicht op hoe klinische studies in zijn werk gaan en heb dan ook voldaan aan de vereiste leerdoelen.”

Verzoeker voegt hierbij nog verschillende stukken.

De interne beroepscommissie behandelt verzoekers beroep in zitting van 22 september 2017 en beslist, na verzoeker te hebben gehoord, als volgt:

“(…)

De student wenst beroep in te dienen tegen volgende studievoortgangsbepalingen: de examenbeslissingen voor de opleidingsonderdelen ‘waarden en overtuigingen in de gezondheidszorg’ (2.1), ‘medische technieken en klinische vaardigheden’ (2.2), ‘bachelorproef: jaarwerkstuk en portfolio’ (2.3) en ‘verpleegkundige technieken’ (2.4). Daarnaast dient de student tevens intern beroep in tegen de beslissing van de examencommissie d.d 2.09.2017 tot weigering van zijn herinschrijving in de opleiding bachelor in de geneeskunde (2.5).

Voorafgaandelijk stelt de student in zijn verzoekschrift dat er sprake zou zijn van bewezen partijdigheid in hoofde van de voorzitter van de examencommissie, tevens coördinerend verantwoordelijke van de opleidingsonderdelen ‘verpleegkundige technieken’ en ‘medische technieken en klinische vaardigheden’, en de vicerector onderwijs. De student verwijst hiervoor naar een quote die wordt toegeschreven aan de vicerector en de voorzitter van de examencommissie:

“Ongeacht het al dan niet halen van de bindende voorwaarden in het lopende academiejaar bestaat een theoretische kans dat x het diploma van Geneeskunde zou halen en dus arts zou worden via een andere universiteit. In welke mate moet onze staf zich verplicht voelen daar tegenin te komen, en zou een juridische procedure moeten gevoerd worden om hem ongeschikt te verklaren voor het beroep? - 27 maart 2017, Vicerector [K.C.] & Prof. Dr. [M.V.]”

De student stelt dat hierdoor bewezen is dat de objectiviteit van de voorzitter van de examencommissie gecompromitteerd is. Hij is verder van mening dat er met voorbedachten rade en mogelijk in overleg, werd beslist om hem te doen falen op alle verschillende opleidingsonderdelen die op een subjectieve manier kunnen beoordeeld worden.

Alvorens verder in te gaan op de door de student weergegeven grieven, wenst de commissie er op te wijzen dat de geluidsopnames die de student bijbrengt tot bewijs van een aantal feiten niet in aanmerking kunnen worden genomen als bewijs. Deze opnames werden immers genomen buiten medeweten van de gesprekspartner en zijn dus in strijd met artikel 5 van het rechtspositiereglement voor studenten aan de UHasselt. De commissie kan niet voorbijgaan aan de ernst van deze overtreding die kan leiden tot een tuchtsanctie. Voorts wenst de commissie nog de aandacht te vestigen op het feit dat wanneer de objectiviteit van een beoordelaar wordt betwist, de student het recht heeft om het afnemen van de examens te laten verlopen in het bijzijn van een ombudsman. De student achtte het blijkbaar niet nodig van deze mogelijkheid gebruik te maken.

2.1. Met betrekking tot de studievoortgangsbepaling voor het opleidingsonderdeel ‘waarden en overtuigingen in de gezondheidszorg’

a. De student stelt in zijn verzoekschrift dat hij de beoordeling van zijn mondeling examen alsook van zijn schriftelijk werkstuk subjectief vindt. De student is van mening

dat een politiek-sociaal filosofische tegenstelling tussen zijn standpunt en dat van de coördinerend verantwoordelijke aan de basis liggen van de subjectieve beoordeling. De student verwijst hiervoor naar de slaagpercentages voor het opleidingsonderdeel de afgelopen jaren. In de academiejaren 13-14 tot 16-17 zou er niemand anders gebuisd zijn voor het opleidingsonderdeel en zou het gemiddelde eindcijfer rond 14/20 liggen. De student acht het hierdoor bewezen dat zijn examenbeoordeling subjectief tot stand kwam gezien zijn bovengemiddelde intellectuele capaciteit alsook zijn omvangrijke kennis en interesse in de filosofie. Dit maakt het zijns inziens onmogelijk dat hij als eindbeoordeling 7/20 behaalt. De student verwijst hiervoor naar literatuur die hij zou doorgenomen hebben.

Antwoord commissie: De omstandigheid dat in het verleden het slaagspercentage voor het opleidingsonderdeel zeer hoog lag, vormt geen argument om de subjectiviteit van de beoordeling te bewijzen en het eigen falen te verantwoorden.

b. De student heeft zijn eigen werkstuk ook vergeleken met het groepswerk van medestudenten dat zij indienden ter beoordeling van dit opleidingsonderdeel in de eerste examenkans en hiervoor een credit behaalden. De student beoordeelt deze paper als ondermaats – zowel wetenschappelijk als medisch en filosofisch. Tevens zouden de medestudenten geen attitude van levenslang leren nastreven – een van de eindcompetenties van de opleiding.

[Antwoord commissie:]

[studenten, kunnen hier geen rechten uit geput worden]. Aan de hand van de vrijgegeven slaagpercentages in het verleden, kan overigens niet worden afgeleid dat de studenten slaagden op het onderdeel 'paper' daar de quoteringen voor de paper en het examen worden samengevoegd tot 1 eindresultaat.

c. Verder haalt de student aan dat hem het recht op twee examenkansen zou zijn onzegd. De student zou op 23.01.2017 een aanvraag hebben ingediend om het opleidingsonderdeel 'waarden en normen in de gezondheidszorg' op te nemen in zijn studiecontract. Deze aanvraag zou als niet ontvankelijk zijn beoordeeld vanwege de onleesbaarheid van het aanvraagformulier. De student betwist dit. De student wijst verder op de tijdigheid van de aanvraag (23/01/2017). Deze zou pas formeel aanvaard zijn half februari (de student geeft de exacte datum niet weer in zijn verzoekschrift). De student maakte hier geen probleem van, aangezien hij verwachtte een ad hoc regeling te krijgen voor de gemiste verplicht bij te wonen lezingen. De docent gaf de student echter te kennen dat een ad hoc regeling niet beschikbaar was voor de eerste examenkans, enkel voor de tweede. De student stelt geen ad hoc regeling voor de tweede examenkans te hebben gekregen.

De student erkent wel dat, waar andere studenten een groepswerk moesten indienen in eerste zitting, hij een zelfstandig werk moest schrijven voor de tweede examenkans. Daarnaast moest hij een lezing bespreken en een mondeling examen afleggen.

De student en de docent zouden midden februari de afspraak hebben gemaakt dat begin maart de vervangopdrachten aan de student zouden worden meegedeeld. De docent zou deze afspraak niet zijn nagekomen. De student leidt hieruit af dat de docent hem bewust een eerste examenkans wilde ontnemen.

Antwoord commissie: De student stelt ten onrechte dat hij tijdig een aanvraag tot wijziging van zijn studiecontract indiende. Conform het OER, art 4.1 lid 3 dient een

student zich voor een opleidingsonderdeel in te schrijven voor aanvang van de onderwijsperiode (aanvang onderwijsperiode = 3/01/2017, datum aanvraag student: 21/01/2017). De commissie stelt vast dat de student niet tot de eerste zittijd werd toegelaten daar hij een aantal verplicht te volgen lezingen had gemist. Op 21/04/2017 ontving de student in zijn studentendossier de studievoortgangsbepaling voor de eerste examenkans van dit opleidingsonderdeel (A- afwezig). De student diende hiertegen geen beroep in zodat hij hieromtrent geen grieven meer kan laten gelden nu de beroepstermijn van 7 kalenderdagen ruimschoots is overschreden.

d. De student stelt verder in zijn verzoekschrift dat hij de eindcompetenties voor het opleidingsonderdeel ‘grotendeels’ behaald heeft:

“[...]”

Antwoord commissie: de student beperkt zich tot het formuleren van algemeenheden die de beoordeling van de docent niet weerleggen.

e. De student is tevens van mening te kunnen bewijzen op basis van zijn private collectie redenen, dat hij de inhoud van het opleidingsonderdeel beheerst.

Antwoord commissie: Het bezit van een collectie geschriften en boeken acht de commissie niet relevant voor de evaluatie van het opleidingsonderdeel.

f. De student betwist de beoordeling van zijn schriftelijk werkstuk dat hij – ter vervanging van het groepswerk uit de eerste examenkans – alleen diende te maken. Dit werk zou hetzelfde thema hebben gehad als een groepswerk van 6 andere studenten. De student diende het werk in - zijn inziens conform de richtlijnen gegeven op 7 april 2017. Tijdens het inzagemoment zou de docent hebben gewezen op instructies gecommuniceerd op 16/08/2017. De student wijst er op dat deze instructies pas 4 dagen voor aanvang van zijn herexamens werden meegedeeld, nadat zijn werk al af was. Hij heeft er daarom geen rekening mee gehouden.

De docent zou in de evaluatie van het werkstuk aangeven dat “student beslist op eigen initiatief om een paper te schrijven over een thema dat expliciet werd afgekeurd door de docent”. De student acht dit “bedrog” aangezien het thema pas werd afgekeurd nadat zijn werkstuk klaar was.

De student erkent in zijn verzoekschrift wel dat de wetenschappelijke basis voor zijn betoog grotendeels ontbreekt, doch hij is van mening dat hij een hogere score verdiende op de resterende evaluatie-onderdelen.

Verder beargumenteert de student dat de score van de paper onterecht is omdat:

“[...]”

De student betwist ook zijn beoordeling voor het mondeling examen waarvoor hij 10.5/20 ontving.

“[...]”

Antwoord commissie: De commissie kan haar appreciatie over de verdiensten van een student niet in de plaats van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling stellen.

De commissie gaat enkel na of de genomen beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of de bestreden beslissing niet onredelijk is.

De commissie stelt vast dat het gegeven cijfer, dat werd vastgesteld door de coördinerend verantwoordelijke van het opleidingsonderdeel (bevoegde instantie conform art. 2.2 lid 1 examenreglement), onderbouwd is door een omstandige motivering (bijlage 1 ‘waarden en overtuigingen in de gezondheidszorg: feedback’). Hierbij dient er op gewezen te worden dat er dient te worden uitgegaan van de deskundigheid, objectiviteit en onbevooroordeeldheid en competentie van de beoordelaar(s). De student kan de commissie slechts tot een ander oordeel brengen mits het aanleveren van concrete, overtuigende argumenten en bewijzen. De aangebrachte argumenten en bewijzen ontkrachten op geen enkele wijze de bevindingen van de beoordelaar.

De commissie stelt vast dat in de door de beoordelaar weergegeven argumentatie in bijlage 1, die de commissie bijtreedt en tot de hare maakt, heel wat fundamentele, negatieve opmerkingen worden geformuleerd, in die mate dat de gegeven score van 7/20 niet onredelijk is.

2.2. Met betrekking tot de studievoortgangsbepaling voor het opleidingsonderdeel ‘medische technieken en klinische vaardigheden’

Voor het opleidingsonderdeel ‘medische technieken en klinische vaardigheden’ vecht de student verschillende deelevaluaties/examens aan.

- voor het onderdeel communicatie ontving de student een beoordeling van 0/20. De student wenst deze beoordeling aan te vechten omdat, in tegenstelling tot wat de evaluatie van de docent stelt, hij van mening is wel te hebben voldaan aan de gegeven instructies. Waar de docent zou hebben aangegeven dat de student een reflectie mocht maken over de progressie binnen de gehele opleiding, wordt de score nu verantwoord met het feit dat er niets terug te vinden is over stages en progressie op gebied van arts-patiënt relaties. De student is hiermee van oordeel dat de beoordeling van de paper niet correct gebeurde.

De inhoud van het verslag geeft volgens de student een duidelijk beeld van wat hij heeft geleerd gedurende de opleiding over communicatie. Gezien het een reflectieverslag betreft, dat de student schreef met als doel ‘voor zichzelf zijn eigen evolutie duidelijker krijgen’, vindt de student dat hij met het afgeleverde werk voldoet aan de vereisten. De instructies m.b.t. dit onderdeel, die op Blackboard stonden, vindt de student irrelevant. De student stelt verder dat hij nooit moeilijke gesprekken heeft gevoerd – niet omdat zijn gesprekken niet over zinnige of diepgaande zaken gaan – maar omdat hij van mening is zeer goed te kunnen communiceren. Hij voelt mensen zeer snel aan, en begrijpt onmiddellijk waar ze het over hebben. Bijgevolg kon de student geen andere communicatie bespreken dan diegene die werd opgenomen in de paper.

De student is van mening dat zijn paper geen objectieve beoordeling kreeg op basis van de voorop gestelde inhoudsvereisten. Hij is van mening dat de score van 0/20 niet werd gemotiveerd en wenst dan ook een nieuwe, objectieve beoordeling door een onafhankelijke beoordelaar.

- beoordeling CPR en wondhechting (niet geslaagd)

De student geeft aan CPR en wondhechting te hebben gevolgd het afgelopen academiejaar op een medisch congres te Antwerpen (AMSC 2016). De student brengt een kopie van zijn attest van deelname aan het congres bij in de bewijsstukken. In het

verleden zou dit attest aanvaard zijn als vrijstelling voor het volgen van dit onderdeel aan de UHasselt. De student is hiermee van mening dat hij geslaagd dient te worden verklaard voor dit onderdeel.

- beoordeling examen medische technieken

Ofschoon de student zijn score aan de lage kant vindt, vermeldt hij expliciet in zijn verzoekschrift dit deelresultaat niet aan te vechten.

- beoordeling medische stages, reflectieverslagen en stageverslagen: onvoldoende

De student wenst de beoordeling voor het onderdeel 'medische stage' aan te vechten. De student is van mening dat hij 18/20 behaald heeft op de stages in het ziekenhuis en bij een huisarts. De student geeft expliciet aan deze beoordeling niet te betwisten.

De student betwist wel de beoordeling van de reflectieverslagen die als onvoldoende werden beoordeeld. Conform de studiegids leidde dit tot een onvoldoende voor het gehele opleidingsonderdeel. De reflectieverslagen zouden als onvoldoende zijn beoordeeld omdat deze respectloos werden bevonden door de beoordelaar, aldus de student.

De student is echter van mening dat hij deze reflectieverslagen enkel voor zichzelf heeft moeten maken omdat het de bedoeling was te reflecteren over zijn handelingen, gevoelens en gedachten. Het was niet de bedoeling dat deze gevoelens en gedachten openbaar werden gemaakt.

De student gaat niet akkoord met de beoordeling als zou hij geen inzicht hebben in de verschillende aspecten van het medisch werk. Hij vindt hiervoor geen bewijs terug in de evaluatie. De student stelt dat de evaluatie enkel 'valse redeneringen en een paar verwijzingen naar 'regels' inhoudt' en dat de beoordelaar tracht te bewijzen dat de student als persoon niet voldoet aan de CanMeds-rollen.

De student is ook niet akkoord met de beoordeling als zouden zijn stageverslagen niet in orde zijn. De student specificeert niet verder waarom.

De student stelt dat in tegendeel tot wat de beoordeling weergeeft, de reflectieverslagen tijdig werden ingeleverd. De student is van mening dat, omdat zijn stage op een ander tijdstip doorging dan die van de medestudenten – met akkoord van de examencommissie – de deadline voor het indienen van de reflectieverslagen ook anders diende te zijn.

De student acht het verder niet bewezen dat zijn stageformulieren niet in orde waren. Hij zou het risicopostenformulier hebben doorgestuurd voor de start van de stage, waardoor hij meent in orde te zijn geweest. Dat op basis van deze feiten hem een tekortkoming op vlak van de CANMED-rol 'manager' wordt toegekend, is volgens de student dan ook onterecht.

De student wenst ook zijn beoordeling voor de CANMED-rol 'professional' aan te vechten. Er wordt volgens de student geen bewijs geleverd dat hij hierin tekort schiet. Volgens de student zijn er geen indicaties dat hij zich onrespectvol heeft gedragen tegenover personeel of patiënten. De student is van mening dat hij steeds integer is gebleven.

De student is het ook niet eens met zijn beoordeling in de CANMED-rol als 'teamspeler'. Uit beide stagebeoordelingen zou blijken dat de student zeer goed is in de omgang met andere spelers uit het zorgteam. De student acht het dan ook niet bewezen dat hij deze rol niet beheerst. Uit het reflectieverslag kan volgens de student enkel worden afgeleid hoeveel respect hij heeft voor de besproken personen.

Verder geeft de student aan dat in de studiegids beschreven wordt dat een student een vervangopdracht krijgt indien het reflectieverslag als onvoldoende wordt beoordeeld.

De student zou geen vervangende opdracht hebben gekregen. Hij acht hiermee de subjectiviteit van de coördinerend verantwoordelijke bewezen.

Antwoord commissie: Er blijkt dit academiejaar, op verzoek van coördinerend verantwoordelijke prof. dr. [V.], een tuchtprocedure te hebben gelopen tegen de student die geleid heeft tot het treffen van een sanctie. Hoewel niets er op wijst dat de tuchtprocedure een rol heeft gespeeld in de beoordeling van de student, kan er bij deze student de indruk ontstaan zijn dat dit wel het geval is. Immers de feiten die aanleiding hebben gegeven tot de procedure hadden onder meer betrekking op de aantijgingen die de student maakte ten aanzien van prof. [V.]. In een dergelijke context kan er gesproken worden van een mogelijke ‘schijn van partijdigheid’, die krachtens de geldende rechtspraak leidt tot een vernietiging van een beslissing.

2.3. Met betrekking tot de studievoortgangsbepaling voor het opleidingsonderdeel ‘bachelorproef: jaarwerkstuk en portfolio’

De student geeft aan deelvrijstellingen te hebben verkregen van de coördinerend verantwoordelijke voor het onderdeel ‘bachelorproef’ met uitzondering van het bijhorende studieprotocol. De student had reeds een studieprotocol gemaakt voor – naar zijn zeggen – zijn masterproef aan de UA. Hij geeft aan geen beroep te hebben aangetekend tegen het niet toekennen van een vrijstelling voor dit onderdeel omdat het zeer eenvoudig was om zijn protocol te herwerken, zodat dit zou worden aanvaard aan de UHasselt.

De student kan dan ook niet akkoord gaan met de beoordeling (onvoldoende) voor dit protocol. Volgens de student werd het protocol nooit gelezen hoewel vrijwel alle hoofdstukken, aangehaald in de instructies, aan bod kwamen. De student kan niet begrijpen dat een protocol dat in de praktijk werd uitgevoerd en dat hij naar eigen zeggen samen ontwikkelde met prof. Dr. [J.W.], prof. Dr. [M.V.] en dr. [M.B.] in samenwerking met Dr. [L.V.P.], met een onvoldoende wordt beoordeeld.

De student stelt hiermee veel verder te zijn gegaan dan de beoogde leerdoelen van het onderdeel: *“Het leerdoel voor ons is een eerste kennismaking met de werkelijke gang van zaken en een goede appreciatie van de complexiteit van een klinische studie, door de veelheid aan aspecten waar tegelijk aan dient gedacht en gewerkt te worden. Het is daarom geen probleem dat de bovenstaande aspecten eerder beperkt worden gehouden. Het gaat om een fictief studieprotocol [in mijn geval echter een reëel studieprotocol],...”*

Bijgevolg is het volgens de student niet mogelijk om te stellen dat hij de leerdoelen niet heeft bereikt.

Antwoord commissie: na de bekendmaking van de examencijfers, heeft de coördinerend verantwoordelijke op 7.09.2017 een feedbackgesprek gevoerd met de student. Hierin werd aangegeven dat de bachelorproef niet voldeed omwille van volgende punten:

- De student respecteerde de instructies voor het studieprotocol zoals gecommuniceerd op blackboard, niet. Onder andere de lengte en typografievereisten werden niet gerespecteerd.
- Daarnaast wordt vastgesteld dat de student het protocol niet kwam verdedigen op de afgesproken datum. Voorts heeft de student geen van de twee verplichte ‘pitches’ die werden georganiseerd in het kader van de bachelorproef, gevolgd. Hierdoor nam hij niet aan alle deelevaluaties deel, waardoor hij conform het OER, art. 1.2 geen eindcijfer voor het opleidingsonderdeel behoorde te krijgen.

- Het ingediende protocol bleek in grote mate overeen te stemmen met de masterproef (meer specifiek het bijhorende protocol) opgesteld door de broer van de student, ingediend aan de Universiteit Antwerpen. De student claimt dat hij hieraan heeft meegewerkt, doch het kan niet worden vastgesteld welke inbreng hij heeft gehad. Uiteindelijk heeft de student dit werk finaal niet mogen verdedigen aan de UAntwerpen, zodat minstens een eindevaluatie ontbrak. Bij gebreke aan verwijzing op het ‘herwerkte’ studieprotocol naar het originele werk, is er sprake van plagiaat (een onregelmatigheid conform art. 9.1 lid 2 examenreglement).

De commissie dient na te gaan of de genomen beslissing rechtsgeldig tot stand is gekomen en redelijk is.

De commissie stelt vast dat de beslissing rechtsgeldig is tot stand gekomen gelet op de hierboven genoemde motieven, die de commissie bijtreedt en die tot de beslissing hebben geleid. De beslissing is ook redelijk gelet op de ernst van de vastgestelde tekortkomingen zoals hiervoor vermeld.

Daarnaast vecht de student ook de beoordeling van zijn portfolio aan. Hij brengt als bewijs voor de afspraken die werden gemaakt over het portfolio, een audio-opname bij met een van de tutores.

De afspraak zou gemaakt zijn dat de student een SWOT reflectieverslag zou maken. Er zou expliciet vermeld zijn dat de student GEEN andere opdrachten moest maken buiten dit verslag. De student geeft aan dit te hebben gedaan.

Er zou de student gezegd zijn dat hij mocht kiezen welke CANMED-rollen hij zou bespreken, met een minimum van drie rollen. Er zou hem verteld zijn dat hij zich niet moest houden aan de aandachtspunten die door de UHasselt zijn besproken per CanMEDS-rol. De student vindt het daarom niet correct dat bij de beoordeling plots ‘verwachte competenties’ worden bovengehaald die exact die aandachtspunten betreffen waarvan werd gezegd dat hij zich er niet aan moest houden.

De student geeft in zijn verzoekschrift het volgende aan over deze beoordeling:

“[...]”

Antwoord commissie: Er blijkt dit academiejaar, op verzoek van de voorzitter van de examencommissie prof. dr. [V.], een tuchtprocedure te hebben gelopen tegen de student die geleid heeft tot het treffen van een sanctie. Hoewel niets er op wijst dat de tuchtprocedure een rol heeft gespeeld in de beoordeling van de student, kan er bij deze student de indruk ontstaan zijn dat dit wel het geval is. Immers de feiten die aanleiding hebben gegeven tot de procedure hadden onder meer betrekking op de aantijgingen die de student maakte ten aanzien van prof. [V.]. In een dergelijke context kan er worden gesproken van een mogelijke ‘schijn van partijdigheid’, die krachtens de geldende rechtspraak leidt tot een vernietiging van een beslissing.

Evenwel dient te worden vastgesteld dat krachtens de studiegidsfiche voor het betreffende opleidingsonderdeel de student op alle onderdelen dient geslaagd te zijn om te kunnen slagen op het geheel. Aangezien de student niet geslaagd is/was voor het onderdeel ‘bachelorproef’ kan hij bijgevolg nooit slagen voor het gehele opleidingsonderdeel. In het licht van deze vaststelling heeft de beoordeling van het onderdeel ‘portfolio’ geen enkele invloed op het eindresultaat voor het betreffende opleidingsonderdeel.

2.4. Met betrekking tot de studievoortgangsbepaling voor het opleidingsonderdeel ‘verpleegkundige technieken’

De student wenst zijn examenresultaat voor het opleidingsonderdeel 'verpleegkundige technieken' uit het academiejaar 2014-2015 aan te vechten. Het opleidingsonderdeel maakte geen deel uit van zijn studiecontract in de academiejaren 2015-16 en 2016-2017. De student zou zijn eerste stage hebben gelopen in september 2015. Hij ontving de beoordeling via e-mail op 17/09/2016 waarin werd meegedeeld dat de stage moest worden hernomen in december maar dat hij het opleidingsonderdeel niet opnieuw diende af te leggen in de tweede examenkansperiode. Hierdoor zou hij tegen de eerste stage-beoordelingen geen beroep hebben kunnen aantekenen. De student geeft ook aan wel een besluit van de examencommissie te hebben ontvangen op 30/9/2016 zonder de verdere inhoud daarvan te specificeren.

Antwoord commissie: De beschikbare stukken tonen aan dat de student op 30.09.2016 in kennis werd gesteld van de examenbeslissing (eerste zitting) voor het betreffende opleidingsonderdeel via zijn examenresultaten in het studentendossier (X - geen examenresultaat beschikbaar wegens het niet voldoen aan de evaluatievoorwaarden). Dientengevolge kan thans deze beslissing, daar de beroepstermijn van 7 kalenderdagen (destijds 5 kalenderdagen) verstreken is, niet meer worden aangevochten.

De student vecht tevens aan dat hij geen examenresultaat in de tweede zitting heeft gehad voor dit opleidingsonderdeel tijdens zijn inschrijving in het academiejaar 2014-2015. De commissie dient vast te stellen dat in het studentendossier geen examenresultaat werd bekendgemaakt voor de tweede zitting van het academiejaar 2014-2015. Bijgevolg is er geen studievoortgangsbepaling – waartegen intern beroep kan worden aangetekend – genomen.

Verder zou de voorzitter van de examencommissie hebben beloofd dat de student een vrijstelling zou krijgen voor de verpleegkundige stages indien de medische stages positief zouden worden beoordeeld. De student verwijst hiervoor naar een audio-opname van een gesprek tussen de voorzitter examencommissie en hemzelf. Hoewel de student dit onrechtvaardig vond, stelt hij in zijn verzoekschrift hiermee akkoord te zijn gegaan. De examencommissie heeft de vrijstelling echter nooit officieel gemaakt. De student wenst alsnog de vrijstelling te verkrijgen voor het opleidingsonderdeel 'verpleegkundige stages', rekening houdende met de subjectieve beoordelingen die zouden gemaakt zijn door de beoordelaars van de stages in het academiejaar 2014-2015 alsook de belofte van de voorzitter van de examencommissie.

Antwoord commissie: Uit de voorhanden zijnde stukken blijkt dat de student op 16/2/2017 via zijn studentendossier in kennis werd gesteld van het feit dat voor het opleidingsonderdeel Verpleegkundige technieken en communicatievaardigheden-Verpleegstage (0312) geen vrijstelling werd verleend door de examencommissie. De student diende hiertegen geen beroep in zodat hij hieromtrent geen grieven meer kan laten gelden nu de beroepstermijn van thans 7 en voorheen 5 kalenderdagen ruimschoots is overschreden.

2.5 Met betrekking tot de studievoortgangsbepaling tot weigering van de herinschrijving van de student in de opleiding

Op 3 september 2017 ontving de student volgend bericht in zijn studentendossier naar aanleiding van zijn lage studierendement in het academiejaar 2015-2016:

“Beste student,

In het voorbije academiejaar 2015-2016 heb je geen 60% van de studiepunten waarop je studiecontract betrekking had, verworven. De examencommissie Bachelor GEN (dd 2/9/2016) legt je daarom de volgende bindende voorwaarden op voor een nieuwe inschrijving in academiejaar 2016 - 2017 (Examenregeling, artikel 3.3):

De student mag in academiejaar 2016-2017 maximaal voor 60 SP inschrijven;

-De student dient examen af te leggen over alle opleidingsonderdelen waarvoor hij in 2015-2016 geen creditbewijs behaalde en die hij niet ingezet heeft voor tolerantie.

De student kan een keuzeopleidingsonderdeel wel wijzigen in een ander keuzeopleidingsonderdeel;

-De student dient voor alle opleidingsonderdelen die hij herkanst in 2016-2017 cijfers te behalen die voldoen aan de tolerantieregels in het tweede deliberatiepakket.

-De student dient voor nieuw opgenomen opleidingsonderdelen in het tweede deliberatiepakket minimaal 60% studierendement te behalen.

Bij het niet behalen van deze bindende voorwaarden, zal verdere inschrijving aan UHasselt in academiejaar 2017 -2018 geweigerd worden.

Met andere woorden, aan je bindende voorwaarden zijn serieuze consequenties verbonden: Indien je de bindende voorwaarden niet behaalt, zal je je studies Geneeskunde aan UHasselt moeten stopzetten.

Met vriendelijke groeten

Prof. dr. [M.V.], voorzitter examencommissie bachelor Geneeskunde"

De student tekende geen intern beroep aan tegen het opleggen van deze bindende voorwaarden en werd doorheen het academiejaar meermaals op het bestaan van deze bindende voorwaarden gewezen door de studieloopbaanbegeleider van de opleiding.

Tijdens haar beraadslaging, heeft de voltallige examencommissie van de opleiding vastgesteld dat de student de opgelegde bindende voorwaarden niet heeft behaald. De examencommissie besliste daarom de student te weigeren voor herinschrijving in de opleiding.

De student geeft in zijn verzoekschrift aan dat hij in het academiejaar 2015-2016 leed aan een depressie en daardoor slechts voor één opleidingsonderdeel credits wist te behalen. Hij brengt een medisch attest bij dat staat dat hij in behandeling was van 15/1/2016 tot 28/9/2016. De student zou geen beroep hebben aangetekend tegen het opleggen van deze bindende voorwaarden omwille van deze depressie. De student vraagt dan ook aan de interne beroepscommissie om de bindende voorwaarden te herroepen.

De student wijst verder op de contradictie tussen de bindende voorwaarden 1 en 2. Hoewel hij slechts voor 60 SP mag inschrijven, zou hij voor 68 SP moeten inschrijven om aan voorwaarde 2 te kunnen voldoen.

Antwoord commissie: Er blijkt dit academiejaar, op verzoek van de voorzitter van de examencommissie prof. dr. [V.], een tuchtprocedure te hebben gelopen tegen de student die geleid heeft tot het treffen van een sanctie. Hoewel niets er op wijst dat de tuchtprocedure een rol heeft gespeeld in de beoordeling van de student, kan er bij deze student de indruk ontstaan zijn dat dit wel het geval is. Immers de feiten die aanleiding hebben gegeven tot de procedure hadden onder meer betrekking op de aantijgingen die de student maakte ten aanzien van prof. [V.]. In een dergelijke context kan er worden gesproken van een mogelijke 'schijn van partijdigheid', die krachtens de geldende rechtspraak leidt tot een vernietiging van een beslissing.

3. Besluit

De commissie verklaart het beroep tegen de verschillende studievoortgangsbepalingen ongegrond behoudens het hierna bepaalde:

- *Met betrekking tot de studievoortgangsbepaling voor het opleidingsonderdeel 'medische technieken en klinische vaardigheden'*

De commissie verklaart het beroep gegrond en vernietigt de genomen studievoortgangsbepaling. Zij vraagt om, rekening houdende met bovenstaande argumenten, nieuwe studievoortgangsbepaling te willen nemen waarbij prof. dr. [V.] niet betrokken wordt in de beoordeling van de student. Zij vraagt een nieuwe studievoortgangsbepaling te willen nemen binnen de 14 kalenderdagen te rekenen vanaf de dag na de kennisgeving van deze beslissing.

- *Met betrekking tot de studievoortgangsbepaling: het verkrijgen van een examenresultaat voor de tweede examenkans in het academiejaar 2014-2015 voor het opleidingsonderdeel 'verpleegkundige technieken'*

De commissie verklaart het beroep gegrond en vraagt om, rekening houdende met bovenstaande argumenten, een studievoortgangsbepaling met betrekking tot het examenresultaat voor de tweede examenkans in het academiejaar 2014-2015 voor het opleidingsonderdeel 'verpleegkundige technieken', te willen nemen waarbij prof. dr. [V.] niet betrokken wordt in de beoordeling van de student. Zij vraagt een nieuwe studievoortgangsbepaling te willen nemen binnen de 14 kalenderdagen te rekenen vanaf de dag na de kennisgeving van deze beslissing.

- *Met betrekking tot de studievoortgangsbepaling tot weigering van de herinschrijving van de student in de opleiding*

De commissie verklaart het beroep gegrond en vernietigt de genomen studievoortgangsbepaling. Zij vraagt om, rekening houdende met bovenstaande argumenten, een nieuwe studievoortgangsbepaling te willen nemen waarbij prof. dr. [V.] niet betrokken wordt in de beoordeling van de student. Zij vraagt een nieuwe studievoortgangsbepaling te willen nemen binnen de 14 kalenderdagen te rekenen vanaf de dag na de kennisgeving van deze beslissing.”

Dit is de vijfde bestreden bepaling.

In uitvoering van de beslissing van de interne beroepscommissie neemt de examencommissie bachelor Geneeskunde op 6 oktober 2017 de volgende beslissing:

“(…)

De Examencommissie heeft kennis genomen van de beslissing van de interne beroepscommissie d.d. 22-09-2017 en stelt vast dat de beroepen van de student met betrekking tot de opleidingsonderdelen *Waarden en Overtuigingen in de gezondheidszorg* en *Bachelorproef: jaarwerkstuk en portfolio* ongegrond zijn verklaard.

1. Met betrekking tot het gegrond verklaarde argument van de student over het opleidingsonderdeel *Verpleegkundige technieken en communicatievaardigheden-verpleegstage* als zou er geen examenresultaat bekend gemaakt zijn voor de tweede examenkans in het academiejaar 2014-2015, stelt de Examencommissie vast dat dit inderdaad niet gebeurde. De tweede examenkans-stage vond plaats tijdens de

kerstvakantie (december 2015) in het Jessa ziekenhuis te Hasselt. Conform de studiegidsfiche voor het opleidingsonderdeel dient de student om te kunnen slagen voor dit opleidingsonderdeel, zowel te slagen voor de verpleegstage als het stageverslag en het stationsexamen verpleegkundige technieken.

De Examencommissie stelt vandaag vast dat de student voor de tweede examenkans van het academiejaar 2014-2015 een **F – fail** behaalt. De Examencommissie heeft dit cijfer unaniem vastgesteld bij gebreke aan een coördinerend verantwoordelijke (Prof. dr. [M.V.] kan conform de beslissing van de interne beroepscommissie niet optreden). De commissie treedt volmondig de beoordelingen van de stagebeoordelaar van het Jessa ziekenhuis te Hasselt bij en voegt deze beoordeling in bijlage toe als motivering voor het examencijfer. Conform de studiegids zijn de deelcijfers voor de onderdelen stationsexamen en stageverslag niet relevant, gezien de student niet geslaagd is voor de verpleegstage.

2. Met betrekking tot het gegrond verklaarde beroep van de student voor het opleidingsonderdeel *Medische technieken en klinische vaardigheden- medische stage* stelt de Examencommissie vast dat:

- Een nieuwe beoordeling werd gemaakt van de reflectieverslagen door Prof. dr. [P.D.];
- wordt vastgesteld door deze beoordelaar dat de student afwezig bleef op verscheidende verplichte practica klinische vaardigheden, wondhechting en CPR.

De Examencommissie gaat bijgevolg akkoord met de eindbeoordeling van het opleidingsonderdeel conform het OER artikel 1.2 lid 2 en lid 3 examenreglement: **A – afwezig** omwille van niet deelname aan alle deelevaluatie/-examens. In bijlage de motivering voor dit examencijfer en de dealexamencijfers die de examencommissie volmondig bijtreedt.

3. Met betrekking tot het gegrond verklaarde beroep van de student voor de eindbeoordeling van het al dan niet behalen van de opgelegde bindende voorwaarden, stelt de Examencommissie vast dat aan de student d.d. 03-09-2016 de volgende bindende voorwaarden zijn opgelegd via het studentendossier:

Beste student,

In het voorbije academiejaar 2015-2016 heb je geen 60% van de studiepunten waarop je studiecontract betrekking had, verworven. De examencommissie Bachelor GEN (d.d. 2/9/2016) legt je daarom de volgende bindende voorwaarden op voor een nieuwe inschrijving in academiejaar 2016 – 2017 (Examenregeling, artikel 3.3):

- *De student mag in academiejaar 2016-2017 maximaal voor 60 SP inschrijven;*
- *De student dient examen af te leggen over alle opleidingsonderdelen waarvoor hij in 2015/2016 geen creditbewijs behaalde en die hij niet ingezet heeft voor tolerantie.*
- *De student kan een keuzeopleidingsonderdeel wel wijzigen in een ander keuzeopleidingsonderdeel;*
- *De student dient voor alle opleidingsonderdelen die hij herkanst in 2016-2017 cijfers te behalen die voldoen aan de tolerantieregels in het tweede deliberatiepakket.*

- *De student dient voor nieuw opgenomen opleidingsonderdelen in het tweede deliberatiepakket minimaal 60% studierendement te behalen.*

Bij het niet behalen van deze bindende voorwaarden, zal verdere inschrijving aan UHasselt in academiejaar 2017-2018 geweigerd worden.

Met andere woorden, aan je bindende voorwaarden zijn serieuze consequenties verbonden: Indien je de bindende voorwaarden niet behaalt, zal je je studies Geneeskunde aan UHasselt moeten stopzetten.

De Examencommissie stelt vast dat de student de volgende opleidingsonderdelen, die hij ook opnam in zijn studiecontract in het academiejaar 2015-2016, in 2016-2017 wederom niet behaald heeft:

Ademhaling	score 8
Microbiologie + infectieziekten	score 9
Waarden en overtuigingen in de gezondheidszorg	score 7
Medische technieken en klinische vaardigheden –medische stage	score A
Bachelorproef: jaarwerkstuk en portfolio	score F

Bijgevolg heeft de student niet voldaan aan de opgelegde bindende voorwaarde:

De student dient voor alle opleidingsonderdelen die hij herkanst in 2016-2017 cijfers te behalen die voldoen aan de tolerantieregels in het tweede deliberatiepakket

Aangezien de student nog ruim verwijderd is van het behalen van de bindende voorwaarden alsook van het behalen van het diploma bachelor in de Geneeskunde, weigert de Examencommissie conform het OER artikel 5.3.1 examenreglement de herinschrijving van de student in de opleiding bachelor Geneeskunde.”

Deze beslissing maakt niet het voorwerp van huidig beroep uit.

IV. Ontvankelijkheid

De verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het beroep op verschillende punten.

A. Wat betreft het opleidingsonderdeel ‘Waarden en overtuigingen in de gezondheidssector’ – eerste bestreden beslissing

Standpunt van partijen

Verwerende partij doet gelden dat de resultaten van de eerste examenzitting werden geproclameerd op 21 april 2017, en dat de beroepstermijn om tegen deze beslissing een intern beroep in te stellen dan is aangevangen, om te eindigen op 28 april 2017. Zij stelt dat verzoeker binnen die termijn geen beroep heeft ingesteld.

In zijn wederantwoordnota betwist verzoeker niet de door verwerende partij aangehaalde datum van proclamatie.

Beoordeling

In de vijfde bestreden beslissing is wat dit opleidingsonderdeel betreft *in fine* het volgende overwogen:

“Op 21/04/2017 ontving de student in zijn studentendossier de studievoortgangsbeslissing voor de eerste examenkans van dit opleidingsonderdeel (A-afwezig). De student diende hiertegen geen beroep in zodat hij hieromtrent geen grieven meer kan laten gelden nu de beroepstermijn van 7 kalenderdagen ruimschoots is overschreden.”

Dit wordt door verzoeker niet betwist.

Uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat verzoeker voor de eerste examenzitting een examencijfer ‘A’ behaalde, geproclameerd op 21 april 2017, en voor de tweede examenzitting een examencijfer van 7/20, geproclameerd op 2 september 2017. De Raad kan uit het door verzoeker ingestelde intern beroep – dat tevens bepalend is voor de contouren van het debat voor de Raad – niet opmaken dat het wordt betrokken op het examencijfer van de tweede zitting. Integendeel gaat verzoeker in op het recht op twee examenkansen, en de gebeurtenissen tot 7 april. Het valt aan verzoeker toe om het voorwerp van zijn beroep voldoende duidelijk uiteen te zetten.

In de gegeven omstandigheden is de Raad van oordeel dat met verwerende partij moet worden vastgesteld dat verzoekers grieven in hoofdzaak betrekking hebben op een examencijfer dat op 21 april 2017 werd geproclameerd, zodat de exceptie gegrond is.

Het beroep is, in zoverre gericht tegen de eerste bestreden beslissing, onontvankelijk.

B. Wat betreft het opleidingsonderdeel ‘Medische technieken en klinische vaardigheden’ – tweede bestreden beslissing

Standpunt van partijen

Verwerende partij wijst erop dat datgene wat het voorwerp van het beroep lijkt te zijn, met name de examenquotering voor de tweede examenkans zoals meegedeeld bij de proclamatie van 2 september 2017, op het ogenblik van het indienen van het beroep bij de Raad niet meer bestond, aangezien die beslissing middels de vijfde bestreden beslissing van 22 september 2017 werd vernietigd door de interne beroepscommissie. De nieuwe beslissing die door de examencommissie op 6 oktober 2017 werd genomen, vormt dan weer niet het voorwerp van huidig beroep.

Hieromtrent stelt verzoeker in zijn wederantwoordnota:

“Omtrent de opvatting van de tegenpartij dat ik slechts de studievoortgangbeslissingen van de examencommissie aanvecht, welke inderdaad niet meer bestonden op het moment van de aantekening bij De Raad, dit is een valselijke en manipulatieve claim. Valselijk omdat het incorrect is, gezien ik duidelijk de besluiten van de interne beroepscommissie aanvecht. Manipulatief omdat, wanneer deze claims als waar worden bevonden, mijn beroep op deze punten als onontvankelijk zou moeten beschouwd worden. De relevante bezwaren waarvan de tegenpartij U probeert te manipuleren ze te verwerpen zijn als volgt: “Betwisting van weigering inschrijving in Bachelor Geneeskunde.”, “Betwisting IBC besluit omtrent Medische Technieken (1766)” en “Betwisting IBC besluit omtrent Bachelorproef en Portfolio (onderdeel portfolio)”. FEIT: Uit mijn beroep bij de interne beroepscommissie blijkt duidelijk dat ik acht dat mijn rechten werden geschonden door de beoordelaars van desbetreffende vakken. Voor de exacte claims en bewijzen die ik hierover heb, gelieve mijn dossier van intern beroep te raadplegen, hier staat dit alles structureel uitgelegd. De interne beroepscommissie oordeelde echter dat het enige recht dat mij mogelijks werd ontnomen is dat de examencommissievoorzitster ‘schijn van partijdigheid’ zou kunnen vertoond hebben (Dus zelfs niet eens de onderkenning dat de examencommissievoorzitster partijdig wás!). Hieruit volgde natuurlijk dat de examencommissie een nieuwe beslissing moest nemen, zonder de examencommissievoorzitster. Dit was een lege tegemoetkoming aan de student met als enige doel “objectief over te komen (maar niet te zijn)”, door “het kamp in het midden te houden”, maar waarvan op voorhand al was geweten dat dit niet tot een ander examencommissie-besluit zou leiden. Ik ben echter niet geïnteresseerd in een middenweg. Ik ben geïnteresseerd in de volledige en ongeobstrueerde waarheid, en de bescherming van mijn individuele rechten als burger en student. Dat een examencommissie van gedacht gaat veranderen omdat de examencommissievoorzitster niet meer mag deelnemen in de besluitvoering, is zeer bedenkelijk. Dat de examencommissie van gedachte zou veranderen zou namelijk willen zeggen dat de examencommissievoorzitster een fout heeft gemaakt, of zelfs mogelijks partijdig was. Een examencommissie zal daarom nooit een ander besluit nemen wanneer één van haar leden uit de besluitvoering wordt geweerd. Dit is simpele psychologie, iets dat logisch is, en zeer simpel te begrijpen valt. Ik heb dan ook meteen in mijn beroep voor De Raad bijgevoegd dat de interne beroepscommissie een fout maakte toen ze slechts de examencommissievoorzitster weerde uit de besluitvoering. Feitelijk is dat indien de examencommissievoorzitster partijdig zou zijn geweest, er wel degelijk bewijs zou zijn

dat de verschillende beoordelingen niet overeenkomen met de waarheid. Er zou dus bewijs kunnen worden aangevoerd dat toont dat de beoordelingen niet correct zijn. Zulk bewijs zou logisch bewijs betreffen. Zulk bewijs zou bestaan uit “beoordelaar claimt dat $2 + 2 = 5$, doch $2 + 2$ is niet 5 maar 4”. Zulk bewijs bestaat. Wanneer de IBC van mening is dat ze niet kan oordelen over de verschillende vakken, omdat ze deskundigheid mist, en dat de student niet de bevoegdheid heeft om te oordelen, dan is de kous af, gezien ik wel oordeel, en ik ook verwacht dat mijn argumenten worden gelezen en beoordeeld via rationaliteit en logica. Dit is namelijk hoe ik bewijs dat de beoordelaars onrechtvaardig waren. Indien logica geen bewijs meer vormt in het rechtssysteem, kan de schutter niet meer worden veroordeeld voor de moord op de doodgeschotene.

PROBLEEM: Geen enkel van mijn geschonden rechten worden onderkend. De pagina's aan indirect en directe bewijzen en redevoeringen en logica worden genegeerd, in de hoop dat De Raad te lui zal zijn dit te lezen. Ik hoop dat De Raad niet te lui zal zijn om de argumenten te lezen die ik bondig en gestructureerd in mijn interne beroepsdossier heb omschreven, en hieruit concludeert dat de IBC wel degelijk incorrect was om slechts de studievoorgangsbeslissingen te vernietigen op basis van de ‘mogelijke schijn van partijdigheid van de examencommissievoorzitster’.

CLAIM: De besluiten van de interne beroepscommissie over de studievoortgangbeslissingen die werden genomen door de examencommissie, welke nadien werden vernietigd, dienen incorrect te worden bevonden door De Raad. Waarom? Omdat de studievoorgangsbeslissingen diende vernietigd te worden, rekening houdend met veel meer dan enkel ‘een mogelijke schijn van partijdigheid van de examencommissievoorzitster’. Om te weten wat de ‘veel meer’ inhoudt, waarover ik het heb: gelieve U te wenden tot mijn dossier van intern beroep en z'n bijlages, deze bewijzen afdoende mijn gelijk in de claim dat mijn rechten grondig werden geschonden door de staf van UHasselt.”

Beoordeling

Zoals de Raad reeds meermaals heeft overwogen en ook hier aanstipt, heeft de decreetgever de hogeronderwijsinstellingen een ruime beleidsvrijheid gelaten bij de organisatie en de modaliteiten van de interne beroepsprocedure waarin zij krachtens artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs gehouden zijn te voorzien. Zo is het de instelling toegestaan één orgaan aan te duiden dat uitspraak doet over ontvankelijkheid en gegrondheid van het intern beroep en vervolgens in voorkomend geval met volheid van bevoegdheid een nieuwe beslissing neemt. Het is de instellingen evengoed toegelaten te voorzien in een getrapte beroepsprocedure, waarbij de beslissing over de ontvankelijkheid, de beoordeling van de gegrondheid en het nemen van een nieuwe beslissing bij verschillende organen berusten. De decreetgever heeft in artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs immers enkel de mogelijke eindconclusies van de globale interne beroepsprocedure omschreven.

Terloops merkt de Raad op dat het organiseren van een getrapte interne beroepsprocedure dan wel in overeenstemming moge zijn met de letterlijke bepalingen van de voormelde Codex,

tegelijk moet worden vastgesteld dat een dergelijke procedure aanleiding kan geven tot inconveniënten die niet noodzakelijkerwijze door de decreetgever in ogenschouw zijn genomen. Een eerste bedenking in die zin is dat de gehele interne beroepsprocedure overeenkomstig artikel II.284, tweede lid van de Codex dient te zijn afgewikkeld binnen een (ordetermin) van twintig kalenderdagen, waarbij de vaststelling zich lijkt op te dringen dat het spreiden van deelbevoegdheden over verschillende organen, onvermijdelijk leidt tot een beperkte termijn voor het orgaan dat een beslissing ten gronde dient te nemen. Ten tweede bedenkt de Raad dat niet alle middelen op intern beroep die tot de nietigverklaring van de initiële studievoortgangsbepaling zouden kunnen leiden, steeds door het daartoe bevoegde orgaan bij de beoordeling zullen worden betrokken wanneer het tot nietigverklaring bevoegde orgaan de bestreden beslissing verbreekt en de zaak doorverwijst naar een ander orgaan voor een nieuwe beslissing ten gronde. De vraag rijst daarbij tegen het licht van welke, mogelijk beperkte, horizon dat laatste orgaan dan tot een beslissing zal komen. Dat aldus middelen op intern beroep zijn opgeworpen en uiteindelijk voor het eerst in een extern beroep door de Raad moeten worden beantwoord, lijkt daarbij alleszins niet bevorderlijk voor de korte termijn binnen dewelke de hele beroepsprocedure tot een beslag dient te komen.

Dit alles gezegd zijnde, lijdt het geen twijfel dat de wijze waarop verwerende partij haar interne beroepsprocedure heeft georganiseerd, met de bepalingen van de Codex Hoger Onderwijs in overeenstemming is. Het sluitstuk van die interne beroepsprocedure is, in het licht van artikel II.284 van deze Codex, in het geval van een gegrond bevonden beroep niet de beslissing van de interne beroepscommissie, maar wel deze van het orgaan dat zich vervolgens opnieuw over de grond van de zaak dient uit te spreken. Dit heeft tot gevolg dat, eensdeels, de initiële studievoortgangsbepaling niet meer kan worden aangevochten – zij is immers door de nietigverklaring ervan uit het rechtsverkeer verdwenen – en anderdeels dat de beslissing van de interne beroepscommissie niet voor een beroep bij de Raad vatbaar is, daar zij geen eindbeslissing over de studievoortgangsbetwisting inhoudt.

Met verwerende partij dient dan ook te worden vastgesteld dat de tweede bestreden beslissing zich niet langer in het rechtsverkeer bevindt en bijgevolg niet het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad. De nieuwe eindbeslissing omtrent het betrokken opleidingsonderdeel kan worden gevonden in de beslissing van de examencommissie van 6 oktober 2017. Deze beslissing, die aan verzoeker de examenbeoordeling ‘A – afwezig’ toekent, vormt evenwel niet het voorwerp van huidig beroep.

Daaraan verandert niets, dat de beroepscommissie de door haar uitgesproken nietigverklaring niet heeft gesteund op alle door verzoeker opgeworpen grieven.

In zoverre gericht tegen de tweede bestreden beslissing, is het beroep onontvankelijk.

C. Wat betreft de beslissing houdende weigering tot verdere inschrijving van 1 september 2017 – vierde bestreden beslissing

Standpunt van partijen

Verwerende partij merkt op dat verzoeker zich met het beroep tegen de beslissing van 1 september 2017 richt tegen een beslissing die niet meer in het rechtsverkeer aanwezig is, nu de beslissing van de interne beroepscommissie deze beslissing heeft vernietigd.

In zijn wederantwoordnota stelt verzoeker dat hij een nietigverklaring van de beslissing van 1 september 2017 op ruimere gronden nastreeft dat de mogelijke schijn van partijdigheid die de interne beroepscommissie tot de vernietiging heeft gebracht.

Beoordeling

Zoals hierboven reeds is opgemerkt, is het eigen aan een getrapte procedure van intern beroep dat niet alle middelen die tot nietigverklaring van een initiële studievoortgangsbepaling kunnen leiden, door het orgaan dat voor het hernemen van een beslissing te gronde bevoegd is, worden beoordeeld, althans in de mate dat dat orgaan zich in zijn overwegingen beperkt tot de gronden die in de voorafgaande beslissing tot de nietigverklaring en de daarmee gepaard gaande instructie tot heroverweging hebben geleid.

Verzoeker kan in dat licht een naar zijn oordeel te beperkte omvang van de nietigverklaring wel tegenwerpen aan de uiteindelijke beslissing van het orgaan dat bevoegd is om een nieuwe studievoortgangsbepaling te nemen – te dezen: de examencommissie – maar niet aan de beslissing van de interne beroepscommissie, wier beslissing immers geen “eindoordeel inhoudt over het voldoen voor een opleidingsonderdeel, meer opleidingsonderdelen van een opleiding, of een opleiding als geheel” en bijgevolg ook geen examenbeslissing is waarvoor de Raad overeenkomstig artikel I.3, 69°, a) van de Codex Hoger Onderwijs bevoegd is.

De exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk in zoverre het is gericht tegen de vierde bestreden beslissing.

D. Wat betreft het opleidingsonderdeel ‘Verpleegkundige technieken’ – zesde betreden beslissing

Standpunt van partijen

Met betrekking tot de zesde bestreden beslissing (‘Verpleegkundige technieken en communicatietechnieken’) doet verwerende partij gelden dat de interne beroepscommissie heeft vastgesteld dat aan verzoeker nooit een examencijfer voor de tweede examenkans in het academiejaar 2014-2015 was toegekend en dat de vijfde bestreden beslissing de examencommissie opdracht heeft gegeven daarvoor het nodige te doen. De examencommissie heeft daaraan gevolg gegeven in haar beslissing van 6 oktober 2017. Verwerende partij stipt aan dat er op het ogenblik dat verzoeker zijn beroep bij de Raad heeft ingesteld (3 oktober 2017) voor dit opleidingsonderdeel geen aanvechtbare beslissing voorlag. In de mate, zo vervolgt verwerende partij, dat verzoeker de examenquotering ‘F’ (fail) uit de eerste examenzittijd beoogt aan te vechten, is het beroep eveneens onontvankelijk aangezien verzoeker tegen die beslissing geen voorafgaand intern beroep heeft ingesteld.

In zijn wederantwoordnota stelt verzoeker ter zake het volgende:

“Omtrent de claim van de tegenpartij dat ik bij de Raad beroep heb aangetekend over het [ontbrekende] examenresultaat van ‘verpleegkundige technieken’, deze claim is valselijk. Nergens in mijn verzoekschrift is er iets over terug te vinden. Wat in mijn synopsis aan De Raad valt terug te vinden is echter wel een betwisting van de beoordeling van ‘verpleegstage’, waarover de examencommissie inmiddels een besluit over heeft genomen en, voorspelbaar, bijtreedt in de beoordeling van de beoordelaar.

FEIT: Mijn mondelinge afspraak (waar bewijs van is in de vorm van een audio-bestand, welke natuurlijk wordt verworpen) met Prof. Dr. [M.V.] (examencommissievoorzitter en vakverantwoordelijke) en Prof. Dr. [J.P.N.] (ombuds) was echter dat ik een vrijstelling zou krijgen, mits ik goede punten haalde op de medische stages. Hier haalde ik uiteindelijk 16/20 en 20/20 op.

PROBLEEM: De examencommissie geeft mij niet de afgesproken vrijstelling.
CLAIM: Ik verdien hierdoor een vrijstelling op dit vak OF de onderkenning van de instelling dat zowel de examencommissievoorzitter als de ombuds niet te vertrouwen zijn. (Gezien dat ze mij de vrijstelling al meermaals hebben ontzegd, is het al duidelijk dat ze inderdaad beiden geen integriteit bezitten en niet te vertrouwen zijn. Hierdoor is

het ook valselijk te claimen dat ik de ombuds zou hebben moeten vertrouwen om het mondeling examen ethiek bij te wonen.)”

Beoordeling

De Raad neemt akte van de mededeling van verzoeker dat hij geen examenbeslissing voor dit opleidingsonderdeel bestrijdt.

In de mate dat verzoeker zich keert tegen de beoordeling voor ‘verpleegstage’, moet samen met verwerende partij worden vastgesteld dat de examencommissie daaromtrent ondertussen een beslissing heeft genomen, en wel op 6 oktober 2017. Die beslissing is geen beslissing op intern beroep en evenmin een beslissing zoals bedoeld in artikel II.292, §2 van de Codex Hoger Onderwijs, zodat zij niet op ontvankelijke wijze voor de Raad kan worden gebracht.

Ten aanzien van het opleidingsonderdeel ‘Verpleegkundige technieken’ is het beroep onontvankelijk.

V. Ten gronde

1. Ten aanzien van het opleidingsonderdeel Waarden en overtuigingen in de gezondheidszorg

Standpunt van partijen

In de mate dat verzoeker zijn grieven tevens richt tegen het examencijfer voor de tweede zitting (7/20), voert verzoeker aan dat zijn individuele paper inhoudelijk veel sterker is dan deze van zijn medestudenten, en dat de hem voor het mondeling gedeelte toegekende quotering van 10,5/20 veel te laag is. Verzoeker voert nog aan dat zijn eindcijfer slechts de helft bedraagt van de gemiddelde score voor dit opleidingsonderdeel.

Verwerende partij repliceert in haar antwoordnota dat de beslissing van de interne beroepscommissie afdoende werd gemotiveerd en dat verzoeker tegen die motieven ook geen concrete argumenten aanvoert.

In zijn wederantwoordnota gaat verzoeker nog uitvoerig in op de onderliggende beoordeling.

Beoordeling

Samen met de verwerende partij moet worden vastgesteld dat verzoeker in zijn beroep voor de Raad de uitvoerige motivering van de beslissing van de interne beroepscommissie niet bespreekt, laat staan weerlegt. Wat verzoeker ter zake voor het eerst aanvoert in zijn wederantwoordnota, komt in die stand van de procedure te laat om nog op ontvankelijke wijze bij het debat te worden betrokken.

De Raad stipt voor de goede orde aan dat zijn bevoegdheid er niet in bestaat om de beoordeling van de organen van de instelling over te doen; hij kan slechts nagaan of de bestreden beslissing regelmatig tot stand is gekomen en in overeenstemming is met de beginselen van behoorlijk bestuur.

Gegeven de omstandige – en zoals hiervoor aangestipte: niet weerlegde – overwegingen van de vijfde bestreden beslissing, is de Raad van oordeel dat die beoordeling in het licht van de toetsingsbevoegdheid van de Raad kan standhouden.

Het middel is niet gegrond.

2. Ten aanzien van het opleidingsonderdeel Bachelorproef en portfolio

Verzoeker zet in zijn verzoekschrift het volgende uiteen:

“Voor bachelorproef kreeg ik een deelvrijstelling op basis van de bachelorproef die ik reeds succesvol volbracht aan de Universiteit van Antwerpen. Ik diende enkel een protocol te schrijven, wat zeer simpel was, gezien ik reeds een protocol had geschreven voor de masterproef die ik samen met mijn broer maakte met akkoord van Prof. dr. [W.], promotor Prof. dr. [V.], onder leiding van Prof. dr. [B.]. Ik kreeg akkoord van de vakverantwoordelijke dat mijn protocol mocht gaan over de masterproef waaraan ik aan het werken was. Ik paste het werk aan zodat het conform de normen van UHasselt richtlijnen was. Het werk werd, denk ik, niet gelezen. Het werk werd met 0/20 beoordeeld.

Voor portfolio heb ik dagen werk gestoken in een 24 pagina document te schrijven waarin ik mijn visie op de CanMEDS rollen beschrijf, of eerder mijn visie over het

concept dat wordt belichaamd door de verschillende rollen. Hieruit valt af te leiden hoe ik ben als persoon en wat voor dokter ik wens te zijn. Ik meen dat dit het meest eerlijke document is dat de faculteit in jaren in handen heeft gekregen. Doch werd dit beoordeeld met een FAIL. De instructies waren echter simpel: bespreek minsten 3 van de 6 deelrollen, en doe dit op een oprechte manier op minstens één A4. Ik heb gevraagd of ik een document moest maken dat sociaal wenselijk was, maar volledig niet mij als persoon weergeeft. Mij werd gezegd “neen”. Blijkbaar was dit een leugen.”

Verwerende partij repliceert in haar antwoordnota dat ook ten aanzien van dit opleidingsonderdeel, de interne beroepscommissie uitvoerig heeft gemotiveerd waarin het intern beroep ter zake ongegrond werd bevonden. Zij verwijst naar die motivering, en stelt verder:

“De student geeft in zijn verzoekschrift voor uw Raad aan dat hij het niet eens is met deze beoordeling van de interne beroepscommissie. De student vecht in hoofdzaak aan dat zijn studieprotocol – het enige onderdeel dat hij mest afleggen omwille van een deelvrijstelling voor ‘bachelorproef’ – als plagiaat werd bestempeld.

De instelling blijft echter van mening dat het door de student ingediende studieprotocol (bijlage P) plagiaat is. Het werk is immers niet van de student, zoals hij thans op de eerste pagina van het ingediende protocol beweert. Dit protocol vormde een deel van de masterproef die de broer van de student afgelopen jaar verdedigde aan de UAntwerpen om de graad van master in de geneeskunde te behalen (bijlage Q). De student was echter niet ingeschreven voor het opleidingsonderdeel ‘masterproef’ aan de UAntwerpen en werd logischerwijze ook niet toegelaten om dit werk te verdedigen. Of hij daar daadwerkelijk al dan niet aan heeft meegewerkt en in welke mate is niet relevant voor de beoordeling van het voorliggende plagiaat. Plagiaat is, conform het OER, art. 9.1 lid 2 immers ‘een onregelmatigheid die bestaat uit de overname van het werk van anderen, op identieke of licht gewijzigde vorm zonder adequate bronvermelding.’ Het voor evaluatie ingediende studieprotocol verwijst op geen enkele wijze naar de masterproef waarvan het studieprotocol eerder een onderdeel vormde. Bovendien maakt de student geen referentie naar de oorspronkelijke auteurs van het werk zoals vermeld op de masterproef, maar laat uitschijnen dat hij het protocol helemaal zelf schreef. Het spreekt voor zich dat de student hiermee plagiaat heeft gepleegd en het werk dus onmogelijk kon leiden tot het behalen van een credit. Alleen al om deze reden verdient het werk een 0/20.

Verder kwam de student niet opdagen voor de verdediging van het studieprotocol, thans een van de onderdelen van de evaluatie conform de studiegids (bijlage S). Conform [het] OER, art. 1.2 lid 3 kon de student dus zelfs geen eindresultaat voor het opleidingsonderdeel krijgen aangezien hij niet aan alle deelevaluaties had deelgenomen (bijlage K). In zoverre de student zich meent te kunnen beroepen op de formulering van de toegekende deelvrijstelling voor de bachelorproef, is de instelling van mening dat er geen vrijstelling voor de verdediging van het studieprotocol.

Zoals wordt aangegeven in de studiegidsfiche en in de instructies voor de bachelorproef en het studieprotocol, moeten zowel de bachelorproef als het studieprotocol mondeling verdedigd worden (bijlage R en S). Dit werd ook zo aangegeven in de examenrooster van de student (bijlage U) met de vermelding dat voor de 2de examenkans van de bachelorproef in overleg tussen docent en student afgesproken moest worden wanneer

de indiening en de verdediging zou plaatsvinden. Op het ogenblik dat de student zijn studieprotocol indiende, hoewel hij de instructies niet naleefde, heeft de docent zelf momenten voorgesteld die nog mogelijk waren voor de verdediging. Zoals blijkt uit het daarop volgende e-mailverkeer (bijlage T) werd er wel een datum afgesproken voor de verdediging van het studieprotocol. Er werden de student twee momenten voorgesteld voor de verdediging die nog binnen de examenperiode vielen: 25/8 en 28/8, de uiterste beschikbare datum voor de verdediging gezien de deliberatievergadering van de examencommissie op 30.8.2017. De student kreeg zelfs nog de keuze. Echter, de student kwam niet opdagen op 28.08.2017 de bood zich ook later niet meer aan. Hij bleef van mening dat hij zijn studieprotocol niet diende te verdedigen.

Waar de student voorhoudt dat hij dient vrijgesteld te worden van de verplichting tot verdediging aangezien hij een masterproef zou hebben verdedigd aan de UAntwerpen, moet worden opgemerkt dat zelfs als dit waar zou zijn, dit niet relevant is. De verdediging van een bachelorproef, in geval van de student enkel het studieprotocol, heeft immers in hoofddoel tot doel om na te gaan of de student wel degelijk beheerst wat hij neerschreef en of hij dit zelf schreef. Daarnaast toetst het uiteraard ook andere eindcompetenties zoals communicatievaardigheden. De instelling heeft door de afwezigheid van de student niet kunnen vaststellen of de student het studieprotocol en het opstellen ervan beheerste wat gezien de vaststelling van plagiaat een verzwarend element vormt om de score van F-fail als redelijk te zien.

De student bleef ook afwezig op de verplichte 'pitches'. Thans staat zeer duidelijk [in] de studiegids en de instructies voor de bachelorproef en studieprotocollen dat de student hierop aanwezig moet zijn. Het argument als zou dit niet nuttig zijn, ontdoet hem niet van de verplichting om hieraan deel te nemen aangezien studenten hier hun bachelorproef EN bijhorend studieprotocol moeten voorstellen.

De instelling is bijgevolg van mening dat door het niet [verdedigen] van het studieprotocol, het net aanwezig zijn op de verplichte pitches en de vaststelling dat het protocol plagiaat was, de score van F-fail meer [dan] redelijk is.

Daarnaast kon de interne beroepscommissie reeds in een oogopslag vaststellen dat het werk niet voldeed aan de gestelde (vorm)vereisten (bijlage R). Ter voorbeeld daarvan werd in de bestreden beslissing verwezen naar de typografie (p. 9 bijlage R) en de lengte (ongeveer 20 p. – p. 8 bijlage R) van het werk. Uw Raad kan wel via het bijgebrachte e-mailverkeer tussen [student] en docent vaststellen dat de student reeds op 20.02.2017 werd gewezen op het feit dat zijn protocol niet beantwoordde aan de vereisten van het opleidingsonderdeel (bijlage V). De commissie heeft geen diepgaander onderzoek gedaan naar andere gebreken en of de inhoud van het protocol wel of niet overeenstemde met de evaluatiecriteria daar zij al had vastgesteld dat er plagiaat speelde, de student afwezig bleef op de verplichte verdediging en op de verplicht in te richten 'pitches' wat meer dan voldoende verantwoordt waarom de score 0/20 werd gegeven.

Zoals aangegeven in de studiegids dient de student zowel voor het onderdeel 'bachelorproef' als voor het onderdeel 'portfolio' te slagen om te kunnen slagen voor het opleidingsonderdeel (bijlage S). Hoewel de student ook faalde voor het onderdeel 'portfolio', heeft de interne beroepscommissie hier geen uitspraken over gedaan omdat de bevindingen voor het onderdeel 'bachelorproef' op zich al leidden tot een examencijfer van 0/20. Conform de regel in de studiegids, kon de student dus - zelfs al ware hij geslaagd voor het portfolio – niet meer slagen voor het opleidingsonderdeel. De beoordeling van het portfolio was dus niet meer relevant voor de beslissing van de interne beroepscommissie.

Bijgevolg is de instelling van mening dat het beroep tegen de examenbeslissing voor het opleidingsonderdeel ‘bachelorproef: jaarwerkstuk en portfolio’ ongegrond dient verklaard te worden omdat de examenbeslissing voor het opleidingsonderdeel F-fail regelmatig tot stand kwam en redelijk is en de beslissing van de interne beroepscommissie regelmatig en redelijk is.”

Verzoeker dupliceert in zijn wederantwoordnota nog het volgende:

“Omtrent het besluit van de IBC over betwisting over de beoordeling van Bachelorproef (1769), valt er op te merken dat mijn claim absoluut niet gaat over het ontkennen dat het werk plagiaat is. Het werk is echter inderdaad absoluut geen plagiaat. Ik heb dit werk zelf gemaakt en samen met mijn broer Lennert ingediend, aan de UA in 2014. Ik heb wel degelijk terecht en afgesproken deelgenomen aan de evaluaties. De eindevaluatie in 2017 waar de IBC zo onzinnig uitspraken over durft te doen, en hiermee haar incompetentie volledig prijsgeeft, ging absoluut in geen enkele mate over het onderdeel studieprotocol.

FEIT: Feitelijk is dat de beoordelaar z’n 0/20 nooit heeft onderbouwd met bewijs. Hij heeft slechts de instructies van de bachelorproef afgedrukt en meegegeven. Feitelijk is dat ik mij volledig heb gehouden aan deze instructies.

Feitelijk is dat de IBC als tegenbewijs slechts aanhaalde ‘lengte en typografievereisten’, iets waarop normale studenten maximum een half puntje mee zouden verliezen.

Feitelijk is dat de IBC beweert dat het nodig zou zijn geweest om mijn werk te verdedigen, en ze spreekt zelfs over “pitches” die deel zijn van de evaluatie van de eerste examenkans. Echter wordt er in het deel “studieprotocol”, welke het enige deel is waarop ik niet van was vrijgesteld, nooit iets gezegd over mondelinge verdediging. DE IBC geeft geen bewijs voor de claim dat dit “duidelijk in de instructies van het studieprotocol staat geschreven”. Het was steeds evident dat omdat ik in mijn bachelorproef aan de UA alles had doorlopen, van literatuurstudie tot mondelinge verdedigingen, enkel het studieprotocol niet had moeten maken. Het was daarom dat ik was vrijgesteld van alles afgezien van studieprotocol, waaronder in de studiegids/studieleidraad niets wordt gezegd over mondelinge verdedigingen. Het is dan ook absoluut niet aan de professor om de criteria van de vrijstellingen subjectief aan te passen. Ik claim dat ik absoluut niets mondeling moest verdedigen, conform de vrijstelling en de studiegids/studieleidraad, en zodoende deze claim moet worden geschrapt.

Het feit is dat de tegenpartij in geen enkele manier z’n claim kan staven met bewijzen! Het bewijsmateriaal dat ze geven bevat telkens mijn naam onder de werken waarvan ze claimen dat ik niets mee te maken zou hebben. Ze beweren valselyk dat ik niet deelnam aan eindevaluaties waarvan ik bewijs van deelname heb doorgestuurd! (audiofragment in intern beroep) Het is een wanhopige poging om de lezer te overtuigen van iets, waarvan alle bewijs het tegendeel aantoon. Feitelijk is tevens dat ik een akkoord had met Prof. [N.H.] (UHasselt) dat ik het protocol dat ik reeds maakte voor de UA mocht herwerken. Toen ik dit rechtstreeks had doorgestuurd beweerde hij namelijk dat het werk dat was ingediend aan de UA niet voldoende was om te slagen, en dat ik dit moest herwerken. Dus het zou wel heel verachtelyk zijn dat deze prof eerst dit beweert, al

wetende dat hij mij een 0/20 zal geven als ik het uiteindelijk indien, gebaseerd op de valselijke claim van ‘plagiaat’.

CLAIM: Ik verdien een normaal punt te verkrijgen op mijn studieprotocol. Dit werd niet onderkend door de IBC, welke letterlijk alle bewijs heeft genegeerd, of half heeft meegenomen (hoe kunnen ze in godsnaam beweren dat mijn masterproef door mijn broer is geschreven, wanneer ikzelf met de promotors en begeleiders heb samengezeten en geschreven, alsook verdedigd heb?), om zodoende maar niet te moeten toegeven dat hun instelling valselijke studievoortgangbeslissingen heeft genomen. Het besluit van de IBC dient bijgevolg als incorrect te worden bevonden door De Raad.”

Beoordeling

De Raad brengt in herinnering dat een verzoekende partij haar middelen uiteen dient te zetten in het verzoekschrift, en dat bijgevolg in de wederantwoordnota geen ruimere draagwijdte aan het beroep kan worden gegeven.

In zijn verzoekschrift herneemt verzoeker in essentie datgene wat hij reeds voor de interne beroepscommissie had opgeworpen, zonder evenwel de gemotiveerde beoordeling in de vijfde bestreden beslissing concreet te bekritisieren of te weerleggen. De Raad kan, binnen zijn beperkte beoordelingsbevoegdheid, de motieven van die beslissing ook niet onredelijk of kennelijk onjuist bevinden.

Het middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 3 november 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
---------------	------------------------

Henri Verhaaren	bijzitter
-----------------	-----------

Marleen Verreth	bijzitter
-----------------	-----------

bijgestaan door

Freya Gheysen	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.934 van 27 oktober 2017 in de zaak 2017/483

In zake: Isabelle VANDER STOCKT
woonplaats kiezend te 1190 Vorst
Everaerdlaan 19/glv

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Alain François en Heleen De Bock
kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 99
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 4 oktober 2017, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 22 (bedoeld wordt: 15) september 2017 waarbij de verdere inschrijving van verzoekster in de opleiding wordt geweigerd, en van de bepaling van de voorzitter van de interne beroepsinstantie van 29 september 2017 waarbij het intern beroep van verzoekster onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 27 oktober 2017.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2012-2013 ingeschreven in de opleiding Bachelor of Arts in de kunstwetenschappen en de archeologie en sinds het academiejaar 2015-2016 ook in de aansluitende masteropleiding.

Tot en met het academiejaar 2014-2015 behaalt verzoekster een goed studierendement. In het academiejaar 2015-2016 behaalt verzoekster voor slechts 6 van de 22 opgenomen studiepunten een credit, hetzij een studierendement van 27%. De examencommissie legt aan verzoekster een bindende voorwaarde op, erin bestaande dat voor 75% van de opgenomen studiepunten een credit moet worden behaald.

In het academiejaar 2016-2017 behaalt verzoekster een credit voor de drie opgenomen opleidingsonderdelen van de masteropleiding (samen 18 studiepunten), doch slechts voor 4 van de 16 opgenomen studiepunten in de bacheloropleiding. Verzoekster dient met name haar paper (12 studiepunten) niet in. Door aldus voor slechts 22 van de 34 opgenomen studiepunten een credit te behalen, wordt haar de verdere inschrijving in de opleiding geweigerd.

Deze op het puntenblad vermelde mededeling, met proclamatedatum 15 september 2017, vormt de eerste bestreden beslissing.

Tegen deze beslissing stelt verzoekster een intern beroep in. Hierin verwijst verzoekster naar de beperkte financiële middelen van het gezin, haar beslissing om in Brussel te komen wonen en studie en werken te combineren, en de goede studieresultaten die zij in het verleden behaalde. Zij voert aan dat zij er omwille van de combinatie met een dertiguren-werkweek niet in is geslaagd om het onderzoek voor en schrijven van de bachelorproef tijdig af te werken. Op persoonlijk vlak stipt verzoekster aan dat haar moeder het slachtoffer is geweest van een zwaar ongeval en dat verzoekster de rol van mantelzorger op zich heeft genomen, en dat zij tijdens het tweede semester ook haar broer heeft verloren. Verzoekster besluit dat zij binnen het curriculum geen lessen meer moet bijwonen, geen examens meer moet afleggen en geen papers meer moet schrijven, zodat zij de nodige tijd heeft om de bachelorproef tot een goed einde te brengen.

Op 29 september 2017 verklaart de voorzitter van de interne beroepsinstantie het intern beroep onontvankelijk omdat het, in strijd met artikel 153, §1, van het onderwijs- en examenreglement, niet is ondertekend.

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verzoekster geeft te kennen dat het gebrek aan ondertekening van het intern beroep berust op een vergetelheid, mede in de hand gewerkt door het gegeven dat zij op het ogenblik dat zij de weigeringsbeslissing vernam, in het buitenland verbleef.

In haar antwoordnota verwijst verwerende partij naar het vormvoorschrift inzake de ondertekening zoals opgenomen in artikel 153, §1, van het onderwijs- en examenreglement en naar de rechtspraak van de Raad

Beoordeling

De decreetgever heeft de hogeronderwijsinstellingen een ruime mate van vrijheid gelaten bij de organisatie van de interne beroepsprocedure.

De ontvankelijkheid van een intern beroep afhankelijk stellen van de ondertekening ervan door de verzoekende partij, valt binnen die beleidsvrijheid en is, in het bijzonder gelet op het belang van de identificatie van de beroepindiener, niet onredelijk.

Verzoekende partij erkent dat zij door vergetelheid het verzoekschrift op intern beroep niet heeft ondertekend. De voorzitter van de interne beroepsinstantie diende in dat geval toepassing te maken van het voorschrift van artikel 153, §1 van het onderwijs- en examenreglement en het intern beroep onontvankelijk te verklaren.

Bij gebreke aan regelmatige uitputting van het intern beroep, kan verzoekster zich niet tot de Raad wenden om de grond van de zaak alsnog te laten beoordelen.

De verwerping van het beroep dringt zich derhalve op.

Aangezien de Raad zich dientengevolge rechtens niet kan uitspreken over het voorliggende geschil, wordt het onderstaande enkel ter overweging meegegeven.

Blijkens de resultatenlijsten van de voorbije academiejaren (stuk 1 administratief dossier) heeft verzoekster sinds het academiejaar 2012-2013 slechts eenmaal een tekort behaald, met name voor het opleidingsonderdeel Esthetica in de eerste examenzitting van 2012-2013. Voor alle andere opgenomen opleidingsonderdelen behaalde zij, op één uitzondering na, bij de eerste examenkans een credit, niet zelden met grote (veertien keer) of zelfs grootste (vier keer) onderscheiding. Voor de opleidingsonderdelen waarvoor geen credit werd behaald, blijkt dit telkens toe te schrijven te zijn aan afwezigheid tijdens beide examenzittingen.

In het licht van de op het eerste gezicht nog beperkt te verwerven credits en de voormelde studiehistoriek, een en ander tegen het licht van de door verzoekster aangehaalde persoonlijke omstandigheden, zou het *prima facie* van voortreffelijkheid getuigen indien verwerende partij de situatie van verzoekster aan een nieuwe overweging zou willen onderwerpen.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 27 oktober 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bijzitter
Marleen Verreth	bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.933 van 27 oktober 2017 in de zaak 2017/497

In zake: Hannah IACOVOU
woonplaats kiezend te 3500 Hasselt
Steenberg 14

tegen:

UNIVERSITEIT HASSELT
woonplaats kiezend te 3500 Hasselt
Martelarenlaan 42

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 6 oktober 2017, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 1 september 2017 waarbij de verdere inschrijving van verzoekster in de opleiding Revalidatiewetenschappen en kinesitherapie voor twee academiejaren wordt geweigerd, en van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Universiteit Hasselt van 29 september 2017 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 27 oktober 2017.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en Lien Mampaey, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2014-2015 ingeschreven aan de Universiteit Hasselt. In de academiejaren 2014-2015 en 2015-2016 is zij ingeschreven aan de opleiding Biomedische wetenschappen, waarbij zij een studierendement behaalt van respectievelijk 23% (credits voor 14 van de 60 opgenomen studiepunten) en 40% (credits voor 19 van de 47 opgenomen studiepunten). De verder inschrijving in die studierichting wordt verzoekster geweigerd.

In het academiejaar 2016-2017 schrijft verzoekster zich in voor de opleiding Revalidatiewetenschappen en kinesitherapie. Er wordt aan verzoekster een bindende voorwaarde inzake studievoortgangsbewaking opgelegd, ertoe strekkende dat verdere inschrijving in het academiejaar 2017-2018 zou worden geweigerd indien zij niet een studierendement van ten minste 60% zou behalen. Tegen deze beslissing tekent verzoekster geen beroep aan. Zij behaalt credits voor 22 van de 52 opgenomen studiepunten, hetzij een studierendement van 42%.

Op 2 september 2017 wordt aan verzoekster meegedeeld dat de examencommissie haar verdere inschrijving in de opleiding bachelor Revalidatiewetenschappen en kinesitherapie weigert, en dit voor de twee volgende academiejaren.

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Op 7 september 2017 tekent verzoekster tegen die beslissing het volgende intern beroep aan:

“Ik meen dat er sprake is van uitzonderlijke omstandigheden, waardoor het voor mij niet meer mogelijk was om alsnog de bindende voorwaarden na te komen.

Wegens ziekte tijdens de zomervakantie werd ik belemmerd om mij ten volle voor te bereiden en in te spannen voor de herexamens.

Op 12/07 werd ik nl. opgenomen op de spoedafdeling van het Virga Jesseziekenhuis. Ik ben in totaal 2,5 weken onbekwaam geweest om te studeren. Dit heeft grote invloed gehad op mijn behaalde eindresultaten.

In bijlage vindt u het verslag van specialist dr. [T.C.], die mij behandeld heeft.

Gelieve ook in aanmerking te nemen dat het de eerste maal is dat ik deze richting volg en dat andere eerstejaarsstudenten slechts 30% dienen te behalen. Bovendien ben ik een faciliteitstudent en miste ik de extra tijd bij het praktijkgedeelte. Ook gold er een ander examensysteem bij ReKi (Docimo) t.o.v. Biomedische Wetenschappen (giscorrectie), wat ik verwarrend vond en enige aanpassing vergde.

Ik hoop dat u begrip heeft voor deze situatie en ook uw beslissing wilt herzien. Het menselijk lichaam boeit mij enorm. Helaas slaagde ik niet voor de toelatingsproef arts. Daarom zou ik heel graag mijn bachelor willen behalen in de richting Revalidatiewetenschappen en Kinesitherapie te Hasselt. Dit zou heel veel voor mij betekenen!”

De interne beroepscommissie behandelt dit beroep in zitting van 19 september 2017 en verklaart het, na verzoekster te hebben gehoord, op grond van de volgende overwegingen ongegrond:

“[...]

Deze bindende voorwaarden werden opgelegd bij aanvang van het academiejaar 2016-2017 via het studentendossier (publicatie op 28.10.2016) en betroffen:

‘De student dient minimaal 60% studierendement te behalen voor alle opgenomen opleidingsonderdelen.’

Deze bindende voorwaarden werden opgelegd omdat de student in het academiejaar 2015-2016 geen 60% studierendement behaalde in de opleiding bachelor in de biomedische wetenschappen.

De student diende nooit beroep in tegen de opgelegde bindende voorwaarden.

De student geeft in haar verzoekschrift aan dat zij van mening is dat er zich het afgelopen academiejaar bijzondere omstandigheden hebben voorgedaan die een herinschrijving in de opleiding rechtvaardigen. Tijdens de zomervakantie zou zij ziek zijn geweest waardoor zij niet ten volle voor de tweede zitting heeft kunnen studeren. Op 12/07/17 werd zij opgenomen op de spoedafdeling. De student zou 2,5 weken onbekwaam zijn geweest om te studeren.

De student geeft daarnaast aan dat zij een faciliteitsstudent is en de opleiding voor de eerste keer volgt. De student vindt het dan ook oneerlijk dat andere eerstejaarsstudenten slechts 30% studierendement moeten behalen, waar van haar wordt verwacht dat ze 60% studierendement haalt.

De commissie dient na te gaan of de genomen studievoortgangsbeslissing regelmatig tot stand is gekomen en redelijk is.

De studente beroept zich op overmacht ter rechtvaardiging van het niet behalen van de bindende voorwaarden. Zij voert aan ziek te zijn geweest van 10-7-17 tot 24-7-17. Uit het bijgebrachte geneeskundige attest blijkt inderdaad dat de student in deze periode niet kon studeren.

De commissie is van mening dat de door de student aangehaalde ziekteperiode het haar moeilijker heeft gemaakt om te voldoen aan de bindende voorwaarden, maar niet onmogelijk zodat overmacht niet kan worden aanvaard als rechtvaardiging voor een herinschrijving in de opleiding.

De commissie stelt vast dat van een student die een derde inschrijving neemt in het academisch onderwijs, mag worden verwacht dat deze een niet eens zo strenge bindende voorwaarde (het behalen van 60% studierendement) vervult na een academiejaar.

Uit de behaalde examenresultaten blijkt dat zij na twee examenkansen, nog 4 tekorten heeft ter waarde van 30 studiepunten. Drie van deze tekorten zijn bovendien niet tolereerbaar. De student behaalt ook slechts 42% studierendement in het academiejaar 2016-2017. Derhalve is de geboekte studievoortgang niet van die aard dat deze een herinschrijving in de opleiding kan rechtvaardigen.

Waar de student voorhoudt dat zij strenger behandeld wordt dan andere eerstejaarsstudenten in de opleiding, moet de commissie vaststellen dat de student reeds 2 maal was ingeschreven in het academisch hoger onderwijs. Deze door de student aangehaalde grief kan niet worden gevolgd daar er van haar en mag worden verwacht dat zij na deze twee inschrijvingen vertrouwd is met het academisch niveau van een universitaire opleiding. Ook in deze inschrijvingen was haar studierendement onvoldoende. Er zijn dan ook geen redenen voor handen om de bestreden beslissing te vernietigen.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

De verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet spontaan evenmin redenen om daaraan te twijfelen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Ten gronde

Enig middel

Verzoekster beroept zich in een enig middel op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert aan dat de bestreden beslissingen niet op juiste wijze rekening hebben gehouden met de tweeënhalve week gedurende dewelke zij niet in de mogelijkheid

was om te studeren; verzoekster is overtuigd dat ware zij niet ziek geweest, zij aan de bindende voorwaarden zou hebben voldaan. Zij voegt daaraan toe er eveneens van overtuigd te zijn de studierichting aan te kunnen, maar te beseffen dat zij meer studie-inspanningen moet leveren tijdens het academiejaar, waarvoor zij thans nog een laatste kan vraagt. Overigens, zo stelt verzoekster nog, is ook geen rekening gehouden met haar voorstel om een toelating tot herinschrijving te verlenen onder de voorwaarde van een onmiddellijke uitschrijving indien zij voor het eerste examen niet zou slagen.

Verzoekster stipt nog aan dat de studierichting haar boeit, en dat zij bij handhaving van de bestreden beslissingen naar een andere universiteit zou moeten gaan om deze studies verder te zetten; dit is evenwel voor verzoekster geen alternatief meer omwille van de late beslissing van de interne beroepscommissie. Zij verkiest in Hasselt te blijven, waar zij ook woont.

Vergeleken met de voorgaande academiejaren, is verzoekster van oordeel dat er wel degelijk studievoortgang is, en dat Biomedische wetenschappen een te zware opleiding was. Verzoekster deelt nog mee dat zij destijds onvoldoende bekend was met het universitaire organisatiesysteem waardoor zij heeft nagelaten om voor bepaalde opleidingsonderdelen uit te schrijven. Zij is het niet eens met de overweging in de tweede bestreden beslissing dat zij door haar eerdere inschrijvingen voldoende vertrouwd moest zijn met de academische werking: ter zake verwijst verzoekster naar het feit dat zij faciliteitsstudent is.

In haar antwoordnota brengt verwerende partij in herinnering dat verzoekster welbekend was met de haar oplegde bindende voorwaarde, en dat zij op geregelde tijdstippen langsging bij de studietrajectbegeleider om haar traject te bespreken. Aangezien verzoekster in de loop van het academiejaar geen enkele uitzonderlijke omstandigheid heeft gemeld, kon de examencommissie dan ook terecht tot de eerste bestreden beslissing komen.

Wat de doorlooptijd van de interne beroepsprocedure betreft, licht verwerende partij toe dat verzoeksters beroep zo spoedig als mogelijk werd behandeld, en dat aan verzoekster reeds op 13 september 2017 werd meegedeeld dat de beslissing niet binnen de decretale termijn, maar wel uiterlijk 3 oktober 2017 zou worden genomen. Daarop heeft verzoekster niet gereageerd.

Wat de ziekte betreft, wijst verwerende partij erop dat aan verzoekster op 7 juli 2017 door de studieloopbaanbegeleider uitdrukkelijk is meegedeeld dat zij overmacht kon aanmelden

“Naar aanleiding van de aan jou opgelegde bindende voorwaarden en je studieresultaten na eerste zittijd, heb ik je studievoortgang bekeken. Ik merk op dat je tot nu toe nog niet aan deze voorwaarden voldaan hebt. Wees je er bewust van dat de examencommissie na de 2de zittijd zal bekijken of aan je bindende voorwaarden voldaan is (zie studentendossier – besluiten examencommissie).

Mogelijks is je lage studierendement te verklaren door een overmachtssituatie. Het is dan essentieel om de overmacht nog vóór de deliberatie van de tweede examenkans aan de examencommissie te melden. Je kan dit doen via een verzoekschrift (inclusief bewijsstukken). De documenten dien je te bezorgen aan mij.”

en dat verzoekster heeft nagelaten daaromtrent een aanmelding te doen. Bijgevolg kan volgens verwerende partij alvast aan de eerste bestreden beslissing niet worden verweten dat er geen bijzondere omstandigheden in rekening werden gebracht. Wat het voorgelegde medisch attest aangaat, stipt verwerende partij aan dat daaruit blijkt dat verzoekster volgens dat attest in de onmogelijkheid was om “normaal” school te volgen/te studeren, maar niet helemaal van studeren lijkt te zijn uitgesloten. Alleszins heeft de beroepscommissie deze feiten wel degelijk in overweging genomen. Aangezien evenwel de geattesteerde ziekteperiode ruim voor de start van de tweede zittijd viel en verzoekster haar eerste herexamen aflegde op 16 augustus 2017 (ruim drie weken na het einde van de ziekteperiode), kon de beroepscommissie ertoe besluiten dat het behalen van de opgelegde bindende voorwaarde daarvoor niet onmogelijk was.

Verder doet verwerende partij nog het volgende gelden:

“De student heeft er zelf voor gekozen om, ondanks een zware tweede zittijd met 6 herexamens ter waarde van 38 studiepunten, haar aandacht te spreiden over alle opleidingsonderdelen. Ze nam deel aan alle herexamens met beperkt succes. De student behaalde voor twee opleidingsonderdelen in de tweede zittijd een credit, zij het voor twee kleinere opleidingsonderdelen (‘systeemfysiologie’ en ‘basiscommunicatie’). Bijgevolg kon de commissie niet concluderen dat er overmacht speelde die het de student absoluut onmogelijk had gemaakt buiten haar wil om om de opgelegde bindende voorwaarden te vervullen.

2. Studierendement van de student. Daarnaast moest de commissie vaststellen dat de student intussen 3 jaar is ingeschreven in het academisch hoger onderwijs aan de UHasselt met zeer weinig studiesucces. De student koos tweemaal voor een zware, wetenschappelijke opleiding, meer bepaald de opleidingen 'biomedische wetenschappen' en 'revalidatiewetenschappen en kinesithérapie'. De student behaalde in deze inschrijvingen:

2014-2015: biomedische wetenschappen: 60 opgenomen, 14 behaald - studierendement: 23%

2015-2016: biomedische wetenschappen: 47 opgenomen, 19 behaald - studierendement: 40%

2016-2017: revalidatiewetenschappen en kinesitherapie: 52 opgenomen, 22 behaald – studierendement: 42%.

De student meent hieruit een studievoortgang te mogen afleiden. Hoewel deze stelling mathematisch misschien correct is (de student gaat inderdaad van 40% naar 42%), moet worden vastgesteld dat de student in geen enkele van de drie inschrijvingen aan de UHasselt een studierendement behaalde dat een herinschrijving in een opleiding kan rechtvaardigen.

De interne beroepscommissie keek zeer specifiek naar het studierendement in het academiejaar 2016-2017. Zij stelde vast dat ‘Uit de behaalde examenresultaten blijkt dat zij na twee examenkansen, nog 4 tekorten heeft ter waarde van 30 studiepunten. Drie van deze tekorten zijn bovendien niet tolereerbaar. De student behaalt ook slechts 42% studierendement in het academiejaar 2016-2017. Derhalve is de geboekte studievoortgang niet van die aard dat deze een herinschrijving in de opleiding kan rechtvaardigen.’

Op basis van de behaalde resultaten in eerste en tweede zitting kon de beroepscommissie niet anders dan concluderen dat de student, hoe graag zij de opleiding ook volgt, niet op haar plaats zit in de academische studierichting ‘revalidatiewetenschappen en kinesitherapie’. De opleidingsonderdelen waarvoor de student een credit weet te behalen, zijn de algemeen vormende vakken als ‘psychologie’ en ‘didactiek’/‘wetenschappelijke vorming’. De resultaten voor de zware wetenschappelijke kinesitherapie-vakken, waarvoor de student geen credit behaalt, tonen aan dat het niveau van deze opleiding – minstens op dit ogenblik – te zwaar is voor de student.

Bijgevolg heeft de interne beroepscommissie correct geconcludeerd dat het studierendement van de student te laag was om een herinschrijving in de opleiding te rechtvaardigen.

3. De studiehouding en de nieuwe opleiding. Het argument van de student als zou zij nu pas inzien dat zij doorheen het academiejaar vroeger en meer moet studeren, kan geen herinschrijving in de opleiding rechtvaardigen. Het was de derde inschrijving van de student aan de UHasselt in een wetenschappelijke opleiding. Haar leerkrediet is intussen aan het slinken. Zij kende het onderwijssysteem van de UHasselt met korte, intensieve onderwijsperiodes van en 6-tal weken, gevolgd door een examen. De student wist ook dat haar bindende voorwaarden waren opgelegd. Uiterlijk bij aanvang van dit academiejaar had zij dus moeten beseffen dat dit haar laatste kans was en dat zij zich diende te bewijzen tijdens de examens. Mocht de student inderdaad bewust niet ten volle zijn gegaan voor haar eerste examenkansen tijdens het afgelopen academiejaar, dan is dat een jammerlijke keuze geweest die de student zelf en bewust gemaakt heeft. Bijgevolg zal de student ook zelf de gevolgen van deze beslissing moeten dragen.

Tot slot haalt de student aan dat de examens voor de opleiding biomedische wetenschappen heel anders verliepen dan de examens in de opleiding revalidatiewetenschappen en kinesitherapie. Zij wees hiervoor in haar verzoekschrift voor de interne beroepscommissie op de DOCIMO-examens van de opleiding (een vorm van multiple-choice examen waarbij de traditionele giscorrectie vervangen wordt door een ‘inschattingscorrectie’. Een student verdient punten aan de hand het correcte antwoord op de vraag en de hoogte van zekerheidsgraad waarmee hij kan antwoorden) en het feit dat zij als faciliteitsstudent moeite had met de omschakeling.

De instelling wenst er op te wijzen dat zij er alles aan doet om de studenten voor te bereiden op DOCIMO-examens met infosessies en oefensessies/-examens zodat studenten alvorens ze hun eerste DOCIMO-examen afleggen, getraind zijn en geen nadelige effecten ondervinden. Er is een introductie over DOCIMO voorzien in de eerste onderwijsperiode en alle studenten kunnen via blackboard aan een powerpoint presentatie die DOCIMO toelicht. De studenten krijgen vervolgens 2 oefentoetsen in DOCIMO aangeboden en kunnen deze zo vaak maken als ze zelf willen. De eerste oefentoets werd aangeboden in onderwijsweek 4, de tweede in onderwijsweek 5. Op het einde van onderwijsweek 6 volgt dan het examen. Bovendien moet er op gewezen worden dat voor de meerderheid van de opleidingsonderdelen waarin een DOCIMO-examen wordt afgenomen, deze evaluatievorm gecombineerd wordt met andere, traditionelere evaluatievormen zoals praktijkexamens, schriftelijke of mondelinge examens.

Als faciliteitsstudent had de student recht op een aanpassing van de praktische modaliteiten bij examens in de mate van het mogelijke (zoals examenzitplaats) alsook op een relatieve meertijd bij de examens – met uitzondering van de praktijkexamens waarbij niet gelezen of geschreven dient te worden. Een kinesist moet nu eenmaal binnen een bepaalde tijdspanne een diagnose kunnen stellen of een bepaalde handeling uitvoeren.

Er ligt geen bewijs voor als zou de student deze faciliteiten niet hebben mogen gebruiken in de praktijk. Zij heeft ook nooit aangegeven bij de studieloopbaanbegeleider als zou zij moeite hebben met de evaluatievorm DOCIMO of het niet verkrijgen van extra tijd bij de praktijkexamens. Derhalve moet worden aangenomen dat de student eerlijke examenkansen met redelijke aanpassingen heeft gekregen in het academiejaar 2016-2017 waarbij ze niet benadeeld was tegenover andere studenten, noch dat zij nefaste gevolgen zou hebben ondervonden door de andere evaluatievormen die gebruikt worden in de opleiding revalidatiewetenschappen en kinesitherapie.

C. De redelijkheid van de beslissing

Gezien het hierboven vermelde zwakke studierendement, het slinkende leerkrediet alsook de tekorten voor de specifieke kinesitherapie- en revalidatiewetenschappenopleidingsonderdelen ziet de instelling geen enkel element dat op de onredelijkheid van de beslissing van de examencommissie/interne beroepscommissie kan wijzen.

Het feit als zou de beslissing van de interne beroepscommissie laat zijn genomen, maakt deze beslissing nog niet onredelijk. De student wist al sinds 1 september 2017 dat haar herinschrijving in de opleiding geweigerd werd. Zij heeft zelf geen stappen ondernomen om andere studietoepassingen te bekijken, mocht de beslissing van de interne beroepscommissie negatief uitdraaien. Thans werd de student verschillende malen uitgenodigd door de studieloopbaanbegeleider om haar opties te bekijken – voor en na de beslissing van de interne beroepscommissie. De student is hier niet op ingegaan. Derhalve kan zij niet aanhalen dat de late beslissing van de interne beroepscommissie de enige factor is die het haar nu bemoeilijkt om zich te heroriënteren.”

Verzoekster stelt in haar wederantwoordnota dat zij het opleggen van een bindende voorwaarde voor het academiejaar 2016-2017 onterecht vond, aangezien zij een andere

studierichting zou volgen. Zij voert aan in de overtuiging te zijn geweest dat die beslissing niet voor beroep vatbaar was.

Inzake haar gezondheidstoestand zet verzoekster uiteen dat zij aan klierkoorts leed en niet in staat was te studeren. Verder stipt zij nog aan dat zij pas bij de bekendmaking van de examenresultaten wist welke impact die ziekte had gehad.

Ten slotte gaat verzoekster nog in op de doorlooptijd van de interne beroepsprocedure.

Beoordeling

Wat betreft de tijdelijke ongeschiktheid wegens ziekte, is de Raad van oordeel dat de beroepscommissie met het argument rekening heeft gehouden en ter zake niet tot een onredelijke beslissing is gekomen. Uit de eerder beperkte duur van de ziekte – nog daargelaten of het studeren gedurende deze tweeënhalve week deels dan wel geheel onmogelijk was – en de periode die vervolgens nog restte alvorens het eerste herexamen moest worden afgelegd, zoals nader toegelicht in de antwoordnota, vermocht de beroepscommissie binnen de grenzen van de redelijkheid te oordelen dat dit gegeven verzoekster niet heeft verhinderd om de bindende voorwaarde na te komen.

Het voorstel waarvan verzoekster gewag maakt – een inschrijving onder de ontbindende voorwaarde van het behalen van een credit voor het eerste examen – kan de Raad niet terugvinden in verzoeksters intern beroep, noch in de tweede bestreden beslissing (ten bewijze van een ter zitting aangevoerd middel). Het betreft derhalve een nieuw middel, dat in de huidige stand van de procedure niet op ontvankelijke wijze voor het eerst in het debat kan worden gebracht.

Wat de wens van verzoekster betreft om de studierichting Revalidatiewetenschappen en kinesitherapie te blijven volgen en de impact van de doorlooptijd van de interne beroepsprocedure daarop, wijst de Raad erop dat de decreetgever aan de instelling heeft toegestaan om, wanneer het intern beroep niet binnen de decretaal voorziene termijn kan worden afgehandeld, aan de student mee te delen op welke latere datum uitspraak zal worden gedaan. Verzoekster betwist niet dat deze procedure is gevolgd. De Raad ziet niet in hoe de tweede bestreden beslissing, zelfs rekening houdend met de langere doorlooptijd, verzoekster

zou hebben verhinderd om desgewenst elders een inschrijving te nemen. Bovenal evenwel, heeft dit alles geen incidentie op de vraag of de bestreden studievoortgangsbeslissing inhoudelijk kan overtuigen. Ter zake maakt de verlengde doorlooptijd van het intern beroep de tweede bestreden beslissing naar haar inhoud niet onredelijk of onregelmatig.

De argumentatie van verzoekster omtrent de gerealiseerde studievoortgang overtuigt evenmin. Het opzet van een maatregel inzake studievoortgangsbewaking is in beginsel immers absoluut en niet relatief, en is er in beginsel derhalve niet in gelegen dat de student ertoe wordt aangezet een beter studiereglement te halen dan een vorig jaar, maar wel een minimaal studiereglement te halen binnen het volgende academiejaar. Het niet bereiken van het vooropgestelde studiereglement kan dan in principe volstaan om de verdere inschrijving te weigeren. Dat de student niettemin (aanzienlijk) beter scoorde dan in voorgaande academiejaren, is daarbij niet relevant. De Raad ziet geen redenen om van dat principe af te wijken.

Ten slotte vermocht de beroepscommissie er in redelijkheid wel degelijk vanuit gaan dat een student die reeds voor de derde maal een inschrijving neemt aan een (zelfde) universitaire instelling, geacht mag worden de regels en procedures te kennen. De zeer beperkte informatie die verzoekster omtrent de haar toegekende faciliteiten meedeelt, brengen de Raad niet tot een ander oordeel.

Het enig middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 27 oktober 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bijzitter
Marleen Verreth	bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen

secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.936 van 27 oktober 2017 in de zaak 2017/499

In zake: Jdeda EZ-OUMI
woonplaats kiezend te 9000 Gent
Belvédèreweg 125

tegen:

ARTEVELDE HOGESCHOOL
woonplaats kiezend te 9000 Gent
Hoogpoort 15

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 7 oktober 2017, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Artevelde Hogeschool van 19 september 2017 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 27 oktober 2017.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Luc Faes, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven voor het opleidingsonderdeel ‘e-officemanagement 1’, dat zij volgt via afstandsonderwijs. Zij bekommt een examencijfer van 9/20.

Tegen deze examenbeslissing stelt verzoekster op 10 september 2017 het volgende intern beroep in:

“Ik volgde vorig jaar het vak Word & PPT in de richting office management op afstandsonderwijs.

Ik heb voor dit vak tweede zit moeten doen en dit zelfs onterecht maar toch heb ik mij hierbij neergelegd en ik heb mij gefocust op mijn tweede zit om alles op alles te geven en te slagen.

Op vrijdag 18 augustus 2017 om 18.00 u moest ik mijn examen Word & PPT afleggen.

Mijn docente ([L.C.]) was zowel op de eerste zitting eveneens de tweede zitting niet aanwezig.

De communicatie tijdens mijn examen gebeurde door de docente [A.G.].

Mevr. [G.] wees mij een computer aan waarop ik mijn examen moest afleggen.

Toen ik begon aan het examen Word heb ik bepaalde fouten ontdekt. Ten eerste waren er twee logo's niet opgeslagen in de examenmap. Na een tijdje zoeken heb besloten om de docente aan te spreken hieromtrent.

Zij heeft dan twee logo's gedownload uit het internet. Voorts deed ik gewoon verder met mijn examen tot ik plotseling aan het stuk mailing (Verzendlijst, adreslijst die opgeslagen was in een Excelbestand) moest beginnen. Nadat mijn brief was opgemaakt, wou ik het adressenlijst in Excelbestand raadplegen. Toen merkte ik dat er alleen bepaalde linken waren in alle velden er waren geen namen en/of adressen in de verzendlijst. Voor de tweede maal riep ik de docente om dit te melden. Mevr. [A.G.] bekeek de adressenlijst en deelde mee dat er geen fouten waren en dat ik verder moest uitzoeken aan waar het ligt.

Toen begon de discussie. Ik heb haar meegedeeld dat ik dit stuk van mailing al vaak uitvoerende op mijn werk en dat ik weet hoe het moet en dat er toch iets fout is in het Excelbestand.

Haar woorden waren “zwijg en laat de andere[n] werken”. Ik had respect voor de anderen en ik begon zelf uit te zoeken waar het fout was.

Na een bepaalde tijd kwam ze bij mij en ze fluisterde in mijn oren dat ze zelf het adressenlijst nakeek en inderdaad er zat een fout in het adressenbestand, maar ze kon het zelf niet oplossen. Zij deelde mij mee, dat ik dat stukje moest overslaan en dat ik dit nadien mondeling moest uitleggen aan haar. Dit is er nooit van gekomen. Dit stukje stond op 7,5 punten. Bovendien had ik al thuis geoefend waardoor ik de mailing op een positieve manier had kunnen afwerken.

Nadat ik een [deel] van mijn Word had afgewerkt met uitzondering de mailing en het opslaan in PDF omdat de docente dat gevraagd had, ben ik begonnen met mijn PPT.

Ik heb mijn PPT als eerst opgeslagen omdat ik tweemaal attent was, omdat ik in de eerste zitting dit niet had gedaan en de foute PPT had opgeslagen ging mijn aandacht extra op het opslaan van mijn bestanden. Ik heb de eerste oefening volledig afgewerkt en opgeslagen. Nadien begon ik een afbeelding te maken volgens de regels die op het examenblad vermeld stonden.

Toen ik de afbeelding afwerkte, vond ik dat de grootte van mijn afbeelding niet klopte. Voor de derde keer sprak ik de docente aan en dit omtrent de afmetingen van de afbeelding die stonden op mijn examenblad op cm waardoor de afbeelding groot overkwam dan wat het moest zijn.

De docente zei “je moet het in mm zetten niet in cm”. Ik heb haar meegedeelde als dit zo is moet dit zo ook vermeld staan op het examenblad. Wij moeten ons examen uitvoeren volgens de regels die vermeld staan op het examenblad. Dan was het voor mij echt te veel geworden hierdoor ontstond er een hevige discussie tussen mij en mevr. [A.G.].

Voor elke vraag die ik stelde zei ze “ik ben uw docente niet”, maar wie was er altijd aanwezig op mijn examen, zijzelf en niet mijn docent. Dus ik kon niets anders dan de vragen stellen aan haar, trouwens zij heeft ook Word & PPT.

Tijdens de discussie deelde zij mij nog mee dat ik moest stoppen met het examen omdat de tijd volgens haar al verstreken was en dit omstreeks 2 uur examen. Mijn woorden waren: “ik ga niet weg”, “ik heb 2.30 uur om mij[n] examen af te leggen”. Zij drong mij nogmaals aan om te stoppen. Hierop heb ik geantwoord, ik blijf zitten. Op het einde van mijn 2 u 30 min van het examen ging de computer effectief automatisch uit.

Door deze omstandigheden kon ik mij niet meer concentreren op mijn PPT eveneens door haar woorden naar mij toe, dat ik de mailing niet meer mag doen bleef dit door mijn hoofd stoken. Ik had haar letterlijk meegedeeld dat ik acties zal ondernemen nadat ik mijn uitslag van mijn examen zal ontvangen.

Nadien verliet ik het lokaal. Mevr. [A.G. riep mij terug. Ik ben dan ook teruggegaan om te kijken wat ze nog van mij wou, ze zei: “Wil je meekijken zodat je kan zien of je examenmap is opgeslagen (op haar computer)”, ze verwees op het scherm dat er geen examenmap is opgeslagen. De examenmap kwam niet door, en volgens haar waren mijn documenten niet opgeslagen in de examenmap.

Ik zei “dit kan niet”, “ik heb alle documenten opgeslagen in de examenmap”, zo is er weer discussie ontstaan, terwijl wij discussiëren kwam het examenbestand erdoor. Wij hebben dan samen de documenten gecontroleerd en alle documenten zaten in het examenbestand zowel Word als PPT.

Voorafgaande mijn feedback had mevr. [G.] een tuchtprocedure tegen over mij ingesteld wat naar mijn mening onterecht was. Op zo'n manier wou ze haar dekken en de schuld in mijn schoenen te schuiven. Desondanks heb ik mijn excuses aangeboden omtrent het heftig reageren en dit in samenspraak met de opleidingsdirecteur mevr. [K.D.W.] en dhr. [G.G.]. Dit neemt niet weg dat mevrouw [G.] geen schuld treft. Kortom moest mijn examen geen mankementen hadden vertoond, zou dit nooit gebeurd zijn.

Daarnaast heb ik mijn resultaat van Word & PPT gehad en ik heb een 9/20 behaald.

Tenslotte heb ik feedback gevraagd om mijn examen in te kijken. Dit was op vrijdag 08 september 2017 om 09 uur. Mijn docente mevr. [L.C.] was aanwezig samen met mevr. [G.] (idem in de eerste zitting) en mevr. [F.R.] in opdracht van [K.D.W.].

Tijdens mijn feedback, tot mijn verbazing, bleek dat mijn PPT niet is opgeslagen terwijl dit wel het geval was en ik heb hiervoor geen punten gehad. Dit heb ik te horen gekregen over mijn deel van mijn PPT. Vervolgens werd het stukje mailing volledig meegeteld als niet uitgevoerde opdracht. Ik [ben] 7, 5 punten kwijt geraakt. Bovendien toen ik het lokaal verliet na mijn examen had mevr. [G.] mij meegedeeld dat ze dit stukje niet ging laten meetellen doch heeft zij dit niet gedaan.

Ik ga hiermee niet akkoord en ik betwist mijn punten. Ik zou geslaagd moeten zijn. Verder ben ik gebuisd door fouten die de docenten hebben gemaakt, hierdoor heb ik mijn examen niet naar behoren kunnen afwerken. Daarom wil ik u vragen om mijn punten [te herbekijken] eveneens mij geslaagd te verklaren.”

De interne beroepscommissie behandelt het beroep in zitting van 19 september 2017 en komt tot de volgende beslissing:

“(…)

b.1. Betreft examen oefening ‘Word’ en ‘PowerPoint’

Verzoekster merkt tijdens het examenverloop op dat de oefening voor het examenonderdeel ‘Word’ en ‘PowerPoint’ enkele fouten bevatte en spreekt mevrouw [A.G.] (toezichthouder) hierover aan:

Met betrekking tot het examenonderdeel ‘Word’:

Verzoekster stelt dat er geen logo's/afbeeldingen (= twee startbestanden) in de examenmap terug te vinden waren.

“Toen ik begon aan het examen Word heb ik bepaalde fouten ontdekt. Ten eerste waren er twee logo's niet opgeslagen in de examenmap. Na een tijdje zoeken heb ik besloten om de docente aan te spreken hieromtrent.”

Verwerende partij stelt dat deze omstandigheid uiterst weinig invloed heeft gehad op de uitkomst van haar examen nu de toezichthouder onmiddellijk na de opmerking van verzoekster via het internet op zoek is gegaan naar een andere afbeelding en dat dit ‘probleem’ slechts 2 minuten in beslag heeft genomen. Bovendien merkt verwerende partij op dat het niet zozeer gaat om de afbeelding zelf maar om de bewerkingen die verzoekster moet uitvoeren op die afbeelding.

“Jdeda haalt in haar schrijven ook twee ontbrekende startbestanden in het examen aan. Dit klopt: in de zip-map die ik [A.G.] als toezichter bij mijn examen bezorgde, ontbraken (door last minute wijzigingen) per ongeluk twee bestanden. Jdeda bracht dit dus terecht onder de aandacht bij collega [A.G.]. Deze laatste zorgde ervoor dat ze meteen aan de slag kon met een andere afbeelding – het gaat immers om de bewerkingen die ze met de afbeelding doen, niet zozeer om de afbeelding zelf. Binnen de 2 minuten werd een oplossing geboden. Dit had dus uiterst weinig invloed op de uitkomst van haar examen.”

Aanvullende citering [A.G.], toezichthouder: “Een andere afbeelding uit de examenmap werd gebruikt ter vervanging van de eerste afbeelding. De tweede afbeelding was een barcode. Op de pc van Jdeda surfte ik naar Google waar ik zocht naar een afbeelding. De afbeelding werd geplaatst in haar examenmap.

Dit alles heeft maximaal 2 minuten geduurd.”

Voorts stelt verzoekster dat er in de adressenlijst wel bepaalde linken maar geen namen en/of adressen waren opgenomen. Verzoekster is van oordeel dat ze daardoor de mailing niet kon uitvoeren. Voor wat betreft dit laatste, zou haar door de toezichthouder zijn meegedeeld dat ze dit deel kon overslaan en nadien mondeling zou kunnen toelichten (wat niet is gebeurd).

Voorts deed ik gewoon verder met mijn examen tot ik plotseling aan het stuk mailing (Verzendlijst, adreslijst die opgeslagen was in een Excelbestand) moest beginnen. Nadat mijn brief was opgemaakt, wou ik het adressenlijst in Excelbestand raadplegen. Toen merkte ik dat er alleen bepaalde linken waren in alle velden er waren geen namen en/of adressen in de verzendlijst. Voor de tweede maal riep ik de docente om dit te melden. Mevr. [A.G.] bekeek de adressenlijst en deelde mee dat er geen fouten waren en dat ik verder moest uitzoeken aan waar het ligt."

...

Ik heb haar meegedeeld dat ik dit stuk van mailing al vaak uitoefende op mijn werk en dat ik weet hoe het moet en dat er toch iets fout is in het Excelbestand.

Na een bepaalde tijd kwam ze bij mij en ze fluisterde in mijn oren dat ze zelf het adressenlijst nakeek en inderdaad er zat een fout in het adressenbestand, maar ze kon het zelf niet oplossen. Zij deelde mij mee, dat ik dat stukje moest overslaan en dat ik dit nadien mondeling moest uitleggen aan haar. Dit is er nooit van gekomen. Dit stukje stond op 7,5 punten. Bovendien had ik al thuis geoefend waardoor ik de mailing op een positieve manier had kunnen afwerken. "

Verwerende partij licht toe dat ze verzoekster het voordeel van de twijfel heeft gegeven en dat om die reden geen punten in mindering werden gebracht voor de twee elementen waarmee verzoekster aangaf dat er een probleem was (2 punten).

Voor het ontbreken van de mailing zelf werden er echter geen punten toegekend (0/7,5). Verwerende partij is van oordeel dat deze omstandigheid het correct uitvoeren van de mailing geenszins in de weg stond nu het beoogde doel ook op een andere manier bereikt kon worden, afhankelijk van hoe efficiënt een student(e) omgaat met het programma.

Van een student die deze opleidingsonderdeel volgt, mag verwacht worden dat zij efficiënt met het programma kunnen omspringen. In het kader hiervan wordt ook verwezen naar het ECTS -fiche (zie bijlage 1):

1. Eindcompetenties: Doeltreffend en vlot toepassen van geschikte ICT-tools en nieuwe media ter ondersteuning van de werking van het bedrijf of de organisatie.
2. Doelstellingen: De bachelor blijft efficiënt, enthousiast en professioneel handelen bij verhoogde tijds- of werkdruk, ook als die langdurig is en in meer complexe situaties. [LR 3: Flexibiliteit, Nauwkeurigheid en Stressbestendigheid]
3. Doelstellingen: De bachelor geeft niet op bij tegenslagen of mislukkingen en blijft doorwerken tot de doelstellingen bereikt zijn. [LR 3: Flexibiliteit, Nauwkeurigheid en Stressbestendigheid]
4. Beoordelingscriteria: Er wordt beoordeeld in welke mate de bachelor op een proactieve manier de verschillende activiteiten nodig in het uitvoeren van een probleem/project kan analyseren én deze analyse vervolgens kan doorvertalen in een adequate ICT-oplossing.

Bovendien wordt er bij de beoordelingscriteria ook het volgende vermeld:
Er wordt eveneens getoetst of de bachelor:

- een efficiënte werkwijze hanteert;
- meer dan strikt noodzakelijke kennis en inzichten kan verschaffen en gebruiken;
- de inhoud kan toepassen op eenvoudige en meer complexe probleemstellingen.

“Na het examen bracht mevrouw [A.G.] dit onder mijn aandacht, waarop ik meteen zelf de oefening opnieuw heb gemaakt. Ik stelde, samen met mevrouw [A.G.], vast dat er inderdaad een bepaalde fout zit in het bestand, maar dat dit het correct uitvoeren van de mailing niet in de weg staat. Je kan het vergelijken met een gps: als je tijdens je route een afgesloten weg tegenkomt, betekent dat niet dat je je bestemming niet meer kan bereiken. Je zal een andere manier moeten vinden, en indien je efficiënt omspringt met het programma (wat in ons geval het uiteindelijke doel is van dit olod) geraak je er.

Ter controle vroeg ik bovendien na het examen ook mijn parallel-collega, [D.D.B.] om de oefening eens opnieuw te maken, en ook hij verzekerde mij dat er geen probleem was om de mailing uit te voeren. Derde argument: deze oefening zat ook in het examen van de reguliere (dag-)studenten, en hier heeft geen enkele student moeilijkheden gesignaleerd: zij konden de oefening probleemloos maken.

Om tegemoet te komen aan de moeilijkheden die zich hieromtrent hebben voorgedaan op het examen zelf, heb ik besloten geen punten aftrekken voor de twee elementen waarbij ze aangaf dat er een probleem was (2P), maar voor het ontbreken van de mailing zelf gaf ik wel een 0/7,5.”

Verwerende partij motiveert de toegekende quoterings als volgt:

- *Ze legde geen typtest af: 0/1;*
- *Voor het onderdeel Outlook (theorie, meerkeuzevragen op papier) scoorde ze 7/10 en dus 2,1/3;*
- *Voor het onderdeel ICT (theorie, meerkeuzevragen op papier) scoorde ze 7/12 en dus 2,33/4*
- *Ze diende geen PowerPoint-bestand in (er zat niets in de examenmap): 0/4;*
- *Voor het deel Word scoorde ze 35,75/70 en dus 4,09/8. Hier diende ze de twee oefeningen wel in.”*

Verwerende partij stelt dat de puntentoekenning is gebaseerd op basis van de hierboven vooropgestelde verbeterleutel (zie bijlage 2) en verwijst hiervoor naar bijlage 3 voor bijkomende motivering.

Uit deze toelichting blijkt dat verzoekster punten verloor voor de twee oefeningen in het examenonderdeel ‘MS Word’. In dit afzonderlijk document wordt tevens uitgebreid toegelicht op welke delen verzoekster onvoldoende scoort en hoeveel punten hiervoor in mindering werden gebracht. Verwerende

partij stelt dat diezelfde redenering en puntenaftrek ook geëxpliciteerd wordt in de kopie van (delen van) de examenkopij van verzoekster (bijlage 2 en 3).

Algemeen merkt verwerende partij op dat de (blijvende) onzorgvuldigheden van verzoekster erop wijzen dat deze laatste onvoldoende over de vaardigheden/competenties beschikt om voor dit opleidingsonderdeel te kunnen slagen, zoals bv. niet-efficiënt omgaan met het programma.

Voorts betwist verwerende partij dat aan verzoekster zou zijn meegedeeld dat ze nadien het examendeel m.b.t. de mailing mondeling zou mogen toelichten. Verwerende partij licht de situatie als volgt toe:

“Ik heb nooit gezegd dat Jdeda een examendeel mondeling mocht uitleggen. Ik heb haar wel gezegd dat ik zou meekijken over haar schouder terwijl ze dat deeltje uitvoerde zodat ik kon zien waar het probleem zat. Jdeda wou eerst het deel afwerken waarmee ze bezig was dus zei ik haar dat ze mij moest roepen wanneer ze dat stukje wou hernemen. Zij heeft mij nooit geroepen. ”

Met betrekking tot het examenonderdeel ‘PowerPoint’:

Ook voor het examenonderdeel "PPT" zouden er volgens verzoekster geen juiste instructies meegegeven zijn omtrent de afmetingen van de afbeelding.

Verzoekster beschrijft de situatie als volgt:

“Nadien begon ik een afbeelding te maken volgens de regels die op het examenblad vermeld stonden. Toen ik de afbeelding afwerkte, vond ik dat de grootte van mijn afbeelding niet klopte. Voor de derde keer sprak ik de docente aan en dit omtrent de afmetingen van de afbeelding die stonden op mijn examenblad op cm waardoor de afbeelding groot overkwam dan wat het moest zijn. De docente zei “je moet het in mm zetten en niet in cm”. Ik heb haar meegedeeld als dit zo is moet dit zo ook vermeld staan op het examenblad. Wij moeten ons examen uitvoeren volgens de regels die vermeld staan op het examenblad. Dan was het voor mij echt te veel geworden hierdoor ontstond er een hevige discussie tussen mij en mevr. [A.G.]”

Verwerende partij licht toe dat toezichthouder tijdens het examen had meegedeeld dat de ‘fout’ misschien zat bij het verschil tussen cm en mm maar dat verzoekster dit onterecht heeft geïnterpreteerd als een fout in de opgave terwijl het uiteraard gaat om een fout van verzoekster in de verwerking van het bestand.

Verwerende partij stelt dat alle afmetingen die op het examenblad staan, juist zijn en dat geenszins van verzoekster werd verwacht dat zij zelf nog afmetingen zou omzetten van cm naar mm. Verwerende partij is dan ook van oordeel dat – indien verzoekster de instructies op het opgaveblad correct zou hebben opgevolgd – deze vraag overbodig was.

b.2. Betreft de examentijd

Verzoekster werpt op dat er tijdens het examenverloop met de betrokken toezichterhouder een discussie ontstond over de examentijd:

“Tijdens de discussie deelde zij mij nog mee dat ik moest stoppen met het examen omdat de tijd volgens haar al verstreken was en dit omstreeks 2 uur examen. Mijn woorden waren: “Ik ga niet weg”, “ik heb 2.30 uur om mij examen af te leggen”. Zij drong mij nogmaals aan om te stoppen. Hierop heb ik geantwoord, ik blijf zitten. Op het einde van mijn 2u30 min van het examen ging de computer effectief automatisch uit. Door deze omstandigheden kon ik mij niet meer concentreren op mijn PPT eveneens door haar woorden naar mij toe, dat ik de mailing niet meer mag doen bleef dit door mijn hoofd stoken. Ik had haar letterlijk meegedeeld dat ik acties zal ondernemen nadat ik mijn uitslag van mijn examen zal ontvangen.”

Verwerende partij ontkent niet dat er aanvankelijk een misverstand was geweest (en verzoekster dit terecht had opgemerkt) maar wenst hierbij te benadrukken dat dit in casu geen valabel argument is waaruit verzoekster rechten kan putten nu ze wel degelijk 2u30 min heeft gekregen om haar examen af te leggen.

Voorts wenst verwerende partij ook toe te voegen dat de computer niet automatisch uitgaat, maar dat via AvidaNet na het verstrijken van de examentijd ieder student een zwart scherm krijgt zodat het verzekerd is dat elke student evenveel examentijd krijgt.

Betreft de bewering van verzoekster dat haar zou zijn meegedeeld dat ze “de mailing niet meer mag doen”: verwerende partij wenst dit te nuanceren en stelt dat aan verzoekster werd meegedeeld dat “ze dit niet mocht doen eens de examentijd verstreken was.”

b.3. Betreft het opslaan van PPT-bestand

Verzoekster is ervan overtuigd dat ze in de loop van haar examen het PowerPoint-bestand had geüpload in de juiste examenmap. Ze stelt dat ze hier extra aandacht aan had besteed omdat ze niet meer dezelfde fout wilde maken als in eerste zittijd waar ze de foute versie had opgeslagen.

“Ik heb mijn PPT als eerst opgeslagen omdat ik tweemaal attent was, omdat ik in de eerste zittijd dit niet had gedaan en de foute PPT had opgeslagen ging mijn aandacht extra op het opslaan van mijn bestanden. Ik heb de eerste oefening volledig afgewerkt en opgeslagen. Nadien begon ik een afbeelding te maken volgens de regels die op het examenblad vermeld stonden.”

Verzoekster beschrijft de situatie onmiddellijk na het afleggen van haar examen als volgt:

“Nadien verliet ik het lokaal. Mevr. [A.G.] riep mij terug. Ik ben dan ook teruggegaan om te kijken wat ze nog van mij wou, ze zei: “Wil je meekijken zodat je kan zien of je examenmap is opgeslagen (op haar

computer)”, ze verwees op het scherm dat er geen examenmap is opgeslagen. De examenmap kwam niet door en volgens haar waren mijn documenten niet opgeslagen in de examenmap.

Ik zei “dit kan niet”, “ik heb alle documenten opgeslagen in de examenmap”, zo is er weer discussie ontstaan, terwijl wij discussiëren kwam het examenbestand erdoor. Wij hebben dan samen de documenten gecontroleerd en alle documenten zaten in het examenbestand zowel Word als PPT.

Tijdens mijn feedback, tot mijn verbazing, bleek dat mijn PPT niet is opgeslagen terwijl dit wel het geval was en ik heb hiervoor geen punten gehad. Dit heb ik te horen gekregen over mijn deel van mijn PPT. Vervolgens werd het stukje mailing volledig meegeteld als niet uitgevoerde opdracht. Ik heb 7, 5 punten kwijt geraakt. Bovendien toen ik het lokaal verliet na mijn examen had mevr. [A.G.] mij meegedeeld dat ze dit stukje niet ging laten meetellen doch heeft zij dit niet gedaan.”

Gelet op bovenstaande is verzoekster van oordeel dat de nulquotering voor dit examenonderdeel onterecht is toegekend.

Verwerende partij is het niet eens met de feiten zoals die zijn voorgesteld door verzoekster:

"Jdeda beweerde op het feedbackgesprek op vrijdag 8/09 dat ze haar PowerPoint-bestand wel degelijk had geüpload in de juiste examenmap, en dat ze dan ook niet begreep hoe het kwam dat die niet aanwezig is. Ze beweerde zelfs op een bepaald moment dat wij als docententeam het desbetreffende bestand bewust gedeletet hebben. Dit is volledig onwaar: er stond geen enkel Powerpoint-bestand in de map. Op de examenkopij staat, net zoals bij elk ICT-examen, het volgende erg duidelijk vermeld".

Sla altijd op in deze map (Documenten > Televic Education > Examen Word).

Bewaar jouw examenbestanden regelmatig in de map zoals hierboven vermeld. Dit is jouw verantwoordelijkheid! Niet correct bewaarde bestanden kunnen niet verbeterd worden, en leiden bijgevolg automatisch tot een nulscore voor dit examen. Het correct benoemen en opslaan van een bestand maakt deel uit van LR 2 Administratie [De bachelor kan een doorzichtig informatiesysteem opstellen, m.a.w. hij kan gegevens ordenen in een systeem zodanig dat een medewerker van de organisatie of onderneming vlot de info kan terugvinden]. "

De toezichthouder schetst de situatie als volgt:

Jdeda verlaat het lokaal en ik vraag haar “Controleer je samen met mij de examenmap?” Jdeda kwam effectief het lokaal opnieuw binnen waarna ik haar uitleg hoe AvidaNet werkt (zwarte scherm uitzetten, bestanden collecteren, een map opent waarin haar bestanden zouden moeten staan). Het duurde even voor haar examenmap tevoorschijn kwam. Eens het mapje er stond bekeken we samen de bestanden. De bestanden die er stonden worden opgesomd: California en Reis. Het PPT-bestand stond er niet bij. Jdeda vraagt op hoeveel punten elk onderdeel staat. Ik kan die

vraag niet zomaar beantwoorden want ik heb dat examen niet opgesteld dus moest ik eerst opzoeken op de examenopgave. Ik deel Jdeda de punten mee. Je hoort haar zeggen dat ze de punten voor PPT en voor de typtest niet zal halen want ze heeft dat deel niet. Jdeda zegt "Powerpoint hoeft niet voor mij". Het bestand werd niet door haar opgeslagen.

b.4. Betreft de aanwezigheid van de verantwoordelijke docente

Algemeen merkt verzoekster op dat de communicatie met de betrokken toezichthouder bijzonder moeizaam verliep. Verzoekster had tijdens het examenverloop enkele vragen en opmerkingen m.b.t. examenoefening geformuleerd waarop mevrouw [A.G.] (toezichthouder) niet kon antwoorden. Verzoekster uit haar twijfels of de toezichthouder haar vragen niet kon beantwoorden nu deze laatste ook de vakken 'Word' en 'PPT' doceert.

Voor elke vraag die ik stelde zei ze "ik ben uw docente niet", maar wie was er altijd aanwezig op mijn examen, zijzelf en niet mijn docent. Dus ik kon niets anders dan de vragen stellen aan haar, trouwens zij heeft ook Word & PPT.

Verzoekster meent dat deze omstandigheid een negatieve impact heeft gehad op het verloop van haar examen (en dus ook op haar quoterings) omdat haar eigen docente (mevrouw [L.C.]) niet aanwezig was op het examen zelf.

Verzoekster meent dat de toezichthouder – voorafgaand aan de feedback – een tuchtprocedure heeft ingesteld tegen haar om "haar zelf in te dekken en de schuld in haar schoenen te schuiven".

Verzoekster stelt dat ze "in samenspraak met mevrouw [K.D.] (opleidingsdirecteur) en de heer [G.G.] (ombudsman) haar excuses heeft aangeboden voor de heftigheid waarmee ze reageerde, maar stelt dat dit niet wegneemt dat mevrouw [A.G.] (toezichthouder) fouten heeft gemaakt die ertoe hebben geleid dat ze niet geslaagd is voor dit opleidingsonderdeel."

Verwerende partij werpt op dat de verantwoordelijke docent(e) niet altijd aanwezig kan zijn bij elk examen aangezien dit het gevolg is van de roostering en de uitgewerkte toezichtregeling.

Bovendien merkt verwerende partij op dat sommige vragen die verzoekster stelde betrekking hadden op de lesinhoud en dat het niet de bedoeling is dat specifieke inhoudelijke vragen worden beantwoord tijdens het examenverloop. Verwerende partij wenst hierbij uitdrukkelijk mee te geven dat de functie van de toezichthouder erin bestaat om een correct verloop van de examens te verzekeren. De bewering van verzoekster dat toezichthouder een tuchtprocedure is opgestart om "zichzelf in te dekken" is niet gepast en bovendien een ernstige beschuldiging waar verwerende partij niet verder op wenst in te gaan. Verwerende partij wenst hierbij informatief mee te geven dat enkel de opleidingsdirecteur (en niet de toezichter) gemachtigd is om een tuchtprocedure jegens een student(e) op te starten.

Terzijde merkt verwerende partij op dat verzoekster de enige studente was die dit opleidingsonderdeel op afstandsonderwijs volgde en dat haar vóór de inschrijving werd meegedeeld dat zij steeds via mail contact kon opnemen met

de verantwoordelijke docent(e). Verzoekster heeft tijdens het academiejaar geen enkel maal van deze mogelijkheid gebruik gemaakt.

A. Beoordeling door de interne beroepscommissie

De interne beroepscommissie neemt kennis van de argumenten vanwege partijen en komt tot de volgende bevindingen:

Betreft b.1. (examenoefening ‘Word’ en ‘PowerPoint’):

Verzoekster stelde in een eerste argument dat de examenoefening ‘Word’ fouten bevatte, zo ontbraken logo's/bestanden (= startbestanden) en waren er geen namen/adressen in de adressenlijst. Betreft het examenonderdeel ‘PPT’ meent verzoekster dat het opgaveblad niet alle instructies bevatte, zoals het omzetten van de afbeelding van cm naar mm. Ze stelt dat al deze omstandigheden – die te wijten zijn aan de verwerende partij – een negatieve impact hebben gehad op haar examenverloop (en dus op haar quotering).

Verwerende partij stelt dat het ontbreken van de startbestanden uiterst weinig invloed heeft gehad op de uitkomst van haar examen nu dit probleem binnen de 2 minuten was opgelost. Betreft het gegeven dat er in de adressenlijst geen namen/adressen waren opgenomen, beargumenteerd verwerende partij dat dit geenszins de correcte uitvoering van de mailing in de weg stond. Zij verwijst hiervoor naar de eindcompetenties, doelstellingen en beoordelingscriteria opgenomen in de ECTS-fiche. Om die reden heeft verzoekster een nulquotering gekregen voor het niet uitvoeren van de mailing (0/7,5), maar werden er geen punten in mindering gebracht voor bovenstaande omstandigheden (2 punten).

De interne beroepscommissie neemt kennis van de documenten die verwerende partij neerlegt, en stelt vast dat de ECTS-fiche en de vooropgestelde verbeterersleutel correct zijn toegepast. Ook is het duidelijk en transparant op welke delen verzoekster een onvoldoende heeft behaald. De toegekende quotering is afdoende gemotiveerd en gestaafd.

De interne beroepscommissie volgt hier het standpunt van verwerende partij en maakt zich deze eigen.

Het argument kan niet gevolgd worden.

Betreft b.2. (examentijd):

Verzoekster geeft aan dat tijdens het examenverloop een discussie ontstond met de toezichthouder over de examentijd. Verzoekster stelde dat ze recht had op 2u30 min en niet op 2u zoals verwerende partij haar aanvankelijk had meegedeeld. Verzoekster stelt dat na het verstrijken van 2u30 min de computer effectief automatisch uitging.

Verwerende partij stelt dat verzoekster dit terecht had opgemerkt, maar acht dit geen argument nu verzoekster wel degelijk 2u30 min heeft gekregen om haar examen af te leggen en dat dit gegeven wordt verzekerd via AvidaNet nu na het verstrijken van de examentijd, iedere student een zwart scherm krijgt (computer valt dan automatisch uit) zodat het verzekerd is dat elke student evenveel examentijd krijgt.

De interne beroepscommissie heeft begrip voor de verwarring die mogelijks ontstond bij verzoekster doordat aanvankelijk werd meegedeeld dat zij recht had op 2u, maar is de mening toegedaan dat verzoekster hieruit geen rechten kan putten nu ze finaal wel degelijk het toegekende examentijd van 2u30 min heeft gekregen. Er is geen sprake van enige onregelmatigheid of schending van het gelijkheidsbeginsel.

Dit argument kan niet gevolgd worden.

Betreft b.3. (het opslaan van PPT-bestand):

Verzoekster is ervan overtuigd dat zij het PPT-bestand heeft opgeslagen en stelt dat dit ook nadien (nadat ze terug is geroepen in het lokaal) samen met de toezichthouder werd nagekeken. Ze geeft aan dat ze verbaasd was om tijdens het feedbackgesprek te vernemen dat zij hiervoor een nulquoting heeft gekregen. Verwerende partij betwist het gegeven dat verzoekster het PPT-bestand heeft ingediend en verwijst daarvoor naar de eigen verantwoordelijkheid van elke student om de examenbestanden op te slaan op de wijze zoals wordt aangegeven op het examenblad. Verwerende partij geeft aan dat dit ook uitdrukkelijk en schriftelijk bij elke ICT-examen wordt meegegeven.

De interne beroepscommissie stelt een welles-nietes discussie vast. Verzoekster is ervan overtuigd is zij het PPT-bestand heeft opgeslagen, maar beweert dat dit bestand nadien bewust is verwijderd. Verwerende partij stelt dat dit geenszins het geval is en verwijst hiervoor naar eigen verantwoordelijkheid van elke student.

Verzoekster dient zich bewust te zijn van de ernst van dergelijke beschuldigingen indien zij beweert dat de toezichthouder/docenten het PPT-bestand met bedrieglijke opzet zouden hebben verwijderd. Dit komt immers in concreto neer op het beschuldigen van de toezichthouder/docent(en) van het afleggen van valse verklaringen.

De interne beroepscommissie gaat uit van de bekwaamheid en de betrouwbaarheid van de toezichthouder/docenten en stelt vast dat er geen enkele (aantoonbare) indicaties zijn om hieraan te twijfelen. Indien verzoekster haar bewering (en dus ook deze beschuldigingen) hard wenst te maken, dient zij dit concreet aan te tonen met objectieve gegevens.

Aldus stelt de interne beroepscommissie vast dat de nulquoting voor het PPT-bestand (0/7,5) terecht is toegekend nu het PPT-bestand niet is ingediend en de beschuldigingen van verzoekster op geen enkel objectieve wijze is gestaafd.

Dit argument kan niet gevolgd worden.

Betreft b.4. (de aanwezigheid van de verantwoordelijke docente):

Verzoekster geeft aan dat het feit dat haar eigen docente niet aanwezig was op het examen, in haar nadeel heeft gespeeld (en dus haar quoting negatief heeft beïnvloed) doordat zij haar vragen noodgedwongen diende te stellen aan de toezichthouder met wie de communicatie bijzonder moeizaam verliep en waarvan zij van oordeel is dat de door haar ingeroepen omstandigheden niet zouden hebben plaatsgevonden mocht haar eigen docente aanwezig zijn geweest.

Verwerende partij stelt dat dit in casu geen enkel verschil uitmaakt. Verzoekster is gequoteerd op basis van de vooropgestelde verbeter sleutel en de ECTS-fiche. Dat de toezichthouder op bepaalde inhoudelijke vragen van verzoekster niet is ingegaan, kan haar niet verweten worden.

De interne beroepscommissie volgt de standpunt van verwerende partij en maakt haar deze eigen.

In antwoord op de bewering van verzoekster dat de toezichthouder een tuchtprocedure tegen haar is opgestart om zichzelf in te dekken, stelt verwerende partij dat dit niet het geval is en dat deze bevoegdheid enkel toekomt aan de betrokken opleidingsdirecteur.

De interne beroepscommissie stelt dat dit geen enkel verband met het voorwerp van de betwisting. Of er al dan niet een tuchtprocedure wordt ingesteld na het examen doet niet ter zake voor de quoterings van het opleidingsonderdeel.

Dit argument kan niet gevolg worden. Het beroep wordt verworpen.”

Dit is de thans bestreden beslissing

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Ten gronde

Eerste middel

In een eerste middel beroept verzoekster zich op een schending van de artikelen 73 en 90 van het studiecontract.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat er in het examen Word en PPT fouten zaten, waardoor zij dat examen niet behoorlijk heeft kunnen afwerken. Zij verwijst naar voortdurende discussies met de docente. Nochtans, zo betoogt verzoekster, schrijft artikel 90 van het studiecontract voor dat de examentoezichers gemachtigd zijn om een correct verloop van het examen te

verzekeren, en luidt artikel 73 van het studiecontract dat wanneer het correct verloop van het examen in het gedrang komt, elk van de partijen of de ombudsmedewerker dit ter kennis kan brengen van de opleidingsdirecteur. Verzoekster is van oordeel dat dit laatste ten onrechte niet is gebeurd.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij dat verzoekster de draagwijdte van artikel 74 van het studiecontract niet begrijpt. De docente heeft de opleidingsdirecteur gevat omwille van verzoeksters gedrag tijdens het examen – wat door verzoekster ten onrechte als een tuchtprocedure werd beschouwd.

Verzoekster stipt in de wederantwoordnota aan dat zij zich niet op artikel 74, maar op de artikelen 73 en 90 van het studiecontract steunt. Zij voegt tevens een e-mail van 1 september 2017 waarbij zij door de voorzitter van de examencommissie werd uitgenodigd voor een gesprek “i.v.m. een tuchtprocedure”.

Beoordeling

Artikel 73 van het studiecontract 2016-2017 handelt over materiële vergissingen na publicatie van de examenresultaten. Het ontgaat de Raad wat de relevantie van deze bepaling is in het licht van de uiteenzetting van het middel. Aangenomen wordt dat verzoekster wel degelijk – zoals verwerende partij aanstipt – bedoelde te verwijzen naar artikel 74 en naar artikel 90.

Artikel 74 van het studiecontract luidt als volgt:

Artikel 74 Correct verloop van examens

Wanneer het correct verloop van examens in het gedrang komt, kan elk van de betrokken partijen of de ombudsmedewerker dit ter kennis brengen van de opleidingsdirecteur. Deze laatste hoort alle partijen en neemt de gepaste maatregelen.

en artikel 90 stelt:

Artikel 90 Preventiemaatregelen

Ter bescherming tegen plagiaat of onrechtmatig gebruik van auteursrechtelijke beschermde werken kan de hogeschool gebruik maken van een digitale speurder of antiplagiatsoftware.

De opleidingsdirecteur voorziet richtlijnen voor de evaluatoren en voor de studenten bij mondelinge en schriftelijke examens.

De opleidingsdirecteur organiseert het examentoezicht. De toezichters zijn gemachtigd om een correct verloop van de examens te verzekeren. De toezichters houden actief toezicht.

De identiteit van de studenten die examen wensen af te leggen kan gecontroleerd worden. De student tekent na elk examen de presentielijst. Deze presentielijsten worden op het examensecretariaat bewaard.

De studenten houden tijdens de evaluatie- en examenmomenten geen jassen en tassen bij zich. Het bezit van persoonlijke media zoals gsm-toestellen of andere informatiedragers is verboden tenzij het expliciet voorzien is. Het louter bezit van deze persoonlijke media tijdens evaluatie- en examenmomenten wordt als een onregelmatigheid beschouwd.

In de omgeving van de examenlokalen wordt de stilte gerespecteerd. Studenten werken actief mee om een normaal verloop van de examens te kunnen realiseren.

De hogeschool hanteert een actief beleid in het voorkomen van studiefraude. Aan elke vorm van studiefraude wordt zwaar getild.

Artikel 90 laat zich lezen als een bepaling die aan de examentoezichters de bevoegdheid verleent om te waken over het correct verloop van de examens en is naar oordeel van de Raad niet een bepaling waaruit de student rechtstreeks rechten kan putten.

Wat artikel 74 betreft, moet dan weer worden vastgesteld dat verzoekster de opleidingsdirecteur had kunnen vatten indien zij meende dat het examen niet correct was verlopen, maar dat verzoekster zulks niet heeft gedaan. De bestreden beslissing heeft verzoeksters rechten ter zake niet beperkt. Dat de opleidingsdirecteur door de docente werd gevat omwille van verzoeksters gedrag tijdens het examen, doet daaraan geen afbreuk.

Ten slotte trekt de bestreden beslissing (en de antwoordnota) ten onrechte in twijfel dat er tegen verzoekster een tuchtprocedure is opgestart: dat daartoe minstens de intentie bestond, blijkt letterlijk uit de e-mail van de voorzitter van de examencommissie van 1 september 2017 die verzoekster voorlegt. De Raad is evenwel van oordeel dat die procedure niet kan worden gezien als bewijs dat er op het examen zelf iets fout is gelopen, anders dan het gedrag van verzoekster.

Het eerste middel is ongegrond.

Tweede middel

In een tweede middel beroept verzoekster zich op het redelijkheidsbeginsel en de motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekster zet uiteen dat het deel ‘mailing’ ten onrechte in rekening werd gebracht als een niet afgewerkt onderdeel van het examen, gequoteerd op 7,5 punten. Dit terwijl, volgens verzoekster, door een fout in de link het adressenbestand niet kon worden geopend. Nog steeds volgens verzoekster zou de lector haar hebben meegedeeld dat dit onderdeel omwille van de fout niet zou worden meegerekend.

De bestreden beslissing verwijst naar oordeel van verzoekster ten onrechte naar de ECTS-fiche, omdat de fout geen verband hield met de te kennen leerstof en zij de leerstof inzake mailing beheerst via haar praktijk op de werkvloer. Het grieft verzoekster ook dat de toezichthoudende docente het betrokken opleidingsonderdeel zelf doceert aan andere studenten, maar niet op verzoeksters vragen kon antwoorden.

Verwerende partij verwijst in haar antwoordnota naar de bestreden beslissing, waarin is overwogen dat er startbestanden ontbraken, maar dat dit weinig invloed heeft gehad op de uitkomst van het examen, nu dit probleem binnen twee minuten was opgelost.

Wat de quotering van 0/7,5 betreft, leest verwerende partij geen andere argumenten dan wat reeds voor de interne beroepscommissie werd opgeworpen. Verwerende partij repliceert:

“De ECTS-fiche bevat de eindcompetenties die [elke] student moet behalen om geslaagd te zijn voor dit opleidingsonderdeel. Het kunnen opslaan van een bestand hoort daar bij. Het feit dat verzoekster vertrouwd zou zijn met mailing op de werkvloer doet niet ter zake nu zij dit dient aan te tonen in het kader van haar examen. Het is logisch dat een student niet gequoteerd kan worden op een stuk dat niet ingediend werd.

Het feit dat de toezichthouder dezelfde vakken aan andere studenten zou doceren (en het zelf niet kan oplossen), is onjuist en doet evenmin ter zake. Het is niet de taak van een toezichthouder om lesinhoudelijke vakken te beantwoorden tijdens het examen van een student.

Merkwaardig is toch evenwel dat verzoekster voor de ‘fout’ in de examenoefening ‘mailing’ tegenstrijdige argumenten aanhaalt: eerder gaf ze op dat er ‘door een fout in de link het adressenbestand niet kon openen’, verderop stelt ze dat de toezichthouder zou hebben meegedeeld dat het zou gaan om een ‘fout in de ICT’ en [in] de interne beroepsprocedure gaf ze aan dat ze de mailing niet kon uitvoeren omdat ‘er in de

adressenlijst wel bepaalde linken maar geen namen en/of adressen waren opgenomen'. Klaarblijkelijk haalt verzoekster verschillende versies aan ter ondersteuning van haar stelling, terwijl ze voorbijgaat aan het feit dat ze niet is geslaagd voor deze oefening omdat ze eenvoudigweg het document gewoon niet indiende, waardoor ze ook geen punten voor dat deel kon toegekend krijgen.”

Beoordeling

Een bewijs dat aan verzoekster zou zijn toegezegd dat met het onderdeel inzake de mailing geen rekening zou worden gehouden, ligt niet voor.

De overweging van de bestreden beslissing komen de Raad niet onjuist of onredelijk voor.

Het middel is ongegrond.

Derde middel

Verzoekster steunt een derde middel op het zorgvuldigheidsbeginsel en de plicht tot objectieve beoordeling.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat zij een deel van de powerpointopdracht had afgewerkt en opgeslagen in een bestandsmap, dat zij samen met de lector de bestandsmap heeft gecontroleerd, dat zij hebben vastgesteld dat de gegevens waren opgeslagen en dat zij vervolgens samen met de lector het lokaal heeft verlaten. Ten onrechte, zo stelt verzoekster, werden hiervoor geen punten toegekend. Hetzelfde heeft zich volgens verzoekster tijdens het eerste examen voorgedaan.

In haar antwoordnota noemt verwerende partij een en ander “vijgen na Pasen”: enkel oefeningen die werden gemaakt tijdens het examen kunnen worden beoordeeld en gequoteerd. Aan verzoeksters stelling dat de gegevens wel degelijk waren opgeslagen, hecht verwerende partij geen geloof.

Beoordeling

Net zoals de interne beroepscommissie dat blijkt te hebben gedaan, gaat de Raad uit van de objectiviteit en deskundigheid van de betrokken docenten.

De Raad kan enkel het materiële gegeven vaststellen dat er blijkbaar geen powerpointbestand is opgeslagen dat kon worden beoordeeld. Bij gebreke aan enig beging van bewijs van verkeerde manipulatie of kwade trouw in hoofde van de docent, kan verzoekster niet worden gevolgd in haar stelling dat dit gemis aan te beoordelen werk aan verwerende partij moet worden toegeschreven.

Het middel is ongegrond.

Vierde middel

In een vierde middel ten slotte beroept verzoekster zich op een gebrek in begeleiding en feedback in de loop van het academiejaar.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt niet akkoord te kunnen gaan met het feit dat de docente met haar in de loop van het academiejaar geen contact heeft opgenomen.

De repliek van verwerende partij luidt als volgt:

“De bewering van verwerende partij tijdens de interne beroepscommissie waar verzoekster naar verwijst heeft geen enkele invloed op de beoordeling en de quoterings van het examen. Dit werd enkel terzijde opgemerkt door de opleiding om aan te tonen dat het niet de bedoeling is dat specifieke inhoudelijke vragen worden beantwoord tijdens het examenverloop (en dat ze die mogelijkheid in de loop van het academiejaar had waar ze geen enkele maal gebruik van heeft gemaakt). De alinea waar verzoekster naar verwijst in de beslissing van de interne beroepscommissie moet samen gelezen worden met de alinea ervoor. Anderzijds overtuigen de mails van verzoekster niet. Mevrouw [C.] doet in haar mail van 7 november inderdaad het aanbod om haar te contacteren bij vragen. Verzoekster brengt geen mails met vragen bij die haar gelijk, wat dit punt betref, [zouden] moeten bewijzen. Los van deze welles/nietesargumentatie zien we niet in waar dit een argument kan zijn, waardoor een negatief resultaat zou kunnen worden omgebogen in een beter resultaat.”

Beoordeling

Inzake kritiek op de begeleiding en feedback in de loop van het academiejaar heeft de Raad al meermaals overwogen dat vastgestelde gebreken in de begeleiding van de student in principe niet tot gevolg hebben dat de toegekende beoordeling daardoor onregelmatig wordt of dat de student recht zou hebben op een gunstiger quoterings. Het is, in beginsel, één zaak of de student bewezen heeft de van hem verlangde kennis en vaardigheden te bezitten en een andere, wanneer hij die kennis en vaardigheden niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die de student op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven. Een verwijt aan de instelling op het vlak van een gebrekkige begeleiding of communicatie verschuift bijgevolg mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie deels naar de instelling, maar in de regel kan dit er niet toe leiden dat de prestatie zelf zonder meer als voldoende moet worden beschouwd. Er kan enkel anders over worden geoordeeld in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer het gebrek aan begeleiding het slagen *de facto* onmogelijk heeft gemaakt, bijvoorbeeld doordat essentiële vragen van de student onbeantwoord zijn gebleven of de begeleiding nagenoeg onbestaande was. Daarvan levert verzoekster niet het bewijs.

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 27 oktober 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bijzitter
Marleen Verreth	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.937 van 27 oktober 2017 in de zaak 2017/504

In zake: Laurens BELAEY
 woonplaats kiezend te 9920 Lovendegem
 Bredestraat 115A

tegen:

ARTEVELDE HOGESCHOOL
woonplaats kiezend te 9000 Gent
Hoogpoort 15

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 9 oktober 2017, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 8 september 2017 en de impliciete weigeringsbepaling van de interne beroepscommissie van de Artevelde Hogeschool om uitspraak te doen over het door verzoeker op 14 september 2017 ingestelde intern beroep.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 27 oktober 2017.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Luc Faes, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding Bachelor in de Verpleegkunde. Na de tweede examenzitting heeft verzoeker geen credit behaald voor de opleidingsonderdelen ‘Verpleegkundig redeneren en handelen: inleidend 2’ (12 studiepunten)

en ‘Verpleegkundig redeneren en handelen: inleidend 3’ (12 studiepunten), waarvoor verzoeker tekens een examencijfer van 9/20 behaalt.

De proclamatie vindt plaats op 8 september 2017.

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Op 14 september 2017 tekent verzoeker tegen die beslissing het volgende intern beroep aan:

“Ik ben student bachelor verpleegkunde en via deze weg wil ik beroep instellen tegen de beslissingen genomen n.a.v. de examens 2de zittijd overeenkomstig de aanduidingen op de documenten waarop de examenresultaten worden aangegeven (zie bijlage). In concreto wordt het beroep ingesteld tegen :

- in eerste orde: de quoterings op het onderdeel VRH2 en VRH 3
- in tweede orde: de algemene quoterings nl. geslaagd, mag overgaan naar het 2de jaar maar moet de vakgebieden VRH2 inleiding en VRH3 inleiding volledig herdoen en mag de verdiepende daarmee corresponderende modules van het 2de jaar niet aanvatten en afleggen.

Na kennis genomen te hebben van de resultaten hebben wij een afspraken gemaakt met dhr. [A.M.] op 8/9/2017, die ons vervolgens doorverwees naar mevr. [C.B.], die bij de bespreking van het praktische deel VRH3 de heren [W.N.] en [R.V.] tot bij zich vroeg. Mijn mama en ik hebben deze mensen allemaal ontmoet op 8/9/2017.

Allen gaven een toelichting bij de reden van de quoterings bij de praktijkgedeeltes VRH 2 en VRH 3. Naar verluidt waren mijn stages en de theorie zeer goed.

Wat betreft de quoterings voor het praktijkgedeelte VRH 2, maar zeker voor het onderdeel VRH 3 ga ik helemaal niet akkoord.

Ik heb dit inmiddels ook op 11/9/2017 deels besproken met de ombudsdienst, m.n. met dhr. [D.K.], die intern navraag deed en mij op 11/9/2017 per mail (zie bijlage) liet weten dat mijn argumenten, zoals hieronder aangehaald, niet worden weerhouden.

Ik stel vast dat het zeer moeilijk is om hierover een discussie aan te gaan, het is een gesprek van woord tegen woord en gezien het mondelinge praktijktoetsen betreft, is het zeer moeilijk te bewijzen, maar dat geldt niet alleen voor mijn bezwaren maar evenzeer voor de commentaren en de evaluatie van de examinatoren van deze onderdelen. Dit neemt niet weg dat ik bij mijn standpunt blijf. Ik begrijp de motivatie m.b.t. praktijk VRH 2, maar vind de quoterings veel te streng en ik vind de motivatie m.b.t. praktijk VRH 3 onjuist en onterecht.

Argumenten m.b.t. praktijk VRH 2.

Op het examen kreeg ik een casus waarbij ik een zeer emotionele patiënt een intramusculaire injectie moest geven volgens de Z-methode om daarna ook een bebloed steeklaken te vervangen. Door stress trok ik de medicatie wat onhandig op waardoor er een fout op hygiëne was. Deze opmerking kan ik begrijpen maar ik zie niet in waarom

het feit dat mijn naald, alhoewel ze de juiste dikte had, een beetje te kort was en het bebloede steeklaken dat er niet bebloed uitziet, niet had ververst met handschoenen een grote fout zijn (het wordt moeilijk als je in stresssituaties dan nog moet doen alsof iets bebloed is terwijl je dat niet ziet). Mijn communicatie was voldoende en de rapportering ook. Op de evaluatie net na het examen vertelde men mij dat ik me niet meteen voorstelde, maar gezien de patiënt zodra ik de kamer binnen kwam in huilen uitbarstte, is het niet echt evident om me voor te stellen, de patiënt toonde geen enkele interesse in wie ik was. Verder was er het probleem van de bestickering van de spuit. Ik heb dit inderdaad niet gedaan, maar als je in een casus zit waar je met 1 patiënt werkt dan lijkt dit niet nodig, als je in een reële situatie werkt is dit inderdaad wel nodig.

Ik begrijp niet waarom ik hierop zo wordt afgerekend op het examen. Ik moet doen alsof er bloed is op een laken, je moet doen alsof je je voorstelt ook al weet je dat de patiënt je niet hoort. Het was mij ook niet duidelijk op basis van de praktijklessen dat de bestickering van de spuiten ook moest gebeuren tijdens de casus op het examen.

Deze zaken werden afgelopen vrijdag ook besproken met mevr. [C.B.].

Argumenten m.b.t. praktijk VRH 3.

Op het examen kreeg ik een casus waarbij ik de sondevoeding moest aansluiten op de voedingspomp, aan de nasogastrische sonde. Daarna moest ik de patiënt in haar zetel installeren.

Het probleem is echter dat de ene voedingspomp niet de andere is. Blijkbaar zijn er 2 soorten pompen op school. Ik zag alleen Compat Go, maar op het examen kreeg ik een oudere voedingspomp, Flocare 800.

Ik ben altijd naar de les gegaan en heb meerdere malen een lokaal gereserveerd om te oefenen. Ik heb zo een pomp als op het examen nog NOOIT gezien in de oefenmomenten. De dag voor het examen was ik weer gaan oefenen om alles onder de knie te krijgen en in het voorziene lokaal was er GEEN pomp als op het examen, alleen de Compat Go. Ik ben hier heel formeel in, ongeacht dat de lesgevers zeggen dat die pomp er zou moeten geweest zijn en dat wat ik zeg eigenlijk niet waar kan zijn en dat er wel een schema op Camillo staat. Als zoals bij de gesprekken aangehaald, praktijk zo belangrijk is, dan moet dit zeer uitdrukkelijk ingeoefend worden en moeten de studenten daartoe de kans hebben en daar moet zekerheid over bestaan.

Ten einde te kunnen aantonen dat ik wel goed wist waarover het ging en wat belangrijk was heb ik tijdens het examen en op de evaluatie er onmiddellijk na verteld hoe ik het zou doen moest ik de andere pomp gehad hebben. Dus legde ik uit hoe het principe van de pomp werkt, max volume instellen en inloopsnelheid instellen, purgeren, ... ik toonde dit ook op de pomp. Tijdens deze evaluatie maakte de docent geen enkele opmerking m.b.t. eventuele communicatiefouten. Daarnaast en daarenboven wil ik ook nog opmerken dat het examen had moeten doorgaan om 11.45, uiteindelijk ging het pas door om 13.00 zonder voorafgaande verwittiging. De organisatie was niet optimaal en dat geeft aanleiding tot extra stress.

Afgelopen vrijdag heb ik de docenten die het examen VRH3 praktijk afgenomen hebben ontmoet. Naast de opmerking over de pomp vertelde de docent van communicatie dat ik communicatie-stops gebruikte in mijn gesprek met de patiënt (ik begrijp u, het komt allemaal goed, ik ken dat gevoel, ...) Wat dus niet waar is, ik vroeg steeds door en gebruikte de strategieën volgens de cursus (spiegelen, parafraseren, samenvatten, ...). Verder zei hij dat ik te ver van de patiënt stond. Wat ook niet klopt, ik stond naast zijn bed.

Op mijn vraag hoe de quoteringsprecies verloopt, werd gezegd dat dit zeer complex is en men dit zelf niet goed weet..

Naar aanleiding van mijn gesprek met dhr. [D.K.] kreeg ik een vrij algemeen antwoord dat voor mij helemaal niet voldoet (zie hoger).

Ik dring er dan ook op aan om de beslissing m.b.t. de quoterings van de praktijkgedeelten te herzien, zodat ik de 2 corresponderende verdiepende modules van het 2de jaar wel kan volgen en er examen voor kan afleggen.

In tweede orde vraag ik de herziening van de uiteindelijke beslissing m.b.t. de algehele quoterings, nl 'overgaan naar het 2de jaar maar met het opnieuw volgen en examen afleggen van de volledige modules VRH2 inleiding en VRH3 inleiding en het verbod om de verdiepende daarmee corresponderende modules te volgen en er examen over af te leggen'. Ik moet dus niet enkel de praktijk opnieuw doen maar ook de theorie en de stages waarvoor ik wel goede scores behaalde.

Deze beslissing komt ongemeen hard aan, is onrechtvaardig en komt eigenlijk neer op een jaar zittenblijven. Ondanks het feit dat er een modulair systeem is dat flexibiliteit zou moeten beogen wordt dit duidelijk niet bereikt. Ik heb niet de mogelijkheid om dit in het 2de jaar of later in te halen, ik heb zelfs geen idee welke de impacten hiervan zullen zijn in het derde en vierde jaar. Daarenboven, en dit werd ook bevestigd door een tweetal mensen van de hogeschool, had ik met deze resultaten in het niet-modulaire programma wel geslaagd geweest.

Ik kan begrijpen dat de praktijk belangrijk is en zoals jullie aanhalen gaat dit hand in hand met de theorie, maar ook de theorie is zeer belangrijk, en misschien in een beginjaar nog belangrijker dan de praktijk. Er volgen nog vele praktijklessen en stages, het 4de jaar is grotendeels praktijk. Daar kan nog zeer veel aangeleerd worden en zullen principes die nu worden aangeleerd, meer en verder ingeoeft moeten worden zodat ze een routine worden en een dagelijkse praktijk.

De elementen die worden meegegeven in de negatieve evaluatie van de praktijkgedeeltes VRH 2 en VRH 3 zijn zaken die, zelfs als jullie vinden dat ze terecht worden opgemerkt, in de verdere schoolloopbaan continu zullen worden herhaald en ingeoeft. Zij zijn niet van [dien] aard dat ze het volgen en afleggen van de examens van de corresponderende verdiepende modules zouden verhinderen of onmogelijk maken.

Ik stel echter vast dat op mijn rapport de praktijk (verpleegkundig redeneren en handelen (inl. 2 en 3) telkens een 9 op 20) zeer zwaar doorweegt terwijl ik op de andere vakken niet alleen geslaagd ben maar zelfs goede cijfers behaal zoals 13/20, 14/20, 15/20, 16/20. Ik heb het afgelopen academiejahr mijn best gedaan. In het niet-modulaire programma had ik met deze punten wel geslaagd geweest. Om het plaatje nog erger te maken, krijg ik dan te horen dat de impact op de verdere studies eigenlijk voor een groot stuk overeenkomt met een jaar zittenblijven gezien ik niet de mogelijkheid heb om alle modules van het tweede jaar aan te vatten en zoals de mevrouw van de trajectbegeleiding, [M.D.M.], aangaf dat ik dus inderdaad een jaar vertraging zal hebben.

Bij wijze van herhaling vraag ik de herziening van scores op de praktijkgedeelten VRH2 en VRH3 zodat ik volledig geslaagd voor het eerste jaar.

Als u op deze vraag niet of maar gedeeltelijk kunt ingaan vraag ik een herziening van het globale resultaat zodat ik slaag voor het eerste jaar en het tweede jaar ten volle met al zijn modules kan aanvatten en er examens voor kan afleggen.

In het algemeen, kan ik begrijpen dat een nieuw systeem problemen kent, maar daar mogen de studenten en dus ook ik niet het slachtoffer van zijn. Ik interpreteer wat hier in mijn situatie is gebeurd als een onbedoeld neveneffect van een nieuw systeem dat in zijn kinderschoenen staat en dat nog moet gefinetuned worden om tot het echte doel te komen, nl. een kwalitatieve opleiding met een flexibilisering van het leerprogramma zonder dat dit leidt tot een penaliserende.

Volgens verzoeker heeft de interne beroepscommissie nagelaten (tijdig) uitspraak te doen over dat intern beroep. Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat hij op datum van 9 oktober 2017 nog geen beslissing van de interne beroepscommissie had ontvangen. Weliswaar heeft de ombud in een e-mail van 5 oktober 2017 meegedeeld dat er vrij veel beroepen zijn en dat de behandeling van verzoekers intern beroep zijns inziens “een kwestie van dagen” zal zijn, maar verzoeker twijfelt eraan of die mededeling kan worden beschouwd als een officiële melding zoals bedoeld in het onderwijs- en examenreglement.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij dat de beslissing van de interne beroepscommissie op 9 oktober 2017 wel reeds bestond, nu zij op 25 september 2017 werd genomen en met een aangetekend schrijven van 4 oktober 2017 aan verzoeker werd toegezonden. Verwerende partij stipt aan dat deze zending aan verzoekers woonplaats werd aangeboden op 6 oktober 2017 en uiteindelijk door verzoeker bij de postdiensten werd afgehaald op 9 oktober 2017.

Beoordeling

Artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat de interne beroepsprocedure leidt tot een beslissing die aan de student ter kennis wordt gebracht binnen een termijn van twintig kalenderdagen die ingaat op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld.

Daarnaast luidt artikel II.294, §1 van diezelfde Codex als volgt ten aanzien van de gevallen waarin de instelling niet binnen de hiervoor vermelde termijn uitspraak doet:

§1. De beroepen bij de Raad worden ingesteld binnen een vervalt termijn van 7 kalenderdagen, die ingaat de dag na die van [kennisgeving] van de in artikel II.284, eerste lid bedoelde beslissing.

De beroepen tegen een beslissing bedoeld in artikel I.3, 67°, h), worden bij de Raad ingesteld uiterlijk de eenendertigste dag na de dag van een kennisgeving van de betrokken beslissing.

Bij het uitblijven van een tijdige beslissing van de interne beroepsinstantie binnen de termijn zoals bepaald in artikel II.284, tweede lid, dient in voorkomend geval het beroep bij de Raad binnen de vervalt termijn van 7 kalenderdagen na het verstrijken van deze termijn te worden ingesteld, tenzij vóór het verstrijken van de termijn waarover de interne beroepsinstantie beschikt, deze aan de student meedeelt op welke latere datum zij uitspraak zal doen. In dat geval gaat de vervalt termijn van 7 kalenderdagen voor het beroep bij de Raad in de dag na die datum.

Indien de zevende of dertigste dag van de in het eerste lid respectievelijk tweede lid bedoelde termijn een zaterdag, zondag of wettelijke feestdag is, wordt de termijn verlengd tot de eerstvolgende werkdag waarop de postdiensten open zijn.

Met recht stelt verzoeker dat de voormelde mededeling door de ombud niet kan worden beschouwd als een kennisgeving in de zin van artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs, ertoe strekkende dat de interne beroepsinstantie op een latere datum – buiten de termijn van twintig kalenderdagen – uitspraak zal doen. Die kennisgeving dient immers, zoals uit het voormelde artikel blijkt, uit te gaan van de interne beroepsinstantie zelf.

Te dezen was er evenwel geen reden tot toepassing van artikel II.294, §1, derde lid van de voormelde Codex. Aannemend dat met het instellen van het beroep in artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs wordt bedoeld het verzenden van het intern beroep – los van de datum waarop het beroep de beroepsinstantie bereikt – dan liep de termijn voor de interne beroepscommissie om haar beslissing ter kennis te brengen van 15 september 2017 tot en met 4 oktober 2017. De zending houdende mededeling van de beslissing op intern beroep is op 4 oktober 2017, en dus tijdig, ter post aangeboden.

Bij gebreke aan reden tot toepassing van artikel II.294, §1, derde lid van de Codex Hoger Onderwijs, geldt onverminderd artikel II.285, tweede lid, van diezelfde Codex. Daaruit volgt dat de Raad enkel bevoegd is om – daargelaten de hier niet van toepassing zijnde mogelijkheid bedoeld in artikel II.292, §2 van de Codex – uitspraak te doen tegen studievoortgangsbepalingen die door het intern beroepsorgaan zijn genomen.

Verzoekers beroep is niet gericht tegen de beslissing van de interne beroepscommissie, die zoals hierboven is uiteengezet tijdig is tussengekomen en ter kennis is gebracht. Het kan verzoeker gewis niet worden verweten geen risico's te hebben willen nemen, maar dit leidt er niet toe dat huidig beroep ontvankelijk is.

Een *ratione materiae* ontvankelijk beroep kan enkel worden ingesteld tegen de beslissing van de intern beroepscommissie van 25 september 2017, zoals aan verzoeker betekend op 6 oktober 2017.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 27 oktober 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bijzitter
Marleen Verreth	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd

een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïntariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 6 november 2017

Arrest nr. 4.013 van 20 november 2017 in de zaak 2017/488

In zake: Andreas DUREN
 Woonplaats kiezend te 2640 Mortsel
 Osylei 29

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
 Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
 Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 2 oktober 2017, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 13 september 2017 waarbij aan de verzoekende partij bindende voorwaarden werden opgelegd en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 25 september 2017 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 6 november 2017.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

De heer Guy Duren, die verschijnt voor de verzoekende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de industriële wetenschappen: bouwkunde’.

Op 13 september 2017 wordt beslist om volgende bindende voorwaarden te koppelen aan een nieuwe inschrijving van verzoeker binnen dezelfde opleiding:

“1. Je inschrijving in het bachelorprogramma is gelimiteerd tot het opnemen van 45 studiepunten.

2. Je mag je bachelorprogramma niet combineren met een inschrijving in de bijhorende masteropleiding.

3. Je moet voor minstens 60% van de ingeschreven studiepunten slagen.

Behaal je deze voorwaarden op het einde van het academiejaar 2017-2018 (na de tweede zitting) niet, dan wordt herinschrijving in het bachelorprogramma in het academiejaar 2018-2019 geweigerd.”

Verzoekende partij stelde op datum van 18 september 2017 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 25 september 2017 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie heeft beslist om de toelatingsvoorwaarden van de student voor het academiejaar 2017-2018 niet aan te passen en motiveert dit als volgt:

- De student behaalde de opgelegde norm van 60% niet. De interne beroepsinstantie meent dat er geen sprake is van schending van het recht of uitzonderlijke omstandigheden die een afwijking van de voorziene procedure noodzaken.
- De student diende bij de aanvang van het academiejaar een aanvraag in tot het bekomen van het statuut student-ondernemer, maar hij verwierf dit statuut blijkbaar niet.
- De interne beroepsinstantie stelt vast dat de student zijn verbazing heeft geuit over de beslissing met betrekking tot de opgelegde voorwaarden in het kader van de studievoortgangsbewaking. Volgens de interne beroepsinstantie werd hierover echter in de loop van het jaar via verschillende kanalen en bij herhaling geïnformeerd. Ze benadrukt dat de student in het begin van de zomer een mail werd gestuurd mét mogelijkheid tot een gesprek.

De beslissing op intern beroep werd bij schrijven van 25 september 2017 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 2 oktober 2017 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep.

Verzoeker tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbeslissing van 13 september 2017 waarbij aan de verzoekende partij bindende voorwaarden werden opgelegd (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 25 september 2017 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikels 23.7 en 25.3 van het onderwijs- en examenreglement (verder: OER) van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de Instantie Bijzondere Inschrijvingen en Studievoortgangsbewaking (hierna: IBIS). In dat geval verdwijnt de beslissing van IBIS uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Wel kan verzoeker onregelmatigheden die kleven aan deze beslissing, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep in zoverre het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing) en de Raad ziet evenmin redenen om zulks te doen.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel, gecombineerd met het motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker merkt op dat hem de mogelijkheid wordt ontzegd om zijn bacheloropleiding dit jaar te beëindigen, terwijl hij wel al 120 studiepunten van zijn programma succesvol heeft behaald. Hij benadrukt dat zijn laag resultaat van vorig academiejaar geen enkel verband heeft met een eventueel gebrek aan studiebegeleiding, foutieve studiewijze of studieonbekwaamheid, maar dat hij zich bewust om persoonlijke redenen niet op zijn studie heeft gefocust.

Verzoeker wijst erop dat de beslissing om zijn programma te beperken tot 45 studiepunten tot een extra studiejaar leidt, met financiële gevolgen voor zijn ouders, de gemeenschap en hemzelf. Deze beslissing verhindert hem bovendien om zijn bachelorproef/stage dit academiejaar te doen. Verzoeker wenst evenwel uitdrukkelijk zijn bachelorproef/stage dit academiejaar te voltooien, zodat hij volgend academiejaar zijn masteropleiding kan starten. Hij stipt aan dat hij alle voorbereidingen heeft getroffen om dit academiejaar met vrucht te beëindigen en daarna zijn masteropleiding af te ronden.

Verzoeker stelt vast dat in de initiële studievoortgangsbepaling zelf wordt aangehaald dat het belangrijk is om binnen een redelijke termijn de studies af te werken. Volgens hem weigert IBIS rekening te houden met zijn argumentatie en zijn persoonlijke situatie. Hij stelt dat het beperken van op te nemen studiepunten in zijn situatie geheel geen studievoortgang is, maar duidelijk een studie-achteruitgang inhoudt. Verzoeker merkt op dat de beslissing niet in zijn voordeel is, en dat IBIS geen bijzondere motivering heeft gegeven voor de beslissing.

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij er vooreerst op dat verzoeker vooraf verschillende keren werd verwittigd. Ze verduidelijkt dat het niet de bedoeling is om verzoeker een diploma te ontzeggen, maar wel om de prioriteit aan te geven, de ernst van de situatie aan te tonen en te voorkomen dat verzoeker volgend academiejaar wordt uitgesloten van herinschrijving en hierdoor zijn bachelordiploma helemaal niet kan halen. Ze wijst er

bovendien op dat verzoeker 120 studiepunten behaalde op drie jaar tijd en dat in het verleden nooit 60 studiepunten in één jaar werden behaald. Volgens verwerende partij is er ook geen indicatie dat het komende jaar tot uitzonderlijke prestaties zal leiden, die de resultaten van de drie voorafgaande jaren overtreffen.

Waar verzoeker aanhaalt dat zijn laag resultaat van vorig academiejaar geen enkel verband heeft met een eventueel gebrek aan studiebegeleiding, foutieve studiewijze of studieonbekwaamheid, wijst verwerende partij erop dat deze uitspraak is gebaseerd op een vermoeden van de student zelf. Zij heeft dit ook nooit beweerd of ontkend. Verder benadrukt verwerende partij dat je inschrijven, maar je bewust niet focussen op je studies nooit aangewezen is.

Vervolgens wijst verwerende partij erop dat verzoeker na de eerste zitting van het academiejaar 2016-2017 was uitgenodigd voor een gesprek in verband met zijn studievoortgang, maar hij is hierop niet ingegaan. Verwerende partij stipt ook aan dat verzoeker het financieel gevolg van zijn keuzes voor alle partijen zelf heeft veroorzaakt en dat hij voor het volgen van “6-Bachelorproef” sowieso niet aan de regels voldeed, omdat hij niet is geslaagd voor “4-Bouwfysica”, waaraan volgtijdelijkheidsvoorwaarden zijn gekoppeld. Ze benadrukt dat alle opleidingsonderdelen uit het opleidingsprogramma moeten worden opgenomen, alvorens “6-Bachelorproef” te mogen opnemen. De voorwaarden voor het opnemen van “6-Bachelorproef” zijn bovendien voorafgaand aan de examens bekend, zodat studenten met deze informatie rekening kunnen houden bij hun examenvorbereiding.

Verwerende partij wijst er ten slotte op dat verzoeker zijn studievoortgangsvertraging zelf in de hand heeft gewerkt. Volgens haar heeft IBIS het dossier bestudeerd en de argumentatie en persoonlijke situatie van verzoeker wel degelijk in overweging genomen.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat hij vastberaden is om, door zijn inzet tijdens dit academiejaar, zijn bachelordiploma te behalen. Hij benadrukt dat hij tijdens het eerste academiejaar 75% van het standaardprogramma heeft behaald, en tijdens het tweede academiejaar 86%. Verzoeker verduidelijkt dat, vermits na het tweede academiejaar duidelijk was dat het afsluiten van de bacheloropleiding binnen de vooropgestelde termijn van drie jaar niet meer haalbaar was, hij het derde jaar op vrijwillige basis heeft ingezet met een lager profiel. Nu het einde van de bacheloropleiding wel in zicht is, worden alle inspanningen

hierop gericht. Volgens verzoeker is het opnemen van 60 studiepunten dan ook geen “uitzonderlijke” prestatie, zoals gesteld door verwerende partij, maar gaat het om de gewone prestatie van een doorsnee student.

Verzoeker stelt dat het willen opleggen van een verplichte studiebeperking tot 45 studiepunten onterecht is omdat deze beslissing niet is gebaseerd op de studiecapaciteiten van de student. Volgens hem werkt dit bovendien uiterst demotiverend. Verzoeker benadrukt dat hij tijdens het academiejaar 2015-2016 heeft aangetoond dat hij intellectueel in staat is om meer dan 45 studiepunten te behalen. Volgens hem is het ook volledig onredelijk om een gemotiveerde student bij voorbaat de kans te ontnemen om zich te bewijzen.

Verder stipt verzoeker aan dat hij was gestart met de aanvraag van het statuut van student-ondernemer, maar dit levert geen mirakels op: alle examenonderdelen moeten immers gekend blijven. Verzoeker merkt ook op dat dit statuut niet aantoont dat een student tijdens het academiejaar ondernemer is geweest, wat voor verzoeker wel blijkt uit de trimestriële BTW-aangiften die hij als bijlage toevoegt.

Verzoeker verduidelijkt vervolgens dat hij om organisatorische redenen niet is ingegaan op de uitnodiging na de eerste zitting van het academiejaar 2016-2017 voor een gesprek in verband met zijn studievoortgang. Volgens verzoeker heeft hij het financieel gevolg van zijn keuzes voor alle partijen niet zelf veroorzaakt, aangezien IBIS de beperking tot 45 studiepunten oplegt.

Verzoeker merkt op dat de bachelorproef en de stage voor elke student belangrijke onderdelen van de opleiding zijn. Volgens hem worden er in het diplomajaar dan ook regelmatig uitzonderingen toegestaan op de gekoppelde volgtijdelijkheidsvoorwaarden. Hij stipt aan dat “4-Bouwfysica” geen volgtijdelijkheidsvoorwaarde is voor de bachelorproef, maar wel voor “5-Energieprestatie van gebouwen”. Verzoeker stelt dat er tevens uitzonderingen worden toegestaan omdat er tijdens de stageperiode geen lessen georganiseerd worden. Hij benadrukt dat het volgen van de stage uiterst motiverend is voor de student, wat ervoor zorgt dat de student tijdens het academiejaar betere resultaten behaalt, terwijl het omgekeerde ook waar is.

Verzoeker merkt ten slotte op dat de studievoortgangsmaatregelen net bedoeld zijn om de studievoortgang niet nog verder en onbeperkt te laten uitlopen, zodat het onbegrijpelijk is dat

de aangevochten beslissing hem ertoe dwingt de studievoortgang met minstens een jaar te verlengen.

Beoordeling

Verzoeker beroept zich in essentie op de onredelijkheid van de studievoortgangsbepaling waarbij zijn inschrijving voor het academiejaar 2017-2018 beperkt wordt tot maximum 45 studiepunten.

De Raad schetst vooreerst de contouren waarbinnen hij de voorliggende studievoortgangsbepaling toetst. De Raad kan zich bij de beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar gaat na of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbepaling betreft.

Inzake de door de Codex Hoger Onderwijs aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdend met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden en de weigering van inschrijving betreft, doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbepaling. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van de bijzondere omstandigheden.

In artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs, dat gradueel is opgebouwd, wordt het opleggen van bindende studievoortgangsbepalingen voor diplomastudenten gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studieprestatie (60% van de opgenomen studiepunten), die instellings- en opleidingsoverschrijdend kan worden vastgesteld.¹ Ingeval een student vervolgens niet

¹ **Art. II.246. §1:** “Het instellingsbestuur kan maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:

voldoet aan deze bindende voorwaarden, kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd. In het betreffende artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs wordt ook bepaald dat een inschrijving van studenten kan worden geweigerd indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren. Uit eerdere rechtspraak van de Raad blijkt dat in dit verband een verregaande motiveringsverplichting bij de instelling ligt, die de weigering van een bepaalde student ook mogelijks zal gronden op het reeds volledig afgelegde studietraject van een student.

De Raad gaat vooreerst na of verwerende partij conform de reglementaire bepalingen heeft gehandeld. De Raad stelt op basis van het dossier vast dat verzoeker sinds het academiejaar 2014-2015 is ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de Industriële wetenschappen (richting: Bouwkunde)’. De eerste twee academiejaren behaalt hij een redelijke studievoortgang:

- academiejaar 2014-2015: 45 van de 60 opgenomen studiepunten, wat neerkomt op een studie-efficiëntie van 75%;
- academiejaar 2015-2016: 54 van de 63 opgenomen studiepunten, wat neerkomt op een studie-efficiëntie van 86%.

In het academiejaar 2016-2017 neemt verzoeker op eigen initiatief slechts 45 studiepunten op en behaalt hij 21 studiepunten, wat neerkomt op een studie-efficiëntie van 47%.

Verzoeker wordt tijdens het academiejaar 2017-2018 voor de eerste maal onder studievoortgangsbewaking geplaatst, waarbij hij maximaal 45 studiepunten kan opnemen. Verzoeker vecht deze studievoortgangsmaatregel aan.

Op grond van artikel 23.1 OER werd verzoeker wegens het niet behalen van de studie-efficiëntie van 60% in de bacheloropleiding onder volgende studievoortgangsbewakingsmaatregel geplaatst (zie stuk 4 van verwerende partij)²:

1° indien een student geen 60% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft een vorig academiejaar kan bij een nieuwe inschrijving aan eenzelfde of andere instelling een bindende voorwaarde opgelegd worden. Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie- en/of deliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de instelling algemeen gelden.

Het instellingsbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een deliberatie door het orgaan of de persoon die verantwoordelijk is voor de bepaling van de studievoortgang.

Bij het niet naleven van deze bindende voorwaarde kan de student een volgend academiejaar geweigerd worden in dezelfde instelling waar de bindende voorwaarde is opgelegd;

2° indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren kan de inschrijving van de student geweigerd worden.”.

² “**Artikel 23 Maatregelen ter bewaking van de studievoortgang**

“1. Je inschrijving in het bachelorprogramma is gelimiteerd tot het opnemen van 45 studiepunten (waaronder je tekorten).

2. Je mag je bachelorprogramma niet combineren met een inschrijving in de bijhorende masteropleiding.

3. Je moet voor minstens 60% van de ingeschreven studiepunten slagen.

Behaal je deze voorwaarden op het einde van het academiejaar 2017-2018 (na de tweede zitting) niet, dan wordt herinschrijving in het bachelorprogramma in het academiejaar 2018-2019 geweigerd.”.

De Raad is op basis van het dossier van oordeel dat verwerende partij conform haar onderwijsreglementering en het decreet heeft gehandeld. Uit het relaas van de communicatie, zoals opgenomen in de antwoordnota, blijkt ook dat zij verzoeker op een voldoende zorgvuldige manier op de hoogte heeft gebracht van zijn studievoortgangssituatie, wat niet wordt ontkend door verzoeker.

De Raad onderzoekt hierna of er zich het afgelopen academiejaar bijzondere omstandigheden hebben voorgedaan die vershonon waarom verzoeker geen 60% van zijn opgenomen studiepunten uit de bacheloropleiding heeft kunnen behalen. Ingeval een student zich hierop beroept – zoals *in casu* – is het aan de interne beroepsinstantie om de ingeroepen omstandigheden te onderzoeken. De Raad leest in het dossier dat verwerende partij deze aangebrachte omstandigheden in het kader van het intern beroep heeft onderzocht en dat zij heeft geoordeeld dat deze niet voldoende overtuigend waren om de studievoortgangsbeslissing – die gebruikelijk wordt genomen in het geval studenten geen prioriteit aan hun studies blijken te geven – te herzien.

Verzoeker roept als bijzondere omstandigheden in:

- de verlenging van zijn studieduur (niet kunnen afstuderen in het academiejaar 2017-2018), terwijl hij al wel 120 studiepunten van zijn programma succesvol heeft behaald. Verzoeker wijst ook op de financiële gevolgen voor zijn ouders, de gemeenschap en hemzelf;
- de slechtere resultaten behaald in het academiejaar 2016-2017 hebben niets te maken met zijn studiecapaciteiten, zijn studiewijze of de studiebegeleiding, maar zijn te

23.1 Een door de faculteit aangewezen instantie legt maatregelen op voor de bewaking van de studievoortgang van een student die na één academiejaar niet ten minste 60% van de studiepunten van zijn/haar studieprogramma heeft verworven.”.

wijten aan uitzonderlijke privéomstandigheden, gezien verzoeker pas was gestart met een onderneming en dit heel wat energie heeft gevergd;

- verzoeker wil zich dit jaar wel ten volle focussen op zijn studie en heeft alle nodige voorbereidingen hiertoe getroffen.

De Raad is van oordeel dat bij de beoordeling van een vraag tot inschrijving rekening moet worden gehouden met de door de verzoekende partij geboekte studievoortgang, eventueel met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren, enerzijds, en met de informatie over de wijze waarop verzoekende partij in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken anderzijds.

Wat de aangehaalde privéomstandigheden betreft, moet de Raad vaststellen dat (1) verzoeker herhaaldelijk werd gewezen op de risico's ingeval hij de opgelegde studie-efficiëntie niet zou behalen, (2) verzoeker uitgenodigd werd voor een studievoortgangsbewakingsgesprek met een studiebegeleider, waarop hij niet is ingegaan, (3) uit het dossier niet blijkt in hoeverre verzoeker specifiek het statuut van ondernemer of werkstudent heeft gekregen (verwerende partij stelt dat dit niet het geval is), noch dat er bepaalde faciliteiten zijn toegekend, (4) verzoeker nog geen enkel academiejaar heeft aangetoond dat hij de omvang van een modeltraject kan afwerken (zijn curriculumoverzicht geeft namelijk aan dat verzoeker – op één academiejaar na, waarin hij 54 studiepunten heeft behaald – nooit meer dan 45 studiepunten heeft verworven), (5) verzoeker stelt dat hij zich nu wel beter zal focussen op zijn studie, maar hij onderbouwt dit niet met feitelijk gestaafde gegevens, waaruit effectief blijkt dat zijn privéomstandigheden zijn gewijzigd.

De Raad is van oordeel dat deze omstandigheden niet in die mate bijzonder zijn dat zij het niet behalen van de studie-efficiëntie in het academiejaar 2016-2017 voor de bacheloropleiding in voldoende mate kunnen verschonen. Verzoeker overtuigt de Raad ook niet dat zijn aandacht het volgend academiejaar volledig naar zijn studies zal gaan, zodat het mogelijk wordt om voor de eerste maal een studieprogramma van 60 studiepunten af te werken.

De Raad betreurt het dat verzoeker door deze maatregel niet kan afstuderen in zijn bacheloropleiding in het academiejaar 2017-2018. De Raad betreurt ook het feit dat zijn

werkloopbaan hierdoor mogelijk pas later ten volle aandacht kan krijgen en dat zijn ouders hierdoor mogelijk financieel nadeel lijden. Dit is echter een algemeen gegeven waarmee elke student geconfronteerd wordt die niet het regulier aangeboden modeltraject volgt. Verzoeker geeft niet aan op welk vlak zijn situatie zich hiervan onderscheidt en is dan ook in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor de gevolgen.

De decreetgever heeft de instelling in het kader van de studievoortgangsbewaking de mogelijkheid gegeven om studenten te verplichten prioriteit te geven aan hun studies en om geïndividualiseerde trajecten uit te werken, rekening houdend met het individueel afgelegd traject en de individuele mogelijkheden van studenten. Dit wordt juist voorzien om te voorkomen dat een student uiteindelijk zijn diploma niet zou behalen.

De Raad begrijpt dat verzoeker op basis van zijn afgelegde studietraject wordt verplicht om prioriteiten te stellen en dat zijn studielast onder controle wordt gehouden om het risico op een weigering van inschrijving te beperken. Een mogelijke weigering van de verdere studies – dat conform het decreet kan worden beslist ingeval een student niet aan de opgelegde bindende voorwaarden voldoet – zou een veel zwaardere impact kunnen hebben op de toekomst van verzoeker.

De Raad maakt ook de overweging dat niets uitsluit dat, ingeval verzoeker zijn studieprogramma van 45 studiepunten tijdens het huidig academiejaar naar behoren afwerkt en de regels van volgtijdelijkheid dit toelaten, hij mogelijk de toelating zal krijgen om zijn resterende studiepunten van de bacheloropleiding (15 studiepunten) te combineren met opleidingsonderdelen uit het masterprogramma. Op die wijze kan verzoeker de studieduurverlenging die hij nu mogelijk oploopt, zeer beperkt houden.

In het licht van deze en de hoger vermelde overwegingen lijkt het de Raad niet kennelijk onredelijk dat het studiepakket van verzoeker wordt beperkt tot 45 studiepunten en dat hij vooreerst moet aantonen de opleidingsonderdelen die hij nog dient af te werken uit de bacheloropleiding ten volle ter harte te nemen, om vervolgens zijn aandacht te richten op de masteropleiding.

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 20 november 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jean Goossens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.017 van 20 november 2017 in de zaak 2017/498

In zake: Peshire TCHATCHOUA
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Roeland Jans
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Vlaamse Kaai 76
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: ARTESIS PLANTIJN HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Wim Van Caeneghem
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Vrijheidstraat 32, bus 16
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 5 oktober 2017, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 11 september 2017 waarbij aan de verzoekende partij een score van 2 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Labcluster instrumentele analyse 2’ en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 26 september 2017 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 6 november 2017.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij, advocaat Roeland Jans, die verschijnt voor de verzoekende partij en advocaten Wim Van Caeneghem en Stevie Van Houdenrogge, die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de biomedische laboratoriumtechnieken’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Labcluster instrumentele analyse 2’ bekomt verzoekende partij in eerste zitting een examencijfer van 7/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 3 juli 2017 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 7 juli 2017 werd het intern beroep ontvankelijk en in de aangegeven mate gegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat het opleidingshoofd aan de interne beroepsinstantie toelicht dat er sedert het inzegement verschillende gesprekken werden gevoerd met verzoekster, en aan verzoekster en haar GON-begeleider bevestigd werd dat een tweede examenkans zal worden georganiseerd. Verzoekster werd intussen in het bezit gesteld van alle laboverslagen en er werd haar door het opleidingshoofd de noodzakelijke toelichting gegeven die haar in staat moet stellen om de tweede examenkans met volledige kennis van zaken voor te bereiden. Na grondige studie van het dossier stelt de interne beroepsinstantie inderdaad vast dat de ECTS-fiche op 8 juni 2017 werd gewijzigd om een tegenstrijdigheid weg te werken. Een dergelijke laattijdige wijziging is niet toegelaten.

Na toelichting door het opleidingshoofd stelt de interne beroepsinstantie inderdaad vast dat de score van de laboverslagen niet op de vooraf bepaalde wijze is berekend. Het is onduidelijk voor de interne beroepsinstantie op welke wijze de toegekende score werd samengesteld. De score werd evenwel berekend op een wijze die in het voordeel van alle studenten is. Dit kan door een tweede examenkans gecorrigeerd worden. Tenslotte blijkt uit het dossier dat verzoekster terecht heeft opgeworpen dat ze de laboverslagen tijdens het feedbackmoment niet heeft kunnen inkijken. De verbeterde laboverslagen werden intussen door het opleidingshoofd overgemaakt en toegelicht aan verzoekster en er werd haar een tweede examenkans aangeboden. Het opleidingshoofd heeft aan verzoekster ook de nodige toelichting gegeven over de wijze waarop de nieuwe examenkans zal verlopen.

De interne beroepsinstantie verklaart de klacht ontvankelijk en in de volgende mate gegrond: aan verzoekster wordt de mogelijkheid geboden om haar examen opnieuw af te leggen tijdens de tweede examenperiode. Dit examen zal worden afgelegd in aanwezigheid van de lector en een neutrale toezichter met kennis van de materie.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 13 juli 2017 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 25 juli 2017 diende verzoekende partij een eerste verzoekschrift in bij de Raad.

Bij arrest nr. 3.747 van 6 september 2017 van de Raad werd het beroep van verzoekende partij onontvankelijk verklaard.

Inmiddels heeft verzoekende partij het opleidingsonderdeel ‘Labcluster instrumentele analyse 2’ in tweede zittijd opnieuw afgelegd. Ze bekomt in tweede zittijd een examencijfer van 2/20. Uiteindelijk werd het hoogste cijfer dat zij behaalde behouden, met name 7/20 tijdens de eerste examenkans.

Verzoekende partij stelde op datum van 18 september 2017 opnieuw een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 26 september 2017 werd het intern beroep ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de beroepsinstantie kennis genomen heeft van het administratief dossier en de toelichting door het opleidingshoofd. De bemerkingen met betrekking tot het verloop van de eerste examenperiode werden reeds op definitieve wijze behandeld door de interne beroepsinstantie, en moeten niet opnieuw worden beantwoord.

Allereerst moet worden opgemerkt dat in het feitenrelaas van het verzoekschrift ten onrechte wordt gesuggereerd dat verzoekende partij, mits een voldoende te behalen op dit opleidingsonderdeel, zou kunnen hebben afstuderen. Indien verzoekende partij geslaagd zou

zijn verklaard voor het opleidingsonderdeel ‘Labcluster instrumentele analyse 2’ in academiejaar 2016-2017, zou zij nog drie andere opleidingsonderdelen voor een totaal van 37 studiepunten hebben moeten opnemen, met name: ‘Validatie’, dat bestaat uit ‘Statistiek’ en ‘Lab instrumentele analyse 3’, ‘Werkveldoriëntatie en eindwerk’ en ‘Stage en integratieve eindproef’.

Met betrekking tot de tweede examenkans klaagt verzoekende partij in eerste instantie aan dat de tweede examenkans verschillend is van de eerste examenkans. Dit is correct: tijdens de eerste zitting werden er 6 lesdagen met permanente evaluatie voorzien. Deze konden uiteraard niet worden hernomen. In de eerste examenperiode worden deze 6 lesdagen (labo’s) als evaluatie- en leermomenten beschouwd.

Vervolgens klaagt verzoekende partij aan dat ze zich onvoldoende zou hebben kunnen bewijzen. De tweede examenkans bestond, zoals aangekondigd, uit één labdag, waarop – zoals op voorhand werd gecommuniceerd – één van de 5 experimenten (met een andere startconcentratie, maar dezelfde methode) zou worden herhaald. Het hernemen van een experiment dat reeds tijdens het academiejaar werd geoefend en uitgevoerd bood een eerlijke kans aan verzoekende partij om haar competenties te bewijzen. De voorziene tijd voor elk deel van de examinering werd bovendien in consensus met het neutrale jurylid vastgelegd.

Verzoekende partij suggereert met betrekking tot de tweede examenkans dat er een apparaat zou zijn uitgevallen tijdens het examen en zij zonder metingen het verslag zou hebben moeten opstellen. Dit is niet correct: nadat het praktijkexamen beëindigd was, is de computer gedurende drie minuten niet kunnen starten. Verzoekende partij heeft toen gebruik kunnen maken van de extra examentijd van 15 minuten waarop zij recht heeft en waardoor ze wel degelijk over meetresultaten beschikte.

Verzoekende partij roept in dat ze geen gebruik zou hebben mogen maken van het internet of e-campus. Zij kon integendeel gebruik maken van het labschrift en haar eigen nota’s. Deze informatie is voldoende om het examen te kunnen afleggen en deze beslissing werd genomen in overleg met het neutraal jurylid.

Verzoekende partij werpt vervolgens op dat zij onvoldoende geïnformeerd zou zijn geweest. Uit het dossier blijkt evenwel dat op de volgende wijze werd gecommuniceerd:

- Mailing op 4 juli 2017 over inhoud en verloop tweede examenkans;
- Mailing op 6 juli 2017 met vraag of alles begrepen en duidelijk is;
- Mailing 29 augustus 2017 met praktische richtlijnen.

De interne beroepsinstantie stelt op basis van het dossier vast dat aan de essentie van de opdracht niets meer werd gewijzigd. Deze is van de eerste communicatie tot de laatste communicatie dezelfde gebleven; enkel praktische richtlijnen werden aangevuld. Verzoekende partij werd in juli expliciet gevraagd of het voor haar duidelijk was hoe de tweede examenkans ging verlopen en hoe ze zich kon voorbereiden. Verzoekende partij heeft op dat moment niet aangegeven dat er nog onduidelijkheden waren.

Verzoekende partij heeft, hoewel ze zich daarvoor had ingeschreven, geen gebruik gemaakt van het voorafgaandelijk gecommuniceerde inzagemoment of van de gebruikelijke procedure om een ander inzagemoment aan te vragen. De interne beroepsinstantie stelt vast dat de score op een correcte en transparante wijze tot stand is gekomen. De interne beroepsinstantie ziet geen argumenten om de score te wijzigen. De klacht wordt ontvankelijk en ongegrond verklaard.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 28 september 2017 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 5 oktober 2017 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid – tijdigheid van het beroep

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat de beslissing van de interne beroepsinstantie dateert van 26 september 2017 en per aangetekend schrijven d.d. 28 september 2017 ter kennis werd gebracht aan verzoekende partij.

De termijn om extern beroep aan te tekenen bedraagt 7 kalenderdagen vanaf de dag die volgt op de dag van de kennisgeving van de beslissing van de interne beroepsinstantie.

Derhalve begon de termijn te lopen op 29 september 2017, om te eindigen op 5 oktober 2017.

Het verzoekschrift extern beroep is gedateerd op 5 oktober 2017. Uit geen enkel stuk blijkt echter dat het verzoekschrift diezelfde dag nog werd neergelegd bij de Raad, dan wel per aangetekend schrijven werd verzonden.

Het verzoek is *prima facie* derhalve laattijdig en dus onontvankelijk.

In haar *wederantwoordnota* stelt verzoekende partij dat de beslissing van de beroepsinstantie haar ter kennis werd gebracht per schrijven van 30 september 2017. Dit schrijven lijkt aangeboden bij de postdiensten voor aangetekende verzending op 28 september 2017. Conform artikel 22.7 §2 van het Onderwijs- en Examenreglement van de onderwijsinstelling kan verzoekende partij hiertegen beroep instellen binnen een vervalt termijn van zeven kalenderdagen die ingaat de dag na deze kennisgeving. De kennisgeving dateert van 28 september 2017. In ieder geval zal aldus verzending van onderhavig beroep per aangetekende post d.d. 5 oktober 2017 dienen te gelden als tijdig. Een afschrift is diezelfde dag per aangetekende post overgemaakt aan de onderwijsinstelling. Het bewijs van aangetekende zending wordt bijgebracht. Het verzoekschrift strekkende tot beroep bij de beroepsinstantie tegen de bestreden beslissingen is derhalve tijdig en ontvankelijk.

Ter zitting van de Raad op 6 november 2017 herziet verwerende partij haar standpunt dat het verzoekschrift onontvankelijk zou zijn; het werd wel tijdig ingesteld.

De Raad ziet evenmin redenen om de ontvankelijkheid van het verzoekschrift ambtshalve te betwisten. Het beroep is derhalve ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op een schending van het motiveringsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij verwijst ter zake naar de vorige beslissing van de Raad d.d. 22 juli 2017. Tevens is nog aan de orde de beslissing van de Raad d.d. 1 oktober 2010. Vastgesteld kan worden dat verzoekster zich *in casu* steeds open heeft opgesteld naar de lector van het

betreffende vak. Zij heeft zelfs aangeboden avondlessen te zullen gaan volgen, hetgeen zij inmiddels ook doet. Zij mocht geen enkel signaal vernemen naar het einde van het vak toe in de zin dat zij slecht bezig zou zijn. Ook kan ter zake verwezen worden naar de overwegingen van de beroepsinstantie in eerste zitting. Van enige motivering ter zake van de quoterings is nog (steeds) geen sprake, stelt blijkbaar ook de beroepsinstantie vast. De beroepsinstantie stelt verder ook vast dat er onterecht geen inzagemoment plaatsvond bij het feedbackmoment.

Relevant is verder nog dat een individueel handelingsplan werd opgesteld (2015-2016), waarin het volgende werd opgenomen:

“ (...) *Aandachtspunten voor het volgend schooljaar (...)*

(...) Voor het schoolteam

- *Labo's roosteren zodat [verzoekende partij] het eerste labo kan observeren en vervolgens kan uitvoeren.*”

Mevrouw [R.] vond deze maatregel echter onnodig, het gaan zelfs nog verder: ‘het zou verzoekster voortrekken’.

In casu is er net zoals in de hierboven vermelde (tweede) uitspraak van de Raad manifest sprake van een situatie waarin ondersteunende maatregelen onvoldoende zijn aangeboden of ter beschikking gesteld en het minste wat gezegd kan worden is dat deze handelwijze de prestaties van verzoekende partij negatief heeft beïnvloed. Hetzelfde wat gold voor de situatie destijds toen de beroepsinstantie had besloten tot een tweede zit, geldt *mutatis mutandis* ook voor de situatie nu na de tweede zit waar verzoekster beweerdelijk een onvoldoende resultaat behaalde.

De interne beroepsinstantie bevestigt het één en ander ter zake in haar beslissing naar aanleiding van het beroep tegen de beslissing inzake de examenresultaten in tweede zit als volgt:

“- *dat de student met betrekking tot de tweede examenkans in eerste instantie aanklaagt dat de tweede examenkans verschillend is van de eerste examenkans*
- *dat dit correct is.*”

Bovendien werd een tiental dagen voor het examen de quoterings, zonder nadere uitleg, geheel gewijzigd. Ook werd de wijze van redactie van de verslagen vlak voor het examen in tweede

zit gewijzigd. Het gebruik van internet en e-campus werd ineens niet meer toegestaan. Dit wordt niet ontkend door de beroepsinstantie in haar beslissing aangaande het beroep tegen de examenresultaten in tweede zit. Verder werkte ook de door de onderwijsinstelling voorziene apparatuur niet naar behoren. Op verschillende ogenblikken haperde de computer. De verloren tijd van verzoekster werd niet gecompenseerd. Vreemd genoeg valt in de beslissing van de interne beroepsinstantie n.a.v. het beroep ter zake van de beslissing inzake de examenresultaten in tweede zit het volgende te lezen:

“(…) dat het hernemen van een experiment”

De beroepsinstantie miskent hiermee de wijzigingen ten aanzien van de quoterings doorheen het jaar. Ook moesten de meetresultaten voor de pauze verwijderd worden en kon verzoekster hier tijdens de redactie geen gebruik meer van maken. De interne beroepsinstantie n.a.v. het beroep ter zake van de beslissing inzake de examenresultaten in tweede zit ontkent ook dit punt niet.

Tevens was de houding van de examinatoren allesbehalve meegaand en coöperatief. Er was in ieder geval minstens sprake van een gespannen sfeer. Onder voormelde omstandigheden kwam verzoekster alsnog tot een cijfer gelijkaardig aan dit in eerste zit. Uit het voorgaande blijkt een manifeste schending van het motiveringsbeginsel, alsmede van het gelijkheidsbeginsel.

In haar *antwoordnota* wenst verwerende partij voorafgaand op te merken dat verzoekende partij tijdens de tweede examenkans een score behaalde van 2/20 en niet van 7/20, zoals verzoekende partij stelt in haar verzoekschrift. Evenwel werd de hoogst behaalde score, met name 7/20 behaald tijdens de eerste examenkans, behouden.

Verzoekende partij verwijt verwerende partij in de eerste plaats wederom dat er geen feedbackmoment plaatsvond na de eerste examenkans. Dit gegeven kan niet ter beoordeling aan de Raad worden voorgelegd, nu dit reeds ter beoordeling aan de interne beroepsinstantie in juli 2017 werd voorgelegd en zij vervolgens remediërend heeft opgetreden door aan verzoekende partij een nieuwe examenkans toe te kennen. Hoewel verzoekende partij zelf vragende partij was voor een nieuwe examenkans, tekende zij toch extern beroep aan tegen voormelde beslissing. Dit beroep werd bij arrest 3.747 van 6 september 2017 verworpen. Voor zoveel als nodig benadrukt verwerende partij evenwel dat er op 29 juni 2017 nog een uitgebreide afsluitvergadering plaatsvond met het diensthoofd. Dat er met het oog op de

tweede examenkans voldoende feedback gegeven werd, blijkt overigens uit de eigen stukken van verzoekende partij (zie stuk 8 van verzoekende partij). Op 6 juli 2017 heeft het diensthoofd ten slotte nogmaals aan verzoekende partij gevraagd of zij nog vragen had, niettegenstaande inmiddels alle verslagen waren overgemaakt en het verloop en de quoterings van het herexamen uitgebreid doorgesproken waren. Verzoekende partij heeft op geen enkel moment aangegeven dat er nog onduidelijkheden waren met betrekking tot de tweede zittijd.

Daarnaast stelt verzoekende partij dat geen rekening werd gehouden met het individueel handelingsplan dat voor haar werd opgesteld en dat voorziet dat zij eerst de labo's mag observeren alvorens ze uit te voeren. Volgens verzoekende partij zou de docent dit in werkelijkheid niet toegelaten hebben, omdat dit verzoekende partij zou voortrekken. Verwerende partij stelt het tegendeel echter vast aan de hand van de eigen stukken van verzoekende partij, meer bepaald het e-mailverkeer met de docente dat zij bijbrengt onder stuk 14.

Verzoekende partij stelt dat de wijze van quoterings in tweede zit plotseling gewijzigd werd. Ook zou zij niet op voldoende wijze geïnformeerd zijn over het verloop van de tweede examenkans. Het opleidingsonderdeel 'Labcluster instrumentele analyse 2' bestond uit 6 labdagen, die van start gingen in de week van 6 februari 2017 en die eindigden in de week van 20 maart 2017. De evaluatie tijdens de eerste examenkans bestond uit een observatie van de labdagen, uit de labtesten en uit het schrijven van labverslagen. Hoewel de ECTS-fiche stelde dat een tweede zittijd niet mogelijk was, werd door de interne beroepsinstantie op 7 juli 2017 op formele wijze beslist om toch een tweede zittijd te organiseren. In tweede zit is het uiteraard niet mogelijk om opnieuw 6 lesdagen permanente evaluatie te voorzien. In die omstandigheden werd beslist het examen als volgt te organiseren:

- 1) Het afleggen van een praktische proef/experiment
- 2) Het afleggen van een digitale toets
- 3) Het schrijven van een labverslag

Dit werd reeds een eerste maal bevestigd aan verzoekende partij op 30 juni 2017. Op 4 juli 2017 werd dit door het opleidingshoofd bevestigd. Op 29 augustus 2017 werd nogmaals aan alle studenten een duidelijk overzicht gegeven van het verloop van de tweede examenkans. De stelling van verzoekende partij dat zij niet voldoende zou zijn geïnformeerd, is dan ook niet correct. Ook de stelling dat er plots een compleet andere evaluatiesleutel zou zijn voorzien, is foutief. De ECTS-fiche voorziet:

- Praktijk instrumentele analyse 2: 40%
- Steekproef labschrift: 20%
- Labverslagen: 40%

Uiteindelijk was de beoordeling als volgt:

- Beoordeling praktische proef: /10
- Beoordeling labverslagen: /10
- Digitale proef: /5

Dit stemt volledig overeen met de verdeelsleutel zoals voorzien in de ECTS-fiche.

Verzoekende partij stelt verder dat de computer haperde tijdens het examen, waardoor er kostbare tijd verloren ging die niet werd gecompenseerd. De interne beroepsinstantie stelde terecht vast dat de computer slechts gedurende 3 minuten niet kon worden opgestart, maar dat verzoekende partij nadien wel 15 minuten extra tijd gekregen heeft, zodat zij wel degelijk over meetresultaten beschikte.

Verzoekende partij werpt tevens op dat zij geen internet mocht gebruiken. Ook dit gegeven werd op voorhand aangekondigd, meer bepaald op 29 augustus 2017. Daarenboven konden de studenten beroep doen op het labschrift en hun eigen nota's, wat *in se* voldoende informatie is om het examen tot een goed einde te brengen.

In haar *wederantwoordnota* stelt verzoekende partij dat de onderwijsinstelling meent te moeten stellen dat stuk 14 juist wel aantoont dat men zich niet houdt aan het handelingsplan, echter volkomen onterecht. Onbegrijpelijk overigens waarom zij er een dergelijke zienswijze op nahoudt, ook nog zonder nadere motivering. Men past hetgeen – zoals omschreven in het handelingsplan – immers eenzijdig aan.

Verder stelt verzoekende partij dat, los nog van internet, enige toelichting dient te worden gegeven voor wat betreft de impact van het mogelijk (wel of niet) gebruik van e-campus. E-campus is een tool waarin alle powerpoints verenigd zijn die worden gebruikt tijdens de lessen. Deze documenten kunnen aldus, bij toegestaan gebruik van e-campus, geraadpleegd worden. Tijdens het jaar was het gebruik bij alle labproeven wel toegestaan. Het doen van proeven waarvoor men gebruik mag maken van allerlei inhoudelijke documenten zonder beperking kan gezien worden als een openboekexamen, of het heeft minstens de allure

hiervan. Er wordt verder vanwege de onderwijsinstelling ook nergens aangegeven op welke wijze het gemis aan het gebruik van e-campus zou worden gecompenseerd voor verzoekster. Het verschil tussen het examen doorheen het jaar en in tweede zit voor wat betreft de aan te wenden bronnen wordt overigens ook in zijn geheel niet betwist door de onderwijsinstelling. Aldus kan worden vastgesteld dat ook de ongelijkheid tussen beide ‘kansen’ niet wordt betwist.

B. Tweede middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een tweede middel beroept op een schending van het motiveringsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt dat zij in het intern beroep van 3 juli 2017 geargumenteed heeft dat het toegekend examencijfer van 5/20 in wanverhouding staat tot de eerdere berichten van de lector. Het valt niet in te zien hoe op basis van die berichten tot de quoterings 5/20 wordt gekomen. Volgens verzoekende partij blijkt uit de beslissing van de beroepsinstantie d.d. 7 juli 2017 de willekeur ten aanzien van de quoterings van de laboverslagen, hetgeen ondubbelzinnig erkend wordt door de beroepsinstantie zelf. In ieder geval ontbreekt er iedere transparantie op dit punt. Na het inleveren van haar verslag ontvangt verzoekende partij op een ogenblik voor de operatie de mededeling dat zij hiervoor een ‘B’ zou krijgen. Wanneer verzoekende partij op weg is naar de vergadering inhoudende de eindevaluatie, komt zij mevrouw [R.] tegen op de gang. Deze meldt alsdan: “*Het was nipt*”. Vervolgens wordt er door mevrouw [C.] aangegeven tijdens de eindevaluatie dat er vanwege zeer slechte punten geen stage mogelijk zou zijn. Ook zou geen tweede zit mogelijk zijn. De volgende klap komt voor verzoekende partij wanneer zij per mailbericht mag vernemen dat de quoterings slechts 5/20 betreft. De mededeling al zou verzoekende partij geen recht hebben op een tweede zit komt voor haar hard aan. Zij zou haar leefloon (OCMW) kunnen verliezen, alsook haar studentenstatuut (studietoelage). Verwerende partij kan dan ook niet ernstig stellen dat de score werd berekend op een wijze die in het voordeel van alle studenten is. Dat is onredelijk, minstens onzorgvuldig en niet behoorlijk gemotiveerd.

Het voorgaande geldt *mutatis mutandis* voor de huidige situatie in tweede zit. De quoterings wordt kort voor het examen gewijzigd. De wijze van redactie van de verslagen wordt gewijzigd. Over een aantal ‘voordelen’ voor de student (het gebruik van internet/e-campus, het gebruiken van de resultaten van de metingen in de namiddag), althans ‘tools’ die beschikbaar waren in eerste zit, valt niet meer te beschikken. Het gebruik van internet/e-campus wordt zelfs bestempeld als fraude. Van haar zijde is de onderwijsinstelling overigens niet in staat computers aan te bieden die deugdelijk functioneren. Dat de beroepsinstantie in haar beslissing naar aanleiding van het beroep tegen de examenresultaten in eerste zit van mening is dat een kwartier ten compensatie volstaat, doet helemaal de wenkbrauwen fronsen. Iemand die reeds lijdt onder een beperking, wordt derhalve – zo lijkt het – nog eens bijkomend benadeeld. Iedere transparantie is zoek, nog meer dan eerder.

In haar *wederantwoordnota* stelt verzoekende partij dat de bewering van de onderwijsinstelling als zouden ‘enkel praktische richtlijnen worden aangevuld’ totaal niet met de werkelijkheid strookt. De quoterings wordt kort voor het examen gewijzigd, terwijl men ten tijde van het bemiddelingsgesprek in aanwezigheid van de ombudsvrouw hier duidelijke afspraken over gemaakt werden en wel 2 maanden na datum, zeer kort voor examen. De onderwijsinstelling wijzigt derhalve eenzijdig hetgeen dat destijds onomwonden werd overeengekomen ter compensatie van de toen al op aanzienlijke wijze geschade belangen van verzoekster.

C. Derde middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een derde middel beroept op een schending van het motiveringsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Op 20 mei 2016 is er in aanwezigheid van de Gon.assistent en de heer [D.] alsmede het departementshoofd een vergadering geweest, waarvan het volgende:

“ (...) *Aandachtspunten voor het volgend schooljaar* (...)

(...) *Voor het schoolteam*

- *Labo's roosteren zodat [verzoekende partij] het eerste labo kan observeren en vervolgens kan uitvoeren.*”

Deze maatregel was in de ogen van de lector, mevrouw [R.], onnodig en zou verzoekende partij ‘voortrekken’. In haar beroep van 3 juli 2017 had zij nog uiteengezet op welke wijze de begeleiding die zij gehad heeft gebrekkig was. Het spreekt voor zich dat dit een rechtstreekse negatieve impact op haar eindcijfer heeft gehad. Verwerende partij heeft deze grief niet op zorgvuldige wijze en/of met afdoende motieven weerlegd. De Raad erkent in zijn arrest nr. 2319 van 10 september 2015 nog het belang van de begeleidende taak van de mentor/lector en het belang van de feedback *tijdens* de stage. Een examenbeslissing is bijgevolg onrechtmatig wanneer deze gebrekkig begeleiding een directe impact heeft gehad op de negatieve evaluatie. Die begeleiding moet gebeuren tijdens de stage en niet achteraf, want dan is het geen begeleiding meer, maar een beoordeling. Een begeleiding *post factum* kan immers geen nut meer hebben.

Verwerende partij is van oordeel dat verzoekende partij wel correct werd begeleid, maar baseert zich op onjuiste motieven. Verzoekende partij is van oordeel dat zij niet correct werd begeleid tijdens het vak. Het betreffende stuk waarop duidelijk de aanpassingen van de zijde van de lector in hoofde van mevrouw [R.] zichtbaar zijn, wordt bijgebracht als stuk (stuk 9). Verzoekende partij verwijst tevens naar het e-mailbericht d.d. 17 februari 2017 van het opleidingshoofd. Verzoekende partij ontvangt vervolgens een mailbericht inzake een kijkstage van mevrouw [R.] d.d. 8 juni 2017. In dit bericht staat te lezen dat verzoekende partij de kijkstage dient te bevestigen en wel voor 21 juni 2017. Verzoekende partij antwoordt vervolgens bevestigend. Mevrouw [R.] bericht verzoekende partij vervolgens: ‘genoteerd, veel zoekplezier’. Toen was er klaarblijkelijk nog niets aan de hand. De lector geeft op de gang, wanneer verzoekende partij op weg is naar de eindevaluatie, ook nog eens aan: ‘het was nipt’. Hier ontbreekt iedere toelichting ter zake. Het is overigens frappant dat mevrouw [R.] verzoekende partij op 10 maart 2017 uitermate positief beoordeelt met een ‘B’. Zij heeft geen enkel werkpunt. Deze twee evaluaties door dezelfde persoon zijn volgens verzoekende partij tegenstrijdig. Verzoekende partij heeft niet aangehaald dat er een gebrek aan begeleiding was, doch dat de geboden begeleiding gebrekkig was. In het eindverslag wordt dit eigenlijk erkend zonder dat dit zich echter verder weerspiegeld heeft in het resultaat, integendeel.

Verzoekende partij heeft in het beroep van 3 juli 2017 aangehaald dat zij een gebrekkige begeleiding en feedback heeft gehad n.a.v. het opleidingsonderdeel van mevrouw [R.]. Zij heeft op 16 februari 2017 zelf feedback gevraagd, hetgeen haar door mevrouw [R.] – die haar stelselmatig ontwijkt – niet is gegeven. Uiteindelijk is er een afspraak belegd met het

opleidingshoofd. Er werd toen gezegd: ‘Ik ben trots op je’. Vervolgens heeft zij volgens het toen ‘goedgekeurde’ stramien verder gewerkt. Wanneer dit achteraf dan niet goed blijkt te zijn, is verzoekende partij gebrekkig begeleid en heeft dit invloed op het resultaat. Verwerende partij had dan opmerkingen moeten geven in evaluatieverslagen/overlegmomenten. Daarnaast wordt nog vermeld dat er geen/onvoldoende tijd was om nog meer feedback te vragen. Verwerende partij had aan verzoekende partij de mogelijkheid kunnen geven om het labo waarop zij wegens een operatie niet aanwezig kon zijn en waarvan zij het verslag ruim van tevoren inleverde, in te halen en dit te beoordelen. Het voorgaande geldt *mutatis mutandis* ten aanzien van de huidige situatie in tweede zit. Het regime waaronder de tweede zit diende te worden, werd aanzienlijk verzwaard ten aanzien van dat geldende onder de eerste zit. Van enige begeleiding is dan ook geen sprake. Er valt niet in te zien waarom een examen op deze wijze wordt ingericht voor iemand met een beperking. Overigens, indien men van mening zou zijn dat personen met een beperking niet geschikt zouden kunnen zijn voor de reguliere arbeidsmarkt, dan kan opgemerkt worden dat de overheid in ieder geval subsidies voorziet voor ondernemingen die bereid zijn deze personen tewerk te stellen. Ook al valt er een apparaat uit tijdens het examen. Het moge bewonderenswaardig worden gezien dat verzoekende partij eenzelfde cijfer behaalt als in eerste zit.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat verzoekende partij in haar verzoekschrift voor de Raad stelt dat er doorheen het jaar wel begeleiding was, maar dat deze begeleiding niet afdoende zou zijn geweest. Dit is een argument dat thans voor de eerste keer wordt aangehaald. Van een gebrekkige begeleiding doorheen het jaar is in het verzoekschrift d.d. 3 juli 2017 gericht aan de interne beroepsinstantie geen sprake. Evenmin is deze opmerking doorheen het jaar gemaakt. Nochtans dient een student, wanneer hij meent dat er sprake is van een gebrekkige begeleiding, dit te melden aan de betrokken docent, minstens aan de ombudsdienst. Het gaat niet op om de examens af te leggen (in dit geval in tweede zit) om nadien – wanneer blijkt dat de score nog steeds onvoldoende is – op te werpen dat er een gebrekkige begeleiding zou zijn geweest. Bovendien dient te worden verwezen naar de vaste rechtspraak van de Raad die stelt dat, behoudens zeer uitzonderlijke omstandigheden, een negatieve evaluatie niet onrechtmatig wordt omwille van een gebrekkige begeleiding, waarbij uitzonderlijke omstandigheden begrepen worden als omstandigheden die meer dan gerede twijfel zaaien over de betrouwbaarheid van de evaluatie. In de eerste plaats dient benadrukt te worden dat het bewijs van enige gebrekkige begeleiding niet geleverd wordt, integendeel. De

eigen stukken van verzoekende partij tonen aan dat haar stelling niet correct is. Ook met het oog op de tweede zit werd verzoekende partij, ver voor de datum waarop het herexamen zou worden georganiseerd, geïnformeerd over het verloop en de quoterings hiervan. Ook werd een uitvoerig feedbackmoment georganiseerd. Minstens dient te worden vastgesteld dat verzoekende partij niet het bewijs levert van uitzonderlijke omstandigheden die meer dan gereede twijfel zaaien over de betrouwbaarheid van de score.

D. Vierde middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een vierde middel beroept op een schending van het onpartijdigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt dat er *in casu* onmiskenbaar sprake is van een gebrek aan objectiviteit en de aanwezigheid van partijdigheid aan de zijde van één van de leden van de beroepsinstantie. De Raad oordeelde eerder d.d. 12 juli 2012 inzake het onpartijdigheidsbeginsel. *In casu* wordt verzoekende partij onmiddellijk na ontvangst van het beroep gecontacteerd door een lid van de beroepsinstantie, in de hoedanigheid van mevrouw [C.]. De lector van het vak zelf mag vanaf dan niet meer gecontacteerd worden. Een dergelijke situatie gaat evident nog een stap, zelfs enige stappen verder dan bovenvermelde rechtspraak. In aanloop van de beslissing van de beroepsinstantie blijkt het opleidingshoofd in ieder geval niet objectief te zijn. Zij heeft haar oordeel klaarblijkelijk reeds klaar. Een nauwkeurige en aandachtige lezing van de e-mailcorrespondentie die wordt bijgebracht laat hieromtrent geen twijfel (stuk 8). Overigens geeft mevrouw [C.] niet weer dat zij tevens een lid is van de beroepsinstantie. Verzoekende partij meende te maken te hebben met een onafhankelijk opleidingshoofd en nam haar hierbij in vertrouwen. Groot is dan ook de verbazing van verzoekende partij wanneer zij op de beslissing van de beroepsinstantie de naam van mevrouw [C.] tegenkomt. Dit geeft minstens enige partijdigheid weer, althans een manifest gebrek aan objectiviteit van een lid van de beroepsinstantie kort voordat deze een oordeel dient te vellen.

Het voorgaande geldt *mutatis mutandis* voor de situatie in de tweede zit. Uit het verslag blijkt onomwonden de aversie van mevrouw [R.] naar verzoekende partij toe. Zij zet zelfs het apparaat uit, waardoor verzoekende partij belemmerd wordt in haar werkzaamheden. Ook de

afsnauwende toon getuigt in zijn geheel niet van enige onpartijdigheid. Ook valt weer op dat mevrouw [C.], die werd opgeroepen ter zake van een essentieel conflict tijdens het examen, opnieuw deel uitmaakt van de beroepsinstantie. Het voorgaande levert in elk geval ‘door verzoekende partij aangebrachte ernstige en concrete feiten die onomstootbaar vaststaan’. Het onpartijdigheidsbeginsel is derhalve manifest geschonden.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat verzoekende partij een schending van het onpartijdigheidsbeginsel opwerpt, aangezien het opleidingshoofd deel uitmaakte van de interne beroepsinstantie. Volgens verwerende partij dient in de eerste plaats vastgesteld te worden dat het middel zoals ontwikkeld door verzoekende partij niet relevant is in het kader van de beoordeling van huidig geschil in zoverre het betrekking heeft op gebeurtenissen die dateren van voor de tweede examenkans. Bovendien dient benadrukt te worden dat mevrouw [C.], in haar hoedanigheid van opleidingshoofd, niet betrokken was bij de totstandkoming van de punten. De punten werden toegekend door de docente en een neutrale toezichter. Het is vaststaande rechtspraak van de Raad dat de aanwezigheid van een jurylid in de examencommissie, die over een proef moet oordelen, op zich het onpartijdigheidsbeginsel niet schendt, maar dat er slechts tot een schending kan besloten worden wanneer ernstige en concrete feiten worden aangebracht die onomstootbaar vast staan. Met betrekking tot deze onomstootbare feiten verwijst verzoekende partij naar het gegeven dat mevrouw [R.] het apparaat gewoon zou hebben uitgezet, waardoor verzoekende partij belemmerd werd in haar werkzaamheden. Bovendien zou zij op afsnauwende toon gecommuniceerd hebben. Ter staving wordt enkel een eigen verklaring van verzoekende partij voorgelegd. Het is verwerende partij bovendien niet helemaal duidelijk op wie verzoekende partij juist doelt wanneer zij spreekt over een schending van het onpartijdigheidsbeginsel. Nu eens verwijst zij naar mevrouw [R.], dan weer naar mevrouw [C.]. Wat er ook van zij, er worden door verzoekende partij geen ernstige en concrete feiten voorgebracht die onomstootbaar vaststaan en die aantonen dat er partijdig werd geoordeeld doordat het opleidingshoofd tevens deel uitmaakte van de interne beroepsinstantie, die diende te oordelen over het ingestelde beroep tegen de examenbeslissing. De examenbeslissing werd niet genomen door het opleidingshoofd.

Beoordeling van de middelen samen

1. Verzoekster betwist het cijfer van 7/20 dat zij behaalde voor het opleidingsonderdeel ‘Labcluster instrumentele analyse 2’. *In fine* behaalde verzoekster in de tweede zitting een cijfer van 2/20. Zij kon conform het onderwijs- en examenreglement de hoogste score, *in casu* deze van de eerste zitting, behouden. Dit opleidingsonderdeel betreft een praktijkopleidingsonderdeel dat normaliter geëvalueerd wordt via permanente evaluatie. Tijdens de tweede zitting werd een aangepast examen afgelegd.

Ingeval verzoekster slaagt voor dit opleidingsonderdeel heeft zij de eerste twee studietrajecten volledig afgewerkt en dient ze zij nog een kijkstage en stage te volbrengen om in aanmerking te komen voor het diploma.

2. De Raad benadrukt vooreerst dat voorliggend dossier dient te worden onderzocht en beoordeeld rekening houdend met de bijzonder omstandigheid dat verzoekster aan een zware auditieve functiebeperking lijdt.

De Raad leest in artikel II.276, §3 van de Codex Hoger Onderwijs dat expliciet wordt bepaald dat een student met een functiebeperking ‘recht’ heeft op redelijke aanpassingen. Dit artikel bepaalt dat een student met een functiebeperking recht heeft op het nemen van “*een concrete maatregel, van materiële of immateriële aard, die de beperkende invloed van een onaangepaste omgeving op de participatie van een persoon met een functiebeperking neutraliseert*” (onderlijning zelf toegevoegd).

De Raad is van oordeel dat ook studenten met een functiebeperking in gelijke mate moeten aantonen dat zij de vooropgestelde leerresultaten op voldoende wijze beheersen en de competenties moeten verwerven. Dit ontslaat de instelling niet van de plicht om, in het geval een student melding maakt van zijn functiebeperking, op gepaste wijze te onderzoeken in welke mate redelijke aanpassingen kunnen getroffen worden. *Prima facie* blijkt uit het voorliggend dossier dat dit is gebeurd.

Verzoekster heeft in het licht hiervan GON-begeleiding gekregen. Zij werd begeleid door een specifieke schrijftolk die haar bijstond tijdens het academiejaar. Uit haar individueel handelingsplan bleek dat zij kon genieten van de bijzondere faciliteit dat zij telkens een praktijkopdracht van medestudenten voorafgaand kon waarnemen om zich zodanig beter te kunnen voorbereiden op de eigen praktische proef, wat noodzakelijk bleek in het licht van haar functiebeperking. Verder kreeg zij de gebruikelijke extra 15 minuten examentijd die wordt toegestaan voor studenten met het statuut van een functiebeperking.

3. Verzoekster formuleert verschillende concrete grieven die haar inziens de schending betreffen van de motiveringsplicht, het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel, het gelijkheidsbeginsel en het onpartijdigheidsbeginsel.

De Raad kan zijn appreciatie over de prestaties van verzoekster niet in de plaats stellen van de bevoegde instanties van verwerende partij. De Raad mag enkel nagaan of de bestreden beslissing op een wettige wijze tot stand is gekomen en of de bevoegde instanties, binnen de grenzen van hun beoordelingsbevoegdheid, niet kennelijk onredelijk hebben gehandeld.

De Raad stelt vooraf vast dat verzoekster meerdere grieven formuleert die te maken hebben met de permanente evaluatie gedurende het academiejaar en het examen van de eerste zittijd. De Raad is van oordeel dat enkel de grieven die specifiek betrekking hebben op het examen afgelegd in de tweede zittijd nog op een ontvankelijke wijze kunnen worden ingeroepen. Het onderzoek ten gronde van de Raad zal dan ook beperkt worden tot deze middelen welke specifiek ten aanzien van het tweede zittijdexamen worden ingeroepen.

4. De Raad komt in dit dossier tot de hiernavolgende vaststellingen en overwegingen:

- Verzoekster kreeg de mogelijkheid om voor het litigieuze opleidingsonderdeel een tweede examenkans op te nemen. Ter zitting bleek dat deze bijkomende examenkans ook werd toegestaan aan een andere medestudent. Gezien de ECTS-fiche enkel een evaluatievorm ‘permanente evaluatie’ voorschreef tijdens het academiejaar, werd in afwijking daarvan in een aangepaste evaluatievorm voorzien. De Raad acht het ten zeerste belangrijk dat, in geval uitzonderlijk een examenvorm wordt voorgeschreven die niet is voorzien in de ECTS-fiche, hierover tijdig en op een transparante wijze wordt gecommuniceerd. *Prima facie* blijkt uit het dossier dat deze communicatie op een voldoende zorgvuldige wijze is gebeurd (zie stukken 15, 16 en 17 van verwerende partij). De Raad acht de uitgewerkte evaluatiesleutel (indeling en puntenverdeling van de examenonderdelen - zie antwoordnota) voldoende gelijklopend met de eerste zittijd (zie stuk 2) en *prima facie* ook niet onredelijk. Verzoekster brengt geen voldoende elementen aan om de Raad van het tegendeel te overtuigen.

- De praktische inrichting van het examen waarin de praktijktest plaatsvond, verschilde van de proeven die werden afgenomen tijdens het academiejaar: geen gebruik van internet; de modaliteiten voor de verslaggeving; andere uurregeling.

- De concreet voor het betreffende examen tijdens tweede zittijd toegekende faciliteiten aan verzoekster bestonden enkel uit de gebruikelijke 15 minuten extra examentijd.
- Omwille van bepaalde omstandigheden werd verzoekster toegestaan om een tweede zittijd af te leggen in aanwezigheid van de lector en een neutrale toezichter met kennis van de materie (zie stuk 5). Uit de mailing die werd toegevoegd in het dossier blijkt dat er tussen verzoekster en de verantwoordelijke docente, mevrouw [R.], reeds tijdens het academiejaar een communicatieprobleem was ontstaan en dat verzoekster wantrouwig stond tegenover het feit dat de betreffende docente opnieuw tijdens de tweede zittijd het examen zou afnemen en beoordelen. Langs beide zijden werd de relatie als moeilijk aan gevoeld. Ter zitting bevestigt de verwerende partij dat verzoekster als gevolg van haar functiebeperking een wantrouwige houding aanneemt en dat de communicatie met haar niet eenvoudig verloopt.
- Tijdens het examen werd er een probleem vastgesteld met het opstarten van de computer en het vinden van het materiaal voor de uitvoering van de proeven.
- Wat het gebruik van de meetresultaten voor de verslaggeving betreft ontstond er tijdens het examen een conflictsituatie tussen verzoekster en de docente, mevrouw [R.].

5. De Raad heeft er begrip voor dat voorliggend dossier voor de instelling een zware inspanning vergt. De Raad kan ook vaststellen dat verwerende partij, in het bijzonder bij monde van het opleidingshoofd mevrouw [C.], wel degelijk inspanningen heeft geleverd om verzoekster in het licht van haar functiebeperking kansen te bieden om deze opleiding tot een goed einde te brengen.

De Raad kan er echter niet omheen dat uit het dossier manifest blijkt dat er een vertrouwensbreuk is ontstaan tussen verzoekster en de docente mevrouw [R.], welke mede als gevolg van de specifieke functiebeperking van verzoekster tot een verkeerde communicatie over de organisatie van het nieuwe examen en tot een conflictsituatie heeft geleid, althans vanuit het oogpunt van verzoekster tijdens de afname van de proef.

De Raad stelt ook vast dat verzoekster tijdens de afname van de proef geconfronteerd werd met een aantal ongelukkige omstandigheden die het verloop van het examen voor verzoekster moeilijker hebben gemaakt. Verzoekster heeft de proef ondanks haar specifieke

functiebeperking - met uitzondering van de beperkte gebruikelijke verlenging van de examentijd van 15 minuten - afgelegd zoals een reguliere student. De toegestane modaliteiten van de tweede zittijd hebben het examen vanuit de perceptie van verzoekster in geen geval eenvoudiger gemaakt. Uit het dossier blijkt dat ze geen gebruik kon maken van het internet. Verzoekster stelt ook dat ze geen gebruik kon maken van de meetresultaten voor de verslaggeving. Het was evenmin mogelijk om voorafgaand een medestudent te observeren, zoals dit tijdens het academiejaar wel kon en in het individueel handelingsplan is voorzien.

De vraag stelt zich of het feit dat verzoekster tijdens het afleggen van de proef opnieuw geconfronteerd wordt met dezelfde docente - weliswaar vergezeld door een externe toezichter - met wie er naar het aanvoelen van verzoekster althans een conflictsituatie is ontstaan, mogelijk niet de prestaties van verzoekster tijdens de afname van de proef negatief heeft kunnen beïnvloeden.

De Raad is van oordeel dat het geheel van deze omstandigheden mogelijk tot gevolg heeft gehad dat verzoekster niet volledig gelijkwaardige kansen heeft gekregen om haar prestaties te kunnen aantonen in het licht van haar specifieke functiebeperking, waardoor communicatie eerder moeizaam en vanuit een wantrouwige houding verloopt.

In het licht van de zeer specifieke omstandigheden van dit dossier, in het bijzonder het gegeven dat verzoekster aan een zware functiebeperking lijdt, komt deze examenbeslissing de Raad als onredelijk over en kan deze niet overeind blijven.

De middelen zijn gegrond in de aangegeven mate.

De overige concrete middelonderdelen die verzoekster inroept ten aanzien van het tweede zittijdexamen dienen niet verder ten gronde te worden onderzocht, gezien ze niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden.

6. De Raad acht het in dit geschil een gepaste oplossing om verzoekster een nieuwe kans te geven op een examen voor het betreffende praktijkopleidingsonderdeel, waarbij het in het licht van de specifieke functiebeperking van verzoekster - welke concrete redelijke aanpassingen vraagt - aangewezen is om in overleg de specifieke modaliteiten van het examen te bepalen. Daarbij lijkt het ook aangewezen, gezien de vertrouwensbreuk die is ontstaan tussen verzoekster en de verantwoordelijke docent mevrouw [R.], om het toezicht tijdens de

praktische proef aan een andere docent en externe waarnemer over te laten, en de beoordeling eveneens aan een andere docent toe te vertrouwen.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 26 september 2017.

2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij neemt een nieuwe beslissing, rekening houdend met de overwegingen in dit arrest.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 20 november 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint, kamervoorzitter

Jean Goossens bijzitter

Piet Versweyvelt bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.990 van 9 november 2017 in de zaak 2017/510

In zake: Begüm KALCA
Woonplaats kiezend te 1800 Vilvoorde
Wipstraat 26

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 9 oktober 2017, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepalingen van 17 en 18 september 2017 en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 2 oktober 2017.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 6 november 2017.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de rechten’.

Op 17 september 2017 ontvangt verzoekster de beslissing waarbij haar inschrijving in de opleiding ‘Bachelor in de rechten’ in het academiejaar 2017-2018 wordt geweigerd.

Op 18 september 2017 ontvangt zij opnieuw een beslissing. Daarbij wordt verzoekende partij toegelaten om zich tijdens het academiejaar 2017-2018 in de opleiding ‘Bachelor in de rechten’ in te schrijven, maar dit wordt beperkt tot de opname van de opleidingsonderdelen van het eerste bachelorjaar rechten waarvoor verzoekende partij geen creditbewijs heeft behaald.

Verzoekende partij stelde op datum van 20 september 2017 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 2 oktober 2017 werd verzoekende partij toegelaten om zich tijdens het academiejaar 2017-2018 in te schrijven in de opleiding ‘Bachelor in de rechten’, maar dit wordt beperkt tot het beschikbare leerkrediet (25 studiepunten).

De beslissing op intern beroep werd per e-mail en bij aangetekend schrijven van 2 oktober 2017 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 9 oktober 2017 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Bij e-mail van 25 oktober 2017 deelt verwerende partij mee dat de bestreden beslissing ondertussen werd ingetrokken en werd vervangen door een nieuwe beslissing. Verzoekster werd hiervan op de hoogte gebracht.

Beoordeling

De Raad neemt kennis van de intrekking.

Huidig beroep van verzoekende partij wordt onontvankelijk verklaard bij gebrek aan voorwerp.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 9 november 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint, kamervoorzitter

Jean Goossens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 8 november 2017

Arrest nr. 4.001 van 13 november 2017 in de zaak 2017/500

In zake: Quintin BOLLUE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Hilde Minnen
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Ballaarstraat 69-71, bus 5
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: UNIVERSITEIT HASSELT
Woonplaats kiezend te 3500 Hasselt
Martelarenlaan 42

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 6 oktober 2017, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 29 september 2017 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 8 november 2017.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en advocaat Hilde Minnen, die verschijnt voor de verzoekende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Op 1 september 2017 wordt beslist om de herinschrijving van verzoeker in de opleiding ‘Bachelor in de revalidatiewetenschappen en de kinesitherapie’ voor de volgende twee

academiejaren te weigeren wegens het niet behaald hebben van de opgelegde bindende voorwaarden.

Verzoekende partij stelde op datum van 9 september 2017 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 29 september 2017 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat aan de student bindende voorwaarden werden opgelegd bij aanvang van het academiejaar 2016-2017, namelijk *“De student dient minstens 60% studierendement te behalen voor alle opgenomen opleidingsonderdelen.”*. Deze bindende voorwaarden werden opgelegd omdat de student in het academiejaar 2015-2016 geen 60% studierendement behaalde in de opleiding revalidatiewetenschappen aan de KU Leuven. De interne beroepsinstantie merkt op dat de student nooit beroep indiende tegen de opgelegde bindende voorwaarden.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat, daar waar de student zich op overmacht beroept (relatiebreuk en gezondheidsproblemen), de student geen enkel bewijs bijbrengt van deze feiten. Zij merkt verder op dat de geboekte studievoortgang, na drie inschrijvingen in de opleiding, niet van die aard is dat zij een herinschrijving in de opleiding rechtvaardigt. Zij wijst erop dat de student twee tekorten in het eerste deliberatiepakket behaalt, ter waarde van 16 SP. Beide tekorten zijn niet tolereerbaar vanwege het beperkt aantal effectief opgenomen studiepunten in het eerste deliberatiepakket. De interne beroepsinstantie stipt ook aan dat de student voor beide examenkansen voor het opleidingsonderdeel ‘basisneurowetenschappen’ ongewettigd afwezig bleef. De studievoortgang van de student in het tweede deliberatiepakket is bovendien zeer beperkt: van de opgenomen 14 SP behaalde de student voor slechts 6 SP een credit.

De beslissing op intern beroep werd bij schrijven van 29 september 2017 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 6 oktober 2017 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Verzoekende partij beroept zich in een eerste middel op een schending van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen, het materiële motiveringsbeginsel en de rechten van verdediging.

Standpunt van partijen

Verzoeker werpt op dat hij een gemotiveerd verzoekschrift tot intern beroep indiende. Zo lichtte hij uitgebreid zijn medische problematiek toe en gaf hij aan hoe de epilepsie sedert de eerste uitbraak op 11 november 2015 zijn studieloopbaan heeft beïnvloed. Hij heeft ook, specifiek voor het afgelopen academiejaar, verwezen naar zijn stuk gelopen relatie net voor het examen van basisneurowetenschappen in maart 2017 en naar de moeilijke tweede zittijd waarvoor hij onvoldoende tijd had en geen spreiding kreeg omdat hij niet erkend was als student met een functiebeperking. Verzoeker stelt vast dat verwerende partij hierop niet heeft geantwoord, maar zich heeft beperkt tot te stellen dat geen bewijzen werden voorgelegd. Volgens verzoeker formuleert de loutere verwijzing naar het gebrek aan stukken echter geen antwoord op de uitzonderlijke omstandigheden die hij heeft aangehaald.

Verder stipt verzoeker aan dat hij op de zitting van de interne beroepscommissie alle stukken bij zich had die zijn medische problematiek konden staven. Er werden hem talrijke vragen gesteld, maar geen enkele vraag naar stukken. Hij benadrukt dat indien hem dit gevraagd zou zijn, hij de stavingstukken op eenvoudig verzoek had kunnen overmaken.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat de interne beroepscommissie met de voorhanden zijnde informatie wel afdoende heeft geantwoord op de aangehaalde argumenten. Ze wijst erop dat verzoeker geen enkel bewijsstuk van de aangehaalde feiten bij zijn verzoekschrift op intern beroep heeft bijgebracht, noch heeft hij tijdens de zitting van de

interne beroepscommissie iets aan de commissie overgemaakt. Verwerende partij merkt op dat dit als voorwaarde wordt gesteld voor een ontvankelijk beroep.

Verwerende partij stelt ook dat haar niet kan worden verweten dat zij zelf niet actief naar bewijsstukken zou hebben gevraagd en dat het aan verzoeker was om deze aan te brengen op het ogenblik van het indienen van het beroep, uiterlijk bij de sluiting van de debatten tijdens de hoorzitting. Verwerende partij stipt aan dat de interne beroepscommissie tijdens haar zitting aan verzoeker wel heeft gevraagd of hij zijn medische problemen had gemeld bij de dienst studiebegeleiding om faciliteiten te bekomen, wat niet was gebeurd. Verwerende partij stelt tevens dat verzoeker toen heeft vermeld dat er nog geen attesten beschikbaar waren. Volgens haar blijkt dit ook uit de stukken die verzoeker voor de Raad bijbrengt, die allen dateren van na de beslissing van de interne beroepscommissie, m.u.v. een pv van het ongeval en de daaruit volgende toegekende faciliteiten aan KU Leuven. Verwerende partij wijst erop dat verzoeker blijkbaar in 2015-2016 al een erkenning als faciliteitstudent aan KU Leuven had, maar voor 2016-2017 heeft hij geen aanvraag ingediend. De aanvraag die verzoeker heeft ingediend aan UHasselt en heeft bijgebracht voor de Raad, dateert van na de beslissing van de interne beroepscommissie.

In zijn *wederantwoordnota* merkt verzoeker op dat hij reeds in zijn verzoekschrift heeft toegelicht hoe het kwam dat hij het academiejaar 2016-2017 geen erkenning heeft aangevraagd als student met een functiebeperking. Hij heeft dit ook toegelicht aan de interne beroepscommissie tijdens de zitting. Verzoeker benadrukt dat hij de attesteringsbundel van KU Leuven bijhad en heeft voorgelegd. Volgens hem had verwerende partij dus wel degelijk op de hoorzitting kennis van de epilepsieproblematiek en de volledige attesteringsbundel van KU Leuven. Verzoeker stipt aan dat de interne beroepscommissie op geen enkel ogenblik heeft aangegeven dat deze bundel onvoldoende was en dat zij bijkomende stavingstukken nodig had. Daarnaast erkent verzoeker dat de studentenbegeleiding niet op de hoogte was van zijn medische problemen. Hij heeft dit echter wel allemaal uitgebreid toegelicht op de zitting van de interne beroepscommissie, maar desalniettemin werd er geen antwoord op gegeven.

Beoordeling

De Raad leest in de beslissing van de interne beroepsinstantie het volgende:

“De student wenst de weigeringsbeslissing van de examencommissie aan te vechten. De lage studie-efficiëntie aan de KU Leuven zou te wijten zijn aan medische problemen. Hierdoor ging de student

minder naar de les en probeerde hij meer aan zelfstudie te doen. Doordat stress en slaapttekort een invloed hebben op zijn medische toestand, verliep ook de juni zittijd niet goed. De student besloot daaropvolgend zijn studies aan de UHasselt verder te zetten in de hoop dat een betere spreiding van de examens hem zouden helpen. De student is van mening dat hij dit academiejaar goed gepresteerd heeft doordat hij slechts voor drie opgenomen opleidingsonderdelen geen credit wist te behalen. Een van de drie onvoldoendes zou te wijten zijn aan een relatiebreuk kort voor het examen.

De student geeft aan dat hij slechts nipt de bindende voorwaarden niet haalt.

Daar waar de student zich op overmacht beroept (relatiebreuk en gezondheidsproblemen) dient de commissie vast te stellen dat de student geen enkel bewijs bijbrengt van deze feiten.”.

Verzoeker is van oordeel dat de bestreden beslissing onvoldoende gemotiveerd is. Hij wijst er onder meer op dat de medische problematiek uitvoerig is toegelicht in het verzoekschrift op intern beroep. In het verzoekschrift wordt ook toelichting gegeven bij de relatiemoeilijkheden die hij heeft ervaren. Verzoeker is van oordeel dat verwerende partij, door zich in de interne beroepsbeslissing te beperken tot de overweging dat geen bewijzen zijn voorgelegd, onvoldoende antwoord heeft geboden op de door hem aangehaalde uitzonderlijke omstandigheden.

De Raad leest dat in de antwoordnota dat verwerende partij van oordeel is, met de voorhanden zijnde informatie, afdoende te hebben geantwoord op de argumenten van verzoeker. Verwerende partij stipt aan dat verzoeker geen enkel bewijsstuk heeft bijgebracht van de aangehaalde feiten en dat hij ook tijdens de hoorzitting niets aan de commissie overmaakte.

De Raad kan niet om deze vaststelling heen. De Raad stelt, met verwerende partij, vast dat het verzoekschrift op intern beroep, conform de rechtspositieregeling voor studenten van de UHasselt, op straffe van niet-ontvankelijkheid ten minste een vermelding van de beslissing waartegen het beroep is gericht, met desgevallend toevoeging van relevante stukken, moet omvatten.

De Raad leest in de antwoordnota ook dat de interne beroepscommissie niet kan worden verweten dat zij niet zelf actief zou hebben gevraagd naar bewijsstukken. Blijkens de antwoordnota was het aan verzoeker om deze bij te brengen op het ogenblik van de het indienen van het beroep, uiterlijk bij de sluiting van de debatten tijdens de hoorzitting.

De interne beroepscommissie heeft inderdaad geen algemene verplichting studenten in het kader van het intern beroep actief om bewijsstukken te vragen. Evenwel stelt de Raad vast dat verzoeker in zijn intern beroepsschrift uitvoerig en gedetailleerd toelichting heeft gegeven bij de medische elementen die hij de interne beroepsinstantie ter overweging wenste mee te geven. In het licht van deze uitvoerige beschrijving kan de Raad niet inzien waarom de interne beroepsinstantie, die het intern beroep van verzoeker ontvankelijk heeft verklaard, zich ertoe heeft beperkt te overwegen dat de aangehaalde elementen niet door bewijsstukken geflankeerd waren.

Hierbij houdt de Raad rekening met het feit dat de beroepsinstantie, blijkens de antwoordnota, wel heeft gevraagd of verzoeker zijn medische problemen bij de dienst studiebegeleiding had gemeld, met de nodige attesten om faciliteiten te bekomen. De Raad stelt vast dat verzoeker heeft gemeld dat hij dat niet had gedaan en dat er nog geen attesten beschikbaar waren. De Raad situeert dit antwoord in een eventuele vraag om studiefaciliteiten voor het academiejaar 2017-2018, zijnde het eerste academiejaar waarvoor hem de inschrijving is geweigerd. De Raad overweegt hetzelfde ten aanzien van het argument van verwerende partij na de hoorzitting extra navraag te hebben gedaan bij de dienst studiebegeleiding en de studieloopbaanbegeleider, maar er te hebben vernomen dat deze diensten niet op de hoogte waren van de problematiek van verzoeker.

De Raad stelt vast dat verwerende partij ook aanhaalt dat de stukken die verzoeker in het kader van de procedure voor de Raad bijbrengt dateren van na de beslissing op intern beroep en dat de aanvraag voor een faciliteitenstatuut voor het academiejaar 2017-2018 eveneens dateert van na de beslissing van de interne beroepsinstantie.

De Raad beaamt deze vaststelling. In de antwoordnota leest de Raad evenwel ook dat het pv van het ongeval en de daaruit volgende toegekende faciliteiten aan KU Leuven, waar verzoeker eerder studeerde, wel voor de interne beroepsprocedure aanwezig waren. Deze documenten laten zich samenlezen met de toelichting die verzoeker in zijn intern beroepsschrift over zijn moeilijkheden heeft verschaft.

Hoewel verwerende partij van deze laatste documenten niet uit eigen beweging op de hoogte kan worden geacht te zijn en hoewel van verwerende partij evenmin verwacht kan worden dat zij er systematisch naar vraagt, kan verwerende partij, zonder om documenten te vragen

betreffende de feiten die verzoeker in zijn intern beroepsschrift uitvoerig en gedetailleerd heeft beschreven, deze niet zomaar als niet-bewezen van de hand doen.

De Raad erkent dat verzoeker deze niet bij zijn intern beroepsschrift heeft gevoegd. Tegelijk stelt de Raad nergens vast dat verwerende partij enige twijfel heeft geuit bij de in het intern beroepsschrift uitvoerig omschreven elementen, noch verzoeker heeft gewezen op dergelijke twijfel, voortvloeiende uit het ontbreken van attesten bij het door haar ontvankelijk verklaard beroep.

Deze bijzondere omstandigheden in acht genomen is de Raad van oordeel dat verwerende partij haar beslissing op intern beroep onvoldoende heeft gemotiveerd.

Dat verzoeker in het academiejaar 2016-2017 bij de instanties van verwerende partij geen aanvraag voor studiefaciliteiten heeft ingediend, noch zijn situatie ergens heeft gemeld, doet volgens de Raad geen afbreuk aan bovenvermelde redenering.

Het middel is gegrond.

Het tweede middel van verzoeker, dat het redelijkheidsbeginsel betreft, dient niet verder onderzocht te worden, vermits het niet tot een ruimere vernietiging kan leiden.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 29 september 2017.

2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij neemt uiterlijk op 24 november 2017 een nieuwe beslissing, rekening houdend met de hierboven vermelde overwegingen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 13 november 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bijzitter

Jan Geens	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.002 van 14 november 2017 in de zaak 2017/503

In zake: Margot SUETENS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bernard Maertens
kantoor houdend te 1980 Zemst
Brouwershof 7
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
Woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 9 oktober 2017, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de vicerector studentenbeleid van 3 oktober 2017 waarbij de herinschrijving aan de faculteit farmaceutische wetenschappen werd geweigerd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 8 november 2017.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Bernard Maertens, die verschijnt voor de verzoekende partij en de heer Toon Boon, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de farmaceutische wetenschappen’.

Na afloop van de derde examenperiode behaalde verzoekende partij tijdens het academiejaar 2016-2017 een cumulatieve studie-efficiëntie van 28% (minder dan 30%). Op basis van de studievoortgangsmaatregelen aan de KU Leuven kon zij zich in academiejaar 2017-2018 niet herinschrijven in de opleiding ‘Farmaceutische wetenschappen’

Verzoekende partij stelde op datum van 17 september 2017 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 25 september 2017 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat, hoewel de interne beroepsinstantie begrip en sympathie kan opbrengen voor de door verzoekster vermelde familiale omstandigheden, zij moet vaststellen dat deze omstandigheden onvoldoende de beperkte studievoortgang tijdens het volledige academiejaar verklaren. Reeds tijdens de eerste examenperiode behaalt verzoekster immers een aantal duidelijk onvoldoende resultaten voor een aantal kernvakken uit de opleiding. De reductie van het aantal studiepunten in het tweede semester leidt niet tot een substantiële verbetering van haar resultaten. Naast twee onvoldoende resultaten (i.c. 5/20 en 9/20) besliste verzoekster op dat ogenblik reeds om niet deel te nemen aan het examen “Natuurkunde met elementen van wiskunde II”. De keuze van verzoekster om niet deel te nemen aan dit examen kan de beroepsinstantie enkel als een aanwijzing beschouwen dat verzoekster zichzelf niet in staat achtte om voor dit examen te slagen. Indien verzoekster meende dat de persoonlijke omstandigheden waarnaar zij verwees een volwaardige deelname aan deze examens in de weg stonden, had zij contact kunnen opnemen met haar studiebegeleiders om op die manier na te gaan of examenverplaatsingen of andere examenfaciliteiten mogelijk waren. Verzoekster heeft dit echter niet gedaan. Bovendien werd verzoekster via diverse kanalen duidelijk geïnformeerd over de noodzaak tot inschrijving voor de derde examenperiode. Het feit dat verzoekster niet voldaan had aan deze voorwaarden, kan dan ook niet als bijzondere omstandigheid worden beschouwd op basis waarvan een uitzondering zou kunnen worden toegestaan.

Op basis van deze informatie ziet de interne beroepsinstantie dan ook geen reden om de beslissing van de directeur van de dienst Onderwijsprocessen te wijzigen. De weigering tot herinschrijving gedurende het academiejaar 2017-2018 blijft dan ook gehandhaafd. Zoals

reeds vermeld tijdens het gesprek is deze maatregel in eerste instantie bedoeld als aanwijzing dat een heroriëntering noodzakelijk is. Indien verzoekster nood heeft aan advies m.b.t. haar huidige studiesituatie en m.b.t. heroriënteringsmogelijkheden, kan zij contact opnemen met de dienst Studieadvies.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 25 september 2017 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 9 oktober 2017 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij stelt in haar *antwoordnota* dat, voor zover zij kon nagaan op basis van de kopie van het verzoekschrift dat verzoekster doorstuurde, dit verzoekschrift werd ingediend op 9 oktober 2017. De interne beroepsbeslissing werd reeds op 25 september 2017 verstuurd. Deze beslissing vermeldt duidelijk dat ze op het niveau van de KU Leuven een eindbeslissing is en verwijst op een correcte manier naar de externe beroepsprocedure bij de Raad. Hierbij wordt duidelijk vermeld dat, conform de wettelijke bepalingen, een beroep bij de Raad binnen een vervaltermijn van 7 kalenderdagen moet worden ingediend.

Verzoekster vermeldt dat dit extern beroep zou gericht zijn tegen de beslissing van de vicerector Studentenbeleid van 3 oktober. Op die datum stuurde de vicerector Studentenbeleid haar inderdaad nog een bijkomende reactie als antwoord op een mail die de moeder van verzoekster (dd. 26 september) en verzoekster zelf (dd. 28 september) richtte aan de rector van de KU Leuven, prof. [L.S.]. De interne beroepsprocedure aan de KU Leuven voorziet echter geen enkele vorm van “hoger beroep” bij de rector. De interne beroepsbeslissing die op 25 september 2017 verstuurd werd, vermeldt expliciet dat deze beslissing de interne beroepsprocedure binnen de KU Leuven beëindigt. In de bijkomende reactie van prof. [V.A.] worden bovendien geen nieuwe standpunten ingenomen, maar wordt enkel verwezen naar de eerdere beroepsbeslissing (dd. 25 september 2017).

Verwerende partij stelt dan ook vast dat het beroep bij de Raad buiten deze vervalltermijn van 7 kalenderdagen werd ingediend. Het verzoekschrift vermeldt evenmin enig element dat zou kunnen wijzen op enige overmachtssituatie die verzoekster zou verhinderd hebben om tijdig beroep in te stellen. Verwerende partij vraagt de Raad dan ook om het beroep van verzoekster als onontvankelijk te beoordelen.

In haar *wederantwoordnota* stelt verzoekende partij dat op 26 september 2017 door prof. [S.] duidelijk werd gesteld dat alles nogmaals naar hem moest worden doorgestuurd, evenals naar mevrouw [V.A.] en dat ze het gingen herbekijken, maar dat hij niets kon beloven. Indien men de zaak herbekijkt, is de beslissing van 25 september 2017 niet noodzakelijk een definitieve beslissing waartegen beroep moet worden aangetekend. Indien men bij het herbekijken tot een andere beslissing zou komen, was hoger beroep niet nodig. Bovendien vermeldt de e-mail van 3 oktober 2017, afkomstig van vicerector [V.A.], duidelijk:

“Indien U meent dat uw rechten tijdens deze procedure niet voldoende verzekerd werden, heeft u het recht om beroep aan te tekenen tegen deze beslissing bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen in Brussel.”

Dit is volgens verzoekende partij binnen de termijn van 7 kalenderdagen gebeurd, namelijk op 9 oktober 2017.

Volgens verzoekende partij wordt de onontvankelijkheid ten onrechte ingeroepen. Verwerende partij ligt zelf aan de basis van de onontvankelijkheid, door enerzijds te stellen de zaak te herbekijken en anderzijds in de mail van 3 oktober 2017, die het resultaat van het herbekijken meedeelt, te stellen dat hoger beroep kan worden aangetekend. Verwerende partij kan dan ook de onontvankelijkheid niet inroepen.

Beoordeling

Verzoekende partij tekent beroep aan tegen een beslissing van 3 oktober 2017 genomen door de Vicerector Studentenbeleid van verwerende partij. Verzoekende partij geeft aan dat in deze beslissing de herinschrijving aan de faculteit farmaceutische wetenschappen aan de KU Leuven werd geweigerd.

De Raad neemt kennis van de e-mail van 3 oktober 2017 (stuk 5 van verwerende partij). Deze mail gaat uit van de Vicerector Studentenbeleid.

De Raad leest in deze elektronische brief geen “nieuwe” beslissing van de interne beroepsinstantie.

In de mail richt de Vicerector zich tot verzoekende partij naar aanleiding van een bericht dat deze stuurde aan de rector. De rector is niet de interne beroepsinstantie in de schoot van verwerende partij.

In de elektronische brief van 3 oktober 2017 haalt de Vicerector haar eerdere beslissing in de hoedanigheid van interne beroepsinstantie aan.

De Raad slaat in het bijzonder acht op het volgende :

“Zoals vermeld heb ik het beroepsdossier dat u heeft ingediend grondig overwogen. Op basis van de argumenten die ik vermeldde in mijn brief, meen ik dan ook dat dit een correcte beslissing is, die ook in uw belang genomen werd. Zoals vermeld in deze beslissing is dit, wat de KU Leuven betreft, een finale beslissing. Indien u meent dat uw rechten tijdens deze procedure niet voldoende verzekerd werden, heeft u het recht om beroep aan te tekenen tegen deze beslissing bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen in Brussel. De concrete modaliteiten om dit te doen, staan eveneens vermeld in mijn beslissing”

De elektronische brief van 3 oktober 2017, waarin de Vicerector verwijst naar de beslissing van de interne beroepsinstantie van 25 september 2017, licht de op 25 september 2017 door de interne beroepsinstantie bevestigde studievoortgangsbepaling toe en dit naar aanleiding van de kopie van het bericht van 28 september 2017 dat verzoekende partij richtte aan de rector van verwerende partij, ontvangen door de Vicerector. Het bericht van verzoekende partij van 28 september 2017 volgt op de beslissing die de interne beroepsinstantie op 25 september 2017 heeft genomen (hoofding van de mail: *procedure Margot Suetens Farmaceutische wetenschappen*).

In de brief vraagt verzoekende partij de bevestigde weigeringsbeslissing te herzien. De brief volgt op een e-mail van de moeder van verzoekende partij aan de rector van verwerende partij van 26 september 2017, waarin eveneens naar de “officiële beroepsprocedure” wordt verwezen.

Uit de samenlezing van voormelde gegevens kan de Raad aannemen dat verzoekende partij op 26 september 2017 – de dag waarop haar moeder een e-mail stuurt naar de rector in opvolging van een telefonisch overleg met hem – en uiterlijk op 28 september 2017 – de dag waarop verzoekende partij zich in een e-mail tot de rector richt – de beslissing van de interne beroepsinstantie had ontvangen en er kennis van had. Ter zitting van de Raad d.d. 8 november 2017 bevestigt verzoekende partij tevens dat zij reeds op 25 september 2017 de beslissing van de interne beroepsinstantie heeft ontvangen.

Deze beslissing dateert van 25 september 2017 en is via e-mail van 25 september 2017 aan verzoekende partij bezorgd.

In deze beslissing, waarin de interne beroepsinstantie aangeeft geen reden te zien om de beslissing van de directeur van de dienst onderwijsprocessen te wijzigen, is uitdrukkelijk opgenomen dat met de betrokken beslissing de interne beroepsprocedure aan de KU Leuven is afgesloten.

De beslissing vermeldt tevens dat tegen de beslissing beroep kan worden ingesteld bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen. Tevens bevat de beslissing de modaliteiten van deze externe beroepsprocedure.

De Raad is immers van oordeel dat de e-mail van 3 oktober 2017 van de Vicerector Studentenbeleid weliswaar deze “eindbeslissing” (in de schoot van de verwerende partij) vermeldt, doch dat deze e-mail niet gekwalificeerd kan worden als een beslissing van de interne beroepsinstantie die het voorwerp van de externe beroepsprocedure voor de Raad kan zijn. Hooguit licht de e-mail van 3 oktober 2017 de eindbeslissing van de interne beroepsinstantie d.d. 25 september 2017 in het kader van de interne beroepsprocedure toe of verduidelijkt hij deze n.a.v. een aan de vicerector bezorgde kopie van een aan de rector gestuurde vraag om de beslissing van de interne beroepsinstantie te heroverwegen, zulks in weerwil van de op deze beslissing vermelde beroepsmogelijkheid.

Het voorgaande brengt de Raad tot de vaststelling dat het extern beroep van verzoekende partij tegen een e-mail van 3 oktober 2017 van de Vicerector Studentenbeleid niet is gericht tegen een studievoortgangsbepaling die het voorwerp van een beroep voor de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen kan uitmaken.

Ten overvloede merkt de Raad daarenboven op dat, in zoverre het extern beroep als een beroep tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie van 25 september 2017 – waarnaar de brief van 3 oktober 2017 verwijst – beschouwd zou kunnen worden, hetgeen de Raad niet doet, het beroep bij de Raad *prima facie* laattijdig blijkt te zijn ingesteld.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 14 november 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bijzitter
Henri Verhaaren	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 13 november 2017

Arrest nr. 3.996 van 13 november 2017 in de zaak 2017/494

In zake: Michael HUYS
woonplaats kiezend te 9930 Zomergem
De Vijf Eiken 12

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 9000 Gent
St. Pietersnieuwstraat 25

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 7 oktober 2017, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de institutionele beroepscommissie.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 13 november 2017.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoeker was in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding Master of science in de Handelswetenschappen, afstudeerrichting Finance and risk management.

In de tweede examenperiode behaalt hij voor het opleidingsonderdeel Fiscaliteit van financiële producten een examencijfer van 6/20. Hij wordt voor de opleiding niet geslaagd verklaard.

Tegen deze beslissing stelt verzoeker een intern beroep in.

IV. Ontvankelijkheid - afstand

Verzoeker heeft de Raad meegedeeld dat het beroep “zonder gevolg geplaatst” mag worden.

De Raad begrijpt dit als een afstand. Deze afstand lijkt te zijn ingegeven door het feit dat de institutionele beroepscommissie van verwerende partij het intern beroep van verzoeker gegrond heeft verklaard en verzoeker voor de opleiding geslaagd heeft verklaard.

Niets verzet zich tegen het inwilligen van de afstand.

BESLISSING

De Raad verleent akte van de afstand van het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 13 november 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bijzitter
Marleen Verreth	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd

een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïntariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.008 van 16 november 2017 in de zaak 2017/527

In zake: Kevin REDANT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Christophe Vangeel
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Lange Lozanastraat 24
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

HOGESCHOOL GENT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Eva Bral
kantoor houdend te 9000 Gent
Henleykaai 3R
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 11 oktober 2017, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Hogeschool Gent van 3 oktober 2017 waarbij het intern beroep van verzoeker onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 13 november 2017.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Manon Lafere, die verschijnt voor verzoekende partij en advocaat Eva Bral, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding bachelor in het Office Management, afstudeerrichting ‘management assistant’, en met name voor het opleidingsonderdeel Frans taaltraining III.

Verzoeker behaalt voor dat opleidingsonderdeel een examencijfer van 8/20. De proclamatie vindt plaats op 13 september 2017. Verzoeker wordt voor het geheel van de opleiding niet geslaagd verklaard.

Met een schrijven gedateerd op 14 september 2017, met een e-mail van 21 september 2017 en middels een aangetekend schrijven van 26 september 2017 richt verzoeker het volgende verzoek tot de examencommissie:

“Op basis van het artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs vraagt verzoeker hem geslaagd te verklaren voor de gehele opleiding. In het artikel lezen we:

‘De student wordt door de examencommissie voor het geheel van de opleiding geslaagd verklaard als die op gemotiveerde wijze van oordeel is dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn.’

Verzoeker richt dit verzoek aan de examencommissie op basis van art. 58, §2 O.E.R.:

‘De examencommissie kan de student die niet voldoet aan de voorwaarden zoals omschreven in art. 57 51 en 52, geslaagd verklaren voor de opleiding indien de student alle examens die behoren tot het opleidingsprogramma heeft afgelegd, en de examencommissie op gemotiveerde wijze van oordeel is dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn.’

I. Behalen eindcompetenties

Verzoeker heeft credits behaald voor alle opleidingsonderdelen van de Bachelor Office Management, met uitzondering van het OLOD Frans Taaltraining III. (Stuk 1)

Onderstaand toont verzoeker aan dat hij alle eindcompetenties uit de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel Frans Taaltraining III heeft behaald.

In de ECTS-fiche van het OLOD Frans Taaltraining III (Stuk 2) zijn de volgende eindcompetenties met bijhorende codes neergeschreven:

Eindcompetenties:

Deelcompetentie 1: begrijpt de economische en beroepsmatige Franstalige informatie (lezen en luisteren, niveau B2) (DSL2, AC2, AC4) .

Indicatoren:

Begrijpt argumentatie in Franstalige teksten (I)

Geeft binnen een gegeven tijdsbestek deze informatie autonoom weer (A en S)

Deelcompetentie 2: communiceert vlot en correct in het Frans op het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar zowel met leken als met professionals (gesproken interactie, gesproken productie, schrijven, niveau B2) (DSL2, ACI, AC2, AC4, ABC3),

Indicatoren:

beheerst de complexe grammaticale structuren en past ze correct toe bij het uitvoeren van managementondersteunende taken in het Frans (A en S) Hanteert zakelijke, economische en beroepsgerelateerde woordenschat bij het uitvoeren van managementondersteunende taken in het Frans (A en S)

Samengevat zijn dienen de eindcompetenties met onderstaande codes behaald te worden om te slagen voor het OLOD Frans Taaltraining III:

- lezen en luisteren, niveau B2
- DSL2
- AC2
- AC4
- gesproken interactie B2
- gesproken productie, schrijven, niveau B2
- ACI
- ABC3

Wanneer we deze eindcompetenties nader onderzoeken komt duidelijk naar voren dat verzoeker al deze competenties reeds heeft behaald via andere opleidingsonderdelen:

1. Eindcompetenties OLOD 'Frans III en Bedrijfscommunicatie' (Stuk 4):

Eindcompetenties

Deelcompetentie 1: Leest Franstalige artikelen en verslagen die betrekking hebben op eigentijdse sociaal-economische thema's waarbij de auteurs een bepaalde houding of standpunt innemen. (luisteren en lezen niveau B2) (DSL6 , AC2, AC4)

Indicatoren:

Begrijpt de beroepsgerichte Franstalige informatie (I).

Leidt er de hoofdzaken uit en verduidelijkt ze op een correcte manier (A en S).

Deelcompetentie 2: schrijft en/of presenteert duidelijke gedetailleerde teksten over een breed scala van onderwerpen die betrekking hebben op het beroep van management assistant. (gesproken productie, schrijven, 82) (DSL2, ACI, AC2, AC3, AC4, AC5, AC6, AC7, ABCI, ABC4)

Indicatoren:

beheerst complexe grammaticale structuren (T)

hanteert zakelijke, economische en beroepsgerelateerde woordenschat in contexten eigen aan de functie van management assistant (A en S).

2. Eindcompetenties OLOD Frans Taaltraining II (Stuk 3):

Eindcompetenties

Deelcompetentie 3: voert managementondersteunende opdrachten uit met betrekking tot interne en externe zakelijke communicatie. De student brengt verslag uit van de actualiteit. (DSL2, ACI, AC2, AC4, AC7, ABC3)

Uit bovenstaande vergelijking tussen de einddoelstellingen van de verschillende OLOD's, blijkt duidelijk dat alle eindcompetenties die behaald dienen te worden voor het OLOD Frans Taal I behaald zijn door te slagen voor de OLOD's Frans Taaltraining II en Frans III en Bedrijfscommunicatie.

Verzoeker vraagt dan ook globaal geslaagd verklaard te worden voor de opleiding Bachelor in het office management.

II. Richtingspecifieke competenties

Anderzijds dient er melding gemaakt te worden van het feit dat verzoeker door het behalen van de credits voor alle overige opleidingsonderdelen, de eindcompetenties van de opleiding heeft behaald.

Daarnaast dient er opgemerkt te worden dat onder punt I reeds werd aangetoond dat verzoekster de einddoelen van het opleidingsonderdeel 'Frans Taaltraining III' heeft behaald door te slagen voor andere opleidingsonderdelen.

Ook wanneer we de eindcompetenties [voetnoot wegelaten] van de opleiding bekijken, vinden we hier geen competenties terug die uitsluitend terug te vinden zijn in de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel 'Frans Taaltraining III', waardoor er aangenomen kan worden dat het behalen van een credit voor dit opleidingsonderdeel niet essentieel is om de globale doelstellingen te halen en niets [verzoeker] weerhoudt om [zijn] diploma te behalen:

- DSL1: Samen met het management het beleid uitwerken en tot uitvoering brengen op verschillende niveaus en in verschillende werkerterreinen en sectoren. Hierbij de visie en de strategie van het bedrijf of de organisatie in overweging nemen, vanuit o.a. economische, juridische en administratieve invalshoeken.
- DSL2: Zowel intern als extern, doelgericht en zelfstandig communiceren met diverse stakeholders. Deze communicatie gebeurt in het Nederlands en in minstens twee andere talen op een ERK-niveau B2, zowel mondeling als schriftelijk.
- DSL3: Doeltreffend en vlot gebruik maken van gepaste ICT-tools ter ondersteuning van de werking van het bedrijf of de organisatie.
- DSL4: De (mede)verantwoordelijkheid nemen voor het conceptuele ontwerp, de planning, organisatie, logistieke ondersteuning en coördinatie van activiteiten/projecten en hierbij het doelgericht handelen van anderen bevorderen.
- DSL5: Autonoom en systematisch de administratie in verschillende werkerterreinen organiseren zodat alle informatie efficiënt toegankelijk is voor wie erover mag beschikken,
- DSL6: zelfstandig vanuit een concrete vraagstelling planmatig relevante gegevens opzoeken, kritisch analyseren, selecteren en verwerken (evalueren, synthetiseren, rapporteren en presenteren).
- DSL7: Efficiënt en constructief samenwerken in een multidisciplinair en intercultureel (nationaal of internationaal) team
- DSL8: Handelen conform de basisregels van het bedrijf of de organisatie en de beroepsdeontologie en in relatie tot de ruime maatschappelijke normen en arbeidsethos.
- DSL9: Actief een eigen bijdrage leveren tot de kwaliteitszorg van het bedrijf of de organisatie door de effectiviteit en de efficiëntie van eigen werkzaamheden

vorm te geven, te controleren, bij te sturen en zo zelf tot nieuwe inzichten en procedures komen.

- DSL10: Ordelijk en oplossingsgericht werken en correct werk afleveren met oog voor detail, ook onder tijdsdruk en in stresssituaties.
- DSL11: Correcte, snelle, adequate en klantgerichte service aanbieden en zo zorg dragen voor het imago van de organisatie of het bedrijf.
- DSL12: Ontwikkelingen in het (internationaal) werkveld en maatschappelijke ontwikkelingen omtrent het beroepsprofiel opvolgen en initiatieven nemen tot verdere eigen professionalisering.

Algemene competenties

- AC1: Creativiteit
- AC2: Denk en redeneervaardigheid
- AC3: Ingesteldheid tot levenslang leren
- AC4: Verwerven en verwerken van informatie
- AC5: Vermogen tot kritische reflectie en projectmatig werken
- AC6: Het kunnen uitvoeren van eenvoudig leidinggevende taken
- AC7: Het vermogen tot communiceren over informatie, ideeën, problemen en oplossingen.

Algemene beroepsgerichte competenties

- ABC1: Teamgericht kunnen werken.
- ABC2: Oplossingsgericht kunnen werken d.w.z. zelfstandig kunnen definiëren en toepassen van zinvolle oplossingsstrategieën.
- ABC3: Kunnen analyseren van complexe probleem situaties in de beroepspraktijk
- ABC4: Besef van maatschappelijke verantwoordelijkheden samenhangend met de beroepspraktijk.

Besluit:

Er is geen enkel aspect van deze opleidingscompetenties dat aantoonst dat het opleidingsonderdeel ‘Frans Taaltraining III’ een uniek karakter heeft en aldus zou kunnen verhinderen dat verzoeker niet voor het geheel van de opleiding geslaagd verklaard kan worden.

Verzoeker verzoekt dan ook in eerste orde, op basis van bovenstaande grieven, [hem] te geslaagd te verklaren voor ‘Frans Taaltraining III’, waardoor hij zijn Bachelordiploma kan behalen. Eveneens wenst [verzoeker] geslaagd verklaard te worden voor de opleiding op basis van artikel II.229 Codex Hoger Onderwijs.”

De voorzitter van de interne beroepscommissie behandelt het verzoek op 3 oktober 2017, en oordeelt als volgt:

“(…)

- Het verzoek van de student werd ingediend nadat de student reeds kennis had genomen van de beslissing van de examencommissie door middel van publicatie van zijn puntenbriefje op 13/09/2017 om 16u;
- Artikel 58 van de geldende onderwijs- en examenregeling bepaalt dat de examencommissie door de voorzitter kan worden bijeengeroepen. Dit gebeurt enkel indien aan de voorzitter situaties worden gemeld waarbij het mogelijk wordt geacht dat de examencommissie, omwille van uitzonderlijke omstandigheden, van oordeel zou kunnen zijn dat de student de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt heeft:
 - De mogelijkheid bestaat om een melding te doen aan de voorzitter van de examencommissie. De oproep tot melding gebeurde via e-mail
 - Er werd aan de examencommissie geen melding gedaan van situaties zoals bovenstaande. Niemand bracht een element aan om artikel 58 in uitvoering te brengen.
 - De beslissing van de examencommissie voor de student is dan ook *niet geslaagd wegens niet voor alle opleidingsonderdelen een creditbewijs behaal en niet voldaan aan de deliberatiecriteria*
- Daarenboven blijkt dat de student het betreffende opleidingsonderdeel *Frans Taaltraining III* zowel in het academiejaar 2016-2017, als academiejaren 2015-2016 en 2014-2015 als enige opleidingsonderdeel diende op te nemen. In 2013-2014 behaalde hij reeds credits voor alle andere opleidingsonderdelen binnen het curriculum van de opleiding PBA in het office management. Er waren voldoende opportuniteiten om een toepassing van artikel II.229 vroeger onder de aandacht te brengen. De student heeft echter nooit eerder wensen aan te tonen dat hij de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt heeft. Einde academiejaar 2016-2017 mocht de examencommissie er redelijkerwijze van uitgaan dat er geen ‘bijzondere omstandigheden’ waren of dat de student nu plots wel zou aantonen dat hij de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal genomen behaald heeft;
- Het staat vast dat het verzoekschrift gericht aan de examencommissie van de faculteit Bedrijf en Organisatie niet binnen redelijke termijn werd ingediend;
- De student had de mogelijkheid om intern beroep aan te tekenen tegen de studievoortgangsbepalingen zoals opgenomen op zijn puntenbriefje. De student werd via die puntenbriefje door de Hogeschool Gent geïnformeerd over de procedure intern beroep inzake studievoortgangsbepalingen:

(...)

- Zelfs als het schrijven van de student in subsidiaire orde gezien zou worden als een verzoekschrift intern beroep, werd dit niet correct ingesteld zoals in de procedure voorzien door de geldende onderwijs- en examenregeling en zoals geëxpliciteerd onderaan het puntenbriefje:
 - Het schrijven van de student is niet gericht aan de algemeen directeur, noch verzonden of afgegeven op zijn secretariaat
 - Het schrijven van de student is niet tijdig verzonden t.a.v. de interne beroepscommissie

Beslissing van de voorzitter van de interne beroepscommissie

De voorzitter beslist dat het schrijven van de student noch op basis van artikel 58, noch op basis van artikel 62 van de geldende onderwijs- en examenregeling kan gezien worden als een ontvankelijk verzoek.

Vermits het verzoek niet ontvankelijk is, dient dit niet ten gronde te worden behandeld.”

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. De vraag of de interne beroepsprocedure regelmatig werd uitgeput, wordt bij de grond van de zaak gevoegd.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Ten gronde

Krachtens artikel I.3, 69° a) van de Codex Hoger Onderwijs is een beslissing waarbij de student voor het geheel van een opleiding (niet) geslaagd wordt verklaard, een examenbeslissing, en dus een studievoortgangsbepalende beslissing.

De beslissing om verzoeker voor het geheel van de opleiding niet geslaagd te verklaren, is te dezen genomen door de examencommissie en is duidelijk en afzonderlijk vermeld op de resultatenlijst die op 13 september 2017 werd geproclameerd.

Krachtens artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs heeft de student die meent dat een ongunstige studievoortgangsbepalende beslissing is aangetast door een schending van het recht – bijvoorbeeld door een schending van het redelijkheidsbeginsel of de motiveringsplicht – toegang tot een interne beroepsprocedure, die krachtens datzelfde artikel in geval van een examenbeslissing moet worden ingesteld binnen een vervalt termijn van zeven kalenderdagen, ingaand de dag na deze van de proclamatie.

Noch artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs, dat betrekking heeft op het globaal geslaagd verklaren van een student, noch de onderwijs- en examenregeling van verwerende partij, voorziet voor die ‘globale beoordeling’ door de examencommissie of het beroep daartegen, in een procedure die afwijkt van de reguliere interne beroepsprocedure. Tegen de beslissing van de examencommissie om hem niet globaal geslaagd te verklaren, diende verzoeker bijgevolg binnen de hierboven in herinnering gebrachte termijn een intern beroep in te stellen.

Die beroepstermijn liep van (donderdag) 14 september 2017 tot en met (woensdag) 20 september 2017. Verzoeker toont niet aan dat het schrijven dat hij aan de examencommissie heeft gericht en dat is gedateerd op 14 september 2017, binnen de voormelde termijn werd verzonden. Integendeel spreekt verzoeker in zijn beroep voor de Raad over een verzoekschrift van 21 september 2017.

Daargelaten nog dat het verzoek van verzoeker te dezen niet is gericht aan de bevoegde interne beroepscommissie, maar aan de examencommissie, moet vooral worden vastgesteld dat verzoeker dat beroep niet binnen de decretale vervaltermijn heeft ingesteld.

Het intern beroep is derhalve niet op regelmatige wijze uitgeput; deze vaststelling volstaat om huidig beroep te verwerpen.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 november 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bijzitter
Marleen Verreth	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnterpreteerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.997 van 13 november 2017 in de zaak 2017/528

In zake: Yari HOLENS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Christophe Vangeel
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Lange Lozanastraat 24
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

HOGESCHOOL GENT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Eva Bral
kantoor houdend te 9000 Gent
Henleykaai 3R
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 11 oktober 2017, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de institutionele beroepscommissie van de Hogeschool Gent van 2 oktober 2017 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 13 november 2017.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Manon Lafere, die verschijnt voor verzoekende partij, en advocaat Eva Bral, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster was in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven voor verschillende opleidingsonderdelen binnen de opleiding Bachelor in de Orthopedagogie.

In de tweede examenperiode behaalt verzoekster voor zowel het opleidingsonderdeel Persoonlijkheidspsychologie als voor het opleidingsonderdeel Bachelorproef een examencijfer van 8/20.

Op 19 september 2017 tekent verzoekster, wat het opleidingsonderdeel Bachelorproef betreft, het volgende intern beroep aan:

“Ik ben aan de start van het academiejaar 2016-2017 op buitenlandse stage in Belize geweest. Deze stageplaats was de inspiratie voor mijn bachelorproef. Begeleiding op stage en bij de bachelorproef was vanop afstand niet altijd gemakkelijk. Ik kreeg niet altijd (tijdig) een duidelijk of eenduidig antwoord op de vragen die ik had. Vooral toen ik op stage een moeilijkheid tegenkwam die ook effect had op mijn bachelorproef, werd ik naar mijn mening niet voldoende ondersteund.

Ik heb, zoals ook in de leidraad beschreven staat, een hoofdstuk laten nalezen door mijn promotor. Daar heb ik feedback op gekregen die me vooruit heeft geholpen. De hulp die ik daarna nog vroeg, kreeg ik maar minimaal. Het was dan ook niet eenvoudig om een afgewerkt product af te leveren. Ook de verwarrende communicatie over de te hanteren leidraad – die voor binnenlandse stage dan wel die voor buitenlandse stage – maakte het niet eenvoudiger.

Een aantal dagen voor de verdediging van mijn werkstuk in de eerste zitting, kreeg ik daarenboven een nieuwe promotor. Hij gaf me te kennen dat bepaalde elementen in mijn werk ontbraken. Net die elementen had ik op aanraden van mijn eerste promotor geschrapt uit eerder werk. Ik mijn eerste zitting behaalde ik een 7/20 en van mijn nieuwe promotor heb ik feedback gekregen. Ik kon goed met deze feedback aan de slag, heb die nauwgezet opgevolgd en de bachelorproef op basis daarvan grondig herwerkt. Ik kreeg de indruk dat met het herwerken op basis van deze feedback, mijn bachelorproef zeker op een aanvaardbaar niveau zou worden getild. Ook gezien de positieve feedback op de presentatie die ik gaf, was ik ervan overtuigd dat ik zou kunnen slagen voor de bachelorproef.

De boodschap dat ik in de tweede zitting slechts 1 punt meer heb gekregen (8/20), kwam erg hard aan bij mij. Op [de] inzage na de tweede zitting kreeg ik te horen dat ik de theorie van spelend leren nog niet voldoende had verwerkt. Dat kan ik begrijpen. Daarnaast heb ik begrepen dat de voornaamste reden om me niet te laten slagen ligt in het feit dat ‘empowerment’ en ‘diversiteit’ niet expliciet aan bod kwam[en] en niet theoretisch onderbouwd werd[en]. Uit de feedback die ik na de eerste zitting gekregen heb, kon ik echter niet uitmaken dat mijn bachelorproef zulke gebreken vertoonde.

Ik vind het jammer dat ik door de verwarrende en niet eenduidige communicatie en feedback niet het werk heb kunnen afleveren dat ik misschien anders wel had kunnen voorleggen.”

De interne beroepscommissie behandelt verzoeksters beroep in zitting van 2 oktober 2017 en komt tot de volgende beslissing:

“Het door de student ingesteld beroep

Het ingesteld beroep betreft de studievoortgangsbepaling over het behaalde resultaat van 8/20 voor het opleidingsonderdeel bachelorproef en bijgevolg het niet slagen voor de opleiding PBA in de orthopedagogie.

De studente haalt volgende middelen aan:

- de studente stelt dat ze niet voldoende ondersteund werd en dat er verwarrende communicatie was.
 - de studente stelt dat de hulp die ze kreeg van promotor Sofie Maertens na de uitgebreide feedback op het eerste hoofdstuk minimaal was;
 - de studente stelt dat er verwarrende communicatie was over de te hanteren leidraad gezien zij haar stage in het buitenland deed;
- de studente stelt dat ze onduidelijke feedback kreeg:
 - de studente stelt dat ze enkele dagen voor het indienen van de bachelorproef in eerste zitting een nieuwe promotor kreeg;
 - de studente stelt dat de nieuwe promotor te kennen gaf dat er bepaalde elementen in het werkstuk ontbraken en dat dit juist de elementen waren die ze op aangeven van haar eerste promotor schrapte uit haar werk;
 - de studente stelt dat ze de indruk kreeg op basis van de positieve feedback op haar presentatie dat ze zeker geslaagd zou zijn;
 - de studente stelt dat ze de voornaamste reden dat ze niet zou geslaagd zijn ligt in het niet verwerken van enkele theorieën maar dat ze dit niet kon opmaken op basis van de feedback na eerste zit.

Behandeling ingesteld beroep door de interne beroepscommissie

De interne beroepscommissie stelt het volgende vast:

- de studente ondertekende zijn/haar opleidingscontract op 22/09/2016 digitaal voor akkoord (bijlage 1);
- de studente behaalde 8/20 voor het opleidingsonderdeel bachelorproef orthopedagogie (studieoverzicht bijlage 2);
- dit opleidingsonderdeel telt 9 studiepunten (studiefiche bijlage 3);
- voor dit opleidingsonderdeel wordt een tweede examenkans ingericht;
- voor dit opleidingsonderdeel moet je slagen (wordt nooit gedelibereerd);

Met betrekking tot de begeleiding en communicatie tijdens de eerste zitting (tweede examenperiode):

- de studente diende geen verzoekschrift in na de tweede examenperiode waarin zij het vermeende gebrek aan begeleiding en de invloed daarvan op de beoordeling heeft aangekaart. De beroepstermijn van 7 kalenderdagen na de bekendmaking van de punten is reeds geruime tijd verstreken;

- de bachelorproefcoördinator, [A.S.], heeft van de studente geen melding gekregen rond het niet begeleid worden door haar promotor [S.M.]. Indien er zich problemen stellen tijdens het volgen van een bepaald opleidingsonderdeel, dient de student dit meteen te melden. Dit is niet gebeurd, deze melding kwam pas wanneer duidelijk was dat studente niet slaagde voor haar bachelorproef bij eerste examenkans (bijlage 4);
- verder staan de richtlijnen m.b.t. studenten die het stage in het buitenland doen duidelijk vermeld in de leidraad bachelorproef (bijlage 5);

In dat opzicht is het middel onontvankelijk.

Met betrekking tot de evaluatie tijdens de tweede zitting (derde examenperiode).

- de studiefiche bepaalt dat de evaluatie gebeurt op volgende wijze:
Eerste examenkans
Proef met jurering (100 % van de totale beoordeling):
In de syllabus en tijdens de lessen worden de evaluatiecriteria en evaluatievoorwaarden toegelicht.
Tweede examenkans
Voor de tweede examenkans worden dezelfde evaluatievormen en dezelfde verdeling percentage beoordeling aangewend als in de eerste examenkans.
- bovenstaande wordt verduidelijkt in de bachelorproefleidraad - hoofdstukken 7 en 8:
 - de studente heeft haar bachelorproef en de bijkomende noodzakelijke documenten correct ingediend. Zij voldeed aan de voorwaarden tot evaluatie;
 - de promotor is diegene die de punten geeft en verantwoordelijk is voor de beoordeling van de bachelorproef en de verdediging ervan;
 - de opleiding gebruikt 2 documenten ter voorbereiding van de verdediging:
 - de evaluatiekaart: deze kaart wordt zowel door de promotor, als door de student (zelfevaluatie) voor de verdediging opgemaakt. De handleiding voor gebruik van deze evaluatiekaart is opgenomen in de leidraad bachelorproef. Op deze evaluatiekaart zijn de criteria, de cesuur en het wegingscoëfficiënt opgenomen.
 - de advieskaart: deze kaart bevat dezelfde criteria maar zonder cesuur of niveaubepaling. De externe lezer geeft per criterium zijn bemerkingen. De lezer heeft een adviserende functie;
 - De onderdelen ‘inhoud’, ‘vormaspecten’, ‘kwaliteiten’ en ‘werkpunten’ worden voor de verdediging plaatsvindt zowel door student als door promotor en lezer ingevuld. Na de verdediging vult enkel de promotor het item verdediging in, rekening houdend met het advies van de externe lezer. Daarna gaat men over tot de beoordeling;
 - de bachelorproefleidraad geeft inhoudelijke duiding bij de kwantitatieve scores (p.46);
 - de bachelorproefleidraad beschrijft hoe de verdediging verloopt en hoe de uiteindelijke beoordeling tot stand komt;
 - indien de student een onvoldoende haalt, maakt de promotor een uitgebreid gemotiveerd verslag op waarin hij ook de adviezen van de lezer verwerkt en maximale aandacht besteedt aan suggesties m.b.t. het herwerken van de

bachelorproef voor de 2e zitting. Tijdens een contactmoment overlopen promotor en student het verslag. Aan de hand van het gegeven verslag zou de student voldoende houvast dienen te hebben om het werk aan te passen, bij te werken. Als de student de bachelorproef herwerkt, worden de lezer, promotor en student terug verwacht in de 2e zitting;

- de beoordeling van de bachelorproef van de studente in tweede zitting:
 - de evaluatiekaart van de promotor (tweede zitting) geeft bij elk evaluatiecriterium het behaalde niveau van de studente weer. Voor verschillende evaluatiecriteria behaalt de studente de beoogde cesuur niet. Bij elk evaluatiecriterium wordt door beide promotoren, [S.M.] en [R.M.], een zeer uitgebreide motivering opgenomen (bijlage 6);
 - de bachelorproefcoördinator, mevr. [A.S.], verklaart dat zij *op vraag van de studente nauwlettend heeft opgevolgd dat de evaluatie van de bachelorproef gebeurde in overleg tussen de vervangpromotor (die het feedbackverslag schreef en de feedback gaf tijdens de eerste examenkans) en de oorspronkelijke promotor ([S.M.]) die toen terug uit ziekte was. De vervangpromotor heeft de verdediging tijdens de tweede examenkans opgenomen, maar evaluatie gebeurde dus in overleg* (bijlage 4);
 - de advieskaart van de externe lezer (tweede zitting) wijkt sterk af van de evaluatiekaart van de promotoren. De externe lezer schetst globaal een positief beeld van de bachelorproef en merkt verbeteringen op t.o.v. de bachelorproef in eerste zitting. Er is geen algemene conclusie opgenomen (bijlage 7);
 - ondanks positief advies van de externe lezer heeft de promotor de bachelorproef beoordeeld met globaal niveau ‘onvoldoende’. Zowel de kwaliteiten van de studente, als de werkpunten worden op de evaluatiekaart bij de conclusie opgenomen en dit op basis van de motivering bij de afzonderlijke evaluatiecriteria;
 - uit de zelfevaluatie van de studente van de tweede zitting blijkt dat de studente zelf beseft dat de bachelorproef op vlak van taal en bronnengebruik de cesuur niet haalt en een onvoldoende scoort. Op de meeste overige criteria plaatst de studente zichzelf net op de cesuur. De studente geeft aan veel theorie te hebben verwerkt, maar lijkt zich onvoldoende bewust te zijn van het gebrek aan integratie tussen theorie en praktijk en methodisch handelen (bijlage 8).

Met betrekking tot de gekregen feedback en begeleiding tijdens tweede zitting:

- studente ontving na de eerste zitting een uitgebreid feedbackverslag (toegevoegd aan haar verzoekschrift). Op het feedbackmoment na de tweede examenperiode op 26/06/2017 namen student en promotor de volledige bachelorproef alsook het feedbackverslag uitgebreid door (bijlage 9);
- promotor [R.M.] geeft aan dat evaluatie gebeurde in nauwe afstemming met de oorspronkelijke promotor [S.M.] en dat er geen inhoudelijke verschillen waren in de feedback tussen beide promotoren (bijlage 9);
- deze grote overeenstemming in feedback blijkt als men de tussentijdse feedback op het eerste hoofdstuk d.d. 20/03/2017 (bijlage 10), de feedback na eerste zitting (bijlage 11) en de feedback na 2de zitting (bijlage 12) vergelijkt. De

feedbackdocumenten van de promotoren zijn coherent, er worden telkens dezelfde punten van verbetering aangehaald. Met andere woorden, de studente heeft de verbeterpunten die ze in eerste zittijd kreeg, onvoldoende bijgewerkt.

De studente slaagde aldus niet voor het opleidingsonderdeel bachelorproef. De punten zijn op deugdelijke wijze tot stand gekomen en werden voldoende gemotiveerd.

- er is tussenkomst van de ombudspersoon geweest; de studente nam telefonisch contact op met de ombudspersoon op 12-13 september 2017: de ombudspersoon gaf de studente informatie omtrent de deliberatieregels (bijlage 13).

Beslissing van de interne beroepscommissie

De interne beroepscommissie beslist om de klacht ongegrond te verklaren.

De interne beroepscommissie beslist dat het resultaat 8/20 voor het opleidingsonderdeel bachelorproef behouden blijft en dat de student aldus niet geslaagd is voor de opleiding professionele bachelor in de orthopedagogie.”

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Ten gronde

Enig middel

Verzoekster steunt een enig middel op de materiële motiveringsplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert aan dat, spijs een volgens haar substantiële verbetering in vergelijking met de eerste examenzittijd en het doorvoeren van aanpassingen in

overeenstemming met de ontvangen feedback, het examencijfer voor de bachelorproef ongewijzigd is gebleven, en dat de na de tweede examenkans ontvangen feedback niet consistent is met deze die na de eerste examenkans werd verstrekt. Aldus meent verzoekster dat zij door de feedback na de eerste examenkans duidelijk op het verkeerde been is gezet. Verzoekster vermoedt dat het verschil tussen beide terugkoppelingen zijn oorsprong vindt in de wissel van promotor en het gemis aan inzicht in hoofd van de tweede promotor in de evolutie die de bachelorproef had ondergaan.

Verzoekster zet uiteen dat de kritiek die na de tweede examenkans werd gegeven, na de eerste examenkans nooit werd geformuleerd en bovendien ongegrond is. In haar verzoekschrift stelt zij:

“Onderstaand weerlegt verzoekster deze nieuwe kritiekpunten:

- Uitschrijven en bekritiseren van een sessie
Verzoekster had met haar eerste promotor afgesproken dat ze alleen de algemene sessie zou uitschrijven en van alle individuele sessies de onderwerpen en manier van werken zou aangeven. Dit heeft verzoekster dan ook gedaan (punt 4.2 stuk 4), dit is onderverdeeld in 2 delen, namelijk de algemene en de gepersonaliseerde sessie.
- Uitschrijven van de aanbeveling voor een nieuwe stagiaire en andere voorziening
Verzoekster geeft in hoofdstuk 6 een korte en duidelijke motivering van wat haar project inhoudt en welke elementen er bij de jongeren nog zouden kunnen/moeten verbeteren. Hierdoor kan de volgende stagiaire verder aan de slag. Op pagina 34, laatste paragraaf doet verzoekster zelfs nog een voorstel voor de volgende stagiaire om een buddysysteem op te stellen. Verzoekster geeft ook de reden waarom ze daar zelf niet voor gekozen heeft en waarom daar nu wel ruimte voor zou zijn (p. 12 stuk 4).
- Cultuur verschillen en relatie met de juf aankaarten
Dit was een moeilijk punt omdat verzoekster en haar medestudenten doorheen de stage, die nauw verbonden is met de Bachelorproef, al een aantal taken hadden gemaakt en hie[r] bij hadden gemerkt dat de eerste promotor van verzoekster niet goed om kon met feedback als het ging over de stageplaats, zij had hiervan een beeld gevormd en wanneer daarover feedback werd gegeven die niet overeenstemde met haar beeld werden de studenten daar zwaar op aangesproken. Hierdoor vond verzoekster het moeilijk om dit in kaart te brengen.
Na de eerste zit heeft verzoekster hier wel aan gewerkt en is hier verbetering in gekomen (hoofdstuk 4 pagina 35 en 36 Stuk 4).
- Het niet uitwerken van een bepaalde methode en het niet methodisch gebruiken van de theorie.
Alle theorie die verzoekster heeft gehanteerd kon niet ondergebracht worden onder één methode. Zij heeft alle kennis die ze gebruikte voor haar sessie gehaald uit de cursussen en de aangereikte materialen uit de richting

orthopedagogie zelf. Dit was niet altijd een mooi samenhangend geheel maar ze verwoordde bij elk deel wel waarvoor ze het gebruikt heeft. Er was echter ook geen eenduidige lijn te trekken in haar sessie omdat ze met alle jongeren op een ander moment aan iets verschillend werkte.

Zo heeft verzoekster alleen maar algemene theorieën kunnen uitwerken, voor een verdere uitdieping had verzoekster geen tijd gehad door een eigen blessure alsook het vroegtijdig sluiten van de home school.

Tijdens de blessure heeft ze ook geen richtlijnen gekregen van haar promotor: deze vertelde verzoekster dat ze zelf maar een oplossing moest zoeken voor haar probleem (net zoals voor het probleem van het sluiten van de school).

Op pagina 42 bespreekt verzoekster in ieder geval ook van elke jongere welk doel ze op voorhand heeft gesteld en onder punt 4.2.2. bespreekt verzoekster hoe ze hier aan heeft gewerkt en waar ze zijn geraakt. Hierdoor kan de volgende stagiaire de Bachelorproef van verzoekster verder zetten.

- Bronnen

Het gebruik van 21 bronnen kan niet aanzien worden als weinig.

- Link theorie en praktijk

Deze link is aanwezig voor elk deel theorie dat verzoekster gebruikt, ze zet kort uiteen waarom ze dit heeft gebruikt en later in de uitwerking van de praktijk (hoofdstuk 4) en mijn zelfreflectie ([hoofdstuk] 5) worden er veel voorbeelden gegeven van de theorie in de praktijk.

- De meerwaarde van het project

Dit heeft verzoekster besproken met de juf en vermeldt dit op p. 8 van haar Bachelorproef:

“In wat de juf mij vertelde, hoorde ik een hulpvraag: de juf gaf aan meer individueel te willen werken omdat ze hier een meerwaarde in ziet. Samen kwamen we tot de conclusie dat het goed zou zijn om de kinderen op een heel individuele manier te benaderen om zo ook in de klas een beter resultaat te bekomen.”

Later in de sessies van de kinderen beschrijft verzoekster de vooruitgang van de jongeren, dit toont de vooruitgang in het project van verzoekster,

De jongeren die normaal niet konden volgen in de lessen konden beter mee en zo was heel de groep erbij gebaa[t].

- Meer uitleg over de homeschool

Dit was verzoekster niet gemeld geweest dus wist zij bijgevolg niet dat dit nodig was.

Verzoekster ziet dit niet zo onder punt 1.3, daar vertelt ze kort welke kinderen er in de homeschool kunnen zitten en hoe het onderwijssysteem is in Belize. Verder onder punt 4.1 zet verzoekster uiteen wie er allemaal werkt in de home school en hoe de verhoudingen waren.

- Deontologie

Verzoekster heeft vermeld dat zij werkt met een ‘informed consent’ dit is niet opgenomen als bijlage omdat verzoekster geen tastbaar materiaal had, alleen een gesproken woord en dit is ook zo vermeld in de inleiding op pagina 2 van haar Bachelorproef.”

Verzoekster voegt nog toe dat de kritieken steeds oppervlakkig werden overlopen en dat de bestreden beslissing geen antwoord biedt op wat bij het intern beroep is opgeworpen.

Bovendien, zo stelt verzoekster, is zij na de eerste of de tweede examenkans nooit in kennis gesteld van de evaluatiekaarten.

Daarnaast ontwaart verzoekster ook nog een onzorgvuldigheid in de wissel van promotoren. Zij stipt ook aan dat de bestreden beslissing al te summier blijft in de vaststelling dat de externe lezer wel positief is over de herwerkte versie en dat die beoordeling sterk afwijkt van deze van de promotoren. In dit verschil ziet verzoekster aanleiding om de deskundigheid en de objectiviteit van de promotoren in vraag te stellen.

De vraag van verzoekster om haar beroep gegrond te verklaren, gaat gepaard met het verzoek “te zeggen voor recht bij een [nieuw] te nemen beslissing die verzoekster alsnog niet geslaagd zou verklaren, de nieuwe beslissing dient te stipuleren dat verzoekster een andere promotor toegewezen zal krijgen.”

In haar antwoordnota brengt verwerende partij vooreerst in herinnering dat het de Raad niet toevalt om zijn appreciatie in de plaats te stellen van die van de instelling en dat de Raad een beslissing enkel kan vernietigen in de mate dat zij niet reglementair zou zijn genomen of kennelijk onredelijk zou zijn. Aan die voorwaarden is volgens verwerende partij te dezen niet voldaan.

Verwerende partij stipt aan dat in de procedure voor de Raad geen middelen kunnen worden opgeworpen die niet tevens in de voorafgaande interne beroepsprocedure werden ontwikkeld, zodat verzoeksters beroep beperkt moet blijven tot de grieven die voorkomen in het schrijven van 19 september 2017 aan de interne beroepscommissie. Dit, en de beroepstermijn die heeft gelopen ten aanzien van de examenresultaten uit de eerste examenzitting, betekent vooreerst dat de examencijfers uit die eerste examenzitting niet het voorwerp van de huidige procedure kunnen uitmaken, zodat het intern beroep naar oordeel van verwerende partij terecht onontvankelijk werd verklaard in de mate dat het op het resultaat van de eerste examenzitting betrekking had.

Verder stelt verwerende partij dat de studiefiche en de bachelorproefleidraad aan verzoekster werden medegedeeld, zodat zij kon vernemen hoe het opleidingsonderdeel zou worden georganiseerd, hoe de begeleiding verloopt, hoe zal worden geëvalueerd, wat wordt vereist, wie de verantwoordelijke is voor de eindbeoordeling, enz. Uit deze leidraad, zo vervolgt

verwerende partij, blijkt dat het alleen de promotor is die de punten toekent en verantwoordelijk is voor de beoordeling van de bachelorproef. De lezer heeft een louter adviserende functie en het belang van de zelfreflectie van de student wordt onderstreept.

Verwerende partij verwijst naar de evaluatiekaarten, ingevuld door de promotor en door verzoekster, en naar de advieskaart die werd ingevuld door de lezer. Zij stelt dat er zowel na de eerste examenkans als na de tweede examenkans een uitgebreide feedback volgde, waarvan de schriftelijke weergaves eveneens worden voorgelegd. Uit de evaluatiekaart van de promotor blijkt volgens verwerende partij dat verzoekster voor verschillende evaluatiecriteria de beoogde cesuur niet behaalt. De tekorten worden steeds door de promotor gemotiveerd: zowel naar inhoud (onderdelen 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 en 11), vormaspecten (onderdelen 12, 13, 14 en 15) als voor verdediging (onderdelen 17 en 19) werden tekorten vastgesteld.

Nog wat de evaluatiekaart betreft, betoogt verwerende partij dat bij de tweede zitting verkeerdelijk (enkel) het eerste blad inderdaad betrekking had op de eerste zitting, maar dat dit werd rechtgezet via e-mail aan verzoekster, waarbij het eerste blad werd vervangen door het correcte eerste blad van de tweede zitting. Verwerende partij brengt ter zake onder de aandacht dat dit werd rechtgezet voordat het beroep bij de Raad werd ingediend, zodat verzoekster hierop nog tijdig kon reageren.

Verwerende partij brengt de eindconclusie in herinnering: *‘Een zwakke bachelorproef waarin het methodisch handelen onvoldoende duidelijk is gemaakt. Op basis van de titel zou je meer uitwerking verwachten rond belangrijke thema’s als de homeschool, motivatie van de studenten en het begeleiden van de jongeren op verschillende niveaus en in de gegeven context. De bronverwijzing is onvoldoende om goed te kunnen nagaan waar informatie vandaan komt. Bijlage 1 met betrekking tot de informed consent ontbreekt...’*

Verwerende partij doet gelden dat verzoekster niet aantoont dat zij de vooropgestelde competenties heeft bereikt en dat de vastgestelde tekorten tijdens de feedback ook mondeling werden toegelicht; het schriftelijke verslag hiervan is volgens verwerende partij niets ‘nieuws’ zoals verzoekster laat uitschijnen.

Een verschil in feedback tussen de verschillende promotoren kan, nog steeds volgens verwerende partij, niet worden vastgesteld: de bestreden beslissing heeft ter zake terecht vastgesteld dat de feedbackdocumenten coherent zijn en dat verzoekster de verbeterpunten, die ze in de eerste zitting kreeg, onvoldoende heeft bijgewerkt. Ter zake wordt nog aangestipt

dat promotor S.M. nog voor de eerste examenkans werd vervangen door de heer R.M., die ook tijdens de tweede examenkans als vervangend promotor is blijven optreden, waarbij de beoordeling in nauwe samenwerking met mevrouw S.M. gebeurde. Dat er omtrent de begeleiding geen problemen gekend waren, blijkt volgens verwerende partij uit een e-mail van mevrouw A.S., en benevens het feit dat begeleiding en feedback stipt werden nagekomen, stond het verzoekster ook vrij zelf contact met de promotor op te nemen. Een en ander brengt verwerende partij tot de vaststelling dat indien er zich werkelijk problemen met de begeleiding hadden voorgedaan, verzoekster dit tijdens het academiejaar en via de geëigende kanalen had moeten aankaarten, en dat – ondergeschikt – zelfs indien een gebrekkige begeleiding zou zijn aangetoond, dit de beoordeling nog niet onregelmatig maakt, nu verzoekster geen uitzonderlijke omstandigheden aantoont die haar het slagen onmogelijk zouden hebben gemaakt.

In haar wederantwoordnota stipuleert verzoekster dat zij niet opkomt tegen het examencijfer van de eerste examenkans en dat zij naar het verloop daarvan enkel heeft verwezen om de zaak te kaderen. Wat de quoterings van de bachelorproef betreft, stelt verzoekster dat de louter adviserende rol van de ‘lezer’ moet worden genuanceerd: met name wordt aangevoerd dat wanneer er een grote discrepantie bestaat tussen de beoordeling van de mentor en lector, *in casu* tussen de promotor en de lezer, er omtrent die discrepantie een grotere motiveringsplicht op de lector rust.

Wat de feedback betreft, blijft verzoekster bij haar standpunt dat deze na de tweede examenkans duidelijk totaal verschillend was en dat de coherentie tussen de feedback na de eerste en na de tweede examenkans niet wordt aangetoond.

Beoordeling

Het mag als vaststaande rechtspraak van de Raad worden beschouwd dat beweerde en zelfs vastgestelde gebreken in de begeleiding van de student in principe niet tot gevolg hebben dat de toegekende beoordeling daardoor onregelmatig wordt of dat de student recht zou hebben op een gunstiger quoterings. Het is, in beginsel, één zaak of de student bewezen heeft de van hem verlangde kennis en vaardigheden te bezitten en een andere, wanneer hij die kennis en vaardigheden niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die de student op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in

gebreke te blijven. Een verwijt aan de instelling op het vlak van een gebrekkige begeleiding of communicatie verschuift bijgevolg mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie deels naar de instelling, maar in de regel kan dit er niet toe leiden dat de prestatie zelf zonder meer als voldoende moet worden beschouwd. Er kan enkel anders over worden geoordeeld in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer het gebrek aan begeleiding het slagen *de facto* onmogelijk heeft gemaakt, bijvoorbeeld doordat essentiële vragen van de student onbeantwoord zijn gebleven of de begeleiding nagenoeg onbestaande was.

Ter zake stelt de Raad vooreerst vast dat verzoekster het standpunt van verwerende partij niet tegensprekt dat de heer R.M. reeds vóór de eerste examenkans als vervangend promotor is aangetreden, en dat ook bij de tweede examenkans is gebleven. In de wissel van het promoterschap kan bijgevolg geen oorzaak worden gezien van het door verzoekster aangevoerde verschil in feedback na respectievelijk de eerste en de tweede examenkans.

Verder merkt de Raad op dat verzoekster, zoals zij zelf aangeeft, haar bachelorproef na het niet slagen in de eerste examenzittijd, heeft aangepast. Dat, enerzijds, het doorvoeren van aanpassingen niet *ipso facto* tot een ander, laat staan een beter examencijfer moeten leiden, lijkt de Raad een evidentie te zijn. Anderzijds is het niet uitgesloten dat er na de herwerking andere punten van kritiek worden gegeven. Overigens is de Raad op basis van de voorgelegde feedback (stukken 2 en 3 van verzoekende partij) niet overtuigd dat de verbeterpunten zo sterk van elkaar verschillen als verzoekster voorhoudt. In beide documenten wordt als opmerking gegeven dat er meer structuur nodig is, dat er taalfouten voorkomen, dat er onvoldoende bronvermelding is, dat het stappenplan onvoldoende is uitgewerkt, dat de doelstellingen onvoldoende duidelijk zijn uiteengezet, enz. De Raad ziet, kortom, in de twee feedbackverslagen evengoed gelijkenissen als verschillen. Alleszins kan niet worden gesteld dat de inhoud van beide documenten haaks op elkaar staat.

In de mate dat het middel is gesteund op een gebrekkige feedback, is het ongegrond.

Wat de overige aangevoerde rechtsgronden en in het bijzonder de materiële motiveringsplicht betreft, brengt de Raad in herinnering dat in de huidige stand van de procedure niet voor het eerst grieven tegen de examenbeslissing kunnen worden aangevoerd die voorafgaand niet aan de interne beroepsinstantie zijn voorgelegd. Het

verzoekschrift op intern beroep bepaalt met andere woorden de contouren van wat thans nog bij het debat kan worden betrokken.

De Raad moet ter zake vaststellen dat verzoekster in het intern beroep heeft aangegeven dat zij de kritiek op het onvoldoende verwerkt hebben van de theorie van het spelend leren begrijpt, maar dat zij uit de feedback na de eerste examenkans niet kon opmaken dat het falen was toe te schrijven aan het feit dat ‘empowerment’ en ‘diversiteit’ niet expliciet aan bod kwamen en niet theoretisch werden onderbouwd. Dat zijn de grenzen van het geschil zoals verzoekster het voor de interne beroepsinstantie heeft gebracht.

De argumenten die steunen op een gemis aan inzage in de evaluatiekaarten en de discrepantie in de beoordeling tussen de promotor en de lezer zijn te beschouwen als ‘nieuw’ en voor het eerst opgeworpen in de huidige externe beroepsprocedure. Zij zijn bijgevolg niet ontvankelijk.

Ten slotte is de Raad niet bevoegd om de beoordeling over te doen die voorheen door de organen van de instelling is gemaakt. De kritiek die verzoekster thans aanvoert met betrekking tot de inhoudelijke beoordeling van de tweede examenkans overtuigt de Raad er niet van dat die beoordeling onredelijk of kennelijk onjuist zou zijn. Het loutere feit dat verzoekster het anders ziet dan de promotor, volstaat niet opdat de quoterings aan het wankelen zou worden gebracht.

Het enig middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 13 november 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bijzitter
Marleen Verreth	bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs

secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïntinventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.998 van 13 november 2017 in de zaak 2017/529

In zake: xxx
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Jos Driessen
 kantoorhoudend te 3600 Genk
 Landschapshof 4

tegen:

UNIVERSITEIT HASSELT
woonplaats kiezend te 3500 Hasselt
Martelarenlaan 42

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 12 oktober 2017, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van het bureau van de examencommissie van de bachelor Toegepaste Economische Wetenschappen waarbij aan verzoeker de examentuchtsanctie wordt opgelegd die ertoe strekt dat hij geen examencijfer krijgt toegekend voor de opleidingsonderdelen in de betrokken examenperiode.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 13 november 2017.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Tiziana Pancadas, die *loco* advocaat Jos Driessen verschijnt voor de verzoekende partij, is gehoord.

Verzoekende partij verklaart zich op vraag van de Raad akkoord dat de onderwijs- en examenreglementering van de Universiteit Hasselt in de debatten wordt betrokken.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding Toegepaste Economische Wetenschappen.

Voorafgaand aan het examen communiceert de opleiding op verschillende wijzen over wat in het raam van dat examen is toegelaten en wat niet. Zo wordt tijdens de eerste les van het opleidingsonderdeel een powerpoint-presentatie getoond, waarin wordt aangegeven: *“Examen: open boek (handboek!). Wat mag: onderlijnen met kleuren, post-its, vertalingen. Niet: teksten overschrijven uit syllabus, oplossingen of deeloplossingen van oefeningen, schema’s overschrijven”*. Op 21 december 2016 – voorafgaand aan de eerste examenkans – op het elektronisch platform een mededeling ‘richtlijnen examen’ geplaatst, met de volgende inhoud:

“Beste student,
Hou rekening met volgende richtlijnen betreffende het examen:
* Open boek examen: enkel het handboek ‘Horngren e.a.’ en het analytisch rekenstelsel zijn toegelaten.
 * Wat mag: onderlijnen met kleuren, post-its, vertalingen
 * Wat mag niet: teksten overschrijven uit syllabus, oplossingen of deeloplossingen van oefeningen, schema’s overschrijven uit syllabus,...
* Er mag enkel een gewone rekenmachine gebruikt worden (een grafische rekenmachine is NIET toegelaten)
* Er mag geen kladpapier gebruikt worden.
(...)”

Een en ander wordt door verzoeker niet tegengesproken.

Op 28 augustus 2017 neemt verzoeker deel aan het examen van het opleidingsonderdeel ‘Management accounting’, dat dus onder de vorm van een open boek-examen wordt georganiseerd. Bij een controle tijdens het examen stelt de coördinerend verantwoordelijke van het opleidingsonderdeel vast dat verzoeker in verschillende hoofdstukken van het handboek (deel)oplossingen van oefeningen heeft genoteerd. Hierop

wordt het handboek van verzoeker afgenomen en wordt hij toegelaten de rest van het examen verder af te werken.

Aangezien de coördinerend verantwoordelijke tevens voorzitter is van de examencommissie van de bachelor in de Toegepaste Economische Wetenschappen, meldt zij de feiten aan de ondervoorzitter van de examencommissie. Die ondervoorzitter hoort verzoeker, in het bijzijn van de ombud, op 31 augustus 2017.

Op 4 september 2017 beslist het bureau van de examencommissie om aan verzoeker de volgende examentuchtsanctie op te leggen: *“Geen cijfers voor alle opleidingsonderdelen in de betrokken periode, hetgeen in dit geval inhoudt dat voor deze opleidingsonderdelen de betreffende examenkans opgenomen is.”*

Tegen deze beslissing stelt verzoeker op 11 september 2017 het volgende intern beroep in:

“Donderdagvoormiddag kreeg ik een aangetekende brief in verband met de sanctie voor de onregelmatigheid op mijn openboekexamen van Management Accounting (2^e bachelor TEW). Bij deze brief kan u ook deze aangetekende brief die ik toen heb ontvangen bezichtigen. De examencommissie heeft beslist dat ik geen cijfers krijg voor al mijn afgelegde herexamen in die toegekende periode. Deze straf vind ik te zwaar en wil hiertegen in beroep gaan.

Op het openboekexamen van Management Accounting mocht je je boek gebruiken waarin je vertalingen mocht schrijven. Door het jaar heen heb ik van allerlei personen en vrienden gehoord wat voor dingen je erin mocht schrijven. Bewerkingen, deeloplossingen, schema's kwamen allemaal ter sprake. Deze heb ik dan in mijn boek geschreven, omdat ikzelf dacht en veronderstelde dat dit mocht. Met als gevolg dacht ik dat dit alles in mijn boek te schrijven, er geen problemen zouden kunnen komen. Niets was blijkbaar minder waar.

Ik geef toe, ik ben naïef en onnauwlettend geweest door naar de mensen rondom mij te luisteren en niet meer vlak voor het examen te lezen wat er op blackboard geschreven stond wat mocht en wat niet mocht. Blijkbaar zijn de dingen die ik in mijn boek schreef niet correct om het examen af te leggen, maar dit is nooit mijn intentie geweest. Ik heb trouwens alles bij mijn opgaves geschreven en alles wat ik erin heb geschreven staat in het groot geschreven. Welke fraudeur zou zoiets doen? U zou zeggen, een fraudeur schrijft alles in het klein op een aparte plek. Dit komt omdat het nooit mijn bedoeling is geweest. Ik ben naïef geweest en die schema's en deeloplossingen heb ik erin geschreven om mezelf te helpen, omdat ik dacht dat dit werkelijk mocht. Ik ben nog altijd gechoqueerd van de beslissing. Zeker omdat ik nog nooit zoiets eerder heb

meegemaakt. Ik heb heel de vakantie lang keihard zitten blokken voor mijn examens om te slagen en door zo een stomme onnauwlettendheid word ik zo zwaar gestraft.

Het naïef en onnauwlettend zijn is mijn fout. Daar ben ik eerlijk in. Maar waarom kan dit niet opgelost worden door mij een aangepast cijfer of een 0 te geven op enkel het vak Management Accounting? De andere vakken hebben hier toch totaal niets mee te maken? Als de andere vakken openboekexamens waren dan zou ik dit nog enigszins kunnen begrijpen, omdat die onnauwlettendheid dan daar ook kon gebeuren. Maar dit is niet zo. De andere vakken zijn totaal niet van toepassing en ik kan er echt niet mee leven dat ik op deze vakken ook geen cijfer krijg. Ik kan er zelfs niet van slapen, omdat ik deze vakantie zo hard gewerkt heb om goede cijfers te behalen.

Vervolgens zou ik ook willen uitleggen hoe het op het examen is verlopen. Ik nam mijn examen aan en begon onmiddellijk te werken. Las alle opgaves goed en voordat ik het wist stond Prof. dr. [T.] naast mij. Ik kende de [procedures] want ik wist namelijk dat er controle zou zijn en ik gaf mijn boek zonder probleem af en begon verder mijn opgaves te lezen. Plots zei Prof. dr. [T.] dat er een probleem was. Ik was gechoqueerd en zei tegen haar dat ik dacht dat wat erin stond mocht. Ze zei dat ze het boek in beslag moest nemen. Even ter verduidelijking, het examen was nog geen 10 min ver. Dus ik had zelfs nog niets met mijn boek kunnen doen. Na een half uur naar de muur te staren en niet wetende wat er gebeurde, deed ik toch nog mijn uiterste best om mijn examen zo goed mogelijk af te leggen. Want daar had ik namelijk heel de vakantie voor geblokt. Maar tevergeefs, zonder boek ging het niet. Ik heb er het beste van proberen te maken, maar weet niet wat er van geworden is. Na het examen vroeg ik of er nu een probleem was en zei dat het echt niet mijn bedoeling was. Vervolgens zei Prof. dr. [T.] dat ik een mail ging ontvangen. Zo is deze procedure gestart.”

Ook de ouders van verzoeker drukken hun hoop op een mildere sanctie uit.

De interne beroepscommissie van de Universiteit Hasselt behandelt verzoekers beroep in zitting van 29 september 2017 (de beslissing vermeldt verkeerdelijk het jaar 2016) en komt, na verzoeker te hebben gehoord, tot de volgende beslissing:

“Op maandag 28.08.2017 vond het openboekexamen ‘management accounting’ plaats. De coördinerend verantwoordelijke stelde tijdens het examen vast dat de student de oplossingen van oefeningen had neergeschreven in diverse hoofdstukken van een handboek dat mocht gebruikt worden tijdens het examen. Nochtans was vooraf uitdrukkelijk gecommuniceerd dat dit niet mocht via blackboard.

Na het horen van de student en de docent kwam het bureau van de examencommissie op 31.08.2017 tot de conclusie dat er wel degelijk sprake was van een onregelmatigheid conform het OER. Het bureau sprak de sanctie uit ‘geen cijfers voor alle opleidingsonderdelen in de betrokken periode, hetgeen in dit geval inhoudt dat voor deze opleidingsonderdelen de betreffende examenkans opgenomen is.’

De student vecht deze beslissing aan. Hij zegt niet te hebben geweten dat het verboden was om oplossingen en deeloplossingen van oefeningen in het handboek te schrijven dat

moest worden meegenomen naar het examen. Bovendien geeft de student aan dat het examen nog maar net begonnen was. Hij geeft toe te hebben vertrouwd op de informatie van anderen over wat wel en niet mocht. Het was niet zijn intentie om te frauderen – bewijs daarvan zou het grote geschrift zijn.

De student werkte het examen verder af zonder handboek.

De student acht de sanctie, gezien de omstandigheden te zwaar.

De student geeft tijdens het verhoor door de interne beroepscommissie toe dat hij in de fout is gegaan en dat hij behoorde te weten dat er geen oplossingen in het handboek mochten worden geschreven.

De student betwist evenmin dat zijn fout dient gesanctioneerd te worden. Volgens de student mag deze sanctionering echter niet verdergaan dan het opleidingsonderdeel waarin de examenfraude werd vastgesteld.

Hoewel er goede motieven aanwezig kunnen zijn die de getroffen sanctie kunnen rechtvaardigen, zijn deze niet terug te vinden in de genomen beslissing van het bureau van de examencommissie. Bijgevolg is de genomen beslissing bij gebreke aan een afdoende motivering, niet rechtsgeldig tot stand gekomen en dient zij te worden vernietigd.”

Het bureau van de examencommissie komt opnieuw samen op 4 oktober 2017, en neemt ten aanzien van verzoeker de volgende beslissing:

“Het bureau van de examencommissie beoordeelt daarom opnieuw de situatie in haar vergadering van 4 oktober 2017.

- Het bureau neemt kennis van het verslag van het verhoor van de student en de coördinerend verantwoordelijke op 31/08/2017.
- Het bureau stelt opnieuw vast dat de student ongeoorloofde aantekeningen maakte op verschillende plaatsen in zijn handboek, meer bepaald oplossingen en deeloplossingen van oefeningen uit de syllabus, hetgeen uitdrukkelijk verboden was door de coördinerend verantwoordelijke zoals gecommuniceerd via blackboard.

Het bureau is hiermee van mening dat de student een onregelmatigheid begaan heeft zoals omschreven in art. 9.1 lid 1 van het examenreglement voor studenten van UHasselt. Het bureau acht de feiten een ernstige vorm van examenfraude en heeft dan ook besloten hieraan volgende sanctie toe te kennen (artikel 9.3 van het Examenreglement, §5): *“Geen cijfers voor alle opleidingsonderdelen in de betrokken periode, hetgeen in dit geval inhoudt dat voor deze opleidingsonderdelen de betreffende examenkans opgenomen is.”*

In concreto betekent dit dat de student geen examenresultaten voor de tweede examenkans krijgt voor de opleidingsonderdelen ‘Management accounting’, ‘bedrijfsinformatiesystemen’ en ‘bedrijfsfinanciering 1’.

Het bureau van de examencommissie beslist om deze sanctie op te leggen vanwege de ernst van de feiten. De verzachtende omstandigheid als zou de student niet geweten hebben dat hij fraude pleegde, kan niet worden aangenomen door het bureau. Er werd duidelijk vooraf gecommuniceerd door de coördinerend verantwoordelijke wat wel en niet was toegestaan. Een student behoort deze communicatie door te nemen.

Daarenboven acht de examencommissie deze sanctie meer gepast dan de lichtere sancties die de OER als optie biedt (aangepast cijfer of 0 op het betreffende examen) omdat deze in het geval van de student niet als een sanctie worden gezien. Er zou immers geen verschil zijn tussen een student die fraude pleegt en een student die het slecht doet op het examen. Beiden zouden het opleidingsonderdeel gewoon moeten hernemen in hun volgende inschrijving. Het bureau acht de sanctie om geen examencijfers te geven voor alle opleidingsonderdelen in de betrokken examenperiode daarom veel passender.”

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet ook geen redenen om dit ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Ten gronde

Enig middel

Verzoeker beroept zich in een enig middel op het evenredigheidsbeginsel en de motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker is van oordeel dat de motivering ontoereikend is voor de opgelegde tuchtsanctie. Met name voert verzoeker aan dat de overwegingen van de bestreden beslissing niet kunnen worden gevolgd waar deze luiden dat een nulscore voor het opleidingsonderdeel niet als een sanctie kan worden beschouwd omdat er in dat geval geen verschil zou zijn tussen

een student die fraude pleegt en een student die een slecht examen aflegt; beiden zouden immers het opleidingsonderdeel moeten hernemen. Ter zake stelt verzoeker dat er tussen beide studenten wel degelijk een verschil is, nu een tekort mogelijk nog via tolerantiekrediet kan worden verholpen in het licht van de globale deliberatie.

Alleszins meent verzoeker dat de opgelegde sanctie te zwaar is in verhouding tot de ernst van de feiten, die in hun juiste context moeten worden geplaatst. In de eerste plaats stipt verzoeker ter zake aan dat hij niet heeft geweten dat het verboden was om de gewraakte dergelijke aantekeningen te maken; hij heeft vertrouwd op informatie die hij van derden heeft gekregen. Ten tweede voert verzoeker aan dat de intentie om niet te frauderen kan worden afgeleid uit het feit dat verzoeker een groot geschrift heeft gehanteerd. Iemand die fraude wilt plegen, zo betoogt verzoeker, maakt geen aantekeningen op deze wijze, maar doet dit op minder opvallend. Ten derde is verzoeker van oordeel dat de aantekeningen redelijk beperkt waren, gezien de omvang van het boek (959 pagina's). In de vierde plaats is het voor verzoeker belangrijk te benadrukken dat het examen nog maar net begonnen was toen de coördinerend verantwoordelijke de vaststellingen heeft gedaan. Ten slotte merkt verzoeker op dat hij het examen verder heeft afgewerkt zonder het handboek. In dit alles ziet verzoeker verzachtende omstandigheden die ertoe leiden dat de opgelegde sanctie buiten proportie is en dat een aangepaste en mildere straf zeker tot de mogelijkheden behoort. Ter illustratie van de mogelijkheden ter zake, wijst verzoeker erop de examentuchtsanctie kan worden opgelegd bestaande uit een aangepast cijfer voor het examen, of eventueel een 0 voor het examen.

Verwerende partij repliceert in haar antwoordnota het volgende:

“A. Eerste middel: de examentuchtbeslissing van het bureau van de examencommissie is afdoende gemotiveerd.

Het bureau van de examencommissie motiveerde de opgelegde sanctie als volgt:

‘Het bureau van de examencommissie beslist om deze sanctie op te leggen vanwege de ernst van de feiten. De verzachtende omstandigheid als zou de student niet geweten hebben dat hij fraude pleegde, kan niet worden aangenomen door het bureau. Er werd duidelijk vooraf gecommuniceerd door de coördinerend verantwoordelijke wat wel en niet was toegestaan. Een student behoort deze communicatie door te nemen.

Daarenboven acht de examencommissie deze sanctie meer gepast dan de lichtere sancties die de OER als optie biedt (aangepast cijfer of 0 op het betreffende examen) omdat deze in het geval van de student niet als een sanctie worden gezien. Er zou immers geen verschil zijn tussen een student die fraude pleegt en een student die het slecht doet op het examen. Beiden zouden het opleidingsonderdeel gewoon moeten

hernemen in hun volgende inschrijving. Het bureau acht de sanctie om geen examencijfers te geven voor alle opleidingsonderdelen in de betrokken examenperiode daarom veel passender.'

De instelling ziet niet in op welke wijze deze motivering fout zou zijn of niet afdoende om de opgelegde sanctie te motiveren.

Het verzoekschrift van de student voor uw Raad stelt dat er wel een verschil zou zijn tussen een student die fraude pleegt en een student die het slecht doet op een examen. De student vergelijkt zijn situatie echter met een deelgroep van studenten 'die het slecht doen op hun examen', met name met de studenten die een 8/20 of 9/20 halen en die geen enkel ander tekort halen waardoor ze deze lichte onvoldoende kunnen tolereren. Het bureau van de examencommissie doelde echter op de grotere groep studenten die tussen 0/20 en 9/20 behalen en die als gevolg van dit tekort hun examen moeten hernemen in de tweede examenkans of het opleidingsonderdeel opnieuw in hun traject moeten opnemen in het volgende academiejaar als zij opnieuw een tekort behalen in de tweede examenkans. Wanneer de gevolgen voor deze studenten hetzelfde zouden zijn als een student die gesanctioneerd wordt omwille van ernstige examenfraude, merkt het bureau van de examencommissie terecht op dat zij een zwaardere sanctie wenst op te leggen aan een student die examenfraude pleegt.

Bovendien moet er op gewezen worden dat het bureau van de examencommissie nog een tweede element in haar motivering aanhaalt, met name de ernst van de feiten. De vastgestelde examenfraude betreft niet één zinnetje of één oplossing die er niet had mogen staan, maar is behoorlijk omvangrijk (bijlage F). De student had al deelgenomen aan de eerste zitting van het examen en wist dus dat er slechts een steekproefsgewijze controle gebeurt op de handboeken. Was zijn handboek niet gecontroleerd, dan had hij – gezien de omvang van de niet toegelaten informatie – een groot voordeel gehad ten aanzien van de andere studenten die de instructies van de coördinerend verantwoordelijke wel hadden opgevolgd.

Het bureau van de examencommissie heeft bijgevolg correct gebruik gemaakt van haar discretionaire bevoegdheid in het toekennen van een sanctie voor de vastgestelde examenonregelmatigheid en heeft afdoende gemotiveerd waarom zij voor deze specifieke sanctie koos.

Het middel is bijgevolg ongegrond.

B. tweede middel: de examentuchtbeslissing is redelijk en vormt bijgevolg geen schending van het evenredigheidsbeginsel.

De student vecht de beslissing van de examencommissie verder aan omwille van een vermeende kennelijke onredelijkheid van de sanctie.

De student wijst op het feit dat hij geen weet had van het feit dat de aantekeningen in zijn handboek verboden waren. Nochtans moet er op worden gewezen dat zowel op blackboard als in de eerste les van het opleidingsonderdeel duidelijk werd aangegeven welke aantekeningen in het handboek wel en niet waren toegestaan (Bijlagen A en A bis). Bijgevolg ziet de instelling geen enkele reden om er aan te twijfelen dat de student van deze communicatie op de hoogte was of minstens behoorde te zijn.

Dat het gebrek aan intentie tot het plegen van examenfraude zou blijken uit het grote geschrift van de student, vindt de instelling geen geloofwaardige redenering. De student had immers al deelgenomen aan de eerste examenkans van het opleidingsonderdeel en wist dus dat er slechts een steekproefsgewijze controle gebeurde van de handboeken. Hij kan dus evenzeer 'gegokt' hebben dat zijn handboek niet gecontroleerd zou worden.

Bovendien was alles in potlood geschreven en dus nog uitwisbaar, mocht hij merken dat er toch een systematische controle van alle handboeken volgde.

Waar de student voorhoudt dat de aantekeningen ‘redelijk beperkt’ zijn ten opzichte van het handboek, kan de instelling deze visie niet delen. Het betreft in hoofdorde een handboek dat theoretische kennis bevat. Dit handboek mocht vrij geconsulteerd worden tijdens het examen. Wat niet toegelaten was, was het annoteren van de oefeningen die in het handboek stonden met de oplossingen. Bijlage F geeft een overzicht van de vastgestelde fraude. Slechts ter illustratie werd bij de beslissing van het bureau van de examencommissie beeldmateriaal toegevoegd van enkele van de pagina's waarop niet toegelaten annotatie te vinden was. De student heeft op niet minder dan 16 pagina's met oefeningen in het handboek verboden aantekeningen gemaakt. Het betreft dus geen spreekwoordelijk ‘klein spiekbriefje’ met één definitie op, maar 16 pagina's vol systemathieken om oefeningen op te lossen. De instelling kwalificeert deze examenfraude dus geenszins als ‘beperkt’ maar wel als een ernstige en omvangrijke examenfraude.

Dat het examen nog maar 15 minuten bezig was, is voor de instelling geen relevant argument. Was de vaststelling van deze fraude vroeger of later gebeurd, dan had dit geen verschil gemaakt in de omvang van de sanctie, noch in het feit of er wel of niet een onregelmatigheid had plaatsgevonden. De student heeft de onregelmatigheid begaan en dient daarvoor gesanctioneerd te worden.

Ook het feit dat het examen verder door de student werd afgewerkt zonder handboek, is niet relevant voor de beoordeling van de redelijkheid van de beslissing van het bureau van de examencommissie. Conform het OER heeft de student inderdaad zijn examen mogen afwerken in afwachting van de beoordeling van de toen nog vermeende onregelmatigheid. Aangezien er geen extra, blanco handboek beschikbaar was, heeft hij dat inderdaad zonder handboek gedaan. Aangezien intussen de onregelmatigheid werd vastgesteld en uitmondde in een examentuchtbeslissing voor onder ander het examenresultaat van het betreffende opleidingsonderdeel, is de beoordeling van hoe dit examen verder werd afgewerkt door de student niet relevant voor de voorliggende door uw Raad te beoordelen feiten.

Bijgevolg is de instelling van mening dat de genomen examentuchtbeslissing redelijk is en geen schending van het evenredigheidsbeginsel vormt. Het middel is ongegrond.”

Verzoeker zijnerzijds handhaaft in zijn wederantwoordnota zijn argumenten.

Beoordeling

Overeenkomstig artikel 9.1 van de examenregeling van de Universiteit Hasselt wordt als ‘onregelmatigheid’ beschouwd, *“elk gedrag en/of gebruikte hulpmiddelen waardoor een student, in het kader van een examen/evaluatie, het vormen van een juist oordeel over de verworven competenties van hemzelf of van andere studenten geheel of gedeeltelijk onmogelijk maakt of poogt te maken.”* Nader gespecificeerd wordt dat *“het bezit van hulpmiddelen waarvan het gebruik tijdens een examen/evaluatie niet vooraf schriftelijk/elektronisch werd toegestaan, wordt beschouwd als onregelmatigheid.”*

Uit de bestreden beslissing blijkt dat het bureau van de examencommissie voor de uiteindelijke tuchtstrafmaat heeft gekozen om twee redenen: enerzijds omdat zij de tuchtsanctie in overeenstemming acht met de ernst van de feiten, anderzijds omdat de lichtere sancties die het onderwijs- en examenreglement toelaat te dezen niet als sanctie kunnen worden gezien – en dus blijkbaar om die reden alleen al buiten beschouwing worden gelaten – doordat zij geen bestraffend effect zouden hebben. Verzoeker zou zich dan in dezelfde situatie bevinden als een student die het slecht doet op het examen en het opleidingsonderdeel bijgevolg dient te hernemen.

Het examentuchtbeleid ten aanzien van studenten in het hoger onderwijs is in grote mate een discretionaire bevoegdheid van de instelling. Zij beslist autonoom welke examentuchtsancties kunnen worden opgelegd, en desgevallend in welke concrete omstandigheden.

Verwerende partij toont voldoende overtuigend aan dat de notities die verzoeker heeft gemaakt niet waren toegelaten, en dat verzoeker daarvan ook behoorde op de hoogte te zijn middels de toelichting die daaromtrent op verschillende ogenblikken werd gegeven. Het gebruik van dergelijke uitgebreide en niet-toegelaten notities is van aard om het vormen van een juist oordeel over verzoekers kennen en kunnen te bemoeilijken of onmogelijk te maken. Het daartoe bevoegde orgaan vermocht derhalve op grond van de voorliggende gegevens een examentuchtbeslissing op te leggen.

Wil een examentuchtbeslissing de toets naar de motiveringsplicht en het evenredigheidsbeginsel kunnen doorstaan, dan is vereist dat de beslissing die deze sanctie oplegt de keuze voor de sanctie motiveert in het licht van de in rekening gebrachte tuchtfeiten en de tuchtsancties die kunnen worden opgelegd. De proportionaliteitsvereiste strekt ertoe dat de opgelegde sanctie niet onevenredig is aan de vastgestelde feiten, in voorkomend geval aangevuld met de verzachtende of verzwarende omstandigheden.

Tenware het toepasselijke reglement ter zake concrete bepalingen bevat, strekt de examentuchtmacht zich in beginsel niet uit tot de feitelijke gevolgen van een opgelegde sanctie. Anders gezegd, het sanctionerend effect van een tuchtstraf zit besloten in de opgelegde tuchtsanctie zelf, en is in principe niet verder afhankelijk van de wijze waarop de

betrokkene die sanctie percipieert. Een examentuchtsanctie wordt verantwoord aan de hand van de ernst van het tuchtvergrijp en niet op grond van het ‘lijden’ dat zij teweegbrengt.

In dat licht kan het betoog van de examencommissie niet overtuigen, als zou een lagere examentuchtsanctie niet tot gevolg kunnen hebben dat verzoeker effectief wordt gesanctioneerd. Het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij voorziet nu eenmaal in de mogelijkheid om een aangepast examencijfer of een nulquotering toe te kennen zonder dat daaraan *ipso facto* de voorwaarde is gekoppeld dat het een student moet betreffen die op grond van die sanctie het examen dient te hernemen.

Meer nog, de sanctie van een aangepast cijfer verplicht niet tot het opleggen van een examencijfer lager dan 10/20 en sluit derhalve geenszins uit dat de betrokken student nog steeds een credit behoudt, zij het met bijvoorbeeld een 10/20 in plaats van een aanzienlijk hoger cijfer. Ook in dat opzicht overtuigt de motivering van de bestreden beslissing niet.

Niet ten onrechte ten slotte, wijst verzoeker erop dat een student wiens examencijfer in toepassing van de lichtste tuchtstrafmaat wordt aangepast, niet van het inzetten van tolerantiekrediet is uitgesloten. Zulks is inderdaad niet de strekking van de betrokken reglementaire bepaling. Dat een student die “het slecht doet” op een examen, zoals de bestreden beslissing overweegt, zou moeten worden begrepen als een student die tussen 0 en 9/20 behaalt en die het opleidingsonderdeel bij de volgende examenkans moet hernemen, is een motief dat enkel blijkt uit de antwoordnota in het raam van de huidige procedure en kan niet worden toegeschreven aan het bureau van de examencommissie.

De Raad bedenkt ten slotte dat het in het licht van het bovenstaande ook niet zonder relevantie lijkt te zijn welk examencijfer verzoeker behaalde op het examen dat hij heeft kunnen afwerken. Daarom blijft de bestreden beslissing stilzwijgend. Zo dat een slaagcijfer was, dan had eveneens moeten worden gemotiveerd waarom het ontnemen van die credit als examentuchtsanctie niet kon volstaan.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond. De Raad stipt voor de goede orde aan dat de bovenstaande overwegingen vooralsnog geen uitspraak doen over de proportionaliteit tussen de feiten en de examentuchtsanctie, en enkel slaan op een gebrek in de motivering.

VI. Anonimisering

Verzoeker vraagt de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van het bureau van de examencommissie bachelor Toegepaste Economische Wetenschappen van 4 oktober 2017.

2. Het daartoe bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoeker een nieuwe beslissing en doet zulks uiterlijk op 27 november 2017.

3. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 13 november 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bijzitter
Marleen Verreth	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïntinventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.999 van 13 november 2017 in de zaak 2017/530

In zake: Marion HEYNDRICKX
woonplaats kiezend te 9120 Beveren
Hazenhof 42

tegen:

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 13 oktober 2017, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van de 14 september 2017 waarbij aan verzoekster voor het opleidingsonderdeel ‘Vlaamse Gebarentaal tolken’ een examencijfer van 9/20 wordt toegekend, en van de beslissing van de interne beroepsinstantie van de Katholieke Universiteit Leuven waarbij het intern beroep tegen die beslissing ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 13 november 2017.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster en Toon Boon, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding Master in het Tolken. Tot het curriculum behoort het opleidingsonderdeel ‘Vlaamse gebarentaal tolken’; zij behaalt daarvoor het examencijfer van 9/20.

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Tegen dit examencijfer tekent verzoekster het volgende intern beroep aan:

“Ik ben student in de master tolken voor de talen Nederlands – Engels – Vlaamse Gebarentaal aan de KU Leuven campus Sint-Andries. Normaal gesproken zou ik in het komende academiejaar nog twee vakken verwijderd zijn van mijn masterdiploma, maar door een beslissing van de vakgroep Vlaamse Gebarentaal ligt dat anders.

Voor het tweede jaar op rij heb ik het vak VGT tolken opgenomen en voor het tweede jaar op rij ben ik geëindigd met een 9/20 als resultaat. Dat is een cijfer waar ik mij niet in kan vinden, vooral omdat de vakgroep VGT mij met veel onduidelijkheden en onbeantwoorde vragen achterlaat.

Ik schets even mijn situatie:

In academiejaar 2015-2016 nam ik het vak VGT tolken de eerste keer op. In juni eindigde ik toen met een 9/20, terwijl ik in de loop van het jaar nooit het signaal had gekregen dat ik niet goed bezig was. Ook toen ik nog in de bachelor zat, waren mijn punten voor VGT steeds voldoende en heb ik nooit een waarschuwing gekregen dat de master tolken misschien niets voor mij zou zijn. Toen ik na de bekendmaking van de resultaten mijn examen wou gaan inkijken en bespreken, bleek dat de professoren de opname van mijn examen verwijderd hadden. Ik heb toen een aantal regels feedback gekregen van mevrouw [I.H.], maar die waren behoorlijk vaag en nergens op gebaseerd, aangezien mijn examen niet te herbekijken was. Ik vergelijk dit met een professor die negatieve feedback zou geven bij een geschreven examen, maar het examen zelf in de prullenmand heeft gegooid. Ik heb toen – helaas – besloten om geen stappen te ondernemen, en het vak gewoon opnieuw op te nemen, met de bedoeling om geen moeilijkheden te veroorzaken.

Afgelopen academiejaar, 2016-2017 eindigde ik in juni met een 8/20 voor VGT tolken, wat zou betekenen dat ik op een jaar tijd vol oefening en feedbackmogelijkheden achteruit ben gegaan. Ik had dit cijfer absoluut niet verwacht, vooral niet omdat ik in de loop van het jaar nooit feedback heb gekregen waaruit bleek dat ik slecht bezig zou zijn, integendeel. Op een van de weinige individuele feedbackmomenten zeiden mevrouw [H.] en mevrouw [D.] letterlijk dat ik vooruitgang had geboekt en dat mijn vertolking beter was dan vorig jaar. Dus ook deze keer ben ik mijn resultaat gaan bespreken met de professoren van dit vak. Ik heb hen gevraagd naar concrete werkpunten, maar die konden ze mij niet geven. Ze zeiden bijvoorbeeld dat er “iets” was met mijn houding, of dat ik een gesloten houding had in het rollenspel, maar op de opname van het examen kon mevrouw [H.] mij toch niet aanwijzen waar ik precies een verkeerde houding had. Ik heb toen ook gevraagd of zij een beoordelingsfiche gebruikten bij het evalueren – want bij een tolkprestatie beoordelen is het sowieso moeilijk om helemaal objectief te

zijn. Een fiche met een opsomming van evaluatiecriteria maakt de beoordeling minder subjectief en geeft de student een houvast. Een dergelijke beoordelingsfiche wordt ook gebruikt door de professoren die tolkvakken van andere talen evalueren. Mevrouw [H.] kon mij inderdaad zo een fiche laten zien, maar daarna bleek dat ze die nooit gebruikten bij het punten geven. Ik vroeg toen of ze gewoon een algemeen cijfer gaven, en dat bevestigde mevrouw [V.]. Hieruit begrijp ik dat zij hun cijfer niet baseren op vaste criteria, maar wel op hun subjectieve indruk/mening. Bij het consecutief tolken, het tweede deel van het examen, mocht ik ook de commentaren van de professoren inkijken. Ik kreeg het gevoel alsof de professoren een zeer nauwe interpretatie in hun hoofd hadden, en dat elke afwijkende constructie als fout werd aangerekend, terwijl het voor mij (en mijn medestudenten met mij) echt wel duidelijk was wat bedoeld werd in de vertolking. Daarbovenop werd ik ook verbeterd waar ik bijvoorbeeld “zonen” zei, en de professoren zeiden dat het “zoons” moet zijn in het Nederlands. Dit komt hun geloofwaardigheid weinig ten goede, aangezien “zonen” correct is. Ik vond toen al dat hun commentaar onredelijk streng was, maar ik heb dan toch – voor de derde keer – mijn moed en motivatie samengeraapt voor de tweede zitting. Ik eindigde opnieuw met een 9/20 en ik ben opnieuw mijn examen gaan bespreken.

Hiervoor wil ik even stellen:

In de loop van de tolkopleiding is ons, de studenten, altijd duidelijk aangeleerd dat wij geen woord-voor-woord- of zin-voor-zinvertalingen of vertolkingen mogen maken. We moeten focussen op het globale idee van de brontekst, en dat moeten we overbrengen in de doeltekst. Ten tweede werd aan het begin van het jaar bij VGT tolken ook duidelijk door de professoren gezegd dat een tolkfout de grootste fout is, een toevoeging of weglating daarentegen hoeft geen groot probleem te zijn. Ook hebben zij gezegd dat bij het consecutief gedeelte het geheugen zwaar belast wordt, dus dat ze er niet zwaar aan zouden tillen als er eens een zin wegvalt in de vertolking.

Al het bovenstaande bleek niet meer van toepassing bij de becommentariëring van mijn examen in tweede zitting. Op het eerste gezicht zag het commentaar bij het consecutief gedeelte er niet zo slecht uit: slechts één keer een verschuiving/tolkfout, een aantal keer een toevoeging, waaronder ook functionele, een aantal weglatingen, maar ook wat verschuivingen. Er stond zelfs een aantal keer dat iets goed geformuleerd of goed getolkt was. Toch heb ik maar een negen gekregen voor dit onderdeel. Ik kan absoluut niet vatten waar dit cijfer vandaan komt. Naar mijn mening was mijn vertolking voldoende duidelijk. Een 9/20 zou impliceren dat ik meer dan de helft fout of onduidelijk getolkt heb. Ook op het onderdeel van het rollenspel had ik maar een negen. Deze keer zou mijn houding wel beter zijn (ook al heb ik hier niet anders dan anders gedaan), maar is mijn lexicon het probleem. Tot nog toe heb ik nooit negatieve feedback gekregen op mijn lexicon, er werd mij altijd gezegd dat mijn taalvaardigheid niet het probleem was. Ik kan inderdaad erkennen dat ik een paar keer een fout gemaakt heb die ik normaal niet zou maken, maar die heb ik dan vaak ook weer verbeterd. Ook werd mij verweten dat ik een aantal keer om herhaling vraag, ook al is dit iets wat ons aangeleerd word om te doen. Ook deze keer heb ik gevraagd of de docenten de beoordelingsfiche hadden gebruikt bij het evalueren, maar wederom was dat niet het geval.

Naast het onsamenhangende commentaar, zijn er nog een aantal onregelmatigheden in de beoordeling door de VGT taalgroep. Ten eerste komt 20 procent van mijn score uit de permanente evaluatie. Op die permanente evaluatie scoorde ik blijkbaar ook maar een 9/20. Ik heb gevraagd waar deze score vandaan kwam, aangezien ik zo goed als altijd aanwezig was in de les, ik de opdrachten maakte, ik meewerkte in de les en nooit feedback heb gekregen in de loop van het jaar waaruit ik dit had kunnen afleiden.

Mevrouw [V.] kon niet antwoorden op de vraag waar deze score vandaan kwam. Ten tweede is er het opvallende gegeven dat vier van de acht studenten gezakt waren in de eerste zittijd. Drie van hen hebben deelgenomen aan de tweede zittijd, alle drie zijn wij opnieuw gezakt. De vierde student heeft niet deelgenomen aan de zittijd omdat dat haar werd afgeraden door de professoren. Het feit dat professoren een student afraden om een tweede examenkans te op te nemen, vind ik heel eigenaardig. Ten derde hebben wij in mei/juni een proefexamen gekregen. Mevrouw [H.] beloofde ons hier feedback en een richtcijfer op te geven. Dit richtcijfer zou voor mij en de anderen zeer nuttig geweest zijn om te kunnen inschatten waar we op dat moment stonden. Achteraf stuurde mevrouw [H.] ons de volgende e-mail:

*“Beste studenten,
[...] Dit is een voorbeeldvertaling die jullie kunnen gebruiken om die van jezelf nog eens te bekijken. Samen met de feedback die ik ook in GoReact heb genoteerd.
[...]*

*We gaan er van uit dat deze informatie voldoende is om zelf in te schatten waar jullie nu staan. **We gaan dus geen punten geven omdat dit weinig zinvol is.**[...]”*

Ten vierde werd door de professoren al twee keer gepolst wie van de studenten geïnteresseerd zou zijn om het postgraduaat conferentietolken te volgen. Ik heb hier twee keer duidelijk op geantwoord dat dat niet iets voor mij is, dat ik graag mijn diploma –waar ik nu zo dichtbij sta – zou halen, om dan een job te vinden. Toch lijkt het alsof zij punten geven met het oog op geschiktheid voor het postgraduaat. Ten slotte heb ik gevraagd bij de bespreking na 3EP wat juist het verschil maakt tussen een negen en een tien. Hierop heb ik geen sluitend antwoord gekregen, enkel “een tien is voldoende en een negen niet”. In eerste instantie werd gezegd door mevrouw [V.] dat zij geen tien gaven omdat ze een duidelijk signaal willen geven, nu blijkt dat ze daarop zijn teruggekomen. Een andere student uit mijn jaar heeft bijvoorbeeld een tien, maar wat nu net het verschil maakt, kan niemand mij uitleggen.

Naast deze argumenten, is er nog het bijkomende probleem dat als ik de lessen van VGT tolken voor een derde keer zou moeten volgen, dit mij verhindert om het vertaalatelier (Engels media en cultuur) op te nemen dat ik graag zou volgen. Ik had dit vak al speciaal een jaar uitgesteld zodat ik afgelopen jaar niet met de overlapping zou zitten, maar dat heeft blijkbaar niet gebaat.

Ik hoop dat u alle bovenstaande argumenten in overweging neemt en een besluit neemt om mijn cijfer te herzien.”

De interne beroepsinstantie hoort verzoekster op 27 september 2017 en komt vervolgens op 9 oktober 2017 tot de volgende beoordeling:

Motivering van de faculteit

Naar aanleiding van uw beroep hebben wij een motivering opgevraagd bij het docententeam dat het OPO Vlaamse Gebarentaal Tolken heeft verzorgd.

Prof. [V.] als opleidingsonderdeelverantwoordelijke bezorgde ons een uitgebreide motivatie met betrekking tot de evaluatie van het OPO VGT Tolken.

Vooreerst willen we inzicht geven in de feedback/evaluatie

Doorheen de opleiding hechten de docenten veel belang aan feedback, zeker voor de OPO's Taalvaardigheid (in de Bachelor), Voorbereidend Tolken (in de 3de fase van de Bachelor) en Tolken (in de Master Tolken en in het Postgraduaat). Vaak wordt er in de

klas feedback gegeven onmiddellijk na een oefening, zowel door de docent als door de medestudenten. Daarnaast wordt er ook met (video en audio) opnamen gewerkt die na de les bekeken worden. Sinds '16-17 wordt gebruik gemaakt van Go React voor het geven van feedback bij opnamen. In het tweede semester werd door mevr. [H.] en mevr. [D.] twee maal een individuele feedbacksessie georganiseerd tijdens de lessen.

Omdat het, zeker voor professionele tolken belangrijk is, kritisch naar de eigen prestatie te kunnen kijken (en blijven kijken) hechten de docenten ook veel belang aan zelf- en peerevaluatie. De docenten geven aan dat ze veelvuldig van de studenten vragen in het OPO Voorbereidend Tolken en het OPO Master Tolken (MAT) om hun eigen prestatie te evalueren en die evaluatie te noteren. Dit wordt achteraf door de docenten bekeken, eventueel aangevuld en/of besproken. De docenten benadrukken dat sommige studenten de (zelf- en peer-) evaluaties grondig aanpakken, anderen doen het vrij minimalistisch.

De docenten voegen hier nog aan toe dat er ook dit jaar in de MAT een proefexamen georganiseerd werd. Dit proefexamen verloopt zoals het eigenlijke examen. De bedoeling is dat de studenten op die manier weten wat ze kunnen verwachten, waardoor ze minder nerveus zijn. De studenten hebben hierop via Go React schriftelijke feedback gekregen. Het was inderdaad zo dat in eerste instantie gezegd werd dat ze ook een cijfer zouden krijgen maar daar is na overleg binnen het team van afgestapt omdat de studenten zich al te veel zouden focussen op het cijfer terwijl de docenten wilden dat ze vooral de opmerkingen zouden ter harte nemen.

Uiteraard kunnen studenten steeds bij de docenten terecht om hun examen te bespreken. Vaak gebeurt dit met 2 docenten samen. Nabesprekingen kunnen een uur tot anderhalf uur in beslag nemen. Studenten die na de Bachelor, twijfelen of ze voor de Master Tolken zouden kiezen, komen dit vaak bespreken. Ook daar wordt tijd voor gemaakt.

Daarnaast willen we inzicht geven in de organisatie en de evaluatie van het examen. Zoals voor alle tolkvakken het geval is, bestaat het examen uit 2 delen:

- Studenten tolken consecutief een live gebrachte tekst in de vreemde taal naar het Nederlands. De tekst is ongeveer 4 minuten lang (Voor VGT 2x2 minuten). Voor VGT gebeurt dit in groep: alle studenten kijken samen naar de brontekst gebracht door mevr. [D.] of dhr. [D.W.] en nemen hun vertolking op (audio-opname). Er wordt gekozen om dit in groep te doen omdat alle studenten zo precies dezelfde brontekst krijgen en er geen discussie kan ontstaan over de vraag of de ene student een moeilijkere tekst heeft gekregen dan de andere. Er wordt een video-opname gemaakt van de brontekst in VGT.
- Rollenspel: een dove en een horende docent spelen een rollenspel, de student neemt de rol van tolk op zich. Het gaat om een rollenspel van 12 tot 15 minuten. Van dit rollenspel wordt een video-opname gemaakt. In EP3 van 16-17 waren er 2 verschillende rollenspelen (voor 3 studenten). Studenten kozen zelf een nummer (1 of 2) om niet de indruk te wekken dat de ene student een gemakkelijker thema zou hebben dan de andere. U speelde het rollenspel waarbij mijnheer [D.W.] in gesprek ging met een afgevaardigde van de toeristische dienst in Brussel (gespeeld door prof. [V.]) over de organisatie van een uitstap van de dovenclub.

Beoordeling van het examen:

- Deel 1 – consecutief tolken: de opname van de brontekst in VGT (tijdens het examen gebracht door een dove docent) wordt gebruikt om een vertaling te maken naar het Nederlands. Dit gebeurt door 1 van 2 Nederlandstalige

docenten: de andere kijkt de vertaling na en vult aan met eventuele alternatieve formuleringen die de studenten zouden kunnen gebruiken en die ook goed zijn. De dove docent die de brontekst heeft gebaard: kijkt de vertaling ook na. Daarna worden de opnamen van de vertolkingen van de studenten geëvalueerd o.a. door te vergelijken met deze ‘modelvertaling’. Uiteraard wordt van de student niet verwacht dat alles identiek geformuleerd wordt. ‘In België gebeurt dit het meest’ is bv. even goed als ‘België heeft het hoogste cijfer’.

In 16-17 werd voor het eerst gebruik gemaakt van het programma Go React bij de evaluatie van de vertolkingen. Dit programma laat toe video en audio-opnamen op te laden en daar (in de vorm van tekst) feedback op te geven. Het gebruik van dit programma betekent een belangrijke tijdswinst omdat opmerkingen meteen worden gekoppeld aan het fragment waar ze bij horen. De evaluatie van de consec-vertolkingen gebeurt door mevr. [H.] en mevr. [V.]. Bij de evaluatie wordt de vertolking beoordeeld, waarbij o.a. fouten (contresens), verschuivingen, toevoegingen en weglatingen genoteerd worden. Het Nederlands wordt hierbij eveneens beoordeeld. Beide docenten beoordelen eerst individueel en bespreken nadien hun opmerkingen. Ook de dove docenten bekijken de opmerkingen van de horende docenten en nemen deel aan de bespreking. Samen wordt beslist over een eindresultaat (uitgedrukt door een cijfer) voor dit opleidingsonderdeel. Dit is dus een vorm van deliberatie.

Rollenspel: onmiddellijk na elk rollenspel volgt een korte nabespreking door de docenten die het rollenspel speelden. Dit gaat dus over een eerste indruk. Na het examen bekijken alle docenten de opname van elk rollenspel en noteren hun opmerkingen. Daarbij wordt gelet op de vertolking (het intertextueel niveau), de professionaliteit van de tolk en de taalvaardigheid in het Nederlands en de taalvaardigheid in VGT. Opnieuw gebeurt dit individueel waarna een bespreking als team volgt. Bij die bespreking wordt rekening gehouden met hoe de dove en horende gesprekspartners het gesprek hebben ervaren. Hadden zij het gevoel dat er werkelijk communicatie tot stand kwam? Na de bespreking worden de individuele eindcijfers genoteerd die dan worden vergeleken. Er wordt dus steeds samen een eindcijfer vastgelegd.

Wanneer een student voor een OPO Tolken (voor om het even welke van de aangeboden talen) een 9 of minder (op 20) haalt, kan zij niet slagen voor de Master in het Tolken gezien de centrale plaats die deze OPO's innemen binnen de opleiding en het bereiken van de competenties in het competentieprofiel van de opleiding. Niet-slagen voor deze opleidingsonderdelen betekent dat een aantal van de vooropgestelde competenties van de opleiding niet wordt behaald. Het gaat hier onder meer over de volgende competenties en kerndoelen (zie competentieprofiel zoals beschikbaar in de programmagids op de KU Leuven website):

Competentie 1.

Twee vreemde talen beheersen, op het niveau C2 of minstens C1 van het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen voor begrijpen (luisteren en lezen), spreken (productie en interactie) en schrijven.

Competentie 2.

In het Nederlands en de gekozen vreemde talen efficiënt en met een hoge graad van specificiteit tolken en vertalen in diverse professionele contexten.

Competentie 6.

Op een professionele manier een vertaal- of tolkopdracht uitvoeren.

Wanneer een docent of een docententeam van mening is dat de relevante competenties door een student werden behaald, behaalt deze student dus minstens een 10/20, is dit niet het geval dan zal een 9 of minder worden gegeven.

Op basis van het competentieprofiel is de doelstelling voor het OPO Vlaamse Gebarentaal Tolken als volgt samengevat geformuleerd (zie programmagids):

De studenten kunnen optreden als verbindingstolk in verschillende contexten en sectoren. Zij zijn met andere woorden in staat interventies "mondeling" om te zetten uit en in de Vlaamse Gebarentaal tijdens opdrachten in de medische, sociale, juridische en economische sector. Zij zijn zich daarbij bewust van de invloed die hun aanwezigheid en gedrag zal hebben op de communicatie.

Of deze doelstelling en de relevante competenties uit het competentieprofiel van de opleiding werd behaald, wordt bepaald op basis van een evaluatie die de volgende vorm aanneemt (uit de ECTS-fiche):

20%: permanente evaluatie tijdens contactmomenten/oefeningen. Hierin worden de actieve beheersing van Vlaamse Gebarentaal en het Nederlands en de kennis van de respectieve culturen beoordeeld, wordt de tolktechniek getoetst via oefeningen op zowel consecutief als simultaan tolken en komt de attitude aan bod: er wordt bij elke oefening rekening gehouden met inzet, voorbereiding, interesse, kritisch inzicht, bereidheid tot teamwork en bij rollenspel ook met respect voor de deontologie, professioneel gedrag, sociale vaardigheden, aandacht voor de rol van de tolk in moeilijke of gevoelige situaties, etc.

80%: individuele praktische proef zonder voorbereiding waarbij de student 1) een live gebrachte tekst in Vlaamse Gebarentaal tolkt naar het Nederlands (30% van de punten) en 2) als tolk optreedt tijdens een rollenspel (50% van de punten). Hierin kunnen diverse competenties (taalbeheersing, kennis van de culturen, tolkvaardigheid, attitude en professionaliteit) worden beoordeeld en speelt ook de stressbestendigheid een rol.

Cijfers voor permanente evaluatie worden niet overgedragen naar de derde examenperiode – de algemeen geldende afspraak in de opleidingen die onder de POC Toegepaste Taalkunde vallen, is dat een student een zuivere nieuwe examenkans moet krijgen.

Wij wijzen ook op de volgende bepaling in de ECTS fiche:

Een niet-tolereerbaar tekort op het onderdeel 'rollenspel' leidt automatisch tot een onvoldoende voor dit opleidingsonderdeel.

Opnieuw is dit iets wat niet enkel geldt voor dit specifieke OPO; het geldt voor alle OPO's Tolken.

Het examen voor het OPO Tolken VGT in september 2017 bestond uit twee delen:

- Deel 1: consecutief tolken van een live-gebrachte tekst in VGT naar het Nederlands
- Deel 2 rollenspel

Hierboven werd reeds verduidelijkt hoe het examen verloopt en hoe de beoordeling [gebeurt].

U behaalde voor het OPO Tolken VGT een 9/20, wat betekent dat het docententeam tot de conclusie is gekomen dat zij de vooropgestelde doelstellingen en competenties net

niet heeft behaald. Een 10/20 zou betekenen dat u die net wel heeft behaald. (Vandaar dat ik, gevraagd naar het verschil tussen een 9 en een 10, heb gezegd dat een 9 net niet geslaagd is en een 10 net wel.)

Om tot dit eindoordeel te komen: werden beide tolkprestaties (consecutief tolken en rollenspel) afzonderlijk beoordeeld. Hierbij werden de volgende criteria/rubrieken in overweging genomen (uit het evaluatieformulier/beoordelingsrooster):

Voor deel 1:

1. Intertextueel niveau (of het eigenlijke tolken). Hierbij wordt gekeken naar volledigheid (weglatingen, toevoegingen en wijzigingen); of er wel of niet ‘contresens’ is, en nauwkeurigheid.
2. Intratextueel niveau: woordenschat, grammatica, register, uitspraak/intonatie, accent, vlotheid en articulatie
3. Attitude: overtuiging/vertrouwen; oogcontact.

Er zijn geen afspraken of bepalingen omtrent voor welk percentage bovenstaande rubrieken worden meegerekend; wel is het zo dat het intertextueel niveau het belangrijkste is.

Voor deel 2:

1. Intertextueel niveau (of het eigenlijke tolken). Hierbij wordt gekeken naar volledigheid (weglatingen, toevoegingen en wijzigingen); de ‘transfer’, dus of de communicatie tot stand komt, er geen dubbelzinnigheden of misverstanden zijn en de vertolking nauwkeurig is.
2. Professionaliteit: houding-communicativiteit; neutraliteit en deontologie
3. Intratextueel niveau: Nederlands: woordenschat, eventueel specifieke terminologie, grammatica, register, uitspraak/intonatie, accent, vlotheid en articulatie
4. Intratextueel niveau: Vlaamse Gebarentaal: woordenschat, eventueel specifieke terminologie, grammatica, register, uitspraak/intonatie (voor VGT uit zich dit o.a. in het gebruik van nietmanuele markeringsen), accent, vlotheid en articulatie

Opnieuw zijn er geen specifieke afspraken/richtlijnen i.v.m. een eventueel deeltijfer voor deze rubrieken, wel weegt het intertextueel niveau ook hier het zwaarst. Uiteraard is ook het Nederlands belangrijk, het Nederlands van de tolk bepaalt immers mee hoe de dove persoon bij de horende gesprekspartner overkomt. En indien er teveel fouten worden gemaakt in Vlaamse Gebarentaal (VGT), begrijpt de dove gesprekspartner het niet meer en komt de communicatie ook niet tot stand. Er is dus een samenhang tussen de verschillende niveaus.

U behaalde voor beide delen van het examen 9/20. Ik licht hieronder toe waarop dit cijfer gebaseerd is. Gezien het belang van het rollenspel in de eindbeoordeling (een onvoldoende voor het rollenspel resulteert immers in een onvoldoende voor het OPO), begin ik hiermee.

Wij zijn van oordeel dat wij op basis van de tolkprestatie voor het rollenspel niet kunnen stellen dat u de relevante doelstellingen en competenties heeft behaald. Wij baseren ons hiervoor o.a. op het volgende:

Volledigheid/transfer:

- Meteen bij de introductie gebaart [K.D.W.] (verder dhr. [D.W.]) dat hij een tolk heeft meegenomen zodat de communicatie vlot kan verlopen en er geen misverstanden ontstaan. Dit laatste wordt niet getolkt, U (verder U) zegt wel dat het anders misschien onduidelijk zou zijn.
- [M.V.] (MV) vraagt of de interesse eerder uitgaat naar culturele aspecten, historische aspecten, ... ? Daarop antwoordt dhr. [D.W.] dat hij dat niet weet, dat ze dat niet besproken hebben maar dat hij aanneemt dat de groep eerder interesse heeft in culturele aspecten en niet (meteen) in historische aspecten, aangezien binnen de groep eigenlijk nooit over geschiedenis gepraat wordt. Dit wordt aanvankelijk niet (goed) begrepen door U die vraagt om herhaling. (Om herhaling vragen wordt niet negatief geëvalueerd.) Dhr. [D.W.] herhaalt en gebaart nu explicieter dat hij de interesse in cultuur maar niet in geschiedenis afleidt uit het feit dat er binnen de groep in het algemeen wel wordt gepraat over culturele onderwerpen maar niet over geschiedenis, U tolkt nu maar de kern van de boodschap, i.e. dat de groep dove mensen wellicht meer interesse heeft in cultuur dan in geschiedenis en dat dhr. [D.W.] dit afleidt uit de onderwerpen van gesprekken binnen de groep zit niet duidelijk in de vertolking vervat.
- MV zegt “Namiddag nog een andere activiteit”. Dit wordt in de vertolking: “Namiddag een andere wandeling”. Later in de communicatie zorgt dit voor onduidelijkheid aangezien dhr. [D.W.] denkt dat MV voor de namiddag ook een wandeling voorgesteld heeft en hij een hele dag wandelen geen goed idee vindt.
- Geregeld begrijpt dhr. [D.W.] u niet goed. Hij vraagt dan om verduidelijking of formuleert zelf wat hij meent te hebben begrepen. Bv. zo’n 12 min ver in de dialoog, wanneer het gaat over zelf eten meebrengen of ter plaatse iets eten.

Dat de vertolking niet nauwkeurig is en/of de communicatie niet (vlot) tot stand komt, heeft vaak ook te maken met problemen met begrip of productie van Vlaamse Gebarentaal, zie hieronder.

Nederlands:

Dit wordt door de docenten als wel voldoende beoordeeld. We hebben hier vooral positieve commentaren genoteerd bij onze beoordeling. Toch ook hier enkele problemen. Bijvoorbeeld.

- De eerste beurt van de dove gesprekspartner in het eigenlijke gesprek (na de introductie) wordt als volgt verwoord: “Ja, euh, met de ledenvereniging van de dovenclub in Turnhout .. hadden wij euh ja, waren wij eigenlijk bezig over dat we graag Brussel woude bezoeken (*laatste lettergreep bezoeken wordt verlengd, intonatie gaat onnodig ouoog en de eind-n wordt niet uitgesproken*), verkenne en we besepte dat we niet veel meer weten dan Brussel heeft (*wellicht is het gebruik van “heeft” hier een gevolg van het gebruik “heeft” in VGT, “heeft” in VGT wordt hier echter existentieel gebruikt, dus correcter is: in Brussel is er het Atomium. We hebben hier echter niet al te zwaar aan getild en er niet eens een opmerking over genoteerd*) een Atomium euh het koningshuis (*in VGT: HUIS KONING dus “het huis van de Koning, niet het Koningshuis*) is in Brussel, Manneke Pis is daar ook maar... (enz)

Vlaamse Gebarentaal:

Er worden vele lexicale fouten gemaakt, voorbeelden:

- U gebruikt het gebaar BOS i.p.v. PARK (gesproken component is wel “parken” dus u lijkt wel te weten wat het zou moeten zijn)
- Voor de naam van een organisatie wordt een gebaar ‘uitgevonden’ i.p.v. dat de naam wordt gevingerspeld (dhr. [D.W.] vraagt dan om herhaling en dan wordt er wel gevingerspeld.)
- gebaar EXPERT (?) wordt met de verkeerde handvorm en beweging uitgevoerd (we vermoeden dat U ‘expert’ wil gebaren maar door de volledig foute uitvoering is dat uiteraard niet duidelijk.)
- voor STAD gebaart U CENTRUM (je ziet ook duidelijk dat u hier moet over nadenken en dat u twijfelt)
- Courante gebaren worden blijkbaar niet gevonden, bv. MENU (nochtans was dit gebaar door dhr. [D.W.] al gebruikt in het gesprek), RESERVATIE, ORGANISATIE. U moet ook lang nadenken voor u op het gebaar TOERISME komt
- Het gebaar voor ZAAL gebaart U met de verkeerde oriëntatie
- Het gebaar OVERZICHT is ook fout
- Voor het begrip ‘per persoon’ vormt U het gebaar PERSOON+++. Dit betekent echter ‘meerdere personen’ en niet ‘per persoon’.

Grammaticale fouten/onduidelijke uitingen, voorbeelden:

- ‘De aanwezigheid van Vlamingen in Brussel’ wordt getolkt als MENSEN AANWEZIG VLAAMS (of VLAMING) BRUSSEL. Deze uiting is geen correcte zin in VGT. Het gebruik van het gebaar AANWEZIG is hier ook ongepast. De lexicale gebaren worden als het ware na elkaar geproduceerd zonder enige grammaticale structuur. U herneemt zelf omdat u ziet dat dhr. [D.W.] het niet begrijpt. Maar de herhaling maakt het niet meteen duidelijker. Dhr. [D.W.] begrijpt het ook nu niet goed en gaat dan na of hij het goed begrepen heeft door het zelf te gebaren.
- ‘OMDAT LANDBOUW SLECHT ARM’. Het gaat hier over het feit dat de boeren/mensen arm zijn omdat de oogsten mislukken, dus de landbouw gaat slecht en de mensen/boeren zijn arm. Dit is niet wat U gebaart.
- ‘HUIS KLEIN HUIS’: ‘klein’ dient met een classificer te worden uitgedrukt, niet met dit lexicale gebaar
- VEEL ACHTER GROOT HUIS GROOT: hier moet ACHTER achteraan komen: HUIS GROOT / ACHTER. Zoals U het gebaart, liggen de grote huizen achter de kleine huizen terwijl het omgekeerd is.
- ‘informatie geven’ wordt letterlijk getolkt als GEVEN INFORMATIE. Dit kon beter met bv. VERTELLEN. De congruentie bij GEVEN is tevens niet gepast.
- ‘Misschien moeten we het toch eerst over het eten hebben’ wordt in VGT: MISSCHIEN OVER ETEN. Ook dit is op zijn minst een vreemde uiting in VGT (opnieuw door interferentie vanuit het Nederlands)

De vertolkingen naar VGT zijn vaak aarzelend waarbij U pauzes lijkt in te lassen omdat u moet nadenken over hoe u iets best kan gebaren.

Dhr. [D.W.] wordt geregeld niet goed begrepen door U. Wanneer hij bv. vraagt of Brussel vroeger dan een Waalse stad was, vraagt U herhaling, u herneemt het gebaar

WAALS en bevraagt dit. Wanneer dhr. [D.W.] vraagt of de organisatie zelf zorgt voor de organisatie van het middagmaal (menu, reservering,...) wordt dit aanvankelijk niet begrepen en vraagt U om herhaling. Dhr. [D.W.] herhaalt dit (en is meer expliciet) maar dan nog heeft U het niet helemaal begrepen en moet u om verduidelijking van een bepaald aspect vragen. (Nogmaals: het vragen om herhaling wordt niet negatief geëvalueerd, maar wanneer er bv. daarna nog steeds fout of onvolledig wordt getolkt, is er wel een probleem of wanneer er sprake is van slecht management – zie verder.)

Ik wijs er even op dat U [K.D.W.] goed kent (aangezien hij de docent is voor VGT Taalvaardigheid in Bachelor 2 en Bachelor 3, de docent van het OPO Voorbereidend Tolken en tevens in het eerste semester 1 van de 2 docenten is voor het OPO Tolken). Men zou dus verwachten dat u zijn taalgebruik en zijn manier en stijl van gebaren gewoon is en dat u hem dus zeer goed begrijpt. Als het begrijpen en tolken van de productie van een gebaarder waarmee de student goed vertrouwd is al problemen oplevert, wat zal er dan gebeuren wanneer de student dient te tolken voor een dove persoon die u nog niet eerder heeft ontmoet?

U wacht ook vaak te lang om de Nederlandse stukken te tolken en moet dan (daarom) om herhaling vragen. Dit wijst op een slecht management. Wat er gebeurt, is het volgende: Mevr. [V.] spreekt, u begint te tolken naar VGT, weet het niet meer en moet om herhaling vragen. Het laatste stuk van uw productie in VGT voor u om herhaling vraagt, is bv. ongeveer 9 min ver in het rollenspel ook niet meer duidelijk (lexicale en grammaticale fouten, kleine/slordige uitvoering).

Op basis van deze tolkprestatie hebben wij geconcludeerd dat u de vooropgestelde doelstellingen niet haalt.

(Zeker voor [K.D.W.], die zelf als dove persoon veelvuldig gebruik maakt van tolken, is de ultieme vraag: “Zou ik, op basis van deze prestatie, deze studente vertrouwen en engageren om voor mij te tolken.” Het antwoord is hier neen. Dit heeft o.a. te maken met de vele lexicale en grammaticale fouten in VGT, het niet altijd goed begrijpen van wat [K.D.W.] gebaart, het eveneens veelvuldig om herhaling moeten vragen aan de Nederlandstalige gesprekspartner.)

Wij geven dus het totaalcijfer van 9/20 voor deze tolkprestatie. Dit is niet de som van deelcijfers voor diverse onderdelen/rubrieken/criteria maar dit cijfer is een representatie van onze eindbeoordeling en die is wel degelijk gebaseerd op een grondige analyse van diverse deelaspecten (en niet op een subjectieve indruk.)

De consecutieve vertolking

Wij beperken ons hier tot enkele voorbeelden van problemen die te maken hebben met het intertextueel niveau (het tolken):

Verschuivingen en andere fouten, voorbeelden:

- Vertolking van u: “Het gebeurt eigenlijk vaak dat de moeders van die mannen zelf meisjes gaan zoeken en dat doen ze dan via vrienden of via familie, gewoon mensen die mensen kennen, mensen die meisjes kennen of ze gaan zelfs op het internet zoeken naar meisjes.” In de brontekst gaat het net over het feit dat het niet allemaal gedwongen huwelijken zijn en dat er ook meisjes zijn die zelf op zoek gaan, verliefd worden, of iemand leren kennen via het internet.

- Brontekst: “het huwelijk wordt officieel ingeschreven/geregistreerd” wordt in de vertolking: “ze (i.e. de meisjes) schrijven zich wel in”
- U tolkt: “Het mag niet, het is tegen de wet.” In de bronspeech wordt niet gezegd dat het tegen de wet is, er wordt wel gezegd dat het volgens Unicef een schending van de mensenrechten is en dat trouwen pas mag vanaf 18 jaar, daaronder/jonger is verboden. Er kan uit de bronspeech dus weliswaar worden afgeleid dat het (wellicht) niet wettelijk is in Georgië, maar dit wordt niet expliciet gezegd. (We rekenen dit echter niet aan als een grote fout).
- U tolkt “haar klas met allemaal meisjes”, in de bron speech is dit “in haar klas waren er meisjes die ...”

Toevoegingen (niet-functioneel), bijvoorbeeld.

- “ze bekijken hoe ze het kunnen aanpakken” (dit zit dus niet in de bronspeech en kan ook nergens uit worden afgeleid.)

Weglating:

- Ze heeft haar school dus niet afgemaakt.

Voor wat het Nederlands betreft, merken we op dat er vaak “euh” wordt gebruikt en woorden aarzelend worden uitgesproken. Er zijn ook enkele vreemde constructies, bv. “dat dat cijfer op 17% ligt van de kindbruiden” en “Dat... die kindbruiden zitten ook gewoon in de cultuur van Georgië.”

De woordkeuze is af en toe ook minder gepast “het is heel gek dat dat daar nog gebeurt” (dhr. [D.W.] gebaart: ik was zelf verbaasd dat het daar nog gebeurt); “ik ga iets vertellen over...” (letterlijke vertaling van het VGT gebaar VERTELLEN maar in het Nederlands zegt men beter: “ik ga het hebben over”. Dit is iets wat in de lessen veelvuldig aan bod komt.)

Rond 1min 30 zegt U: “zij is eigenlijk van plan om dus op onderzoek te gaan euh of dus zij is op onderzoek geweest (aarzeling in de stem), zij is bezig (bezig wordt benadrukt) met onderzoek... euh”. De boodschap uit de brontekst wordt hier ook niet echt duidelijk.

Ook hier zijn we op basis van een grondige evaluatie van deze tolkprestatie tot het besluit gekomen dat dit voor ons net onvoldoende is, dat de doelstellingen en competenties hier net niet bereikt worden, en dat we daarom voor dit onderdeel een 9/20 geven.

M.b.t. uw klacht schetst u een probleem in verband met het wissen van een opname van het examen (rollenspel) in EP2 van het academiejaar 15-16. Deze opmerking is niet relevant voor de betwisting van uw examencijfer in EP3 van het academiejaar 16-17. Het is echter niet correct om dit euvel te vergelijken met het in de prullenmand gooien van een schriftelijk examen. Beter zou zijn het te vergelijken met de nabespreking van een mondeling examen, waar de docent zich baseert op zijn schriftelijke nota's om de student feedback te geven. Mevr. [H.] heeft feedback gekregen op basis van de notities die gemaakt werden door mevr. [H.] tijdens het rollenspel en ook tijdens de nabespreking van het rollenspel met alle docenten. Het is dus niet correct om te oordelen dat de feedback die de student kreeg nergens zou op gebaseerd zijn.

Voor de bepaling van het cijfer van EP2 worden de deelscores voor deel 1 (consecutief tolken) en voor deel 2 (rollenspel) van het examen samengeteld met het cijfer voor

permanente evaluatie (PE). In EP3 mag dit cijfer niet worden meegerekend. Bij het bepalen van de cesuur werd door het docententeam van de tolkvakken bepaald dat een onvoldoende voor het rollenspel resulteert in een onvoldoende voor het OPO Tolken. Het cijfer PE telt mee voor 20% en is een samenvoeging van het cijfer van dhr. [D.W.] en mevr. [V.] in het eerste semester en van mevr. [D.] en mevr. [H.] in het tweede semester. Het gebeurt dat studenten een hoger cijfer halen voor één van de beide semesters, bv. omdat ze zo sterk gegroeid zijn en het in het tweede semester beter doen maar soms ook omdat ze onvoldoende progressie maken en hun prestaties in het eerste semester dus beter scoren dan in semester 2. Enkel aanwezig zijn en meedoen met de oefeningen is niet genoeg om voldoende te halen voor PE. Er wordt o.a. gekeken naar hoe de verschillende oefeningen worden uitgevoerd maar bv. ook naar hoe (grondig) studenten omgaan met zelf- en peer-evaluatie. Voor die zelf- en peer-evaluatie is er een document met richtlijnen. Uiteraard wordt er ook gekeken naar de evolutie die de studenten (zouden moeten) maken.

In 16-17 werd inderdaad geen gebruik (meer) gemaakt van het beoordelingsrooster/evaluatieformulier omdat de opmerkingen van het betrokken team werden toegevoegd aan de opname in Go React, wat gebruikt wordt bij de nabespreking. Wel is het zo dat bij de evaluatie dezelfde criteria/rubrieken in aanmerking genomen.

Uit wat vooraf gaat kunnen we zeker concluderen dat er voldoende feedback gegeven wordt. Daarnaast kan elke student altijd een afspraak maken voor bijkomende uitleg. De opmerking i.v.m. “zoons” i.p.v. “zonen” wordt in een verkeerde context gebruikt. In de tekst die in EP2 gebruikt werd voor het consecutief examen ging het over een zoon van Einstein (enkelvoud dus). Bij het opnieuw beluisteren van de opname van uw vertolking stellen we vast dat er “twee zoons” gezegd wordt. Dit was dus fout aangezien het enkelvoud moest zijn. De opmerking die werd genoteerd, is “Fout: Einstein had twee zoons”. Wat in deze opmerking staat, is dus uw eigen vertolking, niet de verbetering door de docent.

In verband met de volledigheid van vertolkingen is het zeker zo dat er geen woord-voor-woord vertaling, noch zin-voor-zin vertaling verwacht wordt. Maar een vertolking moet wel voldoende volledig zijn. Bij weglatingen wordt gekeken naar hoe belangrijk de weggelaten informatie is voor de boodschap. Er wordt een verschil gemaakt tussen functionele weglatingen en niet-functionele. De eerste zijn ok, de tweede zijn altijd problematisch. Tijdens de nabespreking stelde u dat een verschuiving voor u geen fout was. Een verschuiving weegt inderdaad minder door dan een echte ‘contresens’, maar het is wel een fout: “een klas met meisjes” is iets anders dan “de meisjes in de klas”. Het is een fout, maar minder erg dan wanneer de student “de jongens in de klas” zou zeggen.

We willen ook nog benadrukken dat een opmerking die aan het begin van het jaar gemaakt wordt niet noodzakelijk op het einde van het jaar ook nog geldt. Er wordt immers opgebouwd. Mogelijk werd in het begin van het jaar i.v.m. bepaalde oefeningen gezegd dat het niet zo erg is als er dingen worden weggelaten maar niet dat (niet-functionele) weglatingen tijdens het examen aan het einde van het academiejaar onbelangrijk zouden zijn.

Om herhaling vragen mag inderdaad en er wordt tijdens de les benadrukt dat het beter is om herhaling te vragen dan te doen dat je het begrijpt. Maar wanneer de student tijdens het examen meermaals om herhaling moet vragen: geeft dat wel aan dat er een probleem is: of de gebaarder wordt niet goed begrepen of er wordt te lang gewacht met tolken waardoor informatie vergeten wordt. Er is een verschil tussen het vragen om een klein stukje te herhalen en vragen om grote stukken tekst te herhalen, en dan bij het tolken nog veel info weglaten. Dit laatste is een geval van zwak ‘tolkmanagement’. Dit komt uiteraard aan bod bij de bespreking want het is een werkpunt.

Tijdens de nabespreking kon prof. [V.] zich inderdaad niet meer herinneren waarom u 9/20 haalde voor uw PE, omdat u door haar geëvalueerd werd aan het einde van het eerste semester en de score voor PE niet meer relevant was voor het examencijfer in EP3.

In verband met het aanvullend postgraduaat ‘Conferentietolken VGT’ is het inderdaad zo dat er wordt geïnformeerd naar de toekomstplannen van de studenten in de Master in het Tolken. Dit enkel om organisatorische reden. Wanneer er geen kandidaten zouden zijn, dan moeten die lessen ook niet gepland worden en moeten de docenten zich ook niet vrij houden. Er zijn dan ook geen stagebegeleiders nodig. Een ja of een neen op deze vraag heeft geen enkele invloed op de punten. De studenten worden beoordeeld op masterniveau en wat daarvan verwacht wordt. Er is immers nog een oriënterende proef bij de start van het postgraduaat.

Onze beslissing

Na u gehoord te hebben en de nodige informatie te hebben opgevraagd bij het docententeam stellen we vast dat het vastleggen van het examencijfer van de derde examenperiode voor het OPO VGT & Tolken (Y02640) correct is verlopen. De ECTS-fiche voorziet voor de 2de examenkans enkel een eindexamen. Deze bestaat uit een individuele praktische proef zonder voorbereiding waarbij u 1) een live gebrachte tekst in Vlaamse Gebarentaal tolkt naar het Nederlands en 2) als tolk optreedt tijdens een rollenspel. Hierin worden verschillende competenties zoals taalbeheersing, kennis van de culturen, tolkvaardigheid, attitude en professionaliteit beoordeeld en speelt ook de stressbestendigheid een rol. Een tekort op het onderdeel ‘rollenspel’ is niet tolereerbaar en leidt automatisch tot een onvoldoende voor dit opleidingsonderdeel. De score van de permanente evaluatie wordt niet meegeteld in het eindcijfer van de 2de examenkans.

Anderzijds moeten we hier ook aan toevoegen dat de beoordeelde competenties geëvalueerd worden op masterniveau. Dit houdt onder andere in dat u kan optreden als verbindingstolk in verschillende contexten en in verschillende sectoren. U moet dus in staat zijn interventies ‘mondeling’ om te zetten uit en in de Vlaamse Gebarentaal tijdens opdrachten in de medische, sociale, juridische en economische sector. U moet zich daarbij bewust zijn van de invloed die uw aanwezigheid en uw gedrag zal hebben op de communicatie.

In verband met de feedback kunnen wij enkel stellen dat deze behoorlijk werd uitgebouwd, zoals u kan zien bij de motivatie van de docenten, waarbij u ten allen tijde feedback kon vragen.

Op basis van deze elementen stellen wij vast dat de beoordeling van het examen op een correcte wijze tot stand kwam. Wij beslissen dan ook dat het resultaat voor ‘Y02640 Vlaamse Gebarentaal Tolken’ ongewijzigd blijft.”

Dit is de tweede thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het ingestelde beroep.

Wat het voorwerp van het beroep betreft, stelt de Raad vast dat verzoekster zich ook keert tegen de initiële studievoortgangsbeslissingen waarbij de examencijfers werd toegekend.

Of een initiële studievoortgangsbeslissing zoals een examenbeslissing in die stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 104 van het onderwijs- en examenreglement van de verwerende partij dat de interne beroepsinstantie een nieuwe beslissing neemt. Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepscommissie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

Het beroep is onontvankelijk ten aanzien van de eerste bestreden beslissing, en enkel ontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

V. Ten gronde

Eerste middel

In een eerste middel beroept verzoekster zich op een gebrekkige feedback in de loop van het academiejaar.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert aan dat zij, in tegenstelling tot wat de bestreden beslissing ter zake overweegt, slechts één individuele feedbacksessie heeft gehad, en zij stelt vooral dat de feedback niet accuraat was. Zij heeft immers in de loop van het academiejaar nooit het signaal gekregen dat haar prestaties onvoldoende waren. Meer nog, zo stelt verzoekster, tijdens de feedbacksessie werd haar meegedeeld dat haar vertolking erop vooruit was gegaan. Verzoekster ziet verder ook inconsequenties in de feedback van de docenten doorheen het academiejaar en tegenstrijdigheden tussen de feedback na de examens enerzijds en de motivering van de bestreden beslissing anderzijds.

Verwerende partij gaat in haar antwoordnota in op de wijze waarop de feedback en de evaluatie binnen het opleidingsonderdeel tot stand komen. Zij stipt verder aan dat verzoekster merkelijk minder oefeningen heeft geüpload dan de meeste andere studenten, dat verzoekster door afwezigheid gemiste opdrachten meeste niet heeft ingehaald, dat tijdens het tweede semester een volledige les werd gewijd aan individuele feedback en dat er in de loop van het academiejaar wel degelijk zowel schriftelijk als mondeling remediërende opmerkingen ten behoeve van verzoekster zijn gemaakt.

Verzoekster handhaaft in haar wederantwoordnota haar standpunt.

Beoordeling

Het mag als vaststaande rechtspraak van de Raad worden beschouwd dat beweerde en zelfs vastgestelde gebreken in de begeleiding van de student in principe niet tot gevolg hebben dat de toegekende beoordeling daardoor onregelmatig wordt of dat de student recht zou hebben op een gunstiger quoterings. Het is, in beginsel, één zaak of de student bewezen heeft de van hem verlangde kennis en vaardigheden te bezitten en een andere, wanneer hij die kennis en vaardigheden niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die de student op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven. Een verwijt aan de instelling op het vlak van een gebrekkige begeleiding

of communicatie verschuift bijgevolg mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie deels naar de instelling, maar in de regel kan dit er niet toe leiden dat de prestatie zelf zonder meer als voldoende moet worden beschouwd. Er kan enkel anders over worden geoordeeld in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer het gebrek aan begeleiding het slagen *de facto* onmogelijk heeft gemaakt, bijvoorbeeld doordat essentiële vragen van de student onbeantwoord zijn gebleven of de begeleiding nagenoeg onbestaande was.

In casu is de Raad op basis van de voorliggende stukken van oordeel dat verzoekster zeker niet geheel van feedback verstoken is gebleven. Aldus bevindt verzoekster zich niet in die uitzonderlijke omstandigheden die tot de onregelmatigheid van het examencijfer en van de bestreden beslissing zouden kunnen leiden.

Het eerste middel is ongegrond.

Tweede middel

Het tweede middel van verzoekende partij is gesteund op de materiële motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekster betwist het motief omtrent haar vertrouwdheid met de heer K.D.W. Zij stelt dat zij nog nooit moeite heeft gehad om de docent te begrijpen en dat zij stukken van het rollenspel enkel anders had geïnterpreteerd of wat zij “een weglating had door cognitieve overbelasting”. Verder stipt zij aan dat bepaalde opmerkingen wel degelijk ook bij het juni-examen werden gemaakt. De opmerkingen met betrekking tot de uitspraak staan volgens verzoekster op gespannen voet met wat in elke dictieles wordt aangeleerd, en zij stelt daar van andere docenten nooit opmerkingen te hebben over gekregen.

Verwerende partij repliceert in de antwoordnota dat wat verzoekster een andere interpretatie noemt, eigenlijk moet worden gezien als iets wat zij niet goed heeft begrepen. Cognitieve overbelasting kan naar oordeel van verwerende partij dan weer ontstaan wanneer er te veel aandacht moet gaan naar het begrijpen van wat er gebaard wordt. Omtrent de opmerkingen die werd gemaakt, meent verwerende partij dat er een onderscheid moet worden

gemaakt tussen functionele en niet-functionele weglatingen. Wat verzoekster uiteenzet over de uitspraak is niet relevant, aangezien zij daarvoor als voldoende werd beoordeeld.

In de wederantwoordnota brengt verzoekster wat dit betreft geen nieuwe elementen bij.

Beoordeling

Wil een verzoekende partij zich met goed gevolg beroepen op de materiële motiveringsplicht en de Raad er bijgevolg van overtuigen dat de bestreden beslissing niet is gesteund op juiste en dragende motieven, dan dient die verzoekende partij niet alleen aan te tonen dat de bepaalde motieven geen steun vinden in het dossier, maar ook dat daardoor de essentiële dragende motieven van de bestreden beslissing aan het wankelen worden gebracht.

De Raad twijfelt er niet aan dat verzoekster ernstig tilt aan de discrepanties die zij aanvoert, maar in het licht van het geheel van de motieven van de bestreden beslissing en rekening houdend met wat hiervoor omtrent het eerste middel is overwogen, is de Raad van oordeel dat de enkele, naar omvang en impact eerder beperkte motieven die verzoekster bestrijdt, niet tot gevolg hebben dat het geheel van de motivering niet langer zou kunnen overtuigen. Ter zake stipt de Raad nog aan dat het in het licht van de op de verzoekende partij rustende bewijslast, weinig zinvol is een middel te steunen op aspecten waarvoor een voldoende werd behaald.

Het tweede middel is ongegrond.

Derde middel

Verzoekster beroept zich in een derde middel op het gelijkheidsbeginsel, en de motiveringsplicht en het redelijkheidsbeginsel.

Ter zake zet verzoekster het volgende uiteen:

“Prof. [V.] spendeert in haar motivatie veel tijd aan de uiteenzetting van hoe het examen georganiseerd wordt, nochtans trek ik dit niet in twijfel. Ik stel mij enkel vragen bij hoe ze tot mijn cijfer zijn gekomen. Ik weet heel goed dat een cijfer niet louter een som is

van een aantal opmerkingen, maar ik wijs graag op het verschil met mijn medestudenten.

In juni waren vier van de acht studenten gezakt. Drie daarvan – waaronder ikzelf – namen deel aan de tweede zitting. Alle drie waren wij opnieuw gezakt. De vierde student nam geen deel aan de tweede zitting omdat dit haar werd afgeraden door de docenten. Ik vind het merkwaardig dat docenten een student de mogelijkheid tot herkansen afraden. Hieronder vindt u een tabel van het aantal tolkfouten in het consecutief gedeelte van mijn gezakte medestudenten en ik in juni en in september:

	Juni	September
Student A	19 tolkfouten	7 tolkfouten
Student B	15 tolkfouten	5 tolkfouten
Ik	13 tolkfouten	1 tolkfout/verschuiving in betekenis

In juni scoorden wij alle drie 8/20, in september bleef voor de andere twee het cijfer gelijk, en ik kreeg een 9/20. Deze stijging van één punt lijkt mij miniem voor een toch duidelijke vooruitgang.

In de tabel hieronder heb ik alle opmerkingen bij mijn consecutief gedeelte schematisch voorgesteld:

Aantal tolkfouten	1 tolkfout(/verschuiving)
Aantal verschuivingen	6 verschuivingen, waarvan één verbeterd in een repair
Aantal weglatingen	6 weglatingen
Aantal toevoegingen	6 toevoegingen, waarvan één functioneel en één verbeterd in een repair
Aantal keer goed getolkt	4 keer
Aantal repairs (mijzelf verbeterd)	3 repairs

Ik had ook eerder aan prof. [V.] gevraagd wat dan juist het verschil zou gemaakt hebben tussen een negen en een tien. Hierop kon ze mij geen sluitend antwoord geven. Ik heb dan zelf – op zoek naar antwoorden – gevraagd aan een student die een tien haalde, hoe het met haar opmerkingen zat. Zij had op haar examen, naar eigen zeggen “vooral veel weglatingen, enkele verschuivingen en toevoegingen, en enkele grote fouten. In totaal 42 opmerkingen.”

Hieruit blijkt dat zij meer fouten heeft gemaakt en meer opmerkingen heeft gekregen dan ik. Toch scoorde zij wel een voldoende.

De docenten blijven verklaren dat ik te veel fouten maakte om een geslaagd examen te hebben afgelegd, maar ik blijf hun verklaring ontoereikend, onvolledig en onredelijk streng vinden. Wanneer ik hun lessen en manier van evalueren vergelijk met die van het vak Engels tolken, merk ik een wereld van verschil. Daar wordt op voorhand vastgelegd welke opdrachten er zijn, hoeveel daarvan ze zullen meetellen voor permanente evaluatie, en ook op welke criteria je beoordeeld wordt.”

Verwerende partij licht in de antwoordnota een aantal competenties en hun belang in de globale beoordeling toe. Verder stelt zij dat het voor haar onmogelijk is om de gegevens te

verifiëren die verzoekster aanvoert met betrekking tot de andere studenten en dat het onduidelijk is waar zij vandaag komen, zodat die gegevens irrelevant zijn voor de beoordeling van het beroep, en dat de beoordeling van andere opleidingsonderdelen evenmin dienend is.

Verder gaat verwerende partij nader in op de organisatie en evaluatie van het examen.

Verzoekster repliceert in haar wederantwoordnota dat de gegevens een directe omzetting zijn van de opmerkingen die de docenten op GoReact hebben geplaatst en dat deze informatie eenvoudig te verifiëren is. Wat de beoordeling van de andere opleidingsonderdelen aangaat, voert verzoekster aan dat de beoordeling voor alle tolvakken in principe ongeveer hetzelfde zou moeten verlopen.

Beoordeling

Bij niet-vergelijkende examens, zoals het hier ter discussie staande opleidingsonderdeel, staan de studenten niet in een concurrentiële positie tegenover elkaar, zodat in beginsel geen beroep kan worden gedaan op het gelijkheidsbeginsel om de examenbeslissing te zien vernietigen. Van belang is immers niet of andere studenten correct zijn beoordeeld, maar wel of de beoordeling van de verzoekende partij aan de voorschriften beantwoordt. Het gelijkheidsbeginsel kan slechts met goed gevolg in het debat worden gebracht wanneer er duidelijke discrepanties tussen de behandeling *c.q.* beoordeling van de verschillende studenten zijn aangetoond, waarvoor de instelling geen pertinente en objectieve verantwoording kan bieden.

Aan die voorwaarde is te dezen niet voldaan, nu de Raad samen met verwerende partij moet vaststellen dat verzoekster geen enkele verifieerbare bron voorlegt aan de hand waarvan de Raad kan nagaan of de door verzoekster voorgelegde en onderling vergeleken cijfergegevens, materieel juist zijn.

In de mate dat het steunt op het gelijkheidsbeginsel, is het middel niet gegrond.

Verder moge het zo zijn dat verzoekster het examencijfer en de bestreden beslissing als onvoldoende gemotiveerd en te streng ervaart. De Raad is van oordeel dat de bestreden beslissing een zeer uitvoerige motivering bevat, waarvan verzoekster de onjuistheid niet

aantoont, en dat bijgevolg zelfs indien de examenbeslissing streng zou kunnen worden genoemd, zij niet onredelijk of onevenredig streng is zodat zij onwettig zou worden.

Ook in dat opzicht overtuigt het middel niet.

Vergelijkingen met andere opleidingsonderdelen zijn niet relevant, ook niet wanneer zij ten dele gelijkaardige doelstellingen of competenties nastreven.

Het derde middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 13 november 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bijzitter
Marleen Verreth	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd

een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïntariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.000 van 13 november 2017 in de zaak 2017/576

In zake: xxx

tegen:

UNIVERSITEIT HASSELT
woonplaats kiezend te 3500 Hasselt
Martelarenlaan 42

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 21 oktober 2017, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Universiteit Hasselt van 13 oktober 2017 waarbij het intern beroep van verzoekster onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 13 november 2017.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster was van het academiejaar 2012-2013 tot het academiejaar 2015-2016 onafgebroken ingeschreven aan de Universiteit Hasselt in de opleiding Bachelor in de Toegepaste Economische Wetenschappen. Zij behaalde een credit voor alle opleidingsonderdelen, uitgezonderd ‘Management accounting’. Het laatst behaalde examencijfer voor dat opleidingsonderdeel is 5/20.

In het academiejaar 2016-2017 schrijft verzoekster zich in aan een andere universiteit, waar zij het opleidingsonderdeel ‘Management accounting’ opneemt onder een creditcontract en zich inschrijft in de masteropleiding Toegepaste Economische Wetenschappen. Met de studieloopbaanbegeleider aan de Universiteit Hasselt wordt afgestemd (e-mail van de studieloopbaanbegeleiding van 15 september 2016) dat verzoekster een elders voor ‘Management accounting’ behaalde credit als vrijstelling zal kunnen inbrengen om aldus voor de bacheloropleiding geslaagd te worden verklaard.

Verzoekster behaalt aan de andere universiteit voor het betrokken opleidingsonderdeel een examencijfer van 9/20. Op 13 september 2017 deelt verzoekster dit resultaat mee aan de studieloopbaanbegeleider van de Universiteit Hasselt, met de mededeling dat zij nog tolerantiepunten heeft en deze wenst in te zetten. Op 14 september 2016 antwoordt de studieloopbaanbegeleider dat een vrijstelling enkel kan worden verkregen op basis van een credit, en niet met een tolereerbaar cijfer; dit wordt in een e-mail van 29 september 2017 nogmaals bevestigd.

Ondertussen richt verzoekster op 18 september 2017 het volgende verzoek aan de interne beroepscommissie:

“Ik heb mij in academiejaar 2016-2017 ingeschreven voor de master toegepaste economische wetenschappen aan de KU Leuven. De redenen hiervoor zijn de keuzevakken die ik in Leuven kon volgen in de master die niet door de UHasselt worden aangeboden en de bijkomende ervaring aan een andere universiteit, hetgeen ook door de UHasselt wordt gepromoot.

Ik heb mijn bachelor aan de UHasselt afgelegd. Ik moest gedurende mijn master aan de KU Leuven alleen nog het vak ‘management accounting’ van mijn bachelor afleggen. Ik ben voorafgaandelijk in de UHasselt bij de studieloopbaanbegeleider gaan navragen of ik dit vak in Leuven kon volgen en het examen afleggen. Er werd me bevestigd dat dit vak in KU Leuven een gelijkwaardig niveau en dezelfde vakinhoud heeft. Ik heb dan ook de toestemming van UHasselt gekregen om het vak management accounting in KU Leuven af te leggen. Ik ging er dan ook vanuit dat deze keuze geen verdere negatieve implicaties zou hebben.

Ik heb aan de KU Leuven een 9/20 behaald op dit vak (zie bijlage), afgelegd bij Professor Doctor [F.R.]. Aangezien ik tolerantiepunten heb, wens ik deze in te zetten voor dit vak zodat ik mijn bachelordiploma in academiejaar 2016-2017 kan behalen aan de UHasselt.

Ik heb een mail van UHasselt dd. 14 september 2017 ontvangen waarin staat dat ik mijn tolerantiepunten niet kan inzetten omdat ik dit vak aan de KU Leuven heb afgelegd.

Hiermede zegt UHasselt in feite dat een 9/20 aan de KU Leuven geen 9/20 aan de UHasselt waard is, maar indien ik bij wijze van spreken 10/20 zou behaald hebben aan de KU Leuven dan wordt de 10/20 aan de UHasselt wel aanvaard. Zowel in UHasselt als in KU Leuven gelden echter dezelfde tolerantieregels.

Er is dan ook geen rationele reden om dit vak nu niet te tolereren door UHasselt.

Ik ben dan ook niet akkoord met deze ongunstige studievoortgangsbeslissing m.a.w. dat dit vak niet getolereerd/gedelibereerd kan worden door UHasselt. Ik word op deze manier in feite gediscrimineerd ten aanzien van studenten die dit vak aan de UHasselt afleggen en die in een gelijkaardige situatie bij een 9/20 op dit vak wel hun bachelordiploma ontvangen, dit terwijl de uitwisseling met KU Leuven wordt gepromoot. Ik zie geen objectieve reden om mijn bachelordiploma niet af te leveren. Bovendien worden hierdoor mijn onmiddellijke beroepsmogelijkheden geblokkeerd.”

De interne beroepscommissie van de Universiteit Hasselt behandelt het beroep in zitting van 13 oktober 2017 en komt, na verzoekster te hebben gehoord, tot de volgende beslissing:

*“2. Beoordeling van de ontvankelijkheid van het intern beroep
(...)”*

De procedure voor de behandeling van interne beroepen (art. 1.4 lid 2 rechtspositieregeling (RPR), Onderwijs- en examenregeling (OER), bepaalt dat de commissie oordeelt over het al dan niet ontvankelijk zijn van het ingediende beroep.

De commissie beoordeelt het ingediende beroepschrift zoals bepaald in de OER-regeling, deel 3. Rechtspositieregeling, artikel 1.3 lid 4, en stelt vast dat het:

- per aangetekend schrijven verzonden werd naar de secretaris van de interne beroepscommissie op 18.09.2017;
- een vermelding van de beslissing bevat waartegen het beroep gericht is en een omschrijving van de ingeroepen bezwaren;
- de naam en het correspondentieadres van de indiener bevat;
- werd ondertekend;
- het intern beroep tijdig werd ingediend.

Er kan enkel intern beroep worden aangetekend door studenten tegen studievoortgangsbeslissingen zoals opgelijst in art. 1.2 rechtspositieregeling voor studenten van de UHasselt. De commissie is van oordeel dat het beroep niet is ingesteld tegen een studievoortgangsbeslissing zoals gedefinieerd in art. 1.2 van de rechtspositieregeling voor studenten UHasselt, behalve in zoverre het verzoekschrift van de student de toekenning van een vrijstelling beoogt (art. 1.2 d. rechtspositieregeling) hetgeen niet het geval is.

Bijgevolg acht de commissie het ingestelde beroep onontvankelijk.

Volledigheidshalve wenst de commissie in te gaan op de gegrondheid van het beroep.

3. Beoordeling van de gegrondheid van het intern beroep

De student was in het academiejaar 2016-2017 niet ingeschreven aan de UHasselt. Zij was wel ingeschreven aan de KU Leuven voor het opleidingsonderdeel 'management accounting' waar zij een 9/20 voor behaalde. De student wenst dit examenresultaat nu in te brengen in haar UHasselt-studietraject in de bacheloropleiding toegepaste economische wetenschappen. Indien zij dit cijfer kan inbrengen en haar tolerantiepunten hiervoor kan inzetten, kan de examencommissie haar geslaagd verklaren voor de opleiding.

De student ontving van de studieloopbaanbegeleider het bericht dat er geen vrijstelling kan worden toegekend indien de student geen credit heeft behaald voor het opleidingsonderdeel.

De student vecht deze beslissing aan. De student vindt deze regeling discriminerend. Had ze een 10/20 behaald, dan zou dit aanvaard worden door de UHasselt, maar het – delibereerbaar – cijfer van 9/20 wordt niet aangenomen om in te trekken in het curriculum.

De student geeft ook aan dat haar onmiddellijke loopbaanmogelijkheden worden geblokkeerd.

De commissie stelt vast dat de onderwijsinstelling enkel de bevoegdheid heeft om op grond van art. 7.1 en 7.2, studenten te ontheffen van verplichting tot deelname aan hun examens (vrijstelling) in het kader van het behalen van hun diploma.

De student kan zo'n vrijstelling enkel verkrijgen mits te voldoen aan een van onderstaande voorwaarden:

- een creditbewijs behaald in de eigen of een andere instelling;
- een EVK die niet via een creditbewijs maar via een ander studiebewijs werd bekrachtigd;
- een EVC zijnde een bewijs van bekwaamheid uitgereikt door de validerende instantie.

De commissie stelt vast dat de student aan geen van de voornoemde voorwaarden voldoet en bijgevolg dus ook geen vrijstelling kan krijgen.

Andere mogelijkheden, zoals het intrekken van een tolereerbare onvoldoende behaald aan een andere universiteit, om de student vrij te stellen van het afleggen van examen aan de UHasselt zijn niet voorzien in het Onderwijs- en examenreglement van de UHasselt.

De opmerking van de student als zou zij worden gediscrimineerd ten aanzien van studenten die aan een andere instelling of aan de UHasselt een credit behaalden voor het opleidingsonderdeel, kan niet worden gevolgd. Immers de student vergelijkt twee van elkaar te onderscheiden situaties, met name een situatie waarin een credit werd behaald en de situatie waarin een credit niet werd behaald. Derhalve kan er geen sprake zijn van discriminatie.

De opmerking van de student als zou zij gediscrimineerd worden ten aanzien van studenten die aan de UHasselt een tolereerbaar cijfer behalen en gedelibereerd worden door de examencommissie, kan evenmin worden gevolgd. Immers ook hier bevinden

deze studentengroepen in een verschillende situatie, onderworpen aan verschillende reglementen van verschillende instellingen.
Derhalve kan de commissie het verzoek van de student niet inwilligen.

3. Besluit

De commissie verklaart het beroep onontvankelijk.”

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

De vraag of het voorafgaand intern beroep op ontvankelijke wijze werd uitgeput hangt, gelet op de strekking van de ter zake voorliggende betwisting, samen met de grond van de zaak.

De Raad ziet voor het overige geen redenen om aan de ontvankelijkheid van het beroep te twijfelen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Ten gronde

A. De kwalificatie van het voorwerp van het intern beroep

De bestreden beslissing verklaart het intern beroep onontvankelijk op grond van de overweging dat de beslissing om geen tolerantie te laten inzetten voor de compensatie van een tekort dat aan een andere instelling werd behaald, geen studievoortgangsbepaling is.

Standpunt van partijen

Verzoekster gaat in haar verzoekschrift niet uitdrukkelijk in op dit bevoegdheidsvraagstuk.

Verwerende partij harerzijds zet in de antwoordnota het volgende uiteen:

“Zoals werd aangegeven door de interne beroepscommissie in haar beslissing, is de instelling in hoofdde van mening dat de voorliggende vraag van de student geen studievoortgangsbeslissing betreft waardoor het intern beroep onontvankelijk diende verklaard te worden. De instelling ziet niet onder welk type studievoortgangsbeslissing de vraag van de student – om een 9/20 behaald aan een andere onderwijsinstelling in te trekken in haar diplomacontract aan de UHasselt – kan worden gekwalificeerd opdat haar interne beroepscommissie bevoegd zou zijn om zich ten gronde over deze kwestie uit te spreken.

De instelling ziet ook geen enkele decretale of andere juridische verplichting om de examencijfers van een andere instelling op een dergelijke wijze te erkennen dat ze kunnen leiden tot een tolerantie in een opleiding aan een andere instelling dan waar het examencijfer werd behaald. Ook in haar OER voorziet de instelling, behalve de procedure voor het verkrijgen van een vrijstelling (op basis van een creditattest, EVC-beslissing of EVK-beslissing) niet in de mogelijkheid om examenresultaten van een andere instelling in te trekken in het UHasselt curriculum tenzij dit op basis van een samenwerkingsovereenkomst gebeurt waarbij het behaalde resultaat aan een andere instelling wordt omgezet in examenresultaat van de zendende instelling (art 8.1 examenregeling voor studenten van de UHasselt). Het betreft in dat geval studenten die onder hun huidige inschrijving, bij aanvang van het academiejaar overeenkomen in hun studiecontract met de UHasselt dat zij een bepaald opleidingsonderdeel/vervangend opleidingsonderdeel aan een (buitenlandse) onderwijsinstelling gaan volgen en waarbij de UHasselt dan in een overeenkomst met de student en de (buitenlandse) instelling zich vooraf akkoord verklaart dat de behaalde examencijfers in de ontvangende instelling aan de UHasselt als examenresultaat voor de overeengekomen opleidingsonderdelen meetelt in het curriculum van de student.

Er is echter geen sprake van een voorafgaand akkoord tussen de UHasselt en de KU Leuven waarbij examencijfers tussen de instellingen worden erkend en ingetrokken in bestaande studietrajecten van een student. De student had inderdaad vooraf de studieloopbaanbegeleider gecontacteerd met de vraag of zij het opleidingsonderdeel 'management accounting' aan de KU Leuven kon volgen i.p.v. aan de UHasselt, waarop door de studieloopbaanbegeleider werd geantwoord dat als zij voor dat opleidingsonderdeel een credit behaalde aan de KU Leuven, dit aan de UHasselt als vrijstelling kon worden ingebracht. Er is nooit een belofte gedaan dat de UHasselt het exacte examencijfer zoals behaald aan de KU Leuven zou erkennen en intrekken in het UHasselt-studietraject van de student.

De student lijkt op de onontvankelijkheid van het intern beroep ook geen standpunt in te nemen in haar verzoekschrift voor uw Raad. Zij geeft alleen aan dat zij het niet eens is met de subsidiaire redenering van de interne beroepscommissie dat, als de vraag van de student moet worden gelezen als een vraag tot vrijstelling voor het opleidingsonderdeel 'Management accounting' – hetgeen wel een studievoortgangsbeslissing zou betreffen – de interne beroepscommissie deze vraag als ongegrond beoordeelt (zie 2.2).

In zoverre de student dus niet de bedoeling had een vrijstelling voor het opleidingsonderdeel 'Management accounting' te bekomen, dient het verzoekschrift van

de student voor uw Raad onontvankelijk te worden verklaard omdat het zich niet richt tegen een studievoortgangsbeslissing.”

Verzoekster voert in haar wederantwoordnota nog aan dat zij er niet akkoord mee kan gaan dat de interne beroepscommissie haar beroep onontvankelijk heeft verklaard. Zij stelt dat het voorwerp van het beroep duidelijk een studievoortgangsbeslissing is, daar zij beoogde aan te tonen dat zij, al dan niet op grond van een deliberatie, heeft voldaan voor de voorwaarden van het opleidingsonderdeel ‘Management accounting’ en op opleiding in haar geheel.

Beoordeling

Daargelaten de vraag of aldus minstens verwerende partij dit punt in het geding heeft betrokken, onderzoekt de Raad dit aspect alleszins ambtshalve omdat het raakt aan de bevoegdheid van de interne beroepscommissie en van de Raad zelf en derhalve van openbare orde is.

Het kan naar oordeel van de Raad niet worden betwist dat het werkelijke voorwerp van verzoeksters vraag ertoe strekt om voor het geheel van de bacheloropleiding geslaagd te worden verklaard. Zulks blijkt ook uit de e-mails die tussen verzoekster en de studieloopbaanbegeleider werden gewisseld.

Krachtens artikel I.3, 69°, a) van de Codex Hoger Onderwijs wordt als studievoortgangsbeslissing aangemerkt:

a) een examenbeslissing, zijnde elke beslissing die, al dan niet op grond van een deliberatie, een eindoordeel inhoudt over het voldoen voor een opleidingsonderdeel, meer opleidingsonderdelen van een opleiding, of een opleiding als geheel;

De finaliteit van de beslissing die verzoekster beoogt, is derhalve een examenbeslissing en bijgevolg een studievoortgangsbeslissing. Dit blijkt overigens ook uit de ondergeschikte overwegingen van de bestreden beslissing, waarin is aangegeven dat het voorwerp van het beroep moet worden beschouwd als de vraag om voor de opleiding geslaagd te worden verklaard.

In het licht hiervan kan de vraag worden gesteld of de studieloopbaanbegeleider wel bevoegd was om de vraag van verzoekster (al dan niet impliciet) te weigeren, en of de kwestie niet,

zoals verzoekster in haar e-mail van 14 september 2017 overigens uitdrukkelijk heeft verzocht, aan de examencommissie diende te worden voorgelegd. Aangezien de interne beroepscommissie te dezen over volheid van bevoegdheid beschikt wanneer zij een intern beroep ongegrond verklaart, is het antwoord op deze vraag evenwel niet relevant, nu de beroepscommissie zich ter zake heeft uitgesproken en die beslissing hoe dan ook de enige is die desbetreffend in het rechtsverkeer aanwezig kan blijven en dus het voorwerp van een beroep bij de Raad kan uitmaken.

In de mate dat de bestreden beslissing het intern beroep van verzoekster onontvankelijk verklaart, mist zij juridische grondslag en wordt zij vernietigd.

B. De gegrondheid van het beroep

Verzoekster steunt een enig middel op het redelijkheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster kan niet akkoord gaan met de beslissing om het vak ‘Management accounting’ niet te tolereren en betwist dat kan worden geëist dat zij daarvoor aan de Katholieke Universiteit Leuven een creditbewijs had moeten halen. Enerzijds was een 8/20, behaald aan de Universiteit Hasselt zelf, voldoende geweest om via het inzetten van tolerantie geslaagd te worden verklaard, anderzijds is tolerantie ook mogelijk voor een tekort behaald aan een andere instelling wanneer dat gebeurt in het raam van een Erasmusprogramma. Verzoekster geeft aan niet te begrijpen waarom dan, in het licht van het feit dat aan de Katholieke Universiteit Leuven en de Universiteit Hasselt dezelfde tolerantieregels gelden, het examencijfer van 9/20 dat aan deze eerste instelling werd behaald, niet kon worden ‘ingetrokken’. Zij bedenkt verder dat er mogelijk een administratief probleem is omdat er aan de Katholieke Universiteit Leuven geen tolerantiedossier beschikbaar is doordat aan die instelling maar één vak van de bacheloropleiding werd opgenomen. Verzoekster besluit dat zij niet in de mogelijkheid was het betrokken opleidingsonderdeel in het academiejaar 2016-2017 te volgen aan de Universiteit Hasselt, waardoor zij ongelijk werd behandeld met studenten die dat wel konden.

In haar antwoordnota gaat verwerende partij vooreerst in op de vraag of voor het betrokken opleidingsonderdeel een vrijstelling kon worden bekomen. Ter zake meent verwerende partij dat het beroep ongegrond is. Een student kan volgens haar krachtens artikel 7.2 van het onderwijs- en examenreglement immers slechts worden vrijgesteld wanneer hij een bewijs kan voorleggen van behaalde competenties, wat enkel mogelijk is aan de hand van hetzij (i) een creditbewijs behaald in de eigen of een andere instelling, (ii) een Eerder Verworven Kwalificatie (EVK) die via een ander studiebewijs werd bekrachtigd, of (iii) een Eerder Verworven Competentie (EVC), zijnde een bewijs van bekwaamheid uitgereikt door de validerende instantie (van de associatie).

Aangezien verzoekster aan de Katholieke Universiteit Leuven een 9/20 behaalde voor het opleidingsonderdeel ‘Management accounting’, heeft zij de te bereiken competenties voor het opleidingsonderdeel niet behaald naar oordeel van verwerende partij en kan zijn dus geen creditbewijs voorleggen. Bijgevolg kan de verzoekster geen vrijstelling bekomen voor dit opleidingsonderdeel aan de Universiteit Hasselt. Verwerende partij stipt nog aan dat die boodschap ook duidelijk door de studieloopbaanbegeleider aan verzoekster werd meegegeven voor zij zich inschreef aan de Katholieke Universiteit Leuven, zodat verzoekster daaromtrent niet onwetend was.

Voor zover verzoekster zich beroept op het gelijkheidsbeginsel, verwijst verwerende partij naar de overwegingen van de bestreden beslissing. Verwerende partij handhaaft de mening dat het vergelijkend perspectief van verzoekster foutief is, nu zij zich niet in dezelfde situatie bevindt als een student die het opleidingsonderdeel ‘Management accounting’ aan de Universiteit Hasselt heeft gevolgd en 9/20 behaalde. Verzoekster heeft immers, ten eerste, het opleidingsonderdeel niet aan de Universiteit Hasselt maar aan de Katholieke Universiteit Leuven gevolgd. Verwerende partij voert aan dat onderwijsinstellingen enkel tot erkenning van elkaars examenresultaten zijn verplicht wanneer er tussen die instellingen een overeenkomst bestaat, zoals in het raam van een Erasmusuitwisseling gaat (er wordt dan vooraf een akkoord (learning agreement) gesloten tussen beide onderwijsinstellingen en de student inzake de opleidingsonderdelen die in het buitenland worden gevolgd en voor welke opleidingsonderdelen de student aan de thuisuniversiteit in ruil wordt vrijgesteld. De instellingen komen daarin tevens een ‘omzettingstabel’ voor de behaalde examenresultaten overeen). Enkel en alleen op basis van een dergelijk contract worden examencijfers van een andere instelling ingetrokken in het studietraject van de student aan de Universiteit Hasselt, zo stelt verwerende partij. Zij stipt in dat kader aan dat verzoekster het betrokken

opleidingsonderdeel aan de Katholieke Universiteit Leuven niet heeft gevolgd op basis van een samenwerkingsovereenkomst/studiecontract tussen beide instellingen.

Verder is verzoekster naar oordeel van verwerende partij op dezelfde wijze behandeld als alle andere studenten die buiten de Universiteit Hasselt een opleidingsonderdeel volgen en dit wensen in te trekken in hun UHasselt-studietraject. Slaagt een student voor een opleidingsonderdeel aan een andere instelling, dan bekijkt verwerende partij of het opleidingsonderdeel inhoudelijk dezelfde eindcompetenties trachtte te bereiken als het UHasselt-opleidingsonderdeel. Is dat zo, dan wordt de student aan de Universiteit Hasselt vrijgesteld van het moeten afleggen van het examen voor het UHasselt-opleidingsonderdeel. In het studentendossier komt dan een 'K' als eindresultaat voor dit opleidingsonderdeel en dit ongeacht de student een 18/20 dan wel 10/20 behaalde. Het examencijfer *an sich* heeft dus geen relevantie en enkel het behaald hebben van de eindcompetenties van het opleidingsonderdeel heeft belang. Slaagt daarentegen een student niet voor een opleidingsonderdeel aan een andere instelling, dan kan die student aan de Universiteit Hasselt geen rechten putten uit zijn behaalde examencijfer voor dit opleidingsonderdeel. Verwerende partij is van oordeel dat zij aldus aantoonde dat zij alle studenten, ook inkomende studenten van andere instellingen, gelijk behandelt.

Waar verzoekster aanvoert dat zij het opleidingsonderdeel aan de Katholieke Universiteit Leuven heeft opgenomen onder een creditcontract, doet verwerende partij gelden dat de finaliteit van een diplomacontract sterk verschilt van die van een creditcontract. Waar een student onder creditcontract enkel voor een specifiek opleidingsonderdeel zijn competenties wenst te bewijzen (door een creditattest te behalen voor dat opleidingsonderdeel), wenst een diplomastudent aan te tonen dat hij over de eindcompetenties van een gehele opleiding beschikt. In die optiek is het volgens verwerende partij logisch dat een student onder diplomacontract door een examencommissie kan gedelibereerd worden wanneer hij de eindcompetenties van een opleidingsonderdeel net niet bereikt, maar zich voldoende heeft bewezen in deze eindcompetenties via credits die hij behaalde voor andere opleidingsonderdelen. Voor een student die zich onder creditcontract wilde bewijzen voor een specifiek opleidingsonderdeel heeft een examencommissie dit ruimere beoordelingskader niet: een student behaalt de credit of behaalt die niet. Samengevat meent verwerende partij dat er geen sprake is van een schending van het gelijkheidsbeginsel omdat verzoekster zich niet in een gelijke situatie bevindt ten aanzien van studenten die ingeschreven zijn onder diplomacontract aan de Universiteit Hasselt voor dit opleidingsonderdeel en daardoor een tekort van 9/20 zouden kunnen tolereren.

In haar wederantwoord repliceert verzoekster wat dit alles betreft nog als volgt:

“Ik baseer mij op de gegrondheid van het ingestelde beroep op Artikel 4.7 Algemene bepalingen m.b.t. ‘slagen’ uit de rechtspositieregeling voor studenten van de UHasselt:

1. De examencommissie is bevoegd om in bijzondere omstandigheden op gemotiveerde wijze af te wijken van de regelingen in art. 4.2, respectievelijk in art. 4.3, art. 4.4 en art. 4.6, namelijk als de examencommissie van oordeel is dat de doelstellingen van het betrokken deel van de opleiding, respectievelijk van de opleiding, globaal verwezenlijkt zijn (Codex hoger onderwijs, art. II.228 §1 en art. II.231). De afwijking kan geen verstrenging inhouden van de tolerantieregels.
2. De faculteit kan, op advies van het OMT, een beperkt aantal opleidingsonderdelen uitsluiten van tolerantie; de student dient dus geslaagd te zijn voor dergelijke opleidingsonderdelen. Dit wordt aangegeven in de studiegids.
3. Het feit dat een student globaal geslaagd is voor een opleiding, betekent niet dat hij een creditbewijs ontvangt voor die opleidingsonderdelen waarvoor hij niet is geslaagd (Codex hoger onderwijs art. II.228 §2 en art. II.231).
4. Indien een student geslaagd is voor een opleiding behaalt hij het diploma van de opleiding. Indien een student geslaagd is voor een postgraduaat behaalt hij het getuigschrift van het postgraduaat.

Motivatie van mijn standpunt

Er kan mijns inziens geen betwisting zijn over het feit dat ik onrechtvaardig behandeld word door de genomen beslissing van de UHasselt.

Over de rechtsgeldigheid van de regels, waarnaar de UHasselt verwijst, is er duidelijk een tegengestelde visie. Ik betwist het bestaan van die regels niet. Ik blijf echter bij mijn standpunt dat de toepassing van deze regels in mijn specifiek geval discriminerend is. Een 9/20 behaald aan de KU Leuven dient op gelijke wijze behandeld te worden als een 9/20 behaald aan de UHasselt. Indien dit niet het geval zou zijn, betekent dit ofwel dat UHasselt de gevolgde opleiding aan de KU Leuven minderwaardig acht, hetgeen uiteraard niet het geval is en ook nergens beweerd wordt door UHasselt ofwel dat ik niet gelijkwaardig behandeld wordt ten aanzien van studenten die een 9/20 behalen aan UHasselt, hetgeen uiteraard niet aanvaardbaar is.

Een niet gelijkwaardige behandeling in een gelijke situatie of discriminatie is bij wet verboden en bijgevolg van een hogere rechtsorde dan de reglementering waarnaar verwezen wordt door UHasselt en dient dus juridisch als nietig beschouwd te worden.

Ik lees in het betoog van 30/10/2017 van UHasselt dat er geen samenwerkingsakkoord bestaat tussen UHasselt en KU Leuven om elkaars examenresultaten te aanvaarden; terwijl die wel bestaan in samenwerking met heel wat buitenlandse universiteiten onder andere in het kader van Erasmus. Het is toch onaanvaardbaar dat ik benadeeld word door het ontbreken van deze formele samenwerkingsakkoorden tussen UHasselt en KU Leuven, terwijl er zoals hogervermeld geen enkele discussie is over de gelijkwaardigheid van de opleiding bij beide universiteiten voor dit vak.

Bovendien hebben studenten in een gelijkaardige situatie die het vak ‘Management Accounting’ aan de UHasselt hebben afgelegd ook de mogelijkheid om de gehele bacheloropleiding te delibereren aangezien het hier gaat om een afstudeerjaar. Ook hier is er sprake van discriminatie aangezien de examencommissie dit niet zou kunnen doen omdat dit vak is afgelegd aan de KU Leuven. Ik wil hierbij vermelden dat ik voor het

vak ‘Management Accounting’ aan de UHasselt ben ingeschreven onder diplomacontract net zoals de andere studenten van de UHasselt.

In het betoog van 30/10/2017 van UHasselt vind ik geen elementen om de discriminatie te weerleggen behoudens hun reglementering waarnaar verwezen wordt door UHasselt, die in mijn specifieke geval juridisch als nietig dient beschouwd te worden. Hun interne reglement om een vrijstelling te bekomen wordt immers boven de gelijkwaardige behandeling gesteld en hiermee kan ik niet akkoord gaan.

In de rechtspositieregeling voor studenten van de UHasselt bestaat hier een juridische regeling rond, zoals hogerstaand vermeld. Onder artikel 4.7 lid 1 is de examencommissie bevoegd om in bijzondere omstandigheden op gemotiveerde wijze af te wijken van de regelingen in art. 4.2 en art. 4.3, namelijk als de examencommissie van oordeel is dat de doelstellingen van het betrokken deel van de opleiding, respectievelijk van de opleiding, globaal verwezenlijkt zijn. De afwijking kan geen verstrenging inhouden van de tolerantieregels. Het lijkt me duidelijk dat ik aan dezelfde doelstellingen voldaan heb als alle andere studenten van de UHasselt om het bachelordiploma TEW te bekomen. De commissie kon dit niet direct onder een regel plaatsen omdat ik dit vak aan de KU Leuven heb afgelegd. Onder artikel 4.7, lid 1 hebben jullie het ruimere denkkader om dit vak te tolereren en de bacheloropleiding als geslaagd te verklaren volgens de regels van de rechtspositieregeling voor studenten van de UHasselt. Dit ingestelde beroep dient dan ook als gegrond verklaard te worden.

Mijn conclusie blijft dat een 9/20 behaald aan KU Leuven voor het vak management accounting dient te leiden tot de mogelijkheid om dit vak te tolereren net zoals ik het ook aan de UHasselt had kunnen doen bij een 9/20, zodat onmiddellijk mijn bachelordiploma TEW kan afgeleverd worden.”

Beoordeling

De Raad kan enig begrip opbrengen voor perceptie van onrechtvaardigheid van verzoekster dat het nipte tekort dat zij aan een andere Vlaamse universiteit behaalde, niet kan worden ‘ingetrokken’ zodat zij middels het vervolgens inzetten van haar tolerantie binnen de Universiteit Hasselt geslaagd kan worden verklaard.

Dit betekent evenwel niet dat verzoekster zich in de juridische voorwaarden bevindt om aanspraak te kunnen maken op het gevorderde.

Uit het verzoekschrift op intern beroep kan niet worden opgemaakt dat verzoekster ook het bekomen van een vrijstelling heeft gevraagd. Aan het beroep kan thans, voor zover verzoekster dat al zou beogen, dan ook niet alsnog die draagwijdte worden gegeven.

Bovendien stipt de Raad ten overvloede aan dat verzoekster niet aan de voorwaarden voldoet om een vrijstelling te bekomen. Artikel II.241, §1 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor dat een hogeronderwijsinstelling een vrijstelling verleent op grond van een ‘eerder verworven kwalificatie’ en/of een bewijs van bekwaamheid. Dat kan verzoekster, die aan de Katholieke Universiteit Leuven geen credit behaalde en het opleidingsonderdeel bijgevolg niet met goed gevolg heeft doorlopen, niet voorleggen. Evenmin voldoet verzoekster derhalve aan de in uitvoering van voormelde decreetbepaling opgestelde voorschriften van artikel 7.2 van het onderwijs- en examenreglement.

Wat het ‘intrekken’ van een ander cijfer dan een credit betreft, wijst de Raad op het volgende.

De decreetgever heeft het begrip ‘gedelibereerde studiepunten’ in artikel I.3, 28° van de Codex Hoger Onderwijs omschreven als *“studiepunten waarvoor een student op basis van examens geen creditbewijs verworven heeft, maar waarvoor een examencommissie beslist heeft dat de bijbehorende opleidingsonderdelen niet hervat hoeven te worden. De examencommissie heeft verklaard dat de student geslaagd is voor het geheel van de opleidingsonderdelen in kwestie die hij tijdens de periode in kwestie heeft gevolgd.”* Het betreft hier in beginsel resultaten behaald voor opleidingsonderdelen aan de instelling waartoe ook de examencommissie behoort.

Artikel II.73 van de Codex Hoger Onderwijs voorziet daarnaast in een bijzonder regeling voor het behoud van gedelibereerde studiepunten bij de academisering van hogeschoolopleidingen, en artikel II.226 bevat voorschriften van gelijkaardige strekking in het geval van een herstructurering zoals bedoeld in artikel III.29 van deze Codex.

Er zijn de Raad geen andere rechtsgronden bekend die een instelling ertoe verplichten om gedelibereerde, of delibereerbare tekorten *c.q.* tolerantiecijfers uit andere instellingen over te nemen. Verwerende partij zou in haar onderwijs- en examenreglement een bepaling ter zake kunnen opnemen, maar heeft dat nu eenmaal niet gedaan en zij is daartoe ook niet gehouden.

De vergelijking die verzoekster in het licht van het gelijkheidsbeginsel maakt met studenten die het opleidingsonderdeel ‘Management accounting’ wél aan de Universiteit Hasselt hebben afgelegd, gaat derhalve niet op. Zij bevinden zich immers in een pertinent andere situatie.

Eveneens ten onrechte maakt verzoekster de vergelijking met een uitwisselingsprogramma zoals Erasmus: in dat geval immers, moeten de resultaten die aan de ontvangende instelling werden behaald, worden beschouwd als deel van het curriculum van de oorspronkelijke instelling met het oog op de uitreiking van een diploma, waaromtrent, zoals verwerende partij terecht aanstipt, op grond van artikel II.172 van de Codex Hoger Onderwijs ook een overeenkomst tussen beide instellingen dient te worden gesloten. Een dergelijke overeenkomst tussen de Universiteit Hasselt en de Katholieke Universiteit Leuven ligt niet voor.

Dat verzoekster in het academiejaar 2016-2017 niet in de mogelijkheid was om het opleidingsonderdeel ‘Management accounting’ aan verwerende partij te volgen, doet aan het bovenstaande geen afbreuk. Bovendien kan de Raad er niet toe worden gebracht voor waar aan te nemen dat verzoekster, had zij die mogelijkheid wel gehad, zij ook in die omstandigheden een tolereerbaar examencijfer zou hebben behaald.

Ter zitting benadrukt verzoekende partij dat de examencommissie of de interne beroepsinstantie, buiten de mogelijkheid met betrekking tot de vrijstelling of de tolerantie, ook de bevoegdheid had om verzoekster globaal geslaagd te verklaren voor de bacheloropleiding. Verzoekster geeft toe dat die specifieke vraag niet uit haar verzoekschrift op intern beroep kan worden afgeleid. Het is een vaststelling die de Raad enkel kan bijvallen. Uit het verzoekschrift op intern beroep kan niet worden afgeleid dat verzoekster ook een beslissing over het globaal geslaagd zijn aan de interne beroepscommissie heeft voorgelegd. Deze laatste heeft er bijgevolg ook geen uitspraak over gedaan. Dit nieuwe aspect kan thans niet op ontvankelijke wijze in het debat worden betrokken.

Het enig middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 13 november 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bijzitter
Marleen Verreth	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 17 november 2017

Arrest nr. 4.035 van 30 november 2017 in de zaak 2017/450

In zake: Georges AOON
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Italiëlei 72

Tegen: HOGERE ZEEVAARTSCHOOL
Woonplaats kiezend te 2030 Antwerpen
Noordkasteel Oost 6

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 2 oktober 2017, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 21 september 2017 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk en ‘gegrond’ werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

In het arrest nr. 3.928 van 26 oktober 2017 heeft de Raad vastgesteld dat verzoeker zijn verzoekschrift en wederantwoordnota in het Frans heeft opgesteld, en geoordeeld dat dit in strijd is met de taalregeling die op de procedure voor de Raad van toepassing is.

Aan verzoeker werd de mogelijkheid geboden om een Nederlandse vertaling van deze stukken neer te leggen.

Verzoeker heeft een vertaling van zijn verzoekschrift en zijn wederantwoordnota aan de Raad en aan verwerende partij bezorgd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 17 november 2017.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij, mevrouw Kathy Speelman en de heer Rowan Van Schaeren, die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding ‘Master en Sciences Nautiques’.

Voor het opleidingsonderdeel/-element “Simulator Radar” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 6/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 18 september 2017 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 21 september 2017 werd het intern beroep ontvankelijk en ‘gegrond’ verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt dat door de opleiding werd toegelicht op welke manier het resultaat van de student tot stand is gekomen. De interne beroepsinstantie is van oordeel dat er geen redenen zijn om het oorspronkelijke resultaat te wijzigen.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 21 september 2017 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 2 oktober 2017 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

Verzoekende partij steunt een eerste middel op het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel, in combinatie met het motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Vooreerst stelt verzoeker dat zijn verzoekschrift al een week voor de uiterste termijn was voorbereid. Het bestuur van verwerende partij had verzoeker echter beloofd om hem zijn examen “Radar Simulatie” opnieuw te laten doen op 5 oktober 2017. Dit wordt aangetoond met de brief van de bemiddelaar (zie bijlage). Enkele dagen voor het examen werd aan verzoeker meegedeeld dat het niet zou doorgaan. In dit geval en juridisch gezien moet de deadline volgens verzoeker worden opgeschort van 26 september 2017, de datum van de kennisgeving van het examen, tot 1 oktober 2017, zijnde de datum van de terugtrekking van verwerende partij. Gedurende deze periode was het voor verzoeker onmogelijk om dit verzoek in te dienen in het licht van de beloftes van het instellingsbestuur van verwerende partij.

Verzoeker stelt dat de adjunct-directeur, [D.C.], hem op 25 september 2017 vertelde een bevredigende oplossing te vinden met de leerkrachten en het examen op 28 september 2017 te herdoen. Op 26 september 2017 vertelt de adjunct-directeur verzoeker dat het onmogelijk is om het examen op 28 september 2017 te laten doorgaan, omdat de leerkrachten/examinatoren in het buitenland aan een training deelnemen. Hij informeert verzoeker dat het examen zal plaatsvinden op 5 oktober 2017. De heer [D.C.] liet verzoeker de datum van het examen telefonisch weten, waarbij hij verduidelijkte dat dit was nadat hij de algemeen directeur en het faculteitshoofd had geconsulteerd. Op 1 oktober 2017 deelt de heer [D.C.] verzoeker plots mee dat het bestuur van verwerende partij is teruggekomen op de beslissing om verzoeker het examen te laten herdoen. Tot dan had verzoeker geen enkele juridische reden om dit verzoek te versturen, vooral omdat hem beloofd was dat deze dag zou geregeld worden door middel van een herexamen. Verzoeker vraagt daarom om zijn verzoek alsnog te aanvaarden en om de uiterste termijn te verlengen met 7 dagen, wat overeen komt met de periode van 26 september tot en met 1 oktober 2017.

Verzoeker stelt dat hij het slachtoffer was van frauduleuze handelingen van het bestuur van verwerende partij, door hem te verhinderen zijn verzoek aan de Raad op tijd in te dienen. Dit deden ze door verzoeker te laten geloven dat de situatie in orde was en hij zijn examen mocht herdoen, terwijl het hun doel was om verzoeker te vertragen tot de einddatum om beroep te kunnen instellen. Verzoeker wil graag verduidelijken dat hij te goeder trouw was. Verzoeker kon zich nooit voorstellen dat een gerespecteerde instelling als verwerende partij dergelijke manoeuvres zou gebruiken jegens hem.

Verzoeker stelt verder dat de brief die hij van de examencommissie heeft ontvangen op geen enkel van de punten antwoordt die verzoeker aan hen gericht had in zijn brief van 18 september 2017.

De brief die verzoeker van de examencommissie heeft ontvangen, geeft geen enkele geldige reden voor zijn score van 6/20. De cursus Radar Simulatie is het laatste vak dat verzoeker moet afleggen om zijn diploma ‘Master in de nautische wetenschappen’ te bekomen. De score van 6/20 is volgens verzoeker een subjectieve score die enkel tot doel heeft om hem te doen falen en om te verhinderen dat hij zou gedelibereerd worden.

Volgens de brief van de examencommissie hebben ze op gedetailleerde wijze zijn resultaat bekeken, maar er werd geen verslag noch samenvatting gestuurd.

De brief van de examencommissie vermeldt ook dat de analyses gebaseerd zijn op de “print-screen”. Als deze fouten echt en bewezen zijn, waarom sturen ze verzoeker dan de “print-screens” niet door om zijn fouten te verduidelijken? Verzoeker stelt dat de leerkrachten van het vak Radar Simulatie nooit de oplossingen en verbeteringen van problemen uitleggen. Als een student op zijn examen faalt, dan kan hij zich nooit verbeteren als voorbereiding voor de tweede zitting, wat tegenstrijdig is met alle onderwijsprincipes en de rechten van de student.

De brief van de examencommissie vermeldt de analyse/het onderzoek op basis van een “persoonlijk dossier” en dit zonder enige rechtvaardiging. Dit is waarom de toegewezen score en het dossier volgens verzoeker op subjectieve basis gemanipuleerd lijken, gericht tegen zijn persoon. Verzoeker vraagt de examencommissie om hem dit dossier met de nodige argumenten door te sturen.

De keuze om naar de examencommissie te gaan, was genomen rekening houdend met het feit dat deze onafhankelijk en niet beïnvloedbaar is. Het is volgens verzoeker daarom onrechtvaardig en incorrect dat de leerkrachten van Radar Simulatie waarmee verzoeker in conflict ligt, verzoeker voor een tweede keer mogen beoordelen, ditmaal vanuit de examencommissie.

Als gevolg zal daarom de subjectieve overweging van deze twee leerkrachten naar verzoeker toe niet veranderen en zou verzoeker opnieuw hun slachtoffer worden.

Verzoeker wenst op te merken dat hij bereid is alle elementen en al het bewijsmateriaal te leveren dat zijn verzoek ondersteunt en duidelijk aantoonst dat verzoeker slachtoffer is van een ernstig onrecht tegenover verzoeker door de leerkrachten in de eerste zitting.

Tijdens het examen in tweede zitting heeft verzoeker nauwgezet de regelgeving van de “Internationale bepalingen ter voorkoming van aanvaringen op zee” gevolgd (wat ook moet bij zijn rol in de simulator), om zo risico's voor de veiligheid van het schip, de bemanning en haar lading te mijden naar aanleiding van commerciële druk. Verzoeker veronderstelt dat een andere examinerator hem een volledige score zou geven, omdat hij bij zijn besluit bleef en weigerde toe te geven aan commerciële druk (hier vertegenwoordigd door de leerkrachten). Deze commerciële druk kan ongevallen veroorzaken die kunnen leiden tot ongelukken, vervuiling en verlies van menselijk leven op zee. Verzoeker merkt op dat meerdere andere studenten die dezelfde oefening hebben gemaakt, de zeebodem hebben geraakt en toch geslaagd zijn in eerste zitting.

Op basis van het voorafgaande is het volgens verzoeker vanzelfsprekend dat het ongunstige besluit van de examencommissie niet gebaseerd is op feiten of overtuigende argumenten. Daarom vraagt verzoeker de Raad om de brief van 18 september die hij naar de voorzitter van de examencommissie heeft verstuurd te herlezen, zodanig dat een goede beslissing kan worden genomen tegenover het subjectieve besluit van de leerkrachten die alleen gebaseerd is op persoonlijke overwegingen.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat verzoeker in tweede zit niet geslaagd is voor het opleidingsonderdeel ‘Simulator Radar’ met een score van 6/20. Om sneller zijn carrière te kunnen starten, heeft verzoeker gevraagd om zijn eerste examenzitting van het nieuwe

academiejaar 2017-2018 naar voren te schuiven van juni 2018 naar 28 september 2017 en *niet* om zijn tweede zittijd te kunnen herdoen. 28 september 2017 bleek niet mogelijk, daar de betrokken docenten op congres waren. De eerstvolgende datum die praktisch mogelijk was, bleek 5 oktober 2017 te zijn.

Na grondig overleg tussen de Directeur, de Directeur-elect en het Faculteitshoofd is vastgesteld dat een vervroegd afleggen van het examen ‘Simulator Radar’ niet opportuun was, omwille van het feit dat het om een opleidingsonderdeel met permanente evaluatie gaat. Deze permanente evaluatie is gebaseerd op verscheidene contactmomenten waar alle te behalen competenties getoetst worden. Hiervoor verwijst verwerende partij naar het extract van de studiegids (bijlage a) waarin alle informatie met betrekking tot het opleidingsonderdeel/-elementen staat, alsook in het onderwijs- en examenreglement (bijlage b). De studenten zijn in het bezit van deze studiegids voor hun ingeschreven opleidingsonderdeel/-elementen. Het afwijken van de examenprocedure zoals beschreven in de studiegids (ECTS-fiches) werd onder geen beding overwogen.

De tweede zittijd herdoen, zoals gealludeerd door verzoeker, is nooit ter sprake gekomen daar hier geen enkele grond voor is. Zijn vraag om het resultaat van de tweede zittijd te herevalueren in zijn schrijven van 18 september 2017 heeft verwerende partij opgevolgd en het resultaat ervan werd door middel van een aangetekend schrijven aan verzoeker bezorgd (bijlage d). De gebeurde evaluatie van de tweede zittijd is terug te vinden in bijlage c.

Zoals gevraagd werd de antwoordnota ook gericht aan verzoeker samen met de bijlagen, met uitzondering van de evaluatie van de tweede zittijd. Deze kan verzoeker bij verwerende partij ten allen tijde komen inkijken.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat hij wat betreft de ‘veilige vaart’ kan bevestigen dat geen waardige kapitein kan navigeren in “full speed” onder de beschreven condities. Verzoeker stelt dat dit kan worden nagevraagd bij ervaren kapiteins. Verzoeker stelt dat de docenten studenten aanmoedigen om de internationale voorschriften en de regelgeving van het land te schenden en de veiligheid van de boot in gevaar te brengen. Bovendien is de mening van mevrouw [V.N.] over dit onderwerp volgens verzoeker niet gemotiveerd. Verzoeker stelt dat het laden van de lading in een echte situatie lange voorbereidingen op voorhand vraagt.

Wat betreft de radarfoto's die de docenten hebben genomen, stelt verzoeker dat deze in zeer verschillende omstandigheden en lang na het aanpassen van de radar zijn genomen. Deze foto's zijn zeer misleidend. Verder gaat verzoeker ook in op de instellingen van de radar (alarmen). Verzoeker benadrukt dat de regeling van de radar gebeurt voor het begin van de oefening. Nadien worden de radars uitgeschakeld. Verzoeker gaat ook in op de snelheid/richting en de tuning van de radar. Verzoeker gaat tevens in op de keuze om de radar in Fixed Motion of in Relative Motion te zetten. Hij geeft ook aan dat de opmerking van de docenten over de positie elke 6 minuten oneerlijk is. Verder legt verzoeker uit waarom hij geen uur heeft ingesteld. Ook stellen de docenten ten onrechte dat verzoeker de navigatiegevaaren niet uitlegt en dat hij niet weet hoe de verrekijker werkt. Verder geeft verzoeker meer toelichting over de echosounder. Ook licht hij toe wat zich na het examen heeft afgespeeld.

Beoordeling

De Raad stelt vast dat verzoeker, in opvolging van het eerdere arrest nr. 3.928 van 26 oktober 2017, een vertaling van zijn beroepschrift en wederantwoordnota heeft bezorgd aan de Raad en aan de verwerende partij. Bijgevolg voldoet het extern beroepschrift aan de vooropgestelde taalvereisten inzake de bestuurstaal. De Raad kan vervolgens overgaan tot het onderzoek van het beroep ten gronde.

De Raad stelt vast dat de beslissing van de interne beroepsinstantie in het Frans is opgesteld. Met betrekking tot de taalregeling werpt de Raad verwijzend naar zijn eerder arrest ambtshalve het volgende op.

De Raad is van oordeel dat het begrip 'onderwijstaal' ruim kan worden geïnterpreteerd en zich niet noodzakelijk beperkt tot de taal waarin de lessen zelf worden gegeven, maar zich ook kan uitstrekken tot de mondelinge of schriftelijke communicatie tussen instelling of docent en student met betrekking tot die lessen of het opleidingsonderdeel waarvan de lessen deel uitmaken, zoals bijvoorbeeld bepaalde praktische mededelingen.

Anders is het wanneer de communicatie niet langer enkel betrekking heeft op de verstrekking van het onderwijs, maar kadert in de rechtsbescherming van de student. Zoals de Raad eerder

reeds heeft overwogen (R.Stvb. 25 augustus 2015, nr. 2.311) is de interne beroepsinstantie die de hogeronderwijsinstelling krachtens artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs verplicht dient in te richten, een orgaan dat een bestuurlijke rechtshandeling stelt die, wanneer is voldaan aan de voorwaarden door de Codex gesteld, vatbaar is voor een administratief beroep bij de Raad. Dit betekent dat de bestuurstaal van toepassing is op de werking van de interne beroepsinstantie.

De Codex Hoger Onderwijs bepaalt wat de bestuurstaal betreft:

“Art. II.260. De bestuurstaal in de hogescholen en universiteiten is het Nederlands.”

De decreetgever laat op dit principe, in tegenstelling tot wat betreft de onderwijstaal, geen uitzonderingen toe en heeft verder ook geen duiding gegeven over wat specifiek dient begrepen te worden onder ‘bestuurstaal’ in het kader van het hoger onderwijs.

De Raad is derhalve aangewezen op de gebruikelijke invulling ervan. Hierbij vallen ten minste alle bestuurshandelingen van een bestuurlijk beslissingsorgaan onder de toepassing van deze regel, zo ook de beslissing van de interne beroepsinstantie.

Een interne beroepsbeslissing is een dergelijke bestuurshandeling, welke derhalve wat de officiële beslissing betreft in het Nederlands dient te worden opgesteld.

In casu blijkt uit de bijgevoegde ECTS-fiche dat voor de ‘Master en Sciences Nautiques’ en het opleidingsonderdeel/-element “Simulateur Radar” staat vermeld dat de ‘onderwijstaal’ het Frans is. Ten behoeve van de studenten, temeer ingeval er sprake is van een anderstalige opleiding zoals *in casu*, kan een vertaling van de officiële beslissing toegevoegd worden, al dan niet in deze beslissing zelf.

Het is de officiële interne beroepsbeslissing welke in het Nederlands is opgesteld die aan het administratief dossier moet toegevoegd worden, dat deel uitmaakt van een eventuele externe beroepsprocedure voor de Raad. Deze externe beroepsprocedure wordt, conform het eerdere arrest nr. 3.928 van 26 oktober 2017 dat aan de verzoekende en de verwerende partij is bezorgd, in het Nederlands gevoerd.

De interne beroepsbeslissing kan wegens een schending van de bestuurstaalvoorschriften niet overeind blijven.

Uit het verzoekschrift kan de Raad afleiden dat verzoeker zich in eerste instantie beroept op de schending van de motiveringsplicht bij het nemen van de initiële examenbeslissing en de beslissing van de interne beroepsinstantie.

De Raad verduidelijkt vooreerst het regelgevend kader waarbinnen hij de ingeroepen schending van de motiveringsplicht toetst en geeft duiding bij de vaste rechtspraak.

Art. II.281 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt: *“Eenzijdige rechtshandelingen met individuele strekking die beogen rechtsgevolgen te hebben voor 1 of meer studenten vermelden in de akte de juridische en feitelijke overwegingen waarop zij zijn gegrond. Deze motivering moet afdoende zijn.”*

Dit voorschrift betreft een parafrase van de artikelen 1, 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen.

De decreetgever heeft uitdrukkelijk bepaald dat de onderwijsbesturen het principe van deze wet in hun werking ten aanzien van de studenten moeten integreren.

De materiële motiveringsplicht houdt in dat de beslissing is gesteund op in feite en in rechte aanvaardbare gronden, die te vinden zijn in het administratief dossier.¹ De motivering mag niet tegenstrijdig zijn² en evenmin op gespannen voet staan met de stukken in het dossier.

De formele motiveringsplicht duidt erop dat het bestuur de motieven die aan zijn beslissing ten grondslag liggen, in die beslissing vermeldt.

Wat de formele motiveringsplicht betreft, dient een onderscheid te worden gemaakt tussen de motivering van de initiële examenbeslissing en de motivering van de beslissing op intern beroep.

Voor een kennisexamen volstaat als motivering in beginsel de quoterings door de docent³; voor examens die eerder naar competenties en vaardigheden toetsen – zoals een stage⁴, een

¹ I. OPDEBEEK en A. COOLSAET, “De wet motivering bestuurshandelingen: een korte, maar revolutionaire wet”, in I. OPDEBEEK en A. COOLSAET (eds.), *Formele motivering van bestuurshandelingen*, Brugge, die Keure, 2013, 5 en de daar geciteerde vaste rechtspraak van de Raad van State.

² RStvb. 16 juli 2015, nr. 2015/054.

³ RStvb. 14 november 2013, nr. 2013/322; RStvb. 7 juli 2015, nr. 2015/035; RStvb. 17 december 2015, nr. 2.737.

⁴ RStvb. 18 augustus 2015, nr. 2.264.

eindwerk, een masterproef, een paper⁵, een presentatie, een praktische proef zoals *in casu* e.d. – wordt daarentegen een onder woorden gebrachte motivering verwacht die de toegekende quoteringsafdoende kan duiden en die aan de student toelaat kennis te nemen van de beoordeling omtrent het al dan niet bereikt hebben van de vooropgezette competenties.

In casu toetst de Raad de beslissing van de interne beroepsinstantie aan de vermelde motiveringswet.

Een interne beroepsinstantie is een orgaan van actief bestuur, wat met zich brengt dat in de regel niet hoeft te worden geantwoord op alle grieven die door de student worden opgeworpen opdat de beslissing zou beantwoorden aan de motiveringsplicht. Van toepassing is immers niet artikel 149 van de Grondwet, maar de formele motiveringsplicht in bestuurszaken.

In het licht van deze laatste volstaat het dat het beslissend orgaan afdoende duidelijk maakt waarom het tot een bepaald oordeel is gekomen. Hierbij dient het bestuur oog te hebben voor het doel van de interne beroepsprocedure, dat er in is gelegen de student een beter inzicht geven in de motieven die tot de studievoortgangsbepaling hebben geleid⁶ en de student aldus in staat te stellen op geïnformeerde wijze te beslissen of hij de beslissing zal aanvechten.⁷

Anderzijds moeten bij die motivering in elk geval de grieven van de student worden betrokken die een wezenlijke invloed op de beoordeling kunnen hebben.⁸

De Raad stelt vast op basis van het dossier dat de beslissing van de interne beroepsinstantie zich beperkt tot de mededeling dat de interne beroepsinstantie een onderzoek heeft gevoerd en van oordeel is dat de initiële beslissing wordt bevestigd (zie toegevoegde bijlagen verwerende partij).

De Raad stelt ook vast dat bij deze beslissing geen enkel bijlage werd gevoegd, noch enige verwijzing is opgenomen waar verzoeker terecht kan voor een bijkomende duiding.

De beroepsinstantie die haar motivering beperkt tot een dergelijke standaardformulering, miskent echter de formele motiveringsplicht.

⁵ RStvb. 19 januari 2016, nr. 2.782.

⁶ Zie o.a. RStvb. 17 maart 2009, nr. 2009/012; RStvb. 7 oktober 2009, nr. 2009/079.

⁷ RStvb. 22 oktober 2009, nr. 2009/084 en RStvb. 22 oktober 2009, nr. 2009/093 RvStvb. 22 oktober 2009, nr. 2009/089; RvStvb. 19 augustus 2010, nr. 2010/050; RvStvb. 19 augustus 2010, nr. 2010/059.

⁸ RStvb. 30 maart 2011, nr. 2011/018; RStvb. 18 mei 2011, nr. 2011/030; RStvb. 14 augustus 2014, nr. 2014/107; RStvb. 14 augustus 2014, nr. 2014/109; RStvb. 1 december 2015, nr. 2.657; RStvb. 1 december 2015, nr. 2.660; RStvb. 8 december 2015, nr. 2.700; RStvb. 17 december 2015, nr. 2.738; RStvb. 22 december 2015, nr. 2.743.

De Raad kan niet anders dan concluderen dat deze beslissing niet aan de hoger weergegeven contouren beantwoordt.

In het licht van de vereisten van de formele motiveringsplicht kan de Raad geen rekening houden met motieven die niet in de eigenlijke beslissing zijn opgenomen en slechts in het kader van de externe beroepsprocedure worden bijgebracht, zoals *in casu* in de antwoordnota en voorliggend administratief dossier worden bijgebracht via een uiteenzetting ter zitting, wat uitvoerig gebeurde door de verwerende partij.

De motieven dienen in de beslissing zelf te worden opgenomen of moeten worden toegevoegd met uitdrukkelijke verwijzing ernaar.

Ingeval de beslissing aansluit bij de eerder genomen initiële beslissing dienen de motieven niet *in extenso* te worden opgenomen, maar kan volstaan worden met een verwijzing naar de documenten, die dan expliciet worden toegevoegd en waarvan de inhoud expliciet wordt overgenomen door de interne beroepsinstantie. *In casu* is er ook van enige toevoeging geen sprake.

De beslissing van de interne beroepsinstantie voldoet niet aan de formele motiveringsplicht en kan aldus niet stand houden. De Raad benadrukt dat een motiveringsgebrek in regel herstelbaar is. Het herstel van de motivering moet wel gebeuren door het bevoegde orgaan en moet in de beslissing zelf worden opgenomen. De motivering moet de toegekende quoteringsafdoende duiden en aan de student toelaten kennis te nemen van de beoordeling omtrent het al dan niet bereikt hebben van de vooropgezette competenties. Deze motivering dient bovendien materieel steun te vinden in de onderliggende stukken, waarin een neerslag is terug te vinden van de evaluatie (bv. aantekeningen tijdens de afname van de praktische proef) en de vastgestelde tekortkomingen door de verantwoordelijke docent.

Het middel is gegrond.

De overige middelen dienen in de huidige stand van het geding niet verder te worden onderzocht, gezien ze niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 21 september 2017.

2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij neemt uiterlijk op 11 december 2017 een nieuwe beslissing, rekening houdend met de hierboven vermelde overwegingen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 30 november 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jean Goossens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.069 van 6 december 2017 in de zaak 2017/533

In zake: Abigail OMORAGBON
Woonplaats kiezend te 8420 Wenduine
Zeehondstraat 2

Tegen: UNIVERSITEIT GENT
Woonplaats kiezend te 9000 Gent
Sint-Pietersnieuwstraat 25

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 14 oktober 2017, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 6 oktober 2017 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 17 november 2017.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding ‘Vorbereidingsprogramma tot Master of Laws in de rechten’.

Voor het opleidingsonderdeel “Staatsrecht” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 9/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 14 september 2017 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 6 oktober 2017 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt vooreerst vast dat de regels om te kunnen slagen voor een voorbereidingsprogramma zijn neergelegd in artikel 71 van het onderwijs- en examenreglement (hierna: OER): een student die niet slaagt voor alle opleidingsonderdelen, slaagt toch voor het voorbereidingsprogramma indien cumulatief aan de opgesomde voorwaarden is voldaan. De interne beroepsinstantie merkt op dat artikel 71, §3 van het OER niettemin toelaat om een student die niet aan deze criteria voldoet toch geslaagd te verklaren. Dit is evenwel enkel mogelijk in uitzonderlijke omstandigheden en als blijkt dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn. De interne beroepsinstantie stelt vast dat de examencommissie zich niet over het specifieke geval van de studente heeft beraden. Aan de examencommissie werden er ook geen uitzonderlijke omstandigheden gemeld.

De interne beroepsinstantie stelt vervolgens dat verzoekster slaagt voor alle opleidingsonderdelen binnen het voorbereidingsprogramma, behalve voor het vak staatsrecht, dat een gewicht van 7 studiepunten heeft. Ze verduidelijkt dat de studente aldus een tekort ten belope van 7 gewogen punten behoudt, daar waar een tekort van maximaal 6 gewogen punten wordt getolereerd. De interne beroepsinstantie merkt ook op dat ze bij de vraag naar deliberatie nagaat of de globale doelstellingen van het voorbereidingsprogramma bereikt zijn. Hiervoor wijst zij in het bijzonder op de eigen finaliteit van het voorbereidingsprogramma, zijnde een programma dat de student voorbereidt om met succes de daaropvolgende masteropleiding te beëindigen.

De interne beroepsinstantie is van oordeel dat, gelet op het feit dat de studente niet slaagt voor Staatsrecht en gelet op het belang van dit opleidingsonderdeel in het geheel van het voorbereidingsprogramma, de studente op dit ogenblik niet in voldoende mate heeft aangetoond de doelstellingen van het voorbereidingsprogramma te hebben verworven. Ze benadrukt dat staatsrecht tot de opleidingsonderdelen binnen het voorbereidingsprogramma behoort die de studenten verplicht dienen te volgen. Volgens haar moet dan ook worden

aangenomen dat het verwerven van de competenties van dit opleidingsonderdeel noodzakelijk is om de competenties van het voorbereidingsprogramma te verwerven.

Verder stelt de interne beroepsinstantie zich in haar argument gesterkt te voelen door het feit dat het totale cijfer voor het voorbereidingsprogramma (592/1000) niet dermate hoog is dat daaruit zou blijken dat alle opleidingsdoelstellingen van het voorbereidingsprogramma klaarblijkelijk bereikt zijn. De interne beroepsinstantie wijst er ook op dat de studente de einddoelstellingen van het vak Staatsrecht ook niet op een andere wijze heeft bereikt: in haar academische studieloopbaan volgde ze geen enkel ander vak waarin soortgelijke kennis en competenties worden nagestreefd als deze die met het vak Staatsrecht worden nagestreefd. Volgens de interne beroepsinstantie voert de studente ook geen bijzondere omstandigheden aan die ertoe zouden leiden dat ze alsnog geslaagd kan worden verklaard voor het voorbereidingsprogramma tot master of laws in de rechten.

Waar de studente opmerkt dat ze reeds slaagde voor de overige vakken in het voorbereidingsprogramma en voor vakken uit de masteropleiding, stelt de interne beroepsinstantie vast dat de studente reeds voor 53 studiepunten vakken opnam in de masteropleiding. Voor drie vakken (14 studiepunten) behaalde zij een vrijstelling op basis van EVK en voor de overige 39 studiepunten behaalde zij een credit, waarbij zij voor slechts één opleidingsonderdeel twee examenkansen nodig had. De interne beroepsinstantie is evenwel van mening dat dit nog niet aantoonde dat de studente de doelstellingen van het voorbereidingsprogramma voldoende heeft bereikt, noch kan hieruit worden afgeleid dat ze inderdaad voldoende is voorbereid om met succes de master of laws in de rechten te volgen en het diploma te behalen.

Waar de studente ten slotte wijst op de grote inzet die ze aan de dag heeft gelegd voor het vak staatsrecht en op het feit dat zij reeds over het diploma tot master of science in de criminologie beschikt, stipt de interne beroepsinstantie aan dat dit niet als uitzonderlijke omstandigheid kan worden beschouwd. Ze benadrukt dat het voorbereidingsprogramma niet voorbereidt op de master criminologie, maar wel op de master of laws in de rechten, wat een andere opleiding is, met eigen opleidingsdoelstellingen.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 9 oktober 2017 en bij aangetekend schrijven van 13 oktober 2017 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 14 oktober 2017 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel, gecombineerd met het motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster wijst erop dat zij het examen staatsrecht reeds viermaal heeft afgelegd, dat ze elke les heeft bijgewoond en dat ze de opgenomen lessen tijdens het studeren opnieuw heeft beluisterd. Ze stipt aan dat ze de nota's achteraf heeft aangevuld met het handboek om de volledige leerstof te kunnen verwerken en ze heeft gedurende het hele academiejaar gewerkt om structuur aan te brengen. Verzoekster merkt op dat ze de workshop inzake staatsrecht alsook de feedbackmomenten heeft bijgewoond. Ze heeft ook bijkomende oefeningen van bijlesgevers gemaakt.

Daarnaast stipt verzoekster aan dat zij voor de overige opleidingsonderdelen van het voorbereidingsprogramma reeds is geslaagd, alsook voor alle reeds opgenomen mastervakken. Ze heeft ook al een masterdiploma in de criminologie behaald. Ze benadrukt dat ze tijdens deze opleiding criminologie reeds de opleidingsonderdelen schadevergoedingsrecht, Europees recht, familierecht en arbeidsrecht succesvol heeft afgelegd, met het oog op het starten van een vervolgopleiding, namelijk een master in de rechten.

Verzoekster vroeg een toepassing van artikel 71, §3 OER aan de interne beroepsinstantie. Volgens haar kan via de academische opleidingsonderdelen, alsook via de praktische oefeningen en vaardigheden uit de bachelor en master rechten immers worden aangetoond dat zij bekwaam is in het instuderen van theoretisch gerichte vakken en in de toepassing en aanscherping van de zuivere theorie in de praktijkgerichte vakken. Ze stelt dat, gelet op het feit dat zij inzet en doorzettingsvermogen met betrekking tot dit opleidingsonderdeel heeft aangetoond enerzijds, en zichzelf reeds heeft bewezen door het behalen van een masterdiploma en geslaagd is voor alle andere opleidingsonderdelen van het deliberatiepakket van het voorbereidingsprogramma rechten, met inbegrip van de reeds afgelegde vakken uit de master rechten, anderzijds, de doelstellingen van het opleidingsprogramma verwezenlijkt lijken.

Waar de interne beroepsinstantie aanhaalt dat het behalen van een cijfer van 592/1000 niet dermate hoog is dat zou blijken dat de opleidingsdoelstellingen bereikt zouden zijn, stelt verzoekster dat haar traject niet kan worden vergeleken met een standaard modeltraject, waardoor het veel zwaarder en moeilijker is om hoge punten te halen.

Verder stipt verzoekster aan dat zij in haar opleiding criminologie het vak “Belgisch Publiekrecht” succesvol heeft gevolgd (13/20). Volgens haar kan bij het vergelijken van de studiefiches van staatsrecht en Belgisch publiekrecht worden vastgesteld dat beide opleidingsonderdelen handelen over grondwettelijk recht en administratief recht. Bovendien beogen beide opleidingsonderdelen de student inzicht te doen verwerven in de Belgische staatsstructuur en kennis en begrip bij te brengen op grond van de bronnen, met inbegrip van de praktische toepassing door middel van casussen. Verzoekster is aldus van mening dat zij soortgelijke kennis en competenties reeds heeft verwezenlijkt via het opleidingsonderdeel Belgisch publiekrecht.

Verzoekster wijst er ten slotte op dat het feit dat zij in aanmerking komt om dit academiejaar af te studeren een bijzondere omstandigheid uitmaakt. Ze stipt ook aan dat indien dit een bachelorvak van 6 studiepunten was, deze situatie zich niet zou voordoen en het tekort automatisch gedelibereerd zou worden.

In haar *antwoordnota* citeert verwerende partij vooreerst artikel 71 OER, dat een implementatie is van de artikelen II.228 en II.229 van de Codex Hoger Onderwijs. Volgens

verwerende partij gaat het OER verder dan vereist wordt door de Codex Hoger Onderwijs. Ze benadrukt dat een voorbereidingsprogramma, net zoals een schakelprogramma, geen opleidingen in de zin van de Codex Hoger Onderwijs zijn, vermits het succesvol volgen ervan niet leidt tot een diploma, maar enkel tot het gegeven dat men toegelaten kan worden tot bepaalde masteropleidingen zonder de daaraan voorafgaande bacheloropleiding te moeten hebben voltooid. Verwerende partij wijst erop dat artikel 71, §2 OER niettemin en ondanks dit decretaal niet voorzien is, toelaat om studenten binnen dergelijke programma's toch geslaagd te verklaren met een miniem tekort.

Verwerende partij verduidelijkt dat artikel 71, §3 OER, dat toelaat om een student die niet automatisch gedelibereerd kan worden met toepassing van artikel 71, §2 OER toch geslaagd te verklaren, dan weer enkel van toepassing is op studenten die een opleiding volgen, wat strookt met het bepaalde in artikel II. 229 Codex Hoger Onderwijs. Volgens verwerende partij is de redenering die de interne beroepsinstantie heeft opgebouwd en waarbij ze de argumenten van verzoekster heeft weerlegd aan de hand van een onderzoek over het al dan niet behalen van de doelstellingen van het voorbereidingsprogramma en het al dan niet voorhanden zijn van bijzondere omstandigheden *in se* dan ook niet relevant en naast de kwestie. Verzoekster voldoet immers niet aan de voorwaarden van artikel 71, §2 OER om geslaagd te worden verklaard voor het voorbereidingsprogramma. Eventuele bijzondere omstandigheden zijn daarbij niet relevant.

In ondergeschikte orde gaat verwerende partij toch in op de grond van de zaak. Ze stelt dat studenten die niet automatisch geslaagd kunnen worden verklaard, toch geslaagd kunnen worden verklaard indien zij zich bevinden in bijzondere omstandigheden en indien zij kunnen aantonen de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal genomen te hebben behaald. Verwerende partij merkt op dat de interne beroepsinstantie heeft vastgesteld dat verzoekster aan geen van beide voorwaarden voldeed.

Verwerende partij stipt aan dat de doelstelling van een voorbereidingsprogramma het voorbereiden op het aansluitende masterprogramma is. Volgens haar toont verzoekster niet aan dat zij die competenties reeds in afdoende mate heeft behaald. Ze benadrukt dat het feit dat verzoekster niet slaagt voor het voorbereidingsprogramma op zich al een indicatie is dat ze nog onvoldoende kennis en vaardigheden heeft opgebouwd in het licht van de doelstellingen van het betrokken voorbereidingsprogramma. Verwerende partij wijst erop dat

verzoekster de masteropleiding ook nog niet heeft afgerond, zodat daaruit ook niet kan worden afgeleid dat ze voldoende voorbereid is om de masteropleiding met succes af te ronden.

Verwerende partij merkt op dat ook het feit dat verzoekster al een ander masterdiploma heeft behaald, niet aantoonst dat ze de doelstellingen van het litigieuze voorbereidingsprogramma reeds globaal heeft behaald. Dit voorbereidingsprogramma bereidt immers niet voor op de master of science in de criminologische wetenschappen, maar wel op de master of laws in de rechten. Verwerende partij benadrukt dat beide masteropleidingen fundamenteel verschillende doelstellingen hebben en zij vereisen dan ook een fundamenteel verschillende voorbereiding.

Verwerende partij erkent dat verzoekster enkel voor staatsrecht niet slaagt en dat het een beperkt tekort betreft. Ze stipt evenwel aan dat staatsrecht één van de zwaardere vakken binnen de rechtenopleiding en ook binnen het voorbereidingsprogramma is. Het wordt binnen de opleiding ook als een belangrijk basisvak beschouwt. Volgens verwerende partij is het vak bovendien enig in het programma.

Waar verzoekster in een nieuw middel aanvoert dat ze met het vak “Belgisch Publiekrecht” wel soortgelijke kennis zou hebben opgedaan, merkt verwerende partij op dat deze stelling, die verzoekster niet heeft opgeworpen voor de interne beroepsinstantie, niet correct is. Zo heeft het feit dat verzoekster voor het vak “Belgisch publiekrecht” slaagde niet geleid tot een vrijstelling voor “staatsrecht” (wel tot een vrijstelling voor “bestuursrecht”), wat erop wijst dat de curriculumcommissie bij de samenstelling van het voorbereidingsprogramma heeft geoordeeld dat beide vakken niet equivalent zijn. Verwerende partij stelt vast dat verzoekster dit ook nooit heeft betwist. Ze verduidelijkt verder dat het vak “Belgisch Publiekrecht” een inleidend vak van 5 studiepunten is, waarbij de focus vooral bij het bestuursrecht ligt en dat maar zeer beperkt overlapt met het vak staatsrecht dat in de rechtenopleiding wordt gedoceerd. Volgens haar zijn de doelstellingen ook duidelijk afgestemd op de kennis en vaardigheden die een criminologiestudent nodig heeft binnen deze materie en gaan de einddoelstellingen van het vak staatsrecht een stuk verder.

Vervolgens stelt verwerende partij vast dat verzoekster tijdens het academiejaar 2014-2015 gewoon was ingeschreven in de bacheloropleiding met een curriculum van 69 studiepunten. Ze merkt op dat dit meer is dan een modeltraject, maar niemand heeft verzoekster verplicht

om een dergelijk groot curriculum op te nemen. Volgens verwerende partij liggen de punten die verzoekster tijdens haar bacheloropleiding behaalde ook niet opvallend veel lager dan de punten die ze behaalde voor de mastervakken die ze reeds volgde. Ook de punten die ze destijds binnen haar bacheloropleiding criminologie behaalde, liggen in dezelfde grootteorde.

Daarnaast toont verzoekster, volgens verwerende partij, niet aan dat zij zich in bijzondere omstandigheden bevindt. Verwerende partij stelt dat het feit dat verzoekster voor alle andere vakken van het voorbereidingsprogramma is geslaagd geen bijzondere omstandigheid is die de interne beroepsinstantie ertoe had moeten brengen haar voor het programma geslaagd te verklaren. Volgens verwerende partij kan ook het feit dat verzoekster reeds slaagde voor enkele vakken in de masteropleiding niet als uitzonderlijk worden beschouwd. Dit is een situatie die zich bij heel veel studenten in een GIT voordoet.

Verwerende partij merkt vervolgens op dat het feit dat verzoekster reeds een masterdiploma criminologie behaalde evenmin een uitzonderlijke omstandigheid is. Ze benadrukt dat de masteropleiding criminologische wetenschappen een fundamenteel verschillende finaliteit heeft dan de masteropleiding rechten en beide opleidingen zijn niet vergelijkbaar. Volgens haar kan er uit het slagen voor de master criminologie dan ook niets worden afgeleid met betrekking tot de bekwaamheid van een student om met succes de opleiding tot master of laws in de rechten af te werken.

Waar verzoekster aanhaalt dat zij zich hard heeft ingezet voor het vak staatsrecht, alle lessen volgde, cursusnotities aanvulde met het handboek, workshops bijwoonde en feedback vroeg, stelt verwerende partij dat dit evenmin als een uitzonderlijke omstandigheid kan worden aangemerkt. Volgens haar mag er worden aangenomen dat studenten die bepaalde vakken kiezen zich daar ook voor inzetten. Het is bovendien niet abnormaal dat het ene vak meer inspanningen vergt dan het andere vak.

Verwerende partij stelt ten slotte dat het feit dat het vak staatsrecht verzoekster belet om af te studeren in het academiejaar 2017-2018 evenmin een uitzonderlijke omstandigheid is. Volgens verwerende partij is deze conclusie overigens voorbarig. Ze verduidelijkt dat verzoekster in het academiejaar 2017-2018 het vak staatsrecht opnieuw kan opnemen. Zij heeft dan twee examenkansen die het haar mogelijk moeten maken om alsnog voor het vak te slagen. Volgens verwerende partij kan bovendien het feit dat verzoekster in 2017-2018 per

hypothese de masteropleiding rechten met succes helemaal heeft afgewerkt ook een ander licht werpen op de vraag of zij op dat ogenblik al dan niet aantoonde de doelstellingen van het voorbereidingsprogramma te hebben behaald en dus haar masterdiploma kan verwerven. Verwerende partij benadrukt dat de bevoegde examencommissie daar te gepasten tijde over zal oordelen.

Beoordeling

Verzoekster gaat in beroep tegen de beslissing om haar niet geslaagd te verklaren voor het voorbereidingsprogramma tot de opleiding master of laws in de rechten. Verzoekster beroept zich op de schending van het motiveringsbeginsel in samenlezing met het redelijkheidsbeginsel.

Verzoekster diende in het academiejaar 2016-2017 nog twee opleidingsonderdelen van het voorbereidingsprogramma af te werken. Zij slaagt voor verbintenissenrecht, maar niet voor staatsrecht. Ze behaalt voor dat opleidingsonderdeel – waarvoor zij een tweede maal was ingeschreven – een score van 9/20.

De Raad stelt vast dat verzoekster zich niet in de voorwaarden van artikel 71, § 2 OER bevindt, op grond waarvan een automatische deliberatie mogelijk is. Verzoekster kon bijgevolg dus niet rechtstreeks geslaagd worden verklaard. Het toegestane maximum voor automatische deliberatie is bepaald op zes studiepunten. Het betreffende opleidingsonderdeel heeft een studieomvang van 7 studiepunten, wat voor verzoekster neerkomt op een tekort van 7 gewogen punten.

De Raad leest in het dossier dat verzoekster voor de bevoegde facultaire examencommissie geen bijzondere omstandigheden naar voor bracht, waardoor over haar geval niet afzonderlijk werd beraadslaagd, en ze bijgevolg niet geslaagd werd verklaard.

De interne beroepsinstantie heeft vervolgens, ingaand op het intern beroep van verzoekster, waarbij zij verzocht om geslaagd te worden verklaard voor het geheel van het opleidingsprogramma, de bijzondere omstandigheden die verzoekster heeft ingeroepen onderzocht. Het is bijgevolg met toepassing van artikel 71, §3 OER dat verzoekster vraagt om voor het voorbereidingsprogramma geslaagd te worden verklaard. Deze bepaling uit het onderwijsreglement geeft *in fine* uitvoering aan artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs:

“Art. II.229. De student wordt door de examencommissie voor het geheel van de opleiding geslaagd verklaard als die op gemotiveerde wijze van oordeel is dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn.

Het feit dat een student globaal geslaagd wordt verklaard, betekent niet dat hij in aanmerking komt voor een creditbewijs voor die opleidingsonderdelen waarvoor hij niet is geslaagd.

De toepassing van dit artikel verwacht dat de student kan aantonen dat er sprake is van bijzondere omstandigheden en dat hij kan aantonen dat hij de doelstellingen globaal genomen behaald heeft.”.

Uit vaste rechtspraak van de Raad blijkt dat de toepassing van deze bepaling uiteenvalt in het cumulatief aftoetsen van twee elementen:

- Zijn er bijzondere, persoonlijke of studie-gerelateerde (het individueel afgelegde studietraject), omstandigheden?⁹
- Heeft de student – niettegenstaande het tekort – toch de globale opleidingsdoelstellingen behaald? Dit veronderstelt zowel een kwantitatieve als een kwalitatieve aftoetsing. Hierbij rijst ook de vraag in hoeverre het betreffende opleidingsonderdeel inhoudelijk een unieke (specifiek belang) band heeft met de op het niveau van de opleiding geformuleerde doelstellingen.¹⁰ Het gegeven dat een student stelt dat hij de globale competenties ondanks een niet-tolereerbaar tekort heeft bereikt, is ook *an sich* een ‘bijzondere omstandigheid’ die onderzocht dient te worden.

Het gegeven dat aan dit artikel door de decreetgever met artikel VI.14 van Onderwijsdecreet XXVII het derde lid is toegevoegd, wijzigt naar het oordeel van de Raad deze aftoetsing niet.

Voor deze toevoeging, die krachtens artikel VI.38 van Onderwijsdecreet XXVII op 1 september 2017 in werking is getreden, heeft de decreetgever de volgende verantwoording gegeven (*Parl. St.* VI. Parl. 2016-2017, nr. 1146/1, 39-40):

“Artikel II.228 van de Codex Hoger Onderwijs voorziet in situaties waarbij er sprake is van een “automatische deliberatie” voor studenten die aan de (tolerantie)voorwaarden voldoen en waarvoor de examencommissies dus zelfs niet meer moeten samenkomen. Examencommissies moeten dus in principe enkel nog samengeroepen worden mits er bijzondere omstandigheden zijn op grond waarvan een student globaal als geslaagd kan worden beschouwd. Artikel II.229 verwijst naar deze discretionaire bevoegdheid van de examencommissie en stelt dat “de student door de

⁹ R.Stvb. 26 november 2015, nr. 2.653 in de zaak 2015/494.

¹⁰ R.Stvb. 18 december 2014, 2014/374; R.Stvb. 18 december 2014, 2014/396; R.Stvb. 30 januari 2015, 2015/006; R.Stvb. 1 december 2015, nr. 2.687 in de zaak 2015/490; R.Stvb. 1 december 2015, nr. 2.688 in de zaak 2015/496; R.Stvb. 4 december 2015, nr. 2.694 in de zaak 2015/550.

examencommissie voor het geheel van de opleiding geslaagd verklaard wordt als die op gemotiveerde wijze van oordeel is dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn”.

De Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen (Raad) vraagt in dit verband dat de onderwijsinstellingen een grondig onderzoek uitvoeren ingeval een dergelijk deliberatieverzoek aan hen wordt voorgelegd en dus om elk dossier waarin bijzondere omstandigheden worden aangebracht op eigen merites te onderzoeken.

Van de instelling mag een gedegen onderzoek verwacht worden van de aan een dossier gerelateerde bijzondere omstandigheden. Het is echter aan de student om zijn verzoek tot uitzonderlijke deliberatie te onderbouwen met een goed inhoudelijk geargumenteerde dossier met de nodige stavingstukken. Vanuit de bezorgdheid om te vermijden dat een student al te lichtzinnig een dossier zou opstarten zonder zijn ingeroepen bijzondere omstandigheden te onderbouwen en de onderwijsinstellingen tevergeefs heel wat onderzoekswerk moeten verrichten, wordt geëxpliciteerd dat de bewijslast voor de toepassing van artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs in eerste instantie bij de student wordt gelegd.

Het artikel geeft de kans aan de studenten om, in een intern beroep, argumenten aan te voeren die zouden kunnen aantonen waarom hij of zij wel geslaagd had moeten verklaard worden. In dat geval is de beroepsinstantie ermee belast deze argumenten te bekijken en er ofwel rekening mee te houden, ofwel uit te leggen waarom ze deze argumenten niet overtuigend vindt.”.

Wat met de toevoeging door de decreetgever wel is beoogd en nieuw is, betreft het uitgangspunt dat wanneer een student zich beroept op ‘bijzondere omstandigheden’ of stelt dat hij ondanks het behaalde tekort niettemin de doelstellingen van de opleiding globaal heeft gerealiseerd, zijn aanvraag moet staven een de hand van concrete elementen die tot een globale geslaagd-verklaring zouden kunnen leiden. De bewijslast ligt, met andere woorden, in de eerste plaats bij de student.

In casu betreft de aftoetsing de finaliteit van een voorbereidingsprogramma, dat als volgt wordt omschreven in artikel I.3.76° van de Codex Hoger Onderwijs:

“76° voorbereidingsprogramma: een programma dat kan worden opgelegd aan een student die niet in het bezit is van een diploma dat op rechtstreekse wijze toelating verleent tot de opleiding waarvoor hij zich wenst in te schrijven;”.

Het gaat hierbij om studenten met een academisch bachelor- of masterdiploma. Het voorbereidingsprogramma heeft tot doel de student voor te bereiden op het succesvol afleggen van de masteropleiding. Het programma heeft dus niet tot doel *an sich* om de student de leerstof van het onderliggende bachelordiploma bij te brengen, maar wel om een studieprogramma op te leggen dat de noodzakelijke begincompetenties aanleert, om nadien succesvol een masterdiploma te kunnen behalen. De inhoud en omvang van het voorbereidingsprogramma kunnen derhalve differentiëren in functie van de inhoudelijke verwantschap van het bachelordiploma dat een student reeds heeft behaald (*in casu* een bachelordiploma in de criminologische wetenschappen) en het bachelordiploma dat rechtstreeks toegang geeft tot de master. Het is binnen deze beoordelingscontext dat de Raad deze zaak zal onderzoeken.

Voorafgaand dient de Raad te onderzoeken of het betreffende artikel 71, §3 OER ook van toepassing is op de deliberatie van een voorbereidingsprogramma. Verwerende partij stelt de toepasbaarheid ervan in vraag in haar antwoordnota. Artikel 71 van het OER luidt als volgt:

“§1. Om te kunnen slagen voor een opleiding, moet de student voldoen aan de volgende cumulatieve voorwaarden:

- De student moet voldoen aan de toelatingsvoorwaarden tot de opleiding, zoniet is de student onontvankelijk, waardoor slagen voor de betrokken opleiding niet kan.*
- De student moet ingeschreven zijn voor de betrokken opleiding via een diplomadoelcontract.*
- Onverminderd de deliberatiebevoegdheid van de examencommissie per opleiding, zoals bepaald in artikel 70, moet de student voor alle af te leggen opleidingsonderdelen een creditbewijs hebben behaald (cf. artikel 57) en/of geslaagd verklaard zijn voor alle deliberatiepakketten behorende tot de betreffende opleiding (cf. artikel 67).*

§2. De examencommissie per opleiding verklaart eveneens geslaagd: de student ingeschreven in een afstudeerjaar van een bacheloropleiding, schakel- of voorbereidingsprogramma, master-na-bacheloropleiding, master-na-masteropleiding of de specifieke lerarenopleiding die aan volgende cumulatieve voorwaarden voldoet:

- De student heeft alle nog resterende opleidingsonderdelen om te kunnen slagen voor de betreffende opleiding in zijn/ haar curriculum opgenomen.*
- Het tekort om te slagen voor één of twee opleidingsonderdelen bedraagt maximaal 6 gewogen punten, waarbij de studiepunten als gewichten worden gehanteerd. Het tekort wordt berekend door het tekort op het examencijfer voor het opleidingsonderdeel te vermenigvuldigen met de studiepunten die aan dat opleidingsonderdeel zijn toegekend.*
- De student heeft voor alle opleidingsonderdelen minimaal 8/20 behaald.*

- De student heeft voor maximaal twee opleidingsonderdelen minder dan 10/20 behaald.
- De student heeft voor de betreffende opleidingsonderdelen de meest recente examenkans benut.
- De tolerantie geldt niet voor de bachelorproef, de masterproef en de verplichte stages.

§3. *Indien een student niet slaagt volgens de criteria vastgelegd in §1 en §2 kan de examencommissie per opleiding – al dan niet na geheime stemming – beslissen dat de student toch geslaagd wordt verklaard. Een dussdanige beslissing is enkel mogelijk in uitzonderlijke omstandigheden en mits blijkt dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn. Ze dient voor elk geval afzonderlijk en concreet te worden gemotiveerd.”.*

De Raad stelt vast dat artikel 71, §3 OER in gelijkaardige bewoordingen als artikel II.229 Codex Hoger Onderwijs is opgesteld, maar *prima facie* niet uitsluit dat een student globaal gedelibereerd wordt voor een voorbereidingsprogramma. Het betreffende artikel (zoals blijkt uit de samenlezing van §2 en §3) wordt toegepast op elke student die in een afstudeerjaar van een bacheloropleiding, schakel- of voorbereidingsprogramma, master-na-bacheloropleiding, master-na-masteropleiding of de specifieke lerarenopleiding is ingeschreven.

De Raad is van oordeel dat er in de Codex Hoger Onderwijs, en in het bijzonder in de artikelen II.228 en II.229, evenmin een decretaal voorschrift is opgenomen dat verwerende partij verhindert om een student voor een bepaald opleidingsprogramma, *in casu* een voorbereidingsprogramma, te delibereren op grond van bijzondere omstandigheden.

De onderwijsinstelling bepaalt autonoom of al zij dan niet een full creditsysteem toepast. Zij bepaalt de contouren waarbinnen zij bepaalde tekorten tolereert en legt in voorkomend geval de deliberatiemodaliteiten vast die zij ingeval van bijzondere omstandigheden toepast. De onderwijsinstelling bepaalt ook binnen welke opleidingsprogramma's of delen zij deliberereert.

Nog daargelaten de vraag of de verwerende partij verplicht is tot deliberatie met het oog op een globaal geslaagd verklaren in het kader van een voorbereidingsprogramma in uitvoering van het hoger geciteerde artikel II.229 Codex Hoger Onderwijs – wat *in casu* geen opleiding in de letterlijke betekenis ‘*an sich*’ betreft die leidt tot een bachelor- of mastergraad – stelt de Raad vast dat de interne beroepsinstantie *in casu* zelf is overgegaan tot een onderzoek naar een mogelijke deliberatie op grond van bijzondere omstandigheden voor het voorbereidingsprogramma in uitvoering van artikel 71, §3 van het eigen OER.

De Raad wijst erop dat de onderwijsinstelling in het kader van een deliberatie de bijzondere omstandigheden die een student desgevallend inroept dient te onderzoeken en ook dient te motiveren waarom zij al dan niet hierop ingaat, wat *in casu* door de interne beroepsinstantie is gebeurd.

De Raad is van oordeel dat de interne beroepsinstantie conform het eigen reglement, dat niet in tegenspraak is met de decretale bepalingen, heeft onderzocht of verzoekster globaal gedelibereerd kan worden voor het voorbereidingsprogramma tot de master of laws in de rechten.

De Raad komt verder tot de volgende vaststellingen en overwegingen:

(1) De interne beroepsinstantie heeft in haar motivering specifiek gewezen op de bijzondere finaliteit van het voorbereidingsprogramma en zij heeft binnen deze context het afgelegde onderwijstraject van verzoekster onderzocht.

(2) De interne beroepsinstantie heeft alle aangebrachte bijzondere omstandigheden, die *in casu* allen onderwijsgerelateerd zijn, in haar onderzoek meegenomen en heeft vastgesteld dat:

- het belang van het opleidingsonderdeel Staatsrecht als verplicht opleidingsonderdeel, zodat het een noodzakelijk opleidingsonderdeel is om de competenties van het voorbereidingsprogramma te verwerven;
- een tekort van 9/20 aangeeft dat verzoekster de eindcompetenties van het opleidingsonderdeel niet heeft verworven;
- het totale behaalde cijfer voor het voorbereidingsprogramma (592/1000) niet dermate hoog is;
- verzoekster de competenties die worden vooropgesteld in het opleidingsonderdeel Staatsrecht nog niet op een andere wijze via een ander opleidingsonderdeel in een academische opleiding heeft bereikt;
- verzoekster nog maar een gedeelte van het masterprogramma heeft afgewerkt: zij heeft een vrijstelling voor 14 studiepunten en ze heeft reeds credits behaald voor 39 studiepunten, waarbij zij voor slechts één opleidingsonderdeel twee examenkansen nodig heeft gehad. Uit deze prestaties kan niet worden afgeleid dat verzoekster inderdaad voldoende is voorbereid om met succes het volledige studieprogramma van de master of laws in de rechten te volgen;

- de grote inzet van verzoekster *an sich* geen uitzonderlijke omstandigheid betreft, aangezien dit van elke student kan worden verwacht. Bovendien kunnen bepaalde opleidingsonderdelen zwaardere inspanningen vergen;
- het bezit van het diploma van master of science in de criminologie *an sich* nog niet aantoont dat de doelstellingen van het litigieuze voorbereidingsprogramma zijn bereikt, aangezien het voorbereidingsprogramma niet voorbereidt op de master criminologie, maar wel op de master of laws in de rechten.

(3) Verzoekster heeft de bijzondere omstandigheden vrij algemeen voorgelegd, zonder concreet aan te tonen dat zij de doelstellingen die het voorbereidingsprogramma heeft vooropgesteld wel degelijk – ook zonder het slagen voor het litigieuze opleidingsonderdeel – heeft verworven. Verzoekster wijst in het extern beroep wel op de reeds verworven competenties van het opleidingsonderdeel “Belgisch Publiekrecht” in de bacheloropleiding criminologie, waarvan zij stelt dat dezelfde doelstellingen en competenties worden beoogd. Verzoekster geeft hieromtrent echter weinig concrete duiding aan de hand van stukken waarbij de leerresultaten worden vergeleken, die – volgens verwerende partij – bovendien verschillend zijn qua inhoud en qua diepgang. Verzoekster stelt ook reeds 53 studiepunten van het masterdiploma te hebben verworven, maar geeft niet concreet aan in hoeverre hieruit blijkt dat zij in voldoende mate voorbereid is om ook het resterende gedeelte van de master van 120 studiepunten met vrucht af te werken.

De Raad wijst erop dat – in het licht van het gewijzigde artikel II.229 Codex Hoger Onderwijs (zie hoger) – de motivering van de interne beroepsinstantie afdoende is op dat punt, aangezien verzoekster in eerste instantie de bewijslast draagt en een concreet onderbouwd dossier dient in te dienen. Dit is *in casu* niet het geval, wat tot gevolg heeft dat het vrij summier onderzoek dat verwerende partij naar de verworven competenties heeft verricht als afdoende moet worden beschouwd.

(4) Het gegeven dat een student die slaagt voor het gehele masterprogramma niet gediplomeerd kan worden zolang hij niet in het bezit is van het getuigschrift van het voorbereidingsprogramma – wat een student noodgedwongen tot een studieduurverlenging brengt – speelt in voorliggend dossier niet, aangezien verzoekster nog meer dan een volledig studieprogramma van een academiejaar van de masteropleiding dient af te werken. Zij kan derhalve ten vroegste aan het einde van het academiejaar 2017-2018 afstuderen, wat haar ook

de ruimte biedt om alsnog aan te tonen dat ze de leerresultaten van het opleidingsonderdeel “Staatsrecht” heeft verworven.

De Raad herinnert eraan dat hij zijn appreciatie niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van verwerende partij. De Raad mag enkel nagaan of de beslissing op een wettige wijze is tot stand gekomen en of de bevoegde instanties, binnen de grenzen van hun beoordelingsbevoegdheid, niet kennelijk onredelijk hebben gehandeld.

Binnen deze bevoegdheidsruimte en op grond van de hoger vermelde overwegingen is de Raad van oordeel dat de interne beroepsinstantie haar beslissing afdoende heeft gemotiveerd en dat het niet kennelijk onredelijk is om verzoekster op dit ogenblik in haar onderwijstraject niet te delibereren voor het voorbereidingsprogramma tot de opleiding master of laws in de rechten.

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 6 december 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jean Goossens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.075 van 8 december 2017 in de zaak 2017/539

In zake: Melina VERSCHAFFELT
Woonplaats kiezend te 9140 Tielrode
Bettehemstraat 11C

Tegen: UNIVERSITEIT GENT
Woonplaats kiezend te 9000 Gent
Sint-Pietersnieuwstraat 25

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 12 oktober 2017, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 6 oktober 2017 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 17 november 2017.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is sinds het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de criminologische wetenschappen’.

In het academiejaar 2016-2017 krijgt verzoekster een bindende voorwaarde opgelegd, die erin bestond dat ze diende te slagen voor de helft van de opgenomen studiepunten.

Verzoekster neemt in het academiejaar 2016-2017 36 studiepunten op, maar behaalt geen credits en voldoet aldus niet aan de opgelegde bindende voorwaarde. Bijgevolg wordt haar inschrijving voor dezelfde opleiding geweigerd.

Verzoekende partij stelde op datum van 18 september 2017 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 6 oktober 2017 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelde dat ze vergaderde over het intern beroep ingesteld door de studente tegen de weigering tot inschrijving in het academiejaar 2017-2018 conform artikel 24 van het onderwijs- en examenreglement 2016-2017. Deze artikels van het OER hebben een decretale basis in artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs.

De interne beroepsinstantie heeft integraal kennis genomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepsschrift. Uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat de studente aan de Universiteit Gent een zeer beperkte studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden. De beroepsinstantie neemt akte van de persoonlijke omstandigheden die de studente in het beroepsschrift aanvoert ter rechtvaardiging van het gebrek aan studievoortgang, en onderkent dat die omstandigheden problemen kunnen hebben veroorzaakt bij de studies. Zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van die aard zijn dat ze doen vermoeden dat bindende voorwaarden opleggen wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren.

De interne beroepsinstantie stelt namelijk vast dat de studente inderdaad vaak ziek en afwezig was, wat zeker heeft bijgedragen tot de zeer beperkte studievoortgang, maar de studente behaalt – als ze deelneemt aan een examen – globaal genomen geen goede examenresultaten. Ze merkt op dat de studente de afgelopen twee academiejaren aan vier examens deelnam en zij slaagde enkel in 2015-2016 voor twee examens. Er ligt ook geen enkel bewijs voor dat de

interne beroepsinstantie ervan kan overtuigen dat de gezondheidstoestand van de studente dermate gunstig evolueert zodat ze volgend academiejaar beter zou presteren.

Uit de studieloopbaan en de gerealiseerde studievoortgang blijkt volgens de interne beroepsinstantie dat alsnog de toelating geven om in te schrijven met bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren. Het intern beroep wordt ongegrond verklaard. De weigering tot inschrijving in de bacheloropleiding criminologische wetenschappen wordt bekrachtigd.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 9 oktober 2017 en bij aangetekend schrijven van 13 oktober 2017 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 12 oktober 2017 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat zij omwille van gezondheidsproblemen niet aan de bindende voorwaarden, die haar tijdens het academiejaar 2016-2017 waren opgelegd, heeft kunnen voldoen. Zij heeft haar ziekteattesten, volgens de procedure, zowel aan de interne beroepscommissie als aan de FSA Rechten doorgegeven. Volgens verzoekster blijkt op basis van deze documenten dat zij niet in staat was om deel te nemen aan de examenkansen.

Verder merkt verzoekster op dat de omstandigheden in het volgende academiejaar wel zullen verbeteren, aangezien er een positieve evolutie van haar gezondheid is. De diagnose werd immers gesteld en de behandeling wordt uitgevoerd. Verzoekster erkent dat zij dit academiejaar geen positieve examenresultaten had, maar benadrukt dat zij geen examens heeft afgelegd wegens ziekte.

Verwerende partij stelt in haar *antwoordnota* dat de bestreden beslissing gebaseerd is op artikel 24, §2 OER 2016-2017. Artikel 24 OER is op zijn beurt de implementatie en specificatie in het OER van artikel II.246, §1 Codex Hoger Onderwijs. Deze bepaling voorziet twee hypothesen waarin het de universiteitsbesturen toegelaten is om een inschrijving te weigeren. Ze kan een inschrijving weigeren:

1. indien voorheen zonder positief resultaat bindende voorwaarden voor de inschrijving worden opgelegd, of
2. indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat het opleggen van dergelijke bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren.

De betrokken instelling is niet verplicht om in deze omstandigheden een student te weigeren. Ze kan oordelen dat er voldoende vooruitzichten op verbetering zijn en beslissen om een student, ondanks zijn zwakke prestaties in voorgaande academiejaren, toch nog in te schrijven. De beslissing om een student al dan niet toch nog te laten inschrijven behoort daarbij tot de discretionaire beoordelingsbevoegdheid van de institutionele beroepscommissie. De Raad heeft hierop slechts marginaal toezicht en kan een dergelijke beslissing maar vernietigen indien zou blijken dat ze kennelijk onredelijk is.

De institutionele beroepscommissie is van oordeel dat het op dit ogenblik geen zin heeft om verzoekster nogmaals toe te laten om in te schrijven onder bindende voorwaarden. Ze verwijst daarvoor in eerste instantie naar de beperkte studievoortgang van verzoekster en de eerder zwakke resultaten die verzoekster behaalt voor de examens waaraan ze wel deelneemt.

Verwerende partij merkt op dat verzoekster inderdaad zeer slecht gepresteerd heeft tijdens haar studieloopbaan aan de UGent. In het academiejaar 2015-2016 behaalde ze twee credits op een studieprogramma van amper vier vakken, voor een totaal van 21 studiepunten. In het afgelopen academiejaar behaalde ze geen enkele credit, ook al had ze tijdens dat academiejaar maar een beperkt studieprogramma opgenomen (36 studiepunten).

Verwerende partij stelt vast dat verzoekster in haar intern verzoekschrift wees op het feit dat ze zo slecht presteerde ingevolge gezondheidsproblemen, waarvoor ze ook een bijzonder statuut had aangevraagd (wat niet blijkt te kloppen). De institutionele beroepscommissie was evenwel van oordeel dat dit geen reden was om haar opnieuw toe te laten tot de opleiding. Ook nu opnieuw verwijst verzoekster naar gezondheidsproblemen als oorzaak van haar falen.

Volgens verwerende partij is het in de omstandigheden waarin verzoekster zich bevindt niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk om te oordelen dat het geen zin heeft om haar toe te laten nog eens in te schrijven voor dezelfde opleiding onder bindende voorwaarden. Verwerende partij benadrukt dat verzoekster in het academiejaar 2015-2016 maar een zeer beperkt studieprogramma opnam en slechts voor twee vakken slaagde. Ook in het afgelopen academiejaar nam verzoekster een beperkt studieprogramma op. Toen nam ze maar aan één examen deel en behaalde geen credit.

Volgens verwerende partij zijn deze cijfers allerm minst hoopgevend. De institutionele beroepscommissie wijst erop dat het slechte presteren het gevolg kan zijn van gezondheidsproblemen, maar moet ook vaststellen dat dit maar zeer beperkt werd gestaafd. Bij het intern beroep waren enkel stukken toegevoegd die betrekking hadden op de tweede zitting van het academiejaar 2016-2017. Verder heeft verzoekster contact opgenomen met de bevoegde dienst voor het verkrijgen van het bijzonder statuut op basis van uitzonderlijke sociale en individuele omstandigheden, maar ze heeft haar aanvraag nooit vervolledigd en heeft het bijzonder statuut dan ook nooit bekomen.

Verwerende partij stipt aan dat verzoekster ook in het verleden al ingeschreven was voor de bachelor of science in de criminologische wetenschappen, en dat aan de VUB. Volgens de gegevens waarover de UGent beschikt, was ze aldaar ingeschreven gedurende vijf opeenvolgende academiejaren (2009-2010 tot en met 2013-2014), maar was haar studievoortgang ook daar zwak. Verwerende partij stelt ook dat verzoekster geen enkel vooruitzicht op verbetering naar volgend jaar toe biedt. In haar intern beroep gaf ze geen enkele informatie over haar gezondheidstoestand op heden en haar vooruitzichten. In haar extern verzoekschrift merkt ze weliswaar op dat haar gezondheidstoestand is verbeterd, maar ook hier ontbreekt elk stavingsstuk.

In deze omstandigheden is het volgens verwerende partij niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk om, gelet op de grote onduidelijkheid omtrent de oorzaak van het falen van de studente en omtrent haar vooruitzichten, verzoekster niet toe te laten om opnieuw in te schrijven in de bachelor criminologische wetenschappen. Verwerende partij merkt op dat niets verzoekster belet om, als zij zich klaar voelt om verder te studeren aan de universiteit, een nieuwe vraag tot herinschrijving te richten aan de institutionele beroepscommissie, met daarbij de nodige stukken waarbij blijkt dat haar gezondheidsproblemen dermate positief zijn geëvolueerd dat er opnieuw een redelijk vooruitzicht op studievoortgang bestaat. Het beroep is ongegrond.

In haar *wederantwoordnota* stelt verzoekster dat zij ziekteattesten voor de examens van eerste en tweede zit volgens de procedure heeft bezorgd. Zij had ook een bijzonder statuut o.w.v. ziekte aangevraagd, maar zij heeft haar aanvraag pas na haar hospitalisatie kunnen vervullen. Toen kon de UGent daar niet meer aan voldoen voor het academiejaar 2016-2017.

Verder merkt verzoekster op dat zij examens heeft afgelegd tijdens haar ziekte, wat het negatieve resultaat verklaart. Zij verduidelijkt ook dat zij de laatste jaren veel gezondheidsproblemen kende en zij werd op jonge leeftijd omwille van lichamelijke ongeschiktheid gepensioneerd. Verzoekster hoopte op verbetering, maar die kwam er minder snel dan gehoopt en verwacht. Na deze procedure gaat verzoekster tevens een procedure opstarten tot teruggave van haar leerkrediet. Volgens haar bewijst haar eerste jaar aan de VUB dat zij in geode gezondheid wel de nodige studievoortgang maakte.

Beoordeling

Verzoekster beroept zich in essentie op de onredelijkheid van de studievoortgangsbepaling waarbij haar inschrijving voor het academiejaar 2017-2018 in de Bachelor of science in de criminologische wetenschappen wordt geweigerd.

De Raad schetst vooreerst de contouren waarbinnen hij de voorliggende studievoortgangsbepaling toetst. De Raad kan zich bij de beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar gaat na of de bestreden bepaling niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbepaling betreft.

Inzake de door de Codex Hoger Onderwijs aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdend met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden en de weigering van inschrijving betreft, doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van de bijzondere omstandigheden.

In artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs, dat gradueel is opgebouwd, wordt het opleggen van bindende studievoorwaarden voor diplomastudenten gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studieprestatie (60% van de opgenomen studiepunten), die instellings- en opleidingsoverschrijdend kan worden vastgesteld.¹¹ Ingeval een student vervolgens niet voldoet aan deze bindende voorwaarden, kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd. In het betreffende artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs wordt ook bepaald dat een inschrijving van studenten kan worden geweigerd indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren. Uit eerdere rechtspraak van de Raad blijkt dat in dit verband een verregaande motiveringsverplichting bij de instelling ligt, die de weigering van een bepaalde student ook mogelijks zal gronden op het reeds volledig afgelegde studietraject van een student.

De Raad gaat vooreerst na of verwerende partij conform de reglementaire bepalingen heeft gehandeld. De Raad stelt op basis van het dossier vast dat verzoekster haar studietraject in de

¹¹ **Art. II.246. §1:** “Het instellingsbestuur kan maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:

1° indien een student geen 60% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft een vorig academiejaar kan bij een nieuwe inschrijving aan eenzelfde of andere instelling een bindende voorwaarde opgelegd worden. Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie- en/of deliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de instelling algemeen gelden.

Het instellingsbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een deliberatie door het orgaan of de persoon die verantwoordelijk is voor de bepaling van de studievoortgang.

Bij het niet naleven van deze bindende voorwaarde kan de student een volgend academiejaar geweigerd worden in dezelfde instelling waar de bindende voorwaarde is opgelegd;

2° indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren kan de inschrijving van de student geweigerd worden.”.

bachelor of science in de criminologische wetenschappen bij de verwerende partij volgend verloop kent:

- academiejaar 2015-2016: 10 van de 21 opgenomen studiepunten;
- academiejaar 2016-2017: 0 van de 36 opgenomen studiepunten.

Verzoekster werd geweigerd op grond van artikel 24, §1 van het OER, gezien zij niet aan de opgelegde bindende voorwaarde voldoet: (zie stuk 8 van verwerende partij):

“§1. Bindende voorwaarden en weigering tot inschrijving bij diplomadoelcontracten:

1° Indien de student voor minder dan 50% van de opgenomen studiepunten credits behaalt, zal bij de eerstvolgende inschrijving voor dezelfde opleiding (ongeacht de taalvariant) een bindende voorwaarde worden opgelegd.

2° De inhoud van de bindende voorwaarde zoals vermeld in 1° wordt bepaald in het Onderwijs- en examenreglement geldig voor het academiejaar waarin de student een volgende keer inschrijft voor dezelfde opleiding (ongeacht de taalvariant).

Voor academiejaar 2016-2017 geldt dat de student voor minstens 50% van de opgenomen studiepunten credits moet verwerven. Bovendien, indien de student bijkomend voor minder dan 50% van de studiepunten van het eerste deliberatiepakket credits behaalde, dient de student voor minstens 75% van de opgenomen studiepunten die behoren tot het eerste deliberatiepakket van de bacheloropleiding credits te verwerven.

3° Wanneer de student vervolgens niet voldoet aan de bovenvermelde voorwaarde, wordt een volgende inschrijving via een diplomadoelcontract voor dezelfde opleiding (ongeacht de taalvariant), of voor het desbetreffende gemeenschappelijk aanloopstuk tot verschillende opleidingen, geweigerd.”.

Verzoekster vecht deze weigering van inschrijving aan. De verwerende partij heeft verzoekster geweigerd op grond haar slechte studieprestaties. De institutionele beroepscommissie stelt namelijk vast dat verzoekster inderdaad vaak ziek en afwezig was, wat zeker heeft bijgedragen tot de zeer beperkte studievoortgang, maar verzoekster behaalt – als ze deelneemt aan een examen – globaal genomen geen goede examenresultaten. Verzoekster nam de afgelopen twee academiejaren aan vier examens deel en slaagde enkel in 2015-2016 voor twee examens. Uit de studieloopbaan en de gerealiseerde studievoortgang blijkt volgens de interne beroepscommissie dat alsnog de toelating geven om in te schrijven met bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren. Verwerende partij wijst in haar antwoordnota aanvullend ook op het studieverleden van verzoekster in een gelijkaardige

opleiding aan de Vrije Universiteit Brussel gedurende vijf opeenvolgende academiejaren (van 2009-2010 tot en met 2013-2014). Daar was haar studievoortgang ook zwak. Waar ze in het academiejaar 2009-10 nog voor 48 studiepunten credits binnenhaalde op een curriculum van 54 studiepunten, ging het daarna steil bergaf: in 2010-2011 behaalde ze credits voor 15 studiepunten op een inschrijving voor 57 studiepunten, in 2011-2012 behaalde ze credits voor 9 studiepunten op een inschrijving voor 51 studiepunten, in 2012-2013 behaalde ze 6 studiepunten op een inschrijving voor 12 studiepunten, en in 2013-2014 behaalde ze geen enkele credit op een inschrijving voor 30 studiepunten.

Sinds de hoger aangehaalde gewijzigde regelgeving is het mogelijk voor de instellingen om ook instellingsoverschrijdende studieprestaties in rekening te brengen bij het in acht nemen van de studievoortgangsbewakingsmaatregelen. De instelling heeft daartoe ook de mogelijkheid om gegevens van studenten over instellingen heen via de databank hoger onderwijs te consulteren.¹²

De Raad is op basis van het dossier van oordeel dat verwerende partij conform haar onderwijsreglementering en de Codex Hoger Onderwijs heeft gehandeld.

De Raad onderzoekt hierna of er zich het afgelopen academiejaar bijzondere omstandigheden hebben voorgedaan die verschoenen waarom verzoekster slechts een zeer beperkte studievoortgang heeft gemaakt.

Verzoekster roept als bijzondere omstandigheid voor het niet voldoen aan de bindende voorwaarde gezondheidsproblemen in. Zij stelt dat zij zich hierdoor in een overmachtssituatie bevond en zij heeft niet deelgenomen aan bepaalde examens.

Ingeval een student zich hierop beroept – zoals *in casu* – is het aan de interne beroepsinstantie om de ingeroepen omstandigheden te onderzoeken. De Raad leest in het dossier dat verwerende partij deze aangebrachte omstandigheden in het kader van het intern beroep heeft onderzocht en dat zij heeft geoordeeld dat deze niet voldoende overtuigend waren om de studievoortgangsbeslissing te herzien. De interne beroepsinstantie heeft begrip voor de gezondheidsproblemen van verzoekster. Verwerende partij ontkent wel dat verzoekster een

¹² *Parl. St.* VI. Parl. 2014-2015, nr. 325/1, 36-37.

bijzonder statuut geniet, wat verzoekster ook zelf bevestigt in haar wederantwoordnota. Zij stelt vast dat verzoekster slechts zeer beperkte stavingattesten van haar gezondheidstoestand heeft aangebracht bij het instellen van het intern beroep. Ook het feit dat verzoekster niet overtuigend aanbrengt waarom zij in de toekomst wel betere resultaten zal behalen speelde mee bij deze beslissing.

De Raad is van oordeel dat bij de beoordeling van een vraag tot inschrijving rekening moet worden gehouden met de door de verzoekende partij geboekte studievoortgang, eventueel met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren, enerzijds, en met de informatie over de wijze waarop verzoekende partij in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken anderzijds.

De Raad leest in het dossier dat verzoekster, op grond van haar gezondheidstoestand, een verzoek zal instellen tot teruggave van haar verloren leerkrediet. Dit biedt verzoekster – indien een overmachtssituatie wordt vastgesteld – de mogelijkheid om in de toekomst, als haar gezondheid het toelaat, opnieuw met voldoende leerkrediet een opleiding aan te vatten.

De Raad betreurt het ten eerste dat verzoekster wegens haar gezondheidstoestand belemmerd werd om aan de bindende voorwaarde te voldoen en ook gedurende diverse jaren verhinderd werd om een normale studievoortgang te boeken. Verzoekster combineerde haar studies met een job bij de federale politie, waar zij intussen vervroegd is gepensioneerd wegens haar gezondheidstoestand. De Raad is echter van oordeel dat verwerende partij verzoekster gedurende twee academiejaren – ook in het licht van haar reeds afgelegde voortraject in een andere instelling en haar ondermaatse prestaties bij verwerende partij – in voldoende mate de mogelijkheid heeft geboden om via een geïndividualiseerd traject haar opleiding verder te zetten.

De omstandigheden verschonen, ondanks de gezondheidstoestand van verzoekster, niet langer dat verzoekster opnieuw in dezelfde opleiding aan de universiteit wordt ingeschreven. De decreetgever heeft de instelling de mogelijkheid – en ook de taak – gegeven om de studievoortgang van studenten op te volgen en om zo nodig in te grijpen ingeval een student blijft falen. Verzoekster heeft een traject van meer dan zes academiejaren in dezelfde bacheloropleiding achter de rug, zonder maar een zicht te hebben op een diploma.

Verzoekster overtuigt de Raad ook niet dat haar prestaties het volgend academiejaar wel degelijk beter zullen zijn en dat zij zich beter zal kunnen focussen op haar studies. Zij voegt laattijdig – bij haar wederantwoordnota – een verklaring toe van haar huisarts, die aangeeft dat haar gezondheidstoestand is verbeterd. (zie stuk 1 van verzoekster) Aan de interne beroepsinstantie kan niet verweten worden hiermee geen rekening te hebben gehouden, gezien de laattijdige neerlegging. De Raad stelt ook vast dat deze verklaring zeer algemeen is en uit het dossier geen verdere concrete aanwijzingen blijken over hoe verzoekster haar studieattitude en werkwijze gaat aanpassen om haar studieprestaties, ondanks haar gezondheidstoestand, te verbeteren.

In het licht van deze en de hoger vermelde overwegingen lijkt het de Raad niet kennelijk onredelijk dat verzoekster op dit ogenblik en met kennis van de huidige gegevens in het dossier de verdere toelating tot de opleiding bachelor in de criminologische wetenschappen wordt geweigerd, wat – zoals verwerende partij ook aangeeft – niet uitsluit dat verzoekster in de toekomst alsnog een aanvraag tot inschrijving indient, gestaafd met stukken waaruit blijkt dat zij een nieuwe kans met succes zal kunnen benutten.

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 8 december 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jean Goossens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.066 van 5 december 2017 in de zaak 2017/542

In zake: Pieter-Jan VOLKAERT
Woonplaats kiezend te 9100 Sint-Niklaas
Tulpenstraat 33

Tegen: UNIVERSITEIT GENT
Woonplaats kiezend te 9000 Gent
Sint-Pietersnieuwstraat

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 16 oktober 2017, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 14 september 2017 waarbij aan de verzoekende partij een score ‘afwezig’ werd toegekend voor het opleidingsonderdeel “Heuristiek: Vroegmoderne Tijd” en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 6 oktober 2017 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk en deels gegrond werd verklaard, en waarbij hem een score van 4/20 werd toegekend.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 17 november 2017.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en mevrouw Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of arts in de geschiedenis’.

Voor het opleidingsonderdeel “Heuristiek: Vroegmoderne Tijd” bekommt verzoekende partij de score ‘afwezig’.

Verzoekende partij stelde op datum van 21 september 2017 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 6 oktober 2017 werd het intern beroep ontvankelijk en deels gegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt vooreerst dat uit het e-mailverkeer tussen de assistent en de student nergens blijkt dat de assistent gemeld zou hebben dat de student niet aan het herexamen diende deel te nemen. Ze benadrukt dat de mails zich, tot aan de proclamatie van de tweedekansexamenperiode, puur beperkten tot feedback over de taak. Volgens haar is dit ook normaal, aangezien de assistent is aangesteld om de taak te begeleiden. De interne beroepsinstantie merkt op dat de student nergens polst of hij het examen opnieuw dient af te leggen. De assistent vraagt in zijn mail van 14 september, naar aanleiding van de melding ‘afwezig’ op het puntenbriefje, wel expliciet of de student aan het examen in de tweedekansexamenperiode heeft deelgenomen. De interne beroepsinstantie stelt vast dat, wanneer de student aangeeft dat hij niet moest hernemen, de assistent enkel meldt dat hij dit zal bekijken. Na terugkoppelen met de verantwoordelijke lesgever, heeft de assistent gemeld dat je normaal enkel een vrijstelling voor de taak kan behalen in eerste zitting en dat dit zo ook gecommuniceerd zou zijn geweest tijdens de voorstelling van de oefening en de berichten op Minerva. De assistent heeft de student ook naar het feedbackmoment verwezen voor verdere informatie.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de assistent hier correct heeft gehandeld en dat uit niets blijkt dat hij zou gemeld hebben dat enkel de taak diende te worden hernomen. Ze merkt op dat ook de verantwoordelijke lesgever formeel is in zijn motivering. Volgens de interne beroepsinstantie zijn de argumenten van de student niet door enig feitelijk bewijs onderbouwd. Ze wijst erop dat uit het beroepsschrift blijkt dat de student het nut van het opnieuw afleggen van het examen zelf niet inziet en er ‘puur uit logica’ vanuit ging dat het examen niet diende te worden hernomen. Ze benadrukt ook dat de student, bij twijfel omtrent het hernemen van het examen, zijn vraag ondubbelzinnig en tijdig aan de verantwoordelijke lesgever had kunnen stellen.

Verder stipt de interne beroepsinstantie aan dat de verantwoordelijk lesgever correct conform artikel 56, §3 van het onderwijs- en examenreglement heeft gehandeld. Volgens haar meldt dit artikel duidelijk dat enkel (deel-)cijfers voor niet-periodegebonden evaluaties waarvoor geen tweede examenkans kan worden aangeboden overdraagbaar zijn naar de tweedekansexamenperiode. Periodegebonden evaluaties, zijnde examens, vallen hier niet onder. Het intern beroep wordt op dit punt ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt wel vast dat de melding ‘AFWEZIG’ niet strookt met wat hetzelfde artikel 56 in §1 meldt: *“In geval van afwezigheid op een evaluatie kan het resultaat enkel geformuleerd worden als “afwezig” wanneer de student afwezig was op alle onderdelen van de evaluatie.”*. Volgens de interne beroepsinstantie betekent dit dat de student recht heeft op het deelcijfer voor de niet-periodegebonden evaluatie, al heeft dit geen impact op slagen. Ze verduidelijkt dat de student voor de paper in tweede zittijd 7/10 behaalde, wat meetelt voor 25% van het eindcijfer. Samen met de 0 voor het niet deelnemen aan het examen (wat meetelt voor 75%) bekommt de student het cijfer van 3,5, wat conform de geldende afrondingsregels wordt afgerond naar 4/20. Het intern beroep wordt aldus deels gegrond verklaard.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 9 oktober 2017 en bij aangetekend schrijven van 13 oktober 2017 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 16 oktober 2017 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep.

Verzoeker tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbepaling van 14 september 2017 waarbij aan de verzoekende partij een score ‘afwezig’ werd toegekend voor het opleidingsonderdeel “Heuristiek: Vroegmoderne Tijd” (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 6 oktober 2017 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk en deels gegrond werd verklaard, en waarbij hem een score van 4/20 werd toegekend (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 100, §6 van het onderwijs- en examenreglement (verder: OER) van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Wel kan verzoeker onregelmatigheden die kleven aan deze beslissing, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep in zoverre het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing) en de Raad ziet evenmin redenen om zulks te doen.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op een schending van het redelijkheids- en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker merkt op dat het enige argument dat wordt voorgebracht is dat prof. [V.] zegt dat hij het al jaren zo doet en dat hij helder communiceert. Volgens hem toont enige controle van de studiefiche, van Minerva, van e-mails, van de powerpoint, etc. aan dat dit niet het geval is en dat het nergens wordt vermeld. Verzoeker stelt dat het een speciale situatie betreft, omdat je een examen waarvoor je in eerste zitting geslaagd was opnieuw moet afleggen. Volgens hem wordt dit bij andere vakken expliciet uitgelegd en, zelfs al zou dat niet zo zijn, is er steeds communicatie omtrent de tweede zitting. Verzoeker stipt aan dat de aanwezigheid van

deelresultaten op Minerva, alsook het bericht dat vermeldt goed te kijken naar die deelresultaten om te zien voor welk deel je niet geslaagd was, in de richting gaat dat je enkel de delen waarvoor je niet geslaagd bent opnieuw moet doen. Vermits verzoeker voor het examendeel geslaagd was, ging hij ervan uit dat hij enkel de taak moest herwerken.

Verder stelt verzoeker dat hij nog nooit les heeft gekregen van prof. [V.], zodat hij niet op de hoogte is van bepaalde systemen die hij zagezegd al jaren gebruikt. Hij vraagt zich ook af hoe hij deze zou moeten kennen als ze nergens worden opgeschreven of gecommuniceerd en het de eerste keer is dat hij zijn vak volgt.

Verzoeker merkt vervolgens op dat hij na zijn feedbackgesprek met de assistent in februari over de taak er, door de uitspraken van de assistent, van uitging dat enkel de taak herwerkt moest worden. Verzoeker stelt dat dit moeilijk concreet te bewijzen is, aangezien het een persoonlijk gesprek was, maar volgens hem zijn er genoeg aanwijzingen voor te vinden. Zo heeft hij direct na het gesprek duidelijk tegen andere mensen gezegd dat hij enkel de taak opnieuw moest maken. Hij heeft zijn taak ook al in juli herwerkt, omdat hij het vak zo snel mogelijk wou afgerond hebben. Volgens verzoeker is er ook nooit een bericht of uitleg waaruit iets anders bleek. Hij vindt het niet kunnen dat er van de student wordt verwacht om navraag te moeten doen naar een speciale situatie. Dit moet duidelijk door de verantwoordelijke lesgevers worden gecommuniceerd.

Ten slotte stelt verzoeker dat er in de beslissing niet aan het belang van de student gedacht is. Hij is niet gehoord, maar de professor werd wel gehoord en zijn reactie werd dan direct, zonder controle, als de juiste gezien. Hij stelt ook vast dat het deels gegrond verklaren van zijn beroepsschrift volledig verkeerd is gedaan en er een cijfer van 4/20 (in plaats van 2/20, zoals werd vermeld in de interne beroepsbeslissing die hem per e-mail werd bezorgd), moest worden toegekend.

In haar *antwoordnota* benadrukt verwerende partij vooreerst dat het opleidingsonderdeel “Heuristiek: vroegmoderne tijd” blijkens de ECTS-fiche deels via periodegebonden en deels via niet-periodegebonden evaluatie wordt beoordeeld. De periodegebonden evaluatie gebeurt aan de hand van een schriftelijk examen met open vragen, de niet-periodegebonden evaluatie gebeurt aan de hand van een werkstuk, waarbij het examen voor 75% van de punten en het

werkstuk voor 25% van de punten meetelt. Een student die niet slaagt voor het opleidingsonderdeel, krijgt een herkansing in de tweede zitting.

Verwerende partij stelt vast dat verzoeker in de eerste zitting slaagde voor het onderdeel periodegebonden evaluatie, maar niet voor de niet-periodegebonden evaluatie, waardoor hij niet geslaagd was voor het opleidingsonderdeel. Verzoeker gaat ervan uit dat hij enkel over het onderdeel niet-periodegebonden evaluatie herexamen diende af te leggen en is van mening dat er onvoldoende informatie is gegeven hieromtrent.

Verwerende partij merkt op dat een evaluatie van een opleidingsonderdeel steeds globaal moet worden bekeken, maar evaluaties kunnen wel uit verschillende onderdelen bestaan, wat hier het geval was. Ze stelt dat aan de UGent in beginsel geen examencijfers worden overgedragen naar een volgende zitting, behalve voor opleidingsonderdelen waarvoor geen tweede examenkans mogelijk is. Verwerende partij stipt aan dat ook deelcijfers in beginsel niet worden overgedragen, tenzij de bevoegde lesgever anders heeft beslist én op voorwaarde dat dit ook duidelijk is vermeld in de ECTS-fiche. Volgens haar kunnen deelcijfers die lager zijn dan 10 daarbij enkel worden overgedragen indien het gaat om onderdelen van niet-periodegebonden evaluatie, die niet kunnen worden hernomen in de tweede zitting.

Verwerende partij verwijst naar de ECTS-fiche van het litigieuze vak, waarin wat de tweede zitting betreft het volgende wordt vermeld: *“examen in de tweede examenperiode is mogelijk”*. Volgens verwerende partij betekent dit dat het examen integraal kan en dient te worden hernomen in de tweede zitting, en dat in de tweede zitting zowel het schriftelijk examen opnieuw kan worden afgelegd als een werkstuk kan worden ingediend. Ze wijst erop dat de fiche geen bijzondere regels omtrent de examenvorm in de tweede zitting vermeldt, zodat moet worden aangenomen dat de evaluatie in de tweede zitting op dezelfde wijze gebeurt als in de eerste zitting, dit wil zeggen voor 75% in de vorm van een schriftelijk examen en voor 25% in de vorm van een werkstuk. Verwerende partij benadrukt dat nergens wordt bepaald dat positieve deelcijfers kunnen worden overgedragen naar de tweede zitting, zodat er geen enkele reden is om aan te nemen dat dit wel zo zou zijn.

Waar verzoeker naar allerhande communicatie verwijst, stelt verwerende partij dat uit geen enkel van de door verzoeker overgelegde stukken blijkt dat er ooit sprake is geweest van een overdracht van het deelcijfer voor het examen. Volgens haar blijkt uit de e-mailconversaties

met de assistent nergens dat de assistent gemeld zou hebben dat er geen herexamen diende afgelegd te worden door de studenten die slaagden voor het onderdeel periodegebonden evaluatie. Ze stipt aan dat de mailconversaties tot aan het herexamen enkel gaan over feedback over het werkstuk. Ook wordt de bewering van verzoeker dat de assistent op een feedbackmoment zou hebben gezegd dat hij geen nieuw examen zou moeten afleggen op geen enkele manier bewezen.

Wat het bericht op Minerva van de assistent betreft, waarin erop wordt gewezen dat wie niet meer precies weet voor welke onderdelen hij of zij precies een tekort had, de punten nog steeds kon raadplegen via het puntenboek op Minerva, stelt verwerende partij dat hieruit afleiden dat enkel herexamen zou moeten worden afgelegd over de onderdelen waarvoor men niet slaagde, wel zeer kort door de bocht is. Ze benadrukt dat het interessant kan zijn voor studenten om te weten waar hun tekorten precies lagen, zodat ze weten aan welke onderdelen van de leerstof ze best extra aandacht geven bij de voorbereiding voor de tweede zitting.

Verwerende partij stelt ten slotte dat uit de stukken van het dossier blijkt dat de verkeerde overtuiging van verzoeker omtrent het niet opnieuw moeten afleggen van het examen helemaal niet het gevolg was van een verkeerde communicatie of van verkeerde informatie in de ECTS-fiche of in lesmateriaal. Ze merkt ook op dat het examencijfer correct werd berekend (in de interne beroepsbeslissing die per aangetekend schrijven aan verzoeker werd bezorgd), vermits aan verzoeker een score van 4/20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel.

Beoordeling

Verzoeker gaat niet akkoord met het examencijfer van 4/20 dat hem wordt toegekend voor het opleidingsonderdeel “Heuristiek: Vroegmoderne Tijd”. Verzoeker behaalde tijdens de eerste zitting een score van 9/20. In de tweede zitting kreeg hij aanvankelijk de score “AFWE”, omdat hij het examen niet had hernomen in de tweede zitting. Hij diende wel de archieftaak in, waarvoor hij in de eerste zitting een tekort behaalde. In de tweede zitting behaalde hij voor de archieftaak een voldoende score van 7/10. Het globale cijfer voor het opleidingsonderdeel werd na intern beroep gewijzigd naar een score van 4/20, waarbij rekening werd gehouden met de ingediende taak.

Uit het verzoekschrift leidt de Raad af dat dat verzoeker de schending inroept van het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel. Het beroep betreft *in fine* de miscommunicatie tussen verzoeker en verwerende partij omtrent het al dan niet behoud van deeltijfers op een evaluatieonderdeel van het litigieuze opleidingsonderdeel, meer bepaald het feit of het behaalde examencijfer op het schriftelijk examengedeelte – dat voor 75% meetelt bij het bepalen van het eindcijfer en waarop verzoeker goed presteerde – al dan niet kon worden overgedragen naar de tweede examenperiode.

De Raad komt vooreerst tot de hiernavolgende vaststellingen:

(1) De decreetgever heeft in de Codex Hoger Onderwijs het volgende bepaald wat de overdracht van examencijfers op examenonderdelen betreft:

“Art. II.222.

Het instellingsbestuur stelt een examenreglement op. Dit omvat ten minste:

13° of het mogelijk is om van opleidingsonderdelen waarvan het examen uit 2 of meer onderdelen bestaat, de resultaten voor bepaalde examenonderdelen te behouden in een volgend academiejaar en de voorwaarden waaronder dit kan gebeuren;”.

(2) Artikel 41 van het OER van verwerende partij regelt welke elementen in de ECTS-fiche moeten worden opgenomen. Het betreft onder meer de evaluatiemomenten, de evaluatievormen en de evaluatiecriteria, de tweedekansmogelijkheid bij een eventuele niet-periodegebonden evaluatie en de eindscoreberekening en bijzondere voorwaarden om te slagen (zie stuk 6 van verwerende partij). Omtrent dit laatste element – de eindscoreberekening en bijzondere voorwaarden om te slagen – wordt het volgende vermeld:

“Als de evaluatie bestaat uit zowel periodegebonden als niet-periodegebonden evaluatie en/of deexamens (cf. artikel 50 §5), dan maken deze cijfers allen deel uit van het examencijfer, volgens een welbepaalde berekeningswijze die in de studiefiche wordt vastgelegd. (...)”.

(3) In het OER wordt in artikel 50, §5 het volgende geregeld wat ‘deexamens’ betreft:

“§5. Deexamens

Deexamens zijn verplicht voor jaarvakken van het eerste modeltrajectjaar van een bacheloropleiding (cf. artikel 44 §2). In alle andere gevallen zijn deexamens niet toegelaten, tenzij een jaarvak tegelijkertijd ook geprogrammeerd is in het eerste modeltrajectjaar van een bacheloropleiding.

Deexamens worden geprogrammeerd tijdens de eerstesemesterexamenperiode.

(...)

Resultaten van een deelexamen worden nooit overgedragen naar de tweedekansexamenperiode (cf. artikel 56 §3).”.

(4) *In casu* rijst de vraag of het cijfer dat verzoeker op de periodegebonden evaluatie heeft behaald (zijnde het totaalresultaat van verzoeker op beide examens van oktober en januari, dat voor 75% van de punten voor het opleidingsonderdeel meetelt), kan worden overgedragen naar de tweedekansexamenperiode. Dit is geen ‘cijfer voor een deelexamen’, zoals bedoeld in het hoger aangehaalde artikel 50, §5 van het OER.¹³

(5) In de ECTS-fiche wordt het volgende opgenomen (zie stuk 4 van verwerende partij):

“Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijk examen met open vragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijk examen met open vragen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is mogelijk

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Evaluatiemoment

Periodegebonden: examens (75%), waarvan één eind oktober (25%) en één in de zittijd januari (50%).

Niet-periodegebonden: werkstuk (25%).

Evaluatievorm

Schriftelijke examens met open vragen.

Evaluatie archieftaak.

Deelname aan beide examens en de taak is verplicht

Eindscoreberekening

Periodegebonden evaluatie: 75%.

Werkstuk: 25%.

¹³ Voor de toepassing van het OER wordt een ‘deelexamen’ immers als volgt omschreven: “een examen over een gedeelte van de leerstof.”.

(6) Uit het dossier blijkt *prima facie* niet dat er een andere duidelijke regeling is opgenomen voor de situatie waarin verzoeker zich bevindt. Het opleidingsonderdeel is volgens de ECTS-fiche een ‘semestervak’. Het OER regelt niet expliciet wat er gebeurt met het behoud van deelcijfers die studenten hebben behaald op onderdelen van de evaluatie in het geval van een semestervak, zoals *in casu* “Heuristiek: Vroegmoderne Tijd”, waarvan de evaluatie wordt opgedeeld in een periodegebonden evaluatie en een niet-periodegebonden evaluatie (dus twee evaluatieonderdelen) en aan beide evaluaties effectief een apart deelcijfer wordt toegekend. Zo bepaalt artikel 56, §3 van het OER dat examencijfers van minder dan 10 op 20 niet worden overgedragen. In deze bepaling betreft het evenwel een eindcijfer voor een opleidingsonderdeel en niet een cijfer behaald op een periodegebonden dan wel een niet periodegebonden evaluatieonderdeel, zoals *in casu*.

Verzoeker is derhalve in grote mate aangewezen op wat in de ECTS-fiche wordt bepaald. Ook de ECTS-fiche is op dat punt echter onduidelijk opgesteld. Voor het examen worden twee examenkansen aangeboden, maar omtrent een eventuele overdracht van cijfers op de periodegebonden (dus het examen), dan wel op de niet-periodegebonden (dus de taak) evaluatie wordt er niets vermeld. De vermelding ‘Examen in de tweede examenperiode is mogelijk’ onder de rubriek ‘Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie’ is bovendien zeer verwarrend, vermits hier de periodegebonden evaluatievorm (het examen) en de niet-periodegebonden evaluatievorm (de taak) door elkaar worden gehaald. Er wordt niets vermeld wat de tweede examenkans betreft voor de niet-periodegebonden evaluatievorm. Er wordt met name niets gezegd over het eventueel kunnen hernemen van de taak, wat *in casu* de niet-periodegebonden evaluatievorm voor het opleidingsonderdeel was.

(7) Ter zitting wordt gesteld dat het niet ongebruikelijk is om, wat betreft niet-periodegebonden evaluatieonderdelen, het behaalde cijfer bij een tweede examenkans te behouden.

(8) Via het Minerva platform werden de studenten op 24 juli 2017 ingelicht over de mogelijkheid om hun deelcijfers die zij op de verschillende onderdelen hadden behaald, te raadplegen (zie stuk 2 van verzoeker). Verder blijkt niet uit het dossier dat er wat het behoud van de behaalde deelcijfers op de beide onderdelen van de evaluatie betreft, werd gecommuniceerd.

(9) Tijdens het gesprek met de verantwoordelijke assistent werd – volgens verzoeker – gesteld dat hij enkel zijn werkstuk voor de tweede zitting diende in te dienen. Verwerende partij stelt ter zitting dat de studiebegeleider hieromtrent is aangesproken en hij ontkent dat hij zich in die zin heeft uitgesproken. Ook het e-mailverkeer tijdens het academiejaar (zie stuk 1 van verzoeker) en de powerpoint met informatie over de evaluatie bij de eerste examenperiode (zie stuk 4 van verzoeker), die deel uitmaken van het dossier, brengen hieromtrent geen duidelijkheid.

(10) Ter zitting wordt meegedeeld dat de ECTS-fiche en de berichtgeving op het Minerva platform naar het komende academiejaar toe ondertussen is aangepast en in duidelijke bewoordingen opneemt dat een overdracht van de deelcijfers op de betreffende delen van de evaluatie niet mogelijk is.

Op basis van deze vaststellingen komt de Raad tot de hiernavolgende overwegingen. Het is vaste rechtspraak van de Raad dat de onderwijsinstellingen en hun docenten de nodige autonomie hebben bij het organiseren van de evaluaties. Belangrijk is dat deze evaluatievormen en -criteria in beginsel vóór de start van het academiejaar vastgelegd worden, bij het opstellen van de ECTS-fiches, die – eventueel in samenhang met andere informatiebronnen – gelezen kunnen worden, voor zover daaruit voortvloeit dat de student de evaluatiewijze kent of redelijkerwijze had moeten kennen. Essentieel is dat de belangrijke elementen omtrent de evaluatievorm, de evaluatiecriteria, de examenkansen en het tijdstip van de evaluatie kenbaar zijn via een medium dat de informatie voldoende, tijdig en op een transparante wijze meedeelt en dat consulteerbaar is door de student. Het gewicht dat aan bepaalde opdrachten of onderdelen van het opleidingsonderdeel toegekend zal worden en de link met de examens tijdens de eerste examenperiode en de tweede examenperiode is tevens belangrijke informatie waarover in ondubbelzinnige bewoordingen moet worden gecommuniceerd.

De Codex Hoger Onderwijs stelt dat de mogelijkheid van het behoud van deelcijfers opgenomen moet worden in de onderwijsregelgeving. Het OER bevat, zoals hoger vermeld, geen transparante criteria wat het behoud van ‘deelcijfers’ in geval een semestervak dat, zoals *in casu*, opgedeeld wordt in een periodegebonden evaluatie en een niet-periodegebonden evaluatie (dus twee evaluatieonderdelen) en waarbij aan beide evaluaties effectief een apart deelcijfer wordt toegekend. De decreetgever laat het over aan de autonomie van de

onderwijsinstelling om al dan niet een behoud van deelcijfers mogelijk te maken, maar vraagt wel om hieromtrent een duidelijke regeling op te nemen in het OER.

Het OER verwijst verder naar de ECTS-fiche, waarin, naar het oordeel van de Raad, evenmin een eenduidige regeling is opgenomen. De ECTS-fiche expliciteert dat er twee deelevaluaties zijn en de weging van elk gedeelte in het geheel. Ook wordt gesteld dat het afleggen van beide gedeelten verplicht is. Wat de tweede zittijdperiode betreft, wordt meegedeeld dat een tweede examenkans voor niet-periodegebonden evaluatie mogelijk is.

Gezien de duidelijke opdeling van de periodegebonden en de niet-periodegebonden evaluatievorm, met een duidelijke punten- en gewichtverdeling, waarbij het totaalcijfer de optelsom is van beide evaluatieonderdelen, acht de Raad het aangewezen om ook expliciet te vermelden dat een overdracht van de behaalde deelcijfers ‘al dan niet’ mogelijk is. Dit temeer gezien aanvullend op dat punt uit het dossier blijkt dat eerder misleidend en alleszins niet duidelijk werd gecommuniceerd.

Uit het dossier blijkt verder uit geen enkel stuk dat er op een of andere manier aan verzoeker werd meegedeeld dat een behoud van het behaalde cijfer op het periodegebonden evaluatiegedeelte niet mogelijk is. Het informeel toestaan van het behoud van een deelcijfer is *an sich* niet in tegenspraak met de betreffende ECTS-fiche, die hieromtrent geen duidelijke informatie geeft, noch met enige andere informatie die blijkt uit het dossier. Het is bovendien niet ongebruikelijk dat docenten al dan niet informeel het behoud van een deelcijfer toestaan wanneer er sprake is van een duidelijke opdeling en gewichtenverdeling tussen twee evaluatievormen.

De Raad deelt het standpunt van verzoeker dat de communicatie alleszins ruimte laat voor interpretatie. De Raad begrijpt dat van een student kan worden verwacht voldoende waakzaam te zijn. Echter, in het licht van het feit dat het om doorslaggevende informatie over de gehanteerde evaluatiecriteria gaat, acht de Raad het handelen van verwerende partij *in casu* niet voldoende zorgvuldig, met verregaande gevolgen voor verzoeker, die hierdoor zijn bachelordiploma niet in het academiejaar 2017-2018 kan behalen.

De Raad is van oordeel dat het cijfer van 4/20 niet overeind kan blijven.

De Raad wenst ten overvloede nog mee te geven dat hij – zonder zich in de plaats te willen stellen van de bevoegde instanties van verwerende partij – het *in casu* aangewezen acht om – in het licht van het niet voldoende zorgvuldig handelen van verwerende partij – in het voordeel van verzoeker te beslissen en om aldus de overdracht van het examencijfer dat verzoeker tijdens de eerste zitting op het schriftelijk examen heeft behaald, op basis waarvan duidelijk blijkt dat verzoeker de eindcompetenties van het opleidingsonderdeel – ook wat dit evaluatieonderdeel betreft – heeft verworven, toe te staan.

Het middel is gegrond.

BESLISSING

- 1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 6 oktober 2017.**
- 2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij neemt uiterlijk op 13 december 2017 een nieuwe beslissing, rekening houdend met de overwegingen in dit arrest.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 5 december 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jean Goossens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.071 van 6 december 2017 in de zaak 2017/544

In zake: Eric DE STERCKE
Woonplaats kiezend te 9820 Merelbeke
Vinkenlaan 7

Tegen: UNIVERSITEIT GENT
Woonplaats kiezend te 9000 Gent
Sint-Pietersnieuwstraat 25

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 14 oktober 2017, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 14 september 2017 waarbij de inschrijving van verzoekende partij aan de Universiteit Gent wordt geweigerd en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 6 oktober 2017 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 17 november 2017.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is sinds het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de wijsbegeerte’.

In het academiejaar 2016-2017 krijgt verzoeker na een intern beroep de toelating om zich opnieuw in te schrijven voor de opleiding, onder de bindende voorwaarde dat hij dient te slagen voor de helft van de opgenomen studiepunten.

Verzoeker neemt in het academiejaar 2016-2017 33 studiepunten op, maar behaalt geen credits en voldoet aldus niet aan de opgelegde bindende voorwaarde. Gedurende de laatste drie academiejaren heeft verzoeker bovendien voor minder dan een derde van de opgenomen studiepunten credits verworven. Bijgevolg wordt zijn inschrijving aan de Universiteit Gent geweigerd.

Verzoekende partij stelde op datum van 18 september 2017 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 6 oktober 2017 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelde dat ze vergaderde over het intern beroep ingesteld door verzoeker tegen de weigering tot inschrijving in het academiejaar 2017-2018 conform artikel 24 van het onderwijs- en examenreglement 2016-2017. Deze artikels van het OER hebben een decretale basis in artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs.

De interne beroepsinstantie heeft integraal kennis genomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepschrift. Uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat verzoeker aan de Universiteit Gent een zeer beperkte studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden. De beroepsinstantie neemt akte van de persoonlijke omstandigheden die verzoeker in het beroepschrift aanvoert ter rechtvaardiging van het gebrek aan studievoortgang, en onderkent dat die omstandigheden problemen kunnen hebben veroorzaakt bij de studies. Zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van die aard zijn dat ze doen vermoeden dat bindende voorwaarden opleggen wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren.

De beroepsinstantie somt de argumenten op om de weigering te handhaven:

- De interne beroepsinstantie heeft in haar beslissing rekening gehouden met het feit dat dit de tweede weigering van verzoeker is.
- De interne beroepsinstantie stelt vast dat verzoeker de afgelopen twee academiejaren zeer weinig studievoortgang boekt en – als hij deelneemt aan examens – globaal genomen geen goede resultaten heeft behaald. De beroepsinstantie stelt vast dat dit niet afdoende door doktersattesten wordt onderbouwd om de slechte resultaten enkel hieraan te wijten.
- De interne beroepsinstantie heeft begrip voor de gezondheidsproblemen van verzoeker, maar stelt vast dat er geen enkel document voorligt waaruit zou blijken dat de situatie van verzoeker dermate positief gewijzigd is waardoor een goede studievoortgang vanaf het academiejaar 2017-2018 wel tot de mogelijkheden zou behoren.
- De interne beroepsinstantie stelt inderdaad vast dat verzoeker het bijzonder statuut heeft gekregen, waardoor hij beroep kan doen op extra faciliteiten die hem moeten toelaten de beoogde doelstellingen te behalen. Het is niet de bedoeling de eindcompetenties voor studenten met een bijzonder statuut te verlagen. De beoordeling van studenten met een functiebeperking kan en mag niet verschillen van de beoordeling van studenten zonder beperking: op basis van de toegestane faciliteiten moeten studenten met het bijzonder statuut in staat zijn de eindcompetenties te behalen.

Uit de studieloopbaan en de gerealiseerde studievoortgang blijkt volgens de beroepsinstantie manifest dat alsnog de toelating geven om in te schrijven met bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren. Het intern beroep wordt ongegrond verklaard. De weigering tot inschrijving aan de Universiteit Gent wordt bekrachtigd.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 13 oktober 2017 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 14 oktober 2017 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep.

Verzoeker tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbepaling van 14 september 2017 waarbij aan verzoeker de inschrijving aan de Universiteit Gent wordt geweigerd (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 6 oktober 2017 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, maar ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 100, §6 van het onderwijs- en examenreglement (verder: OER) van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Wel kan verzoeker onregelmatigheden die kleven aan deze beslissing, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep in zoverre het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing) en de Raad ziet evenmin redenen om zulks te doen.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoeker zich in een eerste middel beroept op een schending van het redelijkheidsbeginsel, in combinatie met het motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker gaat vooreerst in op het eerste argument van de interne beroepsinstantie, zijnde dat deze in haar beslissing rekening gehouden heeft met het feit dat dit de tweede weigering van verzoeker is. Verzoeker vraagt zich af hoe men rekening kan houden met het feit dat dit de tweede weigering is wanneer het beroep wegens overmacht bij de eerste weigering door dezelfde interne beroepsinstantie als overmacht werd aanvaard. *De facto* dient de beroepsinstantie zich in dit dossier uit te spreken of de elementen die aan de oorzaak liggen van de gebrekkige studievoortgang (val/infectie/depressie) uit dit beroepsschrift als overmacht worden aanvaard. Deze drie argumenten (val infectie/depressie) kunnen telkens medisch gestaafd worden.

Verder gaat verzoeker in op het tweede argument van de interne beroepsinstantie, die vaststelde dat verzoeker de afgelopen twee academiejaren zeer weinig studievoortgang heeft geboekt en – als hij deelneemt aan examens – globaal genomen geen goede resultaten heeft behaald. De beroepsinstantie stelt vast dat dit niet afdoende door doktersattesten wordt onderbouwd om de slechte resultaten enkel hieraan te wijten. Verzoeker is het er niet mee eens dat de doktersattesten niet afdoende zouden zijn. Ondanks het feit dat verzoeker gestopt was met antidepressiva, bleef hij voor zijn depressie in behandeling. Hoewel er verbetering was in verband met slaap en vermoeidheid, is het niet zo dat de depressie verdwenen was. De verbetering die merkbaar was bij het studeren werd tijdens de examenperiode in het eerste semester gefnuikt door een val met pijnlijke gevolgen. Toch heeft verzoeker aan enkele examens deelgenomen, ondanks pijn die, mede door zijn depressie, zijn fatalistische gevoelens nog versterkte. Verzoeker heeft echter enkel een medisch attest voor het eerste examen. De behandeling was een intensieve kinesithérapie. Ook tijdens de examenperiode van het tweede semester werd verzoeker door een aanslepende infectie met hoge koorts gehospitaliseerd. Een paar dagen voor de hospitalisatie heeft verzoeker wel met lichte koorts aan een examen deelgenomen en na zijn hospitalisatie en tijdens zijn herstel/ziekte heeft verzoeker – toen de koorts minderde – ook aan het laatste examen deelgenomen. Dit was evenwel niet succesvol: verzoeker behaalde een 8 en een 9. Gezien een doktersattest nooit een diagnose bevat, kan er inderdaad niet afdoende voor ieders interpretatie onderbouwd worden. Verzoeker heeft echter duidelijk ervaren hoe zijn inspanningen en voorbereidingen niet afgerond konden worden, omdat zijn val en infectie de door zijn depressie reeds fragiele veerkracht braken. Met de moed in de schoenen heeft verzoeker toch aan deze examens deelgenomen. Hij had dit beter niet gedaan, want zonder resultaten kunnen er geen slechte resultaten zijn.

In haar derde argument stelt de interne beroepsinstantie dat zij begrip heeft voor de gezondheidsproblemen van verzoeker, maar vaststelt dat er geen enkel document voorligt waaruit zou blijken dat de situatie van verzoeker dermate positief gewijzigd is dat een goede studievoortgang vanaf het academiejaar 2017-2018 wel tot de mogelijkheden zou behoren. Hiermee is verzoeker tevens niet akkoord. Tijdens en na de examenperiode van het tweede semester hebben de infectie en de gevolgen ervan de depressie van verzoeker verergerd. In samenspraak met zijn behandelend geneesheer is verzoeker opnieuw gestart met antidepressiva, waarvan de gevolgen nu merkbaar zijn en met psychotherapie. Ook is na een intake met de psycholoog van de universiteit vastgesteld dat verzoeker een ernstige faalangst heeft. Dit maakt dat de verergering van zijn depressie aangepakt wordt, wat een gunstig gevolg heeft voor zijn dagelijks leven en ook voor zijn studeren. De aanpak van de faalangst is specifiek daarop gericht. De motivering van verzoeker blijft sterk, wat ook blijkt uit de behandelingen die hij volgt. De daden die gesteld worden, zullen een positief effect hebben op verzoeker en zijn studiemogelijkheden. Omgekeerd zal het verder studeren ook een positieve invloed hebben op verzoeker. De intellectuele prikkels hierbij hebben al een serieuze verbetering van zijn depressie tot gevolg gehad. Enkel indien zich tijdens de examenperiodes onvoorziene ongevallen en ziektes voordoen, heeft verzoeker onvoldoende veerkracht. Hier wordt echter volop aan gewerkt. Er kan nog geen document worden voorgelegd, gezien de behandelingen pas zijn opgestart. Toch heeft de beroepsinstantie geoordeeld dat een goede studievoortgang niet mogelijk is. Het inzicht en begripsvermogen van verzoeker is nog voldoende intact om zijn studie aan te kunnen, wat ook blijkt tijdens de les door het stellen van relevante vragen, inzet en aandacht.

Ten slotte heeft de beroepsinstantie in haar argumentatie volgens verzoeker geen rekening gehouden met de beslissing van de Raad van 7 juni 2017 waarbij hij het verloren leerkrediet ten belope van 38 studiepunten voor het academiejaar 2014-2015 en 32 studiepunten voor het academiejaar 2015-2016 teruggekregen heeft.

Verwerende partij stelt in haar *antwoordnota* dat de bestreden beslissing gebaseerd is op artikel 24§2 OER 2016-2017. Artikel 24 OER is op zijn beurt de implementatie en specificatie in het OER van artikel II.246 §1 Codex Hoger Onderwijs. Deze bepaling voorziet twee hypothesen waarin het de universiteitsbesturen toegelaten is om een inschrijving te weigeren. Ze kan een inschrijving weigeren:

3. Indien voorheen zonder positief resultaat bindende voorwaarden voor de inschrijving worden opgelegd, of
4. Indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat het opleggen van dergelijke bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren.

De betrokken instelling is niet verplicht om in deze omstandigheden een student te weigeren. Ze kan oordelen dat er voldoende vooruitzichten op verbetering zijn en beslissen om een student, ondanks zijn zwakke prestaties in voorgaande academiejaren, toch nog in te schrijven. De beslissing om een student al dan niet in te schrijven behoort daarbij tot de discretionaire beoordelingsbevoegdheid van de institutionele beroepscommissie. De Raad heeft hierop slechts marginaal toezicht en kan een dergelijke beslissing enkel vernietigen indien zou blijken dat ze kennelijk onredelijk is.

De institutionele beroepscommissie is van oordeel dat het op dit ogenblik geen zin heeft om verzoeker nogmaals toe te laten om in te schrijven onder bindende voorwaarden. Ze verwijst daarvoor in eerste instantie naar de beperkte studievoortgang van verzoeker en de eerder zwakke resultaten die verzoeker behaalt voor de examens waaraan hij deelneemt. Ook wijst de institutionele beroepscommissie er op dat het niet de eerste keer is dat verzoeker tegen een weigeringsbeslissing aanloopt en dat hij bovendien voor de examens waaraan hij wel deelneemt, globaal genomen geen goede studieresultaten behaalt. Ook blijkt uit niets dat zijn situatie dermate is verbeterd dat er hoop is op een betere studievoortgang.

Verzoeker heeft inderdaad zeer slecht gepresteerd tijdens zijn studieloopbaan aan de UGent. In het academiejaar 2014-2015 behaalde hij credits ten belope van amper 22 studiepunten op een curriculum van 60 studiepunten. Voor heel wat examens behaalde hij barslechte punten. Hij bleef ook op veel examens afwezig, zonder dat dit door één of ander ziekte-attest of ander bewijs van overmacht werd gerechtvaardigd. Die bewijzen van overmacht werden voor het eerst ingediend in het raam van een procedure tot terugvordering van leerkrediet voor de Raad. In het academiejaar 2015-2016 behaalde hij één credit (5 studiepunten) op een inschrijving voor in totaal 42 studiepunten. In het afgelopen academiejaar behaalde hij geen enkele credit op een inschrijving voor 33 studiepunten.

Verzoeker wees in zijn intern verzoekschrift op het feit dat hij zo slecht presteerde ingevolge de naweeën van een depressie, waarvoor hij ook een bijzonder statuut had aangevraagd. De

institutionele beroepscommissie was evenwel van oordeel dat dit geen reden was om hem opnieuw toe te laten om zich in te schrijven aan de UGent. Ook nu opnieuw verwijst verzoeker naar gezondheidsproblemen als oorzaak van zijn falen.

In de omstandigheden waarin verzoeker zich bevindt is het niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk om te oordelen dat het geen zin heeft om hem toe te laten nog eens in te schrijven voor dezelfde opleiding onder bindende voorwaarden. Zijn studievoortgang over de voorbije drie academiejaren was zeer beperkt en is alleen maar slechter geworden. Ook nu het naar zijn mening beter ging in het eerste semester van 2016-2017, kon hij geen studievoortgang maken en slaagde hij niet voor de examens waaraan hij deelnam. Verzoeker heeft het bijzonder statuut op grond van functiebeperkingen, maar ondanks de faciliteiten die hij daarmee kan verkrijgen heeft hij geen enkele vooruitgang gemaakt. Als verzoeker al aan examens deelneemt, behaalt hij in de regel en zeker de afgelopen twee academiejaren geen goede cijfers, wat erop wijst dat de studierichting voor verzoeker, zeker in zijn huidige toestand, te hoog gegrepen is. Verzoeker biedt ook geen enkel vooruitzicht op verbetering naar volgend jaar toe. Zijn dossier bevat geen enkele informatie omtrent de evolutie van zijn gezondheidsproblemen.

In deze omstandigheden is het volgens verwerende partij niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk om te oordelen dat uit de gegevens van het dossier niet blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs een positief resultaat zal opleveren, en om de verdere inschrijving van verzoeker te weigeren. Verwerende partij merkt op dat niets verzoeker belet om, als hij zich klaar voelt om verder te studeren aan de universiteit, een nieuwe vraag tot herinschrijving te richten aan de institutionele beroepscommissie, met daarbij de nodige stukken waarbij blijkt dat zijn gezondheidsproblemen dermate positief zijn geëvolueerd dat er opnieuw een redelijk vooruitzicht op studievoortgang bestaat. Het kan en mag echter niet de bedoeling zijn dat een studie zonder enig reëel vooruitzicht op betere studievoortgang, toch wordt verder gezet om louter “therapeutische” reden, met name omdat de betrokken student zich daardoor beter in zijn vel zou voelen. Het beroep is volgens verwerende partij ongegrond.

In zijn *wederantwoord* stelt verzoeker dat hij in het academiejaar 2014-2015 het standaardpakket van 60 studiepunten opname, omdat hij op dat moment nog geen kennis had van de flexibele opties (vb. kleinere trajecten) in het hoger onderwijs. Verder stelt verzoeker

dat de eerste zittijd een examenperiode is die gesplitst wordt in een examenperiode van het eerste semester (januari) en een examenperiode van het tweede semester (mei-juni-juli). Op de bijgevoegde tijdslijn heeft verzoeker voor het academiejaar 2014-2015 de betreffende elf examens uitgesplitst per semester en zittijd met vermelding van de behaalde punten en opgenomen studiepunten per vak, dit telkens geplaatst boven de op dat moment ervaren gezondheidsproblemen. Voor de tweede zittijd heeft verzoeker omwille van gezondheidsredenen bewust een selectie gemaakt van de herexamens waaraan hij zou deelnemen. Verzoeker was dan ook geslaagd voor de geselecteerde examens. In de tijdslijn vindt men tevens het overzicht van de vijf examens waaraan verzoeker deelnam in het academiejaar 2015-2016 (uitgesplitst per semester) met vermelding van de behaalde punten en opgenomen studiepunten per vak, opnieuw gelinkt aan de medisch geattesteerde problematiek. Verzoeker nam niet deel aan de examens van de tweede zittijd van het academiejaar 2015-2016 wegens ziekte. Verzoeker heeft wel deelgenomen aan het examen neuropsychologie in eerste zittijd, opgenomen via een creditcontract bij de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen. Verzoeker heeft niet deelgenomen aan de tweede zittijd voor dit vak wegens ziekte.

Op 5 oktober 2016 wordt het beroep van verzoeker tegen de weigering tot inschrijving gegrond verklaard en kreeg hij de toelating tot inschrijving. Verzoeker heeft geen precieze motivering ontvangen waarom hij toch de toelating kreeg om in te schrijven. Hij gaat ervan uit dat hij met redelijke argumenten zijn overmacht geduid heeft. Ondanks het aanvaarden van zijn beroep tegen de weigering tot inschrijving door de institutionele beroepscommissie en de aanvaarding van zijn verzoekschrift tot terugvorderen van leerkrediet door de Raad, laat de institutionele beroepscommissie nu uitschijnen dat verzoeker de examenkansen van de academiejaren 2014-2015 en 2015-2016 ten volle heeft kunnen benutten, alsof er geen overmacht was binnen de termijn van 3 academiejaren die gehanteerd wordt om de algemene weigering tot inschrijving toe te passen. Er zijn bovendien 2 bijkomende geattesteerde medische problematieken die verzoeker in het academiejaar 2016-2017 ondervond, één tijdens de examenperiode van het eerste semester (val) en één tijdens de examenperiode van het tweede semester (infectieziekte) die tevens als overmacht kunnen worden geduid. Verzoeker verwijst naar de definitie van 'overmacht' door de Raad van State en stelt dat een val en een infectieziekte gebeurtenissen zijn die volgens hem effectief als overmacht kunnen worden bestempeld.

Verwerende partij stelt dat de Universiteit Gent niet verplicht is om een student te weigeren. Verzoeker stelt dat er duidelijke redenen zijn om hem niet te weigeren, omdat de voorbije jaren volgens hem een cumulatie van diverse medische redenen de oorzaak was van zijn studievertraging. Dit zijn redenen buiten zijn wil om, waarbij geen statische formules zijn slaagkans kunnen bepalen. Verwerende partij stelt ook dat de Universiteit Gent, mits voldoende vooruitzichten op verbetering en ondanks zwakke prestaties in de voorbije academiejaren, kan beslissen om een inschrijving toe te laten. Bij het eerste beroep van verzoeker voor de institutionele beroepscommissie was door zijn behandelende arts gesteld dat verzoeker, mits meer tijd per vak of minder vakken per semester, ondanks zijn moeilijkheden bij het studeren om medische redenen, toch de stof zal beheersen. Zijn behandelende arts zal attesteren dat er een herstel was m.b.t. zijn depressie tot juni 2017. Het voorbije jaar had het bijkomende medisch incident tijdens de examenperiode van het tweede semester (een infectieziekte met hospitalisatie) een impact op de depressie van verzoeker. Deze drie diagnoses (val-infectie-depressie) zijn bepalend geweest. De gevolgen van de val en de infectie kunnen als volledig hersteld geattesteerd worden. De gezondheidssituatie van verzoeker is gewijzigd: hij is hersteld van de val en zijn infectie is genezen.

Verzoeker wijst er ook op dat hij niet zonder meer wegbleef. Het niet aanwezig zijn op examens had steeds te maken met ziekte(s). Gezien zijn gezondheidstoestand zijn er altijd consultaties geweest met de behandelend geneesheer. Door onwetendheid heeft verzoeker echter voor de periode van januari 2015 tot februari 2016 geen attesten gevraagd of ingediend. De verklaring van zijn behandelende arts dat verzoeker niet in staat was te slagen voor de academiejaren 2014-2015 en 2015-2016 omwille van medische redenen is gebaseerd op de continue opvolging van zijn gezondheid. Verwerende partij stelt dat verzoeker in zijn intern verzoekschrift wijst op het feit dat hij zo slecht presteerde ingevolge *de naweeën* van zijn depressie. Verzoeker stelt dat hij in behandeling was en is voor depressie en niet voor de naweeën ervan. Deze tendentieuze formulering doet vermoeden dat verwerende partij de huidige attesten niet voldoende vindt. Bovendien is verwerende partij wel in staat om zonder enige schriftelijke verklaring van verzoeker of een attest van de behandelende geneesheer vast te stellen dat verzoeker geen depressie heeft, maar enkel aan de naweeën van een depressie lijdt.

Als antwoord op de vraag naar documenten over de evolutie van zijn gezondheid laat verzoeker zijn behandelende geneesheer attesteren dat het herstel van de val en de

infectieziekte op dit moment volledig is, zodat het voor alle partijen duidelijk mag zijn. Verzoeker heeft een vast schema van consultaties, zo ook na zijn val en infectie. Er is geen nood aan verdere behandeling in verband met de kwetsuur door zijn van en voor zijn voorbije infectieziekte. Verzoeker vraagt ook aan zijn behandelende psychiater, die samen met zijn huisarts zijn herstel van depressie verder begeleidt, een verklaring dat hij wel ten volle beschikt over de verstandelijke vermogens en intelligentie om de gekozen universitaire studies aan te kunnen. Zijn psychiater kent verzoeker en zal zeker meer inzicht hebben om dit te verklaren dan verwerende partij, die beweert dat de studierichting te hoog gegrepen is zonder ooit enig contact met verzoeker te hebben gehad of over kwalificaties te beschikken om medische diagnoses te stellen en prognoses te maken.

Verwerende partij stelt terecht dat de beoogde eindcompetenties moeten gehanteerd worden voor alle studenten, dus zowel voor studenten met en zonder statuut, maar formuleert het alsof toegekende faciliteiten een voordeel zijn voor studenten met een functiebeperking. Faciliteiten zijn volgens verzoeker geen voordeel, maar wel een compensatie voor studenten die omwille van een functiebeperking over zo'n statuut beschikken. Verzoeker wenste ook dat hij geen gebruik diende te maken van faciliteiten. Verder stelt verzoeker dat de keuze voor het curriculum in 2016-2017 gebeurde op basis van de op dat moment beschikbare informatie. Dat verzoeker niet slaagde voor de examens is te wijten aan de val en blijft depressie-gerelateerd. De beterschap van verzoeker was geformuleerd in functie van herstel van depressie en niet in functie van alle mogelijk te bedenken ongevallen, zoals de val op zijn schouder en arm tijdens de examenperiode van het eerste semester. Verzoeker benadrukt dat faciliteiten geen gunsten zijn, maar louter compenserend werken en dus niet als voordeel kunnen worden aangehaald tegenover andere studenten die hier niet over beschikken. De formulering van verwerende partij laat uitschijnen dat een student met faciliteiten net door die faciliteiten automatisch studievoortgang zou moeten boeken.

Verzoeker stelt dat zijn motivatie om deel te nemen aan examens ondanks ziekte wordt afgestraft. Ondanks de beslissingen van de Raad en de institutionele beroepscommissie, waarin overmacht bewezen acht worden, blijft verwerende partij stellen dat de onvoldoende cijfers te wijten zijn aan het feit dat de studierichting te hoog gegrepen is en dat haar vorige beslissing niet terecht was omwille van het feit dat er geen overmacht was, maar wel dat het verstandelijk vermogen van verzoeker onvoldoende is. Verzoeker zal volgende week de consolidatie vragen aan dokter [T.] voor val en infectie en op het eind van deze maand aan

zijn behandelende psychiater een verklaring dat verzoeker over voldoende geestelijke vermogens beschikt om kennis en informatie op universitair niveau te verwerven. Sinds verzoeker in kennis is gesteld van beperktere trajecten, heeft hij hiermee rekening gehouden bij de samenstelling van zijn curriculum, zodat hij meer tijd heeft om de leerstof te beheersen (zonder onvoorziene omstandigheden van overmacht). Verzoeker vraagt zich af aan welke student bij inschrijving een attest van de arts wordt gevraagd waaruit blijkt dat hij voldoende in staat wordt geacht om aan een universiteit te studeren. Zelf ervaart verzoeker deze formulering van verwerende partij alsof een helderziende een uitspraak dient te doen over de evolutie van zijn gezondheid – waarbij rekening gehouden wordt met alle onverwachte ziekten en ongevallen die kunnen opduiken – naast zijn behandeling voor depressie en discriminerend ten opzichte van personen met een niet zichtbare, mentale functiebeperking.

Verwerende partij stelt dat verzoeker om louter “therapeutische” redenen, namelijk omdat hij zich beter in zijn vel zou voelen, deze studierichting wil blijven volgen. Verzoeker stelt vast dat deze uitlating van verwerende partij niets te maken heeft met wat voorligt, maar dat deze uitlating een minachtend beeld van verzoeker schetst zonder enige kennis te hebben van wie hij is en waarvoor hij staat. Degelijke kennis en inzicht heeft voor iedereen een therapeutische waarde. Een universiteit is de plaats bij uitstek die zulke degelijkheid van kennis en inzicht moet garanderen. Iedereen die tot zo’n instituut behoort zou zich hiervan bewust moeten zijn, ook diegene die in naam van verwerende partij schrijft. De examenresultaten van de vakken waarvoor verzoeker slaagde tonen tevens aan dat hij wél in staat is om een cursus op universitair niveau te verwerken.

Verzoeker stelt dat ook dat zijn beroep gegrond is. In het tweede semester vak het academiejaar 2017-2018 wil verzoeker de vakken wetenschapsfilosofie I, kennisleer I en wijsgerige antropologie opnemen. Op basis van de huidige beschikbare kennis en info m.b.t. zijn gezondheid en beperking lijkt dit een haalbaar en realistisch pakket. Op dit moment lijkt het verzoeker niet wenselijk om meer vakken uit het eerste semester op te nemen, gezien de resterende tijd om deze stof degelijk te verwerken te kort is. Verzoeker hoopt dat verwerende partij beseft dat deze beroepsprocedure ook voor hem opnieuw een extra belasting betekent bovenop de ervaren moeilijkheden het voorbije academiejaar. Graag had verzoeker de tijd en energie gestopt in het verwerken van opleidingsonderdelen van het eerste semester, maar nu hoopt verzoeker dat op basis van zijn motivatie de toestemming gegeven wordt voor een laattijdige inschrijving waarbij hij enkele vakken uit het tweede semester kan opnemen en zo

zijn studie kan verderzetten. Verzoeker wenst dit niet omwille van de door verwerende partij omschreven therapeutische redenen, maar wel omwille van eenzelfde motivatie die bij elke ander student aanwezig is: interesse, zin en de drive om zich in deze wetenschap verder te verdiepen.

Beoordeling

Verzoeker beroept zich in essentie op de onredelijkheid van de studievoortgangsbepaling waarbij zijn inschrijving voor het academiejaar 2017-2018 wordt geweigerd. De weigering heeft betrekking op alle opleidingen aan de Universiteit Gent.

De Raad schetst vooreerst de contouren waarbinnen hij de voorliggende studievoortgangsbepaling toetst. De Raad kan zich bij de beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar gaat na of de bestreden bepaling niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbepaling betreft.

Inzake de door de Codex Hoger Onderwijs aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdend met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden en de weigering van inschrijving betreft, doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbepaling. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van deze bijzondere omstandigheden.

In artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs, dat gradueel is opgebouwd, wordt het opleggen van bindende studievoorwaarden voor diplomastudenten gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studieprestatie (60% van de opgenomen studiepunten), die instellings- en

opleidingsoverschrijdend kan worden vastgesteld.¹⁴ Ingeval een student vervolgens niet voldoet aan deze bindende voorwaarden, kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd. In het betreffende artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs wordt ook bepaald dat een inschrijving van een student kan worden geweigerd indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren. Uit eerdere rechtspraak van de Raad blijkt dat in dit verband een verregaande motiveringsverplichting bij de instelling ligt, die de weigering van een bepaalde student ook mogelijk zal gronden op het reeds volledig afgelegde studietraject van de student.

De Raad gaat vooreerst na of verwerende partij conform de reglementaire bepalingen heeft gehandeld. De Raad stelt op basis van het dossier vast dat het studietraject van verzoeker volgend verloop kent:

- Het academiejaar 2014-2015: opname van 60 studiepunten in de bachelor in de wijsbegeerte, waarvan 22 verworven. Verzoeker behaalt minder dan 50 % studie-efficiëntie en wordt onder bindende voorwaarde (minimale studie-efficiëntie van 50 %) ingeschreven;
- Het academiejaar 2015-2016: opname van 4 studiepunten met een creditcontract in de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen (niet verworven) en opname van 38 studiepunten met een diplomacontract, waarvan 5 verworven. In totaal behaalde verzoeker in het academiejaar 2015-2016 5 studiepunten op een studieprogramma van 42 studiepunten. Hij voldoet niet aan de opgelegde bindende voorwaarde en wordt ondanks dit gegeven het academiejaar nadien, na uitputting van een interne beroepsprocedure, opnieuw toegelaten onder eenzelfde bindende voorwaarde;
- Het academiejaar 2016-2017: opname van 33 studiepunten, waarvan 0 verworven. Verzoeker voldoet niet aan de bindende voorwaarde en wordt aldus geweigerd voor de

¹⁴ **Art. II.246.**

§1: “Het instellingsbestuur kan maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:

1° indien een student geen 60% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft een vorig academiejaar kan bij een nieuwe inschrijving aan eenzelfde of andere instelling een bindende voorwaarde opgelegd worden. Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie- en/of deliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de instelling algemeen gelden.

Het instellingsbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een deliberatie door het orgaan of de persoon die verantwoordelijk is voor de bepaling van de studievoortgang.

Bij het niet naleven van deze bindende voorwaarde kan de student een volgend academiejaar geweigerd worden in dezelfde instelling waar de bindende voorwaarde is opgelegd;

2° indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren kan de inschrijving van de student geweigerd worden.”

betrokken opleiding. Gezien verzoeker na drie jaar nog steeds geen derde van de opgenomen studiepunten heeft behaald (met name: 135 studiepunten opgenomen, waarvan 27 verworven) wordt hij ook geweigerd voor een verdere inschrijving aan de instelling.

Verzoeker werd geweigerd op grond van artikel 24 §2 van het OER (zie stuk 11 van verwerende partij):

“§2. De inschrijving aan de UGent wordt geweigerd, ongeacht het contracttype en ongeacht eerder opgelegde – al dan niet nagekomen – bindende voorwaarden, wanneer de student na drie jaren van inschrijving voor minder dan één derde van de gedurende die inschrijvingen opgenomen studiepunten credits heeft verworven.”

Verzoeker vecht deze weigering van inschrijving aan.

De Raad is op basis van het dossier van oordeel dat verwerende partij conform haar onderwijsreglementering en het decreet heeft gehandeld.

De verwerende partij heeft verzoeker geweigerd op grond van zijn zwakke prestaties. Zij was van oordeel dat het niet langer zin had om verzoeker nogmaals onder bindende voorwaarden te plaatsen, gezien zijn beperkte deelname aan de examens. Als verzwarende omstandigheid werd ingeroepen dat verzoeker reeds voor de tweede maal geweigerd werd en vervolgens nog steeds niet voldoet aan de opgelegde bindende voorwaarde. Voor de examens welke hij wel heeft afgelegd, behaalde verzoeker geen goede resultaten. Hij bleef meermaals ongewettigd afwezig en diende geen medische stavingstukken in om zijn afwezigheid wegens ziekte te staven. Deze medische stavingstukken werden wel ingediend in het kader van een externe procedure voor de Raad tot terugvordering van leerkrediet.

De Raad onderzoekt hierna of er zich de afgelopen (drie) academiejaren bijzondere omstandigheden hebben voorgedaan die verschoenen waarom verzoeker slechts een ondermaatse studievoortgang heeft gemaakt.

Ingeval een student zich hierop beroept – zoals *in casu* – is het aan de interne beroepsinstantie om de ingeroepen omstandigheden te onderzoeken. De Raad leest in het dossier dat verwerende partij deze aangebrachte omstandigheden in het kader van het intern beroep heeft onderzocht en dat zij heeft geoordeeld dat deze niet voldoende overtuigend waren om de studievoortgangsbeslissing – die in de regel wordt genomen in het geval studenten na drie jaar

minder dan een derde van de opgenomen studiepunten behalen - te herzien. De interne beroepsinstantie heeft begrip voor de gezondheidsproblemen van verzoeker en bevestigt het feit dat hij van een bijzonder statuut geniet, wat hem echter niet vrijstelt om de vooropgestelde eindcompetenties te behalen. Ook het feit dat verzoeker niet overtuigend aanbrengt waarom hij in de toekomst wel betere resultaten zal behalen, speelde mee bij deze beslissing.

Verzoeker roept volgende bijzondere omstandigheden in:

- Zijn gezondheidstoestand: slechte prestaties als gevolg van een depressie;
- Het gegeven dat hij een bijzonder statuut heeft gekregen op grond van zijn functiebeperking;
- Betere vooruitzichten gezien hij op een betere manier kan omgaan met het gebruik van antidepressiva;
- Specifiek wat het laatste academiejaar betreft: een kwetsuur aan de schouder het eerste semester en een hospitalisatie wegens een infectie het tweede semester. Hierdoor is verzoeker hervallen in een depressieve toestand en heeft hij op advies van de geneesheer niet deelgenomen aan de examens in het tweede semester van 2016-2017;
- Hernieuwde therapie en medicatie en het voorstel om een realistisch studiepakket samen te stellen in overleg met de arts, de studentenpsycholoog en de studiebegeleider.

De Raad is van oordeel dat bij de beoordeling van een vraag tot inschrijving rekening moet worden gehouden met de door de verzoeker geboekte studievoortgang, eventueel met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren enerzijds, en met de informatie over de wijze waarop verzoeker in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken anderzijds.

De Raad stelt vast dat verzoeker met succes een teruggave van leerkrediet heeft bekomen wegens zijn gezondheidstoestand voor de academiejaren 2014-2015 en 2015-2016, welke door de Raad als een overmachtssituatie werd beschouwd. Dit biedt verzoeker de mogelijkheid om in de toekomst - als zijn gezondheid het toelaat - desgevallend opnieuw een opleiding aan te vatten.

De Raad betreurt het ten zeerste dat verzoeker wegens zijn psychische gezondheidstoestand tot nu toe belemmerd werd om een normale studievoortgang te boeken. De Raad is echter van oordeel dat de verwerende partij gedurende drie academiejaren verzoeker ruimschoots de mogelijkheid heeft geboden om via een geïndividualiseerd traject en met de nodige faciliteiten hoger onderwijs te volgen. Verzoeker nam met uitzondering van het eerste academiejaar slechts een beperkt studieprogramma op, maar zijn prestaties gaan niettemin jaar na jaar achteruit. Het laatste academiejaar behaalde hij geen enkele credit.

Deze omstandigheden verschonen ondanks de vastgestelde gezondheidstoestand - welke ook verwerende partij niet in vraag stelt - niet langer dat verzoeker blijvend aan de universiteit wordt ingeschreven. De decreetgever heeft de instelling de mogelijkheid en ook de taak gegeven om de studievoortgang van studenten op te volgen en om zo nodig in te grijpen ingeval een student blijft falen. Deelnemen aan het hoger onderwijs heeft als doel om de competenties van een bepaald studieprogramma te verwerven en in de meeste gevallen ook het einddiploma te behalen. Als blijkt dat door de gezondheidstoestand van een student dit gedurende meerdere jaren verhinderd wordt, dan kan terecht de vraag gesteld worden of een volgende inschrijving nog langer verantwoord is. Het volgen van hoger onderwijs *an sich* kan niet als een therapie beschouwd worden. Er zijn meerdere andere mogelijkheden die zonder het risico op falen een intellectuele uitdaging kunnen vormen, wat verzoeker aldus het dossier betracht.

Verzoeker overtuigt de Raad ook niet dat deze prestaties het volgend academiejaar wel degelijk beter zullen zijn.

Zonder zich uit spreken over de intellectuele capaciteiten van verzoeker, welke ook door verwerende partij niet in vraag worden gesteld, blijkt verzoeker op basis van huidig dossier niet klaar te zijn om een opleiding succesvol te combineren met zijn gezondheidstoestand. Herhaaldelijk blijven falen zal voor verzoeker mogelijk nog een grotere belasting inhouden naar de toekomst toe.

In het licht van deze en de hoger vermelde overwegingen lijkt het de Raad niet kennelijk onredelijk dat verzoeker op dit ogenblik en met kennis van de huidige gegevens in het dossier de verdere toelating tot een opleiding aan de Universiteit Gent wordt geweigerd. Zoals verwerende partij ook aangeeft sluit dit niet uit dat verzoeker in de toekomst alsnog een

nieuwe aanvraag tot inschrijving indient, waaruit blijkt dat hij een nieuwe kans met succes zal kunnen benutten.

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 6 december 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jean Goossens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.076 van 8 december 2017 in de zaak 2017/567

In zake:

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Tegen:

UNIVERSITEIT GENT
Woonplaats kiezend te 9000 Gent
Sint-Pietersnieuwstraat 25

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 18 oktober 2017, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 13 september 2017 waarbij aan de verzoekende partij de inschrijving voor de opleiding Bachelor in de Rechten geweigerd wordt en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 6 oktober 2017 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 17 november 2017.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en mevrouw Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding “Bachelor in de Rechten”.

Na afloop van het academiejaar 2015-2016 kon verzoekende partij, na een interne beroepsprocedure, opnieuw inschrijven voor de opleiding “Bachelor in de Rechten”, maar onder de bindende voorwaarde dat ze diende te slagen voor de helft van de opgenomen studiepunten.

In het academiejaar 2016-2017 neemt verzoekster 50 studiepunten op binnen de opleiding “Bachelor in de Rechten”. Ze neemt tevens via een creditcontract ook nog één opleidingsonderdeel op in de faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen. Binnen de opleiding “Bachelor in de Rechten” behaalde verzoekster credits ten belope van 19 studiepunten op een totaal van 50 opgenomen studiepunten en voldeed ze aldus niet aan de opgelegde bindende voorwaarde. Hierdoor werd verzoekster geweigerd om in te schrijven voor de opleiding “Bachelor in de rechten”.

Verzoekende partij stelde op datum van 14 september 2017 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 6 oktober 2017 werd het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de interne beroepsinstantie vergaderde over het intern beroep ingesteld door verzoekster tegen de weigering tot inschrijving in het academiejaar 2017-2018 conform artikel 24 van het onderwijs- en examenreglement 2016-2017. Deze artikels van het OER hebben een decretale basis in artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs. Vervolgens beschrijft de interne beroepsinstantie de studievoortgang van verzoekster van academiejaar 2012-2013 t.e.m. academiejaar 2016-2017.

De interne beroepsinstantie heeft integraal kennis genomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepschrift. Uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat verzoekster aan de Universiteit Gent een zeer beperkte studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden.

De beroepsinstantie neemt akte van de persoonlijke omstandigheden die verzoekster in het beroepschrift aanvoert ter rechtvaardiging van het gebrek aan studievoortgang en onderkent dat die omstandigheden problemen kunnen veroorzaakt hebben bij de studies. Zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van die aard zijn dat ze doen vermoeden dat bindende voorwaarden opleggen wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren. De beroepsinstantie somt de argumenten op om de weigering te handhaven:

- De interne beroepsinstantie heeft in haar beslissing rekening gehouden met het feit dat dit de tweede weigering van verzoekster is. Verzoekster was zich bijgevolg ten volle bewust van de opgelegde bindende voorwaarden, maar voldeed hier niet aan.
- De interne beroepsinstantie stelt vast dat verzoekster de afgelopen twee academiejaren in de bacheloropleiding Rechten geen goede examencijfers behaalde, wat de beroepsinstantie sterkt in de overtuiging dat de gekozen opleiding niet de juiste studiekeuze van verzoekster is.
- De interne beroepsinstantie heeft begrip voor de gezondheidsproblemen van verzoekster, maar stelt vast dat er geen enkel document of attest voorligt wat dit argument staakt noch enig document waaruit zou blijken dat de situatie van verzoekster dermate positief geëvolueerd is waardoor een goede studievoortgang vanaf het academiejaar 2017-2018 wel tot de mogelijkheden zou behoren. Verzoekster heeft evenmin het bijzonder statuut. De interne beroepsinstantie wijst verzoekster er op dat de bewijslast bij haar als verzoekster ligt en voelt zich hierin geruggesteund door eerdere besluiten van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen inzake het aanbrengen van bewijslast.
- De interne beroepsinstantie kan aannemen dat het incident met haar broer een impact heeft gehad op de tweedekansexamenperiode, maar acht deze impact niet dermate doorslaggevend om de voorbije negatieve studievoortgang volledig te verklaren.

Uit de studieloopbaan en de gerealiseerde studievoortgang blijkt volgens de beroepsinstantie manifest dat alsnog de toelating geven om in te schrijven met bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren. Het intern beroep wordt ongegrond verklaard. De weigering tot inschrijving aan de opleiding Bachelor Rechten wordt bekrachtigd. De interne beroepsinstantie raadt verzoekster aan om te heroriënteren naar een meer geschikte studierichting.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 13 oktober 2017 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 18 oktober 2017 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep.

Verzoekster tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbepaling van 13 september 2017 waarbij aan de verzoekende partij de inschrijving werd geweigerd voor de opleiding “Bachelor in de rechten” (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 6 oktober 2017 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, maar ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 100, §6 van het onderwijs- en examenreglement (verder: OER) van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoeksters beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Wel kan verzoekster onregelmatigheden die kleven aan deze beslissing, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep in zoverre het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing) en de Raad ziet evenmin redenen om zulks te doen.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op het redelijkheidsbeginsel, in combinatie met het motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat de beslissingen van verwerende partij *in casu* niet gerechtvaardigd zijn, gezien haar zeer bijzondere situatie. Verwerende partij en haar interne beroepsinstantie hebben hiermee niet voldoende rekening gehouden en hebben deze situatie volgens verzoekster sterk onderschat. Vervolgens zet verzoekster haar bezwaren uiteen.

Vooreerst haalt de beroepsinstantie het feit aan dat verzoekster een zeer beperkte studievoortgang heeft geboekt tijdens haar inschrijvingen aan de Universiteit Gent. Volgens verzoekster klopt dit gegeven enigszins, maar schuilt hier evenwel een bijzondere persoonlijke en medische situatie achter. Sinds 2013 lijdt verzoekster immers aan een zeldzame aandoening. Het betreft een fysieke beperking aan de rechterhand die zich uit in een krachtverlies en onvermogen om de meest alledaagse handelingen uit te voeren. Zo moet verzoekster vaak vaststellen dat ze niet in staat is om meer dan een half blad vol te schrijven, een eetlepel langer dan enkele minuten vast te houden, haar handtas te dragen... Het heeft dan ook niet lang geduurd vooraleer deze toestand ook een invloed had op haar psychisch welzijn: het onvermogen om zo'n eenvoudig en alledaagse zaken uit te voeren, maakte verzoekster neerslachtig. Als dit onvermogen zich voordeed examenperiodes, was het des te moeilijker om hier mee om te gaan. Verzoekster kon immers niet al schrijvend of samenvattend studeren en was enkel aangewezen op het 'lezen' van de leerstof. De weinige kracht die verzoekster in die periodes in haar hand bezat, 'bewaarde' ze liever voor de dag van het examen zelf om haar kopij te kunnen invullen. Telkens opnieuw bleef deze medische situatie een invloed uitoefenen op haar studieresultaten, hoewel verzoekster telkens positief bleef en telkens verwachtte dat de komende examens wél zouden lukken. Om dit te staven, voegt verzoekster verslagen van de reumatoloog, neuroloog en huisarts bij.

Verder zijn niet enkel medische problemen, maar ook problemen van familiale aard steeds een bron van onrust geweest tijdens de studiejaren van verzoekster. Zo werd bij haar broertje een zeer kwaadaardige osteosarcoom (botkanker) vastgesteld en werd hij hier jaarlijks voor geopereerd aan zijn knie. Vaak moest verzoekster dan ook aanwezig zijn op consultaties,

operaties en voor de zorg nadien thuis. In februari 2017 werd ook de moeder van verzoekster geopereerd n.a.v. een zenuwkanaalvernauwing. Ook hier heeft verzoekster veel tijd en zorg aan moeten besteden. Verder kreeg ze op 16 augustus 2017 ook te maken met een zeer moeilijk voorval, waarbij de broer van verzoekster het slachtoffer werd van een gevaarlijke schietpartij en levensgevaarlijke verwondingen opliep waarbij hij drie dagen op de intensieve afdeling voor zijn leven moest vechten. Dit voorval heeft een enorme negatieve invloed gehad op verzoekster. Niet alleen de slechte fysieke toestand van haar broer, maar eveneens alle andere zaken die er als gevolg bij kwamen kijken duwden verzoekster op de rand van een depressie. Zo had verzoekster helemaal geen weet van de situatie of de oorzaken van de schietpartij. Door deze onzekerheid had verzoekster enorm veel angst dat haar broer en het gezin nog steeds gevaar liepen.

De combinatie van voornoemde zaken zorgde ervoor dat verzoekster nooit vooraf kon inschatten of en hoe ernstig haar examens zouden lijden onder deze problemen, waardoor dit probleem doorheen enkele academiejaren bleef aanslepen. Haar slechte studieresultaten zijn dus voornamelijk te wijten aan haar gezondheidsproblemen en aan een samenloop van zeer slechte omstandigheden. In tegenstelling tot wat de beroepsinstantie beweert, is verzoekster er echter van overtuigd dat deze bijzondere omstandigheden zich in de toekomst niet meer kunnen voordoen en dat haar studievoortgang dus wél zal verbeteren in het komende academiejaar. Bovendien ondergaat verzoekster een alternatieve behandeling bij de kinesioloog, die verzoekster al aanzienlijke verlichting heeft gebracht voor haar medische klachten en het ziet ernaar uit dat dit ook in de toekomst positief zal evolueren. Tenslotte ondergaat verzoekster momenteel ook testen bij de psychiater in het kader van een vermoeden van ADD. Indien deze stoornis wordt bevestigd, kan verzoekster zich met behulp van medicatie veel meer en gericht concentreren op het studeren.

De stelling dat haar studierichting niet de juiste keuze zou zijn, is volgens verzoekster volledig verkeerd. De keuze om rechten te studeren was reeds een tweede keuze, na een eerste slechte studiekeuze waarin verzoekster minder gemotiveerd was. Verzoekster heeft deze beslissing dus grondig overwogen en ze is nog steeds vastberaden om haar opleiding af te werken. Vaak laten slechte studieresultaten uitschijnen dat een bepaalde student niet voldoende capabel is om een bepaalde studierichting te volgen. Zoals verzoekster reeds heeft aangehaald, hebben *in casu* andere factoren deze studieresultaten veroorzaakt. Zo behaalde verzoekster in haar secundaire studies erg goede punten in de richting Latijn-wiskunde en

heeft ze naast haar studies een debatvereniging mede opgericht, waarbij ze een derde plaats wist te bemachtigen op het eerste interuniversitaire debattoernooi van Vlaanderen. Verzoekster wil hiermee vooral aangeven dat zij erg gemotiveerd is en dat afstuderen voor haar een droom is waarmee ze ook anderen wil helpen om iets te bereiken. Als kind van ouders die wegens de oorlog nooit de kans kregen om verder te studeren, beseft verzoekster heel goed dat studeren niet als vanzelfsprekend mag worden beschouwd. Verzoekster hoopt dan ook dat zij verder mag gaan om deze droom waar te maken. Ze dient in de bacheloropleiding immers nog slechts 81 studiepunten te behalen.

Verzoekster verwijst in bijlage naar documenten die haar medische situatie staven en bewijzen, evenals een document dat kan staven dat haar gezondheidsproblemen een positieve evolutie kennen. Verzoekster maakte hiervan melding in haar beroep, maar voegde geen bewijsstukken bij. De beroepsinstantie wees op het ontbreken hiervan. Het Onderwijs- en Examenreglement 2016-2017 vermeldt echter dat een uiteenzetting van de feiten en de middelen volstaat ter indiening van een beroep. Verder staat hierin ook vermeld dat, indien het nodig zou worden geacht, de beroepsinstantie stukken of inlichtingen kan opvragen. Dit is niet gebeurd, ondanks het feit dat verzoekster steeds in haar beroep vermeldde dat zij haar argumentatie kon staven met de daarbij horende bewijsstukken.

Ook haalde de beroepsinstantie het feit aan dat verzoekster niet over een bijzonder statuut beschikt. Hierbij wil verzoekster meegeven dat zij wel degelijk op de hoogte is van een dergelijk statuut en tevens ook op gesprek is gegaan bij mevrouw [C.D.] van de Universiteit Gent. Zij wist verzoekster echter te melden dat verzoekster, aangezien ze niet aan een chronische ziekte leed, over veel minder faciliteiten kon beschikken. De faciliteiten die verzoekster wel zou kunnen krijgen, waren voor haar specifiek geval geen opties die haar concreet konden helpen. Hierdoor is verzoekster dan ook niet verder gegaan met de aanvraag van het bijzonder statuut.

Tenslotte meent de beroepsinstantie dat het incident met de broer van verzoekster niet doorslaggevend genoeg geacht kan worden om de voorbije negatieve resultaten te verklaren. Verzoekster stelt dat dit gegeven niet enkel kwetsend is, het ondermijnt ook volledig de mentale invloed die een dergelijk vreselijk ongeval op familieleden kan uitoefenen. Verzoekster hoopt dat de leden van de Raad overtuigd zijn van het feit dat indien een dergelijk incident enkele dagen voor de start van de examens plaatsvindt, het wel degelijk een

zeer negatieve impact kan hebben, *in casu* dat te meer omdat het ook andere leden van het gezin aanbelangt. Toch wil verzoekster meegeven dat zij, ondanks deze zeer slechte omstandigheden, slaagde voor de helft van de vakken waar zij de afgelopen examenperiode aan deelnam.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat de bestreden beslissing gebaseerd is op artikel 24 §1 OER 2016-2017. Artikel 24 OER is op zijn beurt de implementatie en specificatie in het OER van artikel II.246 §1 Codex Hoger Onderwijs. Deze bepaling voorziet aldus twee hypothesen waarin het de universiteitsbesturen toegelaten is om een inschrijving te weigeren. Ze kan een inschrijving weigeren:

1. Indien voorheen zonder positief resultaat bindende voorwaarden voor de inschrijving worden opgelegd, of
2. Indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat het opleggen van dergelijke bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren.

De betrokken instelling is niet verplicht om in deze omstandigheden een student te weigeren. Ze kan oordelen dat er voldoende vooruitzichten op verbetering zijn en beslissen om een student ondanks zijn zwakke prestaties in voorgaande academiejaren toch nog in te schrijven. De beslissing om een student al dan niet toch nog te laten inschrijven behoort daarbij tot de discretionaire beoordelingsbevoegdheid van de institutionele beroepscommissie. De Raad heeft hierop slechts marginaal toezicht en kan een dergelijke beslissing maar vernietigen indien zou blijken dat ze kennelijk onredelijk is.

De institutionele beroepscommissie is van oordeel dat het op dit ogenblik geen zin heeft om verzoekster nogmaals toe te laten om in te schrijven in de rechtenopleiding onder bindende voorwaarden. Ze verwijst daarvoor in eerste instantie naar de beperkte studievoortgang van verzoekster en de eerder zwakke resultaten die verzoekster behaalt voor de examens waaraan ze wel deelneemt. Verzoekster kan niet ontkennen en ontkent ook niet dat ze niet goed heeft gepresteerd binnen haar studieloopbaan als rechtenstudent. In het eerste jaar van haar rechtenstudie slaagt ze nog voor net de helft van het modelprogramma (30 studiepunten). De daaropvolgende jaren blijven haar resultaten daar steeds onder. In 2014-2015 behaalt ze 19 studiepunten op een inschrijving voor 59 studiepunten, in 2015-2016 behaalt ze 26 studiepunten op een inschrijving voor 59 studiepunten en in het academiejaar 2016-2017 behaalt ze 19 studiepunten op een inschrijving voor 50 studiepunten. Verzoekster was

nochtans door een eerdere weigering al goed gewaarschuwd dat ze beter zou moeten presteren, wenste ze haar opleiding verder te zetten.

Verzoekster wees in haar intern verzoekschrift op het feit dat ze zo slecht presteerde ingevolge gezondheidsproblemen. Ze wees ook in haar intern beroep op 19 september 2016 reeds op diezelfde gezondheidsproblemen. Verzoekster wees bovendien ook op andere persoonlijke omstandigheden, zijnde in 2015-2016 de ziekte van een broer en in 2016-2017 verwondingen van een broer bij een schietpartij. Verzoekster voegde bij haar intern verzoekschrift geen bewijsstukken, op een krantenartikel na dat weliswaar aantoont dat halverwege augustus een Belg levensgevaarlijk gewond geraakte bij een schietpartij in Rotterdam, maar waaruit niet blijkt wie die Belg is, laat staan dat dit om haar broer gaat. Verzoekster merkt thans op dat het OER enkel stelt dat een intern beroep feiten en middelen moet bevatten, maar niet spreekt over bewijsstukken. Dit belet evenwel niet dat de bewijslast voor wat men aanvoert in zijn beroep, ook bij de indiener van dat beroep ligt. Het kan niet de bedoeling zijn dat de institutionele beroepscommissie op eigen initiatief bewijsmateriaal gaat verzamelen. Dit zou overigens ook praktisch niet haalbaar zijn in de drukke beroepenperiode na afloop van de tweede zitting.

Van de medische situatie van verzoekster lag voor de institutionele beroepscommissie geen enkel bewijs voor. Het valt ook op dat verzoekster voor de vele examens waarop ze afwezig bleef nooit als gewettigd afwezig aangegeven staat, wat erop duidt dat ze alvast nooit een ziektebriefje indiende bij het examensecretariaat van de betrokken faculteit. De institutionele beroepscommissie was dan ook van oordeel dat de opgegeven rechtvaardigingen geen reden waren om verzoekster opnieuw toe te laten tot de opleiding. Ook nu opnieuw verwijst verzoekster naar gezondheidsproblemen als oorzaak van haar falen. Thans voegt ze wel bewijsstukken toe, waaruit blijkt dat ze zekere problemen ondervindt met haar rechterhand. Deze stukken waren evenwel onbekend voor de institutionele beroepscommissie, zodat de institutionele beroepscommissie er ook geen rekening mee kon houden en zo ook thans niet meer ontvankelijk naar voor kunnen worden gebracht. Overigens blijkt uit de voorgelegde stukken ook niet dat de problemen dermate groot zijn dat ze een normale studievoortgang, desnoods met behulp van examenfaciliteiten, onmogelijk zouden maken.

In omstandigheden waarin verzoekster zich bevindt is het niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk, om te oordelen dat het geen zin heeft om haar toe te laten nog eens in te schrijven

voor dezelfde opleiding onder bindende voorwaarden. Verzoekster maakte doorheen de vier jaar waarin ze ingeschreven was in de bachelor rechten maar een beperkte studievoortgang en slaagt op één keer na steeds voor minder dan de helft van de opgenomen studiepunten. Haar leerkrediet is dan ook al zeer sterk gedaald (34 studiepunten na afloop van het academiejaar 2016-2017). Verzoekster blijft vaak afwezig op examens, zonder aanwijsbare reden. In elk geval werden de afwezigheden tot nu toe nooit gewettigd door één of ander bewijs van overmacht. Waar ze credits behaalt, is dat doorgaans met lage cijfers (meestal 10 of 11, soms een 12, een uitzonderlijke keer ook een 13 of 14) en veelal na meerdere pogingen. Voor de andere examens waaraan ze deelnam, waren haar cijfers steeds laag tot zeer laag.

Deze cijfers zijn allerminst hoopgevend. De institutionele beroepscommissie wijst er weliswaar op dat het slechte presteren het gevolg kan zijn van gezondheidsproblemen, maar moet anderzijds ook vaststellen dat dit op geen enkele manier werd gestaafd en ook nooit als reden werd ingeroepen voor afwezigheid op een examen. In die omstandigheden is het niet onredelijk om aan te nemen dat de gezondheidssituatie van verzoekster niet van die aard is dat ze het slechte presteren dermate zou rechtvaardigen dat de weigering ongedaan moet worden gemaakt. De institutionele beroepscommissie heeft er ook op gewezen dat ze wel kan aannemen dat het (overigens niet-bewezen) voorval met haar broer weliswaar een impact kan hebben gehad op haar tweedekansexamenperiode, maar dat die impact niet dermate doorslaggevend was om de voorbije negatieve studievoortgang volledig te verklaren. Ook deze opmerking is zeker niet onredelijk. Het valt in elk geval op dat verzoekster in het afgelopen academiejaar in de eerste zittijd, toen dit voorval zich nog niet had voorgedaan, maar één credit behaalde (mensenrechten, vak dat ze voor de derde keer opnam in haar curriculum). Tijdens de tweede zittijd, na het beweerde voorval met haar broer, behaalde ze drie credits en presteerde ze dus *in se* beter dan voordien.

Verzoekster biedt ook geen enkel vooruitzicht op verbetering naar volgend jaar toe. In haar intern verzoekschrift merkt ze weliswaar op dat ze een alternatieve behandeling volgt voor haar medische problemen, die haar hoopvol stemt naar de toekomst toe. Ook hier ontbreekt evenwel elk bewijs. Bovendien valt het op dat verzoekster ook in het intern beroep dat ze na afloop van het academiejaar 2015-2016 instelde, er reeds op wees dat ze een nieuwe behandeling volgt die haar pijn alvast wegneemt. De geschetste positieve evolutie is dus helemaal niet nieuw en heeft alvast in het afgelopen academiejaar niet gezorgd voor een betere studievoortgang.

In deze omstandigheden is het niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk om, gelet op de grote onduidelijkheid omtrent de oorzaak van het falen van verzoekster en omtrent haar vooruitzichten, haar niet toe te laten om opnieuw in te schrijven in de bachelor in de rechten. Verwerende partij merkt op dat niets verzoekster belet om, als ze zich klaar voelt om verder te studeren aan de universiteit, een nieuwe vraag tot herinschrijving te richten aan de institutionele beroepscommissie, met daarbij de nodige stukken waaruit blijkt dat haar gezondheidsproblemen dermate positief zijn geëvolueerd dat er opnieuw een redelijk vooruitzicht op studievoortgang bestaat. Het beroep is volgens verwerende partij ongegrond.

Verzoekster werkt haar argumenten verder uit in haar *wederantwoordnota*. Ze benadrukt dat haar zwakke studieresultaten van de voorbije academiejaren telkens te wijten waren aan externe factoren van overmacht (gezondheidsproblemen en persoonlijke en familiale situatie). Uit bewijsstukken die verzoekster reeds overmaakte, blijkt dat deze gezondheidsproblemen in 2013 zijn ontstaan, waarna de situatie steeds verergerde. De combinatie van persoonlijke en familiale problemen en haar slechte gezondheidssituatie zorgde ervoor dat verzoekster slecht presteerde.

Verzoekster stelt ook dat de situatie van het academiejaar 2016-2017 geheel anders was dan deze van het academiejaar 2015-2016. In 2016-2017 sloeg de alternatieve behandeling bij de kinesioloog niet goed aan en verergerde de situatie zelfs. Naar het einde van het tweede semester zag verzoekster enige verbetering, waardoor verzoekster in de zomervakantie relatief goed kon studeren. Helaas kreeg verzoekster half augustus te maken met het onverwachte voorval met haar broer, waardoor de tweede zittijd – ondanks haar voorbereidingen – niet goed verlopen is. Volgens verzoekster was er wel degelijk sprake van een positieve evolutie in de behandeling van haar aandoening, waarvan verwacht wordt dat deze evolutie zich dit jaar zal verder zetten.

Verder stelt verzoekster dat ook de (slechte) resultaten voor de vakken waaraan zij wél deelnam rechtstreeks beïnvloed werden door de voorgaande factoren. Ook benadrukt verzoekster dat haar afwezigheden op examens het rechtstreekse gevolg waren van haar fysieke onmogelijkheid tot studeren of schrijven. Verzoekster stelt dat ze steeds deelnam en inhaalexamens en deze afwezigheden dus steeds kon rechtvaardigen met ziekte-attesten. Voor

examens waarvoor verzoekster ook niet aan het inhaalexamen kon deelnemen, was het niet zinvol om een bewijs van overmacht in te dienen.

Tevens stelt verzoekster dat de zorgvuldigheidsnorm vereist dat de interne beroepsinstantie bewijsstukken opvraagt indien hiervan in het verzoekschrift melding wordt gemaakt en de beroepsinstantie deze essentieel acht, in lijn met de verwachtingen van het OER. Volgens verzoekster is het ook in strijd met de filosofie van het OER dat bewijsstukken nu niet meer ontvankelijk kunnen worden bijgebracht. Ze stelt dat dit ook een indicatie is dat haar bijzondere situatie niet ‘wil’ begrepen worden.

Ook stelt verzoekster dat er wel degelijk vooruitzicht is op verbetering naar volgend jaar toe. Dit wordt ook gestaafd door de huisarts. De extreme omstandigheden waarmee verzoekster in de tweede zitting te maken kreeg, zullen zich uiteraard ook niet meer voordoen in de toekomst. Verzoekster voegt een bewijsstuk om dit voorval te staven bij. Tenslotte wil verzoekster ook melding maken van een medische stoornis waarvan zij zelf maar zeer recente op de hoogte werd gesteld (met name een vermoeden van aanwezigheid van ADD). Ook wegens deze stoornis zal verzoekster een behandeling krijgen, waardoor zij middels medicatie gericht en meer gefocust zal kunnen studeren. Volgens verzoekster is het dus kennelijk onredelijk om aan te nemen dat er niet voldoende redenen zijn om aan te nemen dat er het komende academiejaar geen vooruitzichten zijn op een positieve evolutie die haar resultaten positief kunnen beïnvloeden.

Beoordeling

Verzoekster beroept zich in essentie op de onredelijkheid van de studievoortgangsbeslissing waarbij haar inschrijving voor het academiejaar 2017-2018 in de Bachelor in de rechten wordt geweigerd.

De Raad schetst vooreerst de contouren waarbinnen hij de voorliggende studievoortgangsbeslissing toetst. De Raad kan zich bij de beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar gaat na of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbeslissing betreft.

Inzake de door de Codex Hoger Onderwijs aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdend met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden en de weigering van inschrijving betreft, doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van de bijzondere omstandigheden.

In artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs, dat gradueel is opgebouwd, wordt het opleggen van bindende studievoorwaarden voor diplomastudenten gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studiestudieprestatie (60% van de opgenomen studiepunten), die instellings- en opleidingsoverschrijdend kan worden vastgesteld.¹⁵ Ingeval een student vervolgens niet voldoet aan deze bindende voorwaarden, kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd. In het betreffende artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs wordt ook bepaald dat een inschrijving van een student kan worden geweigerd indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren. Uit eerdere rechtspraak van de Raad blijkt dat in dit verband een verregaande motiveringsverplichting bij de instelling ligt, die de weigering van een bepaalde student ook mogelijk zal gronden op het reeds volledig afgelegde studietraject van een student.

¹⁵ **Art. II.246.**

§1 “Het instellingsbestuur kan maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:

1° indien een student geen 60% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft een vorig academiejaar kan bij een nieuwe inschrijving aan eenzelfde of andere instelling een bindende voorwaarde opgelegd worden.

Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie- en/of deliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de instelling algemeen gelden.

Het instellingsbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een deliberatie door het orgaan of de persoon die verantwoordelijk is voor de bepaling van de studievoortgang.

Bij het niet naleven van deze bindende voorwaarde kan de student een volgend academiejaar geweigerd worden in dezelfde instelling waar de bindende voorwaarde is opgelegd;

2° indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren kan de inschrijving van de student geweigerd worden.”

De Raad gaat vooreerst na of verwerende partij conform de reglementaire bepalingen heeft gehandeld.

De Raad stelt op basis van het dossier vast dat verzoekster vooreerst in het academiejaar 2012-2013 een bacheloropleiding in de taal- en letterkunde startte, waar zij 21 studiepunten behaald heeft.

Vervolgens start haar studietraject in de bacheloropleiding in de rechten. Dit studietraject kent volgend verloop:

- Het academiejaar 2013-2014: opname van 56 studiepunten, waarvan 30 verworven;
- Het academiejaar 2014-2015: opname van 59 studiepunten, waarvan 19 verworven. Zij behaalt minder dan 50% studie-efficiëntie en wordt onder bindende voorwaarde (minimale studie-efficiëntie van 50%) ingeschreven;
- Het academiejaar 2015-2016: opname van 59 studiepunten, waarvan 26 studiepunten verworven. Zij voldoet niet aan de opgelegde bindende voorwaarde en wordt ondanks dit gegeven het academiejaar nadien - na uitputting van een interne beroepsprocedure - opnieuw toegelaten onder eenzelfde bindende voorwaarde;
- Het academiejaar 2016-2017: opname van 50 studiepunten, waarvan 19 studiepunten verworven. Zij voldoet niet aan de bindende voorwaarde en wordt geweigerd voor de opleiding bachelor in de rechten aan de instelling.

Verzoekster werd geweigerd op grond van artikel 24 §1 van het OER 2016-2017, gezien zij niet aan de opgelegde bindende voorwaarde voldoet (zie stuk 8 van verwerende partij):

§1. Bindende voorwaarden en weigering tot inschrijving bij diplomadoelcontracten:
1° Indien de student voor minder dan 50% van de opgenomen studiepunten credits behaalt, zal bij de eerstvolgende inschrijving voor dezelfde opleiding (ongeacht de taalvariant) een bindende voorwaarde worden opgelegd.
2° De inhoud van de bindende voorwaarde zoals vermeld in 1° wordt bepaald in het Onderwijs- en examenreglement geldig voor het academiejaar waarin de student een volgende keer inschrijft voor dezelfde opleiding (ongeacht de taalvariant).
Voor academiejaar 2016-2017 geldt dat de student voor minstens 50% van de opgenomen studiepunten credits moet verwerven. Bovendien, indien de student bijkomend voor minder dan 50% van de studiepunten van het eerste deliberatiepakket credits behaalde, dient de student voor minstens 75% van de opgenomen studiepunten die behoren tot het eerste deliberatiepakket van de bacheloropleiding credits te verwerven.
3° Wanneer de student vervolgens niet voldoet aan de bovenvermelde voorwaarde, wordt een volgende inschrijving via een diplomadoelcontract voor dezelfde opleiding (ongeacht de taalvariant), of voor het desbetreffende gemeenschappelijk aanloopstuk tot verschillende opleidingen, geweigerd.

Verzoekster vecht deze weigering van inschrijving aan.

De Raad is op basis van het dossier van oordeel dat verwerende partij conform haar onderwijsreglementering en het decreet heeft gehandeld.

De verwerende partij is van oordeel dat het op dit ogenblik geen zin heeft om verzoekster nogmaals toe te laten om in te schrijven in de rechtenopleiding onder bindende voorwaarden. Ze verwijst daarvoor in eerste instantie naar de beperkte studievoortgang van verzoekster en de eerder zwakke resultaten die verzoekster behaalt voor de examens waaraan ze wel deelneemt en de veelvuldige ongewettigde afwezigheid op de examens. Het betrof bovendien reeds een tweede weigering.

De Raad onderzoekt hierna of er zich het afgelopen academiejaar bijzondere omstandigheden hebben voorgedaan die verschoenen waarom verzoekster slechts een trage studievoortgang heeft gemaakt.

Verzoekster roept als bijzondere omstandigheden in:

- Haar gezondheidstoestand: slechte prestaties als gevolg van een aandoening aan de rechterhand. Deze functiebeperking verhindert in het bijzonder de voorbereiding van de examens;
- Familiale omstandigheden:
 - (1) de ziekte van haar broertje;
 - (2) de operatie van haar moeder;
 - (3) een schietpartij waarbij haar broer gewond is geraakt;
- Er is verbetering in zicht wat haar motorische functiebeperking betreft en zij gaat ook psychische begeleiding volgen wegens een vermoeden van ADD;
- Het feit dat ze geen bijzonder statuut heeft aangevraagd, heeft te maken met het uitzonderlijk karakter van haar functiebeperking, waarvoor een dergelijk statuut voor een chronische ziekte in haar geval niet van toepassing is.

Ingeval een student zich hierop beroept – zoals *in casu* – is het aan de interne beroepsinstantie om de ingeroepen omstandigheden te onderzoeken.

De Raad leest in het dossier dat verwerende partij deze aangebrachte omstandigheden in het kader van het intern beroep heeft onderzocht en dat zij heeft geoordeeld dat deze niet voldoende overtuigend waren om de studievoortgangsbeslissing te herzien.

Verwerende partij stelt dat verzoekster ook geen bijzonder statuut heeft op grond van haar functiebeperking. Ook het feit dat verzoekster niet overtuigend aanbrengt waarom in de toekomst wel betere resultaten zal behalen, speelde mee bij deze beslissing. Verwerende partij wijst ook op het gebrek aan stavingstukken wat de ingeroepen bijzondere omstandigheden betreft.

De Raad is van oordeel dat bij de beoordeling van een vraag tot inschrijving rekening moet worden gehouden met de door verzoekster geboekte studievoortgang, eventueel met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren enerzijds, en met de informatie over de wijze waarop verzoekster in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken anderzijds.

De Raad betreurt het ten eerste dat verzoekster wegens haar gezondheidstoestand tot nu toe belemmerd werd om een normale studievoortgang te boeken. De Raad is echter van oordeel dat de verwerende partij verzoekster gedurende meerdere academiejaren ruimschoots de kans gegeven heeft om van haar opleiding iets te maken.

De Raad stelt vast dat verzoekster vanaf 2012 tot nu afwisselend met een creditcontract en een diplomacontract in het hoger onderwijs is ingeschreven. Van de 289 in totaal opgenomen studiepunten behaalde zij slechts 115 studiepunten. Verzoekster maakte doorheen de vier jaar waarin ze ingeschreven was in de bachelor rechten maar een beperkte studievoortgang en slaagt op één keer na steeds voor minder dan de helft van de opgenomen studiepunten.

Verzoekster neemt veelvuldig niet deel aan de examens en wettigt haar veelvuldige afwezigheden niet tijdens het academiejaar. De Raad begrijpt niet dat verzoekster geen bijzonder statuut heeft aangevraagd in het licht van haar medische functiebeperking om te bekijken in hoeverre bepaalde faciliteiten haar kunnen helpen om betere resultaten te halen. Deze faciliteiten kunnen ook uit een bepaalde studiebegeleiding bestaan en betrekking hebben op de voorbereiding van de examens en het aanleren van een andere studiemethode, waarbij haar functiebeperking minder belemmerend werkt.

De Raad betreurt de moeilijke familiale omstandigheden van verzoekster, in het bijzonder in het afgelopen academiejaar. Deze hebben ongetwijfeld haar onderwijstraject verzwaard, wat

ook niet ontkend wordt door de verwerende partij. Deze kunnen echter niet het herhaaldelijk niet goed presteren over meerdere jaren in het verleden verklaren, zowel tijdens de eerste als de tweede zittijden.

In het licht van de zwakke studieresultaten gespreid over een zeer lange periode zonder een bepaalde beterschap te vertonen, acht de Raad het niet onredelijk om tot de beslissing te komen dat deze opleiding niet de juiste studiekeuze voor verzoekster is.

Verzoekster overtuigt de Raad ook niet dat deze prestaties het volgende academiejaar wel degelijk beter zullen zijn. Verzoekster geeft wel aan dat zij een gepaste therapie is gestart en ook de pijn onder controle is. Zij geeft ook aan dat ze in psychische begeleiding is. De Raad mist echter een concreet vooruitzicht of aanpak waaruit blijkt dat haar toestand effectief is verbeterd, waardoor zij tot betere resultaten zou komen.

Verzoekster merkt op dat ze nog slechts 81 studiepunten dient te behalen in de bacheloropleiding rechten, wat reeds een belangrijk studieprogramma is. Niets weerhoudt verzoekster om op dit ogenblik een professionele bachelor in de rechtspraktijk te starten, waarbij haar reeds verworven studiepunten uit de opleiding rechten mogelijk tot een verkort traject kunnen leiden.

Ingeval verzoekster haar gezondheidsprobleem beter onder controle heeft, kan zij alsnog dit onderwijs traject tot een goed einde brengen en via een schakelprogramma een master in de rechten starten, indien dat haar droom blijkt te zijn.

De Raad wijst verzoekster ook op de mogelijkheid om via een procedure tot teruggave van leerkrediet een gedeelte van haar verloren studiepunten terug te vragen, ingeval de overmacht bewezen kan worden, wat de niet deelname aan bepaalde examens betreft.

In het licht van de hoger vermelde overwegingen lijkt het de Raad echter niet kennelijk onredelijk dat verzoekster op dit ogenblik en met kennis van de huidige gegevens in het dossier de verdere toelating tot de opleiding wordt geweigerd.

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 8 december 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jean Goossens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.